

Manuale confessorum
metricū opus utiq; emendabile et succin-
ctū ex diuersis authenticis doctoribus stu-
diose collectū nedū cuiuslibet stat? cōfesso-
ribus vey et relligiosis ac sacerdotib? ce-
ter? pūtile dīnoscat̄ ut clare patet hmoi
prologum inspicientibus r̄.

Editū per venerabilem virum fratrem Hermannū
de Byttart Ordinis p̄dicatorū et penitentiariū
Conuentus Coloniensis circa annū domini
millesimū quadringentesimū nonagesimū

videatur pagina ultima.

Quid in quolibet decretalium tractat̄ z qual̄
sit ordo libroꝝ eaz̄ z ex p̄sequēti silr̄ in Sexto
z Clemētinis p̄z in seq̄ntibus quinq̄z metr̄s u
pta numez̄ libroꝝ q̄ ponit dñs Bernh̄. in p̄nci
pio decretaliū i glo. Que p̄fecto mēorie sunt
p̄mendanda confessoꝝ

- .i. p̄m^o liber decretaliū
Pars p̄oz officia parat ecclieꝝ ministros
.i. sc̄oꝝ decretaliū .i. parat
Altera pars testes z cetera iudicioꝝ
.i. tercius decretaliū
Tercia de rebus z vita p̄sbiterozum
.i. q̄rt^o decretaliū
Doctrinam rite nubere quarta docet
.i. q̄ntus decretaliū .i. censur̄ eccl̄iastic̄
.i. de pena z remissione.
Ultima de vicij̄s z penis tractat eozum.

Prologus

Incipit p̄ambulū metricū in quo causa
mouens ⁊ utilitas opis subsequētis vel libel/
li p̄sentis tangitur vbi etiā in generali notant̄
que p̄ncipaliter hic tractantur p̄ simpliciū cō
fessorum directione.

Nulla q̄de lenitas s̄ plus instantia mul
ta. Scribere memouit metricū p̄ns ma
nuale. In quo confessor breuius citius
q̄ resolver. **R**aros ⁊ varios casus hinc
inde notatos. Qui sub codicibus sparsim p̄lōga
docent. Quoz sepe loca p̄fessor non memoratur.
Nec patet ex causis libroz sepe recursus. Cur non
spernat̄ op̄ hoc s̄ mēte gerat̄. **N**ā q̄b̄ ip̄e valet cō
fessor soluere tractat. In q̄b̄ ⁊ papa p̄sul disp̄sat
⁊ ip̄e. De q̄ p̄tate pape q̄plura ferunt̄. Quālibet
eccie censurā discutit ample. **Q**uā q̄s irregular̄ sit
p̄spicis istic. Que fieri p̄hibent ⁊ nubia siue resol
uunt. De q̄b̄ ⁊ plura repis hinc inde notata. Quis
foret ac heres post mortē tradit̄ istic. Quē tumules
sacris docet hic sp̄salia iūges. Inde met̄ tractat
circa mortalia septē. Ac p̄cepta dei nouer̄ inde da
ri. Sic facta septē sua p̄ loca lustra. Casus vsure
recitat sp̄s symonie. Emptio veditio cum redditi
one notant̄. Hinc p̄perant vota dat ⁊ indulgētia
plura. Tāgit defect̄ missa q̄nq; cadētes. Cetera cō
tēta p̄pendēs forte placebūt. **H**ec alphabeti q̄ digi
mus ordo docebit. **S**unt anthōnīn̄ ⁊ thōas iura
pisan̄. Accerti reliq; doctores imo p̄iti. Per q̄s cō
tenta s̄t̄ singula rite p̄bata. Dicta min̄ recte cer
nens veniā mihi p̄stet. Proq; labore meo grat̄ do
minū rogitando.

Appologeticum huius opusculi.

Sic penthimemeri suz pulsus sepi⁹ vti. Ac
pauc̄ alijs vr̄do necē figur̄. Sic ⁊ apoco
pa p̄curit q̄z sincopa crebra. **D**e breui⁹ sit opus ad
q̄d metra iuge laborāt. Met̄ non p̄sa poti⁹ liber
iste patrat̄. **H**ec nā dulcorāt memorant̄ p̄li pa mi

Abbreuiatura.

norat. **N**e sit difficile stil^o incult^o dat^o ecce. **N**on nisi metrista san^o metra corrigat ista. **N**i bene libere tur q̄ plures decipient. **H**oc cogūt metris p̄ inepta vocabula iuris. **C**ur st̄ synonyma p̄ talib^o apta locata. **S**ic tenō moueat vsus si q̄ repetant. **P**er loca nonnulla nā p̄ueniētia postit. **E**x alijs apta mihi miscuerā metra pauca. **S**ūt etiam medij ver sus q̄nq̄ locati.

Pro intellectu eoz que in hoc opusculo necessitate metri causaq̄ breuitat^{is} min^o apte st̄ posita sequentia legant^{ur} signāter ab eis qui istū libelluz sine glosa habuerint.

Altri p̄ alteri. **D**yos p̄ dyoces. **S**ecli p̄ secli. zc̄ijs. **S**cruplū p̄ scrupulū. **S**inglari^s p̄ singularis. **P**riuleguz p̄ priuilegiū. vtz in lra **E**. de castib^o ep̄o de p̄suetudine reuuar^{is}. **I**te **P**eridū p̄ periculū. vt p̄z de vluris infra. **I**trum p̄ iterū. **C**lerus p̄ clericus. zc̄ijs.

Sequunt^{ur} dictiones apocopate que ponuntur sparsim in hoc libello necessitate metri.

Beneficiā p̄ beneficiū. **M**aleficiā p̄ maleficiū. **C**ardinis p̄ cardinaliū z p̄ cardinalib^o vtz in p̄ncipio excōicationū ep̄aliū de iure. **E**cclē p̄ ecclētia. **E**ucharis pro eucharistia. **I**tem pro necessitate z breuitate metri. **M**atri clam. i. m̄rimoniū clāde/stinū. **G**uidag pro guidagiū. **P**edag pro pedagium vt p̄z de excōicationib^o ep̄alibus de thelonis. **I**nterdic p̄ interdicto. **V**niuer pro vniuersitas. vtz in excōmunicationib^o. **I**reg. p̄ irregularis. **F**orni pro fornicatio. **A**ffi. pro affinitas. **C**ommu ne. i. cōmunitas. vtz post excōmunicationes maiores de consilio constantiē. **O**ffi pro officio. **O**bedi. i. obia vl̄ obedire.

Nota primas syllabas aliquoz terminoz q̄ in hoc libro ponuntur.

Ob. paup. man. cas. ca. mil. simp. zc̄. vtz infra de consilijs perfectionis. zc̄ijs similibus. **R**elligio debet in hoc opusculo sp̄ scribi p̄ duplex ll. p̄ figuram **E**penthesim. **E**tiam ap̄d metri/ stas sic scribitur necessitate metri. **I**tem abs ponitur hic semp̄ quasi pro ab necessitate metri. **S**ed raro ponitur pro sine **I**te per **A**uferesim ponitur functus pro defunctus. **S**ilt̄ pensus p̄ suspensus vtz de **S**uspensione.

Nota in sequentib^o aliqua synonyma in hoc libello posita p̄ terminis iuris minus apte in metris.

Dynonima.

Anathema vel ille terminus **Maledictus** ponitur pro ex/
comunicatus maiore. **Sed Maledictus** raro pro minore ex/
comunicacione ponitur. et quando hoc fit est ille terminus mi/
nor adiunctus. **Infamis** raro ponitur proprie. sed quasi sem/
per pro irregularis. **Gratia** ponitur p indulgentia saltem ubi
tractatur de indulgentia. **Pecio** onis. ponitur p domino. **Iu/
repotestas** pro iure ditione. **Templum** pro ecclia. **Cur** illa di/
ctio ponitur vbiqz pro ergo. **Paritalis** pro matrimonialis.
Irem Soluere pro absolueri. **Fateri** p confiteri. et cjs causa
metri. **Irem** necesse pro necessario vel pro necessitate. **Con/
sequenter** notandum q in hoc opusculo quando ponitur ille
terminus periculū in metro aliquo sine syncopatione tūc scda
syllaba viz i ante c pducitur et hoc fm poetas h quādo synco/
patur in aliquo metro tunc posui eam breues iuxta regulā **Ale/
xandri** fm quem semp corripitur. **Irem** illa dicitio **Hereticus**
quoad primam syllaz indifferenter posui inquantū enim deri/
uari potest vtz aut ab heresis cuius prima breuis ē aut ab il/
lo sbo hereo cuius pma p duaf.

Anathēa frequē po
nit in isto opusculo ū
declinabilē

De Abbas p̄t ip̄so iure Abbatiſſa.

l. monachis

l. ordies h̄i
oēs vtz

Abbas ſuis monachis p̄t cōferre p̄mā tōſurā ⁊ miores duos ordines ip̄o iure ⁊ abſoluere ſuos poteſt in certis caſibus.

Abbas iure ſiue tōſurā datq; miores

l. hoſtiani

Ut lectoratū ſil' hoſtia claudere ſolum

l. p̄ſiteri

Abbas nō poterit monachos p̄hibere fateri

l. penitentiario. l. ep̄s

Pontifici p̄prio ve ſuo cui tradidit illud

l. abbas cū ſuis mōachis s̄c v̄l p̄uilegia

Ni foret exemptus. p̄hibēt ſua ſiue ſtatuta

l. ab his vtz cenſurq; aut alijs

Abbas ne ſoluat mōachos q̄ papa reſuat

l. ſuos l. abbas l. excoīcati maiore l. mōachi

Nec mōachos poterit. maledicti ſoluere ſi qui

l. in ſp̄ali

Effent abs hōie. ḡnālī aut ſp̄ali

l. ſp̄ial' vt Abbatiſſa poſſa. zc.

l. excoīcat nec

l. q̄ caracte/ Cmaioē nec minoē rem ordis requirunt p̄pe cui⁹ mulier capax non ē p̄pter infirmitatem ſexus

Abbatiffa nō p̄t aliq; cenſurā ferre nec aliquē actū ſacramētalē exercere de iure

Femina cū careat ſacra clauib⁹ haud maledicē
l. vt ab excoīcatōe ſeu ab alia cenſura eccl'iaſtica abſoluere nec aquā aut alia Benedicē. l. plara ſp̄ialis

Sacramentales actus dare femina neſcit

l. abbatiffa. zc. l. b̄nficio

Sic nec ab officio ſuspendit nec b̄nfici

l. ſp̄iales ⁊ plare

Haud interdicūt nec ſuspēdūt mulieres

l. p̄t imperfectōem ſexus l. irreglaris

Nulla capax ml'ier cōrdinis haud fit ⁊ irreg.

l. p̄t carētiā ordis caracteř s̄c nec fit

In abſoluendo q̄s fit mod⁹ ſuā/ dus erga p̄feſſorē frēz p̄ſentatū de ordie quattuor mendicantiū.

Haec cauſa bigama ml'ier nunq; reputat

l. imediate per lōgū vtz. §. Nulluz diſpenſes nullū. zc

Soluendi norma comitās h̄ rite notet

l. ordinū l. poſtq; l. mendicantiū 4°

Ordinis vt frater mēdicantis ſemel extat

Absoluendi autoritas quattuor ordinū medicatiū.

Iuxta formā clemētinaꝝ aut al's rite .i. cōfiteri volētes
Jam pñtatus sub pñsule dīnde fatentes
f. pñtar' frat' viz tā laicos q̄ sacerdotes et' religio-
sos non exemptos

A II

Audiet hic cūctos dyoces. donec foret alter
f. pñs pñtatus .i. iterum viz fm An/
thominum

Electus pñsul. cui pñtabitur iterum

f. pñdicoꝝ fratꝝ aliq̄s

Sic pñtatus ex hoc pñsumitō nunq̄s

.i. dyocesim f. cui es pñtatus .i. aliquē illi dyo-
cesis nec alterius
nisi in articulo moriꝝ

Extra q̄ terram tu pñsulis audieris quem
viz p̄ter vl' vltra pñtatiōez sp̄ calit' aut per p̄uilegiū
.i. vl' tu' pastor

Papa nisi dederit ve tu' pñsul q̄ pastor
f. parochianū .i. dyocesim

Audit quisq̄ suū pastor dyosi tñ extra
f. extra dyocesim f. pñtar' ecclie vl' ep̄i

Sic frater libitu pastoris ⁊ audiet illum
f. pñtar' s̄dictus f. parochianū

Mendicans frater casus ppende seq̄ntes
f. 4° mendicantiū ⁊ pñtar'

.i. refuat sibi f. pp̄t' s̄. qui sunt quattuor: vt p̄z
infra Ep̄s

Quos suat iure pñsul nō casibus vllis

.i. de casibus d̄ consuetudine approbata qui sunt reputandi q̄
si sint de iure sicut quattuor de iure q̄ patent infra Ep̄s

Nec d̄ cōsuetis quos scis q̄si iure retentos

f. tu pñtatus

Absoluas. nec vbi snia sit synodalis

Quāuis nōnulli cōfirmant iure periti

.i. 4° mendicantiū ordi^m frēs viz quibus sententiā non ē an-
neca saltem

Mendicātes pñtati. synodales

f. pp̄t' f. suo dyocesano subiectos

Presul' ad casus soluendo nō teneantur

s̄ casibꝝ s̄ ep̄s

Except' saltem sibi q̄s de iure refuat

(iij)

Notā dñ et' lz aliq̄s
frat' dictoꝝ 4° ordi
nū sit pñtatus i aliq̄
aliā dyocesim tñ ex h
ñ posses subdñ illi
us dyocesim i 1ª dyo-
cesis audire i q̄ taz es
actu pñtar' ⁊ residēs

Absoluedi autoritas q̄ ad p̄ntatos q̄ctuo: mēdicatū fr̄m.

A

.i. etiā casib; d̄ psue^{ne} excepte; ep̄o refuat;
.i. iurispit̄

Ac de cōsuetō. reliqui sup hoc t̄n aiunt

.i. saltē s^c v^l p̄na s^c in aliq̄ cāu quē p̄pter
rea ep̄s sibi refuet cui t̄n sn̄ia exēdicatōis maior; n̄ est annexa

Ut nisi directe seu cōuenientia subsit f. casus

Sic nisi sit nouitas casus v^l sit ḡuis ille

.f. casus an refuet ep̄o v^l non f. ep̄o

Aut foret hic dubius v^l cōsuetudo refuat

Quum iā sit dubiū cui cōuenientia subsit

f. casus synodales f. p̄rius

Aut quos directe casus p̄sul sibi fuat

Autius ille facit anthonino referente

f. ep̄o seu ei^o vicario

Ut bene scrutetur ab eodem q̄s sibi fuet

**Ex his dictis sciendū q̄ p̄dictoz 4° ordinum fr̄es p̄ntati
absoluere p̄nt ab oib; casib; ex q̄b; icurrit d̄ iurē mior; exēdicatio
nisi fore dyocelan^o i sua dyocesi maiorē exēdicatōez an eccl̄e alt.
cui illoz casuū Qui autē sūt illi casus parēt i d̄ miorē exēdicatōe**

**i lra E. Itē sūt p̄nt absoluē ab oib; casib; q̄ sūt d̄ cōi p̄luctu/
dine dyocel^o q̄vis signant i. de casib; ep̄i §. Sacrilig^o. patz p
cussor. zc. In p̄dictis quidē casib; ep̄s suos pastores restringē
p̄t h̄ nō dictos p̄ntatos fr̄es q̄ a iure p̄ puilegiū h̄nt autoritatez**

**Nota dū q̄ b̄tis Tho. b̄r in 4. dif. 18. q. 2. sacerdotē
prochialē posse d̄ iure absoluere suos subditos ab exēdicatōe
maiorē Hoc autē vez ē q̄ ad antiq̄s decretales q̄ tūc vigeabant
h̄ interim supuenerūt alie decretales viz Sext^o z Clementine
in q̄b; alit decretū ē Verūm est q̄ Sacerdotes prochiales ex
cōicare p̄nt ex psue^{ne} v^l de iure f̄m b. tho. in 4. saltē p̄ furto z
rapina. q̄ p̄nt etz d̄ iure absoluere a tali exēdicatōe maiorē qz
latores sn̄ie fuerunt. f. 4° ordinū p̄ntati**

Pastor iure valet q̄ fr̄es cūcta fatendo

f. subditos sue prochie

Dempto q̄ pastor p̄rios audit nisi t̄m

f. pastorē f. p̄ri^o f. p̄dictos .i. v̄gere p̄t

Ac illum p̄sul non fr̄es casibus v̄get

f. pastoris f. p̄ri^o s^c iudex ē. f. 4° ordinū

Nanq; suus iudex est p̄sul. papa qz fratuz

.i. q̄ ex iure n̄ h̄nt autoritate nec puilegiō f. pastor
f. subditis

Simplex atq; suis cōfessores dare possit

Ac etiā monachū cuiusuis religionis

Nora h̄c p̄faz
super p̄sul̄s imediare
sequētes.

Absoluēdi autoritas q̄ad p̄ncipatos q̄ttuor: mēdicatiū fr̄m

f. subditos .i. dyocesim s̄ qd̄ fr̄es p̄ncipaliter non possunt

A III

Audit iure suos extra dyosim q̄ pastor

s̄ v̄l cui cōmiserit .i. ab excoīcatōe maiorē
f. p̄fessor v̄z sine sp̄ciali autoritate commissa

Soluī a papa soluens anathemate iuris

v̄z p̄fessor

Hoc v̄ sciēter agat v̄l non. t̄n ipse ligatur

Si q̄dē simp̄l̄r ignorat sine dolo non incurrit s̄ r̄ sup̄ia

Nam fore paret in hoc satis ignorantia crassa

f. absolūēs ligatur excoīcatōe papali
.i. ab hōie f. excoīcatio maior

Nō t̄n abs homine sit lata. licet q̄ue peccat

f. confessorē cuiuscūq̄ ordinis

Hic casus solum cōcernit religiosum

f. ab excoīcatōe maiorē sciēnt v̄l nō
.i. secl̄ar̄z sacl̄dos

Sz grauit̄ peccat soluens nō religiosus

f. religiosum alicuius ordinis qui habet exemptiōem v̄t nō sit sub iurisdicōe ep̄i. f. suus aut abbas aut confamilis sup̄ior

Exēptū nisi p̄pa det aut p̄oz. hūc nego solui

f. sui f. nondū p̄sentatus v̄l ab ep̄o non admittus q̄ suis fuerit admittus v̄l rogatus p̄ pastorem

Hec sine p̄lati libitu quis religiosus

.i. p̄fiteat̄ p̄fato religiososo nondū p̄sentato

Debeat audire quemq̄ licet r̄ fateatur

s̄ siue aut secl̄ar̄z s̄ vel etiā de licentia ep̄i v̄l pastor̄z p̄p̄ij

Quis sup̄ indulto pape peccat faciendo

f. p̄ indultū pape aut ep̄i sui aut p̄p̄ij pastor̄is f. dicto religioso

Sz sic p̄fessum scito de iure solutum

.i. papa f. q̄rtus .i. sup̄iori

P̄sul alexander cōcessit iuge mḡro

f. p̄dicatoz f. p̄dicatoz .i. tā ab excoīcatōe maiorē q̄ interdico r̄ suspēsiōe latis a iure

Ordinis. vt fratres. censura soluat ab omni

s̄ p̄ dictū mḡm .i. si fuerit aliq̄ irregularitas incur̄sa p̄ eodē fr̄es

Et dispenset̄ put est infamia iuris

Notādi sunt h̄ p̄sus q̄ ponunt̄ j. an̄ maiores excoīcatōes v̄z s̄. Nō v̄rēs p̄bis. r̄c. Si l̄r̄ ibi p̄ synoduz nulla. r̄c. Qui v̄rēs p̄sus defūit̄ pro saniori intellectu istius casus.

(Nego solui) v̄z per extraneū p̄fessores q̄ sup̄ h̄ nō h̄z sui sup̄ioris certā p̄missiones

In Absoluendo confessor ista notabit.

A

f. absolvere ab omni cēsurā iur̄ f. p̄uēual
f. ordinis p̄dicatoꝝ

Hoc r. p̄uincialis valet r̄ p̄oz omnis
f. p̄oz p̄uēualū p̄dicatoꝝ
f. ex p̄uilegio

Sine vicarius h̄oz talia iure valebit
f. enormis vt heresis. homicidū r̄ sy/
mona in ordie sacro vl' nō sacro

Enormē excessū
vide in s̄ca **E** viz
Enormia pecca-
ta r̄c. Et N̄. in
C. viz Crimen.

Vi foret excessus nimis ex quo papa petat
f. ex eodē p̄dicto p̄uilegio
f. ep̄s

A cunctis p̄sul sil' archiep̄s om̄is
f. s̄dictos

Hos fratres p̄dicatoꝝ soluere possunt
f. dyocesi f. papa q̄r̄? f. ep̄s qz al̄s d̄ iur̄ n̄ pos/
sent qz exempti sunt fr̄es
a iurisdicōe ep̄oz

Dico sua dyosi qz gregorius sibi tradit
f. ep̄i a fratibz f. irreglares fr̄es ordinis p̄dicti
f. ep̄i

Qū requirunt. infames atqz relaxant
f. ingressum religionis
f. aliq̄s frat'

Incidit aut añ vl' post hic religionē

CS Notandum q̄ prohibetur per summum pontificē fra/
tribus ordinis p̄dicatoꝝ vt pctā sua nulli nisi prelat̄is suis cō/
fiteri presumant nisi a prelat̄is ip̄is licentiam habeant alijs q̄
frat̄ibus ordinis sui p̄stendi quam l̄iam sol' dare magister
ordinis potest.

Singula subsequētia p̄cernunt omnes p̄fes-
sores cuiuscunqz stat' etiā q̄tuoz mendicantium
f. votū f. q̄cunqz p̄fessor cuiuscunqz stat' f. cōmutes

Nullum dispēses nullū votum neqz mutes
f. vota dispēsan
da vl' p̄murā da

Ni daret hoc papa vl' p̄sul traderet illa
viz h̄is h̄ac autoritatē a papa vl' ep̄o

Votū confessor nec dispēset neqz mutet
f. r̄ationabilis quia alias coram deo vti secure non possz
z papa forte vel ep̄s vl' tu p̄fessor vtens autoritate illoꝝ dispē
saretis q̄d x̄ps non sigillaret.

Qū non sana deposcit causa vouētis

In Absolucendo confessor ista notabit.

.i. ap[osto]l[um] in p[ro]ph[et]ia .i. i[er]osol[im] z loca sac[ra]
.i. p[er]grinantes ad b. pe. z paulu[m]

Si iacobu[m]. roma[m]. seu tercia[m] voueris almam
f. solu[m] de iure

Ut disp[en]setur seu mutet[ur] pete papam
s. p[er] papa[m] alteri aut p[er] indulgentias ap[osto]licas tales
.i. sp[irit]ualis

Aut cui facta fuit sup[er] his p[ro]missio certa
.i. tam solennis castitatis q[uam] cuiuscumq[ue]
q[ue] simplicis castitatis s[ecundu]m Anthoninum in tertia parte ti. xxij.
Angelus aut[em] in sua summa dicit iuxta quosdam doctores ep[iscopu]m
posse dispensare in voto castitatis s[ed] primum securus est Nec
require infra de papa z de voto zc.

Disp[en]sat papa p[er] casti singula vota
viz s[ecundu]m opinionem multo[rum] docto[rum] viz infra. in litte
ra **P** de pape auctoritate

Aut sint firmata sub religione p[ro]bata
f. disp[en]sandi[um] v[el] co[m]mutandi[um]

De reliquis votis antistite[m] semp[er] adibis
f. disp[en]sandi

De cui papa dedit aut p[re]sul talia iura

ES Notand[um] **Q**uod ex q[ui]busdam aliqui doctores dicunt ep[iscopu]m dispen
sare posse in voto simplici continentie seu castitatis tunc min[us] dubiu[m]
est q[uam] ep[iscopu]s disp[en]sare posset in voto seu p[ro]missione simplicis con
tinentie q[uod] v[el] quam vnus coniugiu[m] alteri facit sep[er]e q[uam] vn[us] eos
rum moritur **D**icendo **E**go p[ro]mitto tibi. post mortem me nu[m]
q[ue] recipere vxorem v[el] e[con]uerso **S**imilit[er] puella v[el] soluta z so
lutus sibi mutuo p[ro]mittere solent de sup[er] dicta continentia **Q**uod
v[er]it[as] sep[er]e fieri solet non deliberato zelo continentie s[ed] pot[est] in di
screto zelo carnali non quide[m] diuino. q[uod] p[ro]pt[er] ep[iscopu]s cum talib[us] de
sp[er]are posse videt p[er]sertim q[uam] sic p[ro]stat in foro p[ro]fane.

f. iure v[er]balis rite .i. solu[m] p[er] s[ecundu]m iuristas s[ed] no[n] theo
logos viz lani[us] .i. l[ib]ra **P**. d. auctoritate pape.

Porro co[n]tracta soluit co[n]ubia papa
f. valde ardua f. inf[er]i[us] h[er]edes mutuo

Qua[n] subest causa nec carnis copula facta
f. tu p[ro]fessor .i. tam piculosum z difficile ad dispen
sandum

Nulli p[er]suade sibi ta[m] graue q[uod]d rogita[n]du[m]

Quos d[omi]n[us] adiu[n]xit homo separet a[m]o[n]o null[us]
.i. p[er]iur[is] m[er]ito[n]ialit[er]

A III

**Nota q[uod] duo su[n]t
vota solennia q[ue]
requir[un]t i[n]fra d[omi]n[us] vo
to. s. **V**otu[m] fir
matu[m], zc.**

In Absoluendo confessor: ista notabit.

A

.i. illos **f. in euāgelio** **.i. qui consummauerūt m̄monū per carnalem copulam**

Hosce ihs tangit quos iunxit copula carnis
.i. doctores v̄l iuriste. Quia facto mutuo consensu etiam sine carnali copula in h̄bentes deus mox eos cōiungit quos homo separare non debet quia v̄x m̄monū est de iure vt etiaz dicunt theologi qđ pleni⁹ p̄ infra de papa.

Sicquidā glosant quib⁹ haud p̄fidere debes
f. sol⁹ .i. disp̄sar.

Ac iuramentū licitū tibi papa relaxat
f. cam p̄sanguinitatē q̄ affinitatē z alijs p̄gnationibus
.i. p̄hibitis iure positiuo **f. papa solus**

Cunctis z vetitis ḡdibus dispensat hic idem
f. calib⁹ s̄ papa dispensat

Pluribus z reliquis velđ hec hinc inde videb⁹
f. p̄sanguinitatē z affinitatē .i. naturali .i. diuina lege scripta

In ḡdibus vetitis nature legeq; diua
f. papa **f. d̄ ip̄edimētis**

Dispensare nequit q̄s In numerat satis infra
s̄ in illis

Dispensat papa q̄ ius tradit positiuū
.i. p̄sanguinitatē **s̄ p̄cipue**

Sanguinis vnde ḡdu q̄rto trinoq; secūdo
s̄ q̄ i linea recta p̄sanguinitatē .i. equali v̄z quoad scđm gra/ p̄petua ē p̄hibitiō .i. linea dum p̄sanguinitatē puta vt filius fratris h̄bat cū filia sororis sue vel fili⁹ sororis cum filia fratris

Solū sub latere. tractu pariliq; tm̄
.i. linea non equali p̄sanguinitatē late rali v̄z vt frater h̄bat cum filia fratris aut sororis sue **Hec pe. de palude in 4°** **Tamen iste casus non fuit prohibitus in lege nature nec moysayca v̄z infra de Impedimēto Affinitatē.**

Dispensat papa sed inequali neq; posset
f. papa **s̄ ex̄ites** **.i. ḡdu**

Nec primo poterit affines iungere membro
f. causata v̄z p̄dicta .i. coniugali z non fornicario **Quia affinitas in p̄mo gradu q̄ causat ex coitu fornicario fuit disp̄sata p̄ martinū q̄ntū h̄ nūq; i p̄ ḡdu quoad coitum maritalem.**

Dum foret affinitas ex coitu maritali

In Absoluendo confessor ista notabit.

Mos alemanus h3 vt quisq3 volēs hōicida

.i. in alemania fm ppsanum .i. volūtari? z d factō
.i. p auctoritatē pape vl' alibi aut cui processus fuit spēaliter aut p indulgentias papales s' h non p̄suetudine alemanie p̄pter terrorem maiorem incuriendū h̄ iste rigor in aliquib3 locis non practicat h̄ p̄itari? ep̄i absoluit tales

Rome soluat que p̄sul iure valebit

.i. solū p papā vl' ei? auto .i. irregularitas ex homicidio p̄cāritatem habentem

Non nisi papa daret infamia dicta mouet

.i. ep̄m dyocesanū .i. inuolūtari? ex cāu fetā debita diligētia vl' ex mortis inuasiōe

Pontificē q̄ret nolēs homicida fatēdo

.i. a maiore excoīcatōe a iure vl' ab hōie lata nec p̄ plebanos a furto vl' rapina aut p̄ reb3 p̄ditis lata qz latoz tal' absoluet vl' supior ei? fm b. rbo. in. 4. di. 18. q. 2.

Abs anathema q̄dē ne tēptes soluere quēq3
s' aliquē s' aliquē s. confessor p̄nitatus q̄ tuoz ordinum

Vaud interdictū vl' suspēsū necq3 laxes

.i. vel
Hoc nisi papa dedit signantē p̄sul z alter
s. interdictū excoīcatōes vl' suspēsionē

Illud qui tulerit vl' iuste soluere possit

s. ex' me vl' equiualent' vtz infra
.i. sac'dos ex' simplex s. inia ex' coīcatōis tam a iure q̄ ab hōie lata etiā sedi ap̄lice reuata z ab omni pctō z cāu enormi z excessu. zc.

Mortis in articulo sacer ois soluet ab omī
s. si post p̄ualuerit s. h̄ispectātia

Doctū intuitu dum se p̄nitet ad illū Et cetera que patent infra post excoīcatōes maiores i fine de articulo mortis.

Dispensare valet sup irreg. q̄ maledicit
.i. irregularitate .i. excoīcatōe re excoīcatōe

Aut interdicat. valet z suspēdere iure
s' qui

H V

Nota q̄ ista d̄ta solū h̄ artēdit ex p̄suetudine alemanie sed d̄ iure dyocesan? vtrū q̄ hōicidā seu ei? p̄enitētiā absolue p̄t

Hic signant' intelligi debent ep̄i z illoz h̄a pioēs.

In Absoluendo confessor ista notabit.

A

.i. auctoritas sic et qbusda religiosis
platis q ad suos subditos frs tradita e auctoritas p dicta p p/
uilegiu sic signant sunt plati 4° ordinu medicatu ac eoz po/
res z illoz vicarij p uent^o vtz lati^o in mari mag^o eoz

Vel quibus e sup his comissio tradita talis
.i. ad dispesandu .i. irregularitas p^o casus q^ouitatem
Sed papa potest infamia plurima iure

Casus papalis soluendus cu dat^o altri
.i. p absolutoe sua in cert^o (causib^o)
.i. in lra pape .i. applica .i. consulenda

Notat h qd intellige/
di sit per illd vtz qn
di bulla aplica nisi
merito sedes aplica
sit consulenda

Si sequit merito nisi sit sedes adenda
.i. aplica p deaz .i. crimia
.i. intelliges

Per talem sedē capies enozmia valde
.i. iure .i. valde

Quid sit Enoz/
me viciuz qre in
lra C. viz Crimē
Quid ar sit enoz
mis lesio X^o. in
fra lra E. viz de
excoicatioe p^ocus/
for^o clerici.

Dicit enozme qd iure nimis reprobat
.i. aliqs s^o ee .i. det^omiat

Vel qd discretus enozme refert z honestus
.i. pastor scz d iure vl casus d p^o sue^o approba/
ta vl aliq casus refuati

Quando plebano casus a p^osule dant
.i. post h .i. secularē vl religiosum nō p^oratū

Hinc cōfessorem ponendo suam ppe plebem
.i. q de iure aut p p^ouilegiū aut alias rite n hz audie p^oessionem

Qui simplex extat tū hinc tu credito nunq̄
.i. delegare rite .i. pastor .i. ab epō sibi soli p^ocessos
.i. cōfessor tali

U^o legare valet sibi casus p^osulis vnq̄
s^o sp^ocalit^o viz ipi pastor^o s^o vl ali^o plar^o .i. dyocesan^o
ep^os

Ni dedit hoc p^oresul vl cui comiserit ipse
.i. alicui auctoritatē .i. suo

Concedens p^oresul a cūcto soluere casu
.i. ex g^oali illa p^ocessioe
.i. tali .i. aliqua

Notē Cēsure intelligi
tur maior excoicatio
Znē dictū z suspēso
Q^olibet em illoz d^o
cēsure eccl^o astica.

Hinc nullā credas dare censurā voluisse
.i. censurā quamcumq̄ .i. ep^os

Hanc nisi notificans expresse traderet ipse

In Absoluendo confessor ista notabit.

f. p. euidētia facti v'l p. p. sessionē in iure v'l p. legiti
mā cōmūtōez seu qñ aliq. rerguerlatōe celari nō p't

Uratorē manifestū solvere noli

f. manifestū vsuratorē p. dictū. f. loco

Nec sepelire vales in sacro iure docente

In sua p. fertur instans extrema volūtas

f. vsurari? dicit?

Hic nisi restituat qñtū valet ipsa facultas

f. de restitutorē qñ cito faciēda v'l p. missi
one ab heredib; de h. m. o. i. c. a. n. q. amississet lo. q. l. a. v'l vsum rōis
p. n. g. n. cōmūtōis f. m. formā iuris q. h. d. v. s. u. c. que. q. s. li. vi.

Vsuras oēs. aut detur cautio certa

f. loci illi?

f. p. p. uo

Ipsi pōtifici v'l coram p. rochiali

f. vsurarij māifesti

Et testamentū talis reprobare iuberis

Notandū qdē qñcunq; in h. opusculo sit mētio d. epō q
p. p. uē d. r. dyocesan? z ordinari? null? p. talē appellatōez intelli
gere d. z ei? suffraganeū q. p. p. uē ē vicari? cuiuslibet epī seu dyo?
cesani in p. d. r. ificalib; tñ n. aūt ex iure in aliq. sp. n. ali iuris d. i. r. o. e. q.
v. i. z cōcernit signant d. iure auctoritatē ligandi z absoluēdi n. re
suatis sed i. ap. l. i. c. e. casib; v'l vora certa disp. e. s. a. n. d. i. v'l cōmutan/
di. Nisi saltē tal' Suffragane? h. i. e. r. sp. e. a. l. e. cōmūssionē p. d. i. c. t. a.
faciēdi a sede ap. l. i. c. a. v'l a suo ordinario dyocetano

Daattuoz ista tene soluēs anatheate queq; f. ab excoīcatōe maioē

s. p. o. f. absoluēd?

Iuret hic ecclie mā datis stare patus

f. iniūganf

f. cōmisso

Dputa que dentur sibi tūc p. crimie iuste

f. offensa

An satisfacciat si sit notozia culpa

f. offensa

f. p. culpa

Si foret occulta qz reddi nulla petuntur

Tūc si soluetur iuraria cautio detur

Firme p. mittens ne tale qd ampli? ausit

f. tulit aut cui cōmiserit

Post hec soluetur p. eū q. fert anathema

o. ij

H VI

Hic notat qñ
vsurari? māifest?
absoluēd? sit i. e. g.
trema nccitate.

Nota q. triplex est
Cautio scz Iuraria
Fideiussoriaz p. i. g. r. a.
tozia.

In Absoluendo confessor ista notabit.

A

.i. a superiore illi q̄ tulit excoīcatōez illā v̄ a iure v̄ ab ho/
mine

Sine pōze suo v̄ cui mādauerit ille

.i. cū p̄ga. s. latoz aut cui cōmiserit
.i. cū illo psalmo

Dorsum nudatū virga cedat miserere

v̄z illo psiculo Saluū fac f̄nū zc.
s. illū ps̄. Nihil p̄ficiat inimic⁹. zc.

Subiūcto saluū vsu nil p̄ficit adde

s. illā collectā
s. tal' excoīcatōis maioris ex
p̄cussione cleric⁹. zc. q̄s.

Cui d̄s est p̄rium. dic quē snia stringit

Tandē mandata facias discreta soluto

s. mādata

Iusta simul dones vt z appellatio cesset

.s. fm Anthoninū

Hic licet omissis valet ip̄a solutio tali

Attū e iure sic obfuarē iube r̄s.

Pro cūctis vat̄ te soluo dicere posses

.i. necessare

Aut quicq̄s sile qz non st̄ dicta necesse

.i. ab .i. excoīcatōe maiore
.s. quo ad modum puta st̄
satisfecerit qz fm Guil. n̄
esset simplr absolutus

Abs anathēa nequis solui sub p̄ditione

.i. sat̄ .i. excoīcat⁹
s. g. latozē
s. ab excoīcato

Sat nequiens facere soluat̄ cautio def̄

Rite satisfieri sibi p̄speritate fauenti.

.i. excoīcatū maiore

¶ Hic notatur
quo aliq̄s p̄ moz
tē absolui dz ab
excoīcatōe maio
re.

Post mortem poter̄ maledictū soluere iure

.s. an mozt̄ articulū

Saltem si doluit. haud extumulare iuberis

.i. sacro loco

De sacra terra. corpus nisi sit tumulatum

.i. extra sacz locū

Absq̄ loco sacro quia tūc euellere debes

.i. sepulcz

Sedendo corpus seu bustū iure docente

s. sic defuncto

Docfit vt ozet̄ p̄ tali v̄ celebrēt̄

In Absoluendo confessor: ista notabit.

O b rem sublatā. ^{.i. quęcumq; .i. excoicatiū maiore}
Hęc quia restituit non credas esse solutum

M ilator soluat vlt cui cōmiserit ipse
^{.i. eccl'asticus} ^{.i. clericus}

E ccle iudex nullus fiat nisi clericus
^{.i. iurisdic'io spūal'}

N ā laico nulli fit cleri iure potestas
^{.i. spūal' iudex vlt eccl'asticus}

V t laicus fiat cōcedere papa valebit
^{.i. eccl'asticus} ^{.i. a maiore excoicatiōe}

I udex ecclie te solue's a maledicto

Q uo sic cōtentio sus forus est vocitatus
^{.i. sacerdotal'} ^{.i. iurisdic'iois}

O rdinis haud ista fert s; iure potestas
^{.i. maiore excoicatiōe} ^{.i. eccl'astico}

E rgo solutus ab hoc cū sis a iudice sacro
^{.i. sacerdos}

Q ui non est flamen. solū sed clericus extat
^{.i. sacra eccl'astica} ^{.i. ecclie}

S i sacra vis capere soluat te clauē sacerdos
^{.i. maiore excoicatiōe}
^{excoicatus etiam de gradatus}

O mnis scismaticus vlt hereticus aut anathema
^{.i. singula septem}

V era sacra quibus conferre potest

S i iuxta formā fert ecclie tñ illa
^{.i. impm'it} ^{.i. rite ordinatis}

M anq; character eis infigit vt reliqs fit

A ttñ ecclie sibi clauē iure negant

S oluere qd neqant aliquem seu rite ligare
^{.i. iurisdic'io eccl'astica}

O die solet sile iuris cōferre potestas
^{.i. iurisdic'io}

Q ue quia confert hōis de simplice forma
^{.i. scismatico l' heretico l' excoicato maiore}
^{*s' sp hereticoe character q' impm'it i quibet ordine}

S emp nō heret in fat; vt sacer ordo

H VII

E xcoicatio ppter re sublatā in ficta n̄ laxat p restitutiōez. s; su p hoc requirit lato ris absolutio.

I udex excoicatus n̄ sacerdos p̄t a maiore excomunicatiōe ab eo lata ip̄o iure absoluere sicut excoicare p̄t. s; solus sacerdos sacra mentalit' absolue re p̄t.

N ullus hereticus nullus scismaticus vel excoicatus maiore absoluet p̄t aut cetera facere q' s; iurisdic'iois.

In Absoluendo confessor ista notabit.

In sequentibus nota-
tas qd caute ob-
uare & inquirere
debent p fessores
erga p fiteres.

Si cōfessurus veniat quis nō tibi notus
f. in spūali iuris dīcō e. f. cōfiterē

Inquiras primū quis p̄sul iudicet ip̄m
f. dyoces

Presulis alteri? si sit nō soluere posses
f. iuxta tenorē iur̄s f. p̄sentaneꝝ f. extra dyocesim

Nam p̄ntatus. ex tra p̄sulis vnq̄s
viz nec sub dīcū p̄ntantis nec alteri? dyoces nisi in articlo
mortis & h̄ in alia dyocesi sis p̄ntat? & illi? sub dīcū cōfite/
arur tibi f. suus

Nō solues quemq̄s. ni p̄sul det q̄z pastor
f. sub dīcū f. dyocesim. f. sui ep̄i

Pastor quippe suū soluet dyocesim loq̄r extra
f. cōfiterē. f. excōica/
tio maior iuris l' ab hōie

Ni p̄sul det sp̄ vel
per p̄uilegiū aut in
dulgētias h̄eat con-
fessor seu ip̄e confitēs
auctoritatē ap̄licam.

Notandū si iste fu-
erit excōicat? ab ho-
mie tūc mittat ad il-
lū q̄ excōicauit. si per
suāz synodalē tunc
ad ep̄m suū v' aliū. si
ex canone iur̄s tūc est
excōicatio e? absolu-
tio ep̄o refuat tūc eꝝ
ad ep̄z p̄p̄ū l' aliū mit-
tat Si e papal' tunc
ad papā l' ei? auctori-
tatē h̄ntē mittatur

Hinc videas cautus si qd liget hūc anathēa.
Talem nec soluas penitus moꝝ ip̄e remittas
f. iure & rite

Alli qui poterit hunc tali soluere cāu
f. latoꝝ sine l'
refuatoꝝ

Hūc male si differt p̄rius dissoluere iudex
f. p̄ excōicatū f. i. iugior f. p̄ absoluē

Aut appelleꝝ tūc maior iure peteꝝ
f. i. excōicatōe maiore s? & tūc a petis soluat

Qua post semota redeat qd p̄fiteat
f. cōfiterē f. excōicatio

Sed si nulla ligat talem suā maior

Sz casus reliquus a quo nō soluere posses
f. ep̄m f. casus s? ab ep̄o

Ut quia pontificē de iure petat reliquū ve
f. alijs f. cāu refuato

Tūc illū soluas sup oibus h̄ tibi dēpto

A quo soluēdum mittas qui rite valebit

Ut puta pōtifici. reliquo seu rite valēti

Hoc si nō faciat cōfessio nulla putat
f. cōfiterē religiosum & a Juris dīcōe ep̄i p̄uilegiatū
f. p̄oz

Exceptū nisi papa det aut su? hūc nego solui

Hūc casuz vide ple-
ni? s. añ duo folia s̄b
eodem p̄su

In Absoluendo qui sunt proprii sacerdotes

.i. cōfessor. s. dicēd⁹ q̄ ad cōfitecā s. cōfessor
s. pape

Est flamen prius legatus papa sup̄mus
s. tuus

Hinc sequit̄ p̄sul tu⁹ aut pastor. s. i. p̄i
s. p̄dicatores. miores Augustinē. 2 Carmelite

Sūt mendicātes fr̄es hoc iure tenētes
s. p̄dicti 4° ordines s. dudū in Clemētis v^l a^ls
rite aut equalent

Dū p̄sentati sint vt dat regula iuris
viz ep̄s s. iuxta placitū suū

Addis quos ordinarius instituit
s. sacerdoti nisi p̄nario ep̄i vel fratribus
4° ordinū mēdicātiū saltem p̄ntans. qz tales auctoritate. ap̄tē
ca cōfessiones audiūt 2 non ep̄i.

Presbit̄ haud alri iemplo d̄ iure fate^r
.i. sup̄ior: l' p̄sbit̄ cō
fite^r s. p̄ uilegiū ha
buert

Hoc nisi papa dedit su⁹ aut p̄sul s. i. s. ve
.i. cōfiteri debeo. s. s. imediate 2 tāq̄ p̄rijs
.i. rite s. castib

Cōfiteor fat̄ semp. septē mihi demptis
s. sacerdoti. s. debet̄ cōfessorib

In q̄b⁹ haud p̄rio. reliqs sed rite fatebor
s⁹ exēpli gr̄a s. pastor s⁹ tūc altē 2 n̄ p̄pō cōfite^r p̄t

Si nō discretus tuus ē. alias v^l ineptus
.i. doialū aio manēdi viz in cui⁹ prochia
doialū tuū cōsistit

Quoue domū tuler⁹ prius dat̄ ille sacerdos
.i. q̄ sine certa mansione deliberat vbi manet s. p̄ tras

Cū quis q̄rit vbi se trāsferat atqz vagantes
s⁹ n̄ soluet̄ alibi s̄ vbi s. notabile 2 scā dolosum multū
crimē cōmilit .i. in prochia

Quisqz prochia crimen faciens aliena
s. crimē. s. pastor

Qū latet tale prius te soluere possit

In seq̄ntib⁹ notat̄ quō aliqs absoluit̄ a snia synodali p̄ quē/
libet ep̄m sic a snia Jur⁹ cōis. Qz synodalia statuta dicuntur
Ius sp̄cale 2 p̄uarū. Silt̄ constitutoes puinciales. l' constitū
tiones alie⁹ legati q̄ ad puiciā l' dyocesi⁹ solū illā. ad quā mittit̄.

¶ VIII

Nota ex seq̄nti
b⁹ q̄ sint p̄rii sacdo
tes iuxta iura 2 p̄uile
gia q̄b⁹ oporteat con
fiteri.

Calienas p̄ qz tūc pa
stor illius prochie
bz super talē iurisdic
tionē de iure.

In Absoluendo qui sunt proprij sacerdotes

A

Nota qd **Clamdestin** tractat mitionij de iure est pibit
tus ideo talis pbens peccat mortalit. h de iure coi snia excoica
rois maioris tali tractui non e annexa nisi de iure puato i alt
quibz dyocesibz. viz ex statuz synodalibz eaz a q etiā viz d/
cta snia z silibz qlibet eps absolvere pr. qz ius puatū synodale
quoad absolutōem a censurz equiparat iuri coi. **De reuatis**
aut pape de iure secus est.

.i. in dyocesi aliq .i. maiore excoicarōe

Est vbi te stringis anathēate iure fateris
.i. fateri tenerz illud

.i. si eps singularit sue psonerefuauit vl' ali. sec^o est d synodali
snia qz sic ab alto epo absolui pr fm **Anthoninū**

.i. ab excoicarōe maiore iuris vel

Si fuit ex hōie saltē. sz canone iurz clara a synodo
f. reliqu. .i. solue poterit s^o eps absolvere pr

Cūctus te soluet p̄sul. nō canone pape
s^o h ex iure spēali z puato vl' p̄ticulari .i. dicenda

Nō ē ex hōie synodi sentētia fanda

.i. nō iactim .i. tā excoicarōis q̄ suspens^o vl' inf dicit

Nōie dum fert quis snia maior

f. sine p̄stitutōe

Aut a p̄lato vl' iudice particulari

.i. ab

Dicit ex hōie talis snia iure

f. studentes

Pastor libitu quocūqz scolas adēutes

.i. q̄ ptunc morant

Alii parochie quo vadūt iure fatētur

f. iuris p̄t

.i. approbant

Sz pauciatibitōem sustinuerē

s^o affit

.i. mortis articl^o

Si iustū bellum mare trāsīs. mortz z artus

f. verifit

Sine times hostē. crudelē siue potentem

.i. ab hostibz

Aut sis obsessus aut obsideas vl' vrbem

f. sac̄doti. f. pastore

Tūc posses alij. p̄rio nō p̄sto fateri

s^o p̄fiteri p̄nt alieno sac̄doti

Om̄es romipete. mercatores. pegrini

.i. pastorz l' ep̄i l' p̄silitis alceri. .i. itinerātes

Quando suo libitu p̄lati sunt pagrantes

(pape). i. a casibz vl'
cēsurz viz d iure vel
alias pape reuatis

Hic notatur qn
aliq snia tā exco
municatōis ma
iorz qz Indicti
qz suspēōis de/
beat dicit lata ab
homine.

In Absoluēdo cōfessor ista notabit.

.i. nisi i morte articulo
ubi mors fuit tunc

A IX

Hoc sine cōsensu solui nequeat sine morte

.i. alia prochia .i. eucharistia .i. cedat
vl extra ppua .i. ppua vl supior

No alibi sumes xpm pastor nisi prestet

Cursores ipi possunt vbicunq; fateri

.i. de iure

Presertim tali qui sane soluere posset

.i. religiosum

Exemptum nisi papa det. vts añ iij. folia

s^c maior excoicatioe

Huc etiā soluis quēcūq; ligās maledic

s^c casib;

.i. excoicatioe maiorē .i. excoicatioe

Hinc septē demptis vt m aius hñs anathema

.i. quēcūq;

.i. excoicatio maiorē

Et quēq; delegatus pape maledicit

.i. pdict^o .i. delegato .i. in tali excoicatioe

Cū nec obedit ei stat z anno. papa resoluēt

.i. incendiariū

.i. excoicatio maiorē

Ac incensorem quē dum presul maledicit

Hunc pclamatū dic papam soluere tantum

.i. cleric^o

.i. ab aliq supioe

Clerus z officio priuatus iure priore

s^c dicit^o cleric^o .i. heretico .i. sacra eccliaistica .i. restituit et
abilitat talē

Nā dedit herenti sacramia. papa reponit

.i. aliq; tu

.i. indignis

Consilio monit^o bis cū dederis maledignis

.i. ex p̄fata cā s^c bñ fido tuo vel
a tuis bñficijs

Ecclie beneficia post suspensus ab illo

.i. sic suspēsum

.i. abilitat z disp̄sar.

Tesolus papa patriarcha vel vnus adornat

.i. degradauit

Ordine quem iecit antistes papa reponit

.i. tu excoicatio maiorē

Dum nō sit flamē iudex a quo. maledictus

B i

Quēcūq; q̄s li
gare p̄t eccliasti
ca censura eūdex
absoluere p̄t: qd
fallit in septē ca
sibus hic positis.

In Absoluendo confessor ista notabit

A

.i. absolur^o i fore exteriori
.s. postea .i. sacramentalit^r

Nices laxatus soluat te clauē sacerdos
.i. in foro interiori

Ut sic ecclie parēdo recōsiliē
.i. indulgētiā

Hic nota aliq̄s p indulgētiā papa les absolur^o a cēsuris ecclēsticis q̄ tunc oc/ currebāt in cōfessioe et tūc absolur^o intel ligit a cēsuris negle/ ctis sicut etiā a negle/ ctis p̄tūc p̄ctis alis nō sequeret effectū i/ dulgētiā quē papa sp̄ intendit in ill' i dul gētijs quas p̄tēs mereri intēdit.

Quādo p̄ indulta pape q̄s rite solutus

Exstitit a cunctis cēsuris q̄ sibi constant
.s. censuris

Tunc a neglectis hunc noscās iure solutum

.s. censure aliq̄ .s. indulgētijs .s. cēsuris neglectis

Aut p̄ occurāt sub eisdē soluit ex his

s^c absoluit a sinā lata
.i. sp̄alit^r in bul/ la alias non

Sic sil' abs hōie dū papa det hoc sp̄ale

Notādum q̄ indulgētiē papales interdū sonāt q̄ papa dat autoritatē absoluedi a sentētijs latz ab hōie q̄ ad effectuz indulgētiā dicitur ac exēq̄ndū Q̄nq̄ etz simplr z hoc raro Ergo necesse est in hac p̄te attendere p̄ba bulle.

Demō absolue/ di z iniūgedi pe/ nitentiam.

Omnēs se culpā nondū dimittere posse
q̄ de^o impenitentē nō absoluit

Nō absoluat. dō hanc q̄ non sibi laxat

.i. penitētijs v̄z nouas iniūgedo

Cōfessum soluēs. hūc a p̄cis quoq̄ soluas

.i. iniūxit .s. p̄fessor q̄ n̄ est .s. p̄tēs .s. p̄nias
necesse redire ad illū

Quas iniūxit reliquus: oblitus si foret illas

.s. p̄tēs .i. p̄nias

Quas mēorat penas incōpletas sibi mutes

.s. q̄ requireret ep̄m v̄l et^o sup̄iore

Si foret expeditēs. ḡuior nisi casus inesset

.i. p̄niam

Culpa latēs penā non obtineat manifestam

.i. iniūgi dōz p̄tētū .i. p̄nia s^c p̄t scādālū cōmissam ap̄d plures z p̄t foret alijs incūcidiū

Sitq̄ palā pena cum sit notoria culpa

s^c v̄l et^o auctē h̄ns .i. q̄dāq̄ crimē māifestum

Absoluit p̄sul vbi sit notoria culpa

Nota q̄ ista au/ toritas n̄ spectat ad ep̄z d̄ iue cōi h̄ q̄nq̄z ita suat ex statutz sy nodalibz q̄nq̄z ex cō/ sue^o p̄t maiorē ter rorē incūciendū.

Notādū q̄ h̄ d̄ pe. d. s. fallas. Si tal' ipenitēs vult p̄t reri dōz audiri p̄fessio ei^o v̄t p̄z extra d̄ pe. z re. Q̄dā. Et d̄z si b̄ aliq̄ d̄ iniūgi n̄ absoluedo eū z declarādo q̄ n̄ p̄t h̄ credat se

Accusatio. Acc? coniugal. Alienatio.

A

X

absolutū hñ satisfaccet mā dāto ecclie d' p'fessione ānali z hor
tel' cū yr faciat oē bonū qd p' vt de' eoz ei' illustret ad pniaz
Nota si p'fites ex toto neglexit pniaz siue oīoes seu ieiunia
vl' elemosinas dādas siue sūtia. nec ē reperē p'fessionē p'fiteaz
cū adiutorio p'fessor' si p'fites n̄ p'f. **S**cdz Anthōmū. Qm
uis pnie itā gēde a p'fessore penitētibz sunt hodie arbitrariez ad
arbitriū iudic' i. p'fessor' iponēde vrz. 26. q. 7. tpa. z de peni.
di. i. mēsurā. Et hāc opionē approbat p'uerudo z gñalif ser/
uaf h' vt d' hostien. i. sūma. ri. d. peni. z re. **T**ñ vt sacdos ēca
hmōi cauti' arbitref. norādi s'z calus i' qbz p' canōes certe per
nitētie iponūt **N**ā z canōes pniales tenet scire sacdos. als' vt
i' eo nō sacdos' p'fitebit. 38. d. **Q**ue ipf. hos āt canones s'm
ordinē vide in Anthonino. 3. p'feti. xxvij. in fine tituli.

**Accusare qñ qd dz aliū d' crimie z qz caute dz cle
ric'. vide. j. d' crimie. Etia' infra Testificatōe.**

**Acc? coniugalis quō in festis p' fieri sine mortali
p'cto. quere infra de debito coniugali.**

De alienatōe rez ecclie immobilū nō faciēda.

Non alienet immobil' ecclie res
vrz. x. q. 2. §. hoc ius

Debita ni cogant v' gētia. vl' redimēdos
vrz. 12. q. 2. auz. z. c. glia

Prop' captiuos ve cibādos tpe famis .i. eccliaz

Mudos ac inopes. ob cōdēdū quoqz templuz

Ac dilatanda cimiteria. vl' q' emat'
.i. alienādi q' āt illa s'ir p' h' in pla

Utili' q'cōz. si debita forma tenet'

S forma alienādi bōa imobilia ecclie variat' h'z variatē ec
cliaz v'z ep'aliū. mō asterioz z prochiāliū **C**olligūf tñ oēs for'
x. q. 2. §. h' ius. z. c. si qd ep's. zc **S**z z. wil. specificat dicēs sic
Eps res ad suā mēfaz p'ntētes. l' res cathedra' ecclie n̄ p'f ali'
emat' nisi cū p'sensu capli. z si res sit modica z necitas mag' n̄ est
necessari' p'sensus capli. 12. q. 2. terzulas **N**ec abbas res mōa
sterij s' p'sensu ep'i z p'uer' sui. nec p' h'z prochiā' s' p'sensu ep'i sui
h'z capla sup' allegata. z h' d' rebz imobilibz **S**ec' d' mobilibz
i' qz alienatōe hmōi solēntas n̄ req'rit **I**ta tñ q' nll' plat' relli/
giosus p' vt dē red dit' seu p'cedē alicui ad vitā seu ad cū r'p's
nisi necitas l' utilitas loci exposcat z d' p'sensu p'uer'. l' si p'uerū
n̄ h'cat d' p'sensu plati sui vt i' de. mō asterioz d' re. ecclie. n̄ alie.

Alienatōes rez eccliaz fetē a scismatic' l' i' r'ub' n̄ valēt. extra
d' scismatic' c. i. z. 12. q. 2. alienatōes. z tenēt restitūē loca z res.
fruct' p'ceptos. z q' p'cepti poruissent. sic z q'libet raptor extra d'
restit. spo. g'uis. **E**t q' innitit' talibz alienatōibz expōicāt' est.

B ij

Adoptio. affi. altae. h. bñdc. arropa:

A

Possessio data ecclie cap dicitur ne alienet nō p̄r alienari po-
stea. si ecclia cui data ē hēat alias possessiones **E**t sic intelligit
Auren. d. alie. z emphi. s. scissinas. **S**i p̄o ecclia nō habeat
alias possessiones quas alienet tūc istas alienare p̄t i casibus a
iure p̄missi qui patent hic supra in metris **N**az cōditio facta a
donatore p nō adiecta est habēda tāq̄ turpis **C**ōcor. **S**off.
Inno. z hosti. **L**ū nō stat p eū ad quē p̄tinet quo min⁹ dicitio
impleat haberi debet acsi impleta fuisset. extra de reg. iur. cā
stat libro quinto.

Ausectine alienatōis ecclasticaz rep̄ sūt quattuor. **P**ria
necessitas videlz si debita vrgent. z ecclia non p̄t satisfacere d̄
fructibz: **S**ecōda est vtilitas scilicet vt habeat rem meliorē. **T**er-
cia est pietas viz p̄t redimendos captiuos zc. v̄s. in metris
Quarta ē commoditas vt q̄ res est magis dānosa q̄ vtilis
ecclie. vt in c. terulas 12. q. 2. z ibi in glo.

Adoptio z **A**rrogatio que sit require infra de
impedimento legali.

Affinitas que sit. z qualiter impedit m̄rimoni-
um **R**e. infra de impedimētis.

Altare quando cōsecrari debet. vide in littera
Ade cōsecratōe ecclesie.

De Aqua benedicta.

i. bñdica .i. aque

Est aq̄ tota sacra miscēs hāc nō bñdicte
s̄ totū sa s̄ sacz mixtū

ēti est cū nō sacro .i. oleū n̄ bñdicū .i. maiorz q̄ntitatis

Sicoleum sacz. reliquū licet z magis extet

**Archip̄b̄z Et Arch
idiacon⁹ qd. de iure
facere tenent.**

Archip̄sbiter ecclie cathedralis d̄z habere curā quō alij sa-
cerdotes diuina officia celebrent debito mō. z in absentia ep̄i
p̄t fontes bñdicere. alijs sacerdotibz p̄niaz m̄iūgere c. 2. d̄ offi.
archip̄b. **I**sti alio noie dicunt decani. **I**teralis absoluerē p̄t
oēs de ep̄atu recurētes ad ip̄m p̄ p̄nia recipienda. qz est par/
rochialis sacerdos oim de ep̄atu c. officii. eo. ti. in rex. z i glo.
z. l. di. in capite: **S**ed archip̄b̄z vel decanus ruralis nō p̄t n̄
si in q̄ntū ep̄s ei dat autoritatē: plebibz em̄ solū p̄est.

Archidiacon⁹ post ep̄m est vicari⁹ in oibz: z h̄z curā in de-
ro tam in vrbe q̄ in prochijs habitāte z ip̄os d̄z visitare de 3°
in 3^m annū si ep̄s non p̄t. **D**ebet auscultare euangelū z ep̄lāz
z responsozia. z null⁹ ea in ecclia canter nisi p̄us ab eo auscul-
tatus z eius iussu. z cerosarios ordinare debet **I**tem tenet
puidere p̄ posse si aliquid ex sua negligentia vel alteri⁹ frau/
de deperit de rebz ecclie **I**tem debet examinare clericos ad
sacros ordines pmouendos. **I**tem abbares z abbatissas
ponit in sede sua. **I**tem non requirit q̄ sit sacerdos.

Articulus mortis. Baptismus.

Articulus mortis quis sit & quō aliq̄s absolue
dus est in articulo mortis ab oibus casib⁹ q̄n/
tūcūq; grauib⁹ & ab oī excoīcatōe p̄ quelibet sa/
cerdotem quere infra de maiori excoīcatōe.

B XI

Vm sine cōtēptu fore cōstet religiōis
.i. articulo necitatis

.i. xp̄iane

De baptismo.

Qū necē subest in adult⁹ flamē adimplet
sc̄ p̄ aquā

.i. sp̄s. s. sc̄ l' p̄ritio

Hec br̄s r̄ho. &
petrus d' palud.

Ipm̄ baptismū vel sanguis sponte sacratus

sc̄ p̄ xpo

sc̄ yr̄ vl̄ ml̄ier aut infidelis

Sexus aut cultus cuiuslibet om̄is homo sit
.i. talit' q̄ post illd' baptismū rebaptisari non
opozreat .i. i necitate mortis vl̄ alias

In necessitate q̄/
libz baptisare de
p̄t nec post reba/
ptisabitur.

Baptisare p̄t vere. poscente necesse

.i. baptisare

Ecclie formā seruans si tingere tendit

.i. extra necitatem mortis

Debitus est alias baptisans ip̄e sacerdos

sc̄ aqua

**De materia ba/
ptismi.**

Defit aqua solū baptismus mixta vl̄ extet

sc̄ aliqd' sc̄ aque

Dum magis extet aq̄ mirtū sua vl̄ sp̄s sit

s' alias peccaret nihilomin⁹

baptismus valeret

Corā pb̄o baptismū clericus haud det

s' det baptismū

.i. clīco sc̄ p̄ntē

Nec p̄ntē viro ml̄ier. laic⁹ neq; clero

sc̄ mortis vl̄ alias

Quēq; baptiset puta q̄n necē requirat

.i. cleric⁹

Nemo rebaptiset clerus laicusve sacerdos

Null⁹ rebaptisa
re dz aliquē q̄ ri/
te q̄us baptisat⁹
fuit. nec q̄ scit se
rite baptizarum
itez se baptisari
pmittet.

Hocq; scient' agens p̄ leges decapitetur

.i. ius canonicū

s' punit

Sz grauit' canon tales punit. qz scient'

sc̄ baptismū

Aut ignoranter itez q̄ suscipit illum

sc̄ q̄ sic bis baptisat⁹ .i. p̄dicat⁹

Sive ratū tenet hoc baptisat⁹ memoratus

B 3

De Baptismo.

B.^{s. sol^o} .i. dispensauerit
L. Papa nisi dederit ordo nullus sibi detur
^{s. aliquē} .i. cleric^o .s. de iure

Atq; rebaptisans clericus deponitur ipse

.i. aliquē bis baptisante vitz in necitate .i. excoicabit
.i. cū grani pena

De Baptismo
dubio.

Cringes sb. 27. .i. ba
ptisat vitz si es ba
ptisatus ego te n̄ ba
ptiso S; si nō es ba
ptisat^o ego te bapti
so in noie. p. 2 fi. 2 ff.

Sed laicum pena grauiori ius maledicet

C.^{.i. baptisatū} s. esse
unctū quem dnbitas tinges sub p̄ditione
.i. extra necitate mortis

Cum baptisandus venit absq; necē iudens
.i. iude^o vl' ali^o .i. expectabit

Quibus hic octo cathesizādus remanebit

Beneficiū quō symoniace acquirēt **N**.^o .i. d. Symo
nia **I**te **N**.^o plura post **V**igamiā p̄saice **I**te quō
aliquē aliq; ē ip̄o iure suspēsus a b̄nficio **N**.^o .i. de
Suspensione. **I**te quō in certis casibus aliq; plu
ra b̄nficia retinere p̄t **N**.^o de p̄tate pape.

Item quō beneficiat^o tenet ad horas canonicas.
N.^o .i. de horis canonicis.

Beneficioꝝ Aliud d̄r religiosum. aliū seclare **R**eligiosū
aliū simplex vt **C**anonicar^o seclaris Aliū duplex vt ab
bacia p̄orat^o vl' aliū h̄ns iurisdicōez. **S**eculare aliū summuz
vt p̄apat^o Aliū mar^o vt ep̄at^o. Aliū mediocrescu duplex vt
dignitas seu p̄sonat^o. vl' aliū h̄ns curā aīaz. Aliū minus seu
simplex vt canonia. capellania. aduocatoꝝia 2 h̄mōi. Aliū d̄r
qd nō h̄z adm̄stratōez. 2 isto mō d̄r large b̄nficiū. 2 ē q̄n q̄s
h̄z b̄nficiū nō intitulatū vt ff. **C**apellani ad nutū amouibiles

Sz q̄n h̄nt i titulū aliq; b̄nficiū cui ē assignata aliq; dos q̄ntū
cūq; ē simplex b̄nficiū. d̄r h̄z b̄nficiū cū adm̄stratōe fm **B**e.
mi. i. c. d. offi. or. li. vi. **C** **I**te fm **P**a. i. c. dilecto d. p̄ben. **S**i
p̄bēda ē ānexa iuri canonicie p̄rim ē sp̄uale 2 p̄rim tpale **S**i nō
non est annexa canonicie vtputa quia in ecclia non sunt p̄ben/
de destincere s; oīa cōia. 2 p̄ caplm assignat isti vnū p̄diū in pre
benda 2 alteri aliud vel quid sile. vel etiam si sint distincte. cū
non sunt canonicatib; annexe. quia non est ibi numer^o canoni
coꝝ tunc est mere tpale 2 p̄t p̄cedi etiā laico ad ip̄ius sustentat
tōem **C** **I**tem **A**ltaria que d̄antur in titulum perpetuū dicun
tur beneficia. 2 appellatione officij talia altaria intelligunt fm
glo. in de. ij. d. dect. **B**er. in. c. 2. de p̄ces. p̄ben. **S**ecus si non
d̄antur in titulum quia sic beneficia non dicuntur p̄p̄te.

De Beneficijs. De Bello.

B stipendio p̄bende sunt ordinate vt ministrantib⁹ in eis des̄.
Est et̄ diminutio diuini cult⁹: vñ vnus loco plurimū p̄stituit̄
Est et̄ ineq̄litas vñ vn⁹ h̄z mltra bñficia z al⁹ nō p̄t h̄z vnū
Cōtinet z aliquid defraudatōez volūtati testatorū q̄ vt cert⁹ nu-
 mer⁹ fuentium deputaret talia p̄ulerūt z mltra alia. **E**t nisi
 aliqua circūstātia supueniat q̄ remoueat totalit̄ inordinatiōem
 ei⁹ nunq̄m erit sine pctō. **A**duertendū tñ fm̄ Goff. q̄ ē triplex
 circūstātia q̄ p̄t remouere talē inordinatiōem ita q̄ disp̄satiō
 sit l̄tima z tur⁹ dispensat⁹. **P**rima ē necessitas puta qz plures
 non inueniunt idonei. **S**ecda ē vtilitas ecclīaz z eoz q̄b p̄sūt
Tercia p̄rogatiua meritorū. nec valet p̄suetudo fm̄ pa. in d.
 c. dudū. **E**t iura sine glose que dicūt valē **I**ntellige dū assunt
 tres immediate p̄dicte circūstātie vñ vna eaz puta. qz pl⁹ va-
 let absens q̄ al⁹ p̄ns vñ p̄ potētia retinēdi plura bñficia sim-
 plicia: h̄ non vt fruct⁹ lucrifaciat sibi ad vtilitatē p̄uarā. vñ ad
 augendū p̄moniiū. vel vt laici⁹ viuāt. vñ vt facili⁹ ad ep̄atū
 vñ maiorē dignitatē possit ascēdē qz cū tali int̄tōe et̄ vnū bñ-
 ficiū h̄z de se ē inordinatū. qz ē d̄ oēm rōez vt in. c. ratio nulla.
 cū ibidē notat⁹ de p̄bē. z est d̄ op⁹ p̄terat⁹ xvi. q. i. c. si **I**te
 bñs bñficiū in cōmēda tenet̄ p̄uare ecclīaz in statu suo nec p̄t
 aliqd. de statu ecclīe minuire h̄ de sup̄fluo p̄t sibi puidere al⁹s
 non. **H**ec pa. in. c. de monachis de p̄ben. **N**otandū q̄ **C**om-
 menda d̄z custodia ecclīe alicui cōmissa. **I**te fruct⁹ bñficiū
 vacans sunt f̄uādi successorī vñ in vtilitatē ecclīe exp̄dēdi. al⁹s
 s̄ faciētes si sunt capitula. **C**ōuent⁹. collegia vñ singule p̄-
 sone in cathedralib⁹ ecclīis z regularib⁹ vñ collegiat⁹ s̄z suspē-
 si ip̄o facto a bñficio z officio donec plene restituerit̄ q̄cqd p̄ces
 perint. non obstātib⁹ p̄uilegijs vñ p̄suetudinib⁹ vñ statut⁹. et̄
 iuramēto vñ sedis aplice auctoritate firmat⁹. c. qz sepe de elec-
 ti. vi. **I**te iniuste possidentes bñficia ecclīastica tenent̄ resi-
 gnare in man⁹ illi⁹ q̄ p̄t recipere resignatiōem. vñ si essent in arti-
 culo mortis alicui alteri recipienti eam nōie illi⁹ cui est faciēda
 scdm̄ Inno. **E**tiaz tenet̄ fruct⁹ p̄ceptos restituere. de renū. c.
 post transitōem s̄ rursus.

Quoniam in iustum dū vis accedere bellū
 Aut iustum. peccas p̄gens dñi sine iussu
 .i. obediētiā dato

Subditus a dño cōpulsus visere bellum
 .i. intrare
 .i. sine pctō nec restitu-
 ere tenetur

Ignorans iustū dubitans accedere posset
 .i. intrāri bellū

Iniustū constās prozsus non p̄gere debet

Quinq; requirunt vt bellum sit iustū. yā? Bellum iustū
cant anim⁹ psonaue causa. Principis autē res quoq; p q̄b
extat (Persona) scz secularis n̄ ecclīastica (Causa) scz vt pp̄
necessitatē z vt pap habeat pugnet (Anim⁹) scz vt non fiat ex
odio. inuidia. vltione vel cupiditate. s; ppter caritatem. iustici
am z obedientiā (Auctoritas) scz ecclīe vel p̄ncipis (Res). i.
vt sit. p reb; repetendis vel p defensiōe patrie. Quāuis igitur
vt d̄r wil. in glo. bellū sit iustū in q̄tuor; p̄mis. si tū res subit
quia p reb; repetendis factū est non tenet qui monit bellū re/
sistere qd̄ ibi cepit. nisi cepit vel d̄nificauerit aduersariū suū
vltra q̄s abundat ille de suo iniuste aut ille aduersari⁹ suus d̄n
nificauerat eum. z hoc sic dico s̄m iudiciū fori penitēcialis.

.i. in castellās .s. ecclīa

Eccliam vallās pugnans ab ea fugit hostes

.s. impugnās .s. ecclīa

Aut iustos hostes: nō defendet in illa

.s. eccliam .i. in castellā do

Hanc quia vallando pugnās ab ea violauit

.i. cū ca vicualia .s. impugnā di hostes q̄scūq;

Sic cūctos victus ibi latos hac ratione

.i. non peccāt

Iusti si rapiant hostes. peccare negant

.i. in castellaras .i. incendens

In bello iusto nō vallatas quis adurens

.i. emendare tenet

Ecclias ipas exposito. sibi reddet

.i. ecclias .s. i bello iusto .i. de iure nō tenet

Vallatas vrēs z casu restituat nil

.s. in bello iusto .s. ecclīis .i. p rapinā sublata

Raptores reddēt ab eis p singlā capta

.i. auroitate .s. spoliare ecclias .s. ep̄i l' supioris eius d̄e

Aiditione sit hoc plati spūalis

.i. ab ecclīis .i. vicualia .s. i bello iusto sine pctō

His hostes iusti victū deferre valebunt

In bello licito nulli spoliēt amici

Aut qui nil nocuit vt subdita gens miserorū

.i. aliqd̄ .s. in p̄tia

In bello iusto rapiēs quid cleric⁹ illic

.i. iuste .s. n̄ cleric⁹ .s. cleric⁹

Reddere post dz nisi sic bellās daret illi

Antonin⁹ 2° pte 3^e
pt̄ ti. 25. c. xi. circa fi
nē d̄r q̄ i bello iusto
villā l' cast̄r icēdēs s̄
ibi ecclīa icāte p̄bu
raf z ē molestū ei nō
ē excōicat⁹ h̄ d̄nūm
restituet.

(Et cān). i. q̄n iuste
hostes suoz aduersa
rioz machinas incē
dūt. z post ecclīa tali
igne icēdebat. z q̄s
opib; rei licite.

Nota si h̄rū fiat
i iusto bello videtur
impū z inhonestū.

De Bello. De Bigamia.

B Clericus in bello licito nullum p̄imendo
.i. in bello

Nec mutilās aliquē nec mortis causa reptus
.i. irregularis s̄ est

Non ē infamis tñ illicitum subeuntī
s̄ aliq̄s i bello iusto

Ordo nec detur. p̄ eū licet haud perimatur
s̄ z̄ iduce alios sine irregu-
laritate

Clericus ad bellū iustū disponere posset

Cum liceat nulli temptare deū. phibetur
.i. tā late q̄ ecclīasticz .i. auroratē .i. dare

De duello.

In omnibus ex iure dīdōm ferre duellū
.i. necitatis .i. patrie

Causa quacūq; v̄l cōsuetudine stante
.i. in duello pugnātibz

His dans auxiliū seu consiliūq; fauorē
.i. duellātibz .i. sac̄dos

Illis z̄ flamē bñdicens ip̄e duello
.i. post .i. aliq̄ duellātibz .i. irregulares .i. aliq̄ duellātibz

Deciso quoq; sunt irreg. seu mutilato

In sequētibz patēt octo mōi bigamie p̄ q̄s aliq̄s
phibēt ordīari. z̄ priuāz libertate ecclīastica.
.i. p̄ binas bñdictōes aut plures .i. marit̄atē
.i. nuptias aut m̄rimōm

Prim⁹ modus.

Multiplicādo thoz corēs his mox biga⁹ fit
.i. ābas v̄roēs v̄l plures suc. s̄ z̄ alterā an̄ ba-
cessue v̄l simul p̄rimum

Aut capit has ante baptismū v̄l reliquaz post
s̄ p̄us .i. rite z̄ t̄me

Sec⁹s modus.

(facto). i. in aliq̄ ca-
su iure phibito. v̄l
pura qz p̄sanguinei
v̄l affines ex̄ntes. et
sic de alijs phibitis
in iure.

Aut vnā iure capias aliam quoq; facto
.i. successiue .i. p̄mā z̄ sedam

Tpe diuerso noscens carnalī ip̄as
s̄ sumas .i. in cāu iure phibito s̄ aliā
.i. vnā

Tercius modus

Aut ambas facto s̄l. aut de iure v̄l facto
.i. s̄as in m̄rimōtio

Quart⁹ modus

Prefatas carne si noueris. aut viduā que
.i. in m̄rimō^o .i. cognita
Cognita sit de te. mare detur p̄ata priorē

De Bigamia.

L Teq; sciente nō si rupte nupseris vnq;
.i. carnaliter

Quā post cogscēs bigamus tu verus haberis
.i. vxore .i. adulterā .i. sine dubio

L Sic coiens ppria quā mechā rite sciebas
.i. dispēlac pē pēz. b. tho. z Jo. an. z pe. v pal.
.i. difficult. f. bigamis singul. p ordib; suscipiēdis

Dispensat q̄uit cum dictis papa nec alter
.i. subdyaconatu dyaconatu p̄briatu
s^e bigam^o ē .i. corrupte m̄licī .i. nubēs corrupte

Ordine quis sacro rupte nubēs. ve pfessus
s^e bigam^o fit .i. full' dicitōis

L Nubens ancille seu cum vili muliere

Vt ioculatrice v' que spectacula seruat
.i. aliq̄ p̄ dictaz quā nouer; carnalit

Quāuis sit vgo pelleris ab ordine sacro
.i. solo v3. 28. d. Si q̄s viduā

Presul in hoc cāu dispēfat iure docēte
.i. cūcti sup̄ dicti s^e nō obstāre p̄suetudine sub
pena excoīcatōis extra co. al
tercatōis li. vi.

L Tonsurā bigami phibent radere iure
.i. seclari v3 pp̄ f̄ carōez qz x̄p̄s sibi eccliaz tan
q̄ vnica sp̄saz desposauit quā vni
cū z vez m̄f̄monii f̄cat

Aq; foro. secl. p̄sus redduntur in omni
.i. m̄licib; siue maritat; v' als corrupt; v' nō corrupt; s^e ex h̄
.i. extra m̄f̄monii

Qum mult; fornicās nec bigamus reputat
.i. q̄s tāq; vxores p̄guit

Sed multis coiens sub coniugio bigamus fit
.i. iure d̄ bigāia

Sic modos alios bigamie respice supra

Dubit de facto cui nubens iure vetante
.i. alicui

Coefacto) id est in cāu iure phibito vt contrahētes in gradu
consanguinitatis phibito. v' affinitatis v' in sp̄ali cognati
one. z c̄ijs. castib; legitime phibit;.

De blasphemjs.

B XIII
Quint^o modus

Sept^o modus.

Septim^o mod^o.

Octauus mod^o.

Null^o fit bigā^o
p̄scēs plures vxores
alioz viroz extra ma
trimo^m aut als m̄lic
res. h̄ solū in m̄f̄mo
nio p̄stitur^o fit biga
m^o diuerf̄ mōis sup̄
dictis.

Quid sit d̄ facto
p̄trahere.

Blasphie. Capso. caren. Ca? epō rē. Cleric?

Q

Blaspheumus in deū vel in sanctos eius quo/
modo punit **R**. in peccato Ire. Item pleni?
in pyfano de Maledictione.

Ampfores quō peccāt **R**. post finem
de vsuris **¶** Arena quid sit **R**. .j. de in
dulgētijs. 7 septena 7 quadragena. s. ltr
ibidem. **¶** Censure epōz Colonien. ex statutis
eoz collecte patent post finē libri. p. saice:

¶ Clamdestinū matrimoniū vide. .j. de impe/
dimento ligatōis 7 d legitimis filijs. Itē quō
clamdestinū cōtrahētes sunt in pluribus dyo/
cesib? excōicati vide infra de casibus epī de cō/
suetudine ibidē p. saice. **¶** Casus epī de iure 7 de
approbata cōsuetudine 7 de cōi consuetudine
cuiuslibet dyocesib? **R**. .j. de Epō:

De clericis.

Cleric? pdit p/
uilegium cleri/
cale in duobus

.i. clericali

Deposita veste iā clericus arma resumens
.i. vestē clericale

Ter post admonitus nec sic hāc ipē reponat
.i. cleric?

Ex hoc amittit insignia tradita clero

.i. insignia clerici

.i. cleric?

Hec etiam pdit q̄suis hic non moneatur

.i. crudelitas .i. clericū

Dū putatizannis p eum patrata notatur

.i. irregularis

Clericus infamis licet est vel sit maledictus

Aut sit depositus vel suspensus neq; pdit

Cleri fulgozem uisi dum solenniter extat

Ordine p̄natus.

Census dictoz p̄sum est q; clericis vel ordinat? p̄dictis
censuris grauat?. vel aliqua illaz non pdit p̄uilegiū clericale.

¶ De Cōione digna **R**. infra Eucaristia.

Sit simplex humilis cōfessio pura fidelis
s^c sic

Atq; frequens nuda discreta libēs verecūda

**Nota. i. p̄ditio/
nes q̄s p̄fitendo
q̄s p̄seruare debz**

Integra secreta. lachrymabilis accelerata
Fortis et accusans et sit pere parata

In casibus quatuor tenet quis animum confiteri. Primo ratio est
crimen quod vult committere vel celebrare. Secundo ratio est periculum mortis
Tercio ratio est conscientie ut si dicat sibi conscientia quod statim confiteatur.
Quarto ratio est copie confessoris ut si non sperat sibi amplius illo anno
copiam confessoris occurrere quam modo habet. Vel si habet casum de quo
solum papa habet absolvere. et habet iam copiam penitentiarum eius.

Quoniam christum sumes mandaris ab ante fateri
eucharistiam .i. f. m. b. thoma .i. mortalia
.i. necessitas celebrandi et communi
candi saltem non occurrat.

Ad sumendum eu
charistie sacram
tenet quis confi
teri sed non ad alia
sacramenta.

secundum quoniam

.i. sacerdos confessoris quod
aliter sufficit contritio videlicet
quoniam necessitas celebrandi oc
curreret vel copia sacerdo
tis abesset

Quoniam necesse necesse. aut copia flaminis assit
.i. periculo

Sic casu mortis debes instante fateri
.i. ab ecclesia

Naud tibi precipias alias nisi transeat annus
.i. recipiendis et ministrandis .i. contritio .i. cordis

Sufficit in reliquis sacramentis dolor intus

Notandum quod confessio mentalis quod deo fit est de iure naturali
et illa sufficiebat ante incarnationem christi. Confessio vero vocalis post
incarnationem christi fieri debet homini vicario christi. In hoc enim quod
christus ministris sacramentorum dedit preceptum ligandi et solvendi in si
nuavit confessionem eis tanquam iudicibus debere fieri. Sic ergo christus
instituit confessionem tacite. sed apostoli promulgaverunt eam expresse.
Quoniam enim in contritione dimittat peccatum. tamen confessio vocalis est ne
cessaria. vel in re quoniam habet oportunitas. vel in proposito quoniam est articu
lus necessitatis excludit non contemptum religionis. Et ista ne
cessitas confitendi post contritionem non est in tali casu propter necessitatem
remedii. cum peccatum iam dimissum sit. sed propter obligationem precepti.
Confessio enim et satisfactio non solum necessarie sunt propter recordationem
actum in iudicio dei. sed etiam in iudicio ecclesie. **S**ed et confessio vo
calis cum sit inter precepta affirmativa non obligat nisi pro loco et tpe
Ecclesia autem determinavit in decretalibus quod homo confiteatur semel in
anno. quod semel in anno habet quilibet de necessitate committere.

.i. quod habet per
sertim sacrum

Stans in mortali quis fungens ordine capto
.i. mortali .i. si non actu confessus f. m. b. thoma

Peccat mortale nisi contritus prius extet

Et i

De Confessoribus & Confessione.

Cōditōes q̄s con-
fessor habebit.
Alta alia p̄fes-
sorem p̄cernētia
X̄. supra in **A**
quasi p̄ totū
Quattuor s̄t ca-
sus quib' opor-
tet p̄fessionē pri-
us factā iterare
Prim' casus.

Sec' casus.

Isti duo casus
p̄cernūt p̄fite'tez

reprobaf. .f. ab au-
tēnt' scis doctoribz
signē a brō thōa & a
dño Alberto mag.
Tria requirunt
ad debitum con-
fessorem.

Confessor dulcis affabil' atq; suavis
s' sit erga p̄fiteres
Prudēs discretus tacitus pius atq; benign'
.f. p̄niaz p̄ p̄fiteribus

Cōsolans tristes fort' portare patus
Cōfessor vel sacerdos p̄pius quis sit. **X**̄. supra i
A. de absoluteone. §. **E**t flamen p̄pius. &c.

Quattuor ex causis iterato iure fateris
.f. p̄m' casus ē .i. ablata viz ab epō p̄fessore
Aū discernēdi sit mota scientia culpam
.f. tu p̄fessor

Vtputa mortale nec noueris aut veniale

Et paucos iuris posses discernere casus

2 casus ē .f. tu p̄fessor s' vl' .i. excōicat' maiore

Aut sis suspēsus interdictus maledictus

p̄m' casus ē .i. p̄fiteres .f. p̄fiteri aliq' mozo-
rale z illō tacendo

Qum mortale taces cū scitu seu verear'
sec' casus ē .f. p̄te .i. p̄nā .i. iniūctā

Aut fuerint sp̄reta p̄sus penalia iuncta
.f. p̄niam

Vl' sis oblitus nil curās neglig' ip̄am
.i. iterato p̄fiteri dz fm ali q̄s
s' existat p̄fiteres

Sic nec p̄tritus. sed z hic casus reprobaf
.f. ad securitatē p̄scie .i. seq̄ntibz .i. aliq̄s

Aptus p̄fessor neq̄t his sine q̄s tribus esse
.f. magno .f. p̄ cōfessorē faciendā

Alberto fante sunt inq̄sitio cauta
.i. p̄nā iniūgēda .f. p̄fessorz .i. discernēdi

Penaq; discreta ve sciētia cernere culpam

De celatione p̄fessionis **X**̄. j. littera **P**. de pecca-

to gula. **I**tem in **T**. de restificatōe.

Si p̄fiteres nesciat singla dice' p̄fessor i ḡnali p̄fiteri oia vl'

aliq' pctā p̄pōat. l' p̄fessor ip̄e iuxta tenorē seq̄ntiū p̄suū singla

l' aliq' ad modū p̄fessōis exp̄mar cū ē cūltārijs agḡuātibz fm

q̄d expedie viderit. z caute fiat ne i p̄ponēdo pctā scandalizet

Idem q̄ dicitōes cōfiter' bñ attēdat.
s' hi q̄nq; sensus hōis in quibz peccat

Quinq; sensus.

Visus z auditus cū tactu gustus z odor

De Confessione q̄ ad singulā peccata.

Luxuria rīca hīa cīdīa .i. inuidīa
Lux. z aua. sup. ac. inuidus ira gula
Unū crede deū nec iures vana p̄ ip̄m
Sabbata sanctifices habeas in honore p̄ntes
 .i. ne effectu nec volūrate z c̄ys oibz p̄ceptis
Nō sis occisor fur mechus testis iniquus
Alteri^o nuptā nec rē cupias alienā
Hinc si piurus aut sit transgressio voti
Aut fuit ecclīe vetiti transgressio queras

Septem sacramenta ecclīe.
 n̄sm^o firmatio charistīa .i. extrema
 do itentia

Bap. con. oz. est eu. pen. dat̄ vnctio p̄ iugū q̄
 .i. ad pctm̄ .i. in pctm̄ .i. cooq̄atōis .i. laudās pctōre
 .i. receptor malefactorz

Fussio p̄ siliū p̄ sensus palpo recursus
 vīgī crimie furti v̄ rapine lociādo eos .i. rē raptā l̄ furatāz
 .i. vidēs furtū fieri z possz īpedire
 .i. dñi possēt

Participās mut^o nō obstans nō māifestans
 .i. luxuria cū bestia .i. innatural mod^o ī cōcubitu viri
 z mulieris extra debiti vas

Bestia cū zodoma situs ac est vasis abusus
 s^c est .i. sacrilegū qd̄ est luxuria cum
 spūali p̄sona

Dollicies quartū. dic sacrilegū quasi tale
 .i. luxuriā p̄ oppressiōē .i. luxuriā cū sibi .i. defloratōes v̄ gl̄
 attrinente qualif̄ nis dolose v̄ l̄ syzio
 cūqz lentus

Aviolatorē sic incestū quoqz stuprum
 .i. p̄re grauitate peccati

Clamant ad dñm de terza crimina quinqz
 .i. i. ois .i. pctm̄ sodomie .i. volūcaria .i. iniusta

Vsura. zodoma. merces. homicidia preda
 .i. īpūgnio p̄ritat̄ agnite .i. sup̄ mia dei s. d̄ mia dī z sic p̄se/
 uerati in pctis

Impugnās v̄ p̄sumens. sp̄c̄qz relinquens
 .i. obstinatio in pctis s. gr̄e fratne .i. finalit̄

Acinduratus. post inuidus. impenitēs qz
 C ij

Of XVI

**Septem mortalia
 Decem p̄cepta.**

Cvetitū. .i. p̄cepti vīc
 teinij celebratōis fe
 stoꝝ ecclīe l'ozonum
 seu vitatōis exōica
 toꝝ aut familiarita
 tis cum iudeis et de
 omīssione misse i dñi
 ca. zc.

Pctā aliena. i. g.
Intellect^o hoz v̄ lu
 um duoz pleni^o p̄z p̄
 plam in lra p̄ post
 pctm̄ auaricie.

Pctā q̄tuor p̄ na
 tyram.

Pctā q̄tuor cla
 mantia ad dñm

Nota q̄ pp̄rie z
 ex sacra septura sunt
 tria pctā clamātiāz
 sodomia. homicidia
 z merces retenta.

Peccata in sp̄m̄
 sanctum.

De Confessione quoad singula pctā.

- Octo virtutines** **Q** .s. ab amore mūdi .i. ab adīe carnaliū voluptatū diuītarū z
 pprie excellentie
Mens paup. mitis. lugēs. miserens sociat
 .s. q̄ p̄bēdit fidē spem z caritatē .i. p̄secutio pp̄ iusticiā
Iusticiā pete. par. cor mūdū. persequerisq̄
 ientia siliū citudo entia
- Septē dōa spūs** **S**ap. con. for. ti. sci. pietas his iūgis z intel
 mor lectū
Hora p̄ intellectū p̄stā de^o p̄ illuminatōem de^o audit^o in
 septura. Per sapiam agnoscat̄ exp̄imento. Per sciāz reproba/
 mus malū z eligim^o bonū. Per consiliū cauem^o picula q̄ sunt
 in seculo. Per pietatē deū colim^o sacra septurā veneramur et
 p̄ximū honoram^o. Per timorē filialē diligim^o deū pp̄ se Per
 fortitudinē sustinem^o aduersa z accidiām depellimus.
 .s. infirmos .s. a captiuitate .i. hospī .i. sepelio
 cio sc̄ipio mortuos
- Op̄a misericordie cor
 poralia septēz.** **V**isito potō cibo redimo tego colligo condo
 .s. dubitā .s. deliquitē .s. tristes .s. p̄ inimic^o
 .i. corrige .s. inscios .s. p̄cedēt .s. inspectos
 z p̄cedūb^o
- Septēz op̄a mi/
 sc̄espiālia
 Tres aīe vires.** **C**onsule cede doce solare remitte fer ora
 s^o sunt .i. memoria
Tres vires anime. mēoz vt ratioq̄ voluntas
 .i. obīa .i. ptas suctudo ritas cicozdia .i. peccādi .i. intē
 ritas licitas cio recta
- Duodeciz p̄silia
 p̄fectionis.** **O**b paup. man. cas. ca. mis. simp. occasio. recti
 .i. p̄formitas in ope citudo .i. fraterna
- Duodecim arti/
 culi fidei catho/
 lice.** **H**is conformedatur solli. correctio fratris
Articuli fidei cunctis constant duodeni
 .s. p̄ p̄fessōrē in q̄rēdū situr p̄fitens sortileg^o. zc̄.
- Diuerse circūstā
 tie peccatorum.** **H**inc stat sortilegus z diuīnatio multa
Quis quid vbi quib^o auxilijs cur quō quū
Quis quid vbi quib^o auxilijs cur quō quū
- Alio^o circūstan
 tie sic habent.** **A**ggrauat ordo locus mora cā scientia tps
Aucta pusilla mod^o culpe genus z stat^o altus
Conditio numerus etas z scandala sexus
Confessam culpaz nemo iurando p̄stet qd
 nō habeat **N^o. de Juramento.**
Item de septē peccatis mortalibus z suis specieb^o
 in particulari **N^o. infra in littera p.**

De Cognatōe triplici signāter spūali.

Hocōfessorē referet sepe fatenti
.i. p. maiore p̄mitōe b̄nda .i. p̄fiteri sibi
.i. p̄fiteri v̄l h̄ois

Juditiū xp̄i sua mors ⁊ gl̄ia celi
.i. p̄peruo īstigēd⁹ .i. p̄ p̄cc̄is .i. q̄ ē instabilitas oīm q̄
n̄ris sunt in mūdo

Accolor inferni mors xp̄i fraus quoq; mūdi

Nā cura vigili sunt meditanda sibi
.i. p̄tās

Claues ecclie. soluendi visq; ligandi
viz int̄ mortale ⁊ nō mortale int̄ lep̄rā ⁊ non lep̄rā. ⁊c.
Ac discernendi sunt ip̄a scientia cleri

Contrito culpā deus indulget tibi solus
.i. tu sac̄dos sup̄ frā

Iuste dū quēq; soluisq; ligas sacer. istic
.i. approbat

Claue nec errante celestis curia firmat
.i. sic dicitur .i. q̄dā s̄c̄ ⁊ p̄gnatio

St tibi carnalis cognatio spūalis
viz p̄gnatio .i. d̄r .i. tali nōie viz p̄gnatio legal̄

Et ⁊ legalis. fore fertur adoptio tal̄
.i. p̄gnatio s̄c̄ ēē .i. affinitas .i. p̄sanguinitate q̄ et̄ car
nalis d̄r p̄gnatio

Carnalis fert̄ affinis. sanguine iuncto
.i. de sacro fonte puez .i. p̄ p̄gnata p̄
cundē maritū

Ipse leuansq; sua cōiūx carnalit̄ acta
.i. ab eis tūc nati .i. p̄iūcti s̄c̄ puero

Suntq; sui pueri iūcti sic rite leuato
.i. leuato

Nullus dicit̄ sibi nubere iure sit aptus
.i. cognita p̄us

Ipse leuansq; sua cōiūx carnalit̄ acta
.i. nec cū p̄enec cū m̄re .i. pueri

Nubere non p̄nt quoq; parente leuati
sc̄z p̄ dicit̄ q̄ncq; q̄dib; spūal̄ p̄gnatōis s̄c̄ decretalū

Istis nec plura dat sextus iure cauenda

Cunctos rite gradus. ⁊c. patēt infra ilitte
ra **I**de impedimēto spūal̄ cognatōis vbi nūe
runtur idem gradus cū baptizante ⁊c.

Q XVII
Novissima h̄ois

Due sūt claves
ecclesie.

Nota quō intel
ligit̄ **Q**dcūq; li
gaueris ⁊c.

Tres cognatōes
que p̄hibent m̄ri
monū p̄hendū
⁊ dirimunt con
tractū in cert̄ca
sibus.

Chorea. Cōfirmatio.

Chic notatur immediate supra cognatio spūalis que fit in baptisino inf leuantē z leuatū baptisantem z baptisatū. zc
In pfirmatōe int tenentem z tentum zc. habet qlibet cognatio ista quinqz dñas fm sextū. nec plures nec pauciores

Plures rite pbāt vt dum sit copula carnis
.i. in fornicatōe .i. spūalis

Extra pinguū non fit pgnatio talis

.i. pbabil⁹ s^c eē ex fornicario coitu

Tutus esse datur cognatio spūalis

.i. pclusiue

.i. i iudicio aīe

Fert anthoninus. finaliter huncqz teneto

Item quō spūales cognati pnt p̄here inter se X^o

**ī. in lra J. de impedimēto m̄timonij cōtracti dī
minuendi.**

Persones sacre. sacra tpa vel loca sacra

.i. ibonell⁹ z ipudic⁹ .i. impudico

.i. et impudic⁹

Hec dñs albert⁹ Turpia verba. malus gestus cuz carnie tact⁹

.i. mala

s^c eē

De Chorea.

Falsa libido sil faciunt mortale choream

**Item Chorea p̄t fieri sine mortali si nullum hoz
que supra hic ponunt adest.**

.i. vt pfirmatōez

.i. d̄ necitate

.i. q̄ ad eē h̄ de bñ esse qz

accipias

bō saluari p̄t sū pfirmatōe

Ut cōfirmeris non credo necē salutis

.i. in pfirmatōe

**Quinqz st⁹ d̄ sb
stātia pfirmari
onīs.**

Hicqz necē datur verboz formaqz p̄sul

.i. in cōtō pfirmādi

Intentus. crisma. frontis. crismatio sacra

.i. nō ē necē pfirmā dū eē ieiunū nec eū teneri ab aliquo

**Tria sunt debñ
esse pfirmatōis.**

Te pfirmandū fore ieiunū quoqz tentum

.i. nō sunt singla p̄dicta de suba cōs
firmatōis

Aut pannū capiti nō credo necē ligari

s^c nō tñ inferior .i. pfirmet

[Pb² vt firmet sibi posset tradere papa

O .i. q̄m qz .i. pfirmatio

Ordo. baptisinus. firmatio nō iterent⁹

Cōfirmatio. Cōfīa erronea. Cōsiliatio

CXVIII

Quisq; sciens iterat hunc sol^o papa reponit
.i. scientē .f. z difficultē .i. aliquē .f. ad pfirmatōem

Nō cōfirmatus peccat si quē tenet ip̄e
.i. ad pfirmatōem .f. tuū .f. tuā

Non teneas p̄riū natū fr̄em ve sorozem
.i. tā p̄pinq̄ p̄anguitatis

Sufficit vt iūgant vos ip̄os vincula carnis
.i. p̄us esse .i. d̄ necitate iur̄z h̄ ē debene esse.

Cōfirmatū nullus vult ordo necesse

Conscientia fit erronea septem modis **XV. .f.** post
Excomunicatōes.

Quattuor ex causis en templū cōsiliatur
.i. ec̄ns in ecclia .f. eccīam .i. recōsiliat

Interfect^o hō p̄rixā polluit ip̄am
.f. b̄ūan^o .f. vt ecclia i. digeat recōsiliatōe

Sanguis z effusus ḡuit̄ ritādo nocebit
s^o se occidens in ecclia

Nō tñ occisus ex casu. nec furiosus
.i. aliquē .i. recōsiliat

Sed vi quē capiens ab eadē nō resecret
.i. in ecclia

Sic templo quēq; p̄mens nō est anathema
.f. factū in ecclia .f. simplicē z .f. aliquaz ibi fornicatōez factam

Propter adulteriū seu luxuriā z odoniam
.f. carnalit̄ in ecclia .f. eccliam

Noscens siue suā mulierem polluit ip̄am
.f. p̄dicta .i. recōsiliāda

Nō latent illa necerit post cōsiliāda
s^o dū fuerit actu .f. i ecclia .f. anathēa s^o fuit .i. excoīcat^o maiore

Libumat^o v̄l in hac. fuit h̄acve sacras anathēa
.f. ime^o ip̄i ecclie sine aliq̄ pariete .s^o fore .f. si p̄dicta p̄phana fierēt in eis

Iunctaq; sic cimiteria noscas cōsiliāda
Censent̄ cimiteria singula iure p̄phana
C iij

Nō or ordinādū necō p̄us cōfir matum esse.

Sunt q̄tuor ca sus q̄b^o ecclia rez cōsiliari d̄z.

Primus casus.

Scd^o casus.

rv. q. liij. Si quis sz ē miore excoīcat^o z ē casus ep̄o refua/ r^o d̄ p̄sue^o a p̄phara **Tercius casus.**

Quart^o casus. **S**nta ē **E**cclia recō siliāda ē si excoīcat^o maiore fuit sepult^o i ea v̄l si ep̄s excoīcat^o tus p̄secrauit eam.

Cosiliatio et Recōsecratio ecclesie.

Q

.i. ecclesia exite polluta sup̄ dicit̄ s̄ cimiterio polluto non pol-
modis luit ecclesia

Tēplo polluto sibi iuncto. nō vicēversa

.i. cimiteriū .i. cimitētia .i. dicit̄ dñt

Si paries medi^o h̄ diuidit hinc duo san̄t

.i. cimitēcio diuiso p̄ pietē .i. cimiteriū

Uno polluto. reliquū tunc non violatur

.i. cimitēcio polluto .i. recōsiliato

[Corpa nō tumules in eo nisi cōsiliato

Quætera vide j. de sacrilegio ⁊ in l̄a **E. de Casib^o**

epi. Et infra de sepultura ecclesiastica.

.i. aliq̄

.i. destructa

Tribus ex cau-
sis debet ecclesia re-
consecrari.

Si fuit ecclesia maiori pte relapsa

.i. p̄ maiore pte

Vl sic vsta fuit itez de iure sacra^t

s̄ si

.i. ecclesia q̄ tē silr recōsecrabit

Secūda causa.

Maiori pte vl cōstiterit repata

.i. in aliq̄ ecclesia vl als

s̄ ⁊ sic p̄secrē

Tercia causa

Nec parēt signa qd̄ erat qñq; sacra^t

.i. daf̄ vl sit

Altaris p̄secratio

Angulus altaris quo cōsecratio fer̄

.i. q̄ tuoz angloz

.i. q̄ tuoz dñ^o pōit sup̄ 4° stipes

Extra de p̄secratioe
ecclesie. c. ad hoc 2. c.
q̄ in dubijs.

Si q̄s fractus erat ve stipes motus capital^t

.i. remoto

Aut moto lapide puo fractoue sigillo

.i. lapide vl sigillo

.i. altaris

Sub quo relliquie cōdunt̄. mēsaue fracta

Dico notabilē sit vl mutata ve rupta

His cunctis fatis altare scias resecrandū

.i. altaris

.i. dñi repat̄

[Forma prior peric̄s repando post resecrē

.i. sup̄toz altaris

Mēsaq; tota p̄t transferi dñi manet herēs

.i. mēsa

.i. p̄glutiata

.i. p̄ hoc

Nec toti masse cōpacta ne hinc resecrē

.i. altare

.i. p̄ ep̄m

Altaria q̄b; de q̄da /
ri ⁊ h̄mōi celebraue
runt nō indigēt recō-
secratioe nec reconsi-
ciatioe.

[Hoc sine relliquijs p̄hibet̄ iure sacra^ri

.i. sepulchra sc̄toz

.i. alia sepulchra mortuoz

[Sup̄ busta sacra. sup̄ haud sacra n̄ celebrat̄

Q̄ſectio Altaris. Vasoꝝ ⁊ vestiũ sacraꝝ.

Q̄ XIX

Presul vt altare quis destruat annuet ip̄e
.s. in ecclia v̄l alibi rite sacratũ
.s. alrae .s. in ecclia videlicet p̄structioẽz

Atq; q̄ hoc fiat p̄sul consentiat ante
.s. sacras .i. sacrata .s. sacras altaris
viz calix patena ⁊ s̄illa

Vestēs vasa sacra pallas cōfracta reformās
.s. in q̄libet dictoꝝ *.s. forma q̄ d̄r qñ res retinet singulas*
suas p̄es p̄ncipales

Dũ remanet vera substantia nō refecantur
.i. calicẽ patenã ⁊ s̄illa

Vas sacꝝ violas ad opus fungēs laycale
s̄ violas mō p̄dicto *.s. ad cl̄tũ d̄nũ sacras*

Aut reliquũ sacꝝ puta vestes vel similes res
sq; vt aliq̄ reconsecratōe idigeat *.i. publico laycus*
quia nulla

Talia non violat si non sacer attigit illa
.s. p̄dictis sacratis

Illis cōfractis modicum nec ob id refecant̄
Si modica ps calicẽ pedis aut c̄ph̄i scz p̄s̄ sup̄ioris calicẽ
refecione idigz sine aliq̄ tñ remotōe sup̄ioris p̄is a pede p̄secrat
rus manz **I**te si eēt pars calicis p̄ iuncturã cornat̄le imposita
⁊ aliquis postea separet a c̄pho q̄uis non eēt fractura aliq̄ in
digeret reconsecratōe **Hec Antho.**

Vestēs cōsumptas sacras vrendo reponas
.s. ad locũ m̄dũ

Non nisi confracta laicis v̄das sacra vasa
nec̄itate *.i. symoniac̄ s̄ ec̄*

Absq; nec̄e sacꝝ vas vendens symō emens fit
.i. p̄ vim *.i. aliq̄s .i. iudicij v̄l s̄illi*

Quom̄ vi qd̄ torquet quis i officio religat̄
.i. crimẽ p̄cussiois *.i. iniure*

Cõcussum crimẽ hoc iure scias fore. siue
.i. obligat̄ ad aliq̄d officij gratis exhibendũ
s̄ t̄nc̄ illõ *.i. nisi recipiat pecuniã*

Debēs officij nō implet. fert nisi nummum
.s. q̄cunq; in officio ex̄is *.s. sibi rō eiusticie faciende*

Extoꝝq; aut quid tñ inde stip̄edia subsunt
s̄ aliq̄s *.i. a licito accusatōis iudicio*

Accusans p̄cio vel ab illo quis male cessat
.i. i ordie qñ dat ab ep̄o *.i. symonia* *.s. volũtariũ ⁊ s̄n iudic̄o*

Ordine cõmissus symon ungas homicidã

Quattuor mo/
dis fit crimẽ cõ/
cussionis.
Primum.

Sec̄m.

Tercium.

Quartum.

Crimina enoz/
mia s̄t̄ tria.

De Crimine multiplici. De Decimis.

Duic heresim socia q̄ sūt enozmia dicta
.f. quālibet .f. crimina de iure diuino
.f. habita z bñda .f. ordinatos z ordi
dinandos

Tollūt nā bñficia p̄uant ordine cūctos
.f. crimen .i. symonia cōmissa .i. bñficiū

Ast aliud symō factus circa benefici
.i. bñficio eodē .i. talisymoniaco

In isto crimie n̄
est p̄dicta pena.
Nota q̄n̄ q̄s tene
tur aliū accusa
re criminofum.

Nō dispēset in eo cū symone tali
Pite pbare valens crimē q̄d h̄gere scitur
.f. rpalū .f. corruptelā

In corruptelā rez seu spūalem
Dois populi tunc accusare teneris
.f. quicunq; .f. ne iure glaris fiat

Clericus haud dicat nec psulat vñ sequat̄
.f. corpalis .i. mutilatio membri

Wors indirecte directe seu mutilatus
Cetera quere in lēa **T** de Testatione.

Culpa lata z culpa leuis ac leuissima que sit **N**^e
infra de Restituratione.

Debitū coniugale p̄ post Diuortiu. z quō reddi dz
vide post diuortium z s. de Impedimētis in plu
bus locis.

.i. cōsuetudo .f. q̄ debēt ex negotiāte artificio scāa ex mē
licia seu venatōe z hmōi .i. excusat

De triplici decia
d̄nti mō danda

Ds psonales decias dare sepe recusat
.f. psonales

Ast vbi mos petit has tūc d̄ licit̄ t̄buāt
.f. psonales decias d̄ opib; suis ipudic; lucrāt; .f. exntes ocelli

Sz meretrix p̄stet sil' histrio non manifesti
Nota d̄ rapia furto vsura z d̄ lucrāt; p ludū d̄ symonia z
d̄ iniusta exactōe nō d̄ iniusta snia de iniusto belloz z hmōi q̄ lu
cite quis tenere non p̄t h̄ restituere tenef.
s̄ sint s̄ sint .f. q̄cūq; et; si seie iniusto foret sc̄iata

Iusta v̄l iniusta decia b̄nt p̄ dia semper
.f. tā lata q̄ eccl'astici .f. cuiuscūq; lecte .i. d̄ iure naturali

Des xp̄icole sil' omne genus decimabunt
.f. si nō in cōi vunt h̄ de iure cōi .f. quisquis

Predia leprosus decimet quoq; religiofus
.i. de iure cōi .f. eximat

Aut foret exemptus nisi ius speāle recuset

De Decimis.

Ipsi prochie psonales decimabit
.i. decimas
.i. aliq̄s .i. sacra sua

Nūc vbi q̄s recipit sacra. vlt̄oīna q̄s audit
.i. sup̄ dictas .i. dare

Has personales non dz ferre iudeus
.i. sacra .i. iude?

Nā sacra nō sumit tal. diuina nec audit
.i. ql̄ibet .i. dare tenet. f. illi

Predia sed decias dant eccleie mō cuius
.i. sita .i. cōsuetudo

Infra parrochia s̄ p̄dia strata. nisi mos
.i. obrineat .f. q̄ p̄diales decie eccleie p̄dicte

Tūcaliō teneat vlt̄ sit p̄scriptio facta (dani n̄ dnt
.f. decis vt de aguis z alijs fetibz aīaliū q̄ sunt ptim p̄diales
decime. z ptim psonales)

De mixt̄ dandis longe solitū retinebis
.f. de mixtis dandis

Dum mos nō paret si tunc animal videat̄

Pasci ptinue. p̄rie per p̄dia dico
.f. possessor

Aius parrochie qui sit d̄ns modo curam
.f. aīal pascenz .f. p̄dicte z p̄p̄e

Bestās illi. huic parrochie decimabis
.f. decias mixtas p̄dictas .f. prochie

[Debes diuidē si p̄dia sint aliē .f. decias q̄lescūq̄

Nunc vbi sit moris antiqui soluere nullas
.f. aliq̄s .f. ex coacōe q̄uis petere possit

Nō petat eccleia dū scandala sunt oritura

Atz p̄t dici decimas has esse solutas
.f. sub breui māu .f. olim .i. taxata

Ona sub summa semel eccleie numerata
.f. aliquā .f. sub feudo

Non nisi papa p̄t decimā laico dare feudo
.f. decia ifeudata .i. xp̄t̄ae z laudabilif .f. vasall^o eccleie

Ex hac eccleiam bñ viuens p̄teget ille
.f. aliq̄

A laico decima nunq̄ p̄scribitur ip̄a
.f. cleric^o .f. decimā .i. bz .f. aliquā

Alerus p̄scribit dū parrochia tenet vnam

D XX
Cui sit danda de
cima psonalis.

Cui dāda sit deci
ma p̄dialis.

De decis mixtis

Alicubi nllē de
cime dant̄ ex con
suetudine.

De Dispensatione. De Diuortio

D

Dispensare in quibus Papa potest **N**^o. J. in l^{ra} regularitate infra in littera **J**. Et in quibus eps dispensat **N**^o. J. Ep^{us} in littera **E**. Et in littera **S** de Suspensione. Et in littera **A** & **J**.

De Diuortio

Comouet rē. scilicet a se p^o cohabitatiōem rancōz adulterij: l' ecōuerso vitz vir milierē suā. 32. q. 7. oēs cau- satōes z. c. adulterij.

Coniuictū vicio zodomie tua te mouet vxor
s^o er^o a se pellē te p^o ar. 32. q. 4. meretricēs
.i. s^o debitu .i. p^oter tuā vxorē

Extra vas si quā fedaueris ipse pudoris
.i. vxorē tuā .i. p^oauerādo i h^o .i. te maritū sicut fieri p^o causa fornicatiōis s^o m^o Bug^o. z lau.

Se simul inuitā si polluis ipa repellat
.i. p^o manifestā fornicatiōez marh. xix.

Obue palā fornicatū pellet vterq^z
.i. q^o ē spūal fornicatio s^o vel s^o vel

Acheresim p^oter. iudaismum. gentilitatem

Cyterq^z id est vir et milier ad paria iudicant vitz ad dimittere dū aliu. Silt^o ad paria iudicatur in oib^o alijs casib^o p^odictis. Et de heresi silt^o.

Nota q^o ista cā fornicatiōis scz extendit ad fornicatiōis seu adulterij suspiōez violentā saltē z certā. qz p^obatū est q^o fuit solus cū sola. nudus cū nuda in eodē lecto. aut sil^o in mult^o secre- tis locis in latebris ad hoc cōmodis z hōis elect^o Ex his libere dimittit vxor 32. q. 1. dixit.

Coniuictū vicio rē. **N**ō solū fornicatiōis cā s^o etiā p^oter zodomīā z pollutiōez alterius extra claustra pudoris z etiā sue vxoris alter z iugum p^o alter repellere. rē. Et si gnant q^otuor casus in quib^o ex iure p^oter fornicatiōem vxor dimittere vitz vel vir p^oter dimittere vxorēz Null^o tñ cor^o ipis viuētib^o cum alio p^otrahere valet v^o p^oz hic infra de diuortio. §. Ex ditiōe sua vir mechā. rē.
.i. vxor tua ex^os

Septē s^o casus i q^o aliq^o vxorē ad ulterā l' ecōuerso nō p^oter dimittere.

Prim^o **S**cd^os
Tercius

Quart^o **Q**uit^o

Septus

Non accusat nec adultera pellitur a te
.i. vxorē tuā .i. adulterio

Hanc si p^ostituis. vel eodem sis rephensus

Sive vitz credit defunctum. cognita siue
.i. ab .i. vtro

Abs alio credendo suū. violata vel extat
.i. adulterij

Aut post mechiam sibi pacatam tenet ipam
.i. p^osortio m^orimoniali .i. m^oifeste

Vir suus in socio maritali lumine claro

De Divortio.

Infidus expellēs p̄riā q̄ nupsit altri
.i. infidelē .i. vxorē infidelē .i. viro
 .i. ambobz ad fidē .i. m̄rimonialr
Sese cōuersis itez se iungere debent
.i. fornicatio vni? p̄iugū .i. inf̄ aliquem
 coniugum

Publica luxuria v̄l sanguitas tibi cōstans
.i. exceptio Non enim est restitu-
 tio faciēda nisi p̄mo de excepti-
 one cognoscatur

Atq; rei iudicate sit demptio facta
.i. viri seu vxoris v̄n̄ timet alter corpi suo nec secure
 sibi aliter p̄uidere p̄t nisi recedat

Vl sit seucicia nimis indurata timenda

Quolibet istoz diuortia facta manebunt

Sed p̄ de pal. m. 4ta di. 29. Si in vno p̄iugū sit tale
 crimen q̄ timet alter corpi suo nec p̄t sibi secure aliter p̄uidere
 tunc licet dimittere talem nec tenet cohabitare. q̄ si non tenet
 debiti reddere cum piculo corpi sui multominus cohabitare
 extra de restituro e ipo. ex. transmissa 2 c. litteras .in fi. **U**nde
 falsa est glo. extra de diuoz. c. 2. q̄ dicit q̄ nō est dimitteda vx-
 or etiam si vite viri fuerit infidiata. **I**tem q̄ vnus p̄iuguz
 trahit alterum ad crimē ita q̄ licet non cogatur peccare. tamē
 p̄pter periculū fragilitatis sue ne p̄iugalit̄ societas ipm p̄tra-
 hat ad pctm̄ tenetur illud euare. **S**i oculus tuus dexter scan-
 dalizat te erue eum. 2c. **S**i em̄ cū piculo corpi non tenet ma-
 nere. multomin⁹ cū piculo aie. **E**t sicut nō tenet p̄pter piculuz
 infidelitatis cohabitare cū infideli. ita nec p̄pter piculū aliorum
 criminū. licet ad nullum possit cogi. **I**tem p̄pter alia crimina
 vnus p̄iugis quibus alter non timet. pbabilis aie sue nec cor-
 poris non d̄z derelinquere p̄iugē etiā si sit incorrigibilis nisi for-
 nicatōis causa. etiā semel cōmisit s̄tr cā infidelitaz incorrigibi-
 lis. hec p̄. vbi sup̄. **U**nde p̄z quō lz vnū p̄iugē altroz dimitte
 re si vnus ē latro raptoz seu fur. in quibz p̄cipue est piculū cor-
 poris 2 anime alteri p̄iugī.

.i. q̄ vterq; p̄iugū alteri nubere p̄t vt in maleficiatis v̄l saltem
 alter vt in frigidis

Toto v̄l parte scindis p̄nubia sepe
Certe d̄z q̄ neut̄ p̄iugū p̄here p̄t eis viuētibz s̄ dirimit m̄i-
 moniū tm̄ q̄ ad mutuā futurē p̄iugal' debiti seu cohabitatio-
 nis vt p̄z paulo infra in certis casibz.

Si sunt arta maleficiatus frigidus atq;
.i. m̄r aliq̄ .i. vir aliq̄s p̄petuo .i. aliq̄s naturalē

D XXI

Septimus.

Quattuor s̄t cā-
 sus q̄b⁹ vn⁹ p̄i-
 gū nō tenet v̄di-
 re ad aliū eū pe-
 tentem.

Certis casib⁹ fit
 q̄n̄z diuortium ē
 toto v̄l in pte.

De Diuortio.

Diuortiu i toto,

De clac^o req^ore. f. d
Impedimēto impo
rentie cocundi.

Diuortiu i pre q
ad p^offionē rel
ligiois a p^obate.

Hora q idē est sit
alt^o p^ongū tacēdo p/
mittit alt^oz carnalit^o
pus p^ognituz p^oiteri
seu ad ordinē sacroz
p^omoueri v^ol man^o
alto mō p^osentiat

Ista p^oban^o i py
fanella voto iij

S. 10. Itē in sum
ma Johā. et ab

alijs doctozibus
Itē ex cōstituti
one ecclie p^ostat.

Hi p^osummata scindūt cōnubia tota
.f. iuxta modū dcm .f. m^orimonialr

Vrputa tu valeas sil^o hec se iūgere cuiq^o
.f. arte m^olieri v^ol frigidō .f. i p^ongali debito zac
v^ol m^olesciato tu se exercendo

Sz dat^o his annus triplex de iure p^obadi
.f. carnalr .i. ab vxore .f. aliq^o approbata

Cognitus vxore sub religioe p^offesus
.f. ad p^offionē mariti .f. q^o futuz m^orimo^o sp^o dirimet

Vroz si faueat. semp post casta manebit
.f. mulier p^ofata .f. corā epō aut alijs honestis v^ol als

Dum vouit rite sic semp viuere caste
.i. m^orimoniū tale dirimet
.f. m^olier p^odicta

Nil erit hec nubens post mortē rite p^offessi
p^offessi .f. sui mariti saltē i religioe approbata. S. cōm p. e. d
pal. i. 4° di. 27. q. 3. tal^o p^ongū remanēs i seclō p^osenties i p^offes
sionē alteri^o itelligit p^o h^o p^onticiā p^omittere sic q^o mortuo p^offeso
cū alto p^ohere nō p^o q^o si remanēs i seclō sit iuuenis v^ol q^o leuis z
suspect^o nō d^oz alt^o sine altero intrare v^ol recipi s^oz yn^o in monaste
.f. sup^odictū Crio viroz altera muliez.

Nam votū tale quasi sit solenne putat^o
.f. vxor p^ofata .f. p^o admissionē p^offisionis viri sui
.f. castitatē p^operuā

Insicia sed iur^o nō tendēs rite vouere
.f. vxor .f. tale m^orimoniū rite p^otractum
.f. mariti sui

Nubens post mortē tenet illud iure p^offessi
.f. post q^o m^orimoniū p^otractū nō dirimit^o
.f. a iurispit^o

Nā votū tale quasi simplex iure putatur
.f. post simplex votū s^o h^o nō exiget

Sed mortale facit sic nubēs. debita reddet
.f. in sup^o dicto cāu .i. iurispit^o

Dic paret varie doctozes esse locutos

Notādū qñ m̄fimonio n̄ p̄summato alē itrat religionē al/ tero sciēte v̄l i ḡrate v̄l i iuro qd̄ fieri p̄t i q̄ cāu remanes i secl'o d̄z expectare vsqz ad p̄fessionē p̄iugz i ḡressū religionē h̄z oīs. nā si egredereť aū p̄fessionē tenet̄ eū recipit̄ etz p̄traxisset z cō summasset m̄fimonii cū alio. qz nisi p̄ p̄fessionē z n̄ pus dissoluit̄ vinculū m̄fimonij. hec p. de pal. in 4° di. 27. q. 3. **S**z fm̄ hosti. i. summa dū q̄rit̄ an t̄ps. p̄batōis i tali debeat abbreviari d̄r ex q̄ ius p̄mittit̄ talē itrare religionē z t̄ps. p̄batōis sic i d̄ictū nō solū i fauorē p̄uersi h̄ etz i fauorē religionis vt̄ experit̄ ant̄ mores p̄uersi. iō n̄ d̄z illd̄ t̄ps abbreviari nisi appeat̄ fraus vt̄ cū iret̄ discurredo d̄ vno ad aliū. **S**z sic ap̄lm̄ z i ḡressus volunt. p̄nt̄ abbreviare annū p̄batōis. qd̄ tñ mendicantes face re non p̄nt̄ sine dispensatōe pape. **s. subdyaconat' dyaconat' v̄l p̄sbiterat' z sic h̄ sp̄ intelligit̄ in silibz istis casibz** s' l' tacēdo p̄mittit̄ e

Si sacer ordo datur vxore fauente benigne **s. i. i. tuti sacri ordis susceptōe aut pus**
Quā nosti carne q̄ vouit viuere caste **s. ex admittōe s. ee de iure v̄l als s. viuere**
Aut hinc scit mulier q̄ semp casta tenet̄ **s. vxor tua i. ordies sacros i. ordinari**
Et sic p̄mittit̄ te. post ad sacra moueri **s. vxor i. dirimet p̄tractū m̄i^{om}**

Facta morte tua si nubat ius reuocabit **s. tua s' v̄l tacēdo p̄mittit̄ e**

Si sacer ordo datur vxore fauente benigne **s. i. m̄fimonio nondū p̄summato**

Copula carnalis dum iā sit nulla secuta **s. sic ordinatū i. nubē p̄ s. viro**

Tereuocare nequit. post mortē nubif̄ altri **s. nisi Quia sic phibet̄ h̄bere h̄ si sic p̄traxerit tenet̄ m̄i^{om} quia simplex votū fuit**

Ni mulier vouit se castam semp habere **Qz q̄ diu abovixerint manz vinculū m̄i monij vt̄ sc̄ vxor n̄ p̄t̄ h̄bē cū altēo q̄ diu vir su' ordinat' vixerit**

[Hi p̄summata soluunt cōnubia parte **Qz q̄ p̄mittēs viz suū p̄fiteri aut ordiari in sac̄ etz d̄z p̄pelli p̄p̄z aut als rite ad p̄petuā castitatē ip̄o iure. l' intrare religionē si iuueis z suspecta h̄z s' l' tacēdo dissimulz. s. su'. s. p̄ p̄fessionē solēnem**

Uxor si faueat q̄ vir sit religiosus **D ij**

Divortū in pte q̄ ad susceptōem ordinis sacri copula carnali secuta. **I**sta fert̄ Antthonin' in ecclia pre de voto.

Divortū in pte q̄ ad susceptōem ordinis sacri copula carnali n̄ secuta

Hec etz b. tho. in q̄to.

De Diuortio.

D

s^o fauebat .f. extra religionē exis z seclaz
viz or^o subdyaconar^o aut dy
aconar^o v^o p^osbiteratus

Quē nouit carne v^o vt ipē sit ordine sacro

.f. tū vxoz

.f. de iure

Si iuuenis constat parēs suspecta iubet

.f. aliq^o q^oq^o

.f. sine exitu vtz extra
d^o puer. p^oin. c. cū sis
z. c. vxozatus.;

In giter vt casta sit religione subacta

.f. p^odicta vxoz

.f. extra religionē

Si foret antiqua sp viuat sibi casta

.f. p^odicti

qz nullus eoz altero viuere v^o mortuo cō
trahere p^ot cū altero vnq^o. z si aliq^o eoz
vnq^o p^otraxerit nullū est m^oimonium

Hi cōsummata soluunt cōnubia parte

.f. carnal^o z g^onit^o

Unus dū cōiunx sit religione p^ofessus

.f. p^oige

.f. i subdyaconatu z s^olti

Inuito reliquo si nō sit in ordine sacro

viz p^ot carnalē copulā int eos p^os factā

Quē post cōpellit vxoz de iure redire

.f. nubere poterit nū illominus indu
cend^o redire ad monasteriū

Eius post mortē nubet de iure p^ofessus

Iste p^ofessus nubens post mortē vxozis debitiū nō exiger.
Item si vnus intrans religionē de licentia alteri^o z añ p^ofessio
nē reuocar^o tunc post mortē reuocant^o p^ot cū alia p^osona p^otrahē
nec reuocatur redire ad monasteriū nec p^ohibetur exigere debitiū
Et hoc totum vez est si non emisit votum.

Ordine quis sacro functus muliere negate

.f. talis vir

Restitui dz vxoz iure petenti

Debita nō poscet vxoz i debita reddet

videlicet p^opter caractere
facti ordinis quē anulla
re nequit ecclia

Eius post mortē vir nubēs ius reuocabit

Cetera quere. f. in littera

D. de votis p^oingatoz

Isti duo casus
p^onit votū p^ou
gatoz **S**ilicet
casus seq^ons ali
qualiter.

Credire scz ad coha
bitatoz z debitiū cō
iugale q^o reddet sed
nō exiger. **P**ost mor
tē at vxozis, inducen
dus ē h^o nō cogēd^o re
dire ad mōasterium
qz p^ofessio ex ordiat
one ecclie nlla fuit. h^o
sic non est de ordine
sacro vt p^o p^ont.

De Diuortio.

Si sacer ordo datur tibi post cōnubia vera
.i. subdiaconat⁹ ⁊ sup *.i. m̄rimoniū r̄ite ⁊ tractat⁹*
.i. vxor *s̄ vt ⁊ dixit* *.i. diuē nisi religione intrauer⁹*
.i. te petentē

Cū mulier nescit itez transibis ad ipam
.i. m̄rimonio nondū ⁊ summato

Copula carnal' q̄uis sit nulla secuta
.i. an carnalē copulā *.i. m̄lr* *.i. defuncto* *.i. licite* *.i. vitro*

Aut post consentit te functo nubif' altri
.i. marit' ⁊ sua vxor

Tūc cōsummata soluuunt cōnubia pre
.i. in p̄fato cāu

Si vouit hec mulier post semper viuere caste
.i. castitat⁹ post quod si contraxerit post mortē
mariti tenet m̄rimoniū

Cpre)scz qz neut' gū
guz alteri nubere p̄
z quo ad mutuā ser⁹
uitutem sepant.

Hoc veluti simplex votū de iure putetur
Cetera hic deseruientia quere. **J.** de suspensione. **S.**
qui incipit **Qui** post iungia. **tc.** **Silia** q̄re de ma
rimonio in fine **Itē** in littera **D.** ubi d̄r cognit⁹
vpxore. **Item** s̄lk vide de impedimento impotētie
coeundi p̄ totum.

.i. in m̄rio *.i. q̄ ad cohabitatiōem*
z debitū reddendū z h̄
ex iure diuino vicz ma
thei. xij.

Propter mechiam cōiuncti soluitis altrz
.i. vxorē mechātā
.i. a se

Cōiūx innocu⁹ hanc pellit ni resipiscat
.i. in adulterio *.i. maritū suū*
.i. adultēa *.i. repetē v3*

Quo tū innocuū rea captat post rep̄hensum
.i. diuortio *.i. q̄ diu vixerit vxor adultera*

Ex diuerticulo tali ne nupsieris altri
s̄ vt donec eā
replacaueris

Sz maneat cast⁹ donec bōa sit sua fama
.i. marito aliq̄ *.i. vxor* *.i. expellē p̄ marituz ⁊*
inocua *se corā iudice eccl'asti*
co rōne adulteri

Sic mare mechāte m̄lr p̄ba stet viceuersa
D 3

De Diuortio.

D

si.ideo

.s. q. neut' iugum al
teri contrahere p̄t eis
yuentibz

Cur cōsumata solūit cōnubia pte

Peccat mortale p̄scēs vxore adulterā pmanē/
tē l' ecōuerso s̄m Ray. & Hugonē Et sit ireglaris
s̄m b. Tho. p̄pter bigamiā.

.s. iugē vl' ecōuerso

.s. exigendo siue reddēdo

Est mortale suaz noscēs mechā remanentē

.s. debitū reddendo

.s. p̄ iugē innocua

Eccle nancq̄ facit ille statutum

.s. carnalr

.s. vxore

.i. adulterā .s. p̄pter bigamiā

.i. ireglarē

Noscēs q̄sq; suā quā scit mechā dat' ireg.

.i. notoriā

.s. a viro suo

Diuortio facto
cā fornicatōnis
notorie alē diu/
gū. .s. innocēs relli/
gionē intrare p̄t
altero inuito s̄z
b. Tho.

Propter mechiam notam te stante repulsa

.s. vxore .s. vir tu' nec vxor reuocare poterit

.s. vxore

.s. approbatā

Te petet innocuus inuita religionem

.s. s̄m Gualb.

.s. vxor

Si tūc cū mecho manifeste mecha mozet'

.s. marit'

Nō tū hoc poterit in eodē post rep̄hensus

.s. vxor innocua possit intrare rel
ligionem inuito viro

Sic mare mechante mlr pba stet viceuerfa

Notandū q̄ p̄tracto m̄fimonio z p̄summato vl' nō p̄sum
mato vic; clamdestine int' aliq̄s z postea p̄tingat alre; eorum
p̄trahere m̄fimonū in facte eccle cum alio vel alia eo inuito vl'
ignozante. tūc ille vl' illa que d̄micit' vl' p̄rem̄ intrare p̄t relli
gionē approbatā et p̄fiteri. Sed alter si m̄aserit cum altera q̄
videt vxor vsq; post mortē adultere illi'. tūc p̄here nō v3 cū al
tera q̄ diu vixerit p̄ vxor iā p̄fessa nec petere eā p̄t s̄z z p̄tinere
ip̄e d3 z cogit q̄ diu p̄fessa vixerit sic z ecōuerso vic; de vxore
adultera si m̄aserit cū altero q̄ videt marit'. zc.

.s. iugalia s̄z b. tho.

Q̄n suam mecham fore scit vir debita n̄ det

.i. adulteriū

Q̄n mechia manifesta foret. quoq; nulla

De Dimortio De Debito cōiugali

.f. adulterio vtz nec secuta ē .f. p. cohabitāōem

Ex h̄ sperat̄ correctio pellet z hanc vir
.i. videatur

Imo teneť ad h̄ ne cōsentire videtur

.f. cōuerso .i. adulterāte .i. viro .i. inoxta .i. pellē tēť z vtz

Sic mechāte palā mare mox pba pellz z vtz

Sedm. b. tho. z **R**ichar. in 4° **I**tē fm **A**rchi. in rosario et
So. in summa p̄fel. **C**onūx innocens p̄t exigere debitū a suo
p̄iuge adulterō mā^o z p̄manēte q̄n̄ exigit timore in cōtinen-
tione in ip̄az incidat z exacr^o reddere teneť vtz reus.

A.i. aucte pp̄ia .i. adulterā .f. p. cohabitāōem

Ad ditione sua vir mecham nō remouebit

fm hostien. s^o vlt̄ in cōtinenti fm. b. tho. .f. vtz cōtē suā

Ni post octo dies vir mecham p̄bet esse

.i. fm hostien z Inno.

Aut sit tam notū qđ nō queat illa negare

.f. fm Bullb. .i. itez

Vel post expulsa tandē mechē apte

.f. fm Bullb. .f. vtz sua

Seu cū mechante manifeste mecham moreť

.f. ab ecclia .f. adulterā .f. ad cohabitāōem

Logit̄ hanc alias vir iure resumere pulsam

.i. marito .i. vtz .i. inoxta

[Sic mare mechante mlt̄ pba stet viceversa

Letera circa istā materiā p̄tinentia etiā d̄ redditi-

one debiti. **X^o** .f. in lra **I** de Impedimētis signā-

ter sp̄ualis cognatiōis circa finē z ligatiōis z p̄nt

Actus cōiugij sine mortali bene fiunt

Quolibet in festo si causa plis agatur

s^o causa .i. fornicatiōis

Vel causa debiti vitandi quoqz forni

.f. sacri .f. act^o p̄iugales

Si sine cōtemptu festi vlt̄ t̄pis extant

.i. q̄cūqz mliere .i. p̄ctm̄ mutū z p̄ na-
turā fecisti

Das rectū linq̄ns coeūdo mutus habebis

.i. mō inordiato vtz fm oēs d̄n̄as p̄stitōis nihilo
min^o fuato debito vase .i. p̄ naturā

Cōtra p̄o sitū coeūdo non puto mutū

XXIII

Pro p̄a aucte ad-
ulterā vir inoxta
us n̄ expellet sed
iudicio ecclie ni-
si i certis casib^o h̄
positis **S**ile iudi-
cū ē d̄ viro adul-
tero quem vtz
expellere p̄t.

Act^o m̄imonia
lis p̄t fieri sine
mortali trib^o ex
causis etiam i fe-
stis maioribus.

De Debito coniugali.

D

Item fm bñ thomā z pe. dē pal. non tenet coniug reddere debitū in loco sacro nec loco publico quia debita honestas seruanda est quo ad locū z est pceptū affirmatiuū. Sciēduz quidem q̄ actus coniugalis aliquñ est sine omni culpa vt cuz ordinaf ad plem pcreandā ad cultū dei. Vel cū sit causa reddēdi debitum. quia pmo mō est actus religionis. Scō mō iusticie. Et si fiat ex caritate tal act⁹ est meritor⁹ z sine culpa quia omnis actus virtut⁹ factus ex caritate meritorius est. Si p̄o actus matrimonialis exercef ad satisfaciendū z cupiscētie tñc habet culpā annexā venialem qñ sūtit intra līmites mīmodiales. morrales p̄o qñ non sūtit vtpore quia vitur vtpore mō in debito vel quia eque libenter aliam p̄gnosceret.

Post iā cōtracta cōnubia rite duobus
i. p̄ p̄ba de p̄fici v̄l p̄ sile
i. mutuo reddenda

Densibus elapsis. ad debita q̄sqz tenet
i. antea v̄l ante carnalē copulā
i. approbatā

An timeratam poterit assumere religionem
i. in quo loco

Nunc vbi consuetū cōnubia sit benedicti
i. nuptialem benedictōem
v̄tz si absqz dispensatōe ec/
clie z sine iusta cā h̄ faciāt i. fm gūllb.

Si coeunt ante nupti mortale relinquunt
fm. b. tho. in 4°. dif. 28. i. exigētē i. carnalē s^o exactaz
reddens

Nec mortale facit sp̄sum noscēs mō sponsa
i. sp̄sum suum exigētē i. ip̄a sp̄sa exacta

Hūc cōsummāre credens cōnubia velle
i. in sponso i. sp̄sus esse v̄tz v̄l q̄ntū ad nobilitatē v̄l
q̄ntū ad fortunā

Fraus nisi v̄l paret melioris cōditōis

Scōm vil. qui p̄traxit cū aliq̄ clam destine z postea cum alia publice exactus a p̄ma non tenet reddere debitū si ē in loco vbi p̄suetū est q̄ ante carnalem copulā adhibeatur benedictio nuptialis z sibi imputet illa q̄ clam destine p̄traxit z in gessit se periculo. Credo tamen q̄ si scōa relicta trāseat ad aliā s̄ pres cum p̄ma in quibz sine scandalo possint adhiberi solennitates debite. vel si desolennitatibz non est p̄suetudo possit ei cohabitare z sic fecerit licitū est. hec vil. Item etiaz p̄hibetur ne ante benedictōem nuptialem qñ quis ducat eaz q̄ alteri non fuit coniuncta p̄ mīmonū vt talis p̄sumet mīmonū. Quia fm Rodo. vbi esset p̄suetudo q̄ nuptie bñdicant

De Debito coniugali. De Dote.

an carnalē copulaz tūc ꝓgscens an bñdictōez peccat mortalit
Idē wil. vt sup. Sed rich. in 4to dī. 28. z. b. rtho. in eadē dī
cunt hoc esse vez respectu act^o perēdī: nō s̄t respectu act^o red
dēdī. vt p̄z eꝝ sup̄ in metꝝ z glosa sua clari^o: Itē s̄m angeluz
Itō de bñdictōe limitat vez eē nisi ex cā rōnabili moueretur
nec posset vxorē ducere vt bñdicant ꝓf dōtē bñdā z h̄mōi qz
nec sic mortalit peccaret nisi eēt scādalū ī p̄tia. Idē vidēt sen
tire Anno. z do. Antho. in c. de spō. qz ꝓsuetudo h̄cat vim
leḡs tñ lex nō obligat ad mortale nisi sit ꝓceptuz d̄ elec. c. gñali
li. vi. Et sic videt n̄ peccare mortalit si eꝝ simplr ꝓsumaret
an bñdictōez nisi eēt scādalū. Itē nec ꝓsumari d̄z m̄rimoniuz
ꝓtractū ī cert̄z ferijs q̄bz ꝓhibet ecclia vt p̄z. f. i. l̄ra Idē Im
pedimēt̄z Ibi Ne ꝓ dies ferie. zc Itē nec debitū reddē tenet
vn^o ꝓiꝝ alteri cā adulterij. Itē nec ꝓf impōrētiaz salua sui
corp̄is icolumitate. Itē nec ꝓf votū emissuz ab āboby de cōi
ꝓsensu. Itē nec reddere tenet ꝓf honestatē pura qz petit in ec
clesia vt in publico loco.

Dolus in ꝓtractibus z in comodatis **N** in litte
ra **I**tem in **D**. de Campozibus.

Coniuigio fracto dos illico desinit esse
i. p̄ morte alteri^o
i. defuncto vtz defuncti viri

Ergo viro functo moꝝ heredes m̄lieri
s̄c nisi paciscatur de dote lucranda in toto vel in parte post vx
or̄ mortem. Sile ē post viri mortē vbi paciscat q̄ m̄lr lucra
bil̄. donatiōez ꝓf nuptias factā a viro ip̄i vxor̄i. Itē lucraf
marit^o dōtē ꝓf adulteriū vxor̄z qñ saltē sup̄ h̄ ī iudicio fuerit
iudicata. Itē lucraf vxore mortua intestata z ī deficiētibz libe
ris z ꝓinquis.

Pignus vel puta rem reddēt ꝓ dote ligatā
i. vxorē defūctā vtz petēdo dōtē l̄aliā rē ꝓ ea nisi pactū fuisz
i. q̄ daf marito ꝓf on^o m̄rimoniū

Hoc nec vir faciet qz dos cernit mulierē
i. ideo i. possessiōis vtz quā attulit marito suo z
i. vxor post mortē mariti reddendā

Aur fructus mansi m̄lier ꝓ dote locati
s̄c qz als ad restitūōez teneret cū on^o m̄rimoniū tā cessauerit

In sortem numeret defuncto rite marito
i. nuptias i. donatiōez

Lꝓꝓf coniugiū donū mulier quoqz reddet

Acta morte viri nisi pactio forte lucret̄

De donationibus et Dōre q̄s p̄t v̄l nō

D

Extra de dona. int̄ vi. z vxo. l. donatio §. sane **L.** de pac. cō-
uentis. l. ex morte.

Quid sit dōatio
ap̄t nuptias.

Notandū q̄ in dotib; istis z donatōib; ap̄t nuptias sūt dī
uersa statuta z municipalia in diuersis locis.

.i. nuptias

Propter cōiugium donatio d̄r illud

.i. spōsa

Donatō cā mor-
tis,

Qd spōsus spōse dat cū dotē capit ex hac

Ast causa mort̄s donatio iure docēte

s̄ illi

Dū quis h̄e magis se vult q̄s cui sua donat

.i. magis q̄ herede suū

A plus herede vult hūc cui donat h̄e

Donatio int̄ vi-
uos,

Nota q̄ dōatio cā mortis ap̄tē capta differt a legato **Q**d
legatū alienat̄ s̄ ab herede qd̄ nō fac̄ donatio cā mort̄s **I**tes
impugnās testamentū p̄ hoc non priuat̄ legato suo. §. tal̄ p̄ua
tur donatōe causa mortis.

Ast inter viuos donatio d̄r illud

.i. cogēte §. mera l̄
beralitate

Qd licite donat q̄s. nullo iure p̄mente

.i. valebunt

Hinc donare q̄ nec legare valebunt

.i. p̄nt vicz inl̄ā **T**d̄ testamentis

Qui nō legare valeant testatio mōstrat

Alex quē phibet penitus donare nequibit

.i. vicz

Ut maiestat̄ oppressus crimine lese

.i. publico

Seu p̄demnat̄ manifeste crimine cūctus

l. d̄natus

.i. sn̄iam .i. donare

Qui tñ añ valet decretū tradere iure

.i. p̄familias §. nō filiū/familias vtz
j̄ de illo qui legare p̄t

Quisq; rei d̄nis ve domesticus vt p̄t ip̄e

.i. q̄ nihil alienare p̄t s̄i tu
toris aucte

Pnt donare sed nō de iure pupillus

l. vtz. **L.** si maior fac. ra. ha. l. vi.

Nec qui viginti quoq; q̄nq; minor foret añis

Donare q̄s p̄t v̄l nō De Electōe canonica

Quisq̄ ^{.i. p̄familias} domus p̄i donat: genito quoq̄ tali ^{.i. donac̄ ex ture p̄t .i. filiofa^{as}}

¶ XXVI

Si foret emanceps genitus. sed nō v̄z int̄ ^{.i. extra p̄rāc̄ p̄is .i. filiusfamilias}
^{.i. q̄ vxor donare posset viro l'ecōuerso nisi in certis casibz q̄o}
^{videm̄ p̄ysano de donatōe}

Cui donare q̄s
debet de iure.

Vrozēq̄ v̄z donatio iure pbante

Nec int̄ sp̄sum quoq̄ sp̄sam iure valebit ^{.i. donatio}
^{.i. nec miles nec q̄libet nec eccl'astic⁹ .i. nisi i sūma necēi/}
^{tate z eleōsinam}
^{s' l'fornicarie m̄licē}

Nemo donare licite poterit meretrici ^{.i. turpit̄ ip̄i meretrici} ^{z rē cui restitue tē vide j. d. Restitutōe}
Sed sic donata de iure reposcere nescit ^{.i. histriōi v̄l locu/}
^{latoi v̄l sili.}

De restitutōe eo/
rū q̄ h̄ signāt vide d.
Restitutōe vbi d̄z.
Histrio l'metrici zc.

Acdare q̄d modicū poteris licite ioculanti

Duellum est illicitum vt pz supra **B**ellum.
Eccl'ie reconsecratio vel eius reconsecra
tio quando requiritur **X**s. supra in lit
tera **C**. de Consecratione eccl'ie v̄l timi
terij vel altaris.

De Duello.

Dantur tres forme p̄ quas electio fiet

De electōe cāoni
ca p̄o de triplici
forma eligendi.

Scrutiniū. cōis z inspiratio sicut ^{.i. v̄z}
^{.i. cōpromissio .i. tribz singul' .i. sine} ^{s' ē ip̄o iure}

Accōpromissum q̄bus abs electio nulla ^{.i. p̄ viā scrutiniū}

Om̄is canonica tria vult electio sana

His sine legitima neq̄t esse tibi vocitata ^{.i. p̄lucum}
^{s' p̄mo}

Aptus sit elector sil' hic quē posco p̄iozem

Sub forma iuris fore vult electio talis ^{.i. p̄t} ^{s' cē .i. ex cōicatu maiorē}

LMon v̄z eligere quē maius scis anathema ^{s' eligere p̄t}

LSic nec suspēsus interdictus quoq̄ nullus

E ij

De Electōe Canonica. De Eleōsia vxorē

A

^{s^c illi nequeat eligere}

Est interdicta q̄bus est electio fata

^{.i. sup̄iorū}

Ni prius assensum super hoc tenuere priorū

^{s^c eligere nequit de iure}

Quisquis ⁊ elegit indignū rite scient

^{s^c nec eligere p̄t de iure}

Te quo lapsō differt q̄s vt eligat apto

^{s^c de iure eligere non p̄t}

Qui nec sit tacite p̄fessus v̄l manifeste

^{.i. de iure}

^{.i. pupillus}

Nō sit cōuersus electur⁹ nec ⁊ orbus

^{.i. in loco interdicto s^c eligere nequit .i. diuina}

Est interdicta vice q̄s celebrando scient

^{.i. nondū subdyacon⁹}

Collegijs voce nō subleuita carebit

Elige discretū doctum d̄n̄m q̄ timentē

^{s^c mortali}

Nolens eligere talē peccare p̄baris

^{.i. vocare debes}

De mō eligēdi et eius p̄cessu.

Hinc electores vocitato loco sub honesto

Boza sub certa scrutatores tibi sumens

^{.i. secreto}

Nō requirēdo cunctoz vota latent

Que post scribant̄. scriptis manifesta legant̄

Qui post electus maiori parte p̄batur

^{.i. p̄lar⁹}

De elemosinay vxoris nolere viro de quibus p̄t.

Et sic dū rē. .i. filr in uito viro dāe p̄t pp̄oz eleōsinā s̄z b. r̄bo. sic tñ q̄ lucz ei⁹ n̄ sit necm̄ sue sustētatōs ⁊ virt qz sic n̄ p̄t facē eleōsinā. Si p̄o lucz abūdat p̄t eleōsinaz facere.

Quē sil̄ elegit ps sanior hic prior extat

^{.i. de illo qd̄ m̄lier h̄z v̄ltra dotē}

De p̄afernali cōiūx agapē dare posset

^{.i. in uito}

^{.i. vxor}

Hoc nolente viro. sic dū lucrosa p̄batur

^{.i. bonis}

^{.i. in quibz}

De qz viri rebus vbi dispēsatio spectat

^{.i. viri}

Eius ad vxorē. velud ē vinū quoqz panis

^{v̄icz fm̄. b. r̄bo.}

Aut huic consile v̄z. ac vxor dare d̄z

De Elemosina uxoris.

.i. elemosinas .f. fm facultates viri

Discretas agapes. put ipa viri bona possunt

.f. elemosinas de vino pane z sili .f. vxoz .f. extrema

Das nolente viro nō det nisi stante nccē

.f. vxoz

.f. bonis .f. elemosinas

XXVII

Nec nolente viro dabit ex dotalibus ipas

Elemosina fm. b. tho. 2.^a 2.^e q. 32. est in pcepto vitz affirmatiua. qz omittens hoc facere eternalit punitur vtz math. 25.
Furui z non edistis mihi manducare. zc. **Q**d quidē intel ligit fm qz recta ratio requirit fm quā piderat aliquid ex pre dantis vitz qz de supfluo sibi alij quoz etiā sibi cura incum bit. quia quilibet sibi pxius est. **E**x pte aut recipientis requi ritur nccitas vl indigentia non aut semp extrema. nec etz oportet dare semp bonis s interdū malis ad sustentatiōem nature cū pceptat nobis etiā benefacere inimicis. s ad fouendū eoz ma licitā non debem⁹ aliquid dare eis. vnde qñ pstatet qz p pccū abuterent illo qd dat nihil dari eis dz nisi in extrema nccitate
Item nccitas elemosine nō videt solum respectū extreme ne cessitatis indigentis s etiā alteri⁹ nccitatis. Quia z in alijs ne cessitatibz velle sibi quis rōnabilit subueniri. sic s z ipē in qm tum pē dz alijs subuenire math. vij. **D**ia quecunqz vultis vt faciant vobis hōies. zc. **E**t j. Joh. 3.º. **Q**ui habuerit subam mundi hui⁹ z viderit frēm suū nccitate hē z clauerit viscera sua ab eo quō caritas dei manet in illo. **S**cōm b. tho. 2.ª 2.^e q. 32. **C**ū aliquis indiget z ponit distributor elemosinarum pē z sibi accipe sicut z alijs administrat. **E**tz aut de illicite acquisitis elemosina fieri possit. **R**ūdet fm b. tho. 2.ª 2.^e q. 32. **A**liquid pē esse illicite acquisitū triplr: **P**rimo qñ id qd illici cite acquisitū debet ei a quo acquisitū est z hoc siue non trāsfer ratur dominiū vt in rapina z furto. siue etiā transferat vt i vsu ra. z dotalibz cum quis teneatur ad restitutiōem non pē elemosi na fieri. **S**cōdo mō est aliquid illicite acquisitum qz ille qui acq sinit non pē retinere nec tamen debet ei a quo acquisitū quia vitz contra iusticiam est datum z ptra iusticiam fuit acceptum vt in symonia vbi vterqz ptra legem dei agit **I**deo debz hoc in pias causas erogari. **E**st eadem ratio in similibus in quibz datio z acquisitio est contra legem. **T**ercio modo est aliquid illicite acquisitum non quidem quia ipa acquisitio sit illicita. sed quia illud a quo acquisitur est illicitum z in his quidem transfertur dominiū nec competit repetitio sicut est precium meretricij quod pprie vocatur turpe lucrum. talis enim muli er turpiter agit z contra legem. sed in eo quod acapit non agit iniuste nec contra legem vnde retinere potest z elemosinam de eo facere. sed non offerre publice ad altare vtz deut. 23.

De Immunitate ecclesiastica.

E .i. d. emunitate ecclesia/
stica decz domū l. 6
Inhibēt h nego
ciatōes i ecclesia ci
miterijs 7 dedica
tis locis 7 alia h
posita.

In quatuor casi
bus aliqs ab ec
clia 7 alijs locis
emunitatis ab
strahi p̄t.

In templo dñi ve locis sacris inhībent
.i. ecclesia materiali .i. d. edicatꝝ vtz cimiterijs
.i. seclāris .i. negotiatōes

Juditij strepitus seclī mercatqꝝ cuncta
.i. seculariū .i. seculariū 7 nulli sunt ip̄o
iure si illic fiant

Ac seclī placita p̄cessus iudicioꝝ
.i. nūdine .i. dicitis locis

Nūdina nec fiat hic parlamēta nec extent
.i. in ecclesia .i. plura .i. sup̄ allegata

Istic 7 reliqua phībent iure fienda

Null⁹ ab ecclesia p̄ vim de iure trahat
s⁹ nec a loco emunitatis altero vtz cimiterio. 7c
.i. reus ad ecclesias fugiētibꝝ .i. abstrahēdis .i. ab ecclesia

Quattuor exceptꝝ retrahēdis hic velud extāt
s. p̄mo extrahi dꝝ d loco sacro vl' de loco emunitatis

Qui de nocte capit segetes q̄ vastat 7 vrit
s. sc̄do extrahit

Public⁹ 7 latro spoliās hinc indeqꝝ stratas
s. 3° extrahit

In tēplo faciēs ḡue q̄d q̄ in hoc tueat
s. 4° extrahit

Cautio qñ dat seruo qd̄ non feriat
s. ad ecclesias vl' locū emunitatis

Casibus in reliqs fugiens reus obtueatur
.i. excōicat⁹ maiore

Aut sit paganus ve iudeus. sed maledictus

Extrahit patrie si mos hoc approbat ip̄e
s. nō tuēdo fugiētē dēptꝝ 4° dicitꝝ casibꝝ sed extraxerit de loco
sacro

Hec ꝑ faciēns maiestatis sibi crimen
qꝝ sacrilegiū cōmittit. vtz
j. de Sacrlégio

Rese. ꝑquerit. ac suppliciū graue tollet

Notandū q̄ in his quattuor casibꝝ p̄dictis si quis capitur
de ecclesia non indiget ecclesia reconciliatōe nisi sit tract⁹ d ecclesia.

Quif sanguinē in ecclesia fundat ex percussione extrahētū. vtz s.
in lra A. de Reconciliatōe eccleie.

Hācꝝ dat ecclesia libtatē. R. s. in S. sacrlégio

De Emūitate ecclesiā. De Ep̄tōe r vēditi.

XXVIII

At debet fugiēs ad puent^o q̄z claustr^o
.i. q̄ntū .i. abscōdi r defendi

Qm sit possibile cōtutari p eodē
Cetera X^o. j. de Sacrilegio. Et de casib^o ep̄i de
psuetudine approbata in C.
.i. material

Quā tenet ecclesia libertatē fugiēdi
.i. eccleie .i. libertatē

De spacio emū
tatis eccleie.

Circuitu spaciū tēpli dota^t eadē
.i. ad .30. passus .i. maior ecclesia s̄ iure

Triginta passus. fert q̄dragintaq; matris
.i. q̄libet negociator

Quando tuū lucz moderatū dirigis ip̄m
.i. tua

Casus licit^o vē
ditionis s̄m s̄c.
thomā.

Vt sustentet^r domus r qd paup alatur
.i. p̄tū

Vtilitas siue q̄ publica pvideatur
s̄ etiā .i. negociādo .i. ip̄m .i. p mercede s̄ tui

Si magis intēdis lucz mercede laboris
.i. postea s̄ ex̄tē

Seu rē post em̄tā vilē reddis meliozē
.i. variatū .i. rei p̄us em̄tē p̄ quo p̄cio

Vl locus aut tps auget p̄ciū variatus
.i. p rebz tuis vendēdis .i. res p̄ lōga spaciis

Aut q; mltra picula passus eundo vehēdo
.i. ex eā omiū p̄dictoz .i. q̄ tibi vēdita sit

Carius hinc posses rē vēdere q̄z tibi constat
Quasi psiles casuz X^o. d̄ vsur^o circa fines. Item
oppositum casum X^o. j. d̄ vsur^o vbi dicit^r Quisq;
emens. r̄c.

Carius haud vēdēs aliquā rē q̄z valet ip̄a
.i. res .i. alicui s̄ p̄sit

Hec nisi res p̄sit alij paz. tibi multum
s̄ in se ex̄tē .i. rē .i. cari^o q̄z valet in se

Quāuis tunc vilē tū hanc plus vēdere posses
.i. p̄t̄ h̄ int̄m .i. rē i se vilē h̄ tibi vilē .i. ifert

Hinc q̄ntū dampnū tibi scis vēdēdo referri
Nota q; vēditor vēdēdo rē suā suspect^o h̄i p̄t̄ s̄ mala fide
E iij

Emptio venditio.

A

Casus illicitus v^o dicitur.

Crestituetur lucz al
t^o industria causati
l'ysurparz nō potes

Casus illicitus em
ptionis.

in tribz casibz. **Pr**o qm revēdit simpliciter seu iempto. **S**cdo qm emēs ē necētar^o vel inordinato desiderio ad rē talem inclinā^o. **T**ercio qm ementē aliqua arte signoz factorz v^o p^oboz etiam si p^o sint inducē ad emendū carius q^o als. f. res ipa

Remqz tibi vilē. reliquo si plus foret apta
f. i. p^o l' b. f. cu p dicitā rē tibi nō vilē h solū alteri

Arius hinc vendēs iniustū restituet

f. i. restitue rē .i. aliqs s^o rei q emif. i. ex pte. i. m^o q^o d^o

Peccat emens aliqd p^ocio pstante minore

.i. d^o .i. eē eq^ol^o rei q emif

Empte nanqz rei p^ociū decet eqparari

f. qz d^obita eē
litas i p^omura
tōibz pūctat^o
fuari non v^o
fm b. tho.
f. minore p^ocio expōito v^ol maioze
s^o z defect^o f. re empra l' yēdita

LParvus z excessus sup hac necerit reputād^o

Notādū vbi b. tho. z **S**cor^o dicit q modica additō l' mī
nucio n̄ videt tollē iusticie eq^olitarē itelligit fm iuditiū fori p^o tē
tiositēz i foro p^oscie qm i^ograt z sine dolo sit. **S**ed certe qm cūqz
modico min^o daf l' magz accipit scient pure rōe eptōis l' yēdi
tōis qm res rōnabilis estimat bōa fide iustū est corā deo.

Ut reputant hoies rē tando vendere posses

f. ex natura v^ol arte

Res licet hec vere paz v^ol plus v^oz in se

f. hōies s^o vel rē indigent .f. res

Nā si rē plures optant tūc plus v^oz ipa

f. hōies .f. rem

Quamvis sit vilis sed pauci si cupiūt hanc

f. res .f. res.

Tūc v^oz illa min^o licet z plus hec v^oz in se

Tūc h^o bonū vas factū ex auro l' argēto sit melioratū p artes
nihilomin^o cōit oz yēdi fm pōd^o. **S** melioratio p artē n̄ sp^o cau
sat maiorē valorē i yēdēdo rē **S**ill^o necres ex nāfa melior^o fre
qntē iuxta valorē yēdi n̄ p^o r z h^o licite e^o rō p^o s. i met^oz v^oz vt
.i. tāto .i. ex natura v^ol arte .i. ex h^o f^oputat rē

Non vt natura melior sit vendit hinc res

.i. p^o rāto

Sed put hūano melior fore noscūt v^osu

Predicta venditio licita z segura ē fm **J**o. ny. d. 6 p^o tractibz
mercatorz. **E**x his p^oz quō lapides p^octosi reputāt. z p^ocio mag^o
yēdi pūt p^o pluriū hōim estimatōem.

Casus licit^o duz
fit v^ol h^o recitatu v

Nota fm **N**yder in
tractatu de mercato
ribz necm z secuz est
rem vendere fm esti
matōem hōim.

Emptio venditio.

Emptori viciū poterit vendēdo tacere
.s. sine pctō .s. aliquā rem
.s. ipa .i. illo ad qđ vti dđ

Dū ppter viciū res vendibil' nec in vsu
.s. illa res viciosa occulte

Sit defectiua penit' .s. nec vđ vni
.i. ppter talē occultū defectū .s. vēditōz

Forte valet reliquo sup hoc p'ciū minuēdo
s' dū .s. alteri .s. debiti p'ci

Ut quis equū vendat oculo sine fraude carētē

Quī vēditōz dat emptōri rē talē qualē iuxta formā p'tra-
ctus bōa fide intelligit eū h'ē velle z quī ipa res vđ p'ciūz .tunc
vēditōz occultū defectū rei tal' vendibil' n̄ tenet māifestāc' em-
ptōri. **I**tē si emptōz interrogaret si equus valeret ad eq'rādū
z vēditōz dicēt sic. tūc p'tract' eēt iniust' z fraudulēt'.

Nō .i. sed .i. impeditā .i. illo ad qđ vti dđ
Ast defectiua rē vendēs quisq's in vsu
s' dum

Ut equus est claud' dom' aut extat ruinosa
s' aliq' s' quis .i. corrupta

Hoxia resq' fozet vt vendēs fercula rupta
.s. aliquā .s. quis .s. p'cio

Seu rē vendēdo p' fraudem plus puta iusto
.s. vicia sup'dicta immediate .s. vicia

Hecsi cūcta latent nec vendēs detegat illa
s' esse .s. a vēdēte illiv'icēz
cui fraudē fecit

Ilicitū fertur dampnū quoq' restituet
.s. si p'us nō sciuit .i. ex talib' .s. vēditōz

Et si post nouit satis hinc faciet tñ ille
.s. aliq's emptōz s' restituere eoz tenet

Sic quis z econtra p' fraudē peccat emendo
.s. exēpl' grā s' aliq's

Ut reputās vilem rem vēditōz. hāc tñ ēptōz
.s. cā cupiditatēz

Pro certo nouit meliozem fraude tacendo

Per falsam spēm res vendibil' viciatur

Ut facit alchimicū vendens aux quasi verum
.s. vendibilē .s. viciat

Rem. sūm pōdus. mēsurāq' falsa malignat

CXXXIX
Casus licit' p'm
b. Tho.

Casus illicit' et
dđ restitui.

Casus p'sus illi
cit' z dđ restitui.

Hic notat' falsi
tas spēm in re ven
dibili.

Hic notat' viciū
pōderēz z mēsure

De Emptiōe ⁊ veditōe De Emphiteosi.

Hic notat defectus
 et q̄litas i re vendibili
 ⁊ sc̄ exēpli gr̄a
 ⁊ sc̄ aīal
 ⁊ sc̄ sup̄dicta
 ⁊ sc̄ viciosa
 m̄ s̄ eē ⁊ sc̄ d̄ iure
 ⁊ sc̄ venditor
Aliq̄s p̄r lucra /
 r̄ moderate i reb̄ p̄/
 uo p̄cio emptis.
 ⁊ s̄ ⁊ s̄ lib̄
 ⁊ sc̄ vilē terram
 ⁊ sc̄ emphiteora
 m̄ .i. tal̄ melioratio
 ⁊ .i. sibi p̄mebat
 ⁊ .i. postea
 ⁊ .i. p̄missum est
Emp̄tō ⁊ veditō
Auri ⁊ argēti p̄auri
 fabros videat. j. l̄ra
U. d̄ veditōe ⁊ r̄e
 q̄ iloco sacro em̄ v̄l
 v̄dē p̄hibet vide m̄
Emphiteate. Item d̄
 emptōe ⁊ veditōe m̄
 iusta R̄. j. d̄ vsuris
 plura in l̄ra U.
 ⁊ .i. emphiteote
 ⁊ viz fructuosis reb̄
 ⁊ .i. emphiteote ⁊ r̄e
 ⁊ .i. emphiteote ⁊ r̄e
 ⁊ sc̄ interueniēte
 ⁊ s̄ nō p̄hib̄
 ⁊ sc̄ emphiteote
 ⁊ s̄ rei sic p̄cesse
 ⁊ sc̄ sua
 ⁊ .i. emphiteotā ⁊ d̄m̄
 ⁊ .i. l̄ngul̄ ⁊ .i. canone
 m̄ sc̄ emphiteota
 ⁊ sc̄ canone ⁊ .i. d̄m̄
 ⁊ emphiteota int̄ se
 ⁊ .i. p̄hib̄ ⁊ .i. p̄tract̄
 emphiteote
 ⁊ .i. vsq̄ ā p̄fatos
 ⁊ sc̄ emphiteote

.i. q̄litas

.i. viciat

Defectus qualis rez vendibilē quoq̄ falsat

Ut qd̄ langueret p̄ sano d̄m̄o vendis

Quō dolo vedit q̄s talia v̄l silē m̄ rez

Ilicitū m̄ fert̄. dampnum quoq̄ restituet

Quō si post nouit vendēs. faciet satis inde

Quisq̄s emēs mltas vaias merces q̄z v̄dēs

Has post paulatim p̄ptes. hinc moderatum

Tucq̄ suscipere poterit rōne laboris

Precipue merces si fecerit has meliores

Eemptis illicit̄ vendēdis v̄puta carthis

Emphiteosis grece melioratio d̄z latine.

St emphiteosis p̄tractus q̄ fuit olim

Vilis d̄m̄ tra concedebat̄. ⁊ illam

Suscipiens alius meliorabat. m̄ q̄z tale

Iure suū fuerat. sed post p̄mittit̄ iste

Contractus sane d̄ fertilibus similiq̄

Hic ad liuellū datio plerumq̄ vocatur

Hic non cōtrahit̄ nisi scriptura mediante

Ac nisi consensu d̄m̄i sit accipiētis

Vtputa mor̄ d̄m̄s qd̄ p̄ re suscipiat qd̄

Inter eos fuerat conuentū. rursus ⁊ annis

Prim̄ exoluat̄ capiēns. quo cōueniebāt

Annis viginti ve decē q̄nq̄ fit iste

Ad quos succedit̄ heres etiā: fit ⁊ iste

Perpetuo sepe nec tunc a suscipiēte

Auferri debet aut abs heredibus eius

Si taxā soluāt. hanc saltē si nec omittāt

Aut p̄ tres annos v̄l binos vt docet h̄ lex

Nec d̄m̄s cēsum deponere iure tenetur

De Emphyteosi.

Namq; statuta dies impellat^o dño pro

Hic a iure suo quis casus cadit. vt dum
.i. emphyteora .i. qñq; .i. canonē .s. rei ephiteotice .i. canonē

Taxam rite negat dño quādo petit ip̄e

Aut rē vēdiderit emphyteosis sine velle

Ip̄ius dñi. saltē si tradita sit res
.i. et si vēdidit z tradidit sū .i. emphyteotica
 pl̄r z postea redemit

In quocumq; modo. v' res data sit sibi talis

Atq; suis natis. heredibus atq; nepoti

Et tunc si natus ve nepos possessa refutat
s. q' cā nō p̄t h̄ie

Hinc emphyteota cadit. est casus quoq; q̄rt^o

Quādo suscepit emphyteosim sibi quisq;

Proq; suis natis. mox q̄ quoq; post sine natis
s. saltē .i. naturalib;

Legittimis. illegittimis solumq; relictis

Tunc cadit ad dñm saltē quando data cōstat
.i. ab ecclia q' p̄sumenduz est q' de illegittis n̄ cogitauit

Hec emphyteosis abs ecclia. sed vt extat

Hec data^a de reliquo. retinēt illegittimi tunc

Quinto rite^a cadit qñ taxā neq; soluit

Notādū q' res aut possessio ecclie q' p̄us n̄ fuit ephiteotica n̄ p̄t d nouo dari i em
 ephiteosiz p̄petuo extra d̄ f. ecclie. alie. nulli **E**t phibet ibi ois alienatio rei imobil' ec/
 clieg' nali'. **T**ertius ephiteotici trāsit ad extraneos etz i re eccl'astica cū sit data cō
 illa solēitate. c. i. d re. ecclie. n̄ alie. li. vi **T**erties ephiteotica dari p̄t a p̄e i dotē sū
 p̄sensu dñi. n̄ tū pl' iur' trāsfert q̄ ip̄e habz. **S**pecul' i ti. d loca. §. nūc aliq' **I**tem
 plures h̄ntes rē cōez ephiteotica p̄nt diuidē int se dño inre q̄sito vt no. **B**ar. i. l. volū
 tas. l. d fidei omis. **S**z cā p̄t quā phibet alienari i extraneū ē q' extraneus n̄ h̄
 necē recognoscē dñm. **T**ertē ephiteota c' aiq; etz ecclie p̄t dō aē aut legare meliora
 tōes q̄s fec' i re ephiteotica l' ip̄az rē ephiteotica sū p̄sensu dñi **Q**d cōit doctores te
 nēt saluo saltē iure ip̄i dño rei **U**bi panoz. d̄r q' ybi aiq; phibet vēditio fetā cōmō/
 ratōe d̄ p̄cio. n̄ itelligit d̄ alia sp̄e alienatōis. vt i. l. fi. l. d̄ p̄di. curi. vñ etz p̄mutare
 p̄t **T**un^o tū ē p̄t mltos doctores oppositū tenētes q' n̄ p̄muter nec obligz sū p̄sensu
 dñi. **T**ertē **A**nō d̄: h̄ ānuā r̄glar' solutio sup ephiteosi **T**ertē **R**missio canōis possz
 fiā n̄ solū p̄t guerzā h̄ etz p̄t aliquā stēl' ratē si q̄ntitas canōis ē ita magna q' res lo
 care d̄ āno i ānū n̄ pl' p̄p̄et. **E**t s̄m **B**ar. q' tūc n̄ ē p̄p̄e tractē ephiteotic' qñ
 dat tāta q̄ntitas sic p̄ locatōe **S**z n̄ fit r̄missio p̄t d̄ cās cās si canō ē modic' sic cōit
 fit nisi suba rei penit' ledat. l' nisi fund' capt' ab hostib; desperare posse rebaberi.

a. i. p. dño. l. co. li. 2
§. si aut nihil

Quinq; casibus
 ephiteota cadit a iure suo.

Primus casus

Secundus casus
 Tradita q' si nō ē tradita l' sit vēdida n̄ cadit i omisuz **E**t etia si eēt tradita tū hac lege vt si dñi vellent emere p̄ tātū dē illi emptoz restitueret eā. q' sic n̄ cadit vt no. **A**nge. in lege voluntas **L. d̄ fidei commissi.**

Quartus casus.

- a. i. ab aliq' puato**
- c. i. in tali cau veniet ad illegittimos**
- m. i. in quinto cau**
- n̄ sez emphyteota**
- o. i. canonem**

Quintus casus.

De Emphiteosi. Enchiridion et Enormia.

Empheoteia rei emphiteotice non potest propterea auferri expellere emphiteotam. quia emphiteotica hereditas in re. Et est tutior opinio. **E**mpheoteia cadens a iure suo potest dirimere meliorationes quas fecit in re. x. q. 2. h. ius. **I**tem heredes ingrati re emphiteotica et non solues cadit a iure suo si restituit de equitate. **I**tem si sint plures heredes et omnes soluerint pensionem propter unum si illi plures soluerint totam pensionem non cadit a iure suo. secundum autem si non totam. quia sic caderet omnes. **I**deo soluat omnes et postea agant non soluente. **E**mpheoteia non potest dimittere re emphiteotica et se liberare quam uult. Quia quod est a principio est uoluntate ex post facto est necessitate. **E**t quia persona licet obligatur ad pensionem tenet personalem. **I**tem emphiteotica potest alium emphiteotam facere uel alteri locare. quia non est propter alienationem. **I**tem tractus emphiteoticus est medius inter locatorem et venditorem. et differt a censuali tractu. Quia per tractum emphiteoticum transfertur solium utile dominium. si per censuale non solium utile dominium sed et directum et fit quam dicitur. **P**rocedo tibi tale re et transfero in re quod quid iuris habeo in ea. **E**t hinc soluitur annuatim certus sensus et sic de equalentibus. **I**tem destructa re emphiteotica vicus domo ex igne fortuito si reparatur emphiteotica non tenet perseverare. quia destructa domo destruitur et obligatio. et cum istud dicitur non uult per istud nouum non reuiscit pro obligatione. **I**tem emphiteotica potest uideri re emphiteotica ecclesie et meliorationes quas fecit in re emphiteotica sunt panorum. in. c. si. de loca. saltem si primo requiritur placitum uel rectoris ecclesie quod dicitur ecclesia. **S**ecundo si denuncietur precium quod offert. 3. quod ecclesia non respondente labantur duo menses. 4. quod non vendat. prohibetur personis vicis que non faciles ueniri possunt sicut capi tanei et hmoi. 5. quod non vendat nisi utile dominium sibi competens et meliorationes quas in re fecit. 6. quod non ceciderit prius a iure suo puta ante soluendo canonem.

Enormia peccata **N**. supra in Crimen. **I**tem. **I**nfamis in littera **I**. **I**tem Enormis lesio **N**. de Excommunicatiōe. **I**tem Enorme quid sit **N**. supra in principio de Absolutione.

Primus casus. **P**ontificis super his deuotus semper adhibet
.i. ep̄m .i. sequentibus
.i. ep̄m **I**ste est quartus casus de iure ep̄o reuocatus et ponitur hic primus
Pontificis querit omnia sua maior
.i. casibus excoꝛcatis maioris .i. ex iure s' reuocatis
Quattuor exceptis que decem de canone pape
.i. in principio de maioribus excoꝛcatis
Hos autem pape casus post pauca require

De Episcopii casibus sibi d iure reseruat

Aut p qua pena solennis iure daret
s^c scds casus e culpa q ar hec sit qre in lra p. in fine
.i. pnia
s^c solennis pnie .i. aliqd .i. machinas .i. p aliqua
ciuitatem

Hoc crimē pagis qd tractas pūus in vrbem
s^c crimē ē .i. dñi sui aut als
Par est pfugiens qs ad hostes hosqz iuuado
.i. p cū vl pecuniā

Armis p silio vl ad hoc nūmos tribuendo
s^c ille meret etz pniaz solēnem
Per que seu pnceps ve mgratus pimat
s^c sui vl als infidiose s^c illos .i. aliqs
Principis ad latera q pgnāt mortificās qs
.i. inuastua

Cōtra rēpublicā q fert arma vl illic
.i. stratas .i. i ciuitate
Occupat ipa loca. mouet aut quis seditōem
.i. puincias .i. qs

Subiectas terras aut nitit esse rebelles
.i. irreglarz s^c tercia casus est
Clericus infamis ob quā fit culpa notetur
.i. irreglaritatē .i. irreglaritas .i. in lra 3
Has culpas mōstrat infamia lati⁹ infra
s^c qrtus casus est
s^c saltē

Incensum faciens q nō vrit loca sacra
.i. incēdiariū .i. denūciatū
Hūc p clamatū dic papā soluere tantū
.i. pp incendium p dūm .i. maiore excoīcatōe
.i. an denūciatōez
.i. dyocelanus vel iudex eccle
siasticus

Si saltē flixit pūs hūc anathemate qsqz
.i. dyocelibus .i. maior excoīcatio
Pluribus in terris est hūc maledictio lata
.i. incēdiario .i. etz tāqz incēdiariū ipō iure iudicat z punit

Huc dās auxiliū seu cōsiliū quoqz mādās
Notandū q null⁹ casus absolutōis qntūciqz quis pape
refnat nisi cui snia ē annexa d epz saltē pluribz casibz disp cta/
tōis pape refuat vtz in hoc libro hinc z inde. **N**ota q vi/
gore alicui⁹ p fessional sub forma istoz pboz scz pcedimus q
f i

XXXI

Scds casus in q solēnis pnia iūū
git p talibus.

Nota crimia hie enūerata dñr crimia
lese maiestatz p qbz rei capite punitū ē m
leges n tñ p facto h
etiā p volūtare scele
ris z bōa eoz p silcā
tur z filij eoz mācipē
tes ppetuo stz puati
pñis bōis z ifames
sunt.

Tercius casus.

Quartus casus
(nō vrit) s^c h q cūqz
alia loca vt villas do
mos. zc. **S**ic dēs
loca sacrata sic eccle/
siā z loca relligiosoz
zc. stz excoīcati. vtz
j. d excoīcatōibz ma
ioribz refuatīs epīs
circa finem.

Scdū q h z i silibz
Cōsiliū seu mā datū
capit d z vt. j. d excoī/
catōibz papalibz de
captione epī

De Episcopatus sibi d' iure reseruatis

Aliquem idoneū p̄fessore secularē vl' regularē eligere posses q̄
te a q̄buscunq; criminib; excessib; z delictis q̄ntūcūq; q̄ntū² z
enormib; etiā si talia fuerint pp̄ q̄ sedes aplica sit q̄uil mō me
riro p̄sulenda. **I**n reseruatis semel t̄m̄. in alijs non reseruat; totū
ens quoties fuerit oportunū debitā absolutō em imp̄dere et
pn̄iam salutare im̄igere. zc. iuxta formā p̄fessional' Joh̄ānt'
raz sup̄ indulgētis Rod. z silib; indulgētis. **Q**uilber tal' cō
fessor p̄ h̄ntem illō vl' p̄silē p̄fessionale in p̄fessidē absolue ro
trens q̄nties oportunū fuerit ab excoīcatōe maiore q̄libet iuris
ep̄o reseruata. h̄ nō ab hōie lata z in reseruatis vic; pape sel' t̄m̄.
Et h̄ intelligi d̄z p̄ illa v̄ba **I**n reseruat; casib; sel' t̄m̄. **I**n alijs
nō reseruatis toties q̄nties fuerit oportunū. **Q**; p̄ illū terminum
Casus in p̄dicto p̄fessionali aut p̄sili. o; a sane inspiciēte in
telligi oēm sn̄iam excoīcatōis maioris z minoris **I**ur' rā pape
q̄ ep̄o reseruare. **E**t iā p; idē vic; q; p̄ illū t̄minū **C**asus intelli
gi solet excoīcatio maior. q; ex oib; summis z a iuris perit; d̄z q;
q̄nt' casus de iure ep̄o reseruat' ē excoīcatio maior z nō dicunt
q; sit p̄t̄m̄ p̄ q̄ ē excoīcatio maior lata. **E**t iste mod' p̄t̄cat' ē
p̄ plures doctos viros z p̄ficientios. **N**ota q; sub nōie **C**as
sus in p̄dicto p̄fessionali z p̄sili intelligunt' et; alie cēsure vic;
Interdictū z **S**uspēcio a **I**ure. **I**n oib; p̄dictis; req̄sui vnum
notabile doctū viz sedis aplice legatū q̄ dixit debere oīno in
telligi in p̄fessionalib; vbi ponit illa clausula. **I**n reseruatis sel'
z in nō reseruatis zc oēm cēsurā z sn̄iam reseruata sedi aplice. s̄ltz
z reseruata ip̄i ep̄o sc; de iure cōr; sp̄cālī vic; synodali **E**t h̄ p̄ il
lā clausulā **I**n nō reseruat; **E**t dixit p̄far' sacre pagie p̄fessor
papā h̄ sp̄cālī sibi dedarasse. **U**n p; q; h̄ntes talia p̄fessiona
lia p̄nt absolui ab oīni sn̄ia synodali. etiā a clā destinis m̄imo
nīs quib; sn̄ia ē annexa **H**ibilomin' in talib; vicet scandaluz
in q̄ntū p̄t' z p̄iudiciū.

Deecliaz incendio **X** sup̄ de bello in **B**. **I**tez
I. de excoīcationib; maioribus.

Incendens aliquā p̄rio iussu malus vrbem
.i. pp̄ria aucte s. q̄sq; .i. ciuitatez

Iut villā mansuz segetē l'rē p̄iformē C. i. icēdiari'
di iure d̄z

Ista malo studio faciens mandās fit aduitor
.i. domū māsum z silia aut segetē

Iuens z iusto bello. d̄nī sine iussu
.i. incendiari' .i. in foro p̄scie lz p̄ntet rāq; icēfor

Incēfor fert; t̄n hinc nil restituetur
.i. d̄nī ciātos saltē pus excoīcatos p̄ aliquē sp̄ia
lem iudicē viz immediate sup̄;

Ihos p̄clamatos dic papam soluere t̄m̄

Nota qui dicēdi
st; icēdiarij in
p̄ta q̄rtuz caplin
de iure ep̄o reser
uatum.

De Episcopi tibi d' p' sue. appbata reuatis

.i. in sp'ali

Seu p'clament' g'nalit' aut sp'ali

.i. eccle'ie alie' mior'z h' n' capelle f. ec' q' ad p'fugiu' qz emu
ne e'z p'iuilegiatu'

XXXII

Templi circuitu spaciū tutū tibi p'stat

.i. eccle'ia maior

Triginta passus fert q'dragintaqz matric

.i. passus sup' dcōs .i. incēdēs f. maiore excōicatioe h'
f. laicoz v' sacrileg' d'icēd' h' plu/
dericoz res iuriste dicūt talē excōicatu'

Nota spacium
emūitatz eccle'ie i
circuitu.

Hos intra flāmas edes nō es maledictus

.i. d' d'ic'z passibz .i. aliquē

Abstrahis aut sup' his vi quē n' fis anathema

f. diuinatozēz sortilegū quēcūqz salte' de corpe iuris. Sz aliq'
sunt excōicati p' extrauagatē Job. xxij. v'z immediate

Hec Anho. 2^a pte
3^e pf. tit. 25. c. xi. de
Incendiaris in fine
illu' capituli.

Omne sortilegū dic' cōsuetudine p'imum

f. cōe' f. maiore excōicatioe sed tal' ex iure excōicand' e'
f. q'cūqz mō demonē iuocat aut iurat ex corpe iur'z salte'

Primus casus.

Diuinatozē nec' quēqz' ius maledicit

(Nec maledicit) .i. nō excōicāt maiore. h' tal' ex iure excōicān /
dus ē. Sūt ar' q'dā q' sapiūt heresim māifeste q' ponūt in glo.
d' hereticis. c. Illo qz. §. Sane cū nego. li. vi. vicz circa aras
idoloz nepharias p'ces emittere z sacrificia offerre. demones
p'ulere. coz r'nsa suscipere' associāt sibi pp' sortis exercēdas he
reticos v' faciāt p'dicta cū corpe z sanguine xp'i. v' i' sortibz vt
possint h'z' r'nsa. puez baptisane z his s'ilia. De oibz sup'dictis
salte' māifestis in q'stoz se intromittē d'z z excōicati sūt vt refert
Hyder p' papā Jobem. xxij. p' p'stiturō em eiusdem sup' illius
specula que est extrauagans.

.i. maleficos z diatozes v'z i glo. f. maiore excōicatioe p' extra
uagantē f. xxij^o

Sortilegos plures maledicit papa iohannes

2° casus d' p' sue' ē .i. volūtari' z de
facto f'ca' casus ē

Presulis aut cartā falsansqz volēs hōicida

.i. emūitatz eccle'astice f. eccle'astice quint^o casus est

Quartus casus ē

Amunilesor. libertatis violatoz

Nota dū q' duobz ist' casibz i mlt'z dyocesisb' snia synodal'
.i. mūitaz eccle'astica cē ānexa. signāt i dyocesi Colonicē.

Nota h' Hyder sub
falsarijs l'az cpi ip'
los falsarios mōera /
rū s'it etiā absoluen /
dos p' epōs.

Amunis ferē libertas eccle'ie tam

.i. in iuribz f. eccle'astice f. eccle'ie totū^o

Juribus eccle'ie q's p'sonis quoqz rebus

Nota emūitaz
eccle'astica q'd sit
z ad q' se extēdit.

f ij

De episcopatibus & consuetudine abbata refer.

A

.i. libras ecclesie .i. privilegium .i. prohibet .i. datum
Hec cunctum privilegium clauditur putatum
.i. totum .i. privilegium .i. personarum ecclesie .i. ab omni onere
Ecclesie pro quibus has exonerat super omni
.i. onere .i. puras

Nota quod sit libertas ecclesiastica et ad quam se extendit.

In quo subiectos laicos cognouimus esse

Quum contra privilegium totum putatum
.i. privilegium .i. datum .i. ecclesiastica

Ecclesie quicquid sit libertas violatur

.i. violatur .i. ipsa libras .i. ecclesiarum

Aedatur autem cunctas quo ad ecclesias vel ad vna
.i. libras ecclesie .i. clericos .i. vel .i. clericum

Aut quoad hec plures clericos ledatur et vnum

De pena istorum sacrilegorum vicis qui ecclesiasticam libertatem aut
munerem violauerint vide .i. Sacrilegium.

Sequuntur Casus resuati episcopis de consuetudine
dyoecesim Jo. andree et hostien.

Sacrilegus quod sit
et .i. in loco suo.

Sacrilegus patet percussor testis iniquus
.i. punitur et sanguineorum .i. in iudicio .i. et a notario et occultus
.i. cuiuslibet

Loti transgressor piuras omnis adulter
.i. et a muliere et vir propter voluntatem et propter crassam negligentiam .i. omnis

Hereticus .i. qui peritina et articulos dampnatos non defendit. quod alias excoicatur et ipso iure.

Propter et oppressor blasphemus hereticus atque
.i. etiam .i. dolose aut violenter .i. mulier impregnata vel maritus aut aliter

Qui facit incestum deflorat curat abortum
.i. peccatum molliciei .i. extravas de bitu cum muliere

Nota quod per ministerio clandestinum in quibus pluribus dyoecesibus et excoicatio maior et lata preterit in dyoecesi Colontien.

Bestia est zodoma mollitudoque vasis abusus
.i. ministerio clandestinum .i. symoniae .i. muliere vel contra

Matri claustrum symon et cum pagana vel iudea
.i. sua .i. ex spirituali cognatione aut cum filia perfessionis

Hoc est suum tangit duo casus.

Qui coit aut matrem seu nata spirituali

.i. nec in altari consecrato .i. nec ieiunium
Ara nec sacra non ieiunium celebrantes

Ep̄i Coloniēſis casus p̄ suā diocēsim referuādi

.i. hūdo

XXXIII

Aut sine vestito celebrantes iure tenendo

.i. sup̄dictis .i. 4° ordinū mendicātiū

Dis p̄ntatus a cunctis iure resoluit

viz in §. q̄ incipit
Quāuis nonnulli

Seruata norma quā denotat. a. tibi supra

.i. p̄ter ius antiquū .i. dyocesan^o .i. sup̄dictis casib^{us}

.i. sed .i. subditos plebāos pastores synodalib^{us}

Porro suos stringit p̄sul q̄ plurib^{us} illis

fm̄ Anthoninū

Cōi iure vel cōsuetudine soluit

.i. cui sup̄ p̄r audiētia p̄fessiois ē cōmissa p̄cipue quo ad fr̄es p̄ntatos

Simplex p̄fessor vbi sit transgressio voti

Sequunt^{ur} Casus synodales quos ep̄s Coloniēſis sibi semp̄ referuat. Nichilomin^{us} sunt certi alij casus quibus sententiā anectit quos vide in fine huius libri.

.i. in cā iudiciali

Symō sacrilegus ac piurus manifestus

Transgrediens vota q̄ fidē. blasphemia maḡ

Attente facta. p̄cussor quisq̄ parentū

Incestus. seu vi deflozans v̄ginitatem

s^c p̄cubit^{us}

Om̄is p̄cubit^{us} cōuerse. seu monialis

s^c p̄cubit^{us}

s^c p̄cubit^{us}

Insup̄ incluse. relique seu religiose

s^c ē casus referuat^{ur} s^c filr̄

Acheresis veneficia. pctm̄ quoq̄ contra

s^c adiunct^{us}

Naturam iūge. sit apostota. sortilegusq̄

s^c v̄l cōmutare .i. ep̄s .i. tā pegrinationū q̄ alia q̄ de

iure sibi nō s̄t p̄hibita

Dispensare p̄t p̄sul super omnia vota

.i. casib^{us} seu votis

.i. in lr̄a p̄.

Quattuor hinc dempt^{us} d̄ papa post recitatis

.i. h̄nificū

.i. aiāz .i. illegitimis

Preful p̄bendam sine cura dat. sil̄ om̄is

resoluit^{ur}. i. absolue
p̄t qz nec aliq̄s p̄di /
croz casuū ē de iure
ep̄o referuat^{ur} nec d̄ cō
sue^{re} approbata. De
pro **Sacrilegio** qm̄
viz p̄ em̄itatē ecc̄e
fir. Et qm̄ sn̄ia anez
ctif̄ alicui p̄dictozuz
absoluere nō p̄t p̄n̄
tatus v̄r p̄z.

Violatores monia
lū nō an̄t aliaz rell̄i /
giosaz excōicati sune
ex statutz ep̄oz Colo
niēſis. v̄z in fine libri
in p̄sa de excōicatioē
bus ep̄oz Coloniēſis. ex
statutz eozundem.

**De dispensatiōe
ep̄i ex iure.**

Episcopi dispensatio de iure.

E

*f. epim .i. illegittimis f. sine cura aiarū
quia hoc pertinet
ad solum papā*

Ordo minor p eū non legitimis dat ipis

.i. eps

Iure nec ipse valet illegittimis dare plura

s^c v^l cāu

Dispensare p̄t p̄sul de crimine cuncto

*.i. soluit oē tale crimē
v^l casum quūvis dire
cre sibi nō p̄hibet.*

Nō ius nō p̄hibet sibi directe q̄z laxat

f. in lrā p̄

Sed scriptis infra dēptis que dat tibi papa

.i. in minoribz

.i. cū mīorētibz

Ordinibus puis p̄sul dispensat in annis

.i. p̄ saltū

.i. quis

f. quē accepisti p̄ saltū

Saltu p̄mot^o nō funger^o ordine capto. zc.

N^o. i. de suspēionib^o ordinaroz extra statutum
t̄ps aut furtive v^l aū debitā etatē **E**t plura alia i
quib^o eps p̄t dispensare v^l nō dispensare. **I**tez maio
res z minores excoīcatōes ep̄o de iure reseruatās

N^o. i. excoīca. papales. **E**t etas ordinandoz **N**^o.
de ordinand^o. **I**te etas quo ad m̄imoniū v^l spon
salia p̄rahen. ponit de **I**mpedimēt^o. **I**te etas p̄
fessōis i. **N**ouici^o. **E**tas tutele. de **T**utela i in litte
ra. **T**.

Notādū q̄ sup̄ p̄ma tōsura non req̄rit aliq̄ dispensatio q̄ad
q̄sūq̄ illegittimos. q̄ p̄ma tōsura nō ē ordo. s̄ vna p̄uua di
spolitio ad mīozes z ceteros ordines q̄ et̄ vīz p̄ma tōsura d̄
nēcitate nec d̄ iue ad aliquē ordinē suscipiēdū p̄o req̄rit nec p̄o

Notādū s̄m b. tho. **N**ō i iuramēto p̄missio dubiū c̄yry
sit licitū v^l illicitū. p̄ficiū v^l nociū simplr v^l i aliq̄ cāu in h̄ q̄
libet eps dispensare p̄t **S**z q̄n̄ ē m̄ar^o p̄ctm̄ v^l maioris bōi ipe
dimētū dispensatiōe nō indiget. **D**ū āt m̄ar^o ē licitū z vtile n̄ vi
det q̄ dispensatio v^l cōmutatio i tali iuramēto locū h̄ ear nisi ali
qd̄ meli^o occurrat faciēdū ad cōem vtilitatē q̄d̄ maxie videt p̄
tinere ad p̄ratē pape q̄ h̄z curā vniuersalē ecclie. s̄ iuramenti
absoluta relaxatio.

.i. eucharistia

Tria req̄rūt ad
cōdicandū digne,

Quisq̄ volens xp̄i cōdigne corpe vesci

Eucharistia et Digne suscipiunt illam.

XXXIII

^{s^c p^m e} ^{f. mundicia q^d d^r scdm qd requirit}
Mentis mundicia cu corpis extat habeda

Actu deuota mens ad celeste leuetur

^{i. mentis mundicia}

^{s^c tollit}

[Mortali primu tibi tollit. haud qz ternum
^{f. cu mortali} ^{f. corpis mundiciaz}

[Sed sine mortali vl eode tollo scdm

^{f. in pollutoe corpali z delectatoe carnali}

Putata psensus si sit. mortale relinquis

^{s^m corpis immundicia}

[Si non psentis nullu mortale putatur

**[Nota dñi q figuratu est nob i elu agni paschal' quo digne
debeam⁹ accedere ad sacra cõionẽ. Preceptu em erat iudeis
q comederet agnu paschale accinctis remib. calciatis pedib⁹.
baculos hñtes in manib. cuz lactuas agrestib z festinanter
Per primu significat puritas castitaz. Per scdm affect⁹ duo
rois. Per tciu memoria dñice passionis. Per qrtuz amarituz
do pñitõis. Per quintu pmpitudo voluntatis**

^{f. dei}

Gratia qd dñi tibi sit p quinqz notasti

[Si puta vba dei deuotus iugit⁹ audis

<sup>i. ad bene agen/
dum</sup>

**Quinqz sũt sig⁹
exñitiũ in statu
salut⁹ z gte.**

[Si qz te pmpitũ bene cõperias ad agendum

Firme pponens q crimina cũcta relinques

[At de pteritis si valde doles male gestis

[Firmus in aduersis. hũilis p pspera cum sis

^{s^c pñctis}

Si sis saluãdus his signis quinqz notaris

^{i. sequentib}

[Quis dñetur his signis quinqz notetur

^{s^c pñũ signũ est} ^{f. cuiqz}

[Presens si vita succedat pspera tota

[Quẽ quasi sit summa delectat vita caduca

^{i. corrigere} <sup>s^c h⁹ port⁹ in /
duratur</sup>

[Ac quẽ diuina nequeũt mollire flagella

^{f. ad peccandum}

[Qui labes sepe peccãdo pñioz extat

f uij

**(relinques). f. facie/
do qd in te e qd ma
ppectat. f. dolere de
pñitõis. abstinere a
futur⁹ cu firmo ppo
sito z facere qntũ sibi
est possibile**

**Quiqz st⁹ signa
dãnatõis fute.**

Excoicatio maior soli pape reservata

E

Dū q̄s in errore peccati fixus adheret
Mota quoddam p̄ambulū ad intelligendum q̄
excoicatioes maiores p̄. posite sint late ⁊ quē non
ip̄o facto. **I**tem que ⁊ q̄n sit snia excoicatiois.

Sq̄ p̄fert sententia rite futuro
.i. aliq̄ .f. i subleq̄ntib; ad lōgū .i. d̄ fūto p̄ p̄ba futitp̄is

Talem nō latā sed noscas esse ferendam
.f. sniam s̄ eē actu .f. sniam excoicatiois

Preter ⁊ h̄ istie nosces hanc nō fore latam
.f. aliq̄s latoz snie .f. v̄rēs ill' p̄bis
.f. sniam s̄ ferēdam v̄z p̄siderāti

Sub pena dicens anathematis h̄ caneat
.i. p̄miata ⁊ ferēda .i. d̄ v̄iz ex v̄illoz p̄boz

Iaq; minata dat̄ snia. nō tibi lata
.i. nō d̄z dia lata snia

Sic maledicēdus sed nō est hic maledictus
.f. archiep̄vl' ep̄i .f. p̄fessore religiosum aut alios i
absoluendo

Per synodū nulla stringit sentētia lata
.f. ap̄ d̄ p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Niforet istie ignorantia crassa supina
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Byllā papalem falsans vtens ve scienter
.i. enormit̄ .i. dericū .i. ip̄o facto .i. excoicatio maiorē

Et grauit̄ ledens dez mox est anathēa pape
.f. ap̄ d̄ p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Niforet istie ignorantia crassa supina
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Byllā papalem falsans vtens ve scienter
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Et grauit̄ ledens dez mox est anathēa pape
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Niforet istie ignorantia crassa supina
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Byllā papalem falsans vtens ve scienter
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Et grauit̄ ledens dez mox est anathēa pape
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Niforet istie ignorantia crassa supina
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Byllā papalem falsans vtens ve scienter
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Et grauit̄ ledens dez mox est anathēa pape
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Niforet istie ignorantia crassa supina
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Byllā papalem falsans vtens ve scienter
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Et grauit̄ ledens dez mox est anathēa pape
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Niforet istie ignorantia crassa supina
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Byllā papalem falsans vtens ve scienter
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Et grauit̄ ledens dez mox est anathēa pape
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Niforet istie ignorantia crassa supina
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Byllā papalem falsans vtens ve scienter
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Et grauit̄ ledens dez mox est anathēa pape
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Niforet istie ignorantia crassa supina
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Byllā papalem falsans vtens ve scienter
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

Et grauit̄ ledens dez mox est anathēa pape
.f. p̄fessore .f. i castib; v̄iz snijs synodalib;

A snia synodali
aliq̄s excusat̄ p̄
igritia non sim
pliciter.

Nota h̄ varias
excoicatioes iur̄ int̄
q̄s gnalit̄ ip̄o iur̄ p̄
pe. i. 4. reuānt̄. **Q**ue
dā alie s̄z er̄z i. posite.
re. f. sp̄calit̄ reuāre.
Sz oēs alie excoica
tioes maiores ep̄is
reuānt̄ ip̄o iur̄. id
ē absolue p̄nt̄ d̄ iur̄

Erra de sen. ex. c.

Qua nos Ir̄e i. 7. q.

4. Si q̄s suadente.

Idē de q̄cunq; alto

incedario si excoicef

z publicef.

Ecclie cimiteria v̄l loca religiosa
.f. qz als ep̄s p̄t absoluere d̄ iur̄. s̄ v̄l p̄ aliu et' an̄te

Huc p̄clamatū dic papam solneretantum
.f. p̄clamatū dic papam solneretantum

Excomunicatio soli pape reservata.

Dum foret a papa sub noie quis maledict?
*.i. ex noie
solut*

XXXV

*Extra de sen. ex. et
Significavit.*

Soluit a papa si huiusmodi ministrans
*.i. mortui vicz vt ossa illi alibi transferant. S; spoliis mortui
um no est excomunicat. h ex lege grauit punif. vtz. j. post excomunica/
tiones maiores. z in lra S in fine
s excoi. e extra de se .i. cardinalē
pul. c. de restante*

Corpus z incidēs. q cardinal. insequiturq;
.i. ferētes vl latores sniaz s excoi. s; papate

Ofenfurā dātes vesuos aliterq; gūantes
s excomunicat e .i. inquisitor .i. diffikator

Ast heresis fraude quesitor vel simulator
*.i. extremā vinctōem .i. eucharistiā s excomunicatus est
.i. quicumq;*

Uinctū. cōiugiū. xpm. dans religioſus
*.i. clericas z sacerdotibus s spēali z s lz nōdū sacdōtz
obrento*

Alero vl laicis. libitu sine prochtal
*Horandū q religioſus dās sacm eucharistie tpe infirmit
tatis vel alias. aut sacm extreme vinctōis vicz ipi pastori sine
sui supioris licentia vicz epī vl sui vicarij h sua licentia non in
cidit in canonem.
s excoi. s; religioſi*

*Extra d priuile. z ex
cel. p. uile. c. Religio
si i. c. l.*

Oanone soluētes vbi sit snia maior
*In eodē ti. quo. s. z. c. z li. s; Religioſi in c. l.
.i. snis*

In nō cōcessis tibi casibus. aut synodalis
*.i. sniam .i. pmulgat
.i. archiep̄alis*

Promulgata fuit. vl quā puincia pmit
*.i. sniaz dicta .i. excomunicatōem interdictū z suspensōem
.i. intelligēdaz*

*Hic nō intelligitur
snia lata ab hōie etz
si papa ferret sniam
qz h nō expmit.*

Hac die ecclie censurā quamlibet esse
*In non cōcess. i. pter q in casib; excomunicatōis maioris a iure ex
press. vl p puilegia sedis ap ltee z cessis ipis religioſis. Et in
articulo mortis qlibet sacerdos tā secularis q; religioſus ab/
soluere p̄ ab omī excomunicatōe tā a iure q; ab hōie. S; si religio/
ſus absoluēit a snia lata ab hōie etz a papa nō incurrit penā
Horandū etz ex Antho. q absoluens aliquē ab aliq pctō i
cāu quo non p̄. siue q; refuat est ep̄o. siue q; nullā h; p̄atez*

Excomunicatio maior soli pape reseruata.

Evl' auctē scient seu etz ex ignorātia iuris crassa nō tñ cēsūram aliquā seu excomunicatōem incurrit siue absolūes sit cleric' secl'ar' aut religiosus. **S**ec' ē absolūes a sentētijs z cēsūris vtz in pñci pio libri. **N**ota q' pñcipās vicz q' absoluit a pñfessōre pñdicto scz qz absoluit ab excomunicatōe maiore a q' nō p't absolūere nō d'z dici pñcipare in crimine. qz null' pñcipat cū criminoso ī actu s' post actū d'ānatū. **S**ilr dōm de his qui alia sacra recipiūt ab excomunicatis.

Soluens a pena quoqz culpa fis anathema
.i. tu religiosus .i. maiore excomunicat'
.i. immediate sup' dicit' .i. p'ernit. f. q'scumqz

Is triplex casus solos vult religiosos.
Extra de pe. z. c. cupientes. §. **S**ane in **Cl.**

Clericus inducēs secl' v'l religiosus
.i. excomunicat' ē a papa .i. secl'aris .i. q'cumqz!
s' in s' v'l fide in/ .i. ap' d' suā eccl'iam sepe/
terposita liendū fore

Vt voueas iures pmittas te sepeliri
s' cleric' v'l religiosus .i. estiare d' debeo d' suē
f. anathema eccl'

Si tñ h' moneat v'l consulat estimo nullum
s' excomunicat' ē papalr s' v'l eccl'ia .i. inf' dicto

Cogens q's fieri diuina loco maledicto
.i. inf' dictos .i. excomunicatos maiorē

Sic z ad ip' avocans interdic. aut anathema
.i. recedere

Aut vt p'maneāt. monitos nec vadere suadet
s' excomunicat' ē papalr

Restans auxiliū seu p'siliumqz fauorem
s' v'l alijs infidelibz

Ips paganis seu turcis vel sarzacentis

Clenet' quidē licentiā h'nt a **M**artino. v. qntū ad mercio/ ma z vicualia possit de alijs portubz xpianoz.
.i. xpianos

Vt cristos vastent v'l terze limina sancte

Accedēs ad sepulch' z dñi cā deuotōis sine licētia pape ē excomunicat' cur' absolūtio pape resuaf vtz in libro penitētiar' sū/ mi penitētiarū v'l penitētiari' pape absoluit. *s' excomunicat' ē*

Quemuis pontificē temere cedēs capiēsue
.i. quēcūqz .i. ep'm .i. sū sui defēsiōe papaltē
f. si p' mādātū seq' effect'

Aut fieri faceret seu bāniat hēcne iuberet

Iste casus p'ce nit tā religiosū q' secularem clericum

Nota v'o si aliq's p'se z p'no motu vouēt aut māuerit v'l p'miserit se velle sepeliri ī aliq' loco p' h' nll'a excomunicatio incurrit.

Extra de sen. ex. c. g' uuis in cl.

Extra d' Indes. c. ad liberandū **I**re ex p'cessu annali' cena domini.

Excommunicatio maior soli pape reſeruata

XXXVI

Hocce receptates veſcient rite tuetes f. iusticia z pſciaz

Sueneratū teneat ſocius vl' in his remanebat s' ſilr ex. dicar' est

Dictis auxiliū dans pſiliumqz fauorem

Nota q' iſta ſinia ſilr fert p illos q' Cardinalē romōe ecclie ſequunt dēpta bannitōe vtz extra d' Inurijs z dānis. c. et ſi pignoratōes li. vi. **S**ciēdū q' h non intelligit ſimplex fauor vtz q' nil a dicit ad peccādū. h fauor q' eſt añ delictū z nō poſt eul' p' tēplārōe ſequit delictū. **S**ilr. Rati habuit intelligit qn' e' cōtemplārōe vl' nōie ē factū. **P**orro **C**ōſiliū nō intelligit h z in ſi loco nudū vtz qd' nil a dicit ad peccādū h intelligit pſiliū fraudulerū. **C**onſiliū añ pſtat ſua dendo rogādo ī pellēdo inſtrūdo vl' vtilitatē in deſecurā oſtendēdo. **S**ciēdū q' alit' recipiunt in iure fautores hereticoz.

Prinſeps aut dñs piter ſuus officialis f. ſecularis z tpal

Seruari rennuens in tales lata ſtatuta f. cēſure eccliaſtiche

Vno ſub menſe cū nouerit eſt anathema s' excoīcar' papalr

Aunctis fatis hunc nō ſoluet niſi papa f. aliqz s' vl' ali' eius auēre

Si datur officio quis heretica q'rere p'raua f. poſtea f. cāonicū .i. p' ſciam .i. inq'rere p' tales

Extra d' heretic' mlt' taz. §. vez in de.

Contra uſ. aiām. poſt ſpernat querere tales

In quos deberet p'cedere iure. vl' ipām .i. ipſuerit .i. ſue

Tun heretiſm cuiqz falſo donauerit. atqz .i. mēdaat f. inq'ſitor. i. alicui ſi officio ſuo .i. impedimētū ſibi pſtat

Mēdax imponat alij. q' in hoc fozet ober f. inq'ſitor

Ac ſup hoc illū temptans vetare poſum .i. inq'ſitor

Si fozet hic pſul ſuſpēſus ſit tribus annis s' ſuſpēſus f. epō f. non epī .i. excommunica tī maiorē

Sic quoqz maior erit. alij ſed ſunt anathema

Excommunicatio soli pape reseruata.

ECa canone. 27. .i. ab aliq̄ excoīcatōe maiore iuris vel ab aliq̄
censura ecclesiastica. de quibz nō habes auctoritatē
s̄ excoīcat̄ es s̄ sciens

Sive sciens soluis v'l nō a canone iuris
Comiserit. .i. ex privilegio v'l als̄ 2 sic q̄tuor ordines mēdicā/
tes ex privilegio p suos priores aut vicegerentes absolui p̄nt a
talibz censuris si incurunt.

Hūc soluit papa v'l cui cōmiserit ip̄e
.i. si religiosus aliq̄s absoluerit ab aliq̄ sniav'l censura lata ab
hoīe non incurrit excoīcatōem maiorem.

Nō tñ abs hoīe sit lata lz ḡue peccas
.i. p̄dic̄ .i. p̄fessorē quēcumq̄

Hic casus solū cōcernit religiosum

ESi ex ignorantia crassa 2 supina q̄s absoluerit quēq̄ a sen/
tentis synodalibz que etiā dicunt iuris saltē puati talis incur
rit excoīcatōem. s̄ simplr ignorans non incurrit s̄ sine dolo ab
soluens.

.i. p̄fessor in absoluēdo .i. dicēdo .i. ab excoī. maiore

Nō vtens v̄bis puta te soluo maledicto

.i. a pctō p q̄ erat excoīcatus aliquis

.i. p̄fessōrē

Ez tñ culpa soluis. nō incidis ip̄e

.i. nihilomin⁹ .i. a pctō tñ absoluēs p q̄ fuit excoī. maiore

Nō minus h̄ faciēs ḡue pctm̄ pagebas

Auriliū sic cōsiliū dantes **R**s̄. .i. p̄ pauca
Ex annali p̄cessu pape in curia in cena dñi. Item h̄ in ex/
trauagati Bonifacij. viij. post cōpilatōem libri. vi.
s̄ excoīcati sunt papalr

Querētes papā v'l ab h̄ capiūt redeūtes

Aut quocūq̄ mō puent hos rebus eūdo

.i. libere

.i. bulla pape .i. auferat

Quo minus hi libze vadant. v'l carta ferat

s̄ excoīcati s̄ .i. seclares sacerdotes v'l aliq̄ quicūq̄

Sicq̄ status cūcti seclī v'l religiosi

.i. sacra ecclesiastica .i. in mortis articlo

In tali cuiq̄ dātes sacra. morte nisi sit

.i. a tali malefactorē

Nectūc fiet ei nisi cautio diḡ dare

s̄ excoīcati s̄ papalit̄ ex p̄silio lateranenē d̄ raptōibz

.i. tā marini q̄ alteri⁹ nauigij

Quncti pirate latrūculus inde marinus

Cōp̄. .i. in papalē ex
coīcatōez absoluēdo
s̄ dicēdo **A**bsoluo re
a maiore excoīcatōe
d̄ q̄ nō posses incidis
in maiore excoī. **S**i
saltē fuerit excoī. ma
ior iur̄ 2 n̄ ab hoīez
iste casus q̄ ad religī
osos p̄fessores tātz
intelligit̄ vtz. .j.

Excomunicatio maior soli pape reſeruata

.i. receptator

XXXVII

Hos deſenſantes fautores ſiue receptos
Hec ex annali. p. ceſſu pape in cena dñi z de hoſtien. q. pira
te ter in anno ab ore pape excoīcant ſolennit̄ Idem Jo. an.
Nota q. qui xpianos naufragium patientes ſpoliant rebz
ſuis niſi ablata reddiderint excoīcati ſunt z ab ep̄o ſoluēdi mo
nitoē ſus p̄miſſa. **H**oſti. reſtringit iſtos ad maritimos ſ. aliq̄
intelligunt de quolibet nauigio. ſ. eſt cōis opinio vtz q. q̄cūqz
pirati ſunt excoīcati.

Quiſqz ſuis fr̄is noua quippe pedagia pōit
s̄ excoīcatus eſt papalr
.i. ſecularibz .i. eccliaſticis

Ex ānali. p. ceſſu pa
pe in cena dñi.

Poſcēs a ſeculi pſonis ecclie ue
s̄ excoīcati ſz papalr ſ. nō iure .i. inhabitant
Intrantes clauſtra q̄bus inſiſtūt moniales
Ordinis aut p̄dicatoz ſiue minoz
s̄ fuerint intrātes .i. excoīcati ſz ſ. ordinuz
p̄dicatozū

Iſta ſm̄a h̄z ex Bul
la ordinis.

Luiſcunqz ſtatus v̄l ſexus ſic quoqz fr̄s
ſ. ſozoz dictaz

Caſibus his demptis in eaz lege ſtatutis
ſ. q̄ d̄z impedire

Illud z admittēs etiā parz maledictus
ſ. ordinis v̄l minoris

Hos ſoluet papa ve mḡr v̄l reliquus ſit

Cui ſit p̄ceſſum ſup illo ius ſp̄ale
s̄ excoīcat̄ eſt .i. mōaſteria alioz ordinū ſ. dyoceſes
.i. excoīcatōem

Nō intrās alia lz hoc loca multa reſeruata
ſ. monaſteria monialiū ſiue reſ. .i. excoīcare maiore in ſua dyo
formata l̄nō .i. p̄ ſtatuta v̄l al̄s Ccell

Intrantē p̄ſul ſi vult maledicere poſſz

Nota q. ex dictis Anth. de but. z tho. tradi p̄t v̄l v̄b̄i ta
les ſm̄e nunqz vel quaſi nunqz ſunt p̄mulgate ſi quis intraret
dicta monaſteria neſciens talem ſm̄am non cā malefaciendū n̄
incideret quia ignorantia inuincibili ille laborat **S**ed cā ma
lefaciendū ſic intrans non excuſatur. **H**ec Antho^o z conſentit
Tho. **N**ota q. Alexander papa in p̄uilegio exalto excom
municat quicunqz libellos famoſos. quocunqz modo aut cā
tilenas vel ricos edere vel detinere aut publicare p̄ſumunt
ad infam̄ā z detractōem ſtatus ordinis p̄dicatoz z minoruz
nec abſolui debent niſi p̄ſonalit̄ ſe ſedi ap̄lice p̄ſentēt. **I**te idē

G i

Excoꝛcacio maior pape reseruata

A

Alexander in alio pꝛiuegio **N**o sine multa. 2c. **E**xcoꝛcat qꝫ
 cuiqꝫ pꝛdicare docere vl' defensare pꝛsumit qꝫ pꝛdicatores l' mi-
 nores n̄ sunt in statu pꝛfectiois. nec liceat eis d' elemosinis viuē
 nec pꝛdicare nec pꝛfessioes audire. s' licentia summi pontificis
 alioꝝ pꝛatoꝝ inferioꝝ alitꝫ pꝛochialiu' minime reqꝛsito pꝛsensu vl'
 licentia. **E**xcoꝛcati sunt de facto qꝫcuqꝫ pꝛsumūt in loca fratꝫ
 pꝛdicatoꝝ violentiā dāpnabilē exercere nec absolui pꝛnt nisi p' se
 dē aplicā. vel pꝛseruatores ordini fratꝫ vꝛs. deputatos. **N**ec
Clemens papa in pꝛiuegio vꝛs in quibusdā locis 2 in alio.
Frē excoꝛcati sūt qꝫcuqꝫ in monasterio vl' eccl'is suis deti-
 nent apostasoras ordinis pꝛdicatoꝝ nisi eos eiecerint postqꝫ pꝛ
 frēs eiusdē ordinis ne eos detineant fuerit denūciatū. **B**oni-
 fac' in pꝛiuegio. frute. frēs minores qui pꝛsumunt recipere frēs
 ordinis pꝛdicatoꝝ. pꝛfessos sine licentia pape faciente expꝛssaz s'
 indulto h̄mōi mentōem. l' nisi pꝛus suoꝝ pꝛoꝝ licentia fuerit pel-
 tita 2 obrenta sunt excoꝛcati. **C**lemens ad minores qꝫ ad pꝛdi-
 catores. **F**rē de heremitanis. **A**lexāder ad hēmitas vꝛiam.

Extra de sen. ex. c. 3
 uis in clemē.

Publicus interdictus public' ast anathēa
.i. notatum .i. sub diuinis .i. extē eccl'iaz

Mōie qui monitus foret a celebrantibus ire
.i. monit' s' vl' ali' ei' auēre

Post hic in eccl'ia remanēs hūc papa resoluet
.i. sūt excoꝛcati papaltꝫ ex annali pꝛcessu in cena dñi pꝫ papam
 Rome. sūt defensores. vꝛz. j. de excoꝛcatōibꝫ epō resuar'

Sectantes heresim dāpnataꝫ sūt anathema
.i. sacerdos .i. spēalit' .i. excoꝛcato maiorē

Quilibet a papa corā celebrans maledicto
excoꝛcatōes maiorē s' vl' ali' ei' auēre

Mox anathema capit quē solū papa resoluit
¶ Hora hic qꝫ quidā forilegi 2 diuinatores qui dicunt sa-
 pere heresim nō sunt excoꝛcati ex isto corpe iuris. nec alibi. sed
 Job. xxx. excoꝛcat tales.

Incendēs aliquaz pꝛio iussu malus vꝛbem
 Aut villā mansuz. **X. s. i. casibꝫ epō d' iure ref.**
.i. ppꝛia auēre .i. quisqꝫ .i. ciuitatē
 s' vl' aliū ei' auēre

Hunc pelamatū dic papam soluere tantum
.i. h̄ vꝛz est .i. excoꝛc' .i. epō dyocelan' aut
 maiorē iudex eccl'asticus

Si tñ afflixit pꝛus hūc anathemate quisqꝫ

Excoicatio maior pape rruata had elligi.

Extra de ita. mo. c.
ne i agro. 3. q non in
cle.
Extra d' deca. Relli
giossi in cle. 1

Arma tenēs mōach^o claustr^o abbate negāte
s^o excoicat^o ē p papā .i. suo
.i. aliq̄s .i. monachi excoicati sūt p
papam

Ecclias vllas nechntes religiosi
.i. puerse

Hinc decias iustas. male q̄ sunt impediētes
Ecclie rez rōne vereligionis
.i. restituant vīez de
cime sic ablate

Extra de sta. mo. ne
in agro 3. q̄ n̄ in cle.

Hinō soluaut nisi digna satis repent^r
s^o excoicati sunt .i. reliquus

Sic monachus regularis puta canonicusue
.i. a suo monasterio .i. tpalis .i. cast^r vel
curiam

Huic qz subsidiū nec adest dñi petit edez
.i. dāna .i. iherant

Hoc nolente suo plato seu mala reddant
.i. suo plato .i. ex hoc .i. inferetes

Ipi. siue locis hinc dampna suis referentes
.i. 4° ordi. men. s^o excoicati sūt .i. puer^o raptū
aut edificant

Extra de pe. c. cupi
entes in cle.

Hinc q̄ medicant fratres noua si loca captāt
.i. loca talia

Seu mutant habita p suo nullibi papa
.i. loca sua

Aut alienandi quouis titulo variando
.i. q̄cunqz vīez excoicat^o ē .i. beginay

Extra de rell. do. c.
dū d' q̄busdā in cle.

Quisqz statū foueat begine religiosus
.i. reprobate s^o exnt^r l' exntū vīez q̄ op̄iones h̄ias fidei ca/
tholice h̄nt. si tū h̄nt vitā p papā approbat^r
sine renunciatōe pp̄ij hoc sufficit
.i. obedientiā

Pranate secte q̄ nec pmittit obedi
.i. resignat s^o sit

Necrefecat pp̄ia cui regula nulla pbata

Hic intelliguntur begine quales fuerunt illo tpe quaz vi/
ta sup̄sticiosis r h̄is op̄inionibus fidei catholice agebat.

s^o excoicati sunt papalr

Exempti v'l non ipi dum religiosi
s^o exempti

Excom. maior religioſoz pape r̄uata

f. poſitū p tpe vbi morā f. ecclia ciuitatꝝ v'l locy vbi morantur

XXXIX

Non in d̄ictū ſeruant matrice tenente

.i. cathedrali ecclia ſue dyoceſ. .i. v'ſi ſignant p d̄nū ciuitatē

Sive ſua cathedra. dum ſciunt atqꝫ viderent

.i. p̄t h̄ f. q̄cūqꝫ religioſos f. poſt facta v'l iam facta
.i. interdīcū

Cur nil excuſat nec id appellatio caſſat

Chic non includunt clerici ſeculares. h̄ tm̄ religioſi cuiuſcūqꝫ ſtatus aut p̄dicōis exiſtant.

.i. p̄ p̄ba .i. h̄bēs .i. m̄mōniū .f. p̄feſſus excōi/ carus ē papalit̄
de p̄nti aut al̄s

P̄te trahens cūctus p̄nubia religioſus

.f. temere .i. aliquē .i. dicere l̄p̄dicare s̄c̄ excōicari ē

Extra d̄ p̄lang. 2af
fi. eos qui in cle.

Uemptans quez ferze ſermonē religioſus

.i. aliqꝫ

Extra d̄ pe. c. cupitē
tes in cle.

P̄n̄ ſacris decimis ſoluendis q̄s retrahat

.i. p̄ſenti

Sicqꝫ ſcient̄ ei ſibi non faciendo fatenti

.i. p̄ſciam .i. poſtea

Scrūplū poſt ſup his decis ex iure ferēdis

.i. p̄ſciam f. p̄dicās aut p̄feſſor s̄c̄ tal̄ s̄c̄ qz actu ſuſpen/ ſus ē .i. aliquē

Mi ſcrūplū faciat haud p̄dicz audiat haud quē

f. p̄dicās v'l p̄feſſor .i. excōicari matōē
s̄c̄ quā actu incurrit

Nota Suſp̄ſionē.

Dū ſic ſuſpenſus hec fecerit eſt maledictus

s̄c̄ excōicari ſunt .i. diuina .i. d̄ ordie m̄ioꝝ

Sic admittentes fr̄es ad diua minozes

.i. de ſcia regla ſua .f. d̄ 3ª regla ſua

Extra d̄ ſen. ex. Cū
ex eo in cle.

Ordine d̄ t̄no confratres ſue ſozozes

.i. in d̄icto f. alicubi f. m̄ioꝝ fr̄es vicz tales admittentes
niſi de ſup p̄uilegiū habeant

Interdic. poſito. quos ſolus papa reſoluet

.i. dyoceſanꝝ .i. ſatisfactio s̄c̄ eē

Sive loci p̄ſul qñ ſat factio conſtat

Item fertur qꝫ Sixtus quartus conceſſerit minozibus p̄ri uilegiū qꝫ iſta ſnia de cetero non liget h̄ poſſunt d̄ictos admit/ tere q̄s diu reuocari non fuerit.

s̄c̄ monachus vel alius religioſus .f. alicubi

Aſgrediens clauſtz p̄h̄yſicā legesqꝫ ſtudere

.i. ius canonicū v'l alia iura

Extra ne Cle. l̄mo/
c. non magno .li. vi.

Excōicatio ma. relligiosoz pape resuata

Et

f. talis s^c als excōicar^o erit tñ ab/
soluēd^o ab epō l' a suo abbate si sic redierit

Ni bino mense rediens has deserat apte

f. pfar^o .i. dignitates .i. dispensat

Ut sublimet ad honores papa redonat

s^c p dicitoz s^c excōicatisūt .i. in phsyca f. cuili s^c saltē

Horoz doctozes phsyca vl lege scient

f. lūi excōi. ē .i. aliqz f. suam

.i. deponens

Siciaciens temere quis vestem relligiosus

Scdm Jo. an. sup illo pbo temē dī qz ex cā iusta h̄ bitum
trāsformare vrpura cā timoz. Itē relligiosus si iustā cāz trās/
formatōis seu habit^o nō alleger. indubitant dī tal' eē aposto/
ra sim do. Guīdonē. z Jo. an. in q̄stione disputata. Exempti
grā vt qñ monachus fert habitū monachalē h̄ cooptū habi/
tu clericali sine iusta cā.

.i. deponit f. vestē relligiosaz f. qui deponēdo

Hiciacit hanc temere iaciens malavult opari

s^c excōicardēs p dicitā f. vestē religionis .f. vt fit i ludo l' als

Sed non incurrit iaciens leuitate iocosa

s^c excōicar^o papalr viz Extra ne de. l' mo. vt p̄clōsa li. 6.

Est anathema tibi fert canon apostota ver^o

.i. deponit f. apostota .f. ipō

Qui iacit est verus habitū nolente redire

Itē fm Archi. Qñ monach^o exhibet se p̄spectibz hōim sū/
ne habitu vl in habitu laicali vl clericali seclaz sine cā iusta liga
tur ista snia excōicardōis

.i. ordine carthusien. .f. excōicatus est

Dempta carthusia maledictus relligiosus

s^c 4° ordinū

Saltē mendicās pfitens habitū monachales

.i. cuiuscunqz ordīs .i. licentia obrēta

Sit cuiuscunqz saltem libitu sine pape

s^c excōicar^o ē

Sic z suscipiens mendicantes sine papa

Itē frat' medicatū volēs intrare Carthusia tenet h̄c licē
tiā a generali ordinis sui.

Consiēs excōicardōes h̄nt parz sup p̄saice.

s^c vl .f. cuiuscunqz ordīs excōica^o est

Expresse tacite quis religione p̄fessus

.i. cuiuscunqz facultat' exultat

Accedens studiū qd̄cunqz licet foret ip̄m

**Extra ne de. vl mo.
vt p̄clōsa. li. vi.**

Excoicatio ma. religioſoz pape reſeruata

s' ſuus

s' z ſanior capli

XL

Quin nec platus cōſenſit pars neq; maior

Crimine p̄cipans aliquo ſup̄ memorato

Solu ita papa v̄l cui cōmiſerit ip̄e

Sive ſciens ſoluus v̄t̄s. d̄ excoica. papalib?.

Sequunt excoicatōes maiores ep̄is reſeruare ip̄o iure vel a quibus ip̄i ep̄i de iure abſoluere p̄nt quaz aliq̄e ſunt late aliq̄e non.

Cardinis electus haud p̄tibus añ duabus
.i. cardinaliū s' aliq̄s i papā .i. nō a duab; p̄tib; .i. ingerens .i. cū ſibi adherētib; .i. excoicati

Extra de elec. l. c. 3.

Se papam reputans q; iuuantes ſt̄ anathēa

Cardinal. incluſis put eligerent ſibi papaz
.i. cardinalib; .i. dūmō .i. ad aliq̄e incluſum p̄ aliq̄e .i. aliam incluſo

S̄m̄a lata.
Extra d̄ elec. vbi p̄i culū. §. nulli. c. 7. li. 6

Littera mittat̄. baiulus clā ſiue loquatur
.i. ex iure s' excoicat? ē .i. curie Rome

Hoc quoq; decretū non ſuans officialis
.i. excoicat? ē .i. romāe eccle .i. obediēdū

Quiſq; negās rome capitivelud eē verendū
.i. deſenſio s' ſiue .i. cuiq; .i. om̄iſſa

Guardia deſenſa cuſto dia cui ſit adeptā
.i. auct? s' vel .i. eccliaſtici

Lata.
De elec. c. papa. d. 1. p̄. Nulli.

Eccle clauſtri veloci cuiuſlibet almi
.i. i. deo s' ex h̄ excoicat? eſt

Lata.
Extra de elec. ḡn̄a li li. vi.

Eccle quare bona vendicat ille vacantis
.i. quicunq; .i. cleric? s' ſiue ſit .i. ali? q̄s

Quiſq; ſit clerus clauſtralis v̄l pius extet
.i. malū p̄dicatū .i. excoicat? eſt .i. dolo

Extra eodē t̄. vbi s̄

Cōtra tale ſuos fieri qui p̄acticat aſtu
.i. ſp̄iales .i. p̄ ſe v̄l aliu s' excoicat? eſt

Lata.
Extra de elec. ſciant li. vi.

Perſonas ſacras ſpolians alit̄ ve ḡuaret
.i. ad platurā .i. ſpoliās p̄ ſe l' aliu

Cū nō eligerent hanc v̄l p̄ qua rogat ip̄e
.i. eligēdi

Lata.
Extra d̄ elec. Indē n̄it̄tib; §. poſtremo li. vi.

Qum venit eligere t̄ps circa moniales
.i. vocat? .i. in ele. t̄e

Quis tunc ad eas z diſcordantibus illis
.i. vocat? s' excoicat? ē

Dicſi quid faciat vt ibi diſcordia fiat

Excom. maior: dñe eps ipso iure absoluit.

E

Aut crescat cepta. s. discordia
s. q̄ moderno tpe vocant canonice

Que parit viuunt p̄ijs tñ hand refecatis
s̄ excōicari sunt

Lata
Extra d̄ elec. f̄nda
mentis. li. vi.

Auxilium sic cōsiliū dantesq; fauorē

Indirecte v̄l directe clam manifeste

Excomunicatō
papalis.

[Sicq; fauēs alicui qd̄ sit sibi riteptās
s. vrbis rhome s. vltra annum

Vrbis romane v̄l z imperij magis anno
s̄ p̄dicz s̄ etz excōicaz est s. p̄sensu

S̄nia lata
Extra d̄ offi. z pon.
in dele. c. vl. §. pars
li. vi.

His z cōsensum sine pape dans sp̄cāli
s. ipe s̄ z ipe s. excōicati

Sunt cōseruator. pcurator. maledicti
s. postq;

Quos vt apostolica sedes puiderat ip̄is
s̄ p̄sonas l̄ loca

Ne violētia nunc iniuria publica turbet
s. ita occasione s̄z p̄sonas

Ex hoc tunc alia sup̄ has q̄s talia tēptant
s̄ excōicaz ē s. in aliq̄ dyocesi s. suffragane?

Lata.
Extra d̄ offi. or. qm̄
ll.

Intrudens se quis alibi qd̄ ex̄is extet
s. in q̄ loco s. in vna dyocesi v̄l ciuitate sub vna fide
s. diuersa

Nūc vbi diuersa sit natio. plurima lingua
s. absoluat s. aut excōicaz d̄z maiorē aut in
terdictū v̄l Suspensionē

Lata.
Extra d̄ his qui v̄l
me. cau. fuerit. c. v §
ne. li. vi.

Ut soluat reuocet cēsuras sp̄uales
s̄ excōicaz ē s. sit tal̄ reuocatio
z absolutio quia
coacta

Cogere quis temptans aliquem lz irrita iure
s̄ excōicatus ē s. q̄l̄cūq; s. ad testio^m dan
dñi in iudicio

Lata.
Extra d̄ Judi. ml̄ie
res li. vi.

Fudex fraude vocans ml̄ieres testificari
Aut p̄ se vadens ad eas sub fraude vocando
s. deputatum

Lata.
Extra d̄ seques. pos.
z fruct. ad cōpescen/
das. §. si q̄s at̄ i. cle.

Haud istis alium mittens ex iure statutuz
s̄ excōicaz ē s. bñficij

Qui recipit fructus alias seu res bñfici

Excoicatio maior a q̄ ep̄s d̄ iure absoluit

.f. ab excoica
tōe quā icur
rit ip̄o facto

A XLI

In quibus ambigitur cui sint hūc neq̄ soluas
.i. fruct' v' alta s' excoicatus ē
.f. q̄ ip̄ edie

Dox nisi reddat eos cui debet. sic dat obex
s' excoicatus ē .i. ecclesiasticas

Ofogens viq̄ metu personas eccleie quis
.i. aliquis .i. immobilia .i. eccleie

Ut laicis subdant bona nō motalia sacra
s' p̄dicta bōa s. coactor' z sa
crileg' tal'

Vel ius eccleie nisi rursus libera reddat
f. sup̄ dicta s. et' excoicatus ē .i. i iusto .i. religiosos vtriusq̄ se
xus aut p̄sonas eccleie
platos

Lata.
Extra de re. z fi als
h' cōsultissimo .li. vi.

Lata.

Hec cogens facere de post x̄po famulantes

Dox anathema datur
.i. i iuste z dolo .i. aliqd

Ursupās falso qd d̄ contractibus illis

Quondā sic initis aut his de post in eūdis
.i. p̄far' tal' .i. excoicatioem maiorem
.f. post monit/
ones fec̄as z sic
nō ē snia laca

Non Lata.
Extra d̄ re. vbi sup̄

Ni monitus caueat sup̄ hoc anathema req̄r
.f. ciuitat' s' excoicatus ē .i. p̄ducēs s' excoicatus est
.i. mgr̄ cuiusq̄ facultat'

Bononie rector edē ducēs ve scholaris
.i. incol' domoz .i. i gr̄antib' z sine .i. qn̄ tps locatōis nōduz
eoz snia expirauit

Lata.
Extra d̄ lo. z cō. exa
r descripto.

Predibus ignaris nec lapsa locatio subfit
.i. incol' domoz s' ip̄o facto .i. i habitātes mgr̄i
v' scholares

Ni dent p̄sensum. maledicti sunt habitantes
s' excoicatus ē .i. tpe int̄dicti et' i 4° p̄ncipalib' festiuitat/
.i. sepelies tibi z corpis x̄pi .i. tam cimiterijs q̄
eccleie

Lata.
Extra de sepul. coo
qui in de.

Dans interdicti sub tpe corpora sacre

h i

Excoicatio maior a q̄ ep̄s de iure absoluit

E

.i. tā laic⁹ q̄ clerice⁹ tā exempt⁹ q̄ nō
.i. scient

Terre. quisq; sciens in cāu iure negato

Cāu iure rē. **I**stō dī pp̄ clericos q̄ fuauerūt int̄ dictū q̄bus p̄cedit tpe int̄ dicti sepultura eccl̄iastica cū silētiō. sēz sine solen nitare funeris. **S**ilr z puilegiat⁹ p̄cedit circa p̄frēs. **P**z etiaz ex imēdiare dicit⁹ q̄ sepeliētēs excoicatos mīore n̄ incurrit̄ excoicatioem. s̄ sacrilegiū cōmittūt. vtz j. d̄ minore excoicatioe. z tales excoicandi sunt.

.i. a d̄inis l̄a p̄icipatōe sacroꝝ .s. p̄ enidētā facti v̄l' als
.i. sepeliēdo z nō sufficit fama aliquoꝝ

Lata.

Dans interdictos ex nōie. seu manifestos

.i. notorios excoicatos maiore

Vsuratores. maledictos sine patentes

.i. eccl̄ijs ceterijs l̄loc⁹ sacroꝝ .s. sepeliētē. i. satisfactōe z dignā

Terre sacrate nec solues sat nisi p̄stet

s̄ ill' .s. talis

Presulis ad placita q̄bus ē iniuria lata

.i. defuncti .s. mobilia z imobilia

Lata.

xij. q. ij. Ep̄oz. z. c.
Illud.

Res capiens functi puta p̄sulis ac bōa cleri
.i. in eccl̄iastica successione

Que post eccl̄iene sequaci iure manerent

s̄ excoicatioe ē .i. clerici s̄ sine

Nō lata.

Extra de sta. mo. z i
cle. 3. si quis.

Sic capiens cleri bona p̄sb̄i morientis

.i. illi .i. circa

Huic obstantes q̄ visitat in moniales

Ne q̄at officiiū pagi qd̄ spectat ad ip̄m

.i. resistere .i. excoicatioe z cur̄te

Lata.

Extra d̄ rell̄i. do. c.
rell̄igionū aduersita
tem. li. vi.

Ni moniti cessent. capiunt mox canonis iram

s̄ excoicata ē ip̄o iure .i. abolita p̄ sedē ap̄licā

Quondam rell̄igio mendicās post aboleta

s̄ p̄fessurū .i. de cetero

Ordine nēpe suo quemq; rursus capiendo

.s. p̄ sua rell̄igione .s. loca .i. variāt .i. p̄sensu pape

Aut capiūt loca v̄l' data cōmutāt sine papa

Nota q̄ ista p̄dicta excoicatio fert̄ p̄ fr̄icellos d̄ictos v̄l' p̄ fr̄ēs d̄ paupe vita l' fr̄ēs begardos q̄ dixerūt se h̄ēc vitā p̄ se. ap̄. approbatā q̄ approbari nec debuit pp̄ c̄tos erroꝝ p̄ fidē s̄ excoicata ē .i. obiam

Lata.

Extra d̄ rell̄i. do. c.
Cū d̄ q̄busdā i cle.

Omnia beginna quoq; q̄ nō pmittit obedi

Excōicatio maior a q̄ ep̄s de iure absoluit

Nec refecat ppria cui regula nulla pbata
s̄ est s̄ p se. ap.
f. resignat f. beginaz s̄ z excōicati stz. i. quondā

EXLII

Illarūne statū sectantes longius actū
i. illas beginas q̄ opiones fidei catholice ūnas habuerūt z q̄ rī vitā p papā reprobaf. Et iō qz vitā z modus diuersus vi uēdi in religio ch honesta sine regula. nūc p papā admittit. licitū z honestū reputat

Has fore rite scias puerſas ducere sectas
s̄ p dicitaz begiaz f. iuxta modū p̄fatū s̄ q̄cūqz excōicati stz
Hūcue statū foueant suadendo religioſi

Eodē ti. z c. p̄ dicitz:

Nota qz Job. papa. xxij. declarauit in extrauag. icipien. Recta rō n̄ parit. qz begie n̄ disputātes d̄ sūma t̄nitate. nec sū specte d̄ bēti n̄ stz excōicare. nec molestā de. z loquit ad oēs.

Qui d̄ psonis capit ecclie peda. guidag
i. illis i. nō cā negociatōis s̄ p sua corp̄ ali sustētatōe
i. pedagiū i. theloneum
i. eccliaſticz i. guidagiaz
i. eccliaſticaz per sonaz

Lata.
Extra d̄ sen. z pro z ex ac. q̄ q̄ pedagioz §. q̄. nullo. li. vi.

His p rebus negociando q̄s neqz ducunt
s̄ vl̄ q̄ exigit ab ill̄ vl̄ extorquet
f. eccliaſtice p̄sone f. eccliaſticaz per sonaz

Quos p se mittunt aut q̄s p rebus eaz
f. exactoz f. pedagia vl̄ thelonea

Sine suo petat hec. vl̄ nōie vult alieno
f. exactoz i. excōicat̄ ip̄o facto

Lata.

Aut petat hec p se vl̄ p reliquū reus extat
f. q̄ exigit i. excōicate

Si sunt priuate p̄sone sunt maledicte

Si sit collegiū foret vrb̄s aut villula castz
f. a d̄nis z a p̄ncipatōe factoz f. tales exactozes

Sūt interdicta nisi restituant nego solui
f. ciuitatis alicui⁹

Non lata.
Extra d̄ imu. eccl. n̄ min⁹ z. c. aduersus.

Consul. rectores vrb̄s. s̄isqz ptās
i. eccliaſticas p̄sonas l̄ ecclias i. extgunt

Qui wach in clerōs aut ecclias sibi carpunt
i. exactōes s̄ excōicari d̄nt

Iniustas multas quasqz. moniti nisi cessent
f. postea ab excommunicatione dum incidere i. dignā satisfactōem

Solui nec debēt nisi digna satis reparint

Excoicatio maior a q̄ ep̄s de iure absoluit

Non Lata.
Eodem ti. q̄ s. c. ūmi
nus etiā alle.

E ^{.i. iurisdicōem} ^{.i. r̄pales}
Fureptatē quā p̄lati sibi seruant
^{.i. q̄cunq; s. subditos} ^{.i. q̄n dirimūt it̄m prohibeoz}
Infra quos suos int̄m dirimunt pro ch
^{.i. iuris 2 libertat̄s} ^{.i. subdit̄}
De nihil ip̄ius retinere magis videantur
^{s̄ rite} ^{.i. excoicatioez maiorē}
^{incurrēt}

Nō Lata.
Eodem ti. q̄ s. c. ad
uerius.

Ni moniti cessent hos iura quidē maledicent
^{s̄ excoicati sunt} ^{.i. excoicati}
Sic successores quoz fuerant maledicti
^{s. p̄decessores}

Predecessores p̄ quos iniuria stabat
^{s. d̄ eccl̄asticā libertatē} ^{.i. vno} ^{.i. p̄decessoz} ^{s̄ p̄ successores}
Eccl̄ie facta nisi mense suis reuocetur
^{.i. p̄decessoz}

Erroz seu talis excessus rite priorum
^{.i. nō incurrit} ^{.i. ex alia cā} ^{.i. successores}
^{p̄deā pena}

Hoc secus ē alias si sunt anathema sequaces
^{.i. cōitas aut d̄ns excoicat̄ē} ^{.i. cleric̄s} ^{.i. victualia et}
^{.i. subdit̄s} ^{alia nccaria}

Lata.
Extra d̄ emu. ec. c.
Eos qui li. vi.

Quisq; suis phibet. ne cler̄s cōmoda vēdāt
^{.i. eccl̄astic̄s} ^{.i. subditi secl̄aēs}

Personis vs sacr̄s nec ab his qd emāt phibēt̄
^{.i. eccl̄astic̄s} ^{.i. cōitas aut d̄ns r̄pal̄} ^{.i. comoda}

Lata.
Eodem ti. quo s̄. c.
qm̄ nec intelleximus
li. vi.

Neue molant phibet. his pinsant. cet̄a p̄stēt̄
^{s̄ excoicat̄ē} ^{.i. eccl̄astico}

Qui phibet fieri ne corā iudice. sacro
^{.i. secl̄ar̄s} ^{.i. eccl̄astic̄s} ^{.i. iudici eccl̄astico}

Tractet q̄s causas illi de iure ferendas
^{.i. d̄ni r̄pales} ^{.i. aliq̄ cōitas} ^{s̄ sp̄ial̄t}
^{.i. lr̄as}

Del sup hoc habeāt bullas p̄ iure negando
^{.i. phibentiū} ^{.i. t̄po facto}

Doz fautores p̄iter noscas maledictos
^{s̄ in p̄dicto} ^{.i. ab excoicatioē l'a petis}

Nec nisi cōtentent lesos absoluere posses

Non Lata.
Extra ne de. vl̄ mo.
c. vr̄ giculosa li. vi.

Flameu h̄ns vicecomit̄s officii q̄s secl̄i
^{.i. sac̄dos} ^{.i. officii} ^{.i. sine} ^{.i. secl̄ar̄s}
^{.i. rite}

Prepositi tenet officii. monit̄ nec omittit

Excoi. maior a q̄ ep̄s d̄ iure absoluit

Sanguis ecce gradu q̄rto q̄ nubis ⁊ infra
.i. sanguinitatis s̄ ⁊ nō vltra s. q̄rtū ḡdū
f. in q̄rto ḡdu ⁊ infra f. p̄fessa

Aut sic affini nub̄ v̄l cum moniali
.i. nubere scient in p̄dictis gradibz ⁊ sanguinitatis ⁊ affi. et?
z here cū moniali scient

Quelibet illa sciens faciendo fis maledictus
s̄ excoicari s̄ s̄ v̄l s̄ siue
.i. in sacris p̄stituti

Inde sacri cleri. moniales. religiosi
s̄ tacite v̄l exp̄sse

Si nubant tales saltem d̄ iure p̄fessi
s̄ excoicari ē f. p̄ eccliam p̄hibita

Sic clerus celebrans p̄nubia dicta scient
s̄ tacite v̄l exp̄sse

In isto casu non intelligit scient sicut immediate sup̄. qz i ta
li p̄posito sacro non cadit p̄abilis ignorantia quoad illos rel
ligiosos ⁊ clericos (anathema). i. excoicari ⁊ d̄ iure cōi ab
ep̄o absoluedi. h̄ iā a papa v̄t ex annali p̄cessu in cena d̄ni.
f. p̄ def̄minatōem ecclie

Sectantes heresim dampnataz s̄ anathēa
f. quilibet .f. quisq̄s f. ois .i. receptor

Defensor fautor credens heresisq̄ receptor
.f. excoicatos p̄ papā f. in cena d̄ni .i. absoluet l'ali' ei' aucte

Hos ex annali p̄cessu. papa resoluet
s̄ p̄dictos .i. sacri loci s̄ excoicari est

Lhos tumultu sacri tradens nec soluit iste
f. exhumando .i. de sacris locis

Ni faciendo sat̄ ⁊ tollat corpora sacri
.i. inimicos xp̄ianoz. i. xp̄ianos f. excoicari ē

Quisq̄ per assisinos xp̄os occidere tēptans
f. excoicatus est

Sive tuens illos occultans siue receptans
s̄ excoicari ē .i. inq̄sitori .i. aliquis

Non parens heresis q̄sitori d̄ns quis
f. inq̄sitor s̄ hereticoz s̄ excoicari est

Vtputa conq̄rens captandoue sic q̄z rector
s̄ excoicati sunt

Quisq̄ loci sil' officiales p̄sul' omnes
f. inq̄sitori .f. iuxta inq̄sitionē inq̄sitoris

Qui nec obedierint sibi seu p̄cedere nolunt
f. inq̄sitori .f. iuxta inq̄sitionē inq̄sitoris

Sic hereses nosse temptans non iure perit?
h̄ 3

EXLIII

Lata.

Extra d̄ sanguis. et
affi. eos qui in de.
Sic excludit i gran
tia affecta. ⁊ intelli
git i grantia facti p̄
babilitē ⁊ non iuris.

Lata.

Eodē ti. c. li. q̄ s̄.

Lata.

Extra d̄ hereti. abo
lendāz. c. excoicam?
⁊ s̄. credentes.

Eodē ti. q̄ s̄. c. q̄cū /
q̄ li. vi.

Lata.

Extra de hō iei. pro
hūanili. vi.

Lata.

Extra d̄ hereti. vt i /
q̄sitoris li. vi.

Lata.

Eodē ti. q̄ s̄. et li.

Excoꝛcacio maior d̄ q̄ ep̄s ex iure absoluit

Quodlibet Collegiū plebis p̄sona v̄l vnica q̄uis
.i. quodlibet
f. i. fr̄s suis .i. p̄sentit z admittit

Quiniscunq; status ve ḡdus p̄ducere sentit
f. aliq; .i. in teris suis

Rite domos v̄l qui ductas retinere sinentes
f. in fr̄s suis s̄ q̄s

Aut habitare sinit alienigenas aliosue
.i. de suis fr̄s nō oriūdos

Horū n̄ fr̄s oriūdos rite volētes (tōe vsurarij
f. ponēdo mēsas ad vsuras z n̄ suffic̄ fama aliq; yrs. d̄ absolū

Vsuras facere manifestas his ve locantes
.i. vsuras

Ut faciant fenus etiā titulo puta quouis
.i. fuerit .i. lupior ep̄o s̄lt̄ susp̄ edit̄

Hic si p̄sul erit suspendit̄ aut prior illo
s̄ s̄lt̄ ip̄o iure .i. clerici

Inferiores his maledicti sp̄uales
.i. vniuersitas

Est z cōitas inf̄dicta p̄ illa

.i. aut excoꝛcacioe aut alijs mōis .i. de bite. i. puniri d̄z
f. faciēs sup̄ dicta

Ac suris laicis a p̄sule rite p̄zemat̄
.i. ciuitat̄ alicui? f. oēs

Urbis rectores eius sil̄ officiales
.i. qui

Ut persoluant̄ vsure lege fruuntur
f. v̄bs aliq; .i. vsure

Siue sciens statuens ne reddant̄ repetitive
.i. libere .i. statuta

De libere plene sed z bec seruare volentes
.i. excoꝛcari

Ni per tres mēses hec radant̄ s̄ anathema
s̄ exco. s̄lt̄ mō s̄ d̄ cō. f. p̄suetudies

Sic sup̄ his solita de post̄ suare volentes
s̄ excoꝛcari s̄lt̄ .i. auctē z licētiā captiuā di ligādi. zc̄

Quando rep̄salias p̄ quēcunq; sacroz
.i. d̄ aliquā eccl̄asticā p̄sonā v̄l usq; sexus

Duius siue bona ḡn̄aliter has q̄z latas
.i. ad alicui? p̄fati bona .i. rep̄salias

huius siue bona ḡn̄aliter has q̄z latas
h̄ iiij

XLIII

**Lata d̄ clez̄ s̄ fe
rēda d̄ laicum.**

**Extra de vsu. vsu
raz li. vi.**

**Extra de vsu. Usu
ra. li. vi.**

**Non lata.
Extra d̄ vsu. c. ex q̄
ui ad nos. in de.**

**Extra de iniurijs et
damnis. c. Et si pijs
rationes li. vi.**

Excoi. maior a q̄ ep̄s de iure absoluit

A

.i. in sacris p̄stitutos

.i. p̄suetudine

Tendunt ad sacros his nullo more fauente
cedere de p̄. i. p̄cutere seu leuif saltē aīo vindicādi v̄l grauif
vel quancunq̄ religiofam p̄sonā. v̄z extra de sen. excoi. Non
dubium. z. c. Religioso li. vi.

De p̄cussioe clerici aut p̄sone eccl̄iastice.

De p̄cussioe ar̄ clerici q̄ p̄cutiendo ip̄m nō sit excoicatus v̄s d̄ excoicatio e maiorē j̄

Est anathema meꝝ quem noui cedere de p̄
f. in clericū v̄l s̄item .i. non

Sine man^o iacere temere lz haud violentas

Sciēdū q̄ q̄cūq̄ clericū etz suspensū excoicari depositū in terdici v̄l irreglares nisi solēnt degradari gaudēt p̄uilegio clericali **Hec Anthonin^o**

.i. enormit. .i. absoluet illū

s^c talē

Nō ledens ḡuit p̄sul non papa resoluet
s^c s̄itr excoicatio e

.i. cuiuscūq̄. f. tā approbare q̄ n̄

Quōs op̄io ē q̄ p̄cutiens clericū excoicaturū maiore incidat in excoicatio em.

Cedens claustralem cuiusuis religionis
.i. cuiuscunq̄ s^c fuerit

Extra de sen. exco. Nō dubiū z. c. Religioso. li. vi.

Aut fuerit sexus cuiusuis vt monial^s
f. a q̄cunq̄

Aut sit cōuersa. sit cōuersus q̄z cesus

Qui p̄iis cedit q̄ castus viuit obedit
.i. approbare f. cunctz claustralibz p̄dictis siue beginis

Quōs iste persone eccl̄iastice gaudētes s̄ p̄uilegio clericorū signāf in 2° p̄z p̄z Anthonin. li. xxiiij. de p̄sonis eccl̄iastice s̄. iij. p̄ totū.

Sine pbata sub his sit religio q̄z non sit
s^c excoicatio est

.i. v̄triusq̄ sexus

Percutiens etiam nōdū d̄ iure p̄fessum
s^c p̄fata lib̄rate eccl̄iastice gaudēt

s^c z dolo

Qui sua seq̄z darent nunc eccl̄ie sine fraude
s^c imediate dictz. i. h̄nt p̄p̄ta

.i. in m̄rimonio manent

His lz est p̄iū v̄l eos cōnubia stringunt
s^c saltē s^c dictz v̄z viro z vxori

.i. valde honest^o z a se clari h̄icu aliq̄r distinct^o

Siforet his habit^o aliq̄ntus religiosus
s^c p̄dicta lib̄rate gaudēt

.i. renūciāt

Aut sint canonicē q̄les p̄iis neqz cedunt
f. lib̄rate eccl̄iastice gaudebit s^c p̄sone eccl̄iastice

h̄emita v̄z q̄ a seip̄o h̄itū nō recepit s̄ ab aliq̄ p̄ferre valēret q̄ alicui regle l̄ sup̄iori ē astrict^o nō vag^o nec p̄iūg^o h̄incāde.

Aut heremita foret sil̄ he q̄s tercia stringit
s^c p̄iis p̄dicatoꝝ

.i. s̄itr

Regula d̄nici seu francisci. quoqz fr̄es
f. begardos v̄l s^c p̄sone eccl̄iastice

capuciatos

s. aliq̄

Quos voco donatos seu q̄s nec regla stringit

Excom. maior a q̄ ep̄s de iure absoluit

Si tal' q̄sq̄s habitū fert religiosum
s^c sup̄ dictus .f. distinctū ab hitu seclari
.i. clerici

[Si spuit in faciem cleri seu fuderit ip̄m
.i. idignant .i. excōicat^o maiore

Aut olio vl' aq̄ cōtemnēs ē anathema
.f. clericū .f. quisq̄s

[Hunc minis terrens indigtus ve teneret
.f. clerico .f. veste p̄a vl' alia re clerico coherente

[Taliter aut q̄c̄q̄s sup̄ huic herentibus aufert
s^c aliq̄s .f. equi seu muli zc.

Ut vl' equo sedeat furibūdis frena moueret
.f. p̄ aliū q̄uis nō p̄ se. lz p̄us factū fuerit ip̄o nesciente nec volente vt p̄z extra d̄ sen. excōi. c. An quis li. vi.

Irem eodem ti. quos. c. q̄nto.

Atq; suo faceret quis nōie talia seu a
s^c excōicat^o ē .f. ex officio. f. clericū

[Quisq; tenet eū queat aut defendere nō vult

[Seruās vl' retinēs nec ledens vinculet ip̄m
.f. aliq̄s vicz ad p̄dicta

Dans sil' auxiliū seu consiliūq; fauorem
.i. de facto .i. excōicatōe maiore

[unctis mox fatis anathēate iure tenet
.i. enormitē .i. clericū vl' eccl'asticā p̄sonā

[Si ḡuiter ledat hūc queq̄s. papa resoluet
s^c p̄cutiēs clericū. i. enormitē s^c ex̄nte .f. p̄ eū

[hic ledit ḡuiter q̄ multo sanguine fuso

Ut quia p̄ vuln^o inflictu sanguis abundat
.i. aliq̄s s. mēbz aliq̄d .i. clericū vl' eccl'ia .i. i. sacz p̄stitutū
detrucādo sticā p̄sonā sancte vite

[Quis mutilās et' dez. ve suū puta sacz
.i. iniuriose .f. ḡuē fore lesionem
.i. honesto vtro

[relatū. t̄agit male. iusto siue pbante
.f. suū vl' alium .f. quecunq; .f. temerariē lz n̄
.i. aliq̄s grauiter

Ut quia p̄tificem vl' h̄ abbatem feriebat
.f. sanctū in q̄ lesio facta ē .f. si fuerit notabilis

Pensando t̄ps velocū p̄sona notetur
.f. sacz in q̄ lesio p̄tigit

¶ XLV

¶ Sic milites gaudent licet sint vxorati z habeāt p̄p̄ta n̄ agēt res s̄ in fraudē z suscipiētēs talē habitū gaudēt p̄uilegio clericali.

¶ Nec ostiēti. in sūma §. Qualiter p̄ se. de sen. excōi.

Lata.

¶ Extra de sen. excō. c. Ruper. zc.

Lata.

¶ Sic capi d̄z cōsiliuz z fauorvrs. de excō. papalib; vbi d̄z de p̄ap̄tōe ep̄i z sic de s̄ilib;.

¶ Lesio grauis.

¶ Nota q̄ sit ḡuis z enormis lesio.

¶ Cleric^o q̄ se volūtarie subijcit alteri q̄ eū p̄berib; vl' pugnis p̄cutiat ē excōicat^o. z p̄cutiēs ē excōicat^o. **¶** Dec Pylanus.

Excōicatio maior a q̄ ep̄s de iure absoluūt

E

Sciendum q̄ clerici quicunq; siue in sacris siue in minori-
bus siue cum p̄ma tonsura q̄uis sint excōicari suspensi dep̄osi-
ti z irregulares gaudent duplici priuilegio clericali. viz p̄sonali
z reali. nisi essent solenniter degradati vt qui tradūf curie secu-
lari exuri cū solennitate. Clerici autē p̄iugari non gaudent rea-
li priuilegio. qz talliari p̄nt. zc.

.i. p̄. i. ecclesiasticā. i. lib̄tatē .f. dñs t̄pal̄ aut ciuitas
.i. p̄suetudinē

Non lata.
Extra de sen. ex. no/
uerint.

En sacra lib̄t. suans ritū ve statuta
s̄ excōicac̄o erit

An̄ duos mēses qui talia radere nolit
s̄ excōicac̄o ē. i. statutoz p̄ ecclesiasticā lib̄tatē

Eodēti. z. c. q̄ s̄.

Scriptoꝝ fatoz rectozes siue locoz
.i. statuta

Nūc vbi p̄fata sunt edita siue retēta

.i. decernens z iudicās .i. decreta z sta-
.i. iuxta. f. statuta tura

Accernēs in ea v̄l scribens publica creta
.i. cā iudicij .i. ecclesiasticę p̄fōe. f. cā iudicij. i. seclari

Lata.
Extra de sen. ex. c. q̄
nem.

Ut veniant cleri v̄l sint sub indice secli

.i. statuti viz s̄ ordias. i. ecclesiasticis p̄sonis aut clericis,
.i. q̄cunq; f. alicui

Dū facis. aut q̄ eis castri custodia deē
.i. aliqd̄. f. ḡue z p̄iculosum s̄ excōicac̄o es viz
f. clericis quicunq;

Non lata.
**Eodēti. q̄ s̄. c. q̄cū/
q̄ p̄ eo. li. vi.**

Aut qd̄ onus sile isdē cōmittere temptas
.i. aliquē .f. ecclesiasticę. f. dñs t̄pal̄. i. occasione

En quēuis late cēsūre quis rōne
.i. licentiā f. latoꝝ. i. p̄curiēdi. f. latoꝝ s̄nie

Cōsensum p̄stans hūc cedendi capiēdi
s̄ z q̄ p̄sensum p̄curiēdi aut capiēdi p̄stat

f. failtares latoꝝ s̄nie f. v̄l familiaritū

Sicputo p̄sonas sua v̄l bona siue suoz
f. d̄nificādo v̄l al̄s f. s̄niam f. s̄nie late

f. dñs t̄pal̄

Aggruat hic v̄l eū q̄ p̄fert. causa v̄l extat
s̄ fuerint .i. restituta

Ni reuocē ca prius z sublata redacta
.i. excōicac̄oē maiore f. dñs t̄pal̄is

Mox post octo dies anathemate iure ligatur
.i. l̄nia f. l̄nia v̄l lib̄itu. i. p̄hibiti v̄l veriti sez ab ecclia

Tali v̄l lib̄itu sillis ve fruens vetitati

Excoicatio maior a q̄ ep̄s de iure absoluit

s̄. puni

Sic motu proprio faciēs q̄s talia seu a

.i. enormia

XLVI

s̄. excoicatioe

Daq̄ duos remanēs mēses hūc papa īsoluet

.i. absoluet

.i. p̄tignas ecclie s̄. excoicatioe

.i. dolo v̄l p̄ inū /
riā aut violētā

Ecclias ve domos sacras q̄ frāgit z vrit

.i. q̄libet h̄ nō horrea v̄l curtes seu sta /
bula q̄ sunt in locis relligiosis

Lata.

**Extra d̄ sen. exco. c. /
tua nos. 17. q. 4. Et /
q̄s suadete. z. c. Co /
questi.**

Ecclie cimiteria sic loca relligiosa

.i. denunciat

Nō p̄clamatus a p̄sule soluit iste

Et p̄clamatū dic papā soluere tū

**Et non est excoicatus occidens aliquem in ecclia. Et nec /
dens grauitur aut vulnerans h̄ est minore excoicatioe excoica /
tus xvij. q. iij. Si quis.**

**Et Notandū q̄ Nider in suo manuali d̄t etiā esse excoicatu /
qui abstrahit violenter ab ecclia ad eā fugientē. 17. q. 4. diffi /
niti. z. c. s̄r. h̄ ex Anth. non habetur nec practicitur h̄ d̄ ca /
sus ep̄o resuatus de p̄suetudine app̄p̄bata. scz lesio eccliaſtice /
emunitatis. Item nec excoicatus est maiore excoicatioe oc /
cidens aliquē in ecclia h̄ ē casus d̄ p̄suetudie approbata.**

**Et Notā dū q̄ Anth. 2^a p̄te 3^a p̄r. ti. 25. c. ii. circa finē d̄t q̄ in /
bello iusto incēdēs villā v̄l cast̄rū s̄i ibi ecclia īcaute p̄burā z ē /
molestū et nō ē excoicatio. h̄ d̄ anū resarcire tenet**

Templi circuitu spaciū sacz tibi cōstat

.i. ecclie minoris

.i. emūe z p̄uilegiatū

.i. 30. passū

.i. h̄z

.i. passus

.i. ecclia s̄. maior

Triginta passus. fert quadragintaq̄ matris

.i. passus

.i. incēdēs

s̄. elēicoz

.i. excoicatioe h̄ excoicatioe d̄ rā

v̄l laicoz q̄s violatoz eccliaſtice emu /
nitas z sacrileg^o z h̄ p. c. /
nonnulli z. c. p̄questi

**Nec Anthoni^o 2° /
p̄te 3^a p̄r. ti. 25. c. xi. /
d̄ Incēdiarijs in sū /
ne capli illi. Item /
plures Iuriste dicūt /
talē excoicatum.**

Dos itra flāmās edes nō es maledictus

.i. de .i. passibz p̄dictis

.i. maiore excoica

Abstrahis aut sup his vi quez n̄ fis anathēa

.i. ecclia

.i. aliq̄e tus h̄ sacrilegus

s̄. v̄l s̄. diripiēdo corp^o xp̄i /
v̄l rapiēdo h̄ōa ecclie l̄ d̄ ecclia

Non lata.

**Extra de sen. ex. c. /
Conquesti.**

En tēplo frangēs altare crucē silem rem

Excoicatio maior & vitatio excoicatoroꝝ

E

.f. excoicand^o .f. fm hostien. soff. z Joh. delig.
f. ipso facto

Est maledicēdus sed iure nec ē maledictus

.s. excoicat^o ē maiore .s. excoicat^o maiore

.f. dādo p̄silii auxiliū v̄l fauorē

Crimine participās p̄ quo sit q̄s maledict^o

.s. supior illo fuerit q̄ tulit iniam

Soluīta nullo nisi q̄ tulit aut prior illo

.f. excoicatū .i. difficile sit

Presul z hūc soluat seu pastor dū que cōstat

.i. accedere .f. excoicatorōis minoris .f. p̄stiro iuramento qd̄ excoicatori phibebit

Querere latoꝝ rem iusta causa stimulante

.i. cā vtilitatis .i. roē futurę .i. cā necitatis .i. coniugii .i. dū iurat excoicat^o

Utile. lex. hūile. res ignorata. necesse

.f. q̄nq̄ p̄dicta .f. scēi p̄ueranti q̄ ad in/ .i. excoicat^o .i. rēndem eccle

Hec anathema qd̄ faciūt ne posset obesse

.s. excō. ē secularis doctor aut religiosus z absolued^o a papa

Lata & papalis

Scribens deprauās ve scient^o p̄dicat illa

.i. decreti v̄l expositōis

In p̄iudiciū q̄ vergūt rite statuti Aeteros sez duos x̄sus cū ist^o x̄sib^o x̄s. s. d̄ excoicationib^o palibus.

Non lata.

Et h̄m. iacobi querentes limina rome

.f. ap̄toꝝ petri z pauli .f. visitātes p̄dicta loca .i. excoicabis

Hos dep̄dantes aut qui capiunt maledices

.ff. de sepul. mor. l. ij. Non aut ē excoicat^o tal

Defunctos spoliāns q̄n̄t sub lege ferit

.s. in publico ex iure .i. excoicatū maiore .f. plurib^o

Iure palāvites anathema puto māifestum

.i. nondū denunciātū. Notādū t̄n̄ q̄ p̄silii p̄stantien. dec^o vit non ē vitandos nisi denunciātos vsz. j. paz

Haud p̄clamatū. sed cōstans h̄ictibi soli

.f. excoicat^o s̄i de/ nunciādo

Tūc vitabis eū priuatim. dum toleratur

Lata.
Eodē tr. q̄ s. c. signi ficauit imp. z c. con/ cubium.

Eodē tr. q̄ s. c. Nu/ per in fi.

Glo. in. c. Cū nō ab hōie d̄ sen. excōi.
Nota vitari q̄ mō dz excōi. nō dū p̄ clamar^o corā alijs q̄ plurib^o constat

vi. q. ij. Si t̄m. z. c. placuit.

Cōs. Cōstān sē vitā d cēsur; ecclesi. inodat

Qui celebrat v'l p'ticipat. R. .j. post pauca

Sip confessionē scis quē maledictū
s' nō aliū de i. aliquē .i. excōicātū maiore

Dum petit ipse palā dñi corpus dabis illi
.i. corp' suum .i. in cena dñi

Exemplo xpi se inde dantis apte

Mota in his versibus sequentibus statutū Cōstantien. in quo quis non tenet deinceps aliquē vitare a cōiōne administratōe v'l receptōe alicui' sacramentoz. z in qbuscunq; diuinis intus z extra p'p' aliquā censurā nisi denuntiatum. Est quidem ista Constitutio fm Antho. ab omnib' in p'silio accepta p'stantien. z p'petuata.

Sed p' consiliū sane constātia sanxit
.i. excōicatores maiore v'l interdictū v'l suspensionē

Nullā censurā rursus debere caueri
s' censurā

Latā de iure. v'l hō quā fulminat ipse
s' censurā eccl'asticā .i. cū specificatōe

Drputa sub gñe. talē plane nisi constat.
s' viz s. certā s' ec' s' p'

Cōtra psonā latā seu collegiū. v'l
.i. cōitatē .i. p' vniuersitatē eccl'ie

Cōtra cōe. v'l in eccl'iam fore totā
s' p' s' ec' .i. publicatā

Sive locū certū cōstet de indice latam
.i. denūciatā ec' .i. exp'ssam ec'

V'l p'clamatā spēalit' atq; relatum

.i. aliquis an p'siliū Cōstantien. vigentibus que mandabant excōicātū maiore aut susp'ctum v'l interdictum licet nondū denūciatū q'scō vitandū in diuinis z a familiaritate. qñ cōstabat plurib' aut sibi soli in p'ncipio.

Juribus aut vll' obstantibus. h' tibi saluo
.i. clericū .i. p' euidentā factū

Percutiens clez si valde foret manifestus
.i. percutiens .i. denūciat' .i. nō

Hic vitand' erit. p'clamatus licet haud sit

De Absolutōe in mortis articulo ab excōicatioe

XLVII

Nota d' illo quē excōicātū scis soloz ex p'fessione

caueri. i. vitari p' alio quē nihilominus tñ p'p' h' h'mōi excōi. i. terditos z suspē. seu phibitos nō intendit in aliq' releuare. nec eis q'modolibet suffragari.

De lib. excōi. i arti. mortis: i q̄s sit arti. mor.

E Nota q̄no q̄sq̄
sacerdos absoluere p̄t
quēcūq̄ in mortis ar
ticulo ab om̄i excō. r
casib; quib; q̄b; cūq̄
Extra de sen. ex. c.
Eos q̄. li. vi.

Hec Aneth. i sum.
videt̄ nihilomin; in
suo p̄fessionali dice
q̄ debeat se p̄nare
h̄nti auct̄e vt absol
uat̄ rite ab eo. h̄ q̄d
d̄t̄ in summa vt h̄ si
gnat̄ veni; ē aurati
onabilius.

Hic notat̄ q̄s sit Ar
ticul; mortis
1° mō
2° mō
3° mō
4° mō

f. p̄tente .i. ab oī excō. tā papa
.i. q̄sq̄ sa li q̄s alia d̄ inē r ab ho
ēdos de minelara
iure

Mortis in articulo solues anathēate cūcto
s^e excōicat^o

Hoc t̄n intuitu dum se p̄ntet ad illū
.i. cōmode poterit f. eū l. an articulū mortis de iure

Ubi liber fuerit q̄ soluere debuit ip̄m
f. iudic; l. ad satisfaciendū rē. f. p̄t q̄d fuit excōicatus

Eius mandatū suscepturus sup̄ illo
f. p̄t articulū mortis

Nō vt soluat̄. fuerat nā iure solutus
f. p̄tēs post mortis articulum

Non sep̄ntans cui d̄z dum b̄n poss;̄
.i. p̄orem excōicatōem

Nox anathēa p̄us d̄ iure re incidit ip̄e
s^e in excōicatōem re incidunt eodem ti. quo s̄. s̄. idem statu/
mus

Sic quos r papa soluit. legatus r eius

Post non p̄ntent se p̄ pena toleranda
.i. ep̄o ad quē mittunt f. ad quē missi sunt

Pontifici p̄prio v̄l r altri iure valēti
.i. non

Naudq; satisfacciant q̄bus est iniuria lata
.i. in p̄clōsa infirmitate f. vno^o

Articul; mortis extremo cōstat agone
f. cōdo .i. mori

Aut infirmaris morbo q̄ cōstat obire
f. 3°

Non nullos sepe. v̄l in hoc medici dubitabant
f. q̄rto .i. aliq̄s. i. crudelē

Atq; timēs hostem quis seuū siue potentem

Sic r p̄donem. mare v̄l transire volebat
f. q̄s f. in ciuitate l. als f. aliq̄s .i. p̄clōsa

Vl foret obsessus. v̄l iturus erat loca praua
f. in q̄ d̄z p̄culū mortis f. p̄ quēcūq; sacerdotē
f. tā ab excō. lata a iure q̄s ab hōie

Quolibet in fato. casu solueris ab omni

Exij. ca. q. p. cu. de. quicū mittit ad papā

Articulus mortis s. n. p. absolutōe .i. q. p. us viz an ar. mor/
vr s. dicitur ē s. tis potuit te absoluerē
Eius mandatu. zc.

XLVIII

Quo tñ ablato q̄ras de iure valentem
f. ad satisfaciendū. zc.

Cuius mandat' sis p̄sus stare paratus

Com Ansb. in suo p̄fessionali piculū mortis nō solum ē
quia est in extremis constitutus sed etiam quia est infirmus in
firmitate qua contingit homines frequenter mori z vbi medi/
ci dubitant.

f. pcuriēs clericū q̄uit

.i. excoīcatōe maiore tali

Mortis in articulo soluet' ab h̄ maledicto
.i. ab oib' alijs excoī. tā a iure q̄ ab hōie. et' sedi aplice refer/
uatis

Et cunctis alijs te soluet quisq; sacerdos

f. mortis articulo sublato

Doc tamen intuitu. te dū poteris manifestes

illi qui iure te soluere debuit vt tunc

f. iudicis v' latoris

Eius suscipias mādata satisq; fiat

viz illi cui illata ē iniuria

.i. in pōre excoīcatōem

Hoc nisi p̄ficias mori iure re incidis ip̄e

f. absoluet' extra papā i s̄ dco cāu .f. absoluet' f. absoluit' extra
papā i p̄dicto cāu

Claustralis mulier ve senex z femina cūcta

f. sepe p̄ci. Is' extra papā absoluent' nisi ad mutilationēz mēbrū
aut notabilē effusionē sanguinis fuerit p̄cessum

Regula quos stringit hi sese percutientes

s' p̄dicti religiosi p̄cisserint .i. ip̄uber extra papā absoluit'

Sine sacerdote seclī. nō puber z omnis

f. ip̄uberem

Quē iā dico doli saltē non eē capacem

f. ip̄uber p̄dict'

Dies soluedus ad papā vadet adultus

f. s' clericū f. extra papā absoluit' .i. f. iul' z dicitōis

Turbantē reprimens suus p̄r' q̄z dictus

f. extra papā absoluit'

.i. d. domo ioānitaz

Vine pauper cunct' frēs z in ede ioannis

.i. enoz' is f. cunct'

s' v' ei' auctē h̄ntē

Lesio si quis ē in fatis consule papam

Nota. xvij. ca.
sus q̄b' pcuriēs cleri
cū graui lesio ē a suo
ep̄o nō a papā absol
uitur.

Nota Enormis
lesionē s. d. maiorib'
excoī. refuat' ep̄is s'
At anathēa meruz
zc. in sine ill' cēfue.

Xiiii ca? q? pcutiēs clericū nō incurrit excoī.

E s^e alias quis de iure sic .i. exco. talē p dicitā
[Si non enormis tūc p̄sul solvere possz
s^e absoluit s^e z s̄dcō mō s^e et

[Janitor. infirm^o. is quē timor ipedit hostis
s^e absoluit dco mō .i. in cōi viuentes

[Hinc dñs t̄re. sic cōes comedētes

.i. clericū s^e aliq̄ citra papā absoluit .i. claud^o aliqs s̄tr absoluitur

[Hunc ledente papz. sic corp^o hñs q̄si claudū

Cofficiū). i. rōe officij vt p̄sb̄ vel ali^o ad quē spectat p̄t eij cer e
de ecclia clericū in minoribz sine excoīcatōe (scola) i. causa di/
scipline mgr vel p̄latus pcutiens tā in sacris vel non sacris exi
stentē etiam iraro aīo licet actu disciplina non intendat. h̄ suffi
cit in habitu non est excoīcatus

.i. senior clericū pcutiens in minoribz .i. in p̄tinēti z t̄pare
stitutiū .i. cā discipline

[Stas. officij. scola ludus pellere vim vi

.i. p̄cussus etiā p̄iugat^o q̄uis scient quis talem p̄cussit saltē
admonitum non incurrit.

.i. 3° s̄m iura

[Clericus admonitus linq̄ns hitūqz coronā

.i. cleric^o p̄cussus .i. laruar^o vl velar^o s̄tr cleric^o ma
cellari^o s^e clericus

[Aut nō sit notus qz buffo. comāue gerebat

.i. clericū s^e excoīcat^o nō ē .i. ligat vinculo s̄ suo p̄lato

[Hunc q̄ captiuat seu vincit si cito reddat

s^e excoīcatus nō est s̄ cā correctōis

[Ast vt cedat dum p̄latus iubet eius

s^e excoīcat^o nō es s̄ clericū aliq̄uē .i. luxuriose

s^e in p̄tinēti

[Cum cedis clez quo turpit est tua mat

s^e tua s^e tua

[Filia siue soroz vxoz tua siue repta

.i. clericū .i. in p̄tinēti in facto turpi

[Hunc sic mortificans ex h̄ nec eris maledict^o

[Attū irreglaris sis hoc faciēdo

[**N**otandum si clericus a deo esset incorrigibilis qz absqz
percussione capti per laicum non possit .tunc laicus clericum
talem percutiens non inaudit in excommunicatōem vt patet
Extra eodem. vt fame.

**Xiiii. ff. casus qz
bus pcutiēs cleri
cū nō incurrit ex/
coīcatōez.**

Cōmunis opinio te
net qz pcutiēs clericū
excoīcatū maiore in/
currit maiorez excoī/
catōem.

Percutiens cleri
cū cū q̄ turpit inuen
ta fuerit m̄ pcutien/
tienti aut filia seu vx
oz vl soroz pcutientē
nō est excoīcat^o. etiā
si interfecerit talē i ipō
facto.

Ca? i q? p̄cu. de. n̄ ē excō. h̄ et̄ iſſe. i certo caſū

.s. excōicat? n̄ es

.i. clericū aliquē 3° monitū

Qum cedis clez cernendo tyzannide mixtū

Cedens hunc mōitū ſecū mercata gerentes

.i. ſolennit̄ degradatū .s. excōi. n̄ ē ſ. a clerico p̄
cuciere p̄ez

Ordine depositū cedens. p̄zem ve tuendo

.s. tuent̄ eā a clerico p̄cutiere eā z c̄hs. j. poſtit̄s

Proz seu m̄ fuerit. ve ſozoz ſimileſqz

.s. fuerit deſenſa. z c̄hs. .s. tuent̄ a clerico p̄cutiente!

Filia ſiue familia v̄l ſocius fuit eius

.s. filii clericū i

m̄ioribz z n̄ i ſacr̄ .s. v̄l p̄inqu? domesticos ſuos corrigēs
in m̄ioribz

.s. v̄l cedēs ſ. clericū .s. clericū q̄uis non
mōitū z p̄tinentē habitum

Hūc ve pens cedēs. bigamū. ſic arma ferētē

(parēs) **N**otādū q̄ p̄ntes corrigēs filios ſuos in ſacr̄ cōſti-
tutos ſūt excōicati p̄ m̄ opinionē tutioz. **Q**u ſacer ordo liberat
a patria p̄tate z etiā ſulli. v̄t̄z q̄ad manuū iniectiōem. **S**z 2°
opinio ē rōnabilioz v̄t̄z illoz q̄ dicūt q̄ p̄ poſſet p̄berare filioz
in ſacr̄is ex̄itē eā correctōis.

.s. ad occidēdū v̄l mutilādū

.i. n̄ ſacer v̄t̄z te p̄cutiens
ad occidēdū v̄l mutilādū

Si ſacer inuadit te cedens. clericus aut ſit

.s. incōr̄inēti ſub inuaſſione ſua

.i. excōicatōem
maiozem

Quem neq̄as fugere. ſi mortificas anathema

.s. talē ſic occidēdo .i. irreglaris

.s. de iure

Nullū conq̄ris. infamis nec reputaris

.i. minore excōicat?

.i. excōicat? maioze

Eſt anathema min? q̄ participat maledicto

.s. in d̄inis in eccl̄ia audiēdis

.s. p̄cipando

Vtputa diuinis tēpli potu ſiſeſu

.i. ſalutādo excōicatū

.i. fidelit̄

Colloquio ſalue. cōmunio nulla fidel̄

.s. excōicato maioze ſ. ſeptē eccl̄aſtica .s. excōicato maioze ſi
ue iuſto v̄l iniuſto

Illi p̄ſtatur. z ſacramēta negant̄

XLIX

(tyrānide). ſ. milita
ri officio aut p̄ſiti ad
tu ordini' v̄l clericatū
p̄tio v̄t̄ ē officii ma/
cellarioz z tabnario
rū publice ſi tales 3°
moniti n̄ deſiſtāt.

**De minore excō
municatione.**

De minore excoīcatōe ipō iurē certis casibus

A .i. cū excoīcatōe maiore .i. p. q̄ exco. es. .i. maior
Sed sibi participās in crimine fis anathema
Nota q̄ oīs minor exco. tñ sepat a p̄ticipatōe z p̄ceptōe
sacroꝝ ecclie q̄ sunt seprē. S; maior excoīcatō a p̄dicis sacris
z a cōione fidelū z a diuinis audiendis in ecclia sepat. nec d; excoīcat^o rā p̄pe stare q̄ audiat dina nec tñ p̄hibet ab īgressu ecclie dūmō n̄ audiat dina. nec cū alijs oꝛet p̄ tñ inf esse p̄dicationi. **I**tē ex cōi. p̄hibet ne aliq̄s cū eo loq̄r. nec aliq̄s ipm saluet nec cū eo comedat d̄ēp̄r; q̄nq; casib; .i. **V**tile lex hūile rē

Quintuplici cā sibi participas sine culpa
f. cā vtilitat; .i. cā fuit; .i. ignorās excoīcatū eē
f. cā m̄tm ont; .i. cā necitatis

Vtile lex humile res ignorata necē
f. excoīcat^o maiore

Hec anathēa q̄dē faciunt ne posset obesse
f. ecclie seprē .i. minor excoīcatō

A sacramentis minus h̄ p̄riuat maledictus
f. excoīcat^o ē minore ipō iurē .i. symoniac^o

Ounctus sacrileg^o huic symō iungit omnis
s^o excoīcat^o ē ipō iurē rēq; infra positus viz minore excoīcatōe.

Sic cunctus fornicator notorius aut
s^o excoīcati sūt minore

Quiq; malo bello x̄pos fixere sagittis
s^o excoī. ē minore .i. a laico

Qui capit eccliam laico sic suat eandem
s^o excoīcat^o ē minore s^o z ista sint māifesta qz als n̄ naz occultū publicari nō d;

Qui sel'haud anno cōicat haudq; fatetur
.i. nisi doleat .i. nisi .i. i morte articulo

Dictumulo sacro doleat ni. morte carebit
.i. notori^o s^o ipō iurē

Om̄is peccator not^o. minus est anathema
s^o excoīcat^o ē minore

Pauperis opp̄ressor; hinc raptor; public^o oīs
s^o excoīcata minore f. cōi iurē .i. notori^o

Sic meretrix cuncta sil' vsurator; apertus
s^o excoīcati sūt minore

Seu quibus ecclie tumuli d̄ iure negantur
s^o excoīcat^o m̄iore s^o sup̄ .i. eccliaistica sepulturā
Cunctis ecclie dictis tumulos nego iure

Nota vsurarius manifest^o in dyocesi Colonien. excoīcat^o ē p̄ statutu synodale Qui s; isti R^o. j. de eccliaistica sepultura littera. S.

De Excoꝛcatōe minore ipō iure.

C maledict⁹ .i. exco. maiore h̄ excoꝛcand⁹ ⁊ sacrileg⁹. vtz. infra
de eccliaſtica ſepul .i. loc⁹

Q **L.**

Quos tñ in ſacris tumulans nō es maledict⁹
.i. eccliaſtica ſepultura .i. j. in lra **S** .i. ex q̄bo aliq̄s ſit
minore excoꝛ. eſt de iure

Sacra ſepultura reliq̄s mōſtrat tibi caſus
ſ. ſacerdos .i. extra articulū necitatis d̄ iure

Dis qui poſſet a culpa ſoluere quemq̄s
viz minoris excoꝛcatōis

Casibus a dictis cunctis ⁊ ſoluere poſſet
ſ. ſac̄dote p̄p̄ū .i. excoꝛcatio

Quāuis iure minor illū maledictio ſtringat
ſ. alio s̄ n̄ alien⁹ .i. q̄ ſoluere p̄t a dictis caſibus

Nōie ſub reliquo p̄p̄ius flamen daſiſte
.i. excoꝛcatio

Apapa fert anathema minus mai⁹ q̄z iure
.i. excoꝛcatōem .i. maiore ⁊ minorez

Nota q̄ p̄nt d̄ in
re maiore ⁊ mio
re excoꝛcatōez in
ſligere.

Hoc fert ⁊ iure maledictū p̄ſul vtrūq̄
ſ. maiore ⁊ minore .i. q̄ ad ſuā dyoceſim

Ambas infligit ⁊ p̄ſulis officialis
ſ. ambas infligit p̄lac⁹ q̄ iuris dictōez h̄z ſup̄ ſubditos ſuos

Sic in collegiis p̄latus ſp̄ūalis
ſ. ſubditis ſ. ambas viz ordinis

Iure ſuis ſligunt has abbates b̄n̄dicti
ſ. ſalcē ſ. ambas excoꝛcatōes ſ. i. ſuos ſubditos
ſ. p̄firmati

Iam cōfirmati. ſic abbates reliqui dant
.i. archidiacon⁹ ſ. anathema .i. nō dū ex̄ns

Archileuita ſil̄ maius fert nonq̄ ſacerdos
ſ. de iure .i. eps .i. cū ſolēnitare .i. exco. maiorem

Fulminat antistes ſolenniter h̄ anathema
.i. nō ſ. ſup̄dicti .i. eps

Qd tñ haud alij niſi maiores reputent̄

Notā dū q̄ ſuffragane⁹ q̄ ordies loco ep̄i p̄fert ⁊ ecclias
p̄ſecrat n̄ h̄z ex iure aliquā auctēre abſoluēdi ab aliq̄ cēſura niſi
ep̄s ſu⁹ ſp̄calit̄ ſibi p̄mitrat. **N**otā dū d̄ntas eē op̄iones au
tēnticoz viz ſi ep̄s l̄ archieps liget ſentēt̄is ſuis ſynodalib⁹ l̄ p̄
uincialib⁹ ſuentēdo itra t̄ritoziū ſui ſuffraganei. **E**t diſtinguit
Antho. dicēs q̄ ep̄s vt ep̄s ⁊ archieps vt archieps n̄ ligant̄
fulmiatioz̄is ſuis ſtatuz. h̄ vt puati q̄libet eoz̄ incidit p̄factēs
Cōcludit nihilomin⁹ q̄ p̄ma op̄io ſimpl̄r ⁊ maḡ tenēda eēt
d. 19. In canonis.

De Excoīcatōe mīore ipō iure i cert' casib?

E

Capfert). s. in sibi subiectos qñq; p furtis qñq; p p ditis r sili/ bus r teneñtia vt dr **A**lder.

Plebanus manus nisi p̄suetudine p̄fert .i. ecciastic' cleric' i. iure .i. excoīcat .i. tā maioē q̄ mīoe viz aut sacer dos

Iudex ecclie iuste maledicit vtrog; s. excoīcare p̄t maioze vl' minoze vl' suspendere s. exñs purus

Nō iudex laicus nisi papa det hoc sibi solus **N**orādū q̄ pleban' n̄ p̄t ferre excoīcatōez maioze nisi i il los q̄ sunt sui subditi vl' sūt iurisdictionis viz aut rōne delicti l' ratione domicilij aut p̄tract'. Et sic p̄z q̄ vn' alteri' prochie p̄t excoīcari ab alio plebano n̄ suo. qz lz n̄ sit su' supioz ratione domicilij. est tñ supioz ratione delicti in sua prochia p̄missi aut p̄tract' ibidē in it. **S**ilr dōm d' epō suo modo. s. ob aliquā iurisdictionē tpālē quā habes in aliq̄ loco n̄ potes nec debes de iure ferre excoī. maioze. quia hoc p̄tinet ad sp̄nā lem iurisdictionē.

Tapis obinris qd habes alibi dare noli .i. p̄t s̄ dictos excoīcatōzes s. alius .i. excoīcare p̄t **Q**unctis p̄dictis dēptis nullus maledicit viz sicut plati 4° medicātū hñt ex p̄t/ ulegio apostolico

Ex aliquo iure nisi papa det in sp̄ali

Nullū penale tēdas sed iure restringe .i. monitionē trinā s. monitū vl' monitionem

Nidederit monitū trinū vl' p̄ tribus vnū .i. excoīcādo maioze s. ecciastic' s. talit' excoīca' lata

In maledicēdo iudex nullū reputatur .i. ab ingressu ecclie .s. r post se ingerēs diuinis fit irreglar; viz de suspēsiōib; infra in lrā **S**.

Atemplo talis iudex suspēsus hz s. p̄missio .i. qñq; .i. excoī. maioze

Et sine fert monitu iudex vnq; maledictum (maledicti). s. maioē excoī. viz p̄ lrā s si h' exp̄ssit excoīcans h' p̄ p̄nt' si in gerat se int' medio tpe cōmunitōni fidelitū .s. qñq; .i. aliq; s.

Ac ignorante se. possz quis maledici .s. etz nisi affuerit p̄ntaria .i. excoīcari maioē

Pro nisi mortali nō posset q̄s maledici

Penalia in iure nō sūt excedenda s̄ restringenda. S̄ntia excoī. maioze ab hōie vel iudice vario mō ferri p̄t.

Propt' quē dz ferri s̄ntia excoīc atōnis.

¶ q̄i excō. ma. ferri d; ip̄o iure ⁊ q̄n lā nō t.

Et licet iniuste maledicti⁹ hec ligat ip̄m
i. quis i. snia i. talis excōicatus
i. sniam i. qui non habuit canonicam iuris-
dictionem vel alia de causa
esset nulla

LI

Ni tulit hanc iudex q̄ nō potuit sup illum

f. q̄ ponunt h̄ in glosa seq̄nti i. excōicatio maior i. de iure

¶ Casibus ecce nouem dū fert̄ nulla putatur

Quos paulo iustra sub p̄sa clarius infra

i. snia excō. maioris fertur iniusta tribus mōis viz ex aīo rē.

¶ Ex aīo causa si l' ordine iusta nec extat

¶ Nota nouē casus quibus excōicatio maior nlla est. Pr̄-
mus q̄n latoꝝ non erat iudex. Sc̄d̄s quādo fertur post appel-
lationē legitimā. Si l' si platus aut iudex dicat Excōico te
si appelles. Tertius quando continet intollerabilem errorem
sc̄z quia crederet quis in deuz vl' quia nō fornicaretur vl' quia
obediē p̄latis tuis ⁊ h̄ mōi. Quartus q̄n excō. caret q̄s q̄n non
cōmunicat cū excōmunicato in crimine s̄ alias vt in locutione
rē. nisi terna monitōe p̄missa vl' vna p̄ tribus excōicari nō p̄t
⁊ nulla est si fertur. Quintus q̄n platus interdiceret suis subdi-
tis ne exponant suis superioribus aut inquisitoribus statū suaruz
eccl̄iaz vel monasterioꝝ. Sextus q̄n quis excōicatur a delegato
⁊ delegantis intentōem. Septim⁹ si ferat a violante interdī-
tum hōis. Octauus q̄n platus subditum suum excōicatur con-
tra p̄uilegiū sui tenorem. Nonus si feratur a delegato ipetrato
ab excōicato in cāu non p̄missio.

¶ Nota dum superior monet quem ne fornicetur cū tali al' s̄
eū excōicatur. si ⁊ facit excōicatus est. ⁊ excōicari sine ammoniti-
one p̄t sup emēda criminis iā cōmissi. q̄ ⁊ tunc max est. S; si q̄s
cōmisit crimen admonit⁹ ne cōmitteret nec lata nec p̄minata ē
snia in p̄faciente ⁊ tūc op⁹ est admonitōe. ⁊ si ⁊ tunc max fuerit p̄t
excōicari. Hec ex Anth. ⁊ Jo. d̄ lig. **¶ Explicat** cā reddidit snia
lata iniusta. vl' q̄ nulla cā p̄tendit in snia. vl' si p̄tendit p̄a nō ē
⁊ si p̄a est non ē sufficiens ⁊ rōnabil. extra eo. sacro. Sc̄do d̄
iniusta ex aīo q̄n sc̄z ⁊ si cā exprimat p̄a ⁊ rōnabilis nō tū ex ze-
lo iusticie s̄ indignatōis inuidie vel odij ab excōicatore. p̄mul-
gat. Tertio ex ordine d̄ iniusta q̄n ⁊ si p̄a cā ⁊ rōnabilis p̄ten-
datur ⁊ p̄ferens caritatiue moueat. attū non p̄cessit ad moni-
tio cōpetēs vl' n̄ fuit facta corā p̄sonis idoneis. extra eo. sacro.

i. nec i. excōica-
tus maior

**Nota q̄ d̄ iure ex-
cōicare n̄ p̄t.**

Nemo scismatic⁹ nec heretic⁹ haud aathēa

Sic nec suspensus. intrusus. apostota nullus

Qui excoi. nō pnt r quo aliqn ē nlla si fert

A

.i. aliqs .i. exco. maiorē v' minorē r si tulerit nlla ē tuē

Aut interdictū violans non fert maledictum

Quo frēs p̄dicatores r fratres minores ac aliorum duorum ordinum mendicantiū excoicari Interdici vel suspendi possunt r qualiter. vide. j. de Interdicto in fine.

.i. dyocesim .i. aliqū. qz alterius iurisdicōis ē tal' subditus

Extra nemo suā dyocesim p̄sul maledicit

.i. aliqs

Nullū subiectū sibi. q̄s p̄sul maledicet

.i. extra trā sui iurisdicōis positū

Dico sui iuris extra terrā. ratione

s' ibidē p̄missi .i. domicilij extra trā positi s' ibidē inuiti s. extra trā

Delictiq̄s dom' v' tractus. lz r sic

s. excoicacōis maiors

Constet plata snia. nulla sed extat

s. plata vt Abbatisa p̄posita p̄posita. rē .i. excoicacōe p̄

Feria cū careat puta clauib' haud maledicē

.i. maledicē nō pnt s. ab offi' h' bñ a bñficio. v'z i p̄ncipio s' i l' t' t' r' a .i. s. plate r sp̄uales

Nō interdicit nec suspēdunt mulieres

(maledicā) s. maiore excoimunicacōe quia non subest fidel' ca' tholice nec sacramentis eccl'ie. Nihilominus improprie d'z ali quis illoz excoicacō' in q̄ntū familiaritas fidelium xpianoz eis interdicit.

Nemo iudeus v' pagan' vult maledici

s' excoicari p̄t. qz peccare nō p̄t nec moneri. rē.

Fortius r nullus

.i. latū .i. suspēdi posse

Dic anathema datū suspendi nullibi iure

.i. post latā sniaz .i. anticipari p̄t

Post appellando sed cautius anticipando

De alijs censuris Eccl'asticis viz de Interdicto r suspēsiōe. r ex p̄sequenti de Irregularitate. v' j. in loc. s' suis iuxta ordinē Alphaberi. r Excoicacōz Testamētoz v' j. de Testamēt. c. r Exempt' q̄

De pēa n̄ vitāt̄ excoī. De Cōscia erronea

modis dz. rē. N̄. de Inēdicto in fine p̄saice

f. aut clerice aut i m̄ioribz .i. officia dīna vl' sacra seu ecclia/
vl' in sacris p̄stitut' .i. officia dīna vl' sacra seu ecclia/
f. sicā sepulturā

A **LII**

Qui celebrat vl' participat diuina notant' .i. excoīcatos maiorē

Ips quos noscīt māifestos iā maledictos

f. sup̄dic' clerice vel ceteri. i. ecclie

Mox is ab ingressu templi suspēsus h̄

.i. irreglaris

Hic post semiscens dīnis mox dat' irreg.

Sive sit abs hōie vl' iure vetacio talis

Etud etiam intelligitur de notorijis interdicitis vtz infra de
Suspensione.

Ecce modis septem mēs errat dūmō nō scit
f. ad salutē suā .i. p̄scia
f. p̄ sua salute

Quid velit eligere. q̄s decliare nescit

Mentē discutere q̄s negligit. aut mō dū q̄s
.i. p̄sciaz s' dū .i. p̄sciaz
.i. relouere .i. postea .i. int'rogare ab alijs

Soluere se nescit post querere negligit illa

Qum nō subijciat intellectū p̄riū quis
s' illos

Quos magis agnouit doctos se vl' meliores

Dum sensum p̄riū sequit' q̄s nō alijs vult
s' vjz r̄opionibz f. hoim

Se cōformare. cōib' haudq̄ bonoz

Erroz r̄ est quint' affect' vt immoderatus
f. affectu r̄ appetitu .i. p̄sciam suā ad illud

Quo flectit sepe quis mentez qd̄ peradoptat
.i. deuare facit .i. p̄sciam

Et sic declinat mentem de tramite recto
f. qlibet ex p̄scia .i. non

In pusillanīm' timet. haud q̄ rite timenda
.i. vtz

Sunt iuxta vez puta iuditiū rationis
f. aliq̄s in p̄scia

Hinc est perplex' q̄ crediderit positum se

Nota q̄lē penaz
incurrit ex iure dīna
celebrās corā māre
excoīcato maiorē ex
cōmūicāde vl' p̄ri
cipā s' dīna āmistrās
eccliaistica sacra. l' se/
pulturā scientē

De erronea con
sciētia septē mōis dz
r̄ causat p' ex igran
tia.

Secdo causatur
ex negligentia.

Tercio ex super
bia.

Quarto ex sin'
gularitate.

Quinto ex inoz
dinato affectu.

Sexto ex pusila
mitate.

Septimo ex per
plexitate.

Fornicatio. Res furata seu rapta.

F

.i. alterū crimen .i. euadere sine pctō
seu pctm

Crimine sub bino reliquū nō vadere posse

.i. scientie

Nil est pplexitas simplr reputanda

.i. scia ex pplexitate .i. dicēda

Sed potius talis mens ē erronea fanda

f. scia erronea ex pplexitate f. quilibet f. pplexitate

Quali deposita liber redderis ab illa

fm b. gregorii

Sit hūilis mentis culpas agnoscere pure

**Cōsciētia ex hūi-
litate & puritate
cordis laudabil
est.**

**Eucharistia quō sumenda sit vide sup antema-
iores excommunicatōes immediate.**

**Fornicatio sim-
plex.**

Simplr fornicās h mortale relinqt

.i. aplo in pluribz f. ecclesie sancte
loc' pferum. i. ad Corinthios. vi.

Paulo testate doctōib' isup almīs

.i. ad mo^m depositū ap d se
.i. aliq's

De re furata.

Remptiā raptā quā depositā tenet vnus

f. sibi .i. tuncet

Casus illicitus.

Aut hanc furatā si clā post cepis ipē

Quāuis sit tua res tū hanc tu reddere debes

f. ex hoc facto

**Casus illicit' fm
b. rō. s. dō. scōe.**

Nāq' quā in illo depositari' ipē

Remq' tuā tentā minus a reliq' puta iuste

s' tū

Si furtim tuler' peccas h aud reddere debes

Nāq' reip' sic iuditiū male tollis

.i. idco

Ordine dimisso iuris cur rite teneris

.i. a q' furtim tulisti

Casus illicitus.

Ipe satisfacere tali si scandala cōstant

.i. late

Remptiam raptā seu furatā bñ posses

.i. in p'tinenti

Per vim deferre si feceris immediate

De re furata seu rapta De filio legitimo 11.

Qtres inuētas puta q̄ te dampnificauit
f. illi⁹
f. inuētas

Tot licite retines q̄ntū tibi dāpna fuere
f. a dānificatōe
f. res raptas

Aut ali⁹ dedit has tibi sic licite retineb⁹
f. q̄ tibi dedit

Res nisi iā tales raptor⁹ cōcesserit illi
f. p̄ dicte rei
tatum rez

Res mimas furās q̄b⁹ haud dño reputat⁹
f. tales res puas

Inferri dāpnū. vl' eas capiēs neq; credit
s' eē .i. volūtate f. hoc factū

Hoc p̄ nutū dñi. non dicitur furtum

Utrens deposita. p̄ se re. pignore siue
s' aliq̄ s' sibi

Utre p̄cessa. furtū cōmittit apte
.i. in extrema nēcitate

Non peccat furās extremo stāte necesse
f. q̄ patit nēcitate extremā f. mortali lz alia ne/
.i. sine tali nēcitate cessitas dīnuat pec/
catum

Pro se vl' reliquo. lz haud alias sine noxa
f. fili⁹ legitim⁹

Facto diuortio natus stet. p̄ m̄rem
.i. triū annoz f. 3^m annū f. filium

Si nondū trimus sed alet supra pat̄ illum
.i. post triennū fili⁹ nutriēd⁹ non est penes m̄rem
f. filiū suū

Sed trimū m̄ alet expēsis p̄ris ip̄m

Nota Si esset m̄ infidelis z vir fidelis z puer esset i m̄o
ri erate oz dari fideli non obstante q̄ matris obsequio indige
at. **Hec Tho.**

Natos legitimos nechīs p̄r atq; nepotes
s' nec
f. hereditans s' de iure

Tunc pars legitima dat̄ ascendētib⁹. atq;
f. p̄r .i. p̄ legitimā p̄rē .i. suis illegitimis

Hic posset reliquū dare naturalibus ip̄is

F LIII

Casus licit⁹ debi
te suat⁹ maxie i
foro iudiciali.

Nō tenent ad re
stitutōes.

De furto i nēcī
tate.

Nota h apd̄ quē
fili⁹ sit nutriē/
dus facto diuor
tio.

De hereditate li
cite danda a p̄re
suo natali filio.

De Frañnita. q̄lic fiūt licite ⁊ sine simonia

F ^{.i. p̄sone} **S** ^{.i. restent} i descendentes ascēdētes neq; constent

^{.i. eē heredes. f. filios suos. f. de iure}

Tūc p̄ heredes naturales dare possēt

^{.f. filij .i. p̄i suo ⁊ m̄ri f. filij legitimi p̄ moꝝ}

Quāuis legitimi succedāt att̄n̄ ip̄i ^{Cet̄e parētū}

^{f. filios p̄is v̄l m̄ris .i. nutriēt .f. viti alicui?}

Hos naturales pascēt dictamine iusti

Cetera q̄re infra de filijs legitimis i littera **I.**

S. Conceptum nat. **I**tem in littera **J.** de illegit̄is

^{.i. aliquid .i. pactās vicz sequē}

^{t̄i mō ⁊ sub mō negatio}

Casus iste sc̄z ne
gare paciscēdo ē
simoniac̄ siue
extra siue i frat̄
nitate.

Qui statuit fieri quid sp̄uale. paciscens

^{s̄c̄ neq;}

^{s̄c̄ nec}

Nō sint exequie p̄cessio par̄ q̄z tale

^{.i. simoniac̄}

Ni t̄m̄ de s̄y mon moꝝ ille p̄batur

^{s̄c̄ aliq̄s. f. affirmat̄is s̄c̄ aliq̄s .f. post}

Ende paciscēdo dans t̄m̄ tal̄ habebit

^{f. filia sp̄n̄alia .f. iudicandus}

Tales exēq̄as ⁊ cetera nec s̄y mon hic est

^{f. aliq̄ s̄c̄ q̄n̄q;}

Sic ⁊ frañnitates faciūt s̄y moniam

^{.f. in frañnitate}

Nō t̄m̄ hanc faciunt fr̄es statuēdo loq̄ntes

^{.i. aliquis}

Quis nisi p̄mittat annatim se dare t̄m̄

^{.i. frañnitatē}

Nō acceptet̄ ad fr̄es. cum neq; v̄e

^{.f. frañnitates s̄c̄ p̄ort̄. i. societas}

De sint religio sed consociatio q̄dam

^{f. p̄ captiuis s̄c̄ alēdis}

Ad faciēda bona. redimēdis p̄ vel egenis

^{f. ad faciēdū .f. frañnitas talis}

Aut huic cōsile cur nec s̄y monia p̄batur

^{f. q̄n̄q; .f. frañnitas alicui?}

Ut qz cōueniant fr̄es in mēse v̄l anno

Tūc ⁊ ob expensas hinc vtilit̄ faciēdas

^{.f. in frañnitate ⁊ licite .f. frañn}

Possunt exigere nummos a quolibet hoꝝ

Nō s̄t̄ illicita in
frañnitate ista q̄
hic notant̄.

De Gra De gñali p̄cessiōe De Gladio

.i. in frañtate tali qz h̄ valde illicitū eēt in frañtate
[N]ic nullus iuret. piurus ne sibi fiat
¶ Aliquis sit in gratia vl̄ statu salutis q̄ttuor sunt signa. Et q̄ aliq̄s sit extra gratiā vl̄ in statu damnatōis quinqz sunt signa. vide supra de euca. digne suscipienda. Item quō opa facta extra gratiā sunt mortua vide. f. in p̄ncipio d̄ peccat̄s.

GLIII

Non vult includi p̄cessu sub generali
.i. p̄cessione .i. p̄cederet

Quid intelligi d̄z p̄ gñale concessiōnem.

Que verosile q̄s non daret in speciali
f. d̄ offi. le. c. i. in glo.

Plurima cōsistunt mandato sub gñali
.i. exp̄mans .i. nō intelligit̄ l̄ n̄ intelligē oz l̄ debes

Que nisi p̄mans nō hec cōcludis in ip̄o
.i. c. p̄ctio i glo. d̄ iureiur. cū p̄cor. ubi posit̄s

pra vt si p̄missi tibi aliqd̄ darez oēm hōiem nō teneoz dare cōtra me
.i. i gñali locutōe p̄sona loq̄ns intelligit̄ esse exēc̄

Accipit̄ p̄mens. platu sub gñali
p̄z. 22. q. 2. ne quis arbitret̄

Gladi⁹ nō ē reddend⁹ furioso.

Non reddes gladiū cuiq̄s facto furioso
.i. n̄ tenerz de iure

Iurasti licet hoc aut vouerz haud dare debes

Gratia p̄ncipis vl̄ dñi.

Recept⁹ ad grāz a dño q̄ b̄anir̄ p̄t̄ aliqd̄ delictū fuit cuius z bōa ob h̄ p̄fiscata fuer̄ a dño eo ip̄o q̄ culpa sibi a dño remittit̄ actū ad bōa n̄ restituit. S; qñ q̄s recipit̄ ad pleitudi nē grē remittit̄ culpa z restituit ad fauores. Ergo qñ solū sim p̄l̄r ad grāz recipit̄ n̄ restituit z mētro fac̄ etz qz resēpta fisco dā nōsa i dubio s̄z restringēda ad min⁹ p̄iudiciū ar. l. si qñ. C. de op. publi. S; Bar. q̄ sentit̄ p̄uū intelligēd⁹ ē qñ p̄nceps faciēs grāz mādat̄ sniaz l̄ b̄anū p̄zelari. qz tūc restituit ad bona. re/

Comissa sibi culpa.

b f. filij f. p̄ris

Eredes retinēt bona defuncti lz z sit

f. casibz .i. ex h̄edatus

Dampnat⁹ morte. trib⁹ ē sed filius exozs

.i. p̄mo cāu

.i. q̄ d̄cūqz lese maiestatz

Ut faciente p̄ie maiestatis q̄ue crimē

R ũ

De Hereditate et Exhereditatione

H

f. 2º cāu

f. 3º cāu

Vel sit hereticus ipse pater, ve patronus et inde

Seruat in ecclesia feudum vel ius quod adiret

f. suos .i. post

Ad natos, pater hinc occidit vel mutilauit

f. clericum f. ecclesie f. mala enormia

Ecclie clerici seu rectorum, cito post hec

f. ecclesia

Perdit ius omnem quod in ipsa iure tenebat

f. iuris ecclesie f. suos

Nil post ad natos veniet, patres poteruntque

f. filios suos .i. hereditarios

Hos puare bonis natos certis sibi causis

f. suos sab hereditate f. factos

Sed nequeunt natos excludere religiosos

f. nati f. ingressum religionis

Hic quis ante puati demeruisse

f. religiosus filijs f. secularibus filijs f. pntes

Illis sed plura reliquis de iure relinquere

Quem clerici indubitanter seculares succedunt suis consanguineis in patrimonialibus, sed non in feudalibus bonis quibusdam.

f. filium vicz in autē, vt cū de ap. co. §. causas

Natum iure bonis pntes puare pntes

vicz in subsequētibz q̄ iuste de iure et dz aliquā vel plures scribere in testamento ipse pater. L. d. in offi. te. autē. f. hodie

Quattuor ex causis que decem ferunt fore prima

f. fili

Quā man⁹ nat⁹ his intulit, aut quis extat

f. filium

f. pater vel miter

Per natum forsitan iniuria facta parēti

f. pntes .i. accusat .i. fili⁹ .i. criminalit

Aut hos inculpat nat⁹ de crimine, de pto

f. lese

f. fili⁹ accusans pntes

Crimine collise maiestatis, qz si res

f. duobz casibz

f. hereditate

Publica turbetur qz non his sorte careret

f. fili⁹

f. uerlet f. fili⁹

Sinatus cum maleficis incedat, et ille

Religiosi non dnt
ex iure puari hereditate patna.

Pater ex hereditate
filios non potest nisi hīca
iusta cā. Sz xiiii. iu.
ste cause h signat ex
iure Ciuili et Cano
nico ex quibz p̄r.
Prīa cā Scda.

Tercia cā.

Quarta causa
Quinta cā.

De Exhereditatione in certis casibus

Dū fiat talis aut nitit' insidiari
.i. maleficus
.i. pntū suoz .i. cū filio exposito
Illoz vite. vlt' secum luxuriatur
.i. concubina

H LV
Sexta cā.
Septima cā.

Quipe nouerca sua vlt' forte focaria pūis
.i. filij

Octava cā.

Si p psona nati vlt' debita ppē
.i. filius

Carcere fuetur pī eius t' ipē recuset
.i. eripe .i. filij

Nona causa.

Prām surripe p posse. vlt' ipē pntes

Decima cā.

Condere phibuit testamētum. qz contra
.i. volūtatē .i. pseuerauerit .i. arenarios

Illoz nutū pmanserit int' arenos
.i. iocularozes t' histriones .i. societate

Undecima cā.

Ac inter mimos d' quoz sorte nec vnqz

Ipē p' fuerit. etiam si filia vitam
.i. luxuriosam

Luxurie duxit quā nūc p posse pntes
s' et .i. negligantē

Nubere dotare vellent nisi p' sus omittant

Donec vigesimūquintū deduxerit annum
s' filij .i. debite s' parentibus existentibus furiosis

Duodecima cā.

Aut curā rite non p'stitit his furiosis

Carcere surripere si negligit ipē parentes
.i. eripe .i. filij

Tredecima cā.

Quādo noluerit extremū velle parentum
.i. filij .i. vltimā volūtatē .i. debite .i. hereditate

Decima q̄rta cā.

Complere rite puatur sorte patna

.i. singulis supra dictis. vlt' pntes filio. viz fm 30. an. sequit' in c. quinta uallis de iu. rem. vbi etiam in glo. ponuntur p' dicti etī casus q' sic. 2c.

Casibus t' dictis poterunt alimenta negare

De Erhereditatōe in certis casibus

H

.f. filiū .f. fm glo. in le. fi. **L**. d. epi. z cle. z rex. in .c. non liceat
rix. q. z. vbi dicitur qd p religiois igressuz tollit ois ingri.udo. Et
fm pa. vbi s. Si filia fornicatrix vult penitē d pto. p̄ tenet
eā alē. ar. c. l. d. z p̄ p̄ns dicitur pa. vbi s. qd etz tenet eā dotare. qz
cā dotis nō min⁹ fauorabil e q̄ cā alimentoz.

Hunc nisi peniteat

Sext⁹ casus q̄
bus fili⁹ exhere/
ditare p̄t p̄em.

Prim⁹ casus.

Secund⁹ casus.

Terc⁹ casus.

Quart⁹ casus.

Quin⁹ casus.

Sext⁹ casus.

Natus forte p̄em puat p sex puta casus

Quā p̄ natū culpāt de crimine. dempto

Crimine collise maiestatis. qz vitam

Insequit̄ nati p̄. atqz focaria nati

Vroz seu nati coeant cū p̄e. v̄l idez

Testari. phibet natū quo posset. z ipe

Curā non gessit. dū natus erat furiosus

Nec redimit natū dū tollit a saracenis

Ille si morit̄ intestatus bona carpit

Nō p̄. ecclia. p captiuus redimēdis

Casibus z dictis valet huicalimenta negare

Hunc nisi peniteat

Debita psoluet defuncti q̄libet heres

Aut foret vsura p̄tract⁹ furta rapina

Vl d̄ in cā quondā debēs tumultatus

Seu res nūc heres habuit v̄l nō tumultati

Aut cōtestata sit lis v̄l nō nihil obstat

Rege nec obstāte q̄ multū larga videt̄

De hereditate eius successione

s^c q: als necitas excusaret l. defuncti

Si tunc hereditas saltē sufficit eius

Hic notat qd qlibet heres siue fili⁹ siue extrane⁹ n̄ distincto
vz p raptoris l' alteri⁹ tenet iure canonico ad oīa debita d'fun/
cti p' soluēda siue fuerint ex d'ctu l' q'si. l' ec maleficio l' q'si. l' alio⁹
vz h̄ in metz⁹ tā g'it **E**st ar' l' d' tract⁹ v' emptio. v' editio. loca/
tio. d' ductio. mutuū z s'illa. Quasi d'ct⁹ d'z tutela v' negotioz
alienoz gestio. Maleficiū ē furtū rapia. Quasi maleficiū ē. v'c
cū iudex p' ipencia iudicat. v' cū d' domo alicui⁹ aliqd ē electū
v' effusuz qd nocuit trāsēntibz. Itē etiā q'si s'ile vide j. d' v' l'uz
quasi in fine. s. **I**s cui debet. zc. .i. in hereditate

Post intestatū laicū succedere debet

.i. sanguinē⁹ s. d'cedēte d'ficiēte s. succedet .i. lateral

Primo d'cedēs. hinc ascēdēs. latus ē hinc

s. exis s. d'cedēntibz z ascēdēntibz z collater. alibz

Proximi⁹. sed d'ficiētibz omnibus illis

s. in hereditate sua s. vxoz viro suo

Tūc vir succedet vxozī seu viceversa

s. p'fac' null' ex'ntibz s. p'fiscāda s. intestati vide j.

s. d'ni sui t'pal' **T**estamentū

Vltimo fert fise⁹ sed nō ita sunt bona cleri

s. saltē .i. t'palis

Prescripta d'ns ex cōsuetudine terre

.i. accipe p se possit .i. alicui⁹ sue t're

Accepit ipa bona defuncti. ple carētis

.i. l'uoꝝ p' d'cessoz s^c q'ndā

Ma sua qd t'ra fuit allegare valet sic

s. laicū s^c q's i' testata relinqt tā q's p' sanguicōs

Post intestatū sub d'cedētibus. heres

s. i'ntitati s. i'ntestati

Filius ē p'mus. illi par filia p'is

.i. filij filioꝝ z filiaz

In stirpē v'o succedūt iure nepotes

.i. exēpli grā viz i illō succedē d'nt nepotes .i. ec' h'itur⁹ in h'z/

s. nepotū d'itate

Vt qd vterq; parēs si viueret ē habiturus

s. p' sanguine⁹ .i. p' q's .i. supest. s. p' sanguine⁹

Descendēs nec vt ē ascēdēs hinc seqt mor⁹

s. ascēdētē .i. filio s. plibz

Lui⁹ defuncto nato sine legitimis. hinc

s. nati p' d'icti s^c fore s^c ambo p'ntes

Ferē vterq; parēs heres dū sunt sibi soli

H LVI

(lar⁹). i. collaterales
p' sanguicat⁹ viz d'ct
tinentibz ascēdētibz et
d'cedēntibz

(valet). s. ex p' d'icta
p' s'uetudie p' s'c'ra sal
tē. q'ruplex ar' sit ista
p' s'ceptio vide i l'ra **P**

De hereditatis successione

H

s^e sp qz p^r p^rfer^r auo si
ambo sup^rsunt

f. p^r sanguinitatē .f. vtr^qq^z di^z
s^e si cū pntes

Saluaqz sit p^rrogatiua g^radus. qz g^radu sint

.i. ex p^r p^ris

Equali. p^r succedunt iure paterni

f. hereditatis .i. ex p^r m^ris f. p^r hereditatē

Dimidia parte. sed m^rni reliqua sunt

viz vt si ex vna p^r sit m^r au^o m^rni^o f. vtr^qq^z pntib^z
z ex altera auus z auia p^rni

Quāuis sit numer^o dispar. his si t^r extant

.i. cū ascendentib^z

Frēs siue soroz hi cū scandēte vocant^r

.i. vocant^r cū ascendentib^z in g^radu p^rim^ris in virilē portioem

Qui tūcite gradu sit p^rim^o. ip^a virilis

.i. succedunt equalit^r cū p^r z m^re z auo z auia z alijs ascēden^r
tib^z. Idē etiā est de filijs frat^rz ex vtr^qq^z laterē p^rinctoz z ita
succedit femina sicut masculus. nec refert si sit f^ruus v^l eman^r
ceps

Portio detur eis

Si descendētes ascēdētes neqz restant

f. collaterales

Succedūt latera p^rmo frēs vocitent^r

.i. filij v^l filie

.i. v^lputa

Hinc nati p^rter fratris p^rus vt tumulati

f. defunct^o .i. filijs suis

Qui saltem frat^r cū natis nūc ab vtr^qq^z

Rite p^rte suo p^rtingit eū. puta cui^o

f. hereditatē

Post h^{er} hereditas. ac in eā veniūt hi

f. suis

Frēs p^rdicti cū p^rlibus atqz pntes

.i. ip^o

s^e veniūt in ip^am hereditatē cū p^rdictis

Defuncti. sil' ascendētes p^rimiozes

Et dicti fratris p^rles p^rcedere d^rnt

Illos defuncti frēs qui rite fuerunt

Ex vno solū p^rincti iure p^rte

viz

Post illos frēs qui sunt ab vtr^qq^z p^rte

**Hic notat^r quō
collaterales suc
cedunt.**

De hereditate successione et gradibus

R LVII

Et post dictorum fratrum
Et plures horum sequitur fratres sorores atque

De horum plures qui sunt nisi parte sub una
s. dictorum .i. fratres patris vel matris

Quibus fratrum nati patruos tumulati
Et reliquos filios iuste precedere debent
.i. filios auctilias s. sanguine

Post fratrum natos et fratres primos
s. gradu s. si primus parte hereditatis admittantur

Non admittit gradu si sunt filios pater stent
Nota quod heres potest deducere ante omnia expensas funeris etiam alias expensas necessarias quas fecit causa hereditatis viz in Testamento Inventario et hinc itez quoniam debita tota hereditatem hauriunt heredes debet esse immunis a lucro sicut et a gravamine. l. de iure. l. sanctorum. §. et si partem cum sequentibus.

Usque ad decimum successio iure tenet
De hereditibus quere etiam supra de filiis. et infra de legitimis in l. 1.

Notandum successionem hereditatis quod naturales Naturales siquidem si sint tamen descendentes quales sunt proprie illi qui nati sunt ex cubina unica et in domo retenta loco uxoris tales non succedunt nisi quod sunt alij legitimi vel iuxta legitima quibus deficiente succedunt in duobus vncijs Aut. l. 3. p. i. l. de naturalibus liberis quod est placet domino panos. in. c. rata. extra quod si. sunt legitimi. Fratres liberi pntes non succedunt quod pntibus non succedunt sic dicitur Bar. i. l. si gener. ff. de h. q. vt Judi. Narzigit ex d. anato coitu pntes non succedunt nec spurij pntes nec iuxta pntes Dat. ar. et iuxta per ea succedunt nisi fuerit illustris et doct. in. l. si q. ad senatus consul offic. Et p. totum. n. Iusti d. senatus consul ter. u. Nec naturalibus tamen. p. et iuxta pntes succedunt Fratres autem et iuxta pntes ea est fuerit illustris succedit sicut doct. l. si q. allegata Videt tamen sicut Jo. fa. quod sic pntes succedunt naturales in duobus vncijs et pntes eis succedere oportet p. ratio. Fratres naturali legitimitate p. ipatore pntes solum succedere potest sicut iuxta pntes Per papam autem naturali legitimitate potest succedere non oportet si talis legitimitate ad alia sequenda potest successione hereditatis valeat per Sultominus talis legitimitate quod ad d. anato coitu aliqua efficacia habebit p. successione hereditatis quo ad partem vel iuxta pntes pntes.

De Hermofrodito et Homicidio.
2 1

De Hermifrodito et Homicidio

- H**ermifroditus ē sexu natus utroq;
f. in ordinatōe
- D**ū plus vir pstat v3 huic inesse character
f. si hermifroditus magis mlier est q3 vir
- N**ō ecōuerso. tñ ordo negat vtriq;
f. in ordinatōe hermifroditi
- D**ū foret equal' sexus nequit eē caract'
- H**omicidū qualit' et quot modis fiat vide 7. i
quinto precep. Item de irregularitate preter ista
que hic sequuntur. .i. cleric'
- D**e malefactore dū corā iudice clerus
.i. prestans
- N**ō tēptet. testās manifeste clericus ipse
.i. ad mortē vl' mutilatōem s' emendā
- S**anguinis ad penā q' non intēdat. et inde
f. dictū malefactorē vl' mulier
.i. irregularis .i. nō ē
- I**udex occidat. infamis clericus haut est
f. mulierē .i. pcutiens aliquis
- P**regnātē cedēs vl' ei p̄stādo venenum
Desic cōceptus formatus fiat abortus
f. aut ex p̄cussione l' ex p̄stato veneno. f. p̄dict'. .i. irregularis
- H**in hoc p̄tingat. hōicida dā fit et irreg.
f. s̄dicta. f. hōicida l' irregularis
- S**z nō formato cōceptu si facit haud ē
.i. ne ob timorē p̄sentias in p̄ctm
- E**t culpā vites te si occidere debes
f. vt eueniāt bona
- N**ā faciēda mala nō s̄t p̄ bōa. vl' quis
.i. posic' f. malū .i. eliget
- S**tās int' bina mala. qd min' ē capietur
f. in libro machabeoz. 7c.
- H**inc excusant' sampson alij q3 quidam
- C**ōsilio tacti spēali pneumatis almi
- S**ic nil excusat mulierē se perimētē
.i. p̄ginitatē amittat .i. infer'
- N**ō rumpat' sibi dū violētia fert'
- Q**uādo foret aliq' sub bello forte pempti

De Homicidio De horis Canonicis

LVIII

A quibus haud scif qz plures presto fuerit
f. factū eē s^c in eodē facto
.i. iustū f. pñtes

S i foret iniustū bellū vlnō. laici tūc s^c iūria

A quibus infertur iniuria. vlpaciēs hāc
s^c in tali bello iusto f. laic vlt cleric

A lic^o existat. intētio sit pīmēdi
s^c cleric^o vlt laic^o f. z irregularis

Q uamuis z leniter is vulnerat ē homicida
.i. nō intētioe occidēdi f. laic^o vlt cleric^o

S i nō vt pimat iusto bello veniat quis
.i. nō. i. aliquē

P rouoct aut nullū cedat letaliter haud quē
s^c nec ideo irreglans f. in tali bello iusto

N ō homicida dat reliqui licet z pimebāt
f. qz ē gñalē et approbatā z studiez ecclie

Q uo mortale facis matutis neqz dictis
f. d iure f. celebrādo viz pñs dict^o

P ost celebrare vel. sed nō peccas sine pñmis
.i. pceptū viz alicu^o epī l'plati s^c qz sic eēt mortale

N i s^c vetitū fore cōstet sine statutū
.i. an laudes nōdū p te diccas. f. q ad pñmā missaz medie noct^o

L audibus haud lect^o in natali celebrāb
.i. celebrare pottris

L Porro qdragesima celebrās iā vespē lecto
.i. m. p. etiā ex r' r'az .i. an pñdū p^o vs. l'cās

f. qñ dicere iuxta doctrinā ecclie fieri pōt et qñq sine veniali si ali^o cā rōnabili fiat. qz pceptū d horis dicēdis nō referitur ad tps s'm Antb.

H oc sine mortali fieri bñ posse notasti

N ec veniale puta dū iusta subest tibi cā

P ost sextā lectam recolēs primā neqz dictā
s^c hora .i. dicere

H ora sit aut reliq sine cōtemptu sed omiffa
s^c nec

T ūc potes oblitam cōtrit^o soluere solam
f. post ppletōzū an tps matutinale .i. rōnabili

S ero legēs sana matutias sine causa
s^c nec

V t qz nec studeas aliud ve necē laboras
I ij

De horis canonicis et mō legendi eas.

De horis canonicis

H

ut extra de celebrati
one missar. c. i. **S**
Ant. de q. curiales
solent legere oēs hos
post matutinas de ma
nelcās p̄mā. c. iā. se
ptā nonā. vsq. vs. ex
clusiue **S** vs. cum
comple.

Notā dñi s. Aug.
de Anthona q. Con
uersi p̄fessi tenentur
ad hos necēario sicut
clericū fr̄es p̄fessi.

s. de aliq. tñ de senon est
mortale

Nō dāris immunis culpe thoma referente

f. horas i. inclusiue

Mane potes legere sil' oēs vespe iuncto

f. horas

Peccat mortale dimittens has studiose

Negligit aut illas sed non mortale relinquit

i. postq̄

Illas oblitus sed supleat vt memoratur

f. causa infirmitatis vel causa necessitatis vel p̄pter carentias
libri. r̄c̄is. f. septe ps. cursum marie vl' aliud

Quando necē subest aliud quid dicere posset

s. p̄stiturus etiam omnis religiosus p̄fessus

f. clericus i. bñficiū

Quilibet in sacris leget has vl' hñs benefici

s. sic bñficiū

i. p̄milit

i. intitulari

i. beneficio

Et licet exiguū qz se dedit huic titulari

f. bñficiat^o

Aut foret in sacris vl' non tñ has leget ip̄e

Hasqz leget cūctus sub religione p̄fessus

Quius religio cognoscitur eē statuta

f. ad vitā p̄templatiuā i. approbata f. religio

Ad contemplandū si p̄firmata sit illa

f. horas canonicas f. p̄fessos f. aug. de anthona

His z conuersos qdam fert eē ligatos

f. horas canonicas i. solus apud se in loco non sacro nñ

i. i. sacri tñ bñfi p̄mittendo

f. horas

Has anathema leget priuatim solus z omēs

Clericus beneficiatus in minoribus existens quando ē ab
sens ex causa legitima z defuit ecclie p̄ vicarium nihilomin^o
tenetur ad horas canonicas fm pa. in c. i. de celebratiōe missae
in de. in glosa. Etiam fm Inno. z Jo. an. z est tutius. Licet
abbas z quidam alij dicant q non tenentur hoc veruz videt si
nullam vtilitatem in absentia recipet ab ecclia alias non ē ve
ra opinio cū non solū bñficiū datur vt fūiat ecclie s̄ etiā vt oēt
p̄ illis qui bñficiū p̄stituerunt **H**oc cor. i. hoc **C**ar. in d. de. i.
Ergo sequit si nihil p̄cipit de bñficio in minoribz p̄stitur^o z de
ferunt ecclie p̄ vicariū ad horas non tenent.

De hor' bte Marie vgis r d officio dñctor

Nemo coartat sup hor' vgis aut ad
.i. p defunctis .f. sicut ad horas canonicas

Officiu mort' sub mortali nisi costet
.f. vtrūq; officiu .f. ex statuto .f. ordinaria

Hoc sibi pcepta v' s'uetudo coartet
s' tenet ad officiu defunctor .f. i'ituit i aliq ecclia
f. officiu

Accie p'rie. nō qd nur' sp'ialis
.i. defunctor .f. ordinarū sue ecclie .f. clerice .f. i sua ecclia

Officiu mort' p'dictū fuet r absens

Consurā p'mā q's bñs .fungēs ve minori

Ordine. nō legū ad q'cūq; iure teneri
viz p'secrādo .i. illū psalmū vel aliud hmōē
viz p'mā consurā suscipiēti

Orādū. p'sul nisi p'cipiat miserere
viz aliquē ordine mīore l' oēs sil' suscipiēti .f. ad orādū p'dcā
viz p'scpta l' als aut hmōē

Aut septē psalmos v' cōsuetudo coartet
.f. d' p'dict' .f. d' iure et
viz aut p'mā cōsurā hñtē aut mīores ordies sine p'ctō

Hos factos bigamos lcūros nil fore credas
.f. minorē ordine aut oēs minores hntes

Quivis noscat illic remanere caract'

Officiu degradatus sacris puta functus
.i. horas canonicas .i. saltē in sacris p'stitut'

Rodo. s' sic nec excōicari maiore
s' dicit

Dicere debet. s' vobiscū dñs nō
.f. dicit .i. qd ad dignitatē ordinis p'inet

Huic nec cōsile qd dignū rite notat

¶ De Jeunijs ecclie.
.i. sub p'cepto ecclie

Eiunare dies subscptos iure tener' s'
s' rota

Vt q' dragesima. s' t' t' p' q' t' tuor. atq;

Natal' dñi. penthecoste socia'

Virgis assumpt' . r apl's. inde philippum
.i. assumptio .i. vigiltas ap'lor

F. LIX

De hor' bte ma'rie vgis. r d' officio defunctor

Hec Rodoñ.

Nota qd' dieb' tenet q's ieiunare s' p'cepto ecclie r d' iure

De Ieiunijs eccie De Ignorā. Iur. & Fac.

Nota ex usu pcedenti qño ex iure nullum aliò festuz brè p̄gis obligamur ieiunare nisi solū ex consue^{tu} rari q̄ vitz consuetudo tñ obligat p̄f scan/ dolum vitandū.

s^c qz tpe resurrectōis veniūt. s̄ Jobes p^o nitatē ch̄i venie
Ac iacobū demeqz iohem. p̄cipitur sed

Baptiste natus sequit̄ laurentius illum
s̄. iohis .i. nititas ieiunāda
s̄. oim

Lestū sanctorū ieiunandumqz iubetur
s̄. dyocelis s̄. p̄cepta

Atqz tue terre ieiunia p̄sulis adde
s̄. viversalis alicui⁹ loci p̄f ḡue scādali. s̄. ieiunia

Mos nisi cōstringat ad cetera nulla teneris
s̄. ad ieiunādū s̄. dñi .i. dies rogationum

Sunt de cōsilio velut aduētus qz rogatus
s̄. de consilio ē s̄. feria

Quartaqz sic feria cū sexta sabbata cuncta
s̄. dñica dies s̄. qz dies electice s̄m b. th. o. 2° 2^c

Nulla dies dñi tibi ieiunāda putetur
s̄. cūta lactancia & oua

De lbo q̄drage/ simali.

Sola quadragesima p̄hibz tibi lacteal mādi
s̄. ieiunij tori⁹ s̄m q̄buscūqz. s̄. aut lactancia cū ovis s̄m ovis

In reliquis patrie morē comedēdo sequaris
s̄. i. xxi. annoz p̄plete s̄. ab ecclia d̄ iure sub mortali

Plures excipiū tur de iure a Ieiunio eccie.

Ter mō septēnis mor ieiunare iuberis
s̄. vitz septē ānos s̄. xxi. s̄. cuiuscūqz sexus

Mos infra iura nulli ieiunia mādāt
s̄. a ieiunio eccie s̄. nō obligat

Debil excipit̄ s̄l infirmans remouetur
s̄. nō obligat s̄. mater

Atqz senex q̄s̄qz sic imp̄gnata qz lactans
s̄. nō obligat s̄. nō obligat s̄l n̄m̄s modē cū comedēs n̄ obligat

Parca mimis comedēs. mēdic⁹ sic qz paup
s̄. quilibet

Inde laborator maḡ durante labore s̄. r̄ḡue

Sicqz cursor faciēs sibi qd̄ opus ē iter ingēs
s̄. excusar⁹ a ieiunio eccie s̄. extra tps ieiunij

Hinc pegrinus erit tūc si differre nequiuit
Duplex ē iuris s̄l ignorātia facti

De ignorantia dupli.

Est aut̄ iuris ignorans furta reatum
s̄. ignorātia s̄. aliq̄ā s̄. esse

Ignorātia iur

Est hō facti si rem nescis alienam

De Illegitimis et de Intestato.

F

De illegitis fili
is quo ad heredi
tate p^o intestati.

Ex facto licito ^{.i. ex hoc .i. excusat a toto} nil hinc deus imputat illi
^{s^c factū .i. a toto s^c p^o t^o}

Quippe p^o illicitū nō excusatur ab omī

Post intestatū si legitimi neq^z restāt
^{.i. filij v^l filie}

Heredes p^oris. tūc naturalib^o eius
^{s^c d^o bonis p^oris s^c bina vncia s. filioz naturaliz}

Vncia bina dat fit z ex hac portio m^oi

Cetera quere supra in littera S. z in littera I. d^o
legitis z legitimatione. S. Non fit legitim^o zc.

<sup>f. filios v^l filias s. bono exeq^odo
s. ciuil^o p^o mortē pntuz</sup>

Dampnati coit^o natos lex puat ab omī
^{s^c nihilomin^o s. filijs d^o nati coitus}

Pluribus atq^z locis sup^o istis mos varia^o
^{s. filios d^o nati coitus s^c eoz}

Hos ius canonicū cogit nutrire pntes
^{s^c dicēd^o}

Est intestatus testamētū sibi nullū
^{s^c testamētū .i. iuxta iura}

Cōdens. seu faciens illō sed nō sibi iure
^{s. testa mentū s^c sibi}

Aut faciens iure sed post ruptū q^z natus
<sup>s^c fuit s. conditoris testa
menti</sup>

Filius existat. v^l nō ruptū s^z z heres
^{s. intestati}

Noluit hereditatem tūc tal^o adire
<sup>s^c p^o sone .i. fuit^o s. solēne s. carnal^o z spūal^o vic^o duplex vt
p^o infra</sup>

Arroz. p^oditio. votū. p^ognatio. crimen
<sup>s. quō ad fidē xpianā .i. violē. s. sacer s. i m^oio^o p^o s^c publice
cia i rapu l^o als p^octo adhuc stare</sup>

Ault^o. disparitas. vis. ordo. ligamen. hōestas
^{s. vsq^z q^ortū q^o dū iclustue .i. impotentia coeundi}

Si sis affinis. si forte coire neq^z bis
^{s^c cūcta enūerata aū p^octū m^oimo^o venētia .i. dirimūt}

Hec sociāda vetāt cōnubia iūcta retractāt

Coceptū natū p
a adulterū est q^ore. i.
in l^ora L. sub §. Co
ceptū natum.

Hic notat q^os d^o
intestat^o z quot
modis

Hic ponit ipe/
dū nēta m^oimo/
nū p^octū z p^octū hēdi
que sunt. q^o.

De Impedimēt mrimōij cōihēdi v cōtracti

E L X I

Notandū s̄m **H**osti. vbi cūq; doctores p̄ glosas suas dicunt solū mrimōium si non inducunt ad hoc ius expressum tunc dicenti contrarium adhibereas vtz q̄ teneat mrimōium extra de resti. licet ex quadam in fine. **I**dem in summa consens. co. ti. q. 3. **A**liquis coniugum sciens impedimentū legitimum cui capitur ab ecclia cum altero cohabitare debet obedire quo ad cohabitatiōem z nēctioz exhibitiōes quia de facto se ei copluauit. sed non debet obedire ad reddēdū debitum

Si tū hec veniant tibi post cōnubia vera
s̄ cūcta sup̄ enūerata .i. rite cōtracta
s̄ illa cōnubia s̄. p̄ carnalē copulā .i. in nullo mō dirimuntur nec impedit mrimōij cōtrū p̄us etiā si cōsummatū n̄ fuerat

Aut cōsummata fuerint v̄l non nihil obstat
s̄. s̄. enūerata s̄. mrimōia rite cōtracta .i. castitatis. qz illud soluit mrimōiū rite cōtractum saltem solenne votū vtz in sequenti s̄ s̄u q̄uis post mrimōium cōtractum votū emittatur carnali copula non secuta:

Nec soluunt ip̄a. sed votū demito castum
s̄. votū aūdictū
s̄. fore .i. votum solenne quod p̄fertur aut fit aut cōcluditur i susceptione sacri ordinis non p̄t dirimere mrimōiū rite contractum sine carnali copula secuta sicut votum solenne p̄ p̄fessionem.

Quō puto solēne. nec vt ordine p̄fero sacro
s̄. solū votū solēne s̄. p̄ regulā aliquā v̄l alias seu alio mō s̄. p̄ p̄fessionē p̄ papam

Sed qd̄ p̄fert̄ in religione p̄bata
s̄. voto p̄ p̄fessionē

Quo p̄ te facto puta post cōnubia vera
s̄. carnali copula s̄. cōnubia talia

Nō cōsummata. mox cōstant iure soluta
s̄. cōnubijs s̄. p̄ alterz coniugū nisi sp̄ōsa p̄senserit in p̄fessionē v̄l ecōuerso

Sz cōsummat̄is reuocat̄ iure p̄fessus

Nota q̄ **S**ixtus quartus decreuit p̄ bullas ap̄licas plura cenobia frat̄z de sc̄ia regula beati **F**rancisci. z b̄ri **A**ugustini. **S**ilr̄ plura reclusoria soroz de p̄fatis regulis debere p̄fessionem recipere ab ingredientib; z p̄ eandem p̄petuo obligari ad tria vora solennit̄ vt in ordine approbato **C**ōm **R**ichar. z **H**osti. **S**i q̄s vxorē volētē ingredi religionem v̄l tā ingressam s̄ nōciatā cū q̄ cōtraxerat p̄ s̄ba d̄ p̄nti cōguit et; p̄ violentiā tūc n̄ p̄t ingredi religionē. v̄l remanē si tā intrauit z voluntatem alterius coniugis.

De Impedimēt: mēionū cōnhē. x. ptracti

F ^{f. rite. s. int̄ duos .s. int̄ eos}
Facto cōingio nec post sit copula carnis
^{f. iugū. i. inuico .i. approbatā}
Altro nolente sanxitam religionē
^{.i. intrare}

Nota q̄ sensus
istoz vsuū intelligitur
et̄ p̄ oppositū viz de
vxoze intrāte religio/
nem. zc.

Alter inire p̄t cōiūx̄ illic p̄fitēdo
^{f. post m̄rimoniū rite p̄cū s̄ maritū sūi}
Cognita si fuerit permittēs hūc p̄fiteri
^{.i. dirimit}

Semp sit casta si nupserit annihilatur
^{.i. et̄ dirimit. .i. v̄r su? p̄fessus f. ordine}
Imo si moritur monach? v̄l q̄ sacer extat
Cextat. .i. s̄ illi mō si m̄lier p̄misit illū cū q̄ p̄traxit post carnalera
copulā ad aliquē sac̄ ordinē ordinari. Nec pleni? vide s̄. de
Diuortio.

Nota h̄ q̄ vortuz
solenne emissum sal/
tem implicite i sacri
ordis susceprōe n̄ dī
rimte m̄rio^m p̄cūm
nō dū p̄summati s̄
cut vortū religiois p̄
p̄fessionē s̄z. Anrb.

Qualiter hec fiant supra diuortia mōstrant
^{f. quicunqz}
Si sacer ordo dat̄ tibi post cōnubia vera
^{f. cū q̄ p̄traxisti palā aut clā destine f. nec p̄sensit viz sic ordinat? et̄ sacerdos factus}

Cū m̄lier nescit it̄z transib̄ ad ip̄am
^{f. post n̄ rimoniū rite p̄cū}
Copula carnalis q̄uis sit nulla secuta
^{f. sic ordinat?}

Uox hic de iure suspēsus planus h̄z
^{f. talit̄ ordinat?}
Si seculo maneat. post vxoze neqz mortem
^{f. ad altiorē dignitatē l' ordinē .i. b̄nficia .i. ecclesiastica}

Nota ipedimen
ta q̄ n̄ dirimunt
p̄cū sed p̄hibēt
p̄hēdū m̄rimo/
nium.

Altius ascēdit. sacra nec retinet benefici
Et hoc cōingū nec dissoluet̄ eoꝝ

Nota quadru
plicia feriay ep̄a
i roto ano q̄ p̄hi
bēt m̄rimoniuz
p̄hēdū solum.

Nota q̄ ista p̄hibitio ecclie p̄hibēs m̄rimoniū p̄hēdū est
in septem criminibz infra positis
<sup>.i. p̄hibitio Que ar̄ s̄z iste ferie i q̄bz ecclia p̄hibuit i
face ecclie p̄bere vide statim infra</sup>

Ecclie vetitū necnō t̄ps feriaz
^{.i. p̄hēdū m̄rimoniū f. m̄rimonia rite p̄cū}
Impediūt fieri. p̄mittunt facta teneri
^{.i. feriales}
Nemp̄ dies ferie de iure pbauimus esse

De Impedimētis m̄ionij cōtrahēdi

8° v̄s

8° solū sine octauis quibus nuptie fiunt n̄
si cōsuetudo ob̄st̄at

F LXII

Aduentū dñi donec datur epyphania

.i. a p̄ma dñica. lxx^o. 21° vsq; octauas pasche incluse

Sic est septuagesima iunctis paschatis octo

.i. dies rogationū .i. p̄t̄b̄ eccl̄es. vsq; ad dñicā sequentē idē
siue s̄m̄ hosti. s̄ Ray. d̄r dñicā illā nō eē inclusam s̄ p̄mū po
tius tenet

Atq; rogatio donec pentha sit octoq; iuncts

s̄. p̄dic̄s terqs .i. solēnitas nuptiaz .i. solēnitas i sac̄e ecc̄
l' cōsumatio m̄ionij c̄tespōsi z spōse

In quibus haud nuptie nec traductio fient

Notandū q̄ in istis t̄p̄ib; seu ferijs non phibet totalit̄ cō
tract̄ matrimonij. qz s̄m̄ Panoz. in. c. capellanus p̄ s̄ba d̄ p̄n̄
ti corā facie eccl̄ie p̄r omni t̄p̄e s̄bi cū non inueniat aliq̄ cā. phē
bitonis. qz in tali cōsensu nullū est p̄ctm̄ imo ē sac̄m̄ vt in. c.
debitum de biga. s̄ solum phibet solennitas nuptialis vt s̄z
p̄uitia z alie s̄iles solennitates. z solennis traductioz carnis
commixtio vt tenet glo. in. d. c. capellanus. Qui aut̄ facit con
trarium peccat mortaliter quia contrahit contra interdīctum
eccl̄ie vt pater de matrimonio d̄cto inf. eccl̄e. c. contra. p̄ totū

Sc̄dm̄ tamen petz de palu. solum erit peccatum mortale qm̄
p̄ma vice consummat matrimonium non postea nisi faceret z
contemp̄tum eccl̄ie. **T**reditur etiam q̄ vir viduus z m̄lier v̄
dua simul contrahentes z sine aliqua solennitate conuiuij cō
summātes ip̄m non peccant mortaliter. qz sc̄d̄ nuptie bened̄
ci non debent. nec p̄dicte solennitates circa has fieri solent.

s̄. subsequētia s̄. per te cōmissa v̄ vnū illoz .i. nō debere

Crimina sunt septē post q̄ iam nubere noli
.i. phibēt .i. s̄bi m̄ionia .i. nō d̄rim̄s

Que vetitant fieri. p̄mittunt facta teneri

viz q̄ sciēt cōs̄cat m̄rem v̄ duas sorozes v̄ filiam v̄ am̄tam
aut nep̄rem

s̄. p̄ctm̄ z p̄mū crimē. s̄. sc̄dm̄ crimen r̄c̄ijs.

Incestum faciēs. vxorem mortificans ve
(seu fraude). .i. int̄c̄d̄e auferēdi ab vxore v̄ ēz viz ius p̄c̄d̄i
v̄ red̄d̄ēdi debitū v̄ extra n̄c̄itatē leuātes altas

[Alteri^o sp̄s̄am capiēns. seu fraude leuantes

Sacro de fonte p̄ziū natum. p̄rios ve

.i. filiū v̄ filiā s̄. sup̄dicta

Ad cōfirmandū genitos sub fraude tenentes

Septē h̄ enūerā
tur vicia ip̄ediē
tia m̄ionij d̄
hendū solum

Hūc casuz planē^o v̄
de paz. s̄. ibi fonte
leuās q; tenens

De Impedimētū matrimonij contrahēdi

F

Morte sacerdotē plectens. tritus manifeste
qui simplr votum castitatis emisit

.i. occidens .i. solennit penitēs

.i. etiā ille ꝑhere ꝑhibet

.i. ꝑfesse

.i. simplicita

Sine sciens nubas mōiali. votaꝝ casta

.i. in baptizādo

.i. impedit ꝑhendū

.i. impediūt ꝑhēdū solū

Sic cathecismus obest. piter spōs. alia cuncta

Incestū facies. **S**ed m panoz. **I**ncestuozus nec ꝑhere ꝑt mūno^m nec debitū exigere post ꝑtractū a ꝑpua velle q̄ quā ꝑus habuit anteꝝ incestū ꝑmisit nisi dispensez cum eo. z fm **I**ncē. si exigit peccat mortalit. qz ꝑ canonis ꝑceptū fac ar. c. 2. de ma. obe. fm Ray. z Rodon. dicunt sufficere licentiaꝝ ꝑꝑꝑ sacerdotis. imo dicit de ꝑsue^m nō fuari istū rigore vicꝝ q̄ dispensatio petat ꝑ mūnoio ꝑhēdo. **S**ed dōm q̄ tua⁹ est petere. **S**i aut de facto ꝑtrahat tenet mūnoiu z reddere tenet debitū. exigere tñ non poterit ne ꝑtō mortali nisi dispē setur. **P**anoz. tñ in. c. lris de ꝑsumptionibꝝ videt velle q̄ ista penaviz q̄ non posset ꝑhere vel exigere incestuosus solū locuz habeat qñ ꝑstat de incestu qualitercunqz **S**ed m panoz. in d. c. 1. **S**i incestus est ꝑmissus vꝑputa quia cognovit consan/ guineam vꝑozis sue cum qua tam ꝑsummauit mūnoiu vel cum ꝑanguineis ꝑꝑꝑs tunc ꝑs non poterit dispensare nisi ex cā vꝑputa rōne iuuentutis z h mōi. c. si duo. 37. q. vi. **I**dez **S**t cōiter tenere doctozes hoc idem etiā vt talis exigit. **S**i ꝑo incestus nō est vere ꝑmissus. vꝑputa quia ꝑꝑꝑit ꝑanguineā sponse nondum cognite sic ꝑs poterit dispensare etiā sine cā vt ꝑhat non tñ cum spona illa ꝑ cum alia que sibi non sit affi/ nit. poterit hoc etiam sine dispensatione vt est glo. in. c. q̄dam ꝑevq. q. 2. cum tex. **G**eneralitꝝ q̄ dē ois incestuosus ꝑhibetur ꝑhere. **R**etera quere de Affinitate.

.i. contrahens cum tot .i. volēs ꝑhere cū libera z iuuentꝝ fut
anne purans z volēs lis ꝑditōis

ꝑhere cum petro

De impedimēto
errorꝝ ꝑsone z cō
ditionis

Errorꝝ ꝑsone simul errorꝝ conditionis

.i. ꝑhibēt

.i. dirimunt

Si socianda vetant. ꝑnubia iuncta retractant

.i. purans ꝑhere cū diu. .i. qz ꝑꝑo ē vꝑ putat z nō est
te qui inuenit ꝑaug

Sed si fortune vesit errorꝝ ꝑginitatis

.i. ꝑꝑꝑem ipam ꝑsonā s^c ꝑ iudicat cō
mūnoiu

Hecqz cōsensuz non excludant nihil obstat

De Impedimēto Error, p̄sōe ⁊ Cōditōnis

.i. p̄terea

s̄ alicui m̄lieri l' ē s̄ m̄lier

sine tñ d̄ditōe l. qz

Cur ob diuicias nubēs. aut virgo putet

l. post d̄ctū l. ad illd̄ m̄rimoniū h̄ qñ m̄rimoniū tale d̄bit
sub d̄ditōe qñō tñciudicari d̄z vide. j. d̄ m̄rimo.

Nec repit̄ ita. nihilominus ip̄e teneris

s̄ tñc l. alicui de sup̄dictis p̄sonis s̄ r̄rite

Sid̄ p̄nti tali p̄ yba ligaris. Aut alias iure

.i. fue v̄l suo

Quum nūc ancille nubas te rite sciente

Aut postq̄ scisti tñ hanc gratā tenuisti

s̄ ancillā l. legitima vxor l. d̄ iure

Hanc nō dimittas. qz iā mulier tua constat

l. fuit d̄ditōis. l. m̄lieris. quā putabat eē liberā

Quum fuus nubat ancillula q̄ repitur

s̄ fuus sic nubēs .i. qz ambo fuit d̄ditōis sunt

Tunc nō decipitur. paris ē qz cōditionis

s̄ alicui m̄lieri. i. quā liberā nō putabat

Sic fuus nubens q̄ liberā post repitur

s̄ liberā m̄liere s̄ qz tal' mulier ē r̄ tō m̄rimo^m tale t̄z

Non hac fraudatur melioris conditionis

.i. ideo s̄ fuū r̄ liberā r̄ ēz

Cur data coniugia p̄ eos nec sunt retrahenda

.i. ante liberā l' ancillā .i. p̄les sequit̄ suā m̄rem in lib̄tate v̄l
fuit iure

Qualē scis m̄rēm talis fertur sua p̄les

.i. sed s̄ r̄ filia s̄ libero .i. hereditatis

De honore ex p̄re q̄z fit successio pli

s̄ aliq̄ s̄ liberā s̄ fuum

Liberā cū suo nubens nec scit fore talem

.i. postea s̄ eē s̄ lib̄a ip̄i suo .i. nō s̄ p̄senserit
in m̄rimo s̄ fuus

Post noscens fuū cōsenserit. haud tñ ille

s̄ fm̄ Guib. l. libere p̄sone

Debet cōpelli fuus q̄ sentiat illi

s̄ fu' v̄z p̄sentire l. m̄lieri l. fm̄ hosti. lista scōa

Post nolens. altri nubat. de iure fit vxor

s̄ aliq̄s .i. fuit d̄ditōis s̄ ancillā

Ignorans liber ancille nubat. r̄ illa

l. viro alicui .i. d̄ū .i. durabas

Post altri nubat. put ignorantia stabat

¶ i

FLXIII

De errore diuicias
p̄sone seu p̄gitat' h̄
sub d̄ditōe sic d̄ctuz
m̄rimo^m vide. j. m̄ri
monū.

De impedimēto cō
ditōis v̄z fuis

De Impedimēto Erroris & ditionis

I

f. sup̄ dicto 2° f. cū q̄ h̄bit f. scdo viro
Ac alit̄ nouit fore suam. nupta stet isti

f. analle f. fue
Ignorans liber sue nubat. dñs post
f. dicto libero f. suā .i. dictus liber cū alia
posset h̄bere fm̄ hosti. & alios

Ignorante viro libertat eā. ligat haud hūc
.i. tal' futurus

Qum libertine fuit error & ditionis
.i. tal' futurus .i. originarie .i. nō ipediūt m̄rimoniū
& ditionis h̄bēdū nec dirimūt retractū

Aut ascripticie vlt̄ origine. iure nec obstat
.i. nubere p̄t s̄ vlt̄ analla .i. libere vlt̄ analle et
econtra **Hec Tho.**

Nubit nolēte dño suus cuiusq̄
.i. in p̄tinentia viuat f. sui .i. vouē potēit fu^o

Aut q̄ cōtineat. dñi sine spōte vouebit
s̄ quicūq̄ sine volūtate. i. itraē d̄z s̄ quācūq̄ et̄ nō ap̄
dñi et̄ nec p̄ma tōsura probatā sine volūtate dñi

Sz nō ordo dat̄ ne hic intrat religionē
s̄ ordiū s̄ lui s̄ r̄ spōte

In sacris positus suus. dñi sine scitu
.i. postea s̄ suo s̄ p̄tinentiā sacro ordiū an
nexā quē sic suscepit .f. dñs l'ali^o
.i. p̄cutiens

Redit^o hinc dño nūq̄ nubet. q̄z cedens
s̄ suū i sacry s̄ dñm s̄ suo s̄ dēp̄t̄ ducto viūz fu^o in sa/
.i. excōicat^o maiore p̄dictis cris dño restitutus

Hūc. anathēa dat̄. dño reliq̄s q̄z subsit
s̄ p̄mo .i. viū s̄ votum

**De impēd imēto
voti solēnis du-
plicis.**

Est votū duplex solēne velut q̄z simplex
.i. p̄fessione p̄firmata s̄ p̄ reglaz aut alias rite

Vota p̄fessa quidē sub religione p̄bata
.i. solēna .i. et̄ fert̄ votū solēne qd̄ fit seu itelli-
git̄ in susceptōe ordiis alicui^o sacri

Sant̄ magnifica votū sil' ordine sacro
s̄ solēna vota s̄ rite .i. dirimunt

Hec sociāda vetant cōnubia iūcta retractant
s̄ solēna s̄ m̄rio^m rite f. p̄ctū m̄rimoniū
vota h̄ctū emissa

Si fuerint ante. post atq̄ p̄fessio solum

De Impedimēto voti

.i. approbata v^l equalenti

Conjugium soluit sub religione pbata

viz inf eos

LXIII

Copula carnalis saltem si nō fuit ante

Sicutus quart^o decreuit p bullas aplicas plura cenobia frat^u de tercia reg^la b^{ri Frāncisci z b^{ri Augustini. Sⁱlt plura cenobia v^l reclusoria soroz d^o p^ratis regulis debere p^ressionē recipe ab ingrediētib^u z p^r eandē p^ressionē p^rpetuo obligari ad tria vota solennit^r sicut in ordine p^r regulam approbato. Et sic matrimoniu^m post talē p^ressionē d^octū debear dirimi. Et sic p^rtractū m^rimoniu^m sine carnali cop^la secuta alit^r coniugiu^m alio in iuro intrare posset talem religionem sup^r dictā z p^riteri tanq^m approbatā}}

.s. p^rter illa duo .s. fore simplex vorum p^rfata solēnia vota pura siue i māu sac^rdo/

s^c eē

.i. q^mntūcūq^{ue} tis factū siue sup^r euāge lūi aut p^r iuramentū firmatum. z c^oq^s

Sed simplex reliquū q^mntuz q^mue dicitō votū

.s. simplex vorū

Post q^o cōtracta cōnubia rite tenent^r

.s. i m^rio d^octo post s. exacta l' exact^r .i. disp^resare p^r viz q^o simplex vorū exigere posses

Debita nō posces sed reddes. papa redonat

.s. q^m rā^l daret occasione q^mis p^reti mortal^r h^u si p^reeperis talem p^rtractisse clā destine aut alias viz p^r s^rba de futuro cum carnali copula v^l p^r s^rba d^o p^riti copula carnali secuta tūc matrimoniu^m stabit h^u debitum non exiger sine dispensatōe pape z d^oleat de transgressione voti s. simplici voto

Nubere nō suade q^o vouit viuere caste

Notandū q^o tenet m^rimoniu^m inf illos q^o an^{te} p^rtractū emise runt votū castitatis simplicis. h^u nullus exigere d^oz an^{te} disp^resare tōdem ep^rim panoz. si ē suspitio de incontinētia als papa disp^resare d^oz. Sⁱ si sine disp^resatōe tūgerēt s^rm Anno. c. dudū d^o cōuer. coniug. ples n^o erit legitima. q^m n^o ē ampli^r m^rio^m q^o ad exera tū carnis. Idē die si p^r d^octū ambo fecerūt mutuo p^rsensu votum castitatis s^rm panoz. in. c. carissim^o de puer. coniug. .i. castit^r itē simpliciē

Primo vouēs castū post h^u si nubere iuras

s. castitatis .i. iuramēto illicito tali

Implebis votum d^o iurato q^o d^olebis

.i. postea .i. votū castitatis simplex

Nubere sed iurās. post castū forte vouēdo

s. ingrediēdo religionē approbatā s^c fuit s. inf te z mulierē cui iurasti h^u als iuramētū de m^rimonio d^o h^uedo implebis

Implebis votū q^o nondū nuptio carnis

¶ ¶

Mrimoniu^m cōtractū post votū simplex quātū cūq^{ue} q^mue non dirimit

¶

Quid sit agēdū si q^o vouit castitatem z postea iurauit nubere v^l e contra

Notandū q^o isteca sus alit^r se h^uz d^o spos salub^r v^l de. j. ibidez

De Impedimēto Cognationis spūalis

**De impedimēto
Cōgnois spūal.**

Ipe leuansq; sua cōiunx carnalit' acta ^{.i. cognita}
^{.i. ples} ^{f. spūal' cōgnatōe} ^{f. d' fonte baptis}

Suntq; sui pueri. iuncti sic quippe leuato
^{f. leuato}

Ut nullus dictus sibi nubere iure valebit

Ipe leuansq; sua cōiunx carnalit' acta ^{.i. cognita}

Nubere non pūnt quocunq; pnteleuati
^{f. qnq; mōis dictis} ^{f. decretaliū} ^{.i. p'hibenda}

Istis nec plura dat sextus iure vetanda
^{f. qnq;} ^{.i. modos spūalis co/} ^{.i. s'itr}

Qunctos rite g'dus memoratos sic nūerab
^{.i. cū illo} ^{f. baptizans}

Cum baptizante. s'il illo quē leuat ipē
^{.i. s'itr cū illo q' confirmat} ^{z qui confirmatur numerant p'dicti}
^{quinq; casus seu modi}

Sic z cōfirmans z qui firmat ab ipō

^{f. ad cōfirmatōez} ^{.i. qnq; g'd' seu mōi spūal' cōgnatōis fa-}
^{cūnt vt d'icēdo int' tenēre ad cōfirmatōez z int' tētū in cōfirmatōe.} ^{Item inter tenentis vxorem z int' tētum.} ^{Item int' ples}
^{tenentis z tētum. z c'is.}

Atq; tenēs tētus p'iforme g'dus numerabunt
^{s' cū illo q' cū laico puro} ^{s' cōgnatio spūalis}
^{baptizat z c'is g'dib;}

Et baptizante laico puro dat ista

^{.i. nondū} ^{s' aliquē} ^{s' aliq; aliū d' fōte ba}
^{p'rimi q' viz leuās n' ē baptizatus}

Non baptizatus baptizās sine leuans quez
^{s' ad baptizādū} ^{.i. cōgnatōem}

Qū nccēfozet non vim dat spūalem

^{.i. nondū} ^{.i. aliquē} ^{s' ad cōfirmatōez}

Non cōfirmatus peccat quē rite tenendo
^{.i. suffiat eē i ba/}
^{p'tizarōel' cōfirmatōe}

Qū nccē subest. vnus patrinus adimplet
^{s' aliquē in baptismo} ^{s' v'}

Baptizando leuans. in cōfirmādo tenendo

De Impedimēto Cognationis spūalis

Nō t̄agens ip̄m q̄ cōfirmat̄ z illum
s̄ nō t̄agēs
 s̄ spūal qz tract̄ requirit̄ p̄mox̄ z leua/
 toz̄ z tentoz̄

Qui baptisat̄. cognatio nllā putatur
.i. cognatio spūal nō trahit̄ p̄ mediā p̄sonā aut̄ p̄curatorē qz
 requirit̄ tract̄ p̄ seipm

L persona media p̄ haud fit spūal
.i. sacrm s̄ spūal l̄ alta

Per reliquū sacz̄ cōḡtio nllā tenetur
.i. spūalis

Spūs hec trahit̄ cōḡtio p̄ cathecismū
s̄ cognatio p̄ cathecismū trā .i. n̄ dirimit̄

Prohibet hec fieri p̄ nubia. iūcta nec aufert
.i. doctores auctērici s̄ in p̄m̄ ē. b. rbo. z qdā alij

Plures rite pbāt vt dū sit copla carnis
.i. coitu fornicario l̄ siti. i. n̄ causat̄ s̄ spūal

Extra cōiugium n̄ sit cōḡtio tal
s̄ in fornicaria copulatōe vl̄ alia viciōsa

Tutius esse datur cōḡtio spūal
l̄ iuxta regl̄az hosti. ibidē

Fert anthonin⁹ finalit̄ hūc qz teneto

Scōm Anthoninū. Si tale m̄rimoniū inueniret̄ dētū de
 p̄ni vl̄ plummariū tutū eēt vt disp̄satio pap̄e peteret̄ l̄ pap̄a
 p̄sulere. **D** si fieri nō posset tūc pot⁹ dimit̄tēdi sunt in tali
 iugio. s̄ p̄sulēdū ē ne p̄siles p̄sone tale m̄rimoniū p̄bant.

Par illegittimo lex legitimoqz leuātis
s̄ filio i p̄ḡtōe spūali s̄ filio s̄ p̄is vl̄ m̄ris

Fili⁹ opt̄ itis vult nubere quā leuat opt̄as
s̄ a doptu⁹. s̄ p̄is. s̄ illi vuelle l̄ d̄ baptismo .s̄ p̄
 .i. s̄ ab illo textu q̄pe leuātisqz s̄ occur̄tēna d̄ spūali p̄ḡtōe
 sua. zc.)

Octis p̄satis bñ cūctis. ml̄ta resoluīs
.i. tu solur⁹ .s̄ spūales .i. iure .s̄ successiuer̄ āre
 pus ex̄ntes m̄tōm̄ dētū z p̄sū /
 matū cū vnaillaz p̄ re

Ip̄e duas cōm̄rēs pot̄ fies tutus h̄re
s̄ aliq̄ illaz .i. an cōmaturitacē .s̄ vl̄ errat

Hec nisi cō. nat̄ prius a te cognita fertur
s̄ ne .s̄ vl̄ filiā

Uxor̄is natū. ml̄ter si q̄ leuat ip̄m

F LXV

Pinitas causat̄
 extractu i sacri colla /
 tōe s̄z pe. d̄ pak. No
 tat̄ et̄s hug. i decret̄s

vt p̄ōit archi. p. l. p.
 mortem. ff. d̄ adop.
 Idem Jo. an.

Soluz in sacro
 baptisimū z p̄firmati
 onis causat̄ spūalis
 p̄ḡtio q̄ dirimit̄ m̄rē
 moniū tractū z p̄
 hiber̄ p̄hendū

S

De ē iudiciū in
 spūali p̄ḡtōe de filio
 legitimo vl̄ filia. z de
 filio illegittimo vl̄ filia
 p̄is vl̄ m̄ris leuāt̄s.

Icite p̄t fieri si
 fit vt notatur.

Icite p̄t fieri

De Impedimento Cognatiōis spūal'

I

Nō p te genitū. poteris cōnubere tali
f. natū tuū v' natā tuā s' p dicte m'leri leuatē
.i. inf' vos scz inf' p'fatā tuā vxore z inf' te

Sine fuit v' nō in vobis copula carnis
f. ex alia genitū f. tue tā accu f. natum v' filiam
f. de bap'ismo

Sic z quisqz tuū. nō vxoris leuat illū
f. leuās .i. post mortē tuā f. vxori p dicte

Ipe nubi post rite tue mulieri
f. mulierē .i. recipe posses

Quāqz tuus natus leuat. vxorē tibi poscas
s' ille fili' .i. nubē poterit. f. p p'ez leuatē

Quē parit ipe leuans nubet cum ple leuati
.i. cū sorore .f. filie tue quaz tenuisti
ad fontē sacz l' i p'firmatiōe

Patrinus nubet germana spūalis
s' spūalis f. quēcunqz

Ista nec attinget cognatio iure nepotem
f. spūalis

Inter eos ferē cognatio nulla leuantes
.i. cū vxore sua .i. aliquē f. sine p'cedē spūal' p'g'it
onis inter sc'pos

Vir sil' vxore possunt quē fonte leuare
.i. fili' z filia

Porro duo nati cōpatz rite duorum
f. in iurō m'rio s' illo v' illa sicur ē leuat' v' leuata tent'
vel tenta

Pnt p'here. dempto p quē venit ip'a

Inter cōpatres cognatio spūalis

Fonte leuās qz tenēs p'riā firmādo qz plem
f. bap'ismo. f. aliqz v' aliq .i. in p'firmatiōe
f. ignozātia iuris v' facti v' in articulo nec'itatis fecisti
f. m'rimoni' a iuge

Ignozādo quidē nihil obstat debita posces
f. in bap'ismo v' p'firmatiōe. i. nubē p' s' v' leuantis

Anti quisqz parēs nubet cū ple leuantis

Sic ecōuerso ipe leuās p'he p' cū ple pntū leuati dēpra saltē
ple leuata v' tēra p quā causā spūal' p'g'itio.
f. p'p' failiantarē m'itez ex t'li p'p'at' nitate vitādā

Nesint patrinu. phibent' religiosi

Puer leuat' pōt
p'here cū ple quā
leuat' post g'na/
uit. **Idē d' Cōfir**
matōe.

Et scient i nec'itate
bap'izās l' tenēs ad
bap'izatiōē nō ipeditur
ab exactiōe debiti.

De Impedimēto Cognationis Legalis.

s^c de spūali cōgrōe

Altera dic dubia p sup̄dicta notanda

FLXVI

.i. q̄nc̄ s^c d spūali cōgrōe s^c l' aut p̄terit s. vt q̄s aut
aliq̄ tali p̄bē possit v' in c. o seu solēnizato manere. **S**z si p^o
p̄summatū m̄rio^m q̄s coguerit sibi attrinēre in spūali cōgrōe in
diger disp̄satioe ad exigēdū debitū. **E**t fm pe. de pal. eps ol
spensare p̄r.

His dictis gradibus vt nubes papa relaxat

**Disp̄satio pape
in cōgrōe spūali,**

Aleuius sup his dispensat q̄ sup affi.
.i. affinitate .i. sanguinitate

Et sup affini leuius q̄ sanguinitate

s^c in recta linea p̄sanguinitas .i. adoptare possuz in
filios v' filias

Iam descēdētes ascēdentes p̄ adopto

De cōgrōe legalis.

s^c adoptiu^o .i. fili^o s^c est .i. fili^o optati v' filia

Ut p̄r ē. natus optatus d̄inde nepos est

.i. adeo s^c filie s^c adoptiu^o .i. cū filia opta
ti v' optate

Qur z adoptate p̄r haud nubet neq; nepti

f. in legali cōgrōe f. filio .i. fili^o adoptantis illegitim^o v' filia

Iunctus z optato naturalis fore constat
f. adoptantis

Ut donec p̄is hos stringit iure ptās

f. filij z filie s^c z optat^o em ācipatus l' filia em āceps possz
s^c ex iure canonico

Illoz nullus sibi mutuo nubere possit

s^c filij v' filie .i. iure

Uxor z optati nequit optanti bene nubi

f. optatus viz m̄rimonialit̄

Sic z hic vxori valet optantis sociari

f. optantis f. filie

Non illegitimus optate nubit ip̄i

f. optantis

Sic illegittima valet optato sociari

.i. p̄tate optantis p̄is

Donec adoptatus maneat sub iure p̄sno

.i. filie sue .i. m̄rimonialit̄

Tūc nequit optantis huic legitime sociari

.i. fili^o z filia ab eodē adoptari f. mutuo

Optati bini poterunt apte sibi nubi

Q uo

De Arrogato et Adoptato.

I

.f. vir aliq̄s z mlier q̄ sunt filij duoz p̄ntū attinētius
sibi mutuo .i. sp̄uali cognatōe
.i. filij .i. int̄ se'

Et duo iā nati sibi nubūt sp̄uales

.s. nubere p̄nt

Sic filioptatus z filia sp̄ual'

.f. p̄ em legalē .f. filij

Inter z optātem filioptati genitozem

.i. optati .f. carnalē .f. legal' .s. iō p̄bere p̄nt

Aut hui' m̄rem cogitio nlla putetur

.i. filiū trāsire cū reb̄ suis i prātē arrogāt̄
.f. d̄ legalī cogitōe .s. sp̄ualē

Quāuis nō arrogatū p̄fata restringūt

.s. p̄m ius canonicū v̄z d̄ m̄rio' n̄ p̄hēdo in legalī cogitōe
.i. filiū adoptantis p̄ris

Par tñ est norma p̄ adoptatū reputanda

Notādū q̄ **I**us canonicū quo ad matrimoniu n̄ p̄hēdū
in legalī cognatōe nō distinguit int̄ adoptatū z arrogatū. **N**ā
ius canonicū innuit adoptatū z q̄ ad aliq̄d trāsire in prātē ad
optantē. z licet adoptato p̄t eē aliq̄l' em i capatio q̄ p̄t fit i
arrogato q̄ cū reb̄ suis trāsire in prātē arrogantē. **S**z adopta/
tus ē q̄ n̄ adoptatur qui est in potestate patris nec tranfit i po/
testatem adoptantis z hoc fit impertio magistratus. sed arro/
gatio fit auctoritate principis. **E**t si aliter fit non valet. **I**tem
qui naturaliter generare non potest adoptare nequit. **I**tē nec
minor annis. 40. **I**tem mulier adoptare non potest nisi ex res/
cripto p̄ncipis i solatū liberoz amissoz in bello.

.f. p̄ m̄rimonio p̄hēdo

.f. ex illis

.i. causat'

De publice bone
statu iusticia. q̄
sz q̄tuor ḡdus
sicut Affinitas i
q̄d' fit p̄hibitio
m̄. monij p̄hē/
di z p̄tracti.

Dū sp̄salia tractas publica fertur hōestas

.f. sponsalibz

.f. p̄sonis

Illis rite dat' his nubere mox p̄hiberis

.f. cū q̄ sp̄s' .s. p̄sonas .s. inclusue .i. ḡdu p̄sanguinitatē
salia p̄tractisti

Sponse quas illi quarto scis sanguine iungi

.f. 4° ḡdu iclus' .i. cū q̄ p̄tractisti sp̄salia

.i. sp̄sō

.f. p̄sanguinitatis

Hoc nec sp̄sa ḡdu capiat quemq̄s tibi iunctū

.i. post septēniū in vtrūq̄z

Dum sunt etate recta. sponsalia facta

.f. masculo z puella

Ait in vtroq̄z fuit consensus plenus eoz

De publice honestatis iusticia

Tunc in eos vera mox publica fert honestas
f. masculu z puella .i. causaf
f. p dicitra spofalia z tra .i. q fuisset int z bentes
spofalia scient v l i grant

Quauis nulla forent causa cofanguinitatis
f. z bentes spofalia f. publica iusticia

Aut licet affines fuerint nil impedit ipam
.i. legitime etatis viz masculu z puella

Non nisi sint pubes ambo sibi mutuo nubunt
s. sint masculu z puella

Non nisi septenes ambo. Sponsalia causant
s. q es masculini sex .i. xiiij. annos

His pubes coplens duodenos bis sel anos
.i. legitime etatis

Femina fit pubes annos coples duodenos
f. xiiij. vl xij. f. vir aut feia s. nisi malicia sup/
pleat etate q d tunc e qn sunt poteres ad coeundu sil vt notat

Annos hos infra si nubit estimo nulla
f. z nubia infra etate ltimā p dicitra
f. masculini sexus vel feminini

Si tñ hec faciant fore tunc sponsalia credant
f. muliere .i. cu reliqua z traxi
sti sponsalia

Si tractes spofalia quis sed reliqua post
f. mulieris s. exite f. cu pma nu. .i. n cu 2ª muliere spofa
be posses z debes p me z sanguinea

Prime sanguinea. qua nubes. nonq scda
.i. rite z traxisti f. mulieri cum carnali co
pula etiā

Quauis vouisti conubia da secunde
(honestas).i. publice honestatis iusticia que d trimit mrimo/
num contractum vsq ad quartum gradum inclusive. sic Co
sanguinitas z Affinitas.

Na p pma tibi sponsalia stabat honestas
.i. sub z ditoe

Quum fuerint facta sponsalia conditioe
.i. sponsalib s. qz no fuit pura nec simplr facta

Ex illis nulla tibi publica fert honestas
f. z ditoe f. p mrimonio z bēdo viz sine z ditoe

Haccur pendete si das pntia z ba

Nota qe^o ann^o e
pubertatis i ma
sculo z femina.

Spofalia facta
sub z ditioe.

¶ Si lem casu R^e.
f. de mrimonio sub
z ditioe.

De Impedimento Consanguinitatis

F

Eius sanguinee retines hanc p muliere
.i. retinere debes .i. vxore
.i. puellam v'l a adolescentem legitime etate .i. a pntre v'l pntibz

Non te cōstringūt spōsalia facta parente
.i. ex spōsaliibz talibz .i. publice ho
.i. ideo nectat iusticia

Ni tibi cōplaceat. nec eis cur ferē honestas

Nota q̄ nō pu
blice hōestatis iusti
cia nō cōtrahit p vba
d p̄nti m̄tō. Ictō si
ne carnali copula h
affinitas s̄m b. tho.
in quarto.

Side p̄senti cuiq̄s p vba ligaris
.i. p̄m. b. tho. in 4to
.i. vbi cui fices ligar^o

Mox eris affinis quāuis sit copula nulla
.i. iure naturali z canonico .i. i p̄petuū
.i. in rectā linea arboris p̄sanguitatis sibi mutuo

Hi qui descendunt s̄l' ascendūt neq̄ nubent
.i. naturali lege .i. in m̄tōmonio

De Impedimē
to p̄sanguitatis.

Nature lege nec se sociare nequibant

Quare nec papa penitus tales sociabit
.i. attinent .i. in q̄rto ḡdu cōsan
guitatis

Cōsanguinei q̄
ad laterales

Qui cōstant latere nō nubēt sanguine q̄rto
.i. q̄rto ḡdu .i. nubere d iure p̄nt .i. hereditatis
.i. ḡdu p̄sanguinitatis

Hūc vltra nubent. decimū successio t̄agit
.i. s̄l' t̄ due forozes .i. ex iure canonico .i. ḡdu

Inde duo fr̄es sunt p̄mo canone membro
.i. gradu

Sed iuxta leges hos membro siste secundo
.i. affinitatis

Dispensatio pape
q̄ ad ḡdus p̄san
guitatis q̄ ad col
laterales.

Quatuor esse gradus dic affines p̄iformes
.i. attinent .i. p̄sanguinitatis

Qui cōstant latere dispensat papa valent
.i. ḡdu p̄sanguinitatis. h̄ pe. d̄ pal. aliquo mō secūdu ḡdum
excipit vtz folio seq̄nti in p̄sa. §. S̄aro decemq̄. zc.

Excepto primo deus hūc solus sibi seruat

Ex his sequit q̄ papa dispensat q̄ aliquis p̄trahat cū filia
patru sui v'l amite seu matertere. h̄ vxor patri mei non p̄r eē
vxor mea ex lege diuina. leuitica. 18.

De impedimēto
affinitatis et de
pluris eoz eadē

Semen dū fundis int̄ vuluam mulieris
.i. hūanū tuū q̄ recipit intra vuluam mulieris licet mulier
non seminauerit. quia non oportet ad cōcipiendū mulieres se
minare s̄m pe. d̄ pal. zc.

De Impedimento Affinitatis

Nec tua sit vlt non nihil obstat mor dañ affi.
f. vxor casti. .i. affinitas inf te z ei? p sanguines z ecōiūso
f. mulieris pgnite a te. i. p sanguinee

Cuius sanguinee nec nube gradu sibi quarto
f. aliqs. f. alicui q hz filia .i. pñs

Quuzqz pz vidue nubet tunc filius eius
f. vxore vxore vlt mltere .i. nubere pñt .i. filie
f. pñt etel mñs

Dereliqua genitus vidue vult nubere nate
f. filia .i. viro f. ipa vidua f. canonico

Quā sil' ex alio pepit sic iure docente
f. salte pñgnū f. salte pñgnue.

Inde solet dici frēm nupsisse sorori
f. qñs .i. ex h .i. alicui? mñs .i. pñdite f. dicit filij
f. nubedo qliber
illoz cū ill' vñz fili
us cū filia z pz cuz mñe eius

Filius hinc natam. mñem nate pz aufert
f. qñ ego pñaxi cū aliq .s. hōino extranei sunt
pñterea p sanguinei mei

Sanguinis g mei nō affines reputant
viz siue pmo siue scdo .i. mee vñz
p sanguinat? vxoris

His qui descendunt quocunqz gradu mulier?
f. pñdita ex pte vñi contrahentis. Per oppositū etiā intelligen
da sunt ex parte consanguineorum vxoris cum consanguine
is vñi qui similiter extranei sibi mutuo sūt sic q mutuo contra
here possunt

Nec sil' ex contra fore dicas sic reputanda
f. carnales ab vno pñe z mñe geniti viz genitas ab
f. in mñio alio pñe z mñe

Cur duo germani binas cepere sorores
f. affinitatis f. in cōtrahedo

Nec genus obsistit duplex olim retinendus
.i. qz .i. ducere f. sui

Vxor cū poterit post mortem ferre mariti
.i. de iure. i. mariti f. sui q mortu? est

Allū rite viz germaue dico mariti
f. ecōtra f. d iure

Sicqz vir hic nubet sua mortua dñ fuit vxor
f. mñieri .i. vxoris sue q defuncta ē

Allī q fuit vxor fratris cōiugis eius

LXVIII

Affinitas est cō
trahit fm. b. tho. in
mñio rite pñto sine
carnali copula vrpz
paulo s. de publice
hōestatis iusticiay bñ
dñ (Si de pñti. zc)

Nota qz vidua
capit h rā p mltere
q habuit plē a vno
legitū vlt a viro ex
tra mñio^m p quecun
qz cōtum vñcosum.
Sil' itellige h oēs
gñd^m affinitat? esse iu
dicādos z qñdā vñz
qñqz modos spñat
pñtōis fm Anth.

Nota dupl' cem
casum affinitat? qñ/
dā suatū h rā nō ser
uandum.

Exēpli gñā ma
rit? me? hz sororem
maritatā mortuo at
marito meo z sorore
mariti mei ego pos
sum nubere cū mari
to vñte sororis f. c
sic ecōuerso vñ seqf
ex^m ime^m in margie
sup sequentē. s.

Exēpli gñā vxor
mea hz frēm vxora
tū p? at mortua vxo
remea z frē ei? pñdō
ego possūz nubē cuz
vxore pñditi fratris
defuncti.

De Impedimēto Affinitatis.

Filius casus affinitatis sed non suandus.
^a.i. sicut sup̄ posita
i pmo ex^o traduceit
post mortem viri sui
mariti neptis sui

Ex his affinis genus accipit tibi ternum
viz in pmo exemplo sposito

Ut si p̄fata mulier traduxerit ip̄m
.i. viz .i. maritū

Quipe viz neptis defuncti dico mariti
.i. si dic^o vir traduxerit illā q̄ .i. affinitatis
fuerat vxor nepotis vxoris sue

Sine p̄ oppositū genus affi. dicito tnum

Non erit affinis mulier quā polluis ip̄e
^{s^o tibi} .i. nō p̄e p̄cedo
^{f. debitū} f. vase f. cocundo

Extra nature vas aut in eo remanebas
f. vas mulieris

Si nondū semen in idip̄m fundit a te

Qum mulier carne p̄ me foret agnita q̄q̄
^{f. carnalit} .i. quecumq̄
f. quā tū carnalit nō nouerim .i. attinent
.i. cū quacumq̄ rite

Seu quā contraxi sp̄salia. mox mihi p̄stant
.i. sanguinei f. affinitatis

Eius sanguinei post rite gradu sub eodem
.i. q̄to .s. attinent f. sanguinei

Quo sibi dico sui. qd̄ sic reputes viceuersa
f. affinitatis

Unde gradu primo mihi iam p̄inq̄ putatur
f. carnaliter .i. cū q̄ muliere

Femina quā noui seu q̄ sp̄salia traxi
viz p̄ q̄du .s. attinet f. dicite mulieri f. sua
sanguinitatis f. p̄mo q̄du affinitatis

Quo p̄ atq̄ suus sibi. m̄r z attinet ip̄a
.s. etiā .s. affinitatis

Attinet q̄ gradu mihi p̄mo filia nempe
.s. carnalit f. illi^o

Sine soror fuerit quā cognoui mulieris
.i. filie f. p̄ dicite f. .i. gradu
lie z vxoris

Nate post hāz membz tenuere secundū
f. succedentibus

Ac sic de reliquis in quartū post numerabis
f. gradu inclusue

Nota quō q̄dus
affinitatis z pu
blice honestatis
iusticie nūerari
debet vsq̄ q̄tū
q̄dū inclusue.

De Impedimēto Affinitatis et dispensatōe.

F LXXIX

Sciendū qd pater meus et mater mea et frater meus et soror mea continentur mihi in primo gradu consanguinitatis. Unde etiam sequitur qd pater et mater frater et soror uxoris mee continentur mihi in primo gradu affinitatis et sic patet usque ad quartum gradum inclusive. Similiter e converso sequitur qd uxor dicere habet qd pater et mater ac soror mariti sui seu frater mariti sui continentur sibi in primo gradu affinitatis et sic patet usque ad quartum exclusivum.

.s. ad hunc

du in aliquo tali matrimonio vel ad manendum in hęcto et solennizato s. gradu affinitatis s. quatuor affinitatis

Excepto primo dictis gradibus pete papam

.s. affinitatis

.s. papam dispensatam

Hunc etiam primum quidam firmannt bene posse

.i. affinitas .i. non coniugali viz fornicario

Si coitu constat affinis non maritali

.s. papa viz in affinitate tracta ex coitu fornicario hanc magis difficultate et quia res erat occulta. etc.

Martinus quintus sic dispensasse probatur

.s. cum illo

.s. mris

Putata qui nupsit consummavit quoque tale

.s. plus fornicarie

Cum quadam cuius germanam noverat ipse

(Rogitari) viz quod aliquis habeat in primo gradu affinitatis. puta cum illa cuius matrem genuit vel sororem fornicarie hanc si post tractum et multo magis consummatum tale matrimonium obtinuit dispensatorem remanendi cum illa dimittendum est negotium iudicio dei nec condonandus talis est

Aunctis dissuade super hoc papam rogari

Secundum panorum. qui genuit consanguineam uxoris sue quod est vere incestus sicut et qui cognovit consanguineam propriam cum taliter posset exigere debitum pro episcopo dispensare ex causa putae iuvenutis et hinc. c. si. duo. xxxv. q. vi. Sed si genuit consanguineam sponse non dicitur cognite tunc episcopo posset dispensare sine causa ut contra habeat et debitum exigat non tamen cum sponsa illa de futuro. hanc cum aliqua alia cum qua posset legitime. **Secundum** Anthon. Qui post hunc matrimonium genuit consanguineam uxoris sue vel e converso. si post debeat exigere debitum a sua uxore requirit dispensatorem pape. Et per. d. pal. dicitur quod episcopo hanc Anthon. non consentit. **Secundum** per. de pal. qui genuit consanguineam uxoris post hunc matrimonium per. de pal. de penitentia non dicitur consummatum episcopo cum eo dispensare pro ad reddendum debitum. **Ante** consummatum potuit intrare religionem. Qui vero cognovit consanguineam uxoris sue post consummatum matrimonium tenet debitum reddere hanc exigere non potest. Episcopo autem dispensare potest ut exigat. **De** per. d. pal.

Sic notat quod de dispensare potest super gradibus affinitatis et quod aliquis secundum gradum dispensare potest in primo gradu Affinitatis.

De Impedimēto Affinitat' & e' dispēlatōe

F

Nota duodecim
psonas fuisse p/
bibitas ex lege di
uina nemē onia
liter aut als ali/
cui copularētur
nec papa dispen
sare p̄t.

Scito decemq; duas psonas nō tibi dādas
s. leuitici. xvij s. tua cū q̄ n̄ copulaberis m̄rimonialr
s. tua filr

Divina lege. q̄ sunt materq; nouerca
.i. filia filij tui s. tua seu ex prep̄tis t̄m̄ v̄l m̄ris s. tibi ex lege
vel filie t̄m̄ v̄l amboꝝ sil' m̄rimonialit'

Mep̄t' sine soroz. nū' haud patruī dāf vxoz
s. tui s. frat' tui' .i. tpe legis

Ac vxoz fratris nisi talis ple carebat
s' tua viz .i. filia orzata p̄te l' m̄re b̄ns actu vitricū l' nouercā
soroz p̄tis .i. soroz m̄ris tue

Am̄ta. p̄uigna. matertera. filia rursus
s' viz .i. tue s. tui viz filia s' ad h̄bēdū recum'

Pr̄uign' d'z vul
gariter eyn stieff
son. Pr̄uigna
ein stieff dochter

Priugne p̄rie. v̄l p̄uigni. phibētur
s. tue s' nō copulat' s' vxozē z sorozē suā
t̄m̄ in m̄ro' .i. lex nature s. m̄rimonialit'

Vroxis q; soroz. t̄m̄ has natura cathenat
s. p̄iarche. i. lege nature. s. ambe

Vnde rachelq; ly a iacob nupsere sorozes

Corandū q̄ in scdo ḡdu p̄sanguinat' linea ineq̄li vt viz
frat' possit h̄bere cū filia frat' v̄l sorozis lex mosaica n̄ phibu
it. S; fm̄ pe. de pal. papa in h̄ cāu dispēsare nō p̄t. In scdo
aūt ḡdu p̄sanguinitatis linea eq̄li vt viz fil' fr̄is cū filia sorozis
h̄bat v̄l fil' sorozis cū filia fr̄is sui papa dispēsare p̄t fm̄ eun/
dem. **E**t nūq; fuit. phibitū nec lege naturali nec lege mo
saica q̄ frat' nō possit cōtrahere cū filia fr̄is aut soroz cū filio so
rozis. **S**ic em̄ Abraā h̄xit cū saray q̄ fuit filia fr̄is sui.

Hece. d. pa. i. 4to

Non iūgat papa moysi lex q̄s vetat ista
s. sup̄dictas p̄sonas m̄rimonialr s. sup̄dicta
s. sup̄dictas s' qz

Nature lege quasi cūctas has vetitas scis
s' qz .i. mariti. s. vxozis .i. p̄ effectū

De impedimēto
Cr̄im̄is qd' ēdu /
pleg.

Tractans in mortē mar' alteri' puta facto
.i. vxoz s' dicti viri. i. talis s' als dirimēdū ē ma
rimoniu cū tali muliere

Vt mulier tua sit vxoz sua. cui neq; nubas
s. si mulier tractanēt mortē vxoz' alteri' viri p̄ se aut aliū i' effectū
vt h̄ca. viz ill' nō poterit cū eo h̄bere. **E**t si h̄erit dirimēf.
Hec ē p̄uanda tibi regula par viceversa

De Impedimēto Crimīnis.

F LXX

Si viuente tua. mulieri nupseris altri

.f. vxore .f. p. vba de pñti

.f. viz .f. adulterina

Inde secuta foret vt adultera copula carnis

*.f. copula carnis adulteria. .f. sup mñio^o hēdo p^o mortē vxor^{is}
s^o v^o iuramentū seu fidē*

Que foret aut añ vl' post votū nec id obstat

*.f. p^o dictū votū seu iuramentū cū copula carnali
ante vl' post .f. r^o p^o*

Aut de pñti vl' sit p vba futuri

*.f. mñer cui pmissisti quā z .f. tali adultrē s^o hōirinet s^o
carnalr p^o gūsti vt s. d^o z p^o xer^o p^o mor^o
tē vxoris tue*

Sine soluta foret vl' non. huic nubere nescis

Scdm Anho. Nū interuenit nuda pmissio nec si de nec iuramento firmata s̄ simplt fuerit adulterina cōmixtio añ vl' post viz nuda pmissioē si hec pmissio dirimat mñio^m p^o mortem sic contractū vl' non. papa sup hoc p̄sulendus est.

Hora q̄ Anho. addit³ m̄ crimen viz qñ durate mñio^o p̄trabit quis de facto cum altera. **A**nd norandū diligēt q̄ ille qui habz vxorem z ipa viuente ducit aliā de facto. aut ista scit istum habere vxorem aut non. **S**i autē quando contraxit cum ipō sciuit q̄ habebat aliam non potest cum illo esse mñio^o monim. **E**t az si mortua p̄ma vxore de nouo cōtrahat. **I**dē iudicium est si mulier nesciuit quando contraxit sed postea ipa p̄ma vxore illius adhuc viuente sciuitz permisit se cognosci ab eo cum quo de facto contraxerat. **S**i vero ab initio quando contraxit nesciuit illum habere vxorem semper nesciēs vsqz ad mortem vxoris illius s̄ post mortem eius scit tūc est in potestate illius ignorantis matrimonii ratificare vel diuortium petere. ita tamen q̄ postq̄ sciuit z se cognosci permisit non poterit diuortium petere. extra de eo qui duxit in mat. c. i. z. c. veniēs z de coniug. fuozum. c. p̄posuisti. 34. q. 2. si virgo. alias poterit petere si vult. **E**t q̄ dictum est de viro ducente scđam vxorem de facto idem intellige per torum de muliere ducente secundū virum vel maritum de facto. **S**i autem mortua iaz p̄ma vxore vir non cognoscat illam scđam adulteram carnaliter que secum ignoranter contraxerat. **S**i ipē ducat terciā scđam **H**ost. debet remanere cum terciā q̄uis etiam postea cognoscat scđam. quia p̄ma viuente p̄sensus habitus cum secunda nullus fuit z sic non impediuit p̄sensus terciē quinetiam post mortem p̄mest cognouit carnaliter scđam que ignorauit istū habuisse vxorem z nunc etiam ignorat z ipē vir p̄trahat cum terciā adhuc remanebit cum 3^a. **I**dē de muliere erga virum.

N O

De Impedimēto disparis cultus

I

.i. si mlier viuēte viro suo dederit alteri siue soluto v^l ligato fit dem sup m^rimonio ꝑhendo copula carnali ꝑcedente v^l secun^{da} nullaten^{us} ꝑtrahet cū eo postea

Quar est seruanda viceversa regula dicta
f. facta d m^rio ꝑhēdo

Quod si nulla fides fuit. vxor dū tua vixit
.i. cū illa muliere ꝑ dicta f. adulterādo .i. tali post nubere posses

Hacputa quā nosti carnalr. hec fit vxor
s^c v^l cui cōmiserit s^c de duob^{us} criminibus

Dispensat papa sup his cūctis memoratis

Circa Si adulterina pollutio ꝑus v^l postea nō interuenerit ꝑuis dederint sibi fidem de ꝑtrahendo ꝑ hoc impedit m^rimem^rio^m sequens inter illos soluto ꝑmo.

s^c fide xpiana s^c m^rimonia^m virū z mulierem z fide ꝑna

De impedimēto disparis cultus
 D^rimo ꝑctū cū fi deli nō baptisara .i. ca thecumio nō tenet. ꝑ cū hērica baptisara tenet

Sepat ecclia sub cultu dispensare iūctos
s^c sū .i. ratificata sunt .i. grā data ꝑ ꝑm

Necrata ꝑiugia sunt. rite fide nisi chꝑi

f. in m^rimonio

Credere nolenti caueas habitare fidelis
.i. infidelis ꝑiūx f. deum .i. cū te viro fidelit

Infida sed cupiens nō blasphemādo manere
f. maritū suū s^c te f. auertere

Nec seducendo v^l vt auertat neqꝫ tendit
.i. cū tali ꝑiuge infideli .i. cohabitare

Hac poteris sub spe ꝑuertendi remanere
.i. dimittere nihilomin^{us} qꝫ nō teneris etꝫ cū tali manere .i. ab illa .i. recedē poteris

Linqꝫre sed poteris vir credēs. hacqꝫ recedēs
f. fideli mulieri s^c in sua infidelitate

Altri nec nubens. nisi post ꝑuersa ve nollet
f. infidelis .i. cohabitare f. deū z fidē xpī

Hec habitare tibi sed blasphemādo repugnet
f. tu fidelis qꝫ ꝑm b. tho. m^rimonia^m nō ratificatū ꝑ fidē xpī soluit ꝑ sequens m^rimonia^m ꝑꝑ infidelitate cōiugis. nō autē ratificatum.

Tūc poteris nubi credenti post mulieri

f. cū iudaica muliere

Quōd gētilis nupsit muliere fideli

De Impedimento Metus et Sacri ordinis

s^c v^l illā

Aut ecōuerso dum nō auerteret illam

f. vir infidel seu mlier infidelis

Nec blasphemauit dñm celi q̄z terre

f. infidelis. f. nupt⁹ f. fidel iudex. f. iude⁹ fidel. f. infidelis

Sic assuerns erat hester. salomō pharaonis

f. filie infidel. f. m̄rimonialit. f. m̄rio^m z hēdū sup̄ dictū

Nate cōiunctus qd̄ lege noua reprobatur

s^c z iugū infidelū .i. infidelis

Uno puerſo solo nō credula ples

s^c ples .i. legitime

Si fuit etatis pfecte. libera vadat

f. pntem

Aut ad gentile v^l cum credēte pnte

f. añ pubertatem f. pnte viz aut p̄te v^l m̄re

Sed puer exñs sit cū credente fouēdus

Excusare metus hos posset qñ pauescit

s^c metu s^c metu .i. metu mutilatōis .i. futuris .i. metu occisionis l' mort⁹

Stupri. siue status. sberis. atqz necis

s^c 4° p̄dictoz d̄ metu .i. rite z̄cta .i. dirimit

Ad liber istozū z nubia iuncta retractat

.i. cadens in zstantē viz .i. q̄libz p̄far⁹ mer⁹

Est nā cōstantis hic nempe viri metus omnis

.i. vir v^l mlier. f. nō te cogēte aliq̄ metu p̄dicto

Cur fuge dum poteris ne cōsensisse puteris

.i. qñ f. a viro ad z hēdū f. quia fugere potuisti necesse est

Cū fueris rapta. sinaūt iure ligaris

f. p m̄rio implendo f. ad dispensandū sup̄ dicto .i. metu aliq̄ iuramento

Si post iurasti violent. cōsule papam

viz sub dyaconar⁹ dyaconar⁹ l' p̄bratus

Ordine suscepto sacrato nubere noli

f. sic ordinat⁹ .i. dirimit d̄z

Post nubens rite cassat̄ mort tibi iure

viz de diuortio viz d̄ impedimēto vort

Cetera cōquire sub d̄ sit J. numero se

N 3

FLXXI

Frē Joseph z moy ses z̄perit cū infidelibus mlieribz qz i ill' nō ēar piculū subuersionis a fide z cultu vni⁹ veri dei. s̄ cū cananis mulieribz cōtrahē fuit p̄hibitū.

Nota cū q̄ m̄ae / bit puer pntū in fidelū vno illo / rū ad fidē xp̄i cōuerso.

De Impedimento Met⁹ q̄ cadit in zstātē viz q̄ quadruplex.

De impedimēto sacri ordinis.

De Impedimento Ligatōis matrimonial.

De impedimento Ligatōis matrimonialis.

Uoto cōstrict^o mlieri fio ligatus
f. m̄rimonialē f. alicui
f. cū q̄ ligat^o sum f. carnalr s^c alteri
Tpe quo uiuit reliquā noscam neq; nubam
f. mlierē auligar^o suz f. i religioe approbata s^c z ecōuerso fieri p̄t de mliere

Qua si nō coiymonachus fieri bñ possum
f. aliquis .i. vxoz

Si vir abit lōge mlier quē credit obisse
f. vxoz

Et sibi cōstiterit varijs signis q̄z v̄bis
.i. post talē certificatōem

Inde viro reliquo q̄si libera nubere possit
f. q̄ diu v̄l lōge abijt mortu^o reputat^o

Si vir hic inderedit aut certe viuere nouit
f. scōm viz f. viz vez f. p̄mi aduentū

Hunc mox dimittet. p̄mū sumēdo ve spectet
f. mlier decepta

De puer^o sub bona fide natis vel pceptis.

At tamē hi pueri q̄s nescia sic pariebat
f. viz suū vez

Regitimi iure reputant. nō puer ille
f. viz suū vez

Qui cōceptus erat hūc postq̄s viuere nozat
f. act^o m̄rimonial f. scōo viro f. viz suū vez. f. v̄sult^o aut firmū

Debita nō reddet dum p̄mū viuere credit
f. mlier f. p̄mi viri f. debita f. mlier

Sz dū sit dubia de morte. nec exiget ip̄a
f. fidelit^o v̄riusq̄ sex^o f. m̄rimonia f. mutuo

De ligatōe p clā destina.

Omnibus ecclia phibet clādestina dāda
f. clādestina .i. reputat. f. q̄ ad for^o extrinsecū v̄l exteri^o

Talia cōiugia contracta putat q̄si nulla
f. ecclie f. clādestine v̄hentium

Nā sibi non cōstat cōsensus plenus eoz
s^c solū

Iudicat ecclia sup his q̄ sunt manifesta
f. clādestina m̄rimonia s^c q̄uis qz n̄ i facie ecclie s^c tñ

Cur si facta fozent sub testibus irrita dicit
s^c clādestina m̄rimo^o ex^o lū carnali copla. f. i foro p̄cie

Sunt tñ hec dicta cōnubia v̄a putanda

De Impedimē. Liga. mēio. ⁊ Impo. coeūdi

f. clā destina f. clam destine contra/
bentium

FLXXII

Est nā p̄sensus p̄ talia verus eoz

f. tu mlier. f. viro .i. clam destina matrimonia etiā
nondū p̄summata

Ergo si nubas reliquo post talia vota

f. cum quo clam con f. cū quo scdo p̄traxisti etz
traxisti etz sine carna/ cū carnali copula
li copula

Nō pelles p̄mū. sed pellas iure secundū

f. m̄rimonia seu vota

Omnēs ⁊ pueri sic p̄ clādestina nati

s̄ quo ad eccliam

Sunt illegitimi p̄ singula iure putādi

.i. manifeste f. clā destina m̄rimonia

Cū nec in ecclie facie sunt illa pacta

f. p̄ b̄ndictōem saltē q̄ ad p̄mū m̄rio^m l. in p̄ca
s̄ et statutu ecclie

Corā pb̄o quem ius p̄cepit adesse

f. clā p̄b̄entibz f. ab ecclia ordinatꝝ v̄l de
putatis

Cur suadetur eis sine testibus hec p̄depr̄z

f. nō in facie ecclie f. q̄ iure p̄r f. matrimonialiter p̄ b̄ndi
ctōem v̄l alis

Ut nubant itez se pb̄o sociante

.i. naturale .i. accidentale

Est tibi nature vitiū. q̄z mobile q̄dādam

s̄ est .i. in viro q̄ impedit ad cognoscendū mulierē sic
eunuchi habent naturaliter. sed in muliere nunq̄ impedit cō/
plexio frigida

[Nature vitiū cōplexio frigida cuncta

f. q̄ naturalr impedit p̄scere mlierē h̄ sepe ad h̄. non
impedit in senibz ⁊ sic eis p̄b̄ p̄t̄ f̄

.i. in potētia

Est ⁊ frigiditas senis. ac impos generandi

f. naturalr ipotēs ad ḡandū. f. natural' aritudo. f. alie?

Ut puer existit. artatio v̄l mulieris

.i. accidentalr venit f. volūtaria l' .i. maleficiū p̄ q̄d̄ ipedit
cno volūtaria q̄s ad p̄scēdū mlierē l' ad ḡandū

Accidit inde tibi castratio v̄l malefici

f. naturalr viciat ⁊ ceteri s̄. i. p̄b̄at f. diriment

Dicti cōiugia si p̄stant sunt tibi nulla

**De proli⁹ in clā
destinis mēmo
nys natis.**

**De impedimēto
Impotentie Locūdi
tā v̄t q̄ mulieris**

**Impotentia na
tural Coeundi**

**[Nota q̄ calor q̄/
q̄s naturalr p̄petuo
ipedit coitū ⁊ sic r̄du
cit ad frigiditatē.**

**Impotentia coe/
undi accētalis.**

De Impedimento Impotentie coeundi

E

Notandū sūm hosti. z. b. tho. in. 4° dist. 34. Si maleficiū supueniat m̄rimonio añ carnalē copulā tūc si maleficiū est ppetuū impedit z dirimit m̄rimoniū ita q̄ celebrato diuortio vir aliā poterit ducere z mlier cū alio h̄bere p̄t. 33. q. i. Si per forciarias In dicto. c. d̄r exp̄sse q̄ d̄o pmittēte z diabolo ope rante impediri p̄t h̄o ne coḡscat mulierē z hoc sūm pe. de pal. in 4° p̄t fieri multipl̄r. Si t̄m mlier ip̄a pcurauerit maleficiū non p̄t petere diuortii qz culpa sua factū est. ly. di. si euāgelica Si h̄o maleficiū ē t̄pale nō impedit nec dirimit m̄rimoniū Et a p̄ncipio quidē Maleficiū q̄dlibet p̄sumit t̄pale. h̄ postq̄z cō iuges p̄ trienniū sūt cohabitauerūt d̄ates opam carnali copule si adhuc durat impedimentū qz sez se cognoscere non potuerūt p̄sumit maleficiū esse ppetuū vt extra eo. laudabilem. z. c. vlti. Preterea sūm. b. tho. vbi s̄ Si post trienniū diuortio celebrato redeat potentia se cognoscendi tunc si maleficiū fuerit v̄le respectu cuiuslibet p̄sone. z tūc si alteri nupsit ostendit maleficiū non fuisse ppetuum vnde debet redire ad p̄mum. Si h̄o maleficiū fuerit p̄ticulare respectu specialis p̄sone. tunc cum vtriq̄z d̄etur licentia cōtrahendi cum alijs non p̄t ad p̄stinum matrimonium redire. cum p̄mum m̄rimonium nullum fuerit z secundum sit verum.

.i. impotentia v̄l impotens ad generandū. .i. añ pub̄tatē

Impos gignendi velut est pueri ve puelle

f. ad h̄bēdū z generādū z coeundū f. puer z puella

Impedit ad t̄ps̄ donec pubes sit vterq̄

f. viri

.i. ad m̄rimo^m

f. p̄ aliq̄ medicinalia

h̄bēdū

calefactiua

Inde senis frigus nihil obstat nāq̄z medet̄

Quiq̄z sciens nubat q̄ frigidus est z inept⁹

f. cū p̄ dicto viro

f. ad coeundū

f. talis f. a muliere

Si remanere placet mulieri. vir neq̄z cedit

.i. arta mlier nō recedet f. viro sano

f. mlier

a viro sano si plac̄z remanere cum ea

Sic z erit. cuiq̄z dū nupsit arta scient⁹

f. vir sanus

Sed quisquis nubens mulieri quā sciāt artā

f. viro alicui

f. aliq̄ f. vir f. naturalr

Cuiq̄z sciens nubat mlier q̄ frigidus extat

f. san⁹ cū arta z mlier cū frigido z impotente

Tunc piter viuēt q̄si fr̄es atq̄z sorozes

De Impedimēto Impotētie coeūdi.

.s. vir z mlīer sanī sup̄ dicti nupti inep̄tis
.s. in m̄rio

LXXIII

Sitamen imunes aptis post nubere tēptēt
f. nec dūment f. psonas dōcās pura frigidū z artaz

Stabunt cōiugia. sed primas rite iubent
.i. in cōbitatōe vl' als eis pūdeāt

Nteneant secū q̄si frat' vl' soroz extet
.i. simili modo sicut fratres z sorozes se tenebunt si frigidus et
arta mutuo scētē p̄xerint .s. mlīer

Sic se frigidus. arta gerent vtroqz sciente
.i. nubere non dōz f. ab artitudine

Nō capit arta virū nisi spes sit eā medicādi
f. arta f. viro s̄c mediātē. f. artitudo

Si tamen hec cuiqz nubat q̄ nō medicatur
f. diuortii factū f. viri assumpti in m̄rio

Et post apte' vsu coeundo secundi
f. vir .s. p̄us sibi artā

Am nihil obstat quin primus eā retinebit
f. vir p̄mus f. mlīeri

Amō si nupsit relique dimittitur ip̄a
.i. emiserit. f. arta .i. castitatis vīz p̄ p̄fessionē app̄io/
bati p̄dimitis vl' filis

Adedit hec prima casti solēnia vota
f. arte mlīeris .i. cū sc̄da mlīere euz
q̄ post diuortii p̄xit

Nū virū primū dico remanere secunda
s̄c q̄ ad thoz tm̄ f. vxozē s̄c fuisse als
f. p̄mus vir sup̄ dicit

Pellet z hic primā mechatam rite pbatam
.i. simplex votū castitatis f. vxoz p̄dicta

Pozro si castū simplex hec prima vouebat
f. votū simplex .i. cū sc̄do viro

Post qd cōtraxit manifeste rite secundo
f. viro a quo p̄ diuortii p̄t artitudine separata fuerat

Primo reddetur p̄sus. nec mecha putetur
f. p̄t artitudine q̄ p̄ 2^m vīz curata ē
.i. laxata p̄ diuortii p̄t artitūdinem

Am fuerint dubia p̄nubia laxa p̄riora
f. p̄ accis saltē

Ipi castrati coeundo p̄sus inep̄ti

Si

De Impe. Impo. coeūdi De Indulgētīs

F .sTRACTū .f. de iure .s. scindūt .i. maleficiari vtz d. q. b. nō ē spes remouēdi rā. le maleficiū

coniugiū scindūt sic ppetuo malefacti
f. maleficiū s. tu xpiane

Nota qūo p nul
lū maleficiū p̄di
ctū Impedimen
tū remouere d̄z

Nec quocūq; maleficiū reliquū remoueto
f. maleficiū f. medijs

Si saltē velles hoc illicitis medicari
Reputa subsidiū p demoni^o aut paris extet
f. maleficia .i. posse remoueri

Cetera p̄tinētia
ad istā materiaz
q̄re s. d. Divortio

Si qz iā scires puta talia sic remouenda
.i. nihilomin^o .i. maleficiū tale ppetuū iudicat

Nō minus hec ober tibi ppetuo reputat
f. iurispere^o f. maleficia

Q fert wilhelmus mala talia posse mederi
f. q̄si sup̄sticiosa subsidia .i. subsidijs .i. intelligē debeo

Per qdā vana. qd d licitis puto dici

De impubibus **X**.^o sup̄ de impedimēto publi
ce honestatis iusticie.

De Incendiarijs **X**.^o supra de casibus epi.

De Incestu. **X**.^o .i. de peccato luxurie.
.i. tpale z nō culpā quā sol^o d̄s in p̄tione dicitur
f. papal^o z ecclie

Indulgētie dāt
solū ad remissio
nem pene z non
culpe.

Laxari penā facit indulgētia solā
f. indulgētia ecclie z papale

Ergo p talē non laxatur tibi culpa
f. culpā s. autoritate .i. p̄rito f. eius penā eternā
zmurādo in tpales

Quā deus indulget solus trito qz laxat
f. quācumq; p̄ p̄ctis debitā

Sic penā p̄rie d̄s hanc laxare pbat
f. quācumq; f. p̄ ea debitā f. de^o

Nā culpa stāte penā dimittere nō vult
f. canonicū vtz in cl. Religiose, d̄ p̄uilegio
.i. p̄hibet

Quare ius vetat a culpa solui qz pena
f. i. bull^o ap̄lic^o .i. q

Ergo dū fat̄ put indulgētia de^o
f. intelligēdū .i. simpl^r

A pena culpa nō credas soluere culpam

De Indulgentiis.

LXXIII

.f. indulgentiā sic datā

Ez p eam papa cōcedit vt ip̄e valebis

.f. in effectu v'l voto q̄ p̄trito d̄r delere culpā dispositiue. a d̄o aut effectu d̄elef eā remittēdo z sic remissio culpe referat ad cōtritōem z p̄fessionē viz qm̄ indulgentiā d̄r eē a culpa

Saltē cōtritus p̄us aut p̄fessus ab añ

s̄ v'l ab aliq̄b iuxta tenorē .f. ex̄cessibz z enormibz z ab oī/ bulle .f. p̄tutē sacri b̄ cēsurz iuxta tenorē bulle scz qñqz plus qñqz min⁹

A cunctis solui q̄ntū grauibz puta culpīs

.f. culpaz z cēsuraz

.f. sibi soli

Quas p̄sul iure pit̄ quas papa refuat

.f. p̄ale scz h̄ v'l in purgatorio solū

.f. papa .f. p̄ indulgentiā

.i. p̄ter sup̄dicta

Tpis hinc penam quā debes ip̄e relaxat

.f. indulgentiā a pena z a culpa

.i. remissio v'l indulgentiā

Hec dum p̄stat plenaria gr̄a fert̄

.f. bulle indulgentiā viz ista s̄ba cuz s̄bis posit̄ in p̄ncipio sequentis s̄sus

Quādo forma tenet. v̄e qui penitet om̄is

Hec p̄. de pal.

.f. volentē indulgentiā p̄mereri suffic̄ q̄ tal̄

sit in p̄posito p̄fitendi z nō oporteat eū antea eē p̄fessus. s̄ huic nō p̄sentit An̄tho. qz tutū nō est

Et sit cōfessus. satis ē hunc velle fateri

Item Danoz. in. c. omnis vtriusqz. de pe. z re. z Jo. an. in d. c. quod autē z in glosa in de. Unica de relli. z vene. sanc. et Carō. ibidē rangunt q̄ ille qui confessus fuit in pascha z post cecidit in mortale p̄ctm̄ si conteratur de eo z deliberet confite ri in quadragēsimā futura censetur confessus z contritus. et sic habebit indulgentiā. licet hec pia sit opinio tutius tñ ē con fiteri cum viz sciant seculares s̄e p̄teri

.i. sine purgatorio s̄m b̄m̄ thō.

.f. indulgentiā z s̄ p̄ modū suffragiū

Quolat ille statim q̄ consequit̄ gn̄alē

.i. s̄m b̄. thō.

.i. purgatoriuū .viz qz nec xp̄s post resur/ rectōes ex purgatorio libe/ ratur a ias

Nec eā papa limbū poterit vacuare

.f. gn̄alē indulgentiā l' plēariā. .i. meret. .f. v'l usqz sex⁹. .f. actu

Hanc testāte thoma deportat q̄sqz p̄fessus

S ij

De Indulgentiis

F

f. gñalē indulgētiā .f. dñi q̄s baptisat *f. visitata p aliquē*
vl plenariā *cā d euorōis*

Hanc fert baptismus. iubileus. terraq̄ sc̄tā

Nota modū cō-
fiteri necō sub
indulgentiis.

f. ad pmerēdas q̄scunq̄ indulgētiās

Sufficit oblita mortalia sola fateri

f. pctā mortalia .i. occurrunt

Et si que cōstant alias de iure fatenda

f. oia mortalia semel rite cōfessa vel
successiue p̄us cōfessa viz p pmerēdis indulgentiis

Hautq̄ necē foret gñaliter acta fateri

f. in articulo mortis f. indulgētiis pmerendis

Flumen dñi nec adest sup his laico fatearis

Nota dñiaz int
Indulgētiā ple
nā. pleniorē. ple-
nariā. ⁊ plenif-
simam.

f. pcti *f. solā* *.i. indulgētiā*

Mortalis penā laxat tibi grā plena

f. indulgētiā *s̄ p indulgētiā .i. pnīe*

L plenior existit dum fit laxatio pene

f. peccato *s̄ etiā*

Que fuit iniūcta p mortali. veniali

f. indulgētiā plenior *.i. alio nōie*

Ista solet dici plenaria nōie verso

Etem istam plenariam indulgētiā ⁊ sequentē sc̄z plenissimam solus papa p̄ferre h̄z

.i. h̄ *f. p̄tiāz p pctis d iure vl' als* *.i. pnīaz. vt̄s*

Hic iniungendā sit iniūctam tibi penam

.i. solute *.i. remissio vl' indulgētiā*

Dum laxat papa plenissima grā fert

f. p̄dicat̄z indulgētiāz viz plene plenioris ⁊ plenissime

f. in bullis

Quelibet istaz plenaria sepe vocat̄

f. p̄dicte dñie indulgētiāz

Sed stricte sumptep bullas raro notant̄

f. indulgētiis pmerēdis

Idē p̄dicat̄ d his q̄
sub tali spel' tali mō
cōfessionalia capi-
unt aut pcurant.

Qui sup his peccat sperans nihil inde meret̄

f. indulgētiā *f. ex bullarum tenore vl' con-*
ferentis int̄cōde

Quatuor requi-
runt vt indulgē-
tie valeant.

Ipa valet tñ quantū resonare videtur

f. pape causa .i. rationabilis causa seu necitas ecc-
clie militantis ⁊ discreta cā viz iusta ⁊ vtilis. ⁊ si aliqd istoz
defuerit indulgētiā non erit efficax.

Si tñ autoritas assit. sanaq̄ causa

De Indulgentiis.

In saltem dante. si te mortale nec angit

f. papa f. suscipere indulgentias

f. indulgentia q̄cuq̄

f. indulgentia viz fm

f. suscipies in tenore bulle vlt̄ int̄

dulgentias t̄oem p̄ferentis

LXXV

Qui capis hanc dico. si das qd gra poscit

f. indulgentiaz

Ergo quis bulle studeat complere tenorem

f. faciendoy p indulgentiis pmeredis

f. indulgentia

Si partē fecit nec totū nulla valebit

¶ Sc̄m panoz. Non fraudatur indulgentiis qui faceret p̄ intentionē sibi inunctam quā posset facere vt pctm̄ suū requirit. Nec fm̄ panoz. a doctoribus cōter tenetur. **¶** Si diceret alicui volenti pmereri indulgentias pro tot diebus quibus tenura retiaz deberes. debes dare t̄m̄ alias non habebis h̄ sufficit q̄ faciat fm̄ q̄ ei conuenit. **¶** Licet aliqua tp̄alia quandoq̄ dentur pro indulgentiis pmerendis t̄m̄ hoc sine symonia fit. q̄ illa tp̄alia ad sp̄ūalia ordinant̄.

¶ Nota q̄ papa Indulgentiam dare non potest p̄ libitū sue voluntatis z p̄ p̄ua affectione. z necesse est q̄ aliquid fiat p̄ eis merendis.

s̄ h̄ alijs p̄ p̄cipatōem z restrictōem .i. autoritas
f. indulgentias

Et soli pape p̄standi plena pt̄as

f. indulgentiis datis alijs

.i. soli p̄ z p̄ncipalr

¶ Papa datis vti valet haut t̄m̄ has sibi ferre

f. viuis nec mortuis

f. p̄ se

s̄ indulgentias

¶ Non alijs quisq̄s q̄s pmeruit dare posset

f. sp̄cialit̄ in bulla vlt̄ alias

¶ Si dederit papa.

¶ Nullus dat p̄sul plus quadraginta diez

f. de iure

s̄ indulgentias

f. sue dyocesis

.i. meret

¶ Quas alibi dando propus nisi subdit̄ aufert

f. indulgentias f. ep̄i diuersaz dyocesiū s̄ vlt̄ altari alicui

¶ Has cur si plures dant ecclie sp̄ciali

.i. q̄libet cuiuscūq̄ dyocesis pmerēs illas indulgentias

f. indulgentiaz dies

¶ Singul̄ haut plures nisi q̄dragita reportat

Hic notat q̄ p̄ntē p̄ferre indulgentias z q̄b̄ modis ep̄i.

¶ Itē p̄ mores pape Indulgentia data p̄ eū durat fm̄ Inno. i c. trāslatiōez d̄ offi. Lega.

De Indulgentiis.

F

.i. sue dyocesis z nō epi alteri⁹

.i. meret viz in
dulgentias

Presulis ac pprii tm̄ tunc subditus aufert

Trem legatus dñi pape in terminis sue legationis perpetue
as indulgentias facere potest. **T**res alij prelati inferiores si
ue seculares siue regulares vt Abbates z hmoi non possunt
dare indulgentias nisi ex speciali concessione vl privilegio vl p
scriptione z hmoi. **N**otandū q̄ duobus casibus p̄ Archi
epūs z epūs concedere indulgentias non suis subditis. **P**ri
mus est vbi Archiepūs concedit simplr p̄ totam suā puincia
licet nō sint eius subditi nisi in casibus a iure expressis Non va
lent tñ nisi exñtibz de puincia non aduenientibz qui tibi non
habent domicilium. **S**cōs casus est quando illi viz non sub
diti volentes eas accipe habent licentiā a pprio epō vel scōm
aliquos a pprio sacerdote parochiali. sed tutius est ab epō.
Sufficit etiam licentiam metropolitana v̄ sensus eius **E**t
fm̄ Bulgarum in spe. ex causa iusta ep̄s p̄r statuens in dyoce
si sua p̄cedere vt indulgentie sue p̄sint aduenientibz de aliena
dyocesi non tñ possit p̄cedere q̄ indulgentie ab alijs ep̄is i ei⁹
dyocesi p̄cesse valeant.

Sanctificans templū p̄sul solū dabit annū
.i. p̄secrās .i. ecclesiam .i. indulgentiarū
.i. in puincia viz tota iua p̄ dyoceses suo z suffraganeoz
.i. indulgentias q̄s i
sua dyocesi dāe p̄r

Prouinci ppria fert archieps̄ illas
.i. dyocesi .i. ois n̄ archieps̄ .i. indulgentias z
alibi soluz p̄ suis
subditis

Porro sua dyosi reliquus solū dare debet
.i. epi pprii .i. sacdos e⁹ indulgentias cras

L Presulis assensu dyacon si amen q̄z p̄stat
.i. p̄cedi indulgentias

L p̄uid ob mortale suspēditur ista p̄tās
.i. indulgentiaz .i. de iure

L p̄az collatoz poterit nō esse sacerdos

Nota qd̄ intelli
git p̄ xl. dies in
dulgentiaz.

Quadragesima dies q̄s indulgētia donat
.i. indulgentiaz
.i. q̄dragesima p̄nie .i. penitentijs
hic vel in pur
gatorio

Signant quippe dies totidē laxare doloris

De Indulgentiis.

Sictares annos quibus ipse dolere teneris
.i. pnie xl dies .i. penitere .i. facdos .i. iusticia diuina .i. per canōes penitentiales

Quos ānos tarat sacer. aut dōs. almave iura
.i. pnie xl dies .i. vbi n̄ ē mor⁹ nec tps z iō nec āni nec dies .i. purgatorij .i. p̄dcōs ānos pnie intelligendos .i. vire h⁹ tps

Hos annos celi nec limbi sed cape mūdi

Esicut in mundo. 40. dies pnie plus valent vni p̄ficiēti cū maior seruiore quā aliteri ita 40. dies indulgētie plus valēt illi q̄ cū maior caritate seu rei dāte q̄ntitate accedit.
.i. p̄perua idulgētia .i. dāf .i. in q̄cunq; loco

Iugis vbi fert̄ hec indulgētia sacra
.i. ad talē locū vbi ē indulgētia p̄perua .i. talē idulgētia

Nota q̄ d̄z perpe
 tua idulgētia. &
 q̄ ad tps.

Huc quotiens vadis t̄tiens in eūdo mereris
.i. indulgētia alicubi .i. vadis .i. mereris
Ad tps lata. decies licet is. sel̄ aufers
.i. indulgētiās .i. alicui loco vbi sit idulgētie .i. aduentens .i. meret

Lantas vicin⁹ quantas fert̄ quisq; remot⁹
.i. indulgētis .i. quisq;

His sicut laicus valet vti religiosus
.i. religiosus .i. siue in dādo cum li
 centia sui superioris siue aliquid aliud sp̄nale faciendo

Religiosi p̄nt
 vti idulgētis sic
 cur & laici.

Dum tñ id pagit qd̄ ab illo papa requirit
.i. oib; idulgētis p̄m b. tho. .i. q̄ spectat̄ ad religionē suam

Plus valet obseruās sua singula religiosus
.i. idulgētis .i. i caritatez grā. .i. a p̄ca pur
 gatorij liberando per modum suffragij

De indulgētia q̄
 ad defunctos.

His quas papa dedit defunctos rite iuuab
.i. qz als n̄ poteris .i. i grā d̄fūctos p̄ idulgētiās

Sicanit hoc bulla. tñ illos soluere posses
.i. in grā .i. in grā .i. licet in mortali

Seu foret orando ieiunando celebrando
.i. p̄ defunctis .i. tā q̄ actor z suffragatorij grā exiis

Aut pegrinando v̄l egenis cōtribuendo
.i. penale

Aut faciens sile si te mortale nec v̄zget

De Indulgē. q̄ad Carenā Quād. i Sep.

In q̄bus a tēplo pulsus .caput haut tegit ille
f. xl. diebꝫ f. sustinēs q̄dragenā
f. p̄stituit in p̄dicta p̄nia
i. in sc̄da feria

LXXVII

Ip̄e die lune nullas carnes comedebat
f. feria f. vno solo ferculo

Clemens p̄mus.

Quarta nēpe die vescendo cibo semel vno
f. cibū. f. sine lacticijs f. p̄medere d̄ iure. i. in sexta feria

Quē quadragesima mandat. feria q̄z sexta
f. q̄dragea talit̄ p̄cētēti

Cōspersi cinere panis tria frustra fauebat
f. xl. dies f. penitens

Annis post septē nec carnes hic comedebat
f. cepit bibēdo

Nec vinū sed aquā nec lectū balnea cepit
f. dormiēdo

In terza lapide v̄l in asserē iure quieuit
f. septē annis f. eucharistie

Istis expletis cōmunio post fuit illi
f. cūcta p̄dicta

Hec p̄ mortali quondā sic iure fiebant **C**notorio
f. penitere p̄ mortali

Quadraginta dies fac̄ ip̄a carena dolere
f. sup̄ v̄iz s̄ fieri i. tal̄ mod̄ penitēdi

Nota q̄d sit **Ca**
rena q̄ et̄ p̄ idul
gentia laxat.

Que q̄dragenā memorat iubet ip̄a carena
s̄ ip̄a carena

Atq̄ cibis p̄hibet vesci cōibus ip̄is
s̄ p̄hibet i. vitare

Sic hōim cūcta cōsortia rite cauere
f. fieri

Annis ⁊ septē ieiunia dura iubebat
s̄ septē annis f. eucharistie f. p̄cētenti

His sic cōpletis cōmunio redditur illi
i. s̄ strict̄. i. illo mō penitēdi f. p̄ vno mortali p̄cō

Uinctus septena septē dolet ille diebus
f. septē diebꝫ

De Septena **In**
nocenti^o p̄mus.

In cūctis illis ieiunia dura ferebat
f. p̄dictā f. sup̄dictā f. p̄farā

Istam septenā q̄dragenamq̄ carenam
f. remittit. f. sch̄iana catholica ⁊ ap̄lica ⁊ a tpe Inno. iij.

Laxat in ecclia nunc indulgētia sacra

De Infamia civili.

I

f. indulgentia s. in primitia ecclesia r diu post
Quam tñ antiqui p̄res raro capiebant
f. qd mltro mel⁹ est

Qui magis in merito p̄rio gaudere studebāt
*Antho. de nile xp̄sse habem⁹ ex sacra sc̄ptura de indulgen-
tijs q̄uis ad h̄ inducat illud Apli. Si qd donauit vob̄ p̄pter
vos in p̄sona ch̄i Nec etiā aliqd̄ vr̄ de Idē Antho. d̄ Indul-
gentijs h̄i ex dictis antiquoz̄ doctoz̄ h̄i modernoz̄. Di tñ gre-
goriū imposuisse indulgentias septennes in stationibus rome.*

**Qualit̄ aliq̄s absolut⁹ p̄ indulgentias pape ab
oībus censuris in p̄fessione occurrētib⁹ et tunc ab
soluit̄ a neglectis censuris quere sup̄ in l̄a A. in**

**Infames ip̄o iure
qui sunt,**

f. civilit̄ s. 3. q. 7. §. porro int̄ fine de Absolutiōe.
Infames iure sunt mut⁹ surdus r omnis
i. illegitime erat⁹ viz p̄durōe

Impubes. fūus. furiosus. sic minor annis
i. decē r septē i. vltra vsurā accipiēs s^c etiā civilit̄ ifais b̄z

Septē cū deno. senus faciēs. 30 domita
i. vsuran⁹ s^c et⁹ civilit̄ infamis ē

Addit̄ vsura. capitali crimine victus
s^c civilit̄ infamis ē ip̄o iure i. sedauit l̄ fedat

Quosq̄ calūpnia publica iudicij maculauit
s^c infamis ē civilit̄ i. cū bestijs

Pro lucro pugnās cū bestiolis in arena
f. civilit̄ i. nō sacro r sacro

Oīnes infames remouent̄ ab ordine cuncto
i. p̄ euidētā facti

Postq̄ cōuicti sunt facto iure ve saltem
f. civilit̄ dicit⁹ i. ab oīs ordib⁹ susceptōe

Infamis nullus dat̄ iureg. sed phibēt
i. nō sacro r sacro viz minorib⁹ r maiorib⁹

Ordine de cuncto. f. infami civilit̄
Nec sit ei dignitas. hic nec testificēt
s^c sit s^c nec sit

Band pcurator. accusator. neq̄ iudex
f. civilit̄ infamis s̄ dicit⁹ i. s̄ dicitos civiles act⁹

Postulat haut talis. paget nec femina dicta
i. q̄ cūq̄ q̄uis n̄ sit ifais civilit̄ vr̄ d̄ s̄. pp̄ lex⁹ ip̄fectōes

Postulat haut talis. paget nec femina dicta
s^c civilit̄ i. aliq̄s

Dicit̄ infamis quis facto seu puta iure
Infamē facto dic cuius opinio praua

**Nota q̄ phibent̄
Infamis⁹ ip̄so
iure.**

**De Infamia ci-
uili duplici,**

De Infamia
bonitas
Et cuius grand⁹ q̄
Dicitur infamem
De quid furto cō
Pugnat pluro
viz dicitur
Dicitur in metris p
Dicitur ip̄e fide
i. dicit
De cōuictur cū
Dicitur ep̄icola c
i. p̄uict
Dicitur genti
i. p̄uict
Dicitur dicit
i. dicit
Tandem ling
Dicitur com
Dicitur caltrū vel
i. p̄uict
Dicitur cōtra aut
i. p̄uict
Dicitur inter die
i. dicitur vlt̄ r
Dicitur sca collo
i. dicitur vlt̄ r
Dicitur cogent
Dicitur holone
Dicitur mercat
i. dicitur dicit
Dicitur locan
i. dicit
Dicitur pur vlt̄

De Infamia ciuili & de Interdicto.

Est corā grauib^o q^o bonis de crimine quodaz **LXXVIII**
.i. honestis .i. vtuosis .i. aliq^o viz vt seq^t ime^o

Iure sed infamem dic quē ius dat fore talem

Vt qui d^o furto cōuincit aut in arena

bugnat p^o lucro cū bestiolis q^oz tale
.i. aliquid t^oe q^od sit filis isaie

Vt p^oz in metris paulo sup^o recitatis

Debilis ip^oe fide simplex d^oz p^ohiberi
.i. xpian^o s^o exis

Ne cōuerfetur cū gentili nisi firmus

Hic sit xpicola cuius cōmunio posset
.i. quere .i. magis

Vertere gentile plus q^oz subuere se se
.i. triplez s^o viz s^o viz

Est interdictū g^onale sil^o spēale
.i. singularis

Tandem singlaris est interdictio q^odam
s^o interdictū

Quo fert contra regnū. g^onale vocatur
.i. eccl^oasticū .i. ciuitatē aliquā

Aut p^o castrū vel collegiū v^ol in vr^obem
.i. vniuersitas ppli

V^ol sit cōitas aut puincia constet
.i. sequētes casus

Hos interdictos g^onalit^o accipe iure
.i. ciuitas villa v^ol cast^oz int^o dictū ē g^onalit^o .i. vniuersitas loci

Vr^ob seu collegiū. foret aut locus hic g^onalis
.i. eccl^oasticas s^o aliq^os dictoz .i. guidagū

Ecclie cogens p^osonas soluere guidag.
.i. eccl^oastica p^osona aliq^o spūal^o v^ol usq^o sex^o

Aut tholoneū p^o rebus quas neq^oz ducit

Causa mercandi sed p^o se rite fruendi
s^o g^onalit^o int^o dicto sunt int^o dicti oēs ex iure

I^onde locando domos v^ol ductas esse sinētes
.i. aliq^os .i. alienigena .i. exerceat

Quis put^o vsuras externus compleat ip^oas

Nemo fidel^o nisi firm^o in fide cōi care d^oz cū infide lib^o p^om b. t^og^o.

De Interdicto
Hic nota tripl^oq^o interdictum

Hic nota quā do d^oz G^onale Interdictum esse.

Hic p^ont ponit^o casus q^oz d^o iure ponit^o int^o dictus g^onale.

De Interdicto gñali & Speciali.

LXXIX

Seu dans auxiliū cedenti v'l mutilanti
.i. pcutenti
.i. occidētib; cardinalē
Romanū cardinalem. plectētibus aut hunc
.i. ep̄m
f. aliq̄ it̄ deā ē

Pontificē temere p̄ziū cedens capiēs v'zbs
f. pcutere
f. v'zbs aliq̄ ep̄m. f. pcutsores

Aut iubet hoc fieri seu banniat hosq; tuendo
f. filij int̄ dicta ē
f. pcutientib;

U'zbs dans consiliū feriētibus hisq; fauozes
.i. p̄fatis oib; q̄ad int̄dictū gñale. i. irregularis
f. se
f. de iure

His interdictis miscens infamis h̄z

Est interdictū sp̄ale quidē puta qñ
.i. ecclia ciuitatē aut ville v'l castri
.i. interdictū

Unica parrochia. phibēt seu fil' oēs
s' interdicant
.i. i ciuitate aliq̄ .i. i vna tota puincia

Ecclie sacre. q̄ sunt hac v'zbe v'etra
.i. extra p̄fatas ecclias sp̄ales sic int̄ dictas
.i. in eodē loco extra p̄dcās ecclias

Nō minus ex tēplo possint illic celebrari
f. misse & alia diuina officia. f. prophanos

Singula diuina sil' audiri p̄ eosdem
f. v' p̄fer de sp̄ali
.i. irregularis

Hoc interdicto celebrando loco daris irreg.

Nota Ecclia p̄pter delictū alicui' non debet interdici h̄z
lequit deliquit debet puniri nisi ille qui deliquit esset dñs loci.
q' tunc sua int̄ dicta terra deberet.
s' & ecclia aliq̄ int̄ deā ē ip̄o iud̄ ip̄op̄e tñ & sic d̄ seq̄ntib; casib;

Quum fuit enormis effusio sanguinis acta
.i. iniuriosa

In tēploq; fozent homicidia facta maligne
.i. irregularis. f. loco sacros' h̄ grauit' peccat
f. effusio e' sanguis

Non est infamis tali celebrans violato
Hoc v' sciens faciens
et si semē non cadat in t̄rā fm̄ pe. de
pal.
s' ex p̄posito

Aut hōis cōstat effusio seminis acta
.i. fornicatores f. in se v'l in alio

Seu p̄ adulteriū v'l luxuriā & domiam

Interdictū sp̄ale

**Quo oēs Religi
osi excoicant nō
suātes int̄dictū
matricē ecclie v'
de sup. §. Exēpti
v'l nō. x̄c. v'z de
Excoicationib;
pape.**

**Quis n̄ cadat i l'
rā fm̄ pe. d̄ pal.
Notādū q' i h̄ cāu &
i cāu im̄e' seq̄ntē v'
ez d̄ effusio seis Et
ē ita int̄ dicta q' ante
recōsiliatōez n̄ dñt in
ca diuina officia cele
brari v'z in seq̄ntib;**

De Interdicto spēali ⁊ singulari.

f. in 4° pncipalib; festis i iure admittis f. illd c. in sexto d in/
Edicto gñali

Nō celebrabis ibi diuina. put canit alma

f. debē itelligi

..i. i illo ca^o. d. Interdicto gñali i sexto

Sed vult qñ locus foret interdictus in alma

f. interdictū

Quō gñale dat. locus interdictus habet

Aceconuerso

..f. sic dca. i. singularis

Porro singularis est interdictio qñ

..i. alicui psonę singulari ..f. sacra aliq
sue clerico siue laico

Interdicunt cuiq; spēaliter vlla

Aut sacra sil omnia. vlt phibentur

..i. diuis ..s^e phibent

Officij fungi diuis certis vlt ab omni

Homine si constat interdictos. tē. quere infra

de Irregularitate. §. eodem

s^e subsequētia

Hec interdicto gñali iure teneto

..f. cuiuscūq;

Omni ecclij cuiusq; status reputandis

..i. celebratōes missar; ⁊ hore canoice

Quotidie voce fient diuina remissa

..i. nō p̄sara ..f. ad dīna

Sed valuis clausis campana non resonante

Et nihilomin⁹ pulsari p̄r ad p̄dicatōem ad salutatōes angelicā

z ad alia q̄ pp̄rie nō spectat ad diuina officia

Nec sub priuatis resonet cāpanula missis

..i. ex cōicat⁹ matorē

Ac interdictis exclusis ⁊ maledictis

Dempto natali dñi cum paschate semp

..i. silr demit

..i. assumptio

Et penthecoste. sic sumptio vginis alme

..i. festū corpis ch̄i ..f. papa

Ac corpus ch̄i martinus quintus adequat

In q̄bus aptis valuis diuina colunt

Campanis tactis celebrando vocibus altis

LXXX

Nota qd sic locū
esse interdictū et
gñale ⁊ euerfo

De singulari int
dicto.

De Interdicto ge
nerali.

De Interdicto Generali.

I

Tūc interdictis admissis p quibus extat
Non tñ hi pperent altari. publicus aut

f. inf dicti positi

.i. exco diat⁹ maiore

Non admittat sub diuinis maledictus

.i. in 4^{or} pncipalibz festis tpe gñalis interdicti

His solū missas canis z solennit⁹ horas

s⁹ in p dicit⁹ pncipalibz festis tpe gñalis interdicti

Sic z aquā poteris bñdicere. spgere rursus

Panes z fructus cunctis bñdicere posses

Atqz paramēta sil abbatissa vl abbas

.i. festis p dicitis

Sicqz calix in eis altaria virgo sacran⁹

s⁹ h sacralia

Nā sacramēta p⁹ie nō talia cōstant

f. p dicit⁹ pncipalib⁹
festis

Porro sepultura non cōcedet in istis

f. sepultura

Huius sentit⁹ Anth.
vbi tractat de exco di
catōe quā tpe inf di
cti sepeliētes jcurāt

Officiū q̄uis diuinum respicit ip̄a

.i. clericos q̄ nō sunt inf dicti

s⁹ tali mō vt infra fert⁹

Non interdictos clericos sepelire valebis

.i. zenzelin⁹ viz iurista
iurista

Hec fert iohannes andree. zen. qz paulus

s⁹ d⁹ exco diatōe maiore f. iohes

.i. d⁹ diat p dicitis

viz ime⁹ sup iurispitus

Acanthoninus. sed calderin⁹ obest his

f. festis p dicit⁹ viz nec in festo pasche tpe p fari interdi
cti generalis

Corpus in his xp̄i nisi decedens capit ip̄e

.i. assumptōis marie .i. inf dicti

Virginis assumptu put inf dictio constat

f. tpe gñalis inf dicti

Possunt z nuptie tunc solennit⁹ eē

f. tpe inf dicti z oi tpe. f. nitatis xp̄i pasche z penthecostes
f. nuptie

Sed reliquis festis tribus. he de iure vetant⁹

f. in p fato festo z tri
bus alijs posito p⁹ie inf dictio

Cetera q̄ p̄hibet interdictum neqz fiant

De Interdicto Generali.

f. interdictū

f. in festis p̄dictis 4° po/
suo interdicto

LXXXI

Acque p̄mittit fieri p̄tunc. modo sient

Nota sup̄ cie tpe inf̄dicti In natiuitate ch̄ri In festo pasche. In festo penthecostes celebrari. p̄hibent q̄ in oī tpe his festis ab eccl̄ia nuptie inf̄dicunt h̄ n̄ in festo Assūptiōis marie.

Si positū fuerit interdictū sp̄ale

f. in 4° p̄ncipalibz festis p̄dictis

f. illd̄ cap̄lm̄ in sexto de
ḡn̄ali inf̄dicto

Non celebrare vales diuina put canit alma

f. debere intelligi

f. illo p̄dco ca^o.

Sed vult q̄n locus foret interdict^o in alma

f. inf̄dictū

s^o z ecōuerso vtz s̄.

Lū ḡn̄ale dat locus interdictus habet

f. ad dina tpe interdicti f. nec̄itrane/
um nec̄extraneū

Ni foret exemptus. laicū p̄mittite nullum
seu dolo z fraude

Nec quoz culpa sn̄ia lata. p̄batur

Nec qui consiliū dedit auxiliumqz fauorem

Et licet exemptus talis foret. haut p̄perabit

f. exempt^o l̄ p̄uilegiat^o

.i. dina

Quilibet admissus put audiat ip̄a sacrata

f. loco

.i. familiares ad au/
diendū cum illo

Interdicto. tūc eius p̄mitte clientes

.i. alicui^o. i. admittere .i. familiares suos

Sed nō collegij cuiusuis sume clientes

.i. nisi fuerint p̄uilegiari

f. clerics alicui^o collegij

Nā nisi p̄uata sit eis lex pellis eosdem

Clericus externus sit om̄is religiosus

f. religiosoz

Aut sint cōuersi. cōuerse sexus vterqz

f. alicubi

Insunt diuinis interdicto mō tento

s̄ sine dolo z fraude

Vi causam dederint. interdicti ve p̄bentur

Doc foret auxilio seu cōsilioqz fauore

Nota q̄nō cele/
bzari n̄ d̄nt dina tpe
sp̄eal̄ Inf̄dicti. vtz
in 4° p̄ncipalibz fes/
tis sic fieri p̄t tpe ge/
neral̄ Interdicti.

Nota q̄n loc^o est
Inf̄dict^o z econ/
uerso puta ḡn̄a/
le interdictum.
Nota q̄ p̄nt int̄/
esse diuinis tpe/
terdicti loci.

De Interdicto Generali.

Hic notat quō
et quā interdicti ali
bi pnt audire di
uina.

Intellectū istoz vsu
um require plenius
sup in glosa.

In seqntibz no
tat q facta aut
factalia mistra
ri dnt tpe gnat
interdicti.

Nota q noīe Cleri fm Ancho. intelligunt p moti ad or
dines z oēs Religiosi vtriusqz sexus. etiā Conuersi z cōuerse
qui ita sunt ad eccliam trāslati q de p̄lo ppue dici nō pnt. 12.
q. i. Duo sunt. 30. Cal.

Causam q dederit. alibi diuina nec audit
s. alibi diuina audit s. aliq

Nemoqz. dū pl's foret interdictus in vrbe
s. nec alibi diuina audient s. int dicti

Aut ob delictū populi dū sciuerō latum
s. delictū .i. p̄t delictū vniuersitatē ipsius loci

Vl' p̄ter ciuitū. cōis ve loci sit
s. ecclia aliq

Dum violata fuit. aut cleri culpa poposcit
.i. diuina

Tūc alibi diuina plebs audit vl' sepeliē
.i. int dicti

Crisma die cene tu p̄fice tpe tali
s. et def aut fiet tpe int dicti

Baptismus. cathecisim. cōfirmatio queuis
.i. p̄ adules .i. quodlibz p̄dictū tpe
interdicti

Nec dū p iuvene sed adultis vti apte
.i. placet

Sanus z infirmus quā libet ip̄e fateē
.i. nisi excōicacō maiore fuerit s. solū .i. mortis articulo
qz tunc excludit a p̄cipati
one oim sacramentoz

Ni maledictus erit qz tunc in morte fateē
.i. irregularis .i. sacerdos s. de loco int dicti
Cetero exntē excōicacō maiore

Extat z infamis soluēs solenniter illum
s. tpe interdicti .i. eucharistia s. extima viz dat infirmo

Tūc decedenti xp̄s dat vinctio nulla

Est z decedens intrans mare. bella ve campi
s. qz

Vel foret obsessus. porro ml'ier p̄e partum
.i. piculū

Nō vt decedens reputatur ni piculum sit
.i. tpe int dicti

Tūc campanella pulsatur lumine iuncto

De Interdicto Generali.

Acalijs solitis his ch̄s dum baiulat
f. aduictz. f. decedentibz
f. loco int̄ dicto

Vinctio nec deſ illic extrema manenti
.i. q̄ nō est int̄ dicto f. alicui etz nec exempto deſ

Nō interdicto clero. v̄ religioſo
s̄ tpe int̄ dicti .i. ſac̄ dos f. iungia cū ſolēnitatē

Fient cōiugia ſed flamē nō b̄ndicet
s̄ tpe int̄ dicti f. poſt p̄tū

Clam b̄ndicis aquā nō purifices mulierem

Intret ſed templū p ſe d̄n̄m b̄ndicens
f. q̄ ſcunqz f. loco int̄ dicto s̄ ſaltem

Nō capies ordines illic qui laicus ſis
f. loco int̄ dicti

Clericus hos capiet. interdicitus niſi conſtet
f. loci s̄ cū aq̄ b̄ndicta

Aſt interditi ſpergēs laicū nec es irreg.

Nec talē ſpargas interdicitū neqz clez
s̄ ex̄te f. aliq̄ s̄ int̄ dicta

Nunc int̄ dicta terra ḡnaliſ atqz
.i. vniuerſitate. .i. t̄nc f. in ecclia v̄ cimiterio l̄i ſacro loco

Vniuer. hinc laicis tumutilatio ſacra negat
f. laic⁹ loci .i. cimiterijs l̄ locis
interdicti

Quā bonus hic ſciſ ſacris t̄n̄ hant ſepeliſ
f. p̄ p̄uilegiū aut al̄s f. tpe int̄ dicti

Qum datur audire cuiqz diuino ſub illo
f. in dictis p̄uilegijs

Sed ſacramēta q̄ ſumat mētio non fit
.i. tal̄

Vn̄ loco ſacro tuncis poterit ſepeliri
.i. cōmendatōis

Officiū faciens cōmendādī tumulato
.i. abſoluē a pena

Vt mos expoſcit hoc nā quaſi ſoluere paret

Cunctis ſermo dei fiet ſub tpe tali
.i. ſueto

Ad quē campana pulſetur more ſtatuto
P. iij

Eccliaſtica ſepul
tura p̄hibet tpe
Interdicti **S**ilē
t circa clericos p̄
hibet ſolemnitas
cetera patent.

De Interdicto Generali.

I

Non interdictos clericos sepelire valebis
.i. clericos q̄ nō sunt interdicti s̄ in sacris locis
.i. nulla solēnitas .i. nec cāpane pulsari d̄n̄r v̄z ad
diuina officia v̄l p̄ funere

Nulla tñ solēnia fient. tympana nulla

f. clerico interdicto defuncto

Huic tñ officium tñc funeris haud phibetur

.i. diuinis .i. notorios

Nota quō interdicti vitari dñt̄i diuinis officijs.

Officijs diuinis interdictos fugenotos
.i. ingressu eccle. i. exclusus ⁊ suspēsus

Nō si cōtemnis a tēplo clausus haberis

f. interdicti

Interdictū releuari n̄ p̄t p̄ Appel-
latōem.

Non hāc censurā. de iure potes releuare

f. p̄fatā sniam

Post appellando. sed caucius anticipando

s̄ in ecclesia .i. notorius

De p̄is p̄cipā-
tū cū interdictis.
⁊ de vitatōe eorū
in diuinis.

Qui diuina legit interdictis manifestis

.i. ingressu eccle suspēsus h̄ ip̄o iure

Dico scienter eis a templo mox inhibetur

f. snia lata f. post suspēstōnē ab ingressu eccle

Si fuit abs hōie. sed post si misceat ip̄e

.i. irregularis

Sic se diuinis infamis iure tenetur

f. clericus aut in sacris constitutus f. officia v̄l sacra ecclesia
stica phibita

Qui celebrat v̄l participat diuina scienter

.i. notorius .i. excoicatus maiore

Iste p̄cip̄s lo-
quit̄ d̄ pena q̄ ex-
cedit se ad interdi-
ctos de iure ⁊ ab
hōie et̄ ad noto-
rios excoicatos

Cū manifestis interdictis seu maledictis

.i. tal' .i. eccle

Mox is ab ingressu tēpli suspēsus h̄

f. v̄l p̄ferē f. s̄dicta .i. eccle

Sic interdicta quibus est ingressio templi

s̄ tales q̄ sic fuerūt suspēsi ab ingressu eccle. i. irregularitas

Sic se post miscent diuinis hinc d̄at̄ irreg.

f. inflicta .i. a iudice f. interdictio v̄l suspēstio

Sive sit abs hōie v̄l iure vetatio talis

.i. nihilomin' f. suspēsus ab ingressu eccle

Attamē expletis diuinis talis eundo

s̄ i ecclesia laudiat̄ p̄bū d̄i. i. irregularis

Sacrū p̄ templū v̄l vtoret non erit irreg.

De Interdicto Generali.

Extra tunc templū diuinis si potiaris
.i. qñ suspēsus es ab ingressu ecclie .i. remisceas
.i. irreglaris

LXXXIij

Vt sub tentorio siue domo nec es irreg.

.i. quicūq;

.i. p. euidentia fa-
cti aut alias rite

Clericus hanc suans interdictū sibi p̄stans
.i. interdictū .i. irreglaris

Quāuis denunciātū non sit dat̄ irreg.

.i. in ecclia interdicta v̄l in alio sacro loco q̄ sit interdictus
.i. irreglaris

In sequentib⁹ no-
rat̄ pena Clerico-
rū n̄ suātū inter-
dictū eis p̄stas

Ast interdicto celebrādo loco dat̄ irreg.

.i. interdictū tale latū

Sive sit abs hōie v̄l iure scient̄ agendo

s̄ z iō irreglaris sit vt sequit̄

Clericus hoc violat interdictū sibi cunctus
.i. cuiuscūq; .i. postq̄ .i. ranq̄ .i. suo .i. tpe if dictū

Ordinis vt quid agit vt in officio p̄rio tunc

.i. solēnitatis .i. in missis aut horis canonicis

Aut quid solēne missis horis pagendo

.i. ad salutarōes āgelicā .ad p̄dicatōes iuxta morē z ad p̄silia

Lætera pulsent̄ demptis horis q̄z missis

s̄ demp̄s

.i. ecclie .i. requirūt

Aut q̄ pulsanda septem sacramina poscunt

Clericus interdictus mēsam dñi b̄ndicit

.i. interdict⁹ clere⁹

Non est infamis . nec erit cantans ve legend⁹

.i. nō interdictus

In reliquis horas in templo sed ḡne peccat

.i. interdictū

s̄ nec fit

Si laicus violat nec fit suspēsus z irreg.

Ordine nanq; caret laicus nec cleric⁹ extat

.i. violādo interdictū .i. ḡuit

Sed ḡuit peccat . affligendus q̄z iure

.i. ab

.i. ab hōie v̄l a iure

Dum quis z abs aliquo nūc interdictū actu

.i. acc⁹

.i. p̄cernit

Qui puta diuina cernit . suspensus h̄z

.i. actu

.i. nēcio .i. actu

Abs alio cuncto q̄ claudif̄ aptus in illo

Laic⁹ violādo i-
terdictū si incurrit ire-
glaricatem nec su-
spēsiōe sic clericus.

Interdict⁹ ab aliq̄
actu est interdictū
ab alio actu q̄ in-
cludif̄ in illo.

De Interdicto Generali.

F

Aut sine quo talis actus pagi nequit apte
.i. p'fici' .i. o' illis

Unde sacerdotes interdicti nequeunt hoc
f. ex p'te sacerdot' officij

Post exercere p'rie q'd competit illis
f. sacerdotes q' p'ficiunt corp' ch'ri sine missa officio s'tz irregulares .i. irregulares

Sacerdos p'ficiens corp' xpi s'n missa irreglar' e' q'n i' aliq' loco i'ponit cessatio general' a diuinis h'z effectū Inedicti s'm Ont'ho.

Hi p'secrantes sunt infames sine missa
.i. diuinis

Adiuinis posita cessatio dum g'nalis
.i. in aliq' loco s' saltē s' ponere

Sicubi p'stiterit p' eum qui iure valebat
s' p'dicta cessatio in effectū

Dicit esse velut interdictū g'nale
.i. irreglaris

Et dat infamis illic qui tunc celebrarit

Notandū qū imponit in aliqua eccl'ia Cessatio a diuinis feruata forma c. Inrefragibili de offi. or. si q's. ibi celebrās nō est irreglaris. q'z talis cessatio nō est p'ua s'nia inf'dicti. S'z cessatio g'nalis h'z effectū inf'dicti v'z in dictis p'sib'.

Presul suspēsus aut interdict' in illis
f. ab his q' p'rinēt ad episcopale officij p'rie f. ex officio p'rie s' se .i. irreglaris

Que faciet flamē si miscet non erit irreg.
s' vic'z

Sic est ecōtra p'sul suspēsus ab illis

.i. q' p'rie expectat ad sacerdotale officij .f. q' p'rie p'cerit nit epale officij

Que faciet flamen si p'sulis offerat actum

s' ex h' .i. irreglaris

Nō erit infamis.

Quattuor s'tz ob p'uāda tpe inf'dicti nēcio. 7 q's q's cleric' n' obp'uās irreglar' efficit.

Quattuor obserues interdicto feriente
f. subseq'nctā .f. posito alicubi s' p'mo .f. tanuis f. ad diuina saltē. f. ad p'dicatōem. ad salutatioem angelicam. z ad alia s'ilia q' p'rio p'rie nō spectat ad diuina pulsari p' tpe inf'dicti

Submissa voce. valuis clausis. neq' tactis
.i. excoicatis maiore .i. exclusis

Capanis. interdictis. anathemaq' motis

De Interdicto Generali.

Flent diuina celebrando siue legendo.

.i. q̄s .i. irreglaris .i. 4^{or} p̄dictoz

Alericus infamis fit dum q̄d p̄terit horum

Hec interdicta loca tres ve duo pagrātes

Nō dicant p̄ter horas sed quisq; seorsum

.i. bull' ap̄tlicis

Pro manifestādis cartis vl' in adueniente

viz legato cardinali. zc.

Prelato ve pari pulsari non p̄hibetur

Non campanellas p̄ diuinis celebrandis

.i. p̄cutāt s̄m Anthoni^m

Pullent. sed tabulam p̄tingant religiosi

.i. ordinib; hec b. tho. s^o p̄stituris

In sacris nunq; licuit cōnubere grecis

.i. ordinati greci .i. an̄ susceptū sacz ordinē

Sed sacris retinent p̄us hec cōnubia facta

.i. ex statuto ecclie. scz quilibet xp̄ianus vbiq; terrarum in sa-
cris cōstitutus. quia tempe gregoriū pape z antea in consilijs
ecclie celibatū voluntarie susceperunt quem quidem celibatus

Alixus p̄mus sacerdotib; indixit qui fuit post ch̄m cc. ānis

.i. subdyacon^o dyacon^o z sacerdos

Lastus erit reliquus sacer oīs iure modern^o

.i. ex cōdicatōez maiorē .i. suspēsiōē .i. ferri

Dicanathema sil' suspēsum iure referri

.i. singlares

Cōtra p̄sonas speciales hoc tibi dempto

.i. snia ex cōdicatōis maioris

.i. 5 clericos

Cōtra laicos anathema dat' q̄s clericos

.i. clericos

Sed contra clericos suspensio sola refertur

.i. h^o s^o fert s^o vl' trā .i. eccliaſtici

Ast interdictū contra loca. collegiū ve

.i. contra cōmunitatem vl' vniuersitatem

.i. int' dictū

Aut in cōe fertur. sed tale p̄inde

Quā raro fertur hōiem contra sp̄calem

LXXXiiii

Nota q̄ Guilh.
de oppositum.

Interdictū singla-
re q̄ ad grecos.

Nota dñaz int'
Ex cōdicatōez Su-
spensioē z In-
terdictum.

De Interdicto Et quis ferre p̄r.

I Sic notat quis p̄r ferre d̄ iure in interdittum.

Omnis p̄latus retinens iurisdittōem
.i. eccl̄iastic⁹ .i. h̄is .i. iurisdittōem .i. ordinariā s̄ etiā

Saltē formalē. sic quilibet hanc retinendo
.i. viz .i. q̄libet hoz s̄ d̄ iure. s̄. p̄ tpe

Ut delegatam valet interdicerē terzā
s̄ int̄ dicētes hoies p̄rumacē s̄ viz int̄ dicē viz elec⁹ etiā .i. p̄firmat⁹

Eccliam quoq; sic p̄sunt nondū q̄ sacrat⁹
s̄. episcopali s̄. int̄ dictū s̄. ip̄i⁹ cathedra eccl̄ie

Sede vacante quidē valet istud ferre capitlū
s̄. capitlū. i. eccliam s̄. int̄ dicto

Ac de more valet templū supponere tali
.i. ex cōdicari matorē

Haud interdicti suspendi nec maledicti
.i. de legato a latere z a nullo alio legato. i. p̄ dicatoz ordi⁹

Nisi de latere fr̄es possunt iacobite
.i. in lris alioz legatoz .i. de ordine p̄ dicatoz

Ni cartis hoz sp̄ialis mentio fiat
viz excōdicatio int̄ dictū z suspēso .i. ip̄o facto

Omniaq; censura censēbit̄ irrita iure
.i. p̄uilegia .i. ordinis p̄ dicatoz

Quam cōtra bullas frat̄z cognouero latam
s̄. p̄ lato .i. legatiū de latere qz ille possit

A quocunq; foret excipe de latere
.i. ip̄o facto irrita z ianis ē. s̄. ordi⁹ p̄ dicatoz

Quod est z cassanda si frat̄z sit rōne
s̄. q̄cūq; cēsura eccl̄iastica .i. secularē

Talis plata cōtra quemcunq; forensē
s̄. alicui⁹ fr̄e vbi fr̄es morant̄. i. excōdicat⁹

Papa loci cunctos hōies q̄m maledicit
s̄. vbi fr̄es morant̄ .i. q̄cūq; eti⁹ p̄curatores z oparū

Aut interdicit terzā. famuli tamen illic
s̄. ordinis p̄ dicatoz viz insistentō

Obssequijs frat̄z tunc continue remanentes
.i. p̄sonalit̄

Persona p̄pria immunes p̄sus habētur
.i. fientes

Ni causam dederint interdicti memorati

Fr̄es p̄dicatores n̄ p̄nt excōdicari i terdicti nec suspēdi ab aliq̄ legato nisi d̄ latere misso.

Notā dū q̄ aliq̄s deliq̄ns i loco exempto s̄m opioez plurimū doctoꝝ nō ligat̄ statuto ep̄i. qz locus exempt⁹ z loc⁹ extra dyocēsina eq̄parant̄

De Interdictio quattuor ord. medicatū

f. a sede aplice

f. Fuentes

Aut interdici spēaliter accidat illos

f. p̄dicto p̄uilegio f. p̄uilegiū

f. p̄dicatoibz vtz in s̄i
ne isti libri postum

LXXXV

Huic par et reliquū dat fribus his mare magnū

f. p̄uilegijs p̄dictis et alijs et nos eoz p̄uile.

[Omibus vt nri gaudēt fratresqz minores

f. q̄rtus .i. carmelitis .i. augustinis .i. singla p̄uilegia

[Sixtus carmelis augustinisqz dat illa

[Notandū q̄ exemptus notozie et tam diu toleratus p̄uilegio exemptionis vt sunt 4^{or} ordines mendicantes si talis citatus fuerit ab ordinario non tenetur cōparere nec valet snia super p̄ncipali. quia est a non suo iudice neqz tanqz contra cōtumacem. Si autē est exemptus non ita notozie tenetur compere et allegare p̄uilegium et ostendere ordinario in loco p̄gruo et securus infra terminū p̄petentem vtz in .c. cum p̄sone. li. vi.

[Item 4^{or} mendicantes et multi alij sunt exempti tam rōne locorum q̄ p̄sone qui etiam rōne delicti aut contractus aut rei vbi cūqz listat nullo modo conueniri possunt. **[**Item Exemptus dicitur qui non subest iurisdictioni ordinarij. Sol^o ergo papa vel legatus de latere cognoscere potest de causis contra exemptum vt notatur in .c. q̄ translatōem de offi. le.

[Exemptio duobus modis datur. Uno modo ratione loci puta monasterij. ecclesie et hmoi. et in istis habet locum. c. i. d̄ p̄uile. li. vi. q̄ ratione delicti commissi extra locum exemptum vlt̄ ratione contractus alibi initi. vel ratione rei alibi site possunt coram ordinario conueniri et ab eo puniri. Et exempta ecclesia vlt̄ monasterio exempto intelligūtur etiam exempti ipius monachi. clerici etiam conuersi p̄petuoqz oblati. Etiam exempto monasterio eximitur ipius cimiterium et domus et theatrū cū ortis et arcis que sunt iuxta ecclesiam. Idem dicitur d̄ dormitorio et domibus clericorum que sunt iuxta ecclesiam cum eoz ortis. Sc̄do mō d̄ exemptio ratione persone et non loci vt in p̄uilegio concessio capellanis et familiaribus pape. et tales etiam ratione delicti puniri non possunt ab ordinarijs. Ex quibus omnibus concluditur q̄ exemptus ratione alicuius loci vlt̄ rei non censetur exemptus ratione alterius rei vlt̄ loci. **[**Aduertē dum etiam q̄ si canonici alicuius ecclesie eximantur ipi soli sunt exempti. non autē ecclesia vel alij eius clerici. Si autē clerici tunc etiam sunt exempti canonici. non autem ecclesia nisi aliud exprimat.

[Ex p̄uilegio Sixti quarti in mari suo maḡ.

[Et ne p̄teritu constitutōis Innocentiū quarti p̄decessoris nostri qui in capit. Volētes locorum dyocesanū et alij ordinarij

Q i

De Infortō & alijs cēsurs q̄ ad q̄tuor mēd.

Iz alij quicunq; in psonas & loca fratꝝ contra eiusdēz Gregorij p̄decessoris nostri ordinatōem sez quicunq; iurisdicōez & superioritatē vendicare p̄sumāt. **D**istrictius inhibemus ne quispiam absq; dicte sedis cōmissione sp̄cālī & autoritate in psoas et loca dicte ordinis fratrum p̄dicatoꝝ vrpote p̄orsus aliquā ex cōmunicacionis suspensionis & interdici sentēcias generalit̄ aut specialiter quōlibet p̄mulgare. **A**ut in psonas domos & loca h̄mōi aliquam p̄minentā superioritatem & iurisdicōez quōlibet exercere p̄sumant. **E**tiam ratione contractus vel delicti seu rei de qua ageretur vbi cunq; in eatur contractus seu committat delictum & res ip̄a cōsistat. **D**ecernimus quoq; ex nūc quasi/ber ex cōmunicacionis suspensionis & interdici sentēcias & q̄cunq; p̄cessus. quales penas sentēcias generales velspeciales continentes. quos vel quas p̄mulgari & haberi & omnia que cōtra fratres domos & loca dicte ordinis quōlibet feri cōtigerit & eozum exemptione vrpote notorie non aliter alligata nullius roboris vel momenti & put̄ infect̄ haberi debet. **H**ec ex mari magno **S**ixti quarti. quod ab eo datū est Rome ap̄d sanctum **P**etrum Anno dñi. **D**.cccc. lxxiij. pridie kal. sep̄tēbris pontificatus sui anno quarto. **E** **N**otandū q̄ idem Sixt⁹ quartus ordini minorū. ordini **A**ugustini seu heremitarū. & ordini **C**armelitaz. & fuozum beate marie viz illis tribu ordi/nibus mendicantib; oēs & singulas gratias & concessiones. **I**ndulgentias & peccatoꝝ remissiones. **I**mmunitates. exem/ptiones. facultates. p̄uilegia & indulta sp̄cālīa & temporalīa. dedit que ordini p̄dicatoꝝum p̄ singula concessit. **E**t h̄c bul/lam dedit Anno pontificatus sui. viij. **C**etera ordini p̄dicatoꝝum concessa vide in fine **I**n mari magno. plurium summoyrum pontificū signant Sixti quarti sup̄ dicti.

Si notat q̄s dē
Intestatus & q̄
modis,

Est ^{f. dicend⁹} intestatus testamentū sibi nullum ^{f. testamētū .i. iuxta iura}
Condens. seu faciens illud sed nō sibi iure ^{f. testamentū s' sibi}
Aut faciens iure sed post ruptum qz natus ^{s' fuit f. p̄dictoris testa/menti}
Filius existat. v̄l non ruptum sed & heres ^{f. testamenti & dictoris}

De Inuentoz q̄
v̄ncūq; restituti/
one,

Noluit hereditatem testantis adire ^{f. p̄ aliquem viz ager. nem⁹ & sile f. v̄liber v̄l aliqd v̄tensilium}
Inuentū quicqd̄ immobile. mobile v̄l sit

De Intestato et Inuentorum restitutione.

f. aliquem cui p̄tinebat p̄dictum immo-
bile vel mobile

LXXXVI

Est inuentoris si constat h̄re relictum

.i. thesaurum
.i. aliq̄s

Sed si fortuitu reperit fodiendo thesim q̄s

f. p̄ legē imp̄iale v̄l ciuile f. imp̄ator f. sic dicit̄

Accessit diuus augustus rex adrianus

.i. si dicit̄ thesaur̄ reperit fortuitu fodiendo
f. thesaur̄

**De thesauro for-
tuitu inuento**
L. d. Thesaur̄ l. x.
§. Thesaurus

Si sit agro p̄prio totū fodiens retinebit

s̄ fodiens retinebit f. thesaur̄. f. agro v̄l loco

Sed mediā p̄tēsi reperit hūc alieno

f. p̄tē thesauri f. vbi reperit̄ fortuitu thesaurus

Ac reliquā verus possessor iure resuat

s̄ possessor p̄dicti thesauri v̄z vbi reperit̄ ē p̄ aliū f. possessor

Aut fozet augustus. fozet v̄zbs. v̄l fiscus h̄cēt

f. cū p̄posito v̄l studiose s̄ agro l̄ loco. f. p̄ leges dicit̄ imp̄a-
tor̄ approbatā

Dans opam fodiens alieno cūtra tenebit

f. fodiens in alieno f. p̄tem f. fundi

Nō opam dādo mediā possessor habebit

.i. alienus p̄uati hoīs f̄
omniū hominum ea occu-
pantium

Sunt quedā quoz cōstat possessio nulla

.i. repta p̄ aliq̄ē f. repta p̄ aliq̄ē

Ut maris est gemina. p̄ciosi siue lapilli

s̄ aliq̄s .i. aliq̄ possessor ē d̄ iurē

Siue diu fossus sit thesaurus sine p̄de

s̄ aliq̄d inuētū sub t̄ra aut als cui possessor oīno nescit̄

Aut bis consilē q̄ sunt mox inuentis

f. de reb̄ q̄ amittunt̄ q̄z possessores sciri p̄nt aut
q̄ p̄ relicto nō sunt habite f. p̄ p̄conē aut alio diligēt

Porro de reliquis inuentis fac recitari

.i. possessore v̄z v̄t ei p̄silio res inuen-
ta p̄ salute eoz q̄ amiserūt i vsuz paup̄m l̄ iuxta intentioez ep̄i
tribuat̄

Si repire nequis p̄dē. cōfessor aditur

De Ira quere. f. de pctō ire in littera. p.

.i. irregularitatis

Infames casus subscriptos collige iure

Q. ij

De thesauro cuz

p̄posito fosso

De Inuentis q̄ de

iure cōi sunt in

uentoris.

De reliq̄s inuentis

Multiple icurri

tur irregularitas iure

q̄ v̄z aliq̄s p̄hibet

ab ordīs susceptōez

executioez r̄t̄is q̄ pal-

tent infra.

De Irregularitate i diuis casibus et mod.

Dicitur enorme crimen leue vlt mediocre **LXXXviij**

Ordine comisus. symon iugas homicidam

Huic heresim socia q sunt enormia dicta

Tollunt na beneficia puant ordine cunctos

Sive palam vlt non tñ hi non pmoucantur

Promotū remouent q̄uis doleant sup illis

Est aliud symon factus circa benefici

Non dispensetur in eo cum symone tali

His cunctis fatis papam de iure requiris

Dispesatio pape

Item p intellectu istoꝝ casuum irregularitatis nota aliq̄s regulas quarum **P**rima est q nec **J**udex aliquis vel mgt̄ seu doctor in dubio debet aliquem iudicare irregularem. ar. 8. p. d. i. 8. penul. **S**ec̄da regula. **I**n dubio quilibet debet se reputare irregularem et ideo in foro anime maxime quando q̄s n̄ est de hoc infamatus relinquendus est p̄sciētie sue. **T**ercia est q ad hoc vt quis incurrat irregularitatem ex homicidio est necesse q̄ interueniat vlt consiliū vlt p̄ceptū vlt factū vlt defensio vlt coopatio occidentis. **Q**uarta est. **P**ozter q̄ causa homicidij vt quis fiat irregularis sit p̄inqua. secus est de remota causa seu occasione. **N**on em̄ ex hoc q̄ faber cultellum facit homicida est. hoc em̄ fm̄ **B**er. verum est de causa remota nisi aim nocendi habuerit aut minorem diligentia habuerit q̄ debet habere. vlt nō cogitauit q̄ cogitare debebat. **Q**uinta regla **I**nfans occidens non est irregularis nisi sit doli capax. **S**imiliter dicendū de furioso. **S**exta regla **E**rius solum in culpa leuissima homicidij non est irregularis adhibita debita diligētia. zc. que patent infra.

Abrictas sit alea ludi. carnis et eius

Leuia crimina.

Quem phibent iura. nec ch̄i sumere corpus

His conforme. leue tu crimen dixeris apte

De Irregularitate eius dispensatōe.

Mediocria cri-
mina.

F

Sine palā v'l non hec sunt nec deiciūt te
s' in ordie aliq̄ ^{f. crimina leuia} f. tali leui crimioso f. monit' .f. p effectum

Promotū. sed z ordo dat' si post resipiscas
viz ista enūerata singla crimina

Furtū mechia p̄iurus sacrilegusq̄
s' exis aliq̄s

A p̄lenus fraude falsum testem sup adde
f. crimina

His silem socia que sunt mediocria dicta
s' dicit' .i. manifestus

Facto v'l iure sup his notorius om̄is

Redderis infamis p̄sul tñ hanc remouebit
.i. irreglar̄

Singulus infamis facto v'l iure mouetur
s' eccl'astica

Ipi ne dignitas detur v'l sacer ordo
s' irreglaris est. f. suoz supioz. .i. cleric' .i. maiorē excoīcatōez

Quisquis cōsilio clerus retinēs anathema.
f. post .i. sectare .i. eccl'asticum

Ipe foz q̄rat secl' nec sp̄uale
f. q̄cunq̄s f. p te s' irreglar̄ es ip̄o iure

Ordine suscepto dū sis anathema scient'
f. ordine quēcūq̄ vitz aut
minores aut aliquē istoz seu aliquē sacroz

Sic in apostasia capiens hunc religiosus
.i. irreglaris f. ab executōe ordinū

Reditur infamis p̄ter suspēsus habetur
f. alicui scient' f. scient' viz p baptisante v'l bap̄ti
satum respectu vni' p̄sone

Irreglar̄ ē q̄ fa-
cit q̄ sequunt'

Qum bis ordo dat' seu baptismus repetat'
.i. suscipiat'

Ast vt vertatur fidei status ordo petatur
f. tā p̄ferēs ordinē q̄ suscipiens

Aut vt p̄stetur q̄ vterq̄ symon opetur
s' z singul' p̄ dicit'

Sine sciens bis cōfirmatus traditur irreg.

Sine ratum tenuit illud postq̄ bñ sciuit
f. ip̄ dicit' irreglaritatis .i. valde difficult' cū singul' dicit' dispē

Dispenset spes irrita p̄sus habet (sar papa)

De Irregularitate et eius dispensatione.

Infamis iure tenetur. i. irregularis non propter culpam sed propter significacionem quam bigamus tollit per secundum matrimonium vel per equivalens. quia christus sancte sue ecclesie unicepionse desponsatus fuit quam conjugalis coniunctio representat et non fornicaria. Nec copula fornicaria cum multis mulieribus inducit irregularitatem.

.i. sicut modo et difficillime dispensabilis ad ordines

Sic bigamus cunctus infamis iure tenetur .i. purus secularis reputatur quod ad iudicia ecclesiastica et accipit ecclesiasticos carens ecclesiastica libertate

Atque fornicator seculi penitus reddetur in omni

horandus quod irregularitas bigamie non tollit per baptismum sed irregularitas homicidii. quod bigamia causat ex matrimonio. sed matrimonium non soluit per baptismum. Qui tamen ante baptismum habuit uxorem et mortua fuerit non punitur et qui post baptismum possit accipere aliam uxorem quod per baptismum tollit illa irregularitas ut dicitur etiam in glo. per me ad thimoteum 3° hec lra in dicto. c.

.i. in ordine s. per episcopum per ordinatores .i. irregularis est .i. diuina

Ordine quem nec habet si clericus alma ministrat

si irregularis est viz i sacris s^c et irregularis est .i. excoicatur maior est et constituitur et i minoribus sicut eodem opinioem irregularis est

Hinc interdictus. suspensus vel maledictus l. carando i ecclesia vel officio non autem simpliciter diuina audiendo

Qui se diuinis si misceat aio scient

s^c tu .i. notori⁹ ex euidentia facti s^c quantum es suspensus ipso iure **Sed** Hosti. de oppositi⁹ et alij doctores vtz infra.

Sed notus fornicator celebrans nec est irreg.

.i. iurisperiti

Ut quidam firmant

l. irregularitatem incurrit ex aliquo censura ecclesiastica vel alio modo

Doc dic de maribus. omni dempta muliere

s^c propter caritatem characteris ex infirmitate sex⁹ .i. non est potest

Nulla capax mulier est ordinis haut erit irreg.

Qui se diuinis etc. .i. excoicatur maior est infideliter vel suspensus si aliquis illo celebrat l. fac aliquid attributum certo ordini ecclesiastico et minor pura accollitur. excoicatur et huiusmodi sicut eodem opinioem cum tali solus per papam dispensat. **Sed** si accipit aliquid exercibile per laicos ut quod carat Requie eterna. l. psalmi et huiusmodi. quod licet non peccat si eundem coioez sibi infideliter. tamen non efficit irregularitatem nisi quis audiret diuina autorizando. secus si non audiret autorizando. Et ita intellige Jo. an.

LXXviii

(Suspensus) vtz
stricte capiēdo suspē
sionem se3 quo ad se
et quod alios.

De Irregularitate eius dispensatione

I

.i. q̄s .i. in ecclia inf̄ dicta, vel in
alio sacro loco qui sit interdictus

Hst interdicto celebrādo loco dañ irreg.

.i. inf̄ dicitur locus .i. talit̄ celebrādo

Sine sit abs hōie v̄ iure scient̄ agēdo

Adiuis posita. zc. vide s̄. de Interdicto qua
si in fine. s̄. eodem.

Sic sit p̄firmās solēniter hic anathema

.i. irregularis .i. aliq̄s excoīcat̄ ep̄s ex̄ns
i. excoīcat̄ maiorē et̄ irregularis sit
s̄ sacerdos .i. extra articulū nēcītatis.

quia in articulo necessitatis posset sacerdos excoīmunicatus so
lenniter baptizare.

Is q̄z baptisans solēniter absq̄ nēce

.i. irregularis sit v̄z sac̄dos v̄ .i. baptisat. q̄ i nēcītate
clericus posset

Quisq̄ sacer genitū p̄riū lauat absq̄ nēce

.i. filiū .i. sacerdos v̄ clericus .i. in p̄firmatōe
s̄ irregularis sit

Hunc sacer atq̄ tenēs dū p̄firmatio fert̄

.i. irregularis

Nox dañ infamis.

.i. laic̄ sup̄ .i. ad disp̄sandū sup̄ irregularitate

Disp̄satio pape

In cūctis dictis papā de iure requiris

.i. ecclia .i. aliq̄s

Non cōsecrato tēplo celebrans puta cui sit

s̄ ad diuina audiēda v̄ celebrāda

Ingressus tēpli sacer interdictus apte

.i. irregularis

Nox est infamis

.i. nōiatim

.i. clericos siue
in minōib̄ su
ue in sacris

Nomine si cōstat interdictos fore clericos

.i. irregl̄ares

Disp̄satio pape

Hist̄ infames diuina q̄dem celebrātes

Sunt deponēdi p̄ papam restituendi

.i. deponit̄ v̄ degradat̄

Ordine deiectus infamis iure tenē

.i. sub dyaconū

Presbyter admittēs subleuitā q̄z lenitā

De Irregularitate et eius dispensatione

LXXXIX

.s. ordinibus

In sacris prope solenniter officiare

.i. ecclesie .s. subdyacono et dyacono predictis

Ingressus templi quibus interdictus habet

.s. tal sacerdos .i. irregularis

Dicitur infamis

Quattuor *hanc suam* *interdicto feriente*

.i. posito in aliquo loco

.i. irregularis .s. vniu d 4° suadis

Non erit infamis horum quid pretereundo

.s. supra in suo loco.

vbi dicitur Quattuor obserues. et

Quatenus hec fuerint interdictum manifestat

.i. ingressus ecclesie

Iam quibus ex causa prohibentur limina templi

.i. irregularitas

Se post diuinis miscet infamia fertur

.i. ab .i. interdicto ecclesie

Sine sit abs homine vel iure vetatio talis

Quique sacerdotes interdicti putantur

.s. irregularis sunt .s. qd ad diuina .i. diu psumit

.i. ipis sacerdotibus in officio suo

Post exercere prope quod competitis illis

.s. sacerdotes quicumque

Hi vel proficiant corpus christi sine missa

.i. irregularis

Infames fiunt

viz late s.

s^c ad dispensandum

In cunctis factis papa de iure requiritur

.i. p denunciatore et aut alis certe

Dispensatio pape

Clericus hanc suam interdictum sibi prestans

.s. interdictum .i. irregularis

Quamuis denunciatum nec sit deus irregularis.

Quando ista et quedam alia que habentur infra de Irregularitate sunt in ecclesia tunc non est prohibita ideo celebrans in ea sciens non fit irregularis sed grauit peccat.

Dum fuit enormis effusio sanguinis acta.

viz vbi dicitur si fuit enormis. et

In temploque foret. et. que. f. de Irregularitate

.s. alicubi

Non interdicto posito si clericus ipse

X i

De Irregularitate eius dispensatōe.

I

.i. postea .i. hoies .i. nō int dictū hoies s. in loco int dicto

Hinc interdicitū v'l non. quemq̄ tumularit

s' tumularit s. tumularit .i. cū dīno officio
.i. extra cimiteriū aut extra aliū sacz locū

Quūvis de sacris. tñ officio puta dīno

.i. irregularis

Vox datur infamis

Sensus est q̄ omnis fornicator notor' in sacris vel minoribz
Constitutus. zc.

Hinc notus fornicator sacer ordo minorqz

.i. irregularis

.i. de butrio

Dicit infamis. antho. but. testificatur

.i. innocē' .i. hostiens' .i. archidiaconus

Inno. sic hosti. sil archi. testis habetur

vis sup irregularitate

Dispensatio pape

Papaz dispensat

Notandū s'm Anthon^m. z doctores istos Etiam si iste no
torius fornicator cessaret a vicio z añ dispensatōem v'it officio
semp mortalit' peccabit. q̄uis nouā irregularitatē nō p̄bat. Et
nō requirit admonitio vt aliq̄ volūt. qz suspēsus ē ip̄o facto. q̄
q̄ato vitandus. Sz ep̄us illū absoluerē p̄t a suspensione.
s. a quocunqz suscipiendo de iure nisi dispensef

s. q̄ ad longū subsequunt

Ordine pelleris istis vicijs reprehensus

s. quicunqz fuerit

Ni liber constet seruo nunc ordo negatur

s' nec ordinat de iure

.i. p̄niam

**Que aut sit ista
solēnis p̄nā q̄re
post lēam. p.**

[Solēnem pagens penā. sil' hermifroditus

.i. curialis

[Curia quē suat. aut quis baptisma tenebat

Donec sit languens mortis capiēdo timore

[Anaticus. demoniac'. furiosus z omnis

s. suscipiēdo. i. repellēd'

[Inde caducus erit abs ordine iure mouēd'

.i. p̄nar' vno oculo z notabil' lippus ac luscus n̄ ordinabūt

Quisqz carēs oculo. nimis ac lipp'. q̄s claud'

s. claudicās .i. sine

Qui nequit abs baculo licite missaz celebrare

s' ordinari nō d̄z

s' exūs

s. ordiari n̄ d̄z

Sico oculo macula turpis nimis. atqz leprosus

**Itē leprosus sa
cerdos quō cele
braredz. vided' le
proso.**

De Irregularitate et eius dispensatione.

I. licitaz hō esta. tō scipm volūtarie castrās irreglar? ē si cā est
illicita vtz zelo castitatis vtz di. lv. **Si** q̄sptē .i. volūtarie

E XC.

Ex causa iusta castratū quemlibet vltro

f. mutilatū ex honesta cā .i. non deficiente

Aut alio mēbro manifesto nō tñ apto

s^o qz ad ordinē nō sacz
posset nihilomin⁹ pmoueri

In celebrādo. p hec nō pellis ab ordine sacro

.i. nō repellis ab ordine

f. aliquē f. nō deficiente in celebrādo

Nec sic inuitum simili mēbro mutilatū

s^o saltē

f. inuitē mutilat⁹ in si
mili mēbro

Si non illicitis fact⁹ opam dedit ille

f. in celebrādo f. sacdos .i. nō dz nec iure tenet

Testiculū secū castratus ferre recuset

f. iuris ignari

.i. q̄st

f. sacdotal

f. de iure

Quā mltri reputant velut h⁹ sac ordo requirat

f. ordinand⁹

f. suscipiēdo

Multum gibbosus remouet ab ordine sacro

f. suscipiēdo

.i. cū sex digitis

f. nata. i. repellit

Ordine sed nullos digitis senis man⁹ orbat

.i. qlibet .i. deformit

Quivis deformis nimis ex⁹ mutilatus

f. in corpe nimis

sive licite sive illicite aut al⁹

Aut viciatus erat causa quacūqz sit illud

f. talis corpe viciat⁹

viz fuerit v⁹ nō fuerit ordinar⁹

Promot⁹ v⁹ nō. priuabit ordine sacro

.i. multū deforme

f. vbiqz sup⁹ .i. ad dispēdū al⁹ ep⁹

Dū graue sit vitiiū in fatis papa petat

.i. ciuilit⁹ v⁹ criminalit⁹

Dispensatio pape

Qum sis infamis neces irreg. sed phiberis

.i. suscipiēdo

f. fm gūitate cōmis

Ordine de cuncto nisi p̄sul papa velaxat

f. carnalit⁹

f. vxorē

f. p̄t bigamiā

quā licicurrit

Noscēs quisqz suā quā scit mechā dat irreg.

.i. q̄ nō ē fili⁹ f. supra leges nec irregula

ris est

Quando quis optat is legitim⁹ vocitat

X ij

De Irregularitate et eius dispensatione.

F

lus est ligatus alteri et nondum mutuo contraxerunt

Est naturalis qui natus utroque soluto

s. legitimum filium et naturalem

Dicitur utrumque fore quod dant conjugia vera

s. si filium legitimum et naturalem s. ex dampnato coitu sicut sunt

Spurij Incestuosi Adulterini et Sacrilegi videlicet filij sacerdotum et presbiterorum in religione.

Cetera dicitur genita scortorum et pari viciosa

s. nati de soluto et soluta .i. irregulares ipso

.i. vicioso coitu

Sunt naturales infames et male nati

s. religionis

.i. approbati per regulam aut alias

s. quocumque modo illegitimi

in iuxta supramentionem /

rara vicia

Illegitimus legitimus per ordinem approbati ingressus

Ordinis ingressu sanxiti legitimarum

.i. sacro et non sacro

.i. sine dispensatione aliquam

Ordine quocumque fungere valeas sine papa

s. ecclesiastica .i. quocumque

Sed quod sit dignitas quis papa tibi dat

Nota quod Sixtus quartus decrevit per bullas applicas per laicos nobilibus fratrum de tercia regula beati Francisci et beati Augustini. Si militum plura reclusoria locorum de prefatis regulis debere presbiteros nem recipere ab ingredientibus et per eandem perpetuo obligari ad tria vota solenniter sicut in ordine per regulam approbato.

.i. irregulares de quibus dicitur in eadem et qui etiam civiliter infames sunt

s. suscipiendos exequendo

Nota effectum irregularitatis.

Omnis infames remouentur ab ordine cuncto

s. cum talibus

.i. sacros ordines susceptos

.i. irregulares .i. exequuntur

Nisi dispensetur. sacra nec quis adeptus sequetur

.i. ecclesiasticus

.i. irregulari

s. ecclesiastica

Nec datur ecclesie gradus huic aut vlla potestas

s. ecclesiasticum s. ecclesiastica

s. irregulari

Officium beneficium nec tibi dare debes

s. irregularis

.i. postulat canonice

Hic non eligitur nisi elegit hanc vel rogatur

Nota super ista bigamia glossa per laicam que ponitur ante duo folia infra illud. S. Sic bigamus curatur. etc.

Nota quod Irregularitas tribus modis tollitur. Primum per baptismum per quem tollitur omnis irregularitas facta ante baptismum cum peccato. et omnis irregularitas homicidij siue cum peccato siue sine. Secundum per irregularitatem bigamiam non sic tollitur. Secundo modo tollitur per ingressum religionis de qua

De Irregularitate & eius dispensatione

saltem in iure est expressum. Tercio modo per dispensationem pape qui in omni irregularitate dispensare potest cum sit de iure positio. Nota dicitur quibus plerumque est et proveniens ab irregularitatibus cum irregularibus personis dispensare per eum qui potest sub tali forma vel simili. Ego dispenso tecum in tali irregularitate quam contraxisti propter talem causam et si contraxisti si de hoc dubitatur. tamen si episcopus ordinat aliquem irregulare intendens cum eo dispensare per hoc de facto dispensat quibus non usus fuerit illis personis dummodo possent in tali causa dispensare. Et idem de prelati qui mittunt ad ordinandum aliquem irregulare quem ex auctoritate sibi concessa poterant dispensare licet non dixerint illa persona mittendo tamen de facto dispensant secum.

in sacris et non sacris .i. quecumque propter quod irregularis est sicut ad purgationem vel super onem alie per ipsum .i. postquam innocentia sua vel alterius

Clericus ut mutilat per se. vel aqua benedicta .i. per innocentiam alie ostendenda

Feruentem dico. candelas ferre benedictas .i. benedictas .i. in duello .i. tale arte medicandi

Aut pugiles saltim ve chirurgiam peragendo .i. chirurgiam .i. fieri solet

Que velut vrendo vel in incidendo patrat .i. singul extra ne clericus et monachi sniaz. et clericis

Ex his iure loco pueri privetur honore

Ut referunt aliqui sunt irreg. morte sequenti .i. incontinenti .i. aliquem .i. occidens .i. irregularis

Ut cito pellendo quem mortificas nec es irreg. .i. clericum vel laicum .i. exnis .i. sacer exnis

Clericus invadens cedendo te sacer aut non .i. clericum .i. exco. maior

Que nequeas fugere si mortificas anathema .i. de iure .i. irregularis .i. de iure

Nullum conquiris. haud infamis reputaris .i. clericus vel laicus .i. alicui. i. ex. q .i. mutilatio membri

Infligens vulnus quo non mors nec mutilatur .i. irregularis

Aut indirecte vel directe comitet

Non est infamis

Defunctum mutilas iratus non erit irreg. .i. quecumque .i. deliberato animo

Ordine iam celebras furtim capto nec es irreg. .i. quecumque sicut aliis .i. officias

EXCI

Clericus faciens qui sequitur omni honore iure pueri sed mutilatio irregularis est.

Quidam dicunt quod benedictas aqua et cetera sequentia que benediciuntur si mors sequitur sunt irregulares nisi sequens ut referunt aliquid. et cetera

Non eris infamis qui nolens res que post sequens solus .i. eodem.

Irregularis nullus fit ex infra scriptis

F

Nulla capax mlier eordis hand erit irreg.
*.i. pp̄ carētia characteris ex imperfectōe sexus
.i. ordinar⁹ .i. sumēs ordinē aliquē .i. furtive viz a
non suo ep̄o. v̄l qz sine p̄sensu. zc. v̄z in sequenti p̄su. v̄l q̄ sine
titulo v̄l ficto titulo ordinem capit*

Saltu p̄motus z fungens ordine furto
Ut quia cōsensu sine p̄sulis accipis illum
.i. sup ordinādo

Nec fuit examen nec p̄sule rite sciente
f. qd̄ p̄hibitiū e iure f. ordine f. ordinē

Una forte die sacz sumensqz minorē
f. ordines f. ordines f. a iure statuto

Sive duos sacros aut hos nō tpe recto
.i. irreglarz f. ex dictis f. ab executōe ordinū

Nō eris infamis. sed in his suspensus habers
.i. in ordie aliq̄ .i. irreglaris

Ordine p̄ saltū capto celebrans nec es irreg.
.i. oia s̄. ab illo p̄su Saltu p̄mor⁹ zc.

Ius qz cōfirmat qz p̄sul dicta redonat
f. ordinand⁹

Si nō etatem cōplesti iure statutā
.i. p̄ singul ordinibz

Ordine p̄ cuncto p̄ te iam suscipiendo
f. a iudice tuo ecclesiastico .i. irreglarz fm opioez mltor nec su/

Es suspendēdus. infamis nō reputaris
.i. post int̄dictā executōez a iudice f. ordinē tali

Post interdictū te miscens huic. darz irreg.
f. aliquē

Suscipiens ordinē corpe quis viciatus
f. aliqz f. ordinē suscipies .i. sū disp̄sarōe p̄pe

Aut illegitim⁹ bigamus celebrans sine papa
f. de iure .i. irreglarz .i. ab alieno. f. n̄ sue dyoces. f. aliqz

Nō est infamis. alieno p̄sule nec quis
viz sine disp̄sarōe .i. irreglarz n̄ fit

Ordine suscepto celebrando post. darz irreg.

Qui celebrat v̄l participat diuina scienter
.i. corā f. manifestz viz maiōe executōe

Cū manifestis interdictis v̄l maledictis
s̄ q̄ ad diuina audiēda s̄ solū

Doxis ab ingressu tēpli suspēsus habet

Corādū **O** sin/
glā in isto. s̄. postea
viz. Saltu p̄mor⁹
habent i Antho. de
Susp̄sione. Si q̄
aliq̄ dicat singla ista
i dueē irreglaritatē n̄
ē iueniēs. qz irregu
laritas z susp̄sio co/
inādūt sepe. z sic ge/
neralit̄ capiēdo ex q̄
liberalit̄oz aliqz i cur
rere p̄t irreglaritates
aut dicā susp̄sus. f. z
em̄ Guilh. duran.
Ois irreglarz est sus
p̄sus z ecōuerso.

Irregularis nullus fit ex infra scriptis

Haut erit infamis. nisi post h̄ miscuerit se
.i. irreglaris f. dictā suspēsiōē. f. d̄m̄is

Cleric⁹ iterdict⁹ mēfaz. zc. q̄re s̄ d̄ Inēdicto
s̄ nec irreglaris ē .i. excoīcato maiorē

Qui tamē a papa corā celebrat maledicto
.i. excōl. maiorē incurrit

Hicanathema capit quē solus papa resoluit
.i. notori⁹ vtz ex euidentia facti. i. sac̄dos .i. irreglar⁹ s̄z ali

Sed Inno. z Hosti. z alij dicunt talē notoriū eē irreglarē
q̄s sp̄ q̄uis iure es suspēsus vtz. j. de suspēsiōe in tra S. vtz h̄ic s̄. lbi. Hinc notus fornicator. zc.

Notus tu fornicator celebrās nec es irreg.
f. solū .i. aliq̄ē .i. excōicātū maiorē

Sip confessionē scis quem maledictum

Dū petit ip̄e palā d̄n̄i corpus dabis illi
.i. traditori suo in manifesto petenti

Exēplo xp̄i se iude dantis aperte
.i. irreglaris

Ex hoc infamis nullo de iure teneris
s̄ solū .i. p̄t̄ificalit̄o f. q̄d̄ p̄teptinz ad officū sac̄d̄orale

Presul suspensus in p̄t̄ifica. celebrando
.i. irreglaris Nec lati⁹ vide paulo infra

Non est infamis
.i. irreglaris

Nō eris infamis q̄ nolens fis homicida
s̄ q̄uis etiā d̄ iure poss̄

set volūtariū homicidā soluere. tñ ex p̄sue^{nt} Almanie papa ta
lem absoluit. vel ali⁹ aurozitate pape.

Ex hoc te soluet p̄rius p̄sul. canit vt ius
.i. īgressus eccl̄ie

Iam quib⁹ ex causa p̄hibenē limina templi
s̄ inf̄dicti

Si se diuinis miscent extra tñ illud
.i. p̄ hec n̄ efficit irreglar⁹

Vt sub tentorio siue d̄omo nihil obstat
f. cut̄ inf̄dict⁹ ē īgressus eccl̄ie

Talis z expletis diuinis quisquis eundo
.i. eccl̄iam f. in eccl̄ia .i. irreglar⁹

Per templū sacz v̄l vt ozet nō erit irreg.
D iij

q̄ nolēs. zc. d̄sc̄ ca
sualit̄ adhibita vili
gētia debita dando
opam rei licite Sed
dādo opaz rei illicite
dato q̄ p̄t̄ oēm volū
tatē sup̄ueniat hōic̄
d̄iū v̄l mutilatio ē ir
reglar⁹ vtz d̄ clerico ī
venarōe mittēdo.

De Iudiciis et eorum Iudicio.

EXCIII

Casu quocunq. nisi mortis stante necesse
.i. exñte necitate
s. pus s. a dignitate ecclesiastica

Alericus hoc spernens monit^o deponit ipse
.i. excoicari dz maiore s. h spernes s. excoicatis maioris
cominate hñe

Sed maledicetur laicus. sili qz pena
s. iudeo .i. xpian^o s. cu iudeo

Illi cristicola caueat famulando morari
s. iudeoz s. sine pena iuris

Extra quippe domum poteris fuire iudeis

Cetera de Iudeis quo ad restitutionem vsure que
re infra de Restitutione in littera. **X.**

Ordine quis iudex a ptib^o haud capiet qd
.i. ordinari^o qliber iudex. s. i iudicio litigantib^o .i. aliqd
s. simplr s. iudica

Nec petet expensas. puisum na sibi constat
s. cuilibz .i. oblata

Propt^{er} iusticia faciendā. sed data spote
.i. accipe pte s. no litigantib^o iudicio .i. qua z modica emcentia

Suscipit a reliquis munuscula sz moderata
s. iudicis s. litigantib^o .i. aliqd s. forte

Nec delegatus a ptibus il capiet. sed
.i. accipe posset .i. esculera z poculera s. pres litigantes

Suscipit oblata munuscula spote p illas
s. a ptib^o litigantib^o s. extra domicilia

Et petet expensas moderatas si pficisci
s. delegati s. pres

Illū cōtigerit causa p eas sibi facta
s. delegat^o s. ab vtraqz pte

Et tunc expensas equalit^{er} erigat ipas
s. delegat^o

Hic nec ob expensas vadat nisi causa reqrat
s. etz p expensis s. litigantib^o q sz notabilit^{er} paupes s. delegat^o

Nil a pauperibus multū deposcere debet
s. in causis iudicij

Si nō indigeat. assessorem neqz sumat
s. assessori

Nā tunc de pprio tali curare tenetur
.i. pcurare vl. puidere

Iudex ordinari
us nihil recipiet
a ptib^o litiganti
b^o sz bñ ab alijs.

De Iudicibus et eorum Iudicio.

I

.i. iudex ordinari⁹ s. assessore⁹ s. pti
vel delegatus

Indignus sumet non suspectu⁹ tñ vlli
s. puidedo. i. fallariu⁹. s. litigantiu⁹

Aui det subsidium de p⁹tibus et moderatum
s. iudici v⁹l delegato

In sibi comissa causaq⁹ notarius omnis
s. iudice s. excessiuo p⁹cio
v⁹l imoderato fallario

Excedens p⁹cio p⁹ eū frenet ab illo
s. iudex v⁹l delegatus

Nec sibi p⁹ticipet hor⁹ luc⁹. q⁹z tale
s. notario⁹ v⁹l assessoris
.i. iure restituere tenet s. p⁹fati luc⁹ri a p⁹dice⁹ notarijs
vel assessore

Sane restituet. est atq⁹ remissio nulla
viz iudex v⁹l delegat⁹ s. suos v⁹z ne excedat i ext
i. suos iudicis gendo p⁹ciū

Hic q⁹z latores cōpescat et officiales
.i. p⁹ s. p iudice

Iudex p⁹t sniam
ferre s⁹ v⁹itatez q⁹
sibi p⁹stat p⁹t p⁹
Bata s⁹ v⁹itate s⁹
Beati Tho.

Adversus v⁹z ferri sententia posset
.i. v⁹z s⁹ sic .i. in iure v⁹l de iure
s. s⁹ v⁹itate

Nō novit iudex hoc p⁹ter iure p⁹bata
s. iudex in iudicādo s. legitima documenta

Nāq⁹ sequi debet plus legitimū documentū
.i. instrumēta .i. s⁹ l⁹ta h⁹ mōi

Per carthas iuris in testes par q⁹z tale
.i. p⁹uate p⁹ sone s. vero

Quā sibi q⁹z tanq⁹z p⁹riato cōstat in illo
s. p⁹ sibi p⁹gnito

Nō minus ex illo iudex districti⁹ audet
s. p⁹barōes inductas s. p⁹barionū

Singula discutere defectum noscere scrutās
s. inductas p⁹barōes .i. i iudicādo seq⁹ v⁹z iudex

Has nequiens iure depellere. iudicet illas
s. in iudicio

Secūm Beatum
tho. aliq⁹z p⁹uic⁹
testib⁹ falsis que
Iudex novit in
nocete p⁹t iudica
re ad mortem.

Connectis falsis quis testibus vt moriat⁹
Quē novit iudex infontē. si nequit ipm
s. iudici supiori s. mittēdo

Morti subtrahere. reliq⁹ qui iudicet huic det

De Iudicio iusto et de Iuramento.

XCIII

Dū nequit hoc facere sentētia si referat
f. iudex s. p. ipm iudicē
s. r. pbata f. iudicio moz/
ris. sed illi qui afferunt eum nocentem sunt occisores
Allegata velut cogunt. non peccat in illo

Quattuor ista. timor. odiū. dilectio census
f. seqntia s. viz
f. iudicādo .i. vez iudiciū
rationis

**Quattuor sepe
puertūt iudiciū
rectum.**

Sepe solent hōim rectos puertere sensus
f. aliquis f. timore odio. zc

Iudex iniuste si iudicat ex memoratis
f. in foro pscie

Aut alia causa quacunq; tenetur ad omne
q; si hoc fiat nō tenet iudex

Dānū p̄scise leso. nisi reddat hic illud
.i. a iudice .i. adiudicata

Lui fuit iniuste sentētia iudice lata

Est pmissiū dū me quid iuro datuz
.i. pmissoriū iuramētū .i. aliqd s. alicui
viz qd fieri posset sine aie dānatois piculo
s. cadēte in p̄stātē viz v̄l nō
cadentem

**De Iuramento
pmissorio.**

Qd si sit licitū quocunq; metu fuit illud
f. tale pmissuz .i. dyocesan? illi? q̄ iniuste exegit

Soluere post teneor sed p̄sul cogere posset.
f. exactor f. laxādo iuramētū factū

Talis vt absoluat me. q; si forte recusat
f. iuramētū f. exactori f. p me f. apd aliquē iudicem

Tū licitū soluāq; solutū post repetendo
f. exactori f. solutū p me iniuste

Q; si iuravi ne sic repetam. cito dicam
f. in euāgelio f. illum ad restituendū vel laxandum

Ecclie. iuxta dñi vocē q; auiset
.i. exactori p̄dicto. f. dicēdo ecclie. f. iuramētū pmissoriuz

Q; si iuravi ne sic faciā daf illud
s. r. tō nō suādū. i. illi mō p̄dco. f. ab usurario viz vt cogat
ad restituendū illi a q̄ exegit

Illicitū iure. sic vsure repetentē

De Iuramento licito et Illicito.

I De Iuramento assertorio.

Cetera q̄re. f. de sc̄do p̄cepto.

Tria requir̄t ad bene iurandum

Nota q̄ oia ista icludunt̄ i his trib̄ p̄bis. Jeremie 4to vi delictet veritas. iudicium. et iusticia.

In seq̄ntib⁹ nota^r cui ir̄tōi st̄a dū sit v̄z iurati v̄l cui iurat.

Est assertivū iuramētū puta iurans ^{f. sc̄da sp̄s iuramēti. i. assertorū f. quis f. tpe v̄l facto}

Nō dep̄nti v̄l p̄terito sibi constat

Ad bene iurandū ^{f. seq̄ntia f. necētia} si bene iurandū ^{f. mature f. iurās assertive} si p̄mo ^{f. mature f. iurās assertive}

Iuret̄ v̄z. bñ post deliberet ip̄e

Vtile q̄ iuret. et constat rite necesse

^{f. illud f. esse d̄z}

Sit licitū. iustū. sit qd̄ iurat̄ honestum

De transgressione p̄missi vide f. d̄ Sp̄salibus

Absq̄ dolo iurans mēs iurantis capiatur ^{f. dolo. i. n̄ fuerit}

Iurans quisq̄ dolo sed cui iurat̄ hic absit

Tunc cui iurat̄ intentio sola putatur

Nec servare fidē teneor q̄ nec mihi servat ^{Quia trāsgressio voti in f. delictatē et irreverentiā am erga deum continet. sed transgressio iuramenti solum irreverentiam p̄inet f. in Tho.}

Fortius est votū. iuramento p̄cul omni

Iurans quis licitū tenet et nō p̄meditatum ^{f. q̄suis}

Non iurare potes post cōfessam mō culpaz ^{f. culpā f. cōfessam mō culpaz s̄c̄e a dō quia}

Hancq̄ nō habeas. dubitat̄ nāq̄ remissa ^{Cnemo sc̄it an amore v̄l odio dign⁹ sit}

Aliq̄s iurās qd̄ licitū cū impetu qd̄ deliberare nō faceret tenet.

Iurans quis facere qd̄ p̄ se sit veniale ^{f. ideo sc̄z qz iuravit f. iurispit⁹ s̄c̄ ec̄. Ir̄e Bu/ go tenet q̄ talis peccet mortalit̄ quia facit cōtra istud c. i. mal. xxij. q. 4.}

Aur hoc cōmittit fert wilhelmus veniale ^{f. subsequenti}

In septez casib⁹ sacerdos iurare et ex iure.

Ex septem causis debet iurare sacerdos ^{f. de iure f. aliquis}

Vt ne deficiens in testificando quis ex hoc

De Juramento licito et Illicito.

.i. sacerdos et testificari
dicitur vtz infra Testis

F XCV

Remproia pdat neq; ledatur mō iuret

.i. iurare dicitur sacerdos

s' iurare dicitur

Iuret p pace q; fide. dum soluit atq;

.i. ab excoicatioe maiore

.i. sacerdos infamatus

Ex anathema. q; dum se purgare iubet

.i. obiam

.i. indēnitare ecclesie et q̄si idē cū pmo

Iuret obedire. non eccliam violare

Nota q; huc non obest regula iuris in. 6. vbi dicitur: In malis pmissis non expedit fidem seruari. Nam licet mala pmissa non debeant seruari tñ interdum mala pmissa puta per dolum et metum fiant qñ scz fuari possunt sine salutis eterne dispendio si iuramentū intercessit.

Notandū q; qñ vniuersitas alicuius ciuitatis v'l collegij iuramento se obligant et iurantes iam mortui sunt successores pfectentes non sunt propter hoc p̄iuri. Nā obligatio iuramenti psonalis est et non trāsit ad successores. Tenent tñ ex q̄dam fidelitate adimplere qd iuratum fuit ar. ex eodem veritatis.

Hec Ray. et Tho. 2^a 2^e.

Notandū fm cōiter doctores q; iuramentū extortū metu q̄cunq; non tenet nec peccat qñ iurans talit' non habuit aīm obligandi se. Sed si habuit aīm obligandi se tenet nisi pgeret in dispendiū salutis et; corpalis licet vergat in dispendium rerum sp̄alium sic vtiq; obligaret. Item nec obligaret si vergēt in dispendiū salutis alterius q̄uis aīm habuit obligandi se. Item nec obligaret sic qñ mors v'l mutilatio esset infligēda nisi ex iusticia. Item nec obligat qñ quis iurauit redire ad carceres si carcer est iniuriosus. c. i. quod metus causa. secus esset si non esset iniuriosus quia sic tenetur etiam si immineret p̄culuz mortis fm glo. in de. pastoralis de re. iudi. Et Bar. in. l. relegati ff. de penis. Et ideo istud verum est qñ vult euadere illd quod indebite sustinet et sic vt euadat iurat non intendēs se obligare. secus esset si intendebat qñ iurauit q; tunc dicendū vtz in p̄ncipio huius pagraphi. Item iuramentū ex metu intelligitur non obligatorium qñ quis iurando habuit aīm solū inducendi iuramentū ad reuerentiam dei et non ad obligatiōem suam et in mente habuit aliquam circūstantiā debitā qua verum iurabat. puta p̄mitto tibi dare centum cum ista subaudi rione scz si sum tibi obligatus ex debito et non alit' et h̄mōi licet hoc non exprimat quia sic vtiur simulatione licita que lz. Secus si iurando credebat se obligatum ex iuramento et tñ nō intendebat obseruare. quia sic esset peccatū mortale. Etiam non tenet iuramentum quando fuerit cōtra bonos mores naturales v'l ius publicum.

Nota qñ iura redz religioſus dñi dicitur testificari in iudicio vide **Testis** Item iurare p nomen dei aut aliis illicite vide **secundo** p̄cepto

De Juramento licito et illicito.

L

Nota aliquis audiens et sciens alium sine iurare secundum Ray. Sufficit audienti et tenetur ut iudicet illis qui magis potest perire quam obesse perituro. cum corripiendo siue per orem dicitur. 22. q. 5. hoc videtur. Item filia iurans patri quando nuptura dicitur quod dote contenta erit et nullum postea habitura regressum ad bona paterna si nec vi nec dolo iuramentum presterit suari debet extra de pac. c. quis li. vi. Eodem modo dicendum de uxore que iurauerit non contrahere alienationem dote.

Notandum quod Juramentum promissorium semper est obligatorium secundum beatus thomam 2^a 2^e q. 89. ut quicumque iurat se aliquid facit eturum obligatur ad illud faciendum nisi vergat in peiorem exitum ut cum iurat aliquis aliquid quod secundum se est malum et putat se peccaturum ad id iuratum in causa peccati iurando et peccat iuramentum seruando. Si vero non obligat quando vergit in deterius quod est maioris boni impedimentum puta dum aliquis iurat se non intratum religionem vel quod non fiat clericus et huiusmodi. Et hoc peccat quidam iurando quia ponit obicem spiritui sancto secundum melius facit non implendo Nam que mala sunt vel maioris boni impedimenta sub iuramento cadere non possunt Sed et alio modo vergit in deterius propter aliquid quod non nouo emergit quod fuit impremeditatum sicut cum herodes iurauit puellae saltanti se daturum quod petisset. hoc enim iuramentum poterat esse a principio licitum intellecta debita condicione aliter si peteret quod dare liceret. si impletio iuramenti fuit illicita

Quid si dominus facit familiam suam iurare quod dicent sibi si quem viderint scierint vel audierint surripuisse aliquid de bonis suis. Respondetur secundum willielmum. Si iste dominus habetur probabiliter truculentus et ferus non tenetur seruare quia illicitum fuit quod iuratum est. Si autem creditur et habetur mansuetus et non nisi rationabiliter processurus. Distinguentur enim est quia si res tales sunt que pertineant ad custodiam illius qui iurauit seruari debet. puta si quis viderit furem aliquid tantem res que eius custodie commendate sunt potest profectus qui res furtiuas alias tenetur damnum restituere Si autem non tenetur ad custodiam illarum rerum tunc si potest probare tenetur reuelare Si vero non potest probare non debet reuelare nisi talibus personis que possunt prodesse et non obesse

Et si alio modo iurauit non fuit licitum iuramentum nec obligatorium. Item secundum hugo. Si aliquis de rebus synodalibus sciat solus crimen alicuius non tenetur denunciare episcopo licet iurauerit dicere crimina que sciret nisi posset probare alias debet tacere ne sit proditor criminis. 2. q. 1. Si peccauerit. nisi hoc faciat secreto. tamen episcopus vel alius cui reuelat debet secreta corrigere huiusmodi criminosos ar. 22. q. 5. hoc videtur.

Clericus iurans se futurum statuta in ecclesia sua edita et postea sit nouum statutum secundum beatus thomam 2^a 2^e q. 98. Non tenetur

De Iuramento licito et illicito.

tur ex iuramento fuare futura nisi intēderit se obligare ad omnia preterita et futura. Tenetur tamen ea fuare ex vi ipsa statutorum. **Q**si talis clericus promisit per prius prestitum iuramentum fuare illud statutum quod postea factum est iterum non est obligatus ex iuramento extra eo. clericus. **I**dem intellegendum est de eo qui sit nouus cuius alicuius civitatis et iuratur fuare statuta. **Con. Ray.**

Qui temporales vel clerici aut prelati iurantes fuare statuta et consuetudines alicuius loci vel ecclesie si inter illa sunt aliquid illicita aut impossibilia vel libertati ecclesie obuiantia quando iurantes hoc sciūt non debuerunt sic generaliter iurare necesse aliquatenus huiusmodi iuramenta fuanda sunt solum alia. **S**imiliter etiam si nesciunt non sunt fuanda. quia non tenentur ad illa extra de iura. pringit. li. vi.

Quod si ille cui iurando aliquid promittitur posset relaxare iuramentum Respondit b. tho. 2^a 2°. q. 89. **Q** homo promittere potest aliquid alteri sub iuramento dupliciter. **U**no modo quod pertinet ad utilitatem ipsius puta si sub iuramento promittatur se futuro ei vel pecuniam daturum et a tali promissione potest absolueri ille cui promissio facta est. **I**ntelligitur enim ei soluisse promissum quando fecit de eo secundum eius voluntatem. **A**lio modo promittit quis alteri quod pertinet ad honorem dei vel utilitatem aliorum. puta si aliquis cum iuramento promittit alicui se intraturum religionem vel aliquod opus pietatis facturum et ille tunc cui promittit non potest absolueri promittentem. quia promissio non est facta ei principaliter sed deo. nisi forte sit tunc posita promissio sed si illi videbitur cui promittit vel aliter tale.

Venditor aliquis iurans non venire contra venditionem et nunc dicens se deceptum ultra dimidium iusti precij. **S**ecundum **Ber.** Si maior non audivit secus si minor. quia per tale iuramentum non excludit nisi beneficium eratis non autem quod renunciet iuri condempnate potest agere ad supplementum precij vel ad rescindendam venditionem secundum illud extra de emp. et ven. cum causa. **I**dem **Jo. i** summa co. ti. q. 41. **U**trum uniuersitas que iurat aliquid fuare facere vel non facere teneatur quia maior pars facit. **R**espondet **Rodon.** glossa **Raymūdi** **Q** si quando iurauerunt habebat aliquam partem ditionem in me re sed illa dicit fuare. pura si alij oēs maior pars fuabunt ego **S**i pro nullam partem ditionem habebat sed dubitat an fuerit simpliciter vel sub aliquo ditione et tunc iuramentum spectet tamen ad commodum iuratum et medie tas maior pars fuat et hoc vergat in dationem fuatum et in lucrum non fuatum benigne interpretandum est vis quod aliquibus non fuantibus alij non tenent fuare. **S**i pro nullum commodum partium fuantes non est tamen venire sed denique cogat vel cogat fuare se sibi iuramentum remittere **S**i pro discernere modum alioz a iuramentibus non possit nec sibi remittere nec alijs non fuantibus non fuare sibi prout si simpliciter iuratur **E**t si dubitat an simpliciter iuraret vel sub ditione dimittat iuramentum sed non fuando et fuerit quod est certum

EXCVI

Legare q̄s p̄t Et de triplici genere legator̄

L

Quia quid sit et p̄t **D**uliat **I**pdulia
R infra sub primo p̄cepto **S**. Solum
rite deum latra. r̄c.

Q Legare q̄s possit vide. **J**. in littera. **T**.

Legator̄ gen^o ē
triplex.

de Testamentis.

In triplici ḡne legatos dic̄ fore iure

.i. legat^o .i. aliq̄s de cardinalibz

Fertur de latere solū de cardine missus

f. legatū f. a papa missum

Sed non de latere. cunctū reliquū fore crede

.i. legatōem

Ecclieq̄ sue qui legatū ratione

.i. bz

Obtinet. hoc ternū legator̄ genus extat

f. aliq̄s f. aliq̄s f. ex̄ites

Presul. et exemptus electi. iure feruntur

f. a legato d̄ latere f. aliquo legatorum predi
ctorum

A primo posse p̄firmari nec ab altro

s^o legat^o nō de latere f. legat^o a latere

Hoc nisi mandet̄ specialiter. hic quoq̄ possit

Noscere de causis. exemptos v̄tpote contra

.i. a legato d̄ latere viz legat^o d̄ late
.i. et̄

Soluitur a latere cleri p̄cussor. et ip̄e

.i. p̄fixam sibi f. legatus de la/
tere missus

Nūvis est extra terrā fixam. q̄s si sit

In pagendo viam. sed legatus reliquus non

.i. vicz f. ex̄is aut missus

Vt non de latere qui sub sola sibi terra

f. p̄cussorem .i. nō ab alia terra vel
dyocesi p̄cussorē

Prefixa soluit memoratū non aliunde

f. p̄cussorē clericū

Solvere legatus dictū nequit ip̄e localis

.i. bz f. sue .i. ex p̄uilegio

Qui puta priuata tenet ecclie sibi lege

De legatis.

.i. legatōes

.i. cātuariens̄ .i. filis illi vt
ēps Eoloū.
z similes

XCVII

Legatū. velut archiepūs anglicus z par

.i. excoīcans

Legatus quēq̄ maledicēs post reuocetur

Et foret egressus terrā sibi rite statutam

.i. excoīcātū

Tunc dictū nequieat absoluere iure docente

.i. legat⁹ missus

Qm̄ magn⁹ constet licet ecclie pprie sit

.i. bñficiū

.i. pfert

Pretextu missus p̄bendā non tñ affert

.i. cardinalis s̄ talis

Hoc nisi signanter sibi def. cardoue constet

.i. pfert

.i. p̄ncat

Nō fert eccliam nisi quē laicus sibi sistit

.i. laic⁹

Dum sit patronus eiusdē. quem q̄z clerus

.i. ponit

.i. p̄monij sui

Extans patronus. sistit rōne p̄ntum

.i. p̄stitūōes

Post semp durāt legati facta statuta

In sibi p̄fixa terra secus ēputa quando

Causas delegat nā delegatus vt erit

.i. iurisditio viz delegati

De sibi p̄fixa terra. ditio neq̄ durat

.i. recessum l' discessuz .i. aratio .i. p̄cesserit

Ante nisi cessum legati. citio p̄sit

.i. postq̄

Quattuor ex causis legatio cessat vt exquo

.i. legatus

Tps finitur sibi fixum. vl reuocatur

Aut foret egressus aio post non redeundi

.i. legatio

s̄ ac

.i. p̄stitūōes viz pape

Cessat p̄ mortem legati. nō statuētis

.i. p̄ legatum

Delegatoꝝ sententia non variatur

.i. mutare vl ipedire n̄ p̄

Nec sic p̄cessum legatus mutet eoꝝ

Prim⁹ casus

Scd⁹ casus

Tercius casus

Quartus casus

De Legatis et de Legitimis et Illegitis

L

Sed valet hec exequi confirmare q̄ possit
f. legat^o

¶ Nemo p̄t dignitates. valet ecclias nec

Iure refuare legatus. vbi solitum sit

¶ Dis q̄ p̄stentur quos eligerent ad easdem

¶ Haut intromittat se legatus sup illis

.i. libere .i. postulare

¶ Quin vs eligere quis liber siue rogare

.i. in sp̄iali v̄l sp̄iali

¶ Nulli ferre valet ḡn̄aliter aut speciali

f. v̄l beneficiū

¶ Quisq̄ legatus p̄bendā quā nisi p̄mo

¶ Rite resignent qui sunt p̄bendas retinētes

.i. oēs refuatoēs .i. b̄n̄ficioꝝ quozūcūq̄

¶ Omne refuatū p̄bendaz mō factum

.i. autoritate

¶ Ut p̄ quēcūq̄ legatū cum ditione

.i. legatois

.i. denūciatoēs

¶ Legatus. cuncta decretaq̄ v̄l sinuatus

f. singla dicta

¶ Nec nō p̄cessus heciuribus ecce carebunt

¶ Quādo finita legatio noscitur esse

f. dicendi filij viz in fo) .i. 3̄cta m̄rimonia
ro ecclie h̄ b̄n̄ in foro p̄scie

¶ Non sunt legitimi tibi p̄ clādestina nati

f. mascul^o et feia

f. ambo .i. rōe alie^o legitimi p̄pedi
menti

¶ Quisq̄ palā nubūt q̄ sciūt nō iure valere

¶ Illoꝝ natos illegitimos fore noscas

f. p̄iugū viz i gr̄as i p̄edimētū legitimi .i. m̄rimonialit̄ copulatus
viz in facie ecclie

¶ Alter si credat se legitime sociatum

.i. p̄les s̄ licet vni p̄iugū p̄stet q̄ m̄rio^m in eū teneat

¶ Illoꝝ natos scis legitimos fore iure

.i. filiū v̄l plē

¶ Conceptū natū p̄ adulteriū bene possit

f. de iure

¶ Heredē facere m̄lier. q̄ non p̄hibetur

Nota q̄ s̄ legitimi et qui non.

¶ Mulier p̄t aliq̄
lit̄ i stituē heredē fili
uz i adultēio p̄ceptū
¶ Cetera q̄re s̄. de
Illegitis in lra 3.

Legitimatō filij naturalis q̄ad leges

XCVIII

Prefira liberis legitima sibi parte
.i. suis
f. a muliere tali

Quando solut⁹ hz ples muliere soluta
f. in facie ecclie

Post nubēs illi tunc ples legitimant^r
f. p coitu victosū .i. ex soluta natus

Non sice de reliquis natis. plesqz solutas

Legitimare valet spēalis gr̄a pape
.i. d soluta p creatū

Hos binos casus dat canon. lexqz solutū
f. filiū

Natū legitimat. hūc dū pater offerat vltro
.i. curial^r vtz fili⁹ natural^r

Imperij curie. mox fiat qz talis
f. naturalē
filium

Si pater z moziēs testamēto vocat ipm
f. testamētus

Legitimū velud heredē post offerat illud
f. natural^r

Pincipis impio tunc natus legitimat^r
f. naturalis fili⁹

Ac fit legitim⁹ dum legitimus neqz subsit
.i. offert f. natural^r fili⁹

Et sic se curie tradit pncipis ipē
.i. instrō. .i. notariū publicū p publicā manū

Seu pater in carta p scriptozē manifestum
.i. alie f. carta i instrumēto

Aut alias scripta. trib⁹ ac scribentibus infra
s⁹ q̄ tm̄ filiū vocat

Testibus. haud vocet hūc naturalē sibi natus

Nō fit legitim⁹ per leges spurius ipē
f. nihilomin⁹ f. spuritū

Legimat cesar speciali munere talem
.i. autoritate

Aut reliquus faciet vtens eius ditione
f. q̄ctū vtz extra eo. lrās
.i. sed

Non lepra z iugiu. vtz sponsalia soluit
S iij

De legitio nota
q̄bus casib⁹ ali
quis legitiani p̄t

De Leprosoz cō
iugio. Et q̄no sana
z iij n̄ tenet cohabitā
z iugileproso q̄ tene
tur reddē debitū zc.

De leproso coniugio. ¶ De legibus

L

Mabit leprosus si cōperit ipse volentem
f. nubere p̄t f. h̄bere secū
s̄ sana hec b. tho. i. 4°. i. cohabitare. i. tenet

Leproso nulla cōiunx habitare iubetur
f. carnis viz extra eo. c. i. 2°.

Debita sed sana cōiunx sibi reddere d̄z
hec b. tho. in 4° viz coniūgē sanū v̄l sanā
f. cum leproso

Infiē haud coit^o velud hūc habitatio crebra
.i. ideo fm̄ hostiē. f. coniūgē sa
Cna v̄l sanus

Tam prope cur h̄itet vt cōgrua d̄bita reddat
f. ne inficiant

Coiuge cum sano ples remanere iubent̄
fm̄ Bullb.

Sanis leprosus caueat celebrare sacerdos
fm̄ Bullb. .i. cessare d̄z a celebratōe d̄ cetēo

Deformis valde nec p̄uatim celebrabit.

Leprosus si teneat ad decias vide sup̄ d̄ decimis.
.i. oēm hōiez et̄ gētilē

De Legibus

Dum fuerit iusta lex quēlibet obligat ip̄a
viz xvij f. iure canonico viz maxie d̄ m̄mōnijs z v̄luris has
aūc̄ illicitas leges vide in summa p̄ysana in l̄ra L.

Plures illicite sunt leges impiales

Contra diuinā v̄l nature puta legem
.i. aliq̄

Preualet haud vlla tibi cōsuetudo pbata
f. lex l̄ cōsuetudo. i. rōnabil̄ s̄ saltē f. legē v̄l cōsuetudinē

Sz rationalis p̄scripta p̄it positiuam
f. lex l̄ cōsuetudo s̄ rōnalē ēē f. ip̄az legē l̄ cōsuetudi-
.i. dicit nem

Nota posterior
lex tollit p̄orē in
certo casu.

Est rōnalis quā ius fert nec rēphendit
.i. ex iure f. legem

Posterior tollit lex totam iure priorem
f. lege f. posteriori lege

Quāuis de prima sub ea fit mentio nulla
f. q̄ posterior lex tollit p̄orē. zc. v̄rs. s̄ qz cōsuetudo rōnabil̄ z
f. q̄ n̄ tollit p̄ posteriorē legē rescripta nō tollunt p̄ po-
steriorē legē nisi id exp̄mat

Duicqz rescripta tñ v̄l cōsuetudo resistunt

Rescriptum est quod ab apostolico ad consultatorem alicui scribitur. Item secundum Bonifacium est mandatum principis quod ad instantiam alicuius vel aliquorum sine proprio motu vel ex relationibus absentium vel ex suggestionibus presentium vel ad consultatorem alicuius facit. Et cum alicui vel aliquibus corpori collegio universitati civitati aliquid mandat vel indulget. Talia enim ius faciunt non generale sed speciale in negociis et inter personas in quibus et in quibus promulgata sunt ut **L. de legit. et p. l. 1. 2.**

Notandum secundum panorum quod lex canonica vel quelibet alia lex vel constitutio vel statutum non semper obligat ad mortale ex eius transgressione. Idcirco considerandum quod aut lex habet in se materiam preceptivam et verisimiliter a constituyente multum excogitatum et tunc quis non curat de peccatis quia peccata sunt accommodata materie et sic inducit mortale. Si pro non constat de materia ubi quis esset certus de mente statuentis videlicet quod vult inducere ad mortale sic quidem inducit. Si autem nescitur de mente latantis tunc considerandum est an peccata sunt preceptiva puta precipimus iubemus sic obligat ad mortale. Si militer si videtur verbis inhibitoriis ut prohibemus interdicens et hominibus. Si autem loquitur per peccata contra se decerno statuo in novo ordine siue in pluri siue in singulari non obligant ad mortale secundum panorum. Si obligat ad mortale si loquitur per hoc verbum (quod) quia ex suo proprio significato importat necessitatem ut glossa in cle. attendentes et ceteri quibus ratione materie aliquando sit consuetudinis tamen improprietates sunt vitande non ad consequentiam trahende ideo solum habebit locum quod sit consilium in causa specialiter ratione materie que consuetudinaria est. Si inducit mortale si dicitur sub pena excommunicationis. quia nisi per mortalem excommunicationem nullus. xi. q. 3. nullus. Si loquitur per virtutem obedientie vel sub pena maledictionis eterne vel indignationis omnipotentis dei et hominibus. Etiam inducit mortale si consuetudo habet ut talia verba obligent ad mortale ar. c. dilectus d. consue. et l. mime. et ff. Sed hic advertendum est quod ex se inducit ad mortale non semper peccat mortaliter contrarietatis. Si pro lex vel statutum et cetera constitutio videtur verbis imperativi modi et si materia non est necessaria nec multum ponderosa non obligat ad mortale ut ibi. si quis te percussit in una maxilla probe ei et alteram quia est consilium. Si quidem materia est necessaria et multum ponderosa sic inducit mortale. Et in psalmo.

Quote quod est consilium quia votum fit de supererogatione. Et redde. istud est preceptum. quia quod est promissum est debitum et debitum reddere est preceptum iusticie. Quia obligare se est voluntatis. sed reddere est necessitatis.

Item nec lex canonica nec civilis nec alia etiam preceptiva obligat in foro conscientie quando videtur lex positiva distinguit inter forum contentiosum et conscientie. quia sic non servabitur in foro penitentiali auctoritate ipsius legis. s. tua. Item nec obligat quando ius fundat

De legibus De libello famoso.

L

se sup̄ sumptō ez non super veritate. quia in foro conscientie attendimus ad veritatem vt credamus consentiri de omnibz. ideo si sit veritas contra presumptionem non fuabitur. Item nec obligat quando lex est penalī. quia ante cōdempnatio/nem non tenetur quis soluere penam in foro anime. Similiter nec obligat quando ratio legis cessat in foro anime. licet enim lex nō exprimat rationem seu cām tamen debemus eam con/tecurare z ad limites illius limitare vel ampliare eam iuxta tibi eam doctrinam. Similiter nec obligat nec fuanda ē quī verba legis nō adoprantur ad aliquem casum nec eius dispo/sitio adoprabitur si de mente aliter nō p̄stet. Itē nec obligat quādo lex civilis licet nō sit improbata de iure canonico fouet lucrum odiosum proximo vel quendam rigorem. Itē nec ob/ligat quando aliquo mō est iniusta vt patet in. xvij. casibus q̄ signantur in summis. Item nec obligat quando lex civilis nō fuit moribus vtentium recepta z canon non disponit.

Tribus ex causis le/ges reddūt iniq̄ nec obligāt i fo/ro p̄scientie.

Leges imponens sibi subiectis onerosas
f. q̄sq̄ sup̄ior tpalis
f. p̄ncipalr .i. pp̄ gl̄iam stat⁹ sui

Propter auariciā. sua gl̄ia sine reuoluet
f. sup̄ior tpal .i. s. p̄tātē sibi cōmissam

Aut fert quis legem sup̄ sibi posse statutum
.i. subditoz

Seu fit inequalis onerz p̄ticio plebis
f. imponere inequalr .i. iiqua lex

Do licet aspiciat cōe bonū fit iniq̄
f. quis .i. p̄stitutōes

Ignorāns leges z p̄stitutōes nō excusat simpli/ter.

Ignorans legē sil ignorando statuta
.i. cōiter f. i grantia

Non excusat generaliter. hec nisi constet
s̄c̄ eē f. q̄ tñ nō excusat a toto f̄ a rāto

Aut inuincibilis aut ignorantia crassa

De libello faōso

Fertur famosus fore quedā carta libellus
.i. notaris v̄ scriberis s̄c̄ in q̄ carta s̄c̄ q̄ actorz p̄/ barenon vult Si aut̄ pbare velit non puniendus est Et sic dicens esset libellus accusationis.

Qua dāris infamis. iniuria vel tibi fert
s̄c̄ in publico

Et sic p̄icitur vt sicubi comperiat
s̄c̄ punit ip̄a lex

Lex punit capite nedū qui scripsit. z illum

De libello famoso. De locatōe ⁊ ductōe

f. libellū famosum

Qui talē reperit ⁊ eum morumpenolit

f. actōe iniuriarū. i. puniet scriptor: libelli

L C

Qui nec celauit. ciuilitate ac luet ipse

f. iuramentū

Actoris iuxta iuramen. iudicis atq;

*f. taxatōez viz que sit actōe iniuriarū q̄ nō publicā
iudicij h̄ puati continet querelam*

f. cū puata q̄rela

Iuxta taxamen priuata qui p̄ querela

f. excōicans maiore

[Atq; flagellat eū. canon. sup hoc maledicēs

*f. in foro p̄fessōis ⁊ p̄nie f. s̄m libellū scribendo ⁊ d̄ dā
no satisfaciendo*

[Secretosq; foro talis famā sibi reddet

De liberto vide. f. in manumissis.

f. de domo

f. i. locator

Pellere quisq; locans cō ductorē valet. vt dū

Constat destructa casu dom⁹ vsa p̄ ipm

Sine locans duxit v̄torē. siue necesse

Quid sequitur simile si saltem tale necesse

f. locatori f. imminebat

f. i. locatiōis

Nō huic imminuit. sub tpe rite locandi

f. nccō

[Est ali⁹ casus vt si dom⁹ est repanda

f. illa nccōitas fuit extra

f. i. locatōem ipam

Hocq; necesse foret ortū post rite locatum

f. dicitis

Casibus his binis p̄ taxa t̄pis ipa

Pensio laxat. sed casus tercius extat

f. in domo

Quādo morādo domo p̄ ductor abutit̄ ipa

Vt suans porcos supra solaria. siue

Non habitauit eā iuxta pactū. q̄s fecit

[Illā peiorē. mulieres siue malignas

**Quattuor cas⁹
s̄ q̄s d̄ns expel
lere p̄t in q̄lini si
ue p̄ ductorem.**

Sec⁹ casus

Terc⁹ casus.

De locatōe. Conductōe et de ludis

L

Aut reliquos tenuit puerfos pellit ex hac
Dinctū a dño laxat pensio ptim
f. in domo f. pductor .f. domo
f. epis f. locator

Quartus casus.

Pro taxa dico. dānū post iure requiret
A pductore. sed quarto qñ duobus
Annis non soluit pēciū pductor. ab ipā
Expelli posset. etiā si pluribus annis

Cōductor domus
aut alteri rei pōt
alteri locare rez
ipam sibi locatā

Hanc pduxisset. hec singula iure pbant
A gri pductor ve domus. silis qz facti
Ipam rem posset alij de iure locare
Tūc cōductoris res saltem posterioris
f. alicui f. alicui .i. rei
.i. pncipali locatori

Precipuo dño sub tanto rite ligant
f. posterior f. pductor seu in qñlo

Quantū cōductor hīc debet iure piori

Judus vel Jocus
sub certis circum-
stātijs est pctm
mortale.

Si fiunt opa puta turpia siue nociua
.i. sub iocis

Talia seu vba sub ludis siue iocosis
Aut animi gūitas soluatut tota sub illis
f. illicito

Tpe nec licito vel loco si talia fiant
f. p dictos s. eē

Hos ludos ve ioca docti mortalia firmant
.i. pceptū f. ex ludis v. iocis

Ecclie vetitū qz dei si spernit ex his

Judus qñqz fit si
ne pctō.

Quantum vlludū mundan⁹ quis faciendo
f. in scatis troco rēijs .i. obiro

In cytharis cartis qz pari sub tpe recto
s. eē

Siue loco licito nullū mortale pbatur
f. pncipalr

Propter auariciā ludens mortale pbatur
.i. ecclia

In templo larue nec ludi sint theatrales

De lud Maledicō Mgō docēte r Maūm.

.f. in ecclia

.f. pñtatōibz viz de nritate dñi r d pas / sione r cñs. deuotis hystorizs

M CI

Ludi sed posset pñtatis sub honestis

.f. in iure laicis

Ludere sub veste phibetur religiosa

.f. aliqs

.f. aspiciere pñ

Quis sine mortali cernit spectacula mundi

.f. aspiciēs

viz lasciuā vl crudelitātē

Dū pnus p ea dat ad mala fit viciosum

Cetera quere de restituroe. Deluxuria que sit r

q̄t sunt spēs eius. **X^o**. f. in lēa **P. d** pctō luxurie.

Si quis maledicōez seu blasphemā d̄ deū vl aliquem sc̄m̄ max^o brām p̄ginē pferre p̄sumpserit dz septe dñies diebz p̄ foribus ecclie i mā^o eē dū missa d̄rita q̄ vltio die nec palliū nec calciamēta h̄ corrigiā circa collū h̄cat r q̄ septe p̄cedētibz fertis septe ieiunet in p̄ae r aq̄ nec ingrediat eccliaz r in qlibet d̄icōz diez tres reficiat paupes. r si n̄ p̄ tres. saltē duos l̄vñ r si n̄ p̄ h̄ tñe illd̄ i aliā penā cōmutet r si p̄dicta rēnuerit dz ei in terdiciā gressus ecclie r i obitu dz carere eccliaistica sepultura.

Insup tales dñi d̄denari pena pecuniaria Extra d̄ maledicōez

Stratum^o Et h̄ oīa h̄z **Soff.** p̄ tribūali sūt **Sz** i iudicio aie

p̄ discretū p̄fessōzē molliri posset si octta blasphemā fuerit seu maledicō q̄ saltē deliberato aīo fctā ē **Sz** āt ex surreptōe seu subito ex aliq̄ passiōe in p̄ba blasphemie p̄ruperet h̄catōez eorū n̄ cōsiderās. tñc mortale nō ē nisi ei frequent accidēt ex lata culpa n̄ curādo adhibē remediū. lata em̄ culpa equipat dolo.

Ite maledicōez irōnabilit̄ rebz in q̄ntū h̄z creature dei ē pctm̄ blasphemie **Sz** si p̄tingat eis maledicōez h̄mse cōsiderat̄ h̄ ē oculum r vanū r p̄ p̄ns illicitū **Hec** b. rbo. 2^a 2^a q. lvi. **I**te s̄m̄ eundē n̄ cōpetit hoī maledicōez irōnabili creature alijs mōis nisi si forte sp̄cālī dei reuelatōe vt fctm̄ ē p̄ **Job** r **Dauid** **I**tem de **Blasphemā**. **1°**. f. in pctō **I**te.

Maleficium quid sit vide. f. de vsura q̄si in fine in glo. **M**aleficium etiā d̄r vitiiuz accidentale p̄ quod vir reddis̄ impotēs ad cognoscendū mulierē vel ad generā

dum vide sup̄ d̄ **I**mpotētia coeundi. **I**te malicia masculi r femine **X^o**. in lēa **VI.** de nouit̄is.

Si quis suscipitur in canonicū q̄ paciscens **Sz** doceat teneat scolas **symon** ē. sed r ip̄m

.f. docēdi

Posset onus necti p̄benderite vacanti

Dico māūmissuz sub libertate statutū

T i

Inspectio spectaculoz q̄nq̄z sit sine peccato

Maledicōez p̄ea sic notatur.

De mgō docente quō i cāonicū recipi debeat

De māūmissō

De Matrimonio.

M Nota duplici p'fectōe m'ionij.

Atq; māumissor patronus dicitur huius
fertur libertus suus liber mō factus
f. manumisse
f. m'ionij

Duplex coniugij p'fectio noscitur eē
i. p'sensum mutuū solū. i. exp'mere dñt s' l' s'ilia

Una p' assensum quē dant p'ntia v'ba
i. p' assensum mutuū z aior s' g'atrics' dī z h'gis p'petue

Conjugiū tale ioseph fuit atq; marie

f. int' viz z m'liere f. assensum mutuū f. p'fectio m'ionij

Secūda p'fectio m'ionij.

Copula sed carnis comitās hūc. altera fert
f. copulā carnis viz tanq; effectū f. mutuū viz vt cā. i. icludebat

Quam tñ implicite verus assensus habebat
f. copula carnis f. d's .i. p' reuelatōem

Aqua mariā dñs clam certificauit
f. q' ad illā sedaz p'fectōez .i. p'letū

Ast hoc coniugium cōsummatum vocitatum
.i. p'fectōez .i. m'ionij

Luxta p'fectū nature coniugij fit
.i. infideles

Inter gentiles. plis veluti ratione
f. solū .f. quo ad salutē f. p' fidem

Veraz p'fectā ma-
trimonia s' h'nt
p' fideles solum.

Sed dat p'fecta cōnubia grā xpī
f. p'fecta salutaria coniugia. i. s' h'nt f. xpī

Qualia nēpe trahunt solum mō rite fideles
f. m'ionij f. s' d' impedimētē z Diuortio

Aetera q; plura sup his. **D.** z **I**memorant

C Notandū q' an' aduētū xpī licebat h'ie plures vxores so-
li' dei disp'etate p' multiplicatōez g'nis hūant. n' aut' p'. f. m'
b. tho. i. 4ta. d. 33. Pluralitas aut' vxorū ē s' legē nature n' q'ad
p'ncipalē ei' finē scz plē. s' q'ad 2^m scz pace quā aliq'lr ipedit. z
q'ad 3^m finē quē oīno tollit scz f'catōez q' p'unctio xpī ad vnicaz
eccl'iam est. Et sic p' q' pluralitas vxorū ē s' legē nature q'ad 2^a
ei' p'cepta. nō aut' q'ad p'ma. q' vn' vir sufficit plurib; vxorib;
fecū d' d'is z filijs educā d'is ex eis natis s' non facile satisfaccere
p't plurib; ad votū z inde causatur lis.
.i. illa p'unctio .i. d' modū i' s' h'edo s' est
f. illa p'unctio. f. illa p'unctio

Ditionū q' n'z s'
hi p' sub mō. sub cā
z sub p' d'itōe q' p' sin-
gula hic notant.

Ditionū sub
cō p' trahit.

Scito. q. vt modus ē. f. cōditio. qz. causa
.i. p' illā p'uctōez qz s'lr p' illā f. m'ionij f. m'io^m
p'unctiōem vt

Per causamq; modū p' tractū mox tenet ipm

De Matrimonio q̄ ad cōditōes diuersas.

f. in p̄hēdo m̄rimoniū .i. p̄a

Sine sit hec causa verax seu falsa sit ip̄a

f. exēpli gr̄a dicat q̄s s̄ es s̄ diues

Ut nubo tecū qz diues. nec tñ esset.

f. i. p̄hēdo m̄rimo^m. i. icludat s̄ aliqd̄ .f. legit̄ie. f. m̄rimo^m

Causa nisi falsa claudat qd̄ dirimat illud

f. exēpli gr̄a s̄ es f. illa lib̄ea z c̄ijs legit̄imis im pedimentis

Ut nubo tecū qz libera. nec tñ esset.

.i. p̄here potes

Subqz modo nubis si dicas contraho tecuz

f. aliqd̄ licitū s̄ feceris f. p̄tractū

Ut facias illud. sin autē post reuocetur

f. p̄dic^o f. sic p̄tracta .i. manene

Si modus haut fiat tñ hec connubia cōstant

¶ *Secōm De. d̄ pal. Qñ m̄rimoniū p̄bit p̄ certū modū p̄ri / un m̄rimoio unllū ē Si aut̄ post p̄tractū apponit̄ nihil ip̄edit. Si aut̄ mod^o ē impossibilis vl̄ inhonest^o p̄ nō adiecto habe / ritōz z m̄rimoniū tenet Qñ p̄o honestus ē mod^o tenet sp̄ vt acci / plo te vt des centū nōie dotis. Et tenet v̄por celebrato m̄rimo /*

¶ *onio illum modum adimplere. .i. p̄tractū. f. cū p̄iūctōe s̄ /*

¶ *unctū coniugiū tractum sub cōditione .i. nisi expleat̄ qd̄ sub cōditōe fer̄t f. m̄rimo^m talit̄ p̄ctū f. tale m̄rimo^m f. de iure*

Nistet cōditio cassat̄ nec ligat ip̄m

f. p̄ditōe. f. nō dū i plera .i. sine p̄ditōe z simpl̄r f. rite

Si tamen hacitante post pure nupser̄s altri

f. cū scōa f. sic simpl̄r z rite p̄ctū f. cum qua p̄tra xisti sub p̄ditōe

Stabit cōingū. licet ē de sanguine p̄me

.i. p̄ m̄rimo^m p̄ctū cū cōditōe s̄ p̄ h̄ qz nec in sp̄salibz sub cō / ditōe factis cōtrahit̄ vtz s̄. de Impedimentis

¶ *Conditōe qz non publica fer̄t honestas*

s̄ i p̄hēdo m̄rimo^m. i. intelligende

Sunt aliquę clause gn̄ales cōditiones

f. aliquis s̄ tecū f. m̄rimoniū sic p̄ctum siue n̄ illa dicant̄

¶ *Ut fans. si d̄s ip̄e velit nubo ligat illud*

f. p̄ditōes .i. necessarie

¶ *Quedā sunt alie sub cōditione necesse*

¶

¶ *Hec Joh. i summa confessorum. Item Hosti. z pyfana et pyfanella Jo Blo. Raymundi.*

¶ *Simile casuz qz ad sp̄salia p̄henda 1°. s̄. d̄ publice honestat̄ iusticia.*

¶ *Nota pluria z varia p̄ditionalia q̄ h̄. j. ad lōgū notant̄ q̄bz m̄rimonia p̄tin git̄ p̄trahit̄.*

De Matrimonio q̄ad p̄ditōes diūsas

M

s̄ h̄o tecū s̄ me⁹ v̄l mea v̄z si n̄ sis affinis l̄ fuit p̄ditōis r̄c̄ys. legitis ip̄edim̄ez

Ut si sanguineus nō sis z cetera plura

s̄ intelligēda .i. de futuro

Sunt q̄dam clausa sub conditione futura

l̄. h̄edo dicas h̄o tecū s̄ cras

Ut si solozitur cras splendet siue diescit

l̄. singule p̄dicte puta si nō sis p̄ sanguine⁹ z si soloziat cras. zē s̄ m̄rimoniū .i. dirimūt

De nec cōtractū suspendunt conditiones

s̄ apposite v̄z in m̄rio^m h̄endo

Et quedā constant in honeste conditōes

s̄ dicas h̄o tecū s̄ v̄l si s̄ si vis

Ut si fureris occidas. tangere celum

s̄ h̄o tecū .i. fornicariū

Si v̄l p̄mittis coitū puta non maritalē

l̄. p̄ditōe l̄. p̄dcās iboestas s̄ z m̄rio^m sic h̄cū tenet

Pro non adiecta quas oēs iure putabis

s̄ dicēdo h̄o tecū

l̄. in actu m̄rimontali

Si plem vites v̄l si melior reperit

s̄ dicēdo .i. adulterā

Aut si te mechā tradas ego contraho tecum

l̄. p̄dicte s̄ in h̄edo l̄. qz sunt z subam z bonū m̄rimoniū

De si apposite faciunt nil conditiones

l̄. p̄dicatas p̄ditōes .i. cū illa q̄ sic p̄mittit

Illas laxando coiens hac. iure ligaris

l̄. p̄dcās p̄ditōes .i. h̄ētū l̄. h̄ente

Hac vnus ponens. p̄dicente sed altra

l̄. sup̄ p̄fata p̄ditōe aliq̄ appōsita .i. de iure

Siue tacente palā. mox coniugiū phibet

l̄. p̄pterea excusat ne act⁹ ei⁹ l̄. i. sep̄abilitas .i. susceptio sobolis sic mal⁹ h̄ bon⁹ h̄ r̄oe facti d̄z sanct⁹ educāde ad cultū d̄i

Sunt bona coniugij sac̄m qz ples

l̄. q̄ p̄sistit ne cū altera p̄misc̄ear⁹ viuētē tua v̄l tuo z sic nō est virtus theologica

Atqz fides. quibus absqz valent cōubia nlla

Nora due sunt p̄ncipales cause institutōis m̄rimoniū. P̄ria est susceptio sobolis educande ad cultū dei z alio nōie d̄z i. officium. S̄c̄da causa est vitatio fornicationis que alio nōie d̄z i. tur in remediūm.

De p̄ditōib⁹ iho nestis.

Nora q̄ vitatio plis ē p̄ p̄mū s̄b st̄atiale m̄rimoniū z p̄ncipales i st̄itutōez e⁹ dē q̄ ē susceptio sobolis ad cultū dei Itēz p̄ sc̄dm s̄b st̄atiale ē quando p̄h̄it v̄z Si melior reperit z ē p̄ sac̄z cōiugij Itē si te mechā tradas ē p̄ fidem p̄iugij z hoc ē cū s̄b st̄atiale m̄rimoniū.

De Matrimonio contrahēdo

Dum sit contingens hec p̄ditio v̄ honesta
s̄ in p̄bendo f. apposita
s̄ vt exēpli gr̄a s̄ in p̄bēdo f. p̄bens

Si pater assentit dū r̄ndet tibi queq;
s̄ responderet f. p̄ditio al̄s non ligat
i. m̄rio^m

Nel mihi si dederis centū dū fit ligat ip̄m
s̄ p̄bēdo dicas p̄ho tecū f. p̄go

Aut si sis v̄go. nec post coitum repitur
i. in foro extertori s̄ tenet f. iudicio v̄z p̄scie p̄m Hosti.
s̄ t̄i

Iudicio seculi licet. hant aīe tenet illud

Haur anime tenet. zc. Nam p̄m hostien. Bene est q̄ mul
lier que in fraudem mentita fuit decepta p̄maneat z viro sub
ueniat qui forte intendit bigamiā vitare p̄m Anno. Bernh.
z Hostien. quia talis conditio pro non adiecta haberi d̄z quā
do intelligitur de coitu fornicario q̄ in foro iudicij est m̄fimonij
um z multo fortius si intelligitur de coitu legitimo z maritali.

f. p̄ditōe s̄ nondū cōplera f. p̄fate p̄sone s̄ v̄silla
f. sine p̄ditōe

Hac modo sic stante. post dans p̄ntia verba
f. cū q̄ sub p̄fata p̄ditōe p̄xisti i. m̄rio^m iudicat

Aut hanc cognoscens mox conditio reuocat̄
f. nō solū p̄ p̄ba d̄ p̄nti v̄z infra i. debite z vere

Iamq; modis varijs connubia rite trahunt̄
s̄ v̄n̄ mod̄e i. de p̄nti i. p̄sensum mutuū dādo

Qui p̄fert v̄ba p̄ntia sentit vterq;
i. p̄m m̄rio^m s̄ secuta

Dox est coniugiū. licet hant sit copula carnis
f. carnal̄ copula i. oino p̄fectū

Que si post sequitur p̄sumatū reputat̄
s̄ eē saltē in foro ecclie nō ar̄ p̄scie i. de futuro

Sic puto p̄iugiū dū p̄fers v̄ba futura
f. mutuū f. inf̄ p̄bētes de futuro

Post p̄ consensum comitetur copula carnis
i. nutib;

Nutus p̄sensu q̄z signis nubere debet

Nota p̄m b̄t̄m Tho. ad m̄rimonium requirit̄ p̄sensus ex
pressus p̄ verba. aut per nutus vt in nutis aut per alia signa
contrahitur. Aut requiritur q̄ non contradicat in dispensat
one.

¶ CIII

De p̄ditōib; hōe
stis q̄b; stantib;
fert de iure m̄ri
monium.

v̄z extra eo. ti: Et
inf̄ v̄z Et despon.
duoz ca. p̄mo:

De Matrimonio.

M

Per dicos f. per dicos f. inf. fideles f. hunc
Pite modis alijs conubia plura trahunt

Illis dū constat intentio vna trahendi

f. exēpligra f. re f. iugali v'l m'fioniali

Vt si dicat appeto fide maritali

f. sit qd cunq. i. m'fioniali s'c v'l f'itibz alijs m'is sal
tē intentōe h'ndt

Aut tibi do tale maritali conditione

f. vtriusq.

Dic fore cōiugiū si sit cōsensus vterq.

Cōm **S**ulh. Si dicat accipio te in vxorē v'l dabo tibi eē
tū z sequat carnal copula nō est m'fioniu. nā ille q dicit hāc
opioem q liberare se posset vtrūq; faciendo. nō credo psumpti
onē inductā a iure qd intelligat recedere ab opinione p carna
lē copulā. **I**tem f'm dictū dicti Sul. si dicat pmitto q nū/
q deficio tibi in vita mea z secuta est carnalis copula non de/
bet psumi p m'fionio nisi paret q p hoc intendebat spon/
salia z trahere. q sic eēt m'fioniu in iudicio ecclie. **I**tem f'm
eundē Sulh. Si dicat ducā te post annū z sequatur carnal
copula p m'fionio iudicari debet. qz p carnalem copulaz v'
detur renunciaffe dilatori t'pis.

f. attendere debes tu iudex aut p'fessor
f. h'ntiū

Precipue tendas sup equa cōditione

f. equa cōditio f. ad carnalē copulā solū extorquēdā

Que si nō extat tūc fraudes sepe pbant

f. irabit

Null' adul' sic nec adultera claustra subibit

f. iungi f. adulterā v'l adulterz

Niplacet infonti sed eā renocare valebit

f. infonti f. adultera f. religionē approbatā

Infonti ac poterit ipa nolente subire

s'c z p'fessam f. adulterā vxorē f. ingredientem
f. capit

Sitū ingressa mas hāc notat. hant phibebat

Hinc satis appet libuisse viro. sed z inde
f. post mortē etiā vxoris adultrē religiose facte z h' hēs dicitur
m'io post mortē vxoris h'ctū vtz s. de diuortio

Viuere ppetuo castus de iure tenet

Quando p eccliam diuortia st' celebrata

De Matrimonio quoad diuortiu.

s^c et

f. p. p^offessionē s^c l' in sac^o alijs
viz extra religio
onem

CCIII

L Postq̄ sit factus vir claustralis ve sacerdos

si. deceptā

Testibus eccliam falsis cōstet fore doctam

f. vxorū

Tūc vir reddet q̄uis foret ip̄e p^offessus

f. vxorū

f. debita carnis s^c est

Debita reddendo. nō poscet nāq̄ p^offessus

f. ante p^offessū

onem vl' post aut in sacris cōstitut^o dum ē cū poterit.

Casibus in dictis mulier si nō petit in trim

f. vl' religiosum vl' ordinatū in sacris extra religionē

f. p^offessus aut in sacris ordinatus

Talem dico viz. nō vir repetat mulierem

f. quē suscepit

f. dictus vir

Ordinansq̄ sacro p̄iuditiū sibi fecit

si. p. regulā aut al's rite

Seu p̄fitendo quidē sub religione pbata

Notandū q̄ quando aliqui contraxerunt m̄moniu in sa-
cie ecclie scienter vel ignoranter in aliquo gradu p̄hibito tunc
suadendum est talibus vt q̄totiens dispensatōem obtineant
a papa vel eius auctoritatem in hac parte habente. **E**t an̄ ha-
bitam dispensatōem omnino a carnali copula abstineant. **E**t
si in aliquo gradu s̄anguinitatis vel affinitatis p̄hibito sc̄m̄
fuerit absoluant p̄ ep̄m a maiore excomunicacione quā exiure
cōi sic incurserunt. vl' p̄ penitentiarū eius.

f. vir z m̄lier

si. fornicarie vt s̄. in l'fa f

Linquit mortale sine cōiugio coeundo

Cetera de M̄monio vide sup̄ d̄ Impedimētis

z d̄ Diuortio. Itē d̄ M̄monio clādestio supra de

Impedimento ligationis. **M̄moniu leproso-**

rum vide supra de leprosis

f. pctm̄

si. nocua

Dicfore mortale mendacia p̄niciosa

s^c esse

Nanq̄ dei caritati contraria constat

s^c d̄na p̄stār

f. p̄imi bōis vl' rebz

Ac fratris fame p̄sonis diuitijsq̄

f. mēdacia

s^c eē pctm̄. f. mēdacia. f. veniale pctm̄

Officio sa putes veniale iocosa q̄ tale

Mortalit̄ peccat
extra m̄moniu/
um luxuriādo.

Demēdacio p̄ni-
ciosa. officiosa. z ioco-
so. quō d̄nit z q̄n̄ sit
mortale z q̄n̄ veniale
z quō nullū mēdaci-
um faciēdū ē etiā cā
mortis euadēde.

De Mendacio.

M

Hec iuramento firmans mortalia scito
f. mendacia officiosa vltocosa s^e esse
f. mendacia

Officiofa voco qz nullis ipa nocua
f. mendacia

Inde iocosa loquor q̄ dicunt̄ leuitate
f. officiosis

His sancti p̄res vsi q̄nq; fuere

Iacob sara sil abrahā mendacia parent.

Quondam dixisse nec sunt mendacia v̄a
f. eoz officiosa mendacia

Nanq; figuraleq; p̄phetica talia cōstant
f. quecunq; etiā officiosa vltocosa

Non licitū constat queque mendacia ferze

Ut redimas hōiem de morte. malo siliq;
f. p̄ccm

Nā bona quecunq; veniant nō fac veniale
f. p̄ necitate alicui
f. rei

Sed ptunc vez prudenter subdiceatur
s^e tñ fieri d̄z f. fraud z dolus

Hoc sine fraude dolo que sunt mēdacia q̄dam
s^e tu f. criminalit̄ vltals f. interrogat^o
f. i. ideo

Qur accusatus in iudicio rogitatus
f. iudici

Ut iuxta formā iuris vez sibi dicas
s^e tu s^e interrogat^o

Ip̄ negans vez mendaciter hinc ḡue peccas
f. a te accusato z reo

Sed iudex q̄rens q̄ non valet ordine iuris
s^e tu accusat^o z reus

Nulla teneris ei cor respōdere sed audes
f. reliberando f. in br̄m Tho.

Hinc subterfugere licite mēdacia tectans
f. ad aliū iudicē f. ad euadendūz

Aut appellan do sed nec mendacia fando

Leditatores i cābijs. zc. vide i l̄ fay. cca finē

De Metu q̄duplici ⁊ de Milicia

Excusare metus hos posset vt̄s. d̄ **I**mpedi-
mento metus in **J**.

versu inclusa puta **S**cuprum. fuitus. mutilatio ⁊ mors
Porro non differt vt̄z vl̄ quattuor illa
viz in p̄cedenti .i. liberoz

Fiant in p̄ria p̄sona seu genitoz
f. p̄sona

Sine sit vxoris

Et semilitia non est viciū sed abusus
*f. ex suo ḡne .i. milite sp̄ ē vitū
f. abusus militie*

M **CV**
De q̄duplici metu.

De milicia.

Qui licet ē vari⁹ tñ in tribus ē malus. vt fit
.i. opprimt

Insontes qñ quis coucutit. exigit aut quis
Immoderata solaria. vl̄ sic immoderate
Exercet sese. vl̄ non licite puta dū se

Ostentat virib⁹. aliquoz cum nocumento
s̄ vl̄ s̄tib⁹ .i. corneamēta p̄ syncopā

Vt puguans hasta seu tornamenta gerendo
f. militib⁹ f. se cū eq̄s

Est tñ his licitū q̄ equis curzant q̄z versent
s̄ eis licita est

Ars q̄z cedendi ve tuendi tela ferendi

Hic notant̄ necessario req̄sita ad missam cele-
brādā ⁊ p̄ficiēdū factm̄ corp̄is ⁊ sanguis xp̄i.

Itē hic nota d̄ accidentalit̄ q̄busdā req̄sitis in cele-
bratōe ⁊ q̄no sup̄ negligētis i missa p̄ tpe p̄tingē-
tib⁹ aliq̄s celebras se h̄re debeat. **I**nsup̄ p̄dit̄ certa
pena ex **I**ure p̄ q̄busdā negligētis inflicta.

*.i. eucharistiā .i. necia l̄ exp̄ neci/
f. seq̄ntia rate. f. fore*

Ad consecrandū xp̄m tria scito necē
s̄ necia ē ad p̄secratōes. f. debita s̄ d̄bit⁹ viz sac̄ dos

Debita materia cum forma sitq̄ minister
.i. sicut .i. necitas

Tendens conficere put̄ utilitas ve necesse
.i. req̄rit f. necitas l̄ utilitas

Ecclie p̄scit̄ ḡn̄alis vl̄ specialis

Scom Archl. d̄ cō
secre. d. 4. i. c. on̄ dif
Ipe deq̄dat̄ cōfic
celebrādo qz carac̄
a dō ip̄ressus in aīa
p̄ hoīes auferri n̄ p̄r.
Sz glo. l. dif. de p̄zē
um i. c. accedēs ⁊ plu
res aliq̄. **P**rima p̄o
opio d̄; v̄rio;.

v i

De Missa et de cōcernentibus ipsam

M

^{.i. psecrat}
Ergo ludibrio q̄ sacrat nil agit ip̄e
^{.i. nō .i. attēdero .f. psecratōis}

Uere cōficio licet haud cōsidero h̄ba
^{.f. hostias .i. hostiaz cōsecrāday certū vīz}
q̄ si .x. hostias itēderes solū psecrare an te. et postea repirentur
xl. aut plures dubium esset que inter illas esset non psecrata et
sic denno oporteret in generali omnes illas psecrare. Idcirco
an te positas hostias oēs cōsecrare itēdas sū nūero cō.

Conficiēs multas numez p̄tēdere noli
^{.f. psecratōis}

Formā corrupte h̄boz fans sine spōte
^{.f. h̄boz psecratōis}

Hoc nec obest dū forme significatio sistat
^{.i. psecratōis corpis et sanguis ch̄i. s̄lt̄r alioz sacroz ecclie}
^{.f. h̄boz .f. in pferēdo}

Hec br̄s Tho. in
4°.

Sacramentoz formā mutans minuēdo
^{.f. in pferēdo .f. ex deuorōe v̄l lapsu lingue}

Aut interūpis addēs trāsponis obest nil
^{.f. sancte catholice et aplice. i. itēdas. .f. p̄ dicta facē puerse}

Ecclie ritū si nō tēdas violare
^{.s̄ in p̄dictis platōibz .f. forme h̄boz alicui⁹ sacroz}

Aut si nō principal̄ snia desit
^{.i. illā p̄iūctōez i psecrādo calicē et panē}

Si dimitt̄ em̄ calicem cū pane sacrandō
^{.f. sanguis v̄l corp⁹ xpi .i. scient̄ .i. mortalit̄}

Vere cōficiē. sed agendo sciens graue peccas
^{.f. frumento .i. eucharistiā}

Triticēo mixtū licet extat cōfice xpm
^{.i. magis triticū}

Dū plus triticēū fore cōstet sic ibi mixtum
^{.f. de pal. .f. magn⁹ .i. dicit̄. i. ex spelta .i. eucharistiā}

Intellige de facto et
non de iure.

Petrus et albert⁹ dāt spelta posse sacrarī
^{.f. pane .i. eucharistiā}

Cum fermētato grecus sibi cōficit omnis
^{.i. reliqu⁹ cunct⁹. f. pane. i. cōsecrat}

Al̄ et ex azimo cōficit ip̄e fidelis
^{.f. pane .f. sacdos xpian⁹ vīz ecclie romane}

Sz fermētato tu p̄ficiēs ḡue peccas
^{.f. ip̄e .i. h̄ .f. pane .f. eucharistiā}

Grecus at ex azimo peccat cōficiēdo

De Missa et de concernentibus ipsam

.i. consuetudinē quā diu habitā
f. romāe ecclesie et gr̄e ecclesie

CVI

Manus suū cōtra morē sic linq̄t vterq̄

s. saltē .i. corūpi. f. ex q̄ cōsecrādū ē vlt̄m q̄

Incipiēs rūpi panis nec obest celebranti

.i. i. cll̄i vtz p̄ae icipiēce rūpi. i. mortalit̄

Conficiēdo tñ tali peccare pbatur

s. dicēdū f. rūpi icipiēce f. iā s. qz i vino fetō aceto n̄ fit cō

Sic puto d̄ vino. nec factō credis aceto

f. corp⁹ xpi .i. putrefacto ex̄ite

Nec sic cōficiē corrupto pane sacrandō

.i. cōsecrādū

Ex vino solū mixto licet ē celebrādū

s. saltē f. illud .i. vini spēs lz i nūero qñqz alt⁹

Dū magis ē vinū mixtū. sua vlt̄ spēs sit

f. cū calice cōsecrato vlt̄ calice cōsecrato f. nō cōsecratū

Appositū nullū sacrať sanguine vinuz

s. iñc̄ sanguis xpi sine desitōe f. xpi f. i. spē vini
z vini in sua spē

Prozsus vtrūqz manet. sz sanguis desinit illic

f. n̄ cōsecrati z appositi ad sanguinē. f. qz spēs sanguinis desinit p̄t̄ maiores spēs vini nō cōsecrati. z h̄ sanguis xpi desinit cē. qz sanguis xpi sine spēs in altari non est.

Si plus sit vini. spēs nā sanguis iuit

f. facit desinē sanguinē ch̄i. f. vini nō cōsecrati f. sanguī. ch̄i. f. appositū vinū ad sanguinē

Sic fac̄ equale. sz dum minus addit̄ illi

f. sanguis f. qz ibit̄ illa sup̄ficiē non ē sanguis xpi que vtz sup̄ficiē speciez vini cōsecrati tā desit̄ esse p̄ appōem vini nō cōsecrati.

Tūcremanet sanguis lz ip̄e nec est vtrobiqz

f. in cōsecrādo calicē .i. p̄e. f. sanguinē. f. mortalit̄ vtz cū p̄ cposito aquā dimittedo

Si dimittit̄ aquā bñ cōficiť ast̄ ḡue peccas

f. aquā apponēdā f. ru sacerdos

Quā tñ oblitā si cōsecraueris ipse

f. cōsecratōez calicis factā f. de necessitate sacramēti h̄ solum ex statuto ecclesie p̄t̄ spūalē featōez q̄ feat̄ur ecclesia cōiungi xpo p̄ fidē z caritatē

Nō post appone quia scis nō esse necesse

De Missa ⁊ de cōcernētibus ipsam

MCVII

In calicē labēs ps forte vel hostia tota
.i. pp̄ h̄ .f. d̄ p̄cedere canone nec extrahes d̄ calice

Et hoc nil repetes sed post sumes sit illa
.i. sacrificiū missę .f. corp⁹ cū calice

Nam sac̄m̄ p̄fectū nō minus extat
.i. sacrificiū missę .f. ex p̄te p̄secratis l' p̄secratis sacrificij

Dimissa sacra stola celebrādo scient
.i. sacrata .f. manipulo sacrato .f. altaris

Aut sine sacrat̄is maniplo casula q̄z pallis
s̄ nec .f. nec sacrat⁹ .i. lumine non ex̄ire i missa

Aut humerale forēt nec singulus alba sacrata
f. sacratū .f. nec sacrat⁹ .i. lumine non ex̄ire i missa

Talene altare ve calix aut lumine moto
.f. sine aliq̄ p̄ dicto scient

Peccat mortale celebrans sic quisq̄ scient
f. d̄ pal. viz pp̄ duo lib̄tām̄ia

Altaris binas tradit petrus fore pallas
repra in sepulchro ch̄i vni ad capur ⁊ aliud ad pedes .f. eē i calice h̄ aquā

Post sumptū calicē nō p̄cipēs ibi vinū
f. pus effusa aqua si fuit ibi v̄l si bibisti n̄ d̄ dominus noua h̄ o/ stia. ⁊c. .f. quis iā p̄secratā hostiā sumpsi

Nor vinū funde noua deē ⁊ hostia plane
s̄ statiz s̄ illa p̄ba viz q̄ ad calicē ibi inchoet .f. si mō postq̄ vsq̄ hec quor̄iens exclud̄. h̄ quoad hostiam ibi. Qui p̄dicie q̄z pateref. ⁊c. vsq̄ verba p̄secratis includ̄.

Ac solū repetes vbi cōsecratio cepit.
f. a p̄ncipio vsq̄ ad p̄secratiōez s̄ h̄ p̄mū san⁹ videt viz q̄ repetat vbi p̄secratio cepit

Uel canon totus quidā dicūt repetet
f. corp⁹ ⁊ sanguinē .f. pp̄ aquā ex calice p̄ sanguine sumptam. q̄z multo maius p̄ceptū est de p̄fectione sacramenti q̄z de ieiunio.

Post sumes illa licet haud ieiunus haberis
.i. hostia .f. in calice

Sacratio pane cernēs vinum nec adesse
f. vinū .f. si l' mō postea q̄z cenatū ē. ⁊c. vsq̄ hec q̄riens cūq̄ exclud̄

Protinus iufundes. passum calicis repetēdo

De Mistra et de concernentibus ipsam.

Materia^{f. aut frā. afferē r sile} fufam de sanguine radere debes ^{.i. cū idoneo infro}
^{f. rem} ^{f. reliq̄is} ^{.i. ad aquā fluentem}

Rasam cū sacris pones. aut flumine detur
^{f. de calice vl' d' ore} ^{s' herentē}

Si sanguis stillat supra tabulā. ^{f. sanguine pfusa} ^{f. tabula} **pe** terram

Ambet tabula. ^{f. sanguis f. frā} ^{f. materiā rasam} **rade** post tñ illa

Si supra terram stillat rades sil' vzes
^{f. materie vste} ^{f. cū reliquijs vl' solos}

Qui in altari cineres condēdo repones
^{f. celebrās}

Sz sup altare stillans sorbeto sacerdos
^{f. altaris}

Sanguine pfusas pallas in aq̄ bñ mūdes
^{.i. postea} ^{.i. reliquias}

Post sic ablutū totum pones **pe** sacz

Ut cineres talis excise ptis aduste
^{.i. reliq̄as}

Pones ad sacz vl' in altari. ^{f. p sacrificōes aliquā} ^{s' dies} ^{f. p dicitā negligēciam} **doleasqz**
^{viz p̄tinuitiunij} ^{.i. tribz viabz}

Quadraginta dies. ^{s' dies} ^{.i. 4^{or} viabz} **qz** nouē ter agēs sociabis

Liginti socias si quater hoc facias

Lhostia sacrata vl' ps de corpe ch̄i
^{.i. sup vestimentū aliud}

Dū sup altaris pallam cadit aut silem rem
^{s' illd} ^{f. ablutōem talesz}

Ablue cū vino potans piscina ve sumat

Lscindens ne tactā xp̄i de corpe vestem

Qum fuerit musca vl' aranea sanguine ch̄i
^{f. sub celebratōe} ^{f. muscā. zc.} ^{f. muscā vl' araneam}

Hanc retrahes caute post abluē. ^{f. aiāta cū ablutō illo} **ps**us adure

Hec in piscinā sil' attollendo sacratam

Nota penā iurj
viz d' Cōsecratōe
d. ij c. Si p negli
gentiā aliquid.

De Missa et de concernentibus ipsam.

CVIII

f. sanguine xpi cu aiality vl cu corpe xpi. i. reliqas
¶ **Hec tu admixto condes ad sacra veneno**

Conformia p. Ite ubi psecratio in cepit circa sanguine si calix vl sanguis intoxicatus erat. Nota per conformia pba intelligit ille passus viz quoad calicem psecrandu viz. Simili mo post q. zc. vsq ad illa pba exclud. viz hec Quotienscumq. Sz p conformia pba quoad hostiam intellige illa pba canois. Qui pudie quam pa. zc. vsq ad pba consecratiois viz Hoc est em corpus meum inclusive.

.i. postea f. hostia z vinu

¶ **Post noua coficies replicans coformia pba**
f. psecratioem calicis f. vinum

¶ **Illa tuens an. moueas aliudqz refunde**

¶ **Deficiens celebrans dum psecrauerit ipse**

f. sacerdos f. sacerdos f. psecratioem

¶ **Uox ali⁹ supplet sed nullus si fuit ante**

f. cuiuscumqz stat⁹ .i. postea. i. eucharistia

¶ **Ebrius atqz foras. post xpm si vomis ipm**
f. cu aliq satisfactoe s^o doleat viz i seqnti pssu

¶ **Quadragesima dies doleas. sed clericus vltra**

.i. viz. i. lxx. dies s^o viz toride s^o viz toride

f. dies cu aliq satisfactoe s^o z totidem

¶ **Ut septem decies monach⁹. dyacoqz. sacerdos.**

s^o dies

¶ **Sz nonaginta pful doleat sup illa**

f. sumpra eucharistia

¶ **Si vomit infirmus septē dolet ille diebus**

f. aliquam hostiam consecratam f. sacerdos

¶ **Hoc sacm no consuans bn flamen**

viz illud .i. postea

¶ **Ut mus aut aliud aial comedat doleat post**

.i. cu aliq satisfactoe

¶ **Quadragesima dies. sed si iam pdidit illud**

f. d altari vl als .i. postea s^o fuerit

¶ **Aut q pars refilit nec post inuenta dolebit**

f. cu aliq satisfactoe

¶ **Uox triginta dies totidem dignus bn paret.**

f. hostie cosecrate

¶ **Quis neglectu putrescunt illa sacra**

¶ **iiij**

¶ **Pena iur⁹ viz de psecratioe. d. ij. c. Si qe pebrieta tem.**

¶ **Predicte di. Eo p silio Aurelian**

De missa quō bis una die p unū sac. cel. p̄t

M

His dans sub penis nisi det nō celebrabis
.i. laxet' l'osp' cēt' p' p̄fessor' iudiciū
f. vbiq; sup' de iure

Atq; dies fatos te ieiunare memēto
viz d' p̄secratōe d. 2. Si p' negligētā
z c. si q's p' ebrietatem

L' Prefatas penas tibi ius reddit manifestas
f. penas de iure. quia penitentie iaz
arbitrarie s'z vtz. 26. q. 7. tpa. z d' pen. d. i. mensurā

L' Latat cōfessor tñ has si causa videt'
s' d' defectib; p̄t s̄dictos .i. voluerit
.i. p̄niam

Sec' de caus' p̄t
vn' sac'dos plures
missas vna die cele-
brare.

L' Pro reliquis penā p̄fessor quā volet offert

Una sperne die plures missas celebrare
f. casib; s' tñctres celebrab' f. dies

Sex tñ exceptis. dñi natalis sit vnus
.i. dñica die

Cuisse celebrā i
ecc'ia p' puul' defun-
ct' n' q' i d'igeat quia
statim post mortem
euolat h' celebrā p'
grāriū ac'ōe h' echu-
go cardinal' i p̄pēdio
suo.

L' Nō necesse foret dñi festo celebrari
.i. dñica. i. eodē die. i. p' p̄nī d'fūctō a' l' s' d'fūctō

Missam de dño sil' añ ve nunc tumulato
f. p' q' cōicādo tā n' eēt hostia p̄secrata. q̄uis sac'dos illo die ce-
lebrauit poterit sc'dam celebrare p' hostia p̄secrāda

Si fuit infirmus. binas poteris celebrare
f. vbi p̄suetudo sit. f. vnicus existens sacerdos q' iam
celebrauit z cogitur iam sc'dam celebrare ex p̄sue' terre

L' Sic p̄pter nupcias. cogeris aut pegrinos
f. sola f. ecc'ia. i. altera

L' Paup' z ecc'ia neq̄ens nisi iuncta sit altra
f. in die .i. t'lez p̄brū

Pascere p̄s bitez. celebrare bis admonet illum
.i. p̄t paucitatē sac'dotū p̄mitit i aliq̄b; loc' vnū sacerdotem
bis celebrare

L' Dant pauci cleri binas missas celebrari
.i. in vltima missa. f. aliq's. f. missas

Postrema celebrans plures. ablutio det'
viz dñicalib; ac illis similibus f. quisq; fidel' sub
mortal' p̄ctō vtz d' cō. d' i. missas z. c. s. z c. oēs fideles

Sub p̄ctō mor-
tali tē' fidel' audire
missa; i dñica z sil' fe-
sto h' n' p̄monē Istō
elicat ex iure z ex lum-
mis.

Missam sub festis ad tota iura teneris
s' teneris f. p' missa ibi audienda

Sz nō parrochia p̄pria nisi spreueris ip̄am

De Monacho

Dum quis est causa sine culpa linquit ipa
f. p. aliquo expedendis sub festis f. missa

Non ad vba dei sub festo iure ligaris
f. f. monē audiēdū s' sic ad missaz sub mortali p'cepto

Non posset monach⁹ q's canonic⁹ fore seclⁱ
.i. aliq's .i. secl'aris

Nec valet hic regularis fore canonicus. si
.i. monachus f. ex'ns .i. fieri irregularis

Clericus ē monachus. sed cōuersus bñ posset
f. ex'ns .i. nostri ex iure

Qui posset regularis. fieri monach⁹ scis
f. regularis

Quipe sui libitu p'lati iure petito
.i. secl'aris f. ex elecōne mōasterij
vel cōmissione abba
tis v' als rite

Eccliam seclⁱ monachus dū rite gubernat
f. ecclia .i. p' rati v' iuri

Que sit subiecta ditioni p'sulato
f. monachū .i. ob ediet ep'o in oib'

Non reget hunc abbas sed ep's arceat ipm
.i. nihilomin⁹ q'suis ep'o sit subiect⁹

Sic castus paup' monachi veste retenta
s'c' als nō nisi cā infirmitatis

Vinere debet. carnes p' eū comedent
.i. moraf. i. sui ordinis .i. sui ordis l' mōasterij

Dū sine stat fratre. nec stringit ipē statutis
f. canonicas f. illius f. eccliam f. mōachus

Horas ecclie suabit quā tenet ipē
.i. spalia

Tpis atq' bona dispensabit rōne
.i. cōmisse a dministratōis .i. testamētū nullū faciet;

Actus cōmissi. legat nil hic moriendo
f. alicui. i. secl'ar⁹ f. ecclia

Ecclie seclⁱ monachus p'fectus. z illa
.i. mōachus tal'

An pleno iure fit claustrⁱ. subdit ipse
.i. an susceptōem ecclie

Vt p'us abbati p' singula. sed vigilando

M CIX

Utz de conse. di. l. Diffas.

Monach⁹ nō p't fieri secl'ar⁹ canonic⁹ nec regularis s' cōuerso.

De Monacho et de Notorio Juris

N

.i. a ieiunijs regularibus

f. dicitur monachus

Acicinnado quod silendo demitur ipse

.i. furtum vel rapinam vel simile

De monacho vel abbate malefici-
um committente.

Committente maleficium monacho vel sit abbas

f. maleficium f. suum

Tale monasterium non soluere iure tenet

ut extra de re. iuris Delictum li. vi.

Personae culpa quod non in damna redudat

.i. nisi quantum ad monasterium pervenisset in
eius utilitatem et sum fuisset

Ipsius ecclesie nisi claustrum tale quid affert

Siforet abbati quod promissum monachove
f. abbatem vel monachum

Obligat aut hos quis. acquiri hinc cito claustrum

per monachum namque claustrum valet actio tradi

Ipse tamen monachus claustrum non obligat. unde

Quoniam hinc agere posset claustrum vel et abbas

Respondere tamen abbas ad nulla tenet

Quod nisi pertineat ad claustrum lege probante

Cetera de monacho vide supra de Abbate et in
fra de Obedientia.

Nota hinc ois dicitur
prohibetur sit monacho
nisi imperare abbate.
Hic intelligitur quantum mo-
nasterium obligaret.
Sed obligatio alteri
us propter monachum ad
monasterium acquiritur. sicut
et possessio. Etiam per
monachum fugitivum.

Spolias mortui
os suum peccat

Notorium iuris dicitur.

Notorium facti dicitur.

Notorium facti est
duplex.

Defunctos spolians quicquid sub lege ferit

ut supra ff. de sepul. mo-
le. 3.

Et notum duplex. est iuris namque quod facti
f. notorium

Est iuris quo quis dicitur canonice sit

.i. confessus est

Aut factus iure vel victus legitime sit

.i. notorium

Est notum facti. propter dum testis habetur

.i. in

Ne locus est ultra sub facto dissimulandi

.i. notorium f. facti actus f. facti actus

Est duplex facti puta durante vel euntis

De Notorio Juris et de Novicijs

.i. notorium facti actus durantis
.i. manifeste

.i. adultera vel concubina

Durantis fertur plane retinens inhonestam

.i. notorium facti actus transiens

DCX
Notorium facti durantis dicitur

Occidens quem manifeste fertur euntis

.i. notorium

Est et presumpti facti dum quis manifeste

.i. filius et non alienus

.i. alteri. et ceteris

Notorium facti actus transiens dicitur

Notorium facti presumpti dicitur

Est habitus natus vel ut affinis reputatus

.i. notorio

In notorio iuris aliqui probatio contra

.i. in notorio. quia evidenter patet

in scelere non indiget clamore accusatoris

Qui negat exigit sed non notorio putato facti

.i. facer vel non facer

Probatio quoniam exigit in notorio iuris si non facti.

Non nisi claustrali datur ordo rite professio

.i. post professionem et non ante

Post tali prima tonsura dari valet ipsa

.i. masculus

Quattuor atque decem canone implet annos

.i. annum probationis

.i. annos

.i. malicia non supplet etatem in annis

.i. nec infemina

.i. na viginti quatuor

.i. viginti infra

Intra masculus claustrum non hoc industria supplet

.i. ad annum probationis

.i. xij.

.i. implere

Intra sed mulier binos quod decem feret annos

Notandum quod malicia masculi vel femine dicitur potest cocundi que in masculo solet esse post. xiiij. annum. In femina vero post xij. et hoc quoad matrimonium contrahendum si quoad religionem probationem non supplet malicia etatem. id est est capacitas rationis que est in pubertate si ulterius etas ex statuto ecclesie que per hic infra.

.i. predictus nondum. xiiij. annorum .i. religionem
vis masculus vel femina xij. nondum annorum

Impubes talis proprio nutu putat intrat

.i. a monasterio

Per priorem possit aut a tutore reduci

.i. in masculo si in femina xiiij. annorum

.i. in religione probata

Est ergo tempus decimus quintus quod probationis

De Nouicijs. De Nuptiar bñdcoe ⁊ Obia

O

l. anno

l. masculus h femia
sub. xiiij.

Et sic sub decimosexto p̄fitebit̄ intrans

Nō sis p̄latus aut abbas religione

Nis expresse claustralis iure p̄fessus

Sed bene fit p̄sul claustralis si foret aptus

Quāuis expresse nondū fuit ip̄e p̄fessus

Reliqua de Nouicijs R̄s. f. de Suspensione.

Nouissima hoiz
crebro meditāda

Mors tua. mors xp̄i. fraus mūdi. gl̄ia celi

Et dolor inferni. sunt meditanda tibi

Sede nuptie in
certo cāu benedi
ci p̄nt sicut p̄me

Dubens virgo viro cū quo nupsit p̄us altra

Tales sic nuptias p̄sbit̄er ⁊ benedicet

Sed nullas alias benedicet iure secundas

De obia Religi/
osoꝝ sꝫ b. r̄ho.

Quis saluet̄ in religione p̄fessus

Debet obedire q̄b̄ illic sereligauit

Obia sufficiens.

.i. in singul

l. plato luo

l. religiosus h facies
p̄fectus est

Obia p̄fecta

Nō cunctis licitis vt obediat ip̄e tenetur

Obia indiscreta.

Nō illis illicitis vt obediat ip̄e vetat̄

Monach⁹ plus
obedire tñe suo
abbati q̄ ep̄o

Abbati monach⁹ plus p̄sule cūct⁹ obedit

Ni placet abbati monachū nec p̄ficat vlli

Ecclie seclī p̄sul. licet vtile poscat

Atqꝫ sequat̄ eū ve ministret cogere nescit

Utro p̄cipuis festis offerre moneris

Quando sacerdotes inopes sunt. atqꝫ mīstri

l. cec'ie

Autose
fuit p̄cip
libera cō
Quanti
p̄ficialē
Quid sim
Legat
Ecclie v
Qu
Lōi m
Est dy
Serm
Boc
Vno die
Boc fac
P
Dū m
Quid re
Olati
Olati

De Oblationibus.

.i. oblatōem facere

Aut mos exquirat p̄ tunc oblatio q̄dam

.i. 4° p̄ncipalibz

O CXI

.i. oblatio in p̄ncipalibz festis

Fiat p̄cipuis festis. nihilominus ip̄a

.i. yltroica .i. remanet

.i. viz

Libera cōsistit quodāmodo. sicut ad ip̄m

.i. q̄ntitatē .i. oblatē

.i. in hac pte

Quantū siue rei sp̄m. tali ratione

.i. oblatōes dictas

Presul cōpellet ad dandū p̄ochianos

.i. p̄ochiani

.i. pastori z ministris

Hi nisi sint inopes dare predictis neq̄ntes

.i. ab aliq̄

.i. int̄ viuos .i. fidelis

Legatū. cēsū donatū q̄sq; iubetur

.i. debite

.i. sub p̄cepto

Ecclie rite p̄soluere. nāq; tenet

Qum presul celebrat oblatio presul extat

Loi iure. p̄ochia nā sua tota

.i. dyoces̄

.i. cōsuetudo

Est dyos. nisi cōsuetudo resistat. z illa

.i. salte p̄t̄ic

.i. accipiat

Seruet. presul dū canonicā solitā fert

Hoc secus ē q̄n presul nimis ipse moratur

.i. frequē

Uno dico loco celebrans nimis. aut aliena

.i. dyocesi. z aliena dyoces̄ n̄ ē sue iurisdicōis

Hoc faciēs dyosi. nō ē oblatio tali

.i. oblationes

Preijcit ecclia q̄ fert oblata iudeus

.i. sua

Dū sunt vsure bona singula. si tamē ipse

.i. p̄ eccliam

.i. iudeo

Quid retinet iusto titulo poscet ab illo

.i. oblatō debita .i. iudei

.i. salte

Oblatū iustū. eius possessio si sit

.i. oblationibz

.i. ecclie

Oblatis certis astricta sibi faciēdis

✠ i

De Oblationibus et de Ordinatione.

O

.i. aniuersari^o .i. hmo^o
v^l simile

Utpote tricesimus est septim^o anniuer. ac par
.i. vsura r^o cōis

Ufurans. raptor. meretrix. oppressor egeni
.i. emūtarē .i. ecclie .i. sine omi timore

Emuni. tēpli violās omni sine cura

s^o faciēs .i. heretic^o. i. mā^o excoīcat^o maioē

Horrendū crimen. heres. q^o palā maledictus
f. oim p^o dictoz .i. oblarōes

Quoz ius spernit oblata. dei sup aram
.i. imposiur

Oblatā pecuniā
in pnia p miss^o vtrū
sacerdos idē recipere
repossit.

Missas quas posuit flamen qui penitet illi
f. talis sacerdos .i. mali

Non idem celebret. spēs mala nanq^o videt

Hec hostien^o.

Has aut iniūgens aliū faciat celebrare
f. p^o fessor

Sed non p talem sibi qui suspectus habetur
f. p^o fessor

Aut q^o tis celebret cōfessor v^l det egenis
f. aliq^o f. p^o fessus v^l nō z in
q^o cunq^o religione

De ordinatōe cō
iugatorum

Cognitus vxore post factus religiofus
.i. nesciēte vxore

Ordine siue sacro suscepto clam p eundem
.i. cū qua añ p^o fatū statū p^o xie
s^o l^o penit^o nesciēte

Aut p^o sul factus. hec nō vxore fauente

Debet restitui sibi vir. mliere petente
.i. reddit^o viz mlieri

Sic vir donatus geret haut habitūq^o coronā
f. corona z hir^o religiofus. f. scādala vxori

Si sunt vxoris hec scandala. si tñ haud sit
f. clericalē

Vir gerz hūc habitū q^o coronā. p^o neq^o mortē
f. m^o r^o m^o p^o cū

Vxoris nubet. si nupserit haud tenet illud
s^o l^o tracer. f. s^o dices

Vxor si fauet his nec p^o dixit eisdem

De Ordinibus Ordinādis ⁊ Ordinatis.

C CXII

f. in sacro p̄ficio l' religiofo l' p̄fule facto

Nox caste viuet. moriente viro nec nubet

f. s. in lra d. d. Diuortio

Vtr̄ post nubens teneat. diuortia mōstrant

f. s. in lra d

Achis cōsile tibi p̄ diuortia quere

f. p̄us eē f. nō sacer vl' sacer

Ne cōfirmatū nullus vult ordo necesse

f. ordine aliquē f. vl' de iure

Hunc nectōsura vult prima necesse p̄ire

s. exis .i. cape potes f. ordies in ea/ dem erate

Nō requir̄ n̄cio p̄ d̄ p̄genio q̄ or/ dināduſ sit p̄fir/ mar̄. Nec requir̄ d̄ iure i ordinan/ dis p̄ma rōsura p̄m b. rbo.

Septennis capies tonsurā tresq; minores

f. de iure

Laceris accolitus dū factus sis duodenus

.i. subdiacon⁹ .i. xviij.

Lis subleuita dū ter senos agis annos

.i. viginti annos f. d̄ iure .i. modicū añ

Lōplens bis denos dyacō sis aut p̄p̄sistes

f. incipiēdo ⁊ n̄ p̄plēdo f. fieri debes f. annos s. cōplebit

Viginti q̄q; flamen. triginta q; p̄sul

.i. sac̄dos viz nō requir̄ q̄ p̄pleuerit xxv. añ

Sufficit vt flamen hūc quintū ceperit annū

f. quo ad sacros ordies .i. disp̄sare

Hos si q̄s p̄sul annos laxare videt̄

f. cōe .i. special' seu p̄ilegiti aut cō/ fuerudo approbata seu p̄sēpta

Nō ius cōcedit sed forsan gr̄a pape

.i. sac̄dote f. q̄ ad ordinē sac̄dotalē

Dispensat facile cū flamine papa sub annis

f. in p̄mitua ecclia p̄ apl'm paulū. i. ad thimoth. .3.

Primū p̄cipit q̄ sit sine crumie p̄sul c. i. b. ospitat

f. vni⁹ vxoris viz nō bigam⁹ .i. bōis ⁊ sc̄ris mouib⁹

Donogam⁹. sobri⁹. prudēs. ornat⁹ ⁊ hospes

f. caste vite

Casta docens nō p̄cussor nō litigiosus

.i. nouellus i fide viz nō/ dum baptisatus

Nō cupidus bene p̄positus nō neophitus ve

¶ ij

Ordies q̄b⁹ dari nō dñt vide s. de Irregularitate

Nota p̄ditōnes q̄s ordiat⁹ in sa/ cris h̄iedz

De Ordinarij & de Pape potestate

P

.i. in sacris constitur^o signant sacdos viz. i. ad thi. 3.

Talis applica q^o presit regula iussit

C Nota q^o Aug^o. & Ambro. dicunt has regulas extendi non solum ad ep^m s^o etia^m ad alios in sacris ordinandos.

.i. solū ad cultū diuinū

.i. p^oma tōsura

De ordie q^o ad p^o /
mā tonsurā.

Disponit p^oma tōsura sed ordo nec extat
s^o ep^oma tōsura

.i. p^ome tōsure

Nec sacramentū scit nec in esse character

s^o sed .i. tā nō sacro q^o sacro

Ordine sub cuncto cognoscit esse character

Ordines recipientes non debita etate aut furtiue aut non debito tpe & sic de alijs quam penā tales ipō iure incurant. vide supra de Irregularitate. **O**rdines oēs etiam sacros possunt recipere. **I**llegitimi facti religioſi & p^ofessi salte^m ordinis approbati sine dispensatōe pape vel alterius. Vide supra de Irregularitate & j. de pape p^orate

De p^orate pape &
in q^o ip^o sol^o d^o /
spēfare p^ot.

.i. m^orimoniū d^octū .i. p^o p^oba de p^onti v^ol^o al^os rite

Actū coniugii p^obis p^ontib^o ip^osis

.i. p^o carnalē copulā

.i. p^om aliquos doctōes iuris

Nō cōsumatū poterit dissolvere papa

.i. ardua & necēta

.i. fortib^o rōtib^o

Nū subest cā pbat hoc iurista potenter

.i. ip^o theologū

viz papā tale m^orimoniū

Divī doctores aiūt nō solvere posse

s^o p^om theologos viz m^orimoniū d^octū non cōsummatū

.i. approbata

.i. p^ofessio

Sed soluit solus sub religione p^ofessus

s^o tu confessor

.i. m^orimonia non cōsummata dissoluenda

p^o papam

.i. p^odicta m^orimonia

Ergo nec suade per papā talia solui

.i. q^ortus

s^o p^odictū m^orimoniū

Solverat eugen^o. hoc martinus q^oz quintus

C Notandum q^o ideo Ecclia vel papa ingerit se vel poreſt annullare matrimonium rite contractum vel circa illud dispensare in certis gradibus & ex certis caus^o. quia matrimonium p^om b. r. b. o. non tm̄ est sacm̄ s^o etiam contractus. Propterea magis subiacet statutis ecclie q^o alia sacra.

De Pape potestate.

Cōmutat papa solus iacobi q̄z rome
i. iherosolomitane

s^c v^l ali^o ei⁹ auctoritate

f. vora pegrinationū v^l aliā vt
ieiunij orationum castigatōis
z similitum

P CXIII

Actere sancte votū s̄z cetera p̄sul

f. solus i. castitatis seu continentie etiā simplic^z
fm doctores z in voto religionis simpli
ci z in voto solennizato p̄ sacz ordinem

Dispēsat papa p̄ casti singula vota

f. vora castitatis. Et hoc iuxta opinionem multorum do
ctorum notabilium quos Anthon. in sc̄da parte tercie part^z no
miat titulo. xxij. vbi recitat quinquaginta casus in quibus so
lus papa dispēsat.

Aut sint firmata sub religione pbata

C Nota q̄ beatus tho. in quarto tenet q̄ cōmuni⁹ ē opi
nio q̄ papa potest super isto voto solēni castitatis per p̄fessio
nem approbate religionis dispensare z ad hanc videtur ibi de
clinare licet in sc̄da sc̄de p̄trarium det̄m̄iet z Albertus con cor
dar viz q̄ papa non posset. s̄ plures concordant cum b. tho.
in quarto viz q̄ papa posset facere de monacho nō monachū
Accobstat extra de statu mo. c. cum ad monasterium Naz q̄
maneat religiosus z dispensetur in votis essentialibus religi
onis implicat contradicōem z sic papa non potest. **R**arissime
tamen dispensat. quando autē dispensat facit ex max̄ima causa
puta ad pacem vnius regni.

i. p̄ sanguinitatis affinitatē z spiritu

f. iure positio alis cognationis. zc. f. papa

In cunctis vetitis gradibus dispēsat z ipse

i. phibit^z i. diuina

Sz gradibus vetitis nature legeq̄ diua

f. papa f. q̄d⁹ f. supra de Impedimentis co
gnationum

Dispēzare nequit quos Inūerat tibi plures

In cunctis vetitis. zc. Sc̄dm̄ Anthon. in tercia parte ti. i. c.
xx. §. 8. Ille qui post contractum matrimonij cognouit con
sanguineam vxoris sue vel econuerso si talis post debeat exige
re debitum requiritur dispensatio pape. licet p̄. de pal. dicat
ep̄m posse dispensare. **I**tem fm b. Tho. Panoz. z hosti.
acalios. Ille qui post contractum matrimonij z p̄summati col
gnouit aliquam in sp̄uali cognatione attinentem nō potest exi
gere debitum sine dispensatione **S**ed vt possz exigere fm p̄.

De Pape potestate.

i. oibz minoribz ordibz
i. sine dispēfatiōe pape

CXIII

Ordine q̄ possis sacro fungi sine papa

f. in religione f. aliqua. f. solus

Sz q̄ sit dignitas quīs papa tibi dat

f. solū ad papā p̄nices f. in hoc libello signant de Fr/
regularitatibz sup̄

Quā plures alios casus hinc inde req̄ras

f. ad dispēfandū i. irregularitas viz vtz s̄ Fr/
regularitas

Papam deposcit infamia plurima iure

i. bñficiū i. iniuste f. aliq̄s

Ut quia p̄bendam nō iuste p̄tulit extat

f. sup̄ dispēfatiōe illius

Quisq̄ suspensus in cōsilio peto papam

i. nature

Contra diuina v̄ naturalia iura

s̄ etz ap̄loz doctrinam

Sive noue legis doctrinam. tam quo ad illa

s̄ ec̄ f. sacramentorum ecclesie necessitatis h̄
est dicere viz quo ad illa q̄ sunt de necessitate sacramētoz

Que fidei cōstat sacramenti q̄s necesse

s̄ sed in alijs bene possz vt patet d̄ Bi

gamo ordinando quīs est contra do/
ctrinam apostoli. Hechtū th̄o. 2 pe. de pal. 2 Jo. an.

Papa nec ip̄e p̄t nec dispēfari valebit

f. solū sup̄ ill̄ s̄ h̄ statū v̄niuersal̄ ecclesie non dispē/
fare debet nisi ex causa rationabili
f. canonicum

Dispensat papa q̄ ius tradit positiuū

s̄ papa f. vt posset ordinari viz vtz extra de
Biga. cum nup̄ 2 c. fi.

Ergo cū bigamo dispensat. iure valetq̄

Nota q̄ papa nō p̄t de eadē q̄ aliqd̄ statutū i cā fidei sine
p̄silio vt i c. Anastasi^o xix. dif. qz papa p̄t errare in fide xl. dif. si
papa h̄ n̄ tora eccia c. a rctā 2 tibi bōa glo. 24. q. i. Dicēt tñ ali/
q̄s q̄ eccia l̄ papa annullat siue dispēnsat circa sac̄m m̄rioniū
viz i q̄d̄bz p̄sanguitatz 2 affinitatz quīs scz m̄rio^m p̄ mutuu;
p̄sentum 2 carnalē copulā sit h̄ctū q̄ videt q̄ papa l̄ eccia dispē
sare posset etz i alijs sac̄is eccie R̄ndet h̄z b. th̄o. i. 4. d. 40. q.
n̄ ē s̄ile d̄ m̄rio^o 2 alijs sac̄is Qz m̄rio^m magz subiacet statutz
eccie q̄s alia sac̄a qz n̄ tñ ē sac̄z h̄ etz h̄ct^o Idēco p̄pa n̄ possz
facere q̄ illa mulier non esset absoluta quā cū sacerdos carnal

✠ iij

Alq̄ h̄ dicunt q̄ pa/
pa i his dispēfatiōe
q̄t vbi rō legz n̄ cel/
sar v̄l nō desit. h̄vbi
cessat p̄t.

De Papēptāte

P

liter cognouit postea eam ab illo peccato rite absoluisse licet non congruebat. rēis.

¶ Scdm omnes canonistas papa dispensare non potest in preceptis moralibus legis nature et diuine ac euangelice quibus inest ratio legis que est id quod dicunt illa duo principia vitz si nale bonum est appetendum. et malum scz mortis est fugiendum. Vel deus est diligendus et primus. Illa autem ratio legis inest omnibus preceptis moralibus legis nature et diuine. etiam omnibus preceptis secunde tabule. Similiter omnibus moralibus veteris et noui testamenti. Igitur omnia predicta sunt indispensabilia. Sed si ratio legis predicta in aliquo casu particulari deficeret propter causas speciales impediētes obferuatōem preceptorum legis ex applicatione ipsorum ad diuersas materias tunc papa posset dispensare. Alter fm Rich. i. 4. di. 38. non videtur deus fuisse bonus paterfamilias. nisi dimisisset pastorem super gregem suum qui posset consulere omnibus occurrentibus et necessario impediendis. Nec papa est generalis commissarius dei. assumptus in plenitudine potestatis. Cuius contrarium determinatur 2. q. 6. qui se scit. Et 24. q. 1. quodamqz. Et quod dicitur de preceptis secunde tabule. Idem dicendum de omnibus preceptis veteris et noui testamenti. Quando ergo iura manifeste dicunt contra legem diuinam et euangelicam et apostolum non posse papam dispensare. verum est vbi ratio legis non cessat. Et in ista opinione currunt omnes canoniste si bene intelligantur quando dicunt qd papa potest declarare. interpretari. et limitare ac distinguere ius diuinum quod nihil aliud est dicere nisi videre vbi ratio legis cessat vel non. Item istud habemus ex ipsius dei exemplo qd multotiens dispensauit in sua lege. Et hoc ideo quia ratio legis defecit. vnde in simili casu possumus et nos cognoscere. Si quando talis dispensationis vel similis non habemus exemplum in sacra scriptura tunc ad solum papam pertinet ipsius declaratio cui dicitur est. Quodcumqz ligaueris super terram in d. c. quodcumqz. Etiam aliquando ex ipsa ratione nostra collegimus vt facimus in gladio deposito quez dicimus non fore redvendum deponenti effecto furioso vt in c. ne quis. 22. q. 2. et similibus. Ex his dicitur plures canoniste affirmant qd ex arduis causis occurrentibus papa dispensare posset in primo gradu consanguinitatis viz vt frater posset contrahere matrimonium cum uxore sua. vel seperare illos qui contraxerunt matrimonium per verba de presenti sine carnale copula secuta. et sic de similibus saltem ex causis arduis. Sed theologo non sentunt. vtz supra.

Papa solus dispensat cum minoribus in sacris ordibus. s. Eps in minoribus ordinibus dispensat.

Qui minor annis quos ius dat per capiēdo

f. vtz in lra de ordibz

De pape ptate & de Peccatis

.i. de iure nisi alteri concessum fuerit
p papam

P CXV

Ordine dico sacro. dispēsat papa nec alter
f. 4° suscipiēdis .i. minoribz .i. añ debita erate .i. cū minorētibz

Ordinibus paruis presul dispēsat in annis
Ut quis sit presul nō dū triginta peractis
f. ecclie prochialis

Annis. seu pastoz viginti quinqz nec extet
s^o aure. xxv. annum f. siue f. alicui. f. solū ad dispēsandum
.i. dignitas

Aut psonatus curatus sit pete papam

Quum sis suspēsus qz nō anathēa tulisti
s^o illō a q̄ suspēsus es
vics f. sup dispensatōe vics
vel ei^o autoutatez habentem

Prescripto iure tñ erequeris pete papam
f. vt patet dis. 26. dno. 2 ca.
cum ad verum fm Jo. andree

Nullus papa foro ciuili pzeualet vnqz
.i. periculū p syncopā

Leges mutare qbus haud aie periculum sit
.i. tpale .i. dare habz
.i. vbi iurisdic
tionez papa non hz

His saltem terzis vbi nec ius tēporis affert

Nota q Obligatio quesita laico qui pape non subest quoz
ad tpalem iurisdictionem si solum contrahitur ex fidei p̄statio
netunc ab ea p papam ex cā potest absolui z secum dispensari
Pa. in. c. 2. de voro. Etiam patet in. c. quanto de Iureiuran
do. Secus est aut si aliunde esset quesita quia cum talis obli
gatio sit de iure gentium non poterit per papam tolli. Cle. pa
storalis de re iudi. z notat Inno. in. c. que in ecclesiarum. 2c.

Quinqz modis
mortale pctm̄ di
noscitur.
Prim^o modus.

Dicfore qnqz modos qb^o ē mortale notādū
f. pctm̄ .i. cogscēdum
f. p̄mus modus est

Quādo creatura velut vltimus ē tibi finis
f. de cū.

Ut non hinc cures precepta dei nec eundem

Hic modus ē p̄mus.

De Peccatis.

P **Secūds modus.**

s' scōs mod' ē

.i. facis
f. aliqua

Quādo dei caritati p̄ria facis

.i. primi f. p̄ria

Aut fratris fame. p̄sone. rebus ⁊ eius

Tercius modus

Ecclie vetitū ve dei fit dummō contra

.i. phibitōes l' p̄ceptū .i. aliq̄ds' t'cius mod' ē
f. vetitū v' l' p̄ceptū .i. p̄lati sui p̄ceptū

V' legis contra nature siue p̄oris

f. ecclie ⁊ dei ac legis nature ⁊ p̄lati .i. de necitate

Hec nam p̄cepta fore scito necē salutis

L' contra votum p̄riuatū seu manifestum

Aut p̄licitū iuramentū facis vllum

Quart' modus

Quādo fit quicq̄ v' omittit in q̄o tale

.i. p̄scia s' ec .i. p̄e v' false

Mens q̄d mortale fore dicitat hō ve falso

f. mortale .i. p̄babit

Aut hoc formidat dubitanter siue p̄banter

f. p̄scia .i. instructa sup p̄dictis

Tūc est mortale si mēs nō docta satis sit

Quint' modus

Quādo cōsensus fit in actū q̄ loquor actus

f. tal' p̄sensus s' ec

Extat mortale. mortalis culpa. p̄batur

.i. acceptat

Nanq̄ voluntatē. p̄ facto morōs affert

s' p̄ p̄sensus rōis

Hec Augusti'.

Cum placet in mente q̄d delectādo morose

f. aliq̄ v' fm Augustinū

De carnis turpi mortalis culpa sciatur

v' cūc' d' mortalib' s̄dict' s' quando fit.

His bñ pensatis. citius veniale notabis

¶ Forandū q' p̄ctū ē duplex scz h̄ctū. i. original' actū. i. actuale. S' actuale p̄ctū fr̄q̄nt' a p̄mis morib' h'z orit' saltē a morib' 2' p̄mis q' sunt sensualitat' h̄ctū ibi n̄ ē nisi p̄ctū v̄ciale. q'z volūtas n̄ h'z dominū p̄lectū sup p̄mos p̄dcōs mor' S' i actib' q' ex impio volūtat' p̄cedūt ⁊ ex deliberatōe rōis in dē

Peccatum est duplex.

2 p^o p^o mortale **U**l^o d^o p^o v^o v^o q^o d^o delectat aut volu/
ptat in creatura circa deū **S**i aut^o delectat seu voluptat in cre
atura sup^o d^o eū aut e^o q^o d^o tūc ē mortale. **E**o sequenter sciēdum
O p^o p^o **O**riginale ē puatio iusticie original^o. **O**riginal^o ac
iusticia ē q^o d^o hūane nature rectitudo p^o quā corp^o erat aīe sub
dituz z vires inferiores rōi q^o d^o aīa sub dita esset suo creatori
Sz hec rectitudo n̄ erat ex p^oncipijs hūane nature cū corp^o hu
manū sit naturalit^o corruptibile h̄ fuit a deo data in p^o hōis
p^oditōe h̄z q^o d^o **E**ccl^oastica. 7. h̄ scio q^o a p^oncipio fec^o d^o hōies
rectū. **I**darco d^o iusticia originalis q^o data ē hūane nature in
sua p^oma origine **S**z puatio illius iusticie vt p^oditū ē d^o p^o p^o
originalē **U**n̄ sciendū **O** p^o p^o a deo posteris imputat ad pe
nam z ad culpā **A**d penam q^o d^o q^o filij p^ontū sepe z iuste p^ontū
tur p^o p^o p^o p^o **S**ed q^o ad culpam posteris ip^ontat p^o **O**z lz
c^o p^o n̄ sit sup^o p^o voluntaria voluntate posteroy **I**mputat tū po
steris voluntaria a voluntate ade q^o **A**dam non p^ontat solū
vt singlaris p^osona h̄ etiam vt totus hūane nature p^oncipiū a q^o
aliq^o descendūt tanq^o a mouente p^o vim g^ontiā z efficiētur eius
mēbra **E**t id sic hōicidū māfactū d^o voluntariū a voluntate q^o
est in mente sic suo mō carētia original^o iusticie q^o ē p^o p^o origi
le in posteris d^o voluntaria a voluntate ade **E**t q^o p^o in obiaz amē
sic iusticiā originalē cui^o puatio d^o p^o p^o originalē non solū p^o se
h̄ et^o p^o tota posteritate **I**do oēs posterij p^o vim g^ontiaz ab eo
descendētes in eo fuerūt obligati **I**nsup querit^o q^olit peccatuz
originalē h̄bat cū p^o p^o solū ē in aīa **R**ū def lz aīa nō sit ex tra
duce. i. apagarōe tū original^o culpa ab aīa adetrāsit ad aīas
posteroy mediāte carne p^o cupiscētia g^onta **I**ta q^o sicut ab
aīa peccāte infecta fuit caro ade z p^ona effecta ad libidinem ita
seminata secū trahēs infectōez viciat aīam **E**x q^o p^o p^o peccatū
originalē z ē in carne z in aīa h̄ in carne naturalit^o z originalit^o
In aīa p^o formalit^o z tanq^o in subiecto **S**ola ei aīa susceptibil^o
ē vtuz z viciū z tū sic dictū ē ex p^ontōe aīe ad corp^o corruptuz
h̄bit aliq^o viciū sicut q^o cadit aliq^o in lutū fedat z maculatur.
Tal^o ar infectio aīe n̄ tū ē pena h̄ et^o culpa vt s^odem ē q^o ip^ontat
poster^o voluntaria a voluntate ade **S**z ista culpa q^o macla ē dele
turi baptisimo **P**ena aut^o q^o fomes appellat seu peccādi p^ontē
tas l^o cupiscētia z lāguoz nature manet p^o baptisimū sic em^o cur
rat i baptisimo culpa q^ontū ad reatū d^oanarōis et ne nihilom^o
remanet ipa p^oca q^ontū ad actū z mortū cupiscētie cū q^o nos oz
q^o d^o viuum^o pugre **O**riginale q^odem p^o p^o sic curat p^o baptis
mū i p^ontē q^o nihilom^o ab eo q^o curat^o ē trāsmissit i plē p^o p^o
originalē **S**icut iudeus circūcisus generat filium cum p^opuccio
z granum nudum seu purgatam post seminatam p^ocreat gra
num cum palea **E**t ratio h^omōi est quia homo generat filiū nō
fm q^o curatus est in mente h̄ fm q^o carnalis est **A**ur q^o non ge
nerat filiū h̄z esse g^ore h̄ fm ēē nature corrupte.

DCXVI

De Peccatis.

Quattuor mo/
dis orit̄ mortale
ex veniali.

Quattuor ecce mōis mortle resultat ab actu
s^o h̄ n̄ fm sub am
s^o exite s. pmo. viz veniale pccm

Ex se de gñe veniali. qñ fit ipsum

.i. contra conscientiã quia quicquid fit contra conscientiã e diff
cat ad gehennam etiam contra conscientiã erzoneaz. quia fuit
Augustinũ nullum peccatũ est a deo veniale quod nõ fiat mor/
tale dum placet.

Aut p̄ mentē. v'l dũ placet. aut veniale

.i. ex illo veniali sepe cõ/
miso

Crebro cõmittens. disponit̄ vnde gehēne

s^o 4to

viz quando insurgit si non p̄hibetur viz
ipm veniale

Fit q̄z mortale p̄gressu de veniali

Differentia est int̄ pccm mortale z veniale. Quia peccatũ
veniale est libido siue voluptas in creatura citra deũ Peccatũ
vero mortale e libido siue voluptas in creatura s. deumyl e q̄
deo. Rectus em̄ ordo est vt bonũ in cõmutabile p̄ferat cõmu/
tabili. z honestũ vtili. z voluntas dei. nre voluntati. z rō sen/
sualitati. qñ iste ordo puerit̄ p̄mittitur pccm:

Notandũ q̄ peccatũ veniale fm̄ Augustinũ est qd̄ hōiem
vlsq̄ ad reatũ p̄petue mortis non guar̄ h̄penã meret̄ z si facile
indulget. Peccatũ aut̄ veniale sp̄ est a voluntate ad hoc mouē
te v'l p̄mittente v'l non cobibente. Peccatũ aliq̄d̄ d̄z venia/
le tribz modis. Primo ex gñe. sic verbũ octosum est veniale.

Scdo ex euentu fm̄ qd̄ p̄ p̄niam de mortali fit veniale. Ter/
cio ex causa vt qñ fiunt ex infirmitate vel i ḡrancia que licet qñ
q̄z sint mortalia tñ dicunt̄ venialia v'l remissibilia ex op̄atione
ad peccatum quod fit ex certa malicia qd̄ e irremissibile

.i. p̄fitēdo p̄ me s. p̄cussus .i. dũ aspargor. s. i me .i. d̄z oro
pat̄ noster
vel aliud

**Per q̄ delent̄ ve/
nialia principa/
liter.**

Confiteor. v̄irga. p̄spergor. cõteroz. oro

.i. dũ cruce munit̄. i. remitto. s. p̄ dicta s. apud deũ hic i p̄ntē
.i. elemosinã facio

Signoz. edo. dono. p̄ hec venialia casto.

s. opa bona i caritate facta. s. p̄ mortalia postea cõmissa
s. p̄ contritōez mortificatũ

**Nota qño opa
facta in morta/
li s̄z mortua.**

illa reuiuiscnt̄ q̄ mortificata fuerunt

s. opa bona q̄ in mortali z extra caritate s̄z facta
.i. esse meritoria

Viucere non p̄nt̄ que mortua nata fuerunt

De Peccatis.

f. opa bōa vt dare elemosinā. orare. ieiunare. zc. .i. fertilizarē
f. extra caritatē f. re l'pocius
' p'p'gitarē sp'aliū

Que sub mortali fiunt bona dāt bona terre
f. bōa opa i mortali fecā .i. interim q' facit illa bona opera, dī
mittit alia mala opera p' que augetur pena eius inferni

Illustrant citi' minuūt tormēta gehēne
f. hū opantis vt dictū ē viz tam cito

Anima cōsuescit z demon ledere nescit
viz aliqua nec iserni nec pur/
garozij p' peccis debiti. f. solū de' q' nullū bonū dimittit irenu/
neratum ex sua miscōia mera sp'alia h' illi p'stat
f. op'ati extra caritatem

Gra nec fert ex his nec pena mouetur
f. q'z nihil grē opa dicta opanti obtinent

Cur satis imprope meritū p' dicta refert
f. p' p'nia .i. p'fitei

Per confessorē ieiunia iuncta fatenti
f. p'fites f. iniūctas p'p'nia f. nō p'rito

Aut hic sic agapes sub mortali pagebat
f. p'fites l'et' nō p'fites p'rit' tū

Nō iterāda putet dū cōtrito sibi corde
.i. redit

Gra cōfert. effectū nanq; relinquunt

Dñ reuiuiscit effect' mortificatus
.i. h' .i. o'oes i p'fessioe iniūctre f. coram deo licet satisfiap.
iuxta obiam confessoris z quo ad eccliaz p' tales o'oes
f. nō p'rito

Imo p'ces facte sub mortali nihil extant
f. p'nia 22. q. i. c. p'dicandū

Pena septēni ius vult mortale remitti

Quattuor en spēs h'z ip'a supbia viles
s' p'ma spēs ē s' sint .i. mibi pie p'stat

Nō puto dona q'si d' me q' d's offert
s' 2^a spēs ē f. mibi

Credens dona meo merito data q' d's affert
s' 3^a spēs ē. f. aliq' b' f. d'ans

Ex donis g'tis alios spernens mibi latis
s' 4^a spēs ē

Si quis h'zē putat bona q' ne h'zē p'bat
y i

Scdm b. tho. Je
iunia z elemosi
ne ac silia opa q'
reliquit post se
effectū sca i mor
tali reuiuiscunt
post p'ritidem.

Quattuor sunt
spēs supbie
Supbia ex suo g'ne
ē veniale qz obiectuz
et' qd' ē vanū ē v'cia
le.

De peccato Superbie.

D

f. sentit

f. oib; sup

.i. comitro

Dū fauet his ratio fatis. mortale reliquo

C Notandū q̄ singula ista septem peccā capitalia q̄suis sp̄ sunt peccā non tñ sp̄ mortalia Quia diuersis respectib; qñq; sūt mortalia qñq; venialia. Nam qñ causant ex p̄mis motib; secū do p̄mis z ibi sūt tñc sunt venialia etiaz qñ trahunt extra suam rōem Et sic Inuidia de alieno bono est veniale Itē ratiōne finis aliqua de septem capitalib; qñq; sunt venialia. Inuidia p̄ trahit extra suam rōnem vt qñ dolor de alieno bono surgit ex causa bona sicut qñ dolet de bono t̄pali alteri q̄ vitz illud redū dare videt in detrimentū aie illi v̄l et; cōitatis

f. supbie

.i. filie

.i. q̄druplex

Huic subsunt nate velut ē p̄sumptio quadra
s̄ p̄ma p̄sumptio ē *s̄ illa*

Prima filia.

Qui se quid facere p̄sumit dicere vel que
s̄ suū

Ultra dico suas sunt vires officiumq;

s̄ sc̄ds mod⁹ p̄sumptōis ē *s̄ illd*

Secūda.

Qui temptat facere qd̄ non poterat sat; apte
s̄ alicui *.i. t̄pali nocumento*

Nō venit nocumen cum t̄pe sp̄iale

s̄ 3^a p̄sumptio ē *.i. p̄culosa*

Qui p̄tute sua fidens fugit haud loca p̄ua

Tercia.

Qui nec p̄uidit mala corp̄is haud aieq;

.i. suo conamine *.i. p̄stae debeat*

Sperat vt ip̄e deus sine se sibi singula p̄stet

.i. sine suo conamine

Ul q̄ sanet eū nullum faciendo laborem

s̄ q̄ parent infra *.i. supbie*

Tres q; ḡdus sp̄s dat q̄libet ecce supbi
.i. ip̄a supbia

Corde fit z ope s̄ illoze fit ip̄e supbus

s̄ alt⁹ ḡd⁹ supbie ē *.i. infidel*

Qui nec obedit z ē ingrāt⁹ nonq; fidelis

.i. p̄p̄ia gl̄atio z q̄ vbiq; q̄rit laudē h̄d̄re fauorēq; .i. iudicans

Ambitus z sc̄isma. derisio sic male cernens

Hinc sequit̄ curiosus q; gl̄ia vana

s̄ sunt sub supbia zc̄. *.i. immodestus*

Sic z adulātes. ipocris. haudq; modestus

De peccato Auaricie.

CXVIII

f. quisq; f. q̄dib; supbie
Excusans sese de peccatis dat ultis
 s̄ ad supbia p̄tineat .i. tpaliū rex
Laus q; fauor ppli cū questu t̄p̄is huius
 f. q̄ ad hoies vñ supb; dicit; d;
Pretēdit sc̄tām mulcens ipocrita vitā
 f. sub q̄du supbie
Pincstāt iactātes. discordia. rixa malignās
Inde fit z pertinax ac nouitas sp̄cālis
 .i. ois arrogās .i. in veste
Arrogat. ornatus vestis nimis z p̄ciosus
 f. q̄dib; supbie .i. derisio
Dis erit adiuncta simulatio. sic ironia
 f. in seq̄ntib; s̄ cē f. crimis .i. auaricie
Lang; nouē sp̄s p̄stant capitalis auari
 s̄ p̄ma sp̄s ē s̄ atq;
Qui nimis ē parcus ve tenax timid⁹ tribuēdo
 s̄ sc̄da sp̄s ē
Turpelucz q̄nerens aut actor erat viciosus
 f. sub auaricia
Hinc venit vsura. spoliāns ac ip̄e sepultos
 .i. aleator .i. iuste. f. taxillator; vñ aleator
Si taxillator male q̄ lucra ab hoste
 .i. iniust⁹ .i. q̄numēat. .i. auaricie
Prodigus z merito nō iustus adheret auaro
 .i. filie auaricie f. p̄ma filia f. 2ª filia
Septem st; nate velut obduratio frauq; s;
 3ª filia 4ª filia 5ª filia 6ª filia
Inquies z fallax. periurus p̄ditoz atq;
 s̄ filia .i. t̄p̄i auaricie
Septima diceť violentia. des z auaro
 .i. im̄p̄icordē .i. thesaurisatōi
Inmisex. thesauro iungere sollicitudo
 s̄ sub auaricia st;
Fures sacrileg⁹ z raptor. dinderetētoz
 .i. ifidel⁹ viz i disp̄sando
Testamentoz. medic⁹ malus. baudq; fidelis
 .i. iniqu⁹ aduocat⁹ .i. filis f. malus
Aduocat indemalus. par cunct⁹ z officialis
 s̄ auaricie iudicaf .i. ciuitat⁹ alicuius
Sic z p̄ficiens reb⁹ cōibus vrbis

Arrogat p̄oif h̄ic p̄ arrogans.

De Auaricia cū suis sp̄ib; z filiib; et alijs sibi subiectis Auaricia ex suo ḡn̄e mortale ē quia iuxta ap̄l̄m ē idolor; fuit⁹ atq̄ nō sp̄ ē mortale viz s̄. d̄ Supbia

y ij

De Symonia et de peccato luxurie.

P

Indignos cupidos spernēs ^{f. p̄dictis mal'} talib' aptos
^{s' sub auaricia stz} ^{f. auarus et malus} ^{i. illicitus}
Astus siue dolus. ludus. et tract' ineptus

Sors et veditio mala. puificentia sumptus
^{i. sacris} ^{i. a munere} ^{i. symonia}
^{f. eccleie} ^{sz q̄ pontif' et sub auaricia}

De Symonia

Hinc sacramētis seu munere fit tibi symon
^{s' etz} ^{f. ipi}

Actibus ac sacris annexo spūali
^{f. 4° mōz symonie.} ^{f. lra infra d̄ symonia}

Hoz q̄ varios. S. dabit ipa modos

Iussio p̄silium zc. Illoz expōez require post
Restitutōem in R.

De pctō luxurie
 cū suis spēs' et fi
 liab' ac de reliq̄s
 sibi subiectis.

Nunc septē spēs fore luxurie bñ dices
^{s' p̄ma ē} ^{i. fornicatio} ^{2^a spēs} ^{3^a spēs} ^{f. mlier' ad p̄iu}
^{gū v' al's}
^{quarta spēs}

Simplex luxuria. mech' stupz. qz raptus
^{i. ipaz luxuria} ^{i. adulteriū etiā agguat}
^{pc̄m luxurie s' ḡuat}

Sed rapt' luxū ḡuat hūc. mechū qz stupz
^{f. q̄tra spēs} ^{6^a} ^{7^{ma}}

Inde fit incestus hinc sacrilegus sodomita
^{i. fornicatio} ^{s' eē}

Simplex luxuria p̄ certo d̄z illa
^{s' exns} ^{i. cū soluto viro}

Nū coit mlier q̄cunqz soluta soluto
^{s' viro seu mliere exnte} ^{s' dicendī}

Nemine cōiugio stricto sunt ambo soluti
^{f. vir et mlier p̄dicti soluti dic' d̄nt}

Nec sil' affines si sint. nec sanguine iuncti
^{s' nec p̄dicti sint alitrici aut saltē vn' eoz} ^{f. cuiuscūqz voto}

Ordinus aut voto sacri. seu religionis
^{s' in p̄dicto viro seu mliere}

Si nec obest simile qd̄ legitimū reputat'
^{s' p̄dicta luxuria} ^{f. luxurie spēs} ^{f. simplex luxuria}
^{q̄ d̄z fornicatio}

Decfert' simplex qz sit reliq̄s minor ipsa

Nota d̄z qz luxuria
 ex suo ḡne ē mortale
Qz p̄ceptuz diuī
 nū ē viz n̄ mechabe
 ris nisi excuset p̄ ma
 trimoniū.

Hic notat qn̄
 vir et mulier am
 bo dicūt soluti p̄
 m̄tionis p̄hēdo

De peccato Lururie.

f. simplex p̄dicta luxuria q̄ d̄z fornicatio
f. sacra viz p̄ ad Corinth. 7.

CXIX

Est ⁊ mortale sc̄ptura rite pbante
i. p̄cā luxurie ⁊ naturā

In gradib⁹ q̄nq; peccamina muta restringe

s̄ p̄ q̄d̄ ē s̄ illō
De sibi pcurans ex quo pollutio fiat
s̄ sc̄s q̄dus ē f. vir cū mliere v̄l ecōtra

Aut q̄s non licitū fuando situm coeūdo
f. cū mliere

Tercio q̄n cois nec mēbro. vase nec apto
s̄ q̄dus f. gradu

Quartus cū quinto post pauca tibi reserant
f. antedict⁹ puerfus in coeūdo

Nicītus ⁊ varius ⁊ abusus vas habetur
s̄ rā in m̄fionio q̄s extra .i. sine

Multū puerfus a pluribus abs rōne
.i. viz

Ut q̄diente supra mliere. viz coeundo

Sive retro vadit intrans vir vas mlier⁹
f. vir ⁊ mlier siue i m̄fio siue extra f. in coeūdo

Aut piter latere coeant hi stent ve sedendo
f. vir ⁊ mlier f. corp̄m adinuitē

Mēbris illicitis loca seu querunt inhonestā
f. ardore libidīs f. se mutuo f. vir ⁊ mlier

Turpiter aut t̄gūt aut turpiter inspiciunt se

Ūn sub alterutꝝ pollutio feda sequatur
s̄ vir .i. extra vuluā mulieris v̄l de v̄g
se debito

Aut coiens retrahit effundens semina vase
s̄ vir f. coeūdo f. fm Jo. nyder de
lep̄ morali

Sed si cōtinuit semen tunc non sibi peccat
.i. rōnabilis

Si saltē cā sup hoc hūc sana mouebat
s̄ p̄dictis abutib⁹ s̄ abhōiabiles

His q; modi varij siles poterūt repiri
f. s̄ dicit⁹ in coeūdo viz f. mortale viz i m̄fio/
cum muliere montali actu

Retidus iste situs interdū fit sine culpa

Nota variū mo
dum luxurie.

Nota varios
modos abhōina
biles luxuriādi
cū v̄gore vel alia
muliere.

Nota q̄n mo
dus iordiat⁹ i lu
xuriādo cū v̄g
re sua q̄nq; ē lici
tus.

De peccato luxurie.

P

^{s. vir} ^{s. siue}
Si foret infirm⁹ tract⁹ vir qz claudus
^{s. cū q̄ coit} ^{s. si vir sup̄ḡdi debeat mltere}

Aut mlter gūda. tuncat ne fiat aborsus
^{s. in dicit castibz fm Jo. Hyder in lep̄ morali}

Tunc vir adire p̄t a retro vas mlteris
^{s. inhonestos} ^{s. sine perō saltē fuato debito}
vase fm Albertū viz mltere graditē sup̄ viz. vl̄ a latē siue stā
do siue se ten̄ Jo in coeundo cū iunge

Siue situs alias puos de iure tenere
^{s. p̄mū ē} ^{s. hōie} ^{2^m ē} ^{s. cū viro}

Bestia si coeat tecū seu mas mare cūbat
^{3^m ē} ^{s. aliq̄}

U⁹ pariter coeāt mlteres. femina seu que
^{s. fordiatū z puerfuz. i. debiti vas oiffiones}

Cū mare forte sitū p̄nū. vl̄ vasis abusum
^{q̄rtū ē. s. sol⁹} ^{s. ap̄d seipam}

Fecerit in coitu. seu mas vl̄ femia sola
^{s. libidinosis cū deliberato pleno z sensu} ^{s. seipm} ^{s. ad puocādū pollutōes}

Tactibus illicitis se polluit aut male t̄agit
Cōtra naturā sunt crimia q̄ttuoz ista
^{s. i. debiti} ^{s. vir} ^{s. cū mltere} ^{s. i. p̄cū mutre⁹ es}

Uas rectū linq̄ns coeūdo mut⁹ haberis
^{s. debiti} ^{s. cū mltere} ^{s. ē p̄cū}

Contra hō sitū coeūdo non puto mutū
^{s. i. luxurie}

Bis duo fomēta fore luxus noner⁹ illa
^{s. luxuriosuz} ^{s. illicitos} ^{s. illicitū libidō} ^{Cum}

Alloquiū p̄nū. ceu tactus. oscula. visum
^{s. q̄s inseq̄ntibz ponunt}

Plures incestus reperire neq̄s tibi casus
^{s. cū illa} ^{s. q̄rtū ḡdū}

U⁹ si mas coeat q̄ q̄rta ḡdu vl̄ z infra
^{s. sibi} ^{s. fuerit p̄dicata mlter sibi z sanguinea}

Extitit affinis seu mēbro cōsanguinitas
^{s. in aliq̄ ḡdu vsqz q̄rtū}

Tali siue ḡdu sit hōestas publica. vl̄ que
^{s. vsqz q̄rtū ḡdū iclusue. i. publice hō estat iusticia. s. mlter}

Hic notāt q̄tuor mōi⁹ naturā

Prīmū naturā masculinam si quis matrem
z ḡscer. 32. q. 7. Ad
ulteri⁹.

Nota certū mōdū
coeūdi cū aliqua
mltere ēē p̄cū mutū

Quatuor fomēta
luxurie.

Nota plures mōdos
seu spēs fornicationis
p̄cū Incest⁹.

Quo incest⁹ ipse
dicitur mīto^m h̄bēdū et
p̄cū h̄cū ipedit debiti
tū erigen dū p̄zō. de
Impedimēto mīto^m
nū h̄bēdū in lra 3.

De peccato luxurie.

^{f. viro coeūti scēi}
Attinet in g̃dibus quos suat a adoptio certos

^{.i. legal' cogitio}

P CXX

^{s̃ in gradibz attinet coeūti f. q̃ p̃z d̃ Impedimentz s̃.}

Aut q̃s dat certos cogitio spūalis

^{.i. cogitōis cuiuscūlibet viz in lra 3 d̃ Impedimentz}

Dictos rite g̃dus sua sup̃ per loca cernas

^{.i. puatio}

Est vere stupz violatio h̃gitat̃

^{.i. aliquē .i. h̃ginitate}

Peccm̃ stupri.

Proū fraude dolo seu vi que h̃gine puo

^{f. q̃s f. p̃sona}

Sacrilegus fert̃ coiens cum spūali

^{f. votū!}

Peccm̃ Sacrilegij

Que fec̃ simplex votū. solēne ṽl ip̃m

^{f. sacrilega fert̃}

^{f. aliq̃}

Sic m̃lier coiens mare tali spūali

^{f. q̃cunqz er̃ alia m̃liere}

^{f. añ purificatōem}

Qui coit ṽxore partu nec purificata

^{f. q̃ntū ad ṽxore p̃riā reddēdo ṽl perendo debitū}

^{.i. increpare teneoz}

Decoitu p̃ p̃tū

Nūvis mortale nō sit tñ increpo valde

^{.i. añ purificatōem}

^{.i. ingredi eccliaz f. iure positio}

Ob partū m̃lier non a templo phibē

^{f. de ingrediēdo ṽl nō ingrediēdo eccliaz añ purificatōez}

Sz patrie super hoc est consuetudo tenēda

^{.i. luxuriosus reputā dus}

^{s̃ etiā s̃ etiā}

Curpiloquus cūctus ē luxus scurza libido

^{f. sub luxuria reputand⁹}

^{f. cū ibō estz gestibz ioculans}

Ista p̃tinentur sub luxuria.

Hinc sit stultiloquus cui ludicr̃ ē sociā dus

^{.i. filie}

Octo sunt nate de luxuria generate

^{s̃ p̃ma filia ē}

^{f. sc̃da filia ē}

Sūt octo pessī me filie ip̃ius luxurie.

^{f. in luxurioso}

<sup>f. sine sana deliberatōe z consi-
deratione</sup>

Sunt tenebre mentis. ac p̃cipitatio facti

^{.i. filia}

^{.i. incōstātia}

^{.i. incōsideratio s̃ filia ē}

Terna sit incōstās. qz non cōsidero q̃rta

^{s. quinta filia est. f. carnal'}

^{.i. irōnabil'}

^{f. luxuriosus}

Hinc z amor sequit̃. nimius q̃ se colit ip̃e

De peccato Ire.

^{s. filia} ^{s. ex ira} ^{f. spēs}
Tercia sit clamor. blasphemia vult fore quarta

P CXXI

^{f. filia} ^{.i. p̄tumelia} ^{f. filia}
Quinta sit hinc p̄tumelus. sit rixas sexta

Blasphemia.

^{s. e ille qui}
Om̄is blasphemus sc̄tōs ve deū maledicit

^{s. aliqd} ^{f. deo} ^{f. nihilomi⁹}
Sive deo tribuens ab eo penitus remouēdus

^{s. aliqd} ^{f. deo} ^{s. tñ}
Aut remouēs ab eo qđ iure sibi tribuat

^{f. extra d̄ maledicē} ^{f. canonicū} ^{.i. penā pecūnariā}
Gratuūmus

Hos punit q̄uiter ius. vult ab eis q̄z nūmum
Istō irelligū qñ maledictio seu blasphemia fuerit occulta z sic
simplex cōfessor poterit absolvere at̄s ep̄s l' ei⁹ autoritatē h̄ns

^{.i. h̄} ^{f. fm̄ Boff.} ^{f. iudicio aie. i. penā iuris}
Dez discretus p̄fessor molliet illam

Ista pena infligi d̄z qñ blasphemia seu maledictio fuerit nota
ria aut aliquis p̄uictus v̄l p̄fessus iure fuerit aut coraz pluribz
restantibz p̄bef. Irē cleric⁹ aut sacerdos blasphemās aut ma
ledicens deū aut sc̄tōs cogat ad postulandā ventā z si noluerit
degradet di. xlyi. Cleric⁹ Cetera q̄res. d̄ Maledicē

^{.i. tale vicū ire. i. alicui}
Obijcit ip̄a calūnia cuiq̄z crimina falsa
^{s. alicui} ^{f. naturalit̄ inate v̄l} ^{.i. qñ aliq̄s ip̄rogat alicui}
^{p̄ culpa inflicte} ^{defect⁹ peneloq̄z p̄uictū}

Calumnia.

Imputo defectus pene. cōuicia fando
^{.i. p̄tumeliosus} ^{.i. ip̄operans}

Est aut̄ cōtumelus p̄perans mala culpe
^{s. eē} ^{v̄iz p̄uictū z p̄tumelia}

Cōtumelia.
Improperium.
Conuictium.

Que cōstant p̄a. sunt sepe tñ sub eodem
^{.i. improperiū}

Improperans piter cōuicia stant sub eodē
^{s. p̄pue loq̄ndo} ^{.i. improperiū}

Attamē ip̄operās bona p̄stita vult mēozari
^{.i. illōganimitas} ^{.i. impacētia}

Hinc illōganimus. s̄l' ipaciens stat in ira
^{f. sub ira d̄z} ^{.i. p̄fuerātia ex motu ire}

Illōganimitas
Impacētia. &c.

Sic p̄fuerans seu mollicies qđ idē sit
^{f. quis}

Est aut̄ moll' cito d̄ p̄tute recedēs

De peccato Gule.

P

s^c sub ira st^z .i. incōstātia .i. irimīditas .i. discordia
.i. audacia

Audax incōstās. sicut intimid⁹ q^z discors
s^c timor .i. irreuerētia

Quidanus q^z timor suū non reuerens quis

.i. ipi^{re}

Sublit litigiū. p^otentio cui societur

Seditio pariter derisio cū maledicto

Illicitū bellū petit ira sibi sociandū
s^c cō s^c spēs ē

De peccō gule.

Quinq^z st^z spēs
gule.

Gula ex suo gñe ē ve
niale peccm. q^z appe
tit⁹ comedēdi ex sua
rōe n̄ subiacet domi
nio voluntatis.

Dico gule spēs q^{nas} quaz tibi p^{ma}

Ut dū puenias rectum t^{ps} comedendi
s^c 2° spēs ē .i. frēq^{nt}

Aut nimis vtendo plerūq^z cibo p^ocioso
s^c 3° spēs ē

Ul^o n̄mīū comedis nec edēdo modū tibi suas
s^c 4° spēs ē

Aut escas coctas studiose dū nimis optas
s^c q^{nta} spēs ē

Inde gule suberit nō ieiunans sine causa |

.i. tpe ieiunij s. cā delectatōis

Sine dolo comedis n̄mīū seu de medicinis
viz p^o aliq^z medicinalia q^z suis mīa et s^c p^o nā saluā cū p^o

Peccat mortalit^{er}
cōicans q^z nō ie
iun⁹ et sex medi
cinali mīno.

Nature frangens ieiunia quisq^z scienter
q^z nēcitate p^oclōsa seu q^z i^ofirmirate q^z suis n̄ sit ieiun⁹ cōicare
.i. mortalit^{er} peccat
c^op^o

Absq^z nēce quidē cōicet impius extat
s^c spēs gule. s. in comedēdo

Nis insensibilem q^z non se temperat addis
s^c etiā p^o s^c d^z gulā sectari

Quisq^z z abs escis nimis abstinet imoderate
s^c imoderate abstīnēs

Peor hic est ebrioz peior sil^o ipē vorace
.i. filie .i. multiloquū s^c filia

Quinq^z st^z filie

Quinq^z gule nate sit multiloqu⁹ tibi p^{ma}
viz vomit⁹ ab a^o v^o retro seu als

Hinc immūdicia cuiusq^z supfluitat⁹
s^c viz .i. immūdicia dicitā .i. supfluit⁹ ex gula dicit
v^o nocere seu extra somnum vel in somno.

Ut notat hāc vomit⁹ v^oinaq^z semen ineptum

De peccato Gule aut simili vicio

L Post ebetudo dat mentis. mox nascit inde
.i. cecitas sensus metis l'rois l. mente vl' sensu

In sensu cecus. ac mente. sit dabo stultu
s' filia gule s' filia e .i. hystrio l. no. z silles

Quartaqz leticia sit inepta. seqns tibi scurra
s' sp'eb' gule

Excessus ludi ve ioci valet his sociari
s' sub gula l. quiaz

Hinc stet duricies aggresses inde ferunt
l. aggresses

Isti deficiunt licito ludo ve iocando
s' cunctis l. aggresses

Sunt z molesti reliqzqz gues sibi tales
s' gule .i. chorea phibita sub certis mois saltē p qb' d: p'ctm vtz s. in lra C.

De Chorez.

Iunge chorizare vetitu sub canone sacro
l. sub gula stz. l. choreas l. sub cert' mois p phibitz vtz s. in lra C.

Sic has q ducunt ex psuetudine puas
.i. in alijs t'pib' vl' locis etz debitis viz ex psue^{ne} puas

Fest' aut alias licet est intentio recta
l. choree .i. etz l. vtz b' in lra C.

De sine mortali tñ z fiunt aliquando
l. sub gula .i. tripl'cia. l. sigillu

Iunge sigilla tripla pmu cofessio fert
.i. ab .s. saire .s. 2^m sigillu e. s. secretu

Triplez e sigillu sub Gula p'ten.

Abs alio sumptu formaliter atqz tacendum
.s. 3^m sigillu e. s. aliqd sibi

Aut dictu credit ab amico velle taceri
l. triu dictoz sigilloz

Inquit mortale q frangit qdlibet hoz
.i. et ca ronabili z ardua l. de pal.

Si merito liceat apire petro referente
.i. filias

De Inuidia. Quinqz sunt fi lie Inuidie.

Natas inuidia tibi qnas pturit ipa
l. filia .s. 2^a filia

Dicodiu pma. sit z exultatio praua
.i. psueuit l. alioz .s. 3^a filia l. p'uis

Et fieri suenit sup aduers. dolor atqz
z ij

De peccato Inuidie ⁊ de Accidia.

P

Ut dū pueniūt alij bōa p̄spa mera
.i. filia .s. v̄iz .i. multiplex

Quarta subest nata detractio multiplicata
f. filia .i. sub dictis sp̄eb; inuidie

Quinta susurro dat. piter sic esto bilinguis
v̄iz inuidie

Juditiū suberit p̄uū. sic suspiciosus
.s. ē sub inuidia .i. secreta .i. p̄sumo

Inde zelotipia. sic dū clādestina tempto
f. q̄ latent me

Mentis cōspicere. v̄l iudico talia stulte
f. ip̄a inuidia .i. ex suo ḡne .i. q̄ue q̄z p̄ziat caritati q̄ h̄m ap̄tm
n̄ emulatur. atramen quandoq; ē veniale vt p̄z supra de Sup
bia p̄saice.

Accidie sex sunt
filie.

Ista suo ḡne magnū mortale pbatur
.i. filie .s. est f. filia

Sex sunt accidie nate. rancor tibi p̄ma
.s. 2^a est .i. pusillaimitas .s. 3^a ē f. q̄rta

Atq; pusillanimis ⁊ despatio torpor
f. mor .i. distractū

Istis iūges maliciā sic mēte vagantem
f. queque f. cūq;

Ista s̄b sunt Ac
cidie.

Subsunt accidie puta scādala. fractio voti
.i. ingrītudo .i. omīssio frat̄ ne correctōis

Addī ingratius. correctio fratris omīssa
.s. accidie ē f. aliq; f. q; s

Omīss̄ p̄cibus quas d̄z. negligit atq;
.s. qd̄ d̄z aut facere p̄t f. p̄dicatis

Spirituale bonū sed inercia iungit̄ istis
.s. v̄iz

Hinc piger ip̄e dat̄ sil̄ ignorantia peccans
.i. inexcusabil̄ f. vincibil̄ ⁊ iō
accidia reputat̄

Nota qd̄ ē Acci
dia.

Utpote vincibilis. sit ⁊ imprudētia tal̄
.i. accidiosū .i. bñ opari

Accidia tedet aliq̄d bñ pficiēdum
.s. accidia .i. diuino

Acē tristitia de diuino spirituali
f. accidia .i. d̄ suo ḡne .s. esse. qz ē diminutio
feruoris caritatis

Ista suo ḡne nullū mortale pbatur

De Peculio.

Bis duo scito peculia ceu castrēse. s; inde
.i. viz s^c pmū sic dictū
s; scdm peculū sic dictū s; 3^m peculū sic dictū

Est quasi castrēse. pfecticiū q; ternū
s^c ē qmū peculū s; castrēse

Hinc aduenticiū. sed primū d; illud
.i. filius pūfamilias
.i. habet

Quod natus carpit sibi milicierōne

s^c illd def sibi vl habeat

De genitore suo. vl si dat abs alieno
viz peculū .i. fili⁹ pūfamilias

Sed quasi castrēse fert qd natus habebat
.i. ex officio viz notarij vl filii .i. fili⁹ pfar⁹ cleric⁹ exns
.i. publico s^c qd

Officio noto vel lucraf clericus extans
s^c exns s^c qd lucraf viz spūalib; qbuscūq;
.i. fili⁹

Prebiter aut tal' sup officijs sibi latis
viz in castrēse z qm castrēn. s; aliqd .i. fili⁹ .i. h; z

In p̄fata peculia nullū ius p̄ aufert
s; pūfamilias .i. legare viz p̄e adhuc viuēte ex; p̄dicente

Filius ex ill' testari iure valebit

Est pfecticiū qd d; rebus p̄is extat
s^c peculū .i. puenit
.i. rez p̄is

Aut hāz causa put ē fructus q; lucz
s; peculio .i. filij failias s^c solū

In tali nullū ius nati s; p̄is extat
.i. peculū .i. filio

Est aduenticiū qd nato puenit ipi
.i. extraneis p̄ois .i. ex ptemf̄is

Causa quacunq; vl ab externis q; m̄e
s^c vl oparōe viz p̄dcū pe
culium

Sine labore suo reliquo puenit illud
s; aduenticiū peculū .i. filio .i. iuste

Hoc viuente p̄e nato suabit apte
s^c su⁹ s^c i p̄dcō peculio

Premozitēte p̄e plenū ius natus habebit

Z 3

CXXIII

Quadruplex est
Peculū viz hic.

Peculū Castrēse.

Peculium q̄si castrēse.

Peculū pfecticiū.

Peculū aduenticiū.

De Clerico et laico peregrinis.

P
De Clerico et Laico peregrinis.

Antem huius poterit hic testari sup illis
.i. viuentis p̄ce .i. fili. .i. legare viz p̄dictis;
.i. dyocesi viz vbi morat̄ actu
.i. epi

Qui n̄ d̄ dyosi cōsecrāt̄ foret. illec. t. tal̄ cleric⁹
Fert̄ d̄ iure peregrinus clericus. hic nam
.i. d̄ aliena dyocesi. f. epi n̄ suo

Nō posset recipi. laicus neq̄ talis ab illo
f. ecclesiastica .i. dignitas ecclesiastica. f. sacer v̄ nō sacer

Ad sac̄a nec nobilitas nec ordo
f. nō suo epi .f. clerico peregrino v̄ laico tali

Atali deē illis. prioz hec nisi p̄stet
.i. supior .i. dispensat
f. clerici peregrini ex̄tes .i. ecclyis alteri⁹ dyoces̄

Presulis externi. tēplis possent bñ poni
s̄ salte viz ad quē declinat̄

Presulis assensu. abbas sil̄ inferiores
f. sui f. ponere p̄dictos clericos
in ecclyis dyoces̄ sui epi

Prelati. p̄nt cōsensu p̄sulis illud
.i. h̄is

Clericus eccliam retinēs nō sit peregrinans
.i. sel̄

Ni faueat p̄sul. peregrinus clericus inquā
f. in ecclyā .i. ordinatōe

Nō celebret nisi rite suo sup ordine cōstet
f. ad min⁹ duob⁹ f. testes aut cartas s̄ esse

Testibus aut cartis q̄ p̄ illa p̄beñ honestus
f. clericū .i. int̄tū

Hūc q̄ viatorē q̄ trāsīt tam nec oportet
viz. xliij. d. quiescam⁹

Scrutari stricte veluti ius hoc monet ip̄m

Hic notatur que sit penitentiā solēnis ex iure
viz. **L. D. In capite. Item. xij. q. ij. De viro.**
.i. p̄niam .i. tenebat̄ olīm

Solēnem faciēs penā d̄ iure tenet
.i. dyocelano

Stare die ciney cū t̄re p̄sule mestus
alio noie in iure d̄r face⁹

An fores tēpli pannus quē vestiet asper
In pedib⁹ nudis. dimissis vultibus in q̄

De Penitencia solemnii.

CXXIII

Presbit' z pns sit z archipb' eius

Consilio quoz p'sul. pena sibi taxet

Huc post in tēplū ducat psalmos qz septem

Omni cū clero pstratus dicere debet

Ut sic soluat qz man' imponat eidē

.i. aspergēs f. sup caput penitētē

Spargēs hūc vnda bñdctā. post cinerē det

Rursus cilicio p'sul velet caput eius

f. i. maifesto f. p suis enormib' s' se ab seu extra eccliam

Declarās illi p noris eijciēdum

f. expellāt d' ecclia .i. ostiarijs

Hinc vt eum pellāt iubeat qbus ostia subsūt

f. exeuntē penitētē

Quē mox psequit' clerus cantādo dolent'

In sudore tui vultus cōuescere pane

In cena dñi redit in tēplū. tñ haud hic

.i. eucharistiā

Assumet xpm nec postulet oscula pacis

.i. octaua pasche

In tēplo remanet donec sint pascatis octo

f. octauā pasche f. anno elapso

Post exit remanēs donec fozet altera cena

f. solēnit' penitēs f. p epm .i. pleta

Sic agit hic vsqz sit pena statuta remota

f. solēnit' pnia .i. cleric' .i. puniat'

Hac non clericulus nisi depositus feriat

f. solēnit' peitēti l' q illā pēgit. f. ciuitē z irreglarē

Nō huic ordo dat. infamis iure tenet

C Nota dū q Solēnis pnia hodie n̄ iponit' h̄ qñ p'sb'et
vide d' pe. di. i. Quāuis. Nihilomi' h̄ ac solēne pniaz h̄ sigū
p't' gūratē aliqz criminū z scelez notādā a illoz noticiā h̄n/
dā p qbz dicta pnia istigi' p'fueit' Imo z adhuc d' iure ēvnyz
d' 4° casib' epō d' iure refuar' sic notauit' Bñdicit' xi. Notat'
em ille casus viz p'ctm p q' pnia solēnis ecē in iungēda Et septe
ralia p'ctā st' q' patēt i' x'lib' s. i. l'ra f. vbi tractat' d' 4° casib'
epō d' iure refuar' Hinc ē l'z iā p talib' pnia solēnis nō in iun/
gat' tñ adhuc p ill' valde gūis ē talit' delinquentib' in foro cō/
fessionis in iungēda ytz ppendenti dicta crimina.

E iij

De decē p̄ceptiſ ignali z quibuid̄ accessorijs.

CXXV

C Nota q̄ non ſemp facit contra caritatem p̄ximī qui nō vult p̄ximo ſuo bonum qđ ſibi veller fieri ſ q̄ qui non vult p̄xio ſuo bonum qđ ſibi deberet velle fieri ceteris parit̄ z ſm q̄ r̄tā ratio dicat. **N**otandū q̄ **G**entiles habuerunt legem naturalem **I**deo facientes ſ̄ dicramen illius legis merebant̄ p̄ni/ri z v̄uētes ſm ip̄am p̄niari p̄t qđ obſeruatio legis natural̄ cum fide z cultu vnius dei ad qđ et̄ inducit rō naturalis aliq̄ mō ſufficebat ad ſalutē gentiū vſq; ad publicandem euāgelij q; non tenebant̄ ad legē moysi **I**deō cōcludit̄ q̄ credē iſta duo v̄z dei v̄nitatē z ei⁹ remūeratōem eternam fuit nec̄m ad ſalutē ſemp apud gentiles ante legem nouam datā z p̄mulga ram nec plus requirabat̄ ad ſalutem gentiliū qui nullam legē receperunt a deo niſi legem nature **S**ed q̄ b̄t̄s Aug⁹. d̄t in libro de correctōe z gr̄a v̄z illa fides ſana eſt q̄ credim⁹ nulluz hoim ſiue maioris etatis ſiue p̄ue etat⁹ liberari a p̄tagio mor tis z obligatōe peccati niſi p̄ mediatorē dei z hoim iſm xpm z ſ̄ videret̄ q̄ credere miſterium incarnationis fuit ſemp nec̄m ad ſalutem oib; etiam gentilib; **D**ōm q̄ **M**iſterium incarnationis p̄t credi dupl̄t̄ **U**no mō explicite z ſic tenebantur cre/ dere illi quibus de hoc facta eſt reuelatio ſicut **J**udei in veteri lege. magis tamen ſacerdotes ſc̄pturas intelligentes teneban tur credere z cognoscere q̄s ali⁹ **E**t adhuc in noua lege tenent̄ magis ad hoc xp̄iani in qua p̄fecte explicatū ē miſterium xp̄i. **A**lio mō p̄t credi miſterium incarnationis implicite z ad h̄ ſo lum tenebantur gentiles q; non erant obligati ad legē moy/ ſi **T**aliſq; fides implicita de miſterio incarnatōis p̄tinetur in duobus ſupradictis quia qui credit vnum deum remunerato rem inquirentū ip̄m credit ip̄m habere p̄videntiam de ſalute hoim licet modum huius p̄videntie explicite non cognoscat **H**odus autem p̄ quem deus p̄videt ſalutē hominum eſt per incarnationis miſterium **E**x quo p̄z q̄ fides incarnationis im plicite continetur in p̄dicta credulitate gentium **P**oſt aut̄ pu blicationem euāgelij factam per ap̄los quorum ſon⁹ in om/ nem terram exiit vt teſtatur ap̄l̄s **A**d Ro. x. nullus ſalu⁹ fie ri poteſt nec intrare regnum dei niſi qui renatus fuerit ex aq̄ z ſp̄ ſancto teſtante xp̄o **J**oh. 3. **O**p̄ortet deniq; credere z con/ fiteri in xp̄o verāq; naturam v̄z diuinam z humanam tanq̄ veritatem operibus diuinis teſtificatam z a veris ap̄ber⁹ p̄ ſ nunciatam in quib; non p̄t eē falſitas.

Conſequēnt̄ notandum q̄ nec decem p̄cepta nec lex vetus data fuit moyſi a deo immediate ſicut lex noua ſ̄ mediāte an/ gelo ſeu mediantibus angelis vt haberetur expreſſe **A**ctuum 7 vbi dicitur de moyſe **H**ic eſt qui fuit in eccl̄ia in ſolitudine cū angelo qui loquebatur ei in monte ſyna. z cum paribus v̄z ſ qui accepit verba vite dare vobis. quia tamen ille angelus in perſona dei loquebatur moyſi ideo aliquando nominatur an

De decē preceptis in gñali ⁊ quibusdā accessorijs.

D

gelus aliquando dominus s̄m beatum Gregz. p̄. Moralium; dicentem Angelus qui moysi apparuisse legitur modo angelus modo dominus memoratur Angelus scz p̄pter hoc q̄ exterius loquendo futebat. Dominus autem dicitur quia interiorius p̄siciens loquendo efficaciam ministrabat Iudei autem contra predicta murmurantes dicunt q̄ per auctoritates sacre scripture pbatur q̄ deus dedit legem veterem p̄ seip̄m Legitur enim in datione legis Exo. xx. Locutusq̄ ē dominus sermones hos Consequenter etiam in exordio decalogi dicitur Ego enim sum dominus deus tuus ex quibus videtur q̄ lex moysayca a deo immediate fuisset data non p̄ angelum. Item adhuc intendunt pbare per illud quod legitur Exo. 33. Loq̄batur enim dominus ad moysen facie ad faciem sicut loquitur let homo ad amicum suum Ex quo videtur q̄ reuelationes facte ip̄i moysi non solum in datione legis s̄ etiam in alijs erant immediate a dō sic enim loquitur homo ad amicum suum scz immediate Ex quo iudei nituntur concludere q̄ lex data p̄ se ip̄m moysi esset perfectissima Ad p̄mū dōm̄ q̄ s̄m b. Gregz. p̄. moralium Angelus qui moysi apparuisse legitur. zc. patet paulo supra ante obiectionem Iudeorum Est etiam attendendum q̄ in ferie decalogi in quo p̄ncipalia legis p̄cepta traduntur hec sententia b. Gregorij supra posita aperte demonstratur. p̄mo enim loquitur in persona dei cum dicit. Ego sum dominus deus tuus. zc. ⁊ non sint tibi dī alieni p̄ter me. zc. In quibus loquens loquitur vt deus Et sequitur non assumes nomen dei tui inuani. zc. In quibus loquens ostendit se alium esse a deo Non enim dixit Non assumes nomen meum inuani s̄ nomen domini dei tui ⁊ sic in sequentibus. Ad secundū dicendū q̄ per hoc quod dicitur Loq̄batur dominus ad moysen facie ad faciem non intelligitur q̄ deus loqueretur moysi immediate Legitur enim Deuteronomij v. Facie ad faciem locutus est nobis dominus de medio ignis scz toti populo quod s̄m Augustinum intelligitur p̄pter rerum cuius denariā ⁊ quodāmodo diuine maiestatis p̄sentia ⁊ de qua dubitari nō posset In Moysē autem per hoc quod dicitur q̄ loquebatur ei dominus facie ad faciem intelligitur quedam eminentis conspectio quam moyses familiariter habebat q̄ ceteri p̄phete ⁊ specialiter in hoc q̄ deus loq̄batur sibi sic familiariter q̄ cum q̄ terrore impediēte sublato. conceptus suos deo exp̄mebat ⁊ eius reuelationes plane recipiebat ⁊ hoc sonat p̄p̄ie sic loquitur homo ad amicum suum scz absq̄ terrore turbante sic aut alijs contingebat p̄phetis vt patet Dani. x. ⁊ Job. iij. ⁊ h̄mōi Omnia ista tamen intelliguntur circa essentia diuine visionem Nam s̄m Augustinū super Genesis ad litterā Post q̄ d̄ moysē loquitur locutus est dominus ad moysen facie ad faciem zc. postea in eodem p̄textu subditur Ostēde mihi glō

De
primū
do
no
logi
que
le
ad
P
legem
vide
que
not
nam
legem
um
Ex
omn
per
angel
dicit
vide
qua
nara
d̄
tunc
Quia
videt
fac
signat
q̄
era
in
de
val
una
leg
sona
fac
val
om

O
mnia

P
oro
dual
s
tabula
P
ma
dē
c
Labula
P
ma
tene
c
illis
p̄m
p̄
L
P
mū
cre
d

L
Con
cerni

L
Sp̄s
⁊
cla

L
P
recipit
an

riam tuam. Ex quo patet qd aliquid quod nondum videbat
videre desiderabat Unde licet postea f in Augustinu d vide
do deum moyses essentiam vidit diuinam non tamen in da
tione legis que data fuit per angelum vt supra dictum est Ex
hoc igitur q lex noua data est in filio dei intendit apostolus
ad Hebreos pmo ostendere eminentiam eius supra veterem
legem vnde dicit apostolus ad Galathas tercio Lex pedago
gus noster fuit in christo quia lex vetus fuit dispositio ad nou
am legem sicut puerilis instructio est dispositio ad magisteri
um Ex omnibus igitur predictis concluditur q lex vetus data e
per angelum aut mediante angelo s noua immediate a deo
christo vnde consequenter sequitur q noua lex perfectissima e
quia data est nobis in filio dei iuxta apostolum pmo ad He
breos Multifarie multisq; modis olim loquens deus cuz pa
tribus in prophetis. zc. Preterea notandum q lex vetus data
fuit signanter populo iudaico pre ceteris populis quia chris
tus erat inde nasciturus pterea decebat illum populum lege di
uina scz scripta edoceri z cultu diuino prefulgere vnd ps. No
fecit taliter omni nationi z iudicia sua non manifestauit eis.

f. decalogi .i. sensum interiorē sine actu exteriorē
viz exteriorē

Omnia pcepta phibent aīm sīl actum

.i. moysi
dedit

Nota duas ta
bular pceptoz.

Porro duas tabulas pceptoz dōs offert

s. tabula s. cernit s. tabulam

Prima deū cernit. sed primus ipse scdam

f. tabula f. pcepta f. pcepta f. tabula tenet

Prima tenet trina. sed septem rite scda

f. illd pmū pceptū .i. in diuinis

Lpnū crede deū. pzem cernit in altum

.i. filium in diuinis .i. illud scdm pceptum

LConcernit natū nec iures vana p ipm

viz illd 3m pceptū

LSpūs z sanctus dat sabbata sanctificanda

f. pceptum qd vīz pmū res

spicit de scda tabula.

LPrecipit atq; bonū quartū p stare parenti

De primo precepto in speciali.

P

Proximus hinc ope collidit oreque corde
s. qñqz .i. ledit .s. qñqz .s. qñqz
f. pximū .s. qñqz f. illa tria pcepta negatia

¶ Ledunt hunc ope. fur. occisor. qz mechus
.i. p illd octauū pceptū .i. pximū
.i. testimoniu

¶ Per flm̄ testem cōfrater ledit ore
.i. aliqz. f. solū .i. pximi .i. vxorem

¶ Ledit quis corde cupiēs fratris mulierem
.s. ledit qz corde solū p trāgressiōe decimi pcepti
.i. pximi .i. iniuste

Sic cupiens aīo. rē fratris qsqz maligno
f. pceptum

Hinc cernas pximū dñs qd̄ p̄cipit ip̄e
.i. adoratiōe latrē viz p cultū z fidē vni⁹ dei

Solū rite deū latrā deuotus adora
viz adoratiōe z cultu latrē
viz solum deum

Sicqz coles illū nec in hoc phibēt imago
f. dī viz adoratiōe latrē. f. alicui⁹ viz imago viz adoratiōe dultē

Hui⁹ adorari. sancti ve dei venerandi
f. ip̄am imaginē scz dei vñ sancti viz p imaginē

Nō vt eā colimus sed sanctū sic memoremus
.i. ideo

¶ Cur est idolatra dicēdus heretic⁹ omnis
f. hereticus

Nā nihil hic credit nisi qd̄ sub imaginē fingit
f. credendo .i. p̄secrat

Aut p̄ fantasiā plane sic sculptile sacrat
.s. dicēdi .s. ip̄i .s. ip̄i

¶ Idolatre veri saraceni sunt qz iudei
f. saracenoꝝ .s. d̄s ē viz antich̄ris

Nā deus est hoz machomet. messia iudei
.i. xp̄iani

¶ Kristicole p̄ui sunt idolatre reputandi
.i. xp̄icole f. ranqz deū f. p deo

¶ Quidā luxuriā colit ip̄e supbus honorem
f. p deo

Hic homo diuicias cum delicjs colit ip̄as
viz ex diuers̄ gñibz pctōꝝ. f. p̄uos xp̄ianos

¶ Idola sic reliqua per eosdē plura colunt

Prīmū pceptuz
viz deū tuū ado-
ra z cole.

Nota q Latrā
dicitur fuit q̄ soli dō de-
bet Et ē q̄ dā v̄t q̄
reducit ad iusticiam
S; dultā dicitur fuit q̄
creature debet viz
ip̄is scis p̄ dultā p̄o
debet excellenti crea-
ture vtz in p̄sibz seq̄n-
tibz.

Messia p̄oit hic
p̄ nro cau Messia
as p̄t metz.

De hereticis
Sicut glori
Bicellates p
vni⁹ qua p̄o p̄p
cipi q̄lla crū latr
cras in qua p̄p
vni⁹ veniet z ob
Dicitur ē ve
f. f. latr m̄
vni⁹ cruce al
f. latr cruce in lig
Nāq resp̄tant
f. cruce
S; q̄ sit latr
f. viz vni⁹ p̄p m̄
Nāq dei go
De iure v
f. in s̄o p̄p
Dicuntur m̄
f. q̄ d̄s
Nā summa
f. in 2 p̄p
f. m̄ z vni⁹ d̄
¶ Dicitur d̄s cū
f. aliqz latr
Turans illic
f. Turanico
Aut p̄p
¶ Intestina
f. latr
¶ Sicut p̄p
f. latr
¶ Veneres
f. latr
¶ Turans p̄p
¶ Turcio man

De Tertio precepto.

P

.i. peccatis mortalibus f. ex decalogo
Accutis vicijis vt cesses sabbata mandant
vi; sabbatis

Utq; colendo vaces his orando meditatio
f. arpe aploz .i. dnica s^c ad memoria dnice resurrectois
s^c de cetero cele/
lebiant ne xpiani iudizare videant

Iamq; dies dñi celebrat sabbata nulla
vi; catholica z aplica f. die dnica
f. ex euāgelio

Precipit ecclia nō xps p̄cipit illum
s^c est

Iamq; suave iugū xp̄i. leue siconus eius
s^c qz ex statuto ecclie dnica dies celebrat z alia festa illa
.i. securi? .i. trāsgrediēdo

Cur stant xp̄icole leuius frangēdo iudeis

Nota q; ex q̄ in veteri lege sabbatū p̄ceptūz fuit iudeis
ne qd opis in eo agerēt vt nec in eo coqrēt **A**d qd tñ xpiani in
dnica die nō tenent tā stricte q̄ vi; dnica dies in noua lege lo /
co sabbati pp̄ gliam resurrectois successit **E**t h̄ ideo fm̄ **Ap̄**
co. de lyza. qz in veteri lege p̄tingebat sabbatū celebrari. p̄ue
fuit figura dnice diet. z si qd modicuz de figura subtrahit mox
significatio mutat **S**z quoad rē featā p̄ figurā si modicū au /
ferit significatio vtiq; manet vtz in illa dictōe (lapis) si s aufer
tur featio mutat h̄ si quid ab ip̄a re lapidis auferit. ip̄a nihil of
min⁹ ip̄a res lapidis adhuc manet. sic quidē est de dnica noue
legis loco sabbati quoad rigorē celebrādi differenti mō a sab /
bato iudeoz vtz hic p̄ textū ad lōgū **R**etera parent infra circa
f. phibēdo. f. catholica s^c fieri. i. p̄ oia festa (finē p̄ceptoz.

Non sinit ecclia placitū p̄ sabbata cūcta
s^c nō sinit phibēdo in festz f. opus

Aut agriculturā mercatū mechanicuz
f. aliquā s^c i festz. i. aliqūc

Ad penā iudex nec mortē iudicet vllū
s^c aliqūc i festo .i. rōnabilia aliq̄

Nec iurare sinat nisi par vll honesta requirant
f. quoz p̄diera s^c ecclia s^c sic

Nectñ mēdū pmittit qñ necesse
.i. pximi. i. nccitas

Circa psonā pxīā seu fratris opus sit
.s. cca. f. pxī s^c cca. f. pximi vi; pximi

Aut rem seu dānū vitādū qdlibet eius

De Tertio precepto.

CXXVIII

Si nec auaricia moueat tūc qđ faciēdū
s^c re f. in festis
s^c h fieri s^c i euāgelio dicens Si hos
vel asin^o cadēs i puteū. zc.

Lex vetus admittit xp̄s testat̄ z illud
.i. aliq̄s s^c siue
.i. ducēs p̄ curzū v^t in eq̄s
.i. feriali die extra festa

Personasq; ferens alias magno sine dāno
f. oia p̄dicta s^c tunc

Que neq̄at vehere. sub festo ducere posset
f. in festo f. necitate aliq̄

[Sic excusat̄ cursor. pulsusq; viator
.i. necitat̄ cā viz in festo z hoc fm̄ Guil.

[Sic remouere p̄t fruges quis tpe messis
s^c saltē

Si nec diuina seu missam tunc nec omittat
s^c alicubi .i. necitate vic^o
sui z plū

Uadens mercatū p̄pulsus q̄sq; necesse
s^c faciens illd

Nō tanq̄ cupidus nec p̄suetudine praua
s^c eē viz a dyocelano .f. ill^o vbi mercatio fit
ad quem vadit

Nec constēt vetita mercata loci pagrandi
.i. p̄mittit sibi s^c si

In festo sinit̄ diuina p̄t prius audit
s^c excusat̄ .i. v̄dēdo aliq̄ i festa l'emēdo. f. necis

[Sic fit mercādo. victus rōne necesse
f. q̄dlibet .i. absq; p̄cio .i. in festo

Spūale licet sine nūmo scribere festo
s^c tale spūale s^c in festo

Sz non qđ magnū scribas velut ip̄e quaternū
.i. licite

Pite molēdinū p̄ aquā ventoq; laborans
s^c in festo .i. cū aīalib^o .f. p̄mittit̄ i festo f. molēdinū

Permitti poterit. animalib^o haud tñ vllum
s^c in festis .f. spūales vt ep̄i vel filies viz in suis
dyocelib^o

[Dis p̄suetata tene p̄lati q̄ statuere

A ij

De Tertio precepto.

P

.s. in festo radere cā necessitate
.s. sili mō sicut

Rasoz barbaz sicut. ferzator equoz

.s. i festo sinunt minue .i. primi .i. necessitate

Atqz minutozes ob fratr' agēdo nccē

.s. dñoz v' als

Sic excusant pincerne carnificesqz

.i. victualia .i. necessario. vel

Quia alias perirent carnes seu victualia

In festo victū. carnes qz parādo necesse

f. alicui' f. opus

Quisqz arans agros in festo paupis. illud

.i. necessitate

Ob solū xpm faciet poscēte necesse

.i. dñica exempta .s. festz viz festis aploz beate marie z pncipalibz eccle

Inde die dñi dēpto. maioribus atqz

.i. aliqs f. pgalibz f. eis viz festo

Quis debēs dñis. segetes si duc' in ipō

.i. cadēs i pstatē viz. i. cōpellat

Mō excusar' nisi iustus te metus angat

f. festo f. quicqz pibitū

Ad dño t're cōpulsus in hoc operari

.i. cadēs i pstantē viz

Tunc excusar' si iustus te metus v' get

Audita missa post z diuina peracta

viz foramen sepis ne bestie intrent obstruere. vel domum scopere z p similia parua

Paruū qd facere sub festo iure licebit

viz p° post occasuz f. sero sequentis diei sez qd ē sol' diei pcedēt' occasus sol' diei festi p°. 24. horam

Incepto sero donec sit rite secundum

f. qd cessatōez opis fuit

Seruet festum cuius finis v' origo

f. vbi morat. viz citius vel tardius anticipando vel incipiendo aut citi' aut tardi' finiendo

Iuxta cōsuetā t're fuerit ab omni

.s. fuerit .i. incipit .i. finit

De pisanus.

Magnū si festū citi' fit. tardius erit

De Quarto precepto.

Hic intellige Pysanum velle dicere augmentatiue non
aut diminutiue vt aliqui intelligunt. **I**tem Scdm scripturā
z sanctam ecclesiam festum incipit immediate post occasum sol
diei pcedentis vsqz ad occasum solis diei festi. **U**nde dicitur Pys
sanella q nulla consuetudo potest excusare laborantes in sab
bato post occasum solis quia extunc mox incipit dñica **I**dem
est de laborantibus in diebus viz vigilijs seu p festis pceden
tibz festa maiora qz dñica. qz fit p ius diuinū.

CXXIX

Quarto p̄cipit ip̄os honorare p̄ntes
f. i. h̄ q̄rto p̄cepto p̄cipit

Qñ d̄s mr̄em venerari vult q̄z p̄rem
s̄ fore. i. natural̄ s̄ et̄z viz p̄

Hic p̄ accipit carnal̄ sp̄ualis
s̄ et̄z f. defensionis s̄ p̄ ē

Rex qz defendit p̄ ē. etate senex qz
viz tribz

Patribus his dictis duplicē debem⁹ honorē
s̄ p̄tibz p̄dictis. f. eos

Quisqz obedire debes his ac reuereri
s̄ necitate exigere f. p̄tibz. i. differēt. i. obedire debes

Hos sustentando. tñ his different̄ obedis
i. sectaribz

In rebus seculi regi suber̄ q̄si p̄ri
f. tuo i. familiarē

Patri carnali dispones rē famularē
i. sp̄uali i. obedias s̄ ve

Sacro s̄ patri subeas in sp̄uali
f. intrare

Ingressus nondū s̄ tendēs religionē
s̄ suos

Hanc nō intrabit si p̄spicit ipse parētes

Multū deficere victu. nec eis aliū de
s̄ salrē

Succurri posse. si filius ille valeret
i. p̄seuerare i. p̄iculo

Sistere cū mūdo remanēs aie sine damno
f. parentibz

His si per reliquū poterit succurrere natus
s̄ tunc

Posset si vellet deponere religionem

H 3

Circa q̄rtū p̄ce
ptū decalogi.

Vtz occasiōe rel
ligiōis p̄termittit
tēda sint pietat̄
officia in p̄ntes
p̄m b. r̄ho.

De Quarto precepto et Quinto

P

Porro professus in hac tunc premittere possit
.i. sine peccato qz stat sub
precepto flatu
.i. pntu s' est f. religio
illoz cura qz mors hec spūalis
.i. aliqs f. officia circa pntes
f. exercere

Sicut post mortē qz corporis illa neqret
.i. debet f. filio

Qualitē filij tenē
tue nutrire pa-
rētes v' ecōuerso

Multū diues natus inopes nutrire pntes
.i. sicut .i. filios suos

Vt diues genitos nutrire parēs mō debet
.i. sine auxilio filij puta alijs modis

Nitū ipse parēs alias sibi viuere possit
.i. filioz

Uidiatōz qz pntū collige cūctos
.i. viz illos .f. in linea panguitatis recta

Vt q' descēdūt . ascēdentes sil' oēs

De qnto precepto.

Nesit occisor d's in qnto tibi mandat
.f. qnto precepto

Mort' in h' ire cunctus mihi clam. phibe?
s' sic s' siue

Seu tantū cordis . opis solū sit z oris
s' que est solum cordis viz ira in ope
s' q' fiunt ore

Vt pbat hec ira . puicia . sic homicida
.i. pter mortē . i. pcurio . i. crines extraho v' crini/

Aut citra mortē cedo . v' depilo quēqz
f. in hoc qnto precepto viz de? s' puo

Niciniusta vetat homicidia trina sup'mus
s' p'mū est viz ex iure

Occidens quēqz cū non sis ipse minister
s' 2^m ē . f. quēqz s' 3^m ē . i. nō ex amz

Occidēs etiā sine culpa . v' nec amozē
s' poa?

Vrputa iusticie . vindicte s' z ratione
.i. q' occidit corp' z corpal' s' z
homicida talis

Duplex ē hōici/
diū s'z vez z interp/
tatiū qd d' spūale.

Est homicida qz verus . corpus pimen
.i. etiā f. homicida s' dicit

Est sil' interpretatiuus spūalis

De Quinto precepto Sexto Septimo et Octavo

s^c exempli gratia
s. primo

.i. in summa necessitate constitutum

CXXX
Homicidium
omissionis.

No huic succurrens quem summo cerno necesse
s. interpretative

Occido talem. sic spiritualiter ore

.i. proximum

s. proximus

Occido fratrem cui detraho quod tenet ante
s. bona

.i. corde audientis

Per sanam vitam famam sub mente notantur
s. spiritualiter

.i. proximum

Corde quis occidit dum fratrem quem vidit odit
s. proximum

.i. suis tuis moribus

Mortificas ope velut exemplo vicioso

Sexto precipitur ne rem capias alienam
s. deus

.i. in hoc sexto precepto

s. quicquid modo .i. iniustum

Preceptum sextum

Hic vetat ipse bonum ne tractes alienum
s. sola avaricia viz tractare bonum alienum

Vtruta cupidus. hoc sed quicquid licebit

Dum quid dum cupidus auferis. solum sed obedis
.i. sine transgressione precepti

Egypti vasa sic auferit vulgus hebreum

Et sana causa ferri possunt aliena

Non capiens gladium furiosus ne noceat quem

Sicque necesse dato panem furando ministros

Quem nunc ad mortem prospexeris esurientem

Septimo mandatur ne mechus constituaris

Septimum preceptum.

Aunctum concubitum deus illicitum vetat istuc

Ac illegitimus usus cunctus prohibetur

.i. septimo precepto

Horum membrorum fert Augustinus in isto

Que fuerint ista de luxuria pete supra

Octavo mandat ut non sis testis iniquus
s. 8° precepto. s. deus secundum beatum Augustinum. .i. mendacium s. mendacium

Octavum preceptum.

Hoc vetat omnem generum mendacium ut perniciosum

Aug

De prescriptione.

f. ceremoniale. viz ne iudicare videant. zc. x. l. qz
figuralia tm erant ipa ceremonalia ad xp̄m quare xp̄ianis sz
mortalia z in christi passione mortua fuerunt Et sic arcana /
suo penitus mortifera e qz pure figural' Inde e q' Abrahā eā su
scepit vt signaculum iusticie fidei xp̄i venturi cui' aduēt' p̄re
t' r' Sed sabbati celebratio fuit partim ceremoniale z partim
morale Cerimoniale qdē seu figurale inquantū fuit signū crea
tionis mundi Et fm b. tho. dī morale inq̄ntuz est de puratio
seu determinatio certi t̄pis quo vacandū sit diuinis ad colen
dū deū cultu larrie hoc autē t̄ps ecclia xp̄iana deputauit z sta
tuit in dñica die p̄ncipalit' ne iudicare videret' z ex alijs caus
que parent supra in 3° p̄cepto.

Nullū xp̄icole p̄mū suare iubētur

.i. moralia legis septe .s. tā gent' q̄s fidel'

Doris precepta cunctus suare iubēt

f. moralia p̄cepta

f. mōte syna

Que numero deno moysi d̄s ipse ferebat

f. p̄cepta viz que ecclia p̄ suis constitutionibus sumpsit i d̄uer
sis titul' decretalū p̄sertim in q̄nto .s. leg' septe

Quedā suare modo iudicialia debēt

s' fuit .s. q' sz p̄tz moralia z p̄tz iudicialia .s. aliquē
f. sanguinat' z affinitat' q̄busdā

Ut ḡdib' vetit' cert' nō nubere posse

f. p̄ter decē legis moralia p̄cepta f. sub mortali

Xp̄icolis plura moris precepta iubent'

viz de correctione fraterna. Item qui irascitur fratri suo z c̄ijs
viz de ieiunio. de confessione semel in anno. z de missa audien
da in dñica. zc.

Ex enāgelio. q̄ ius q̄z dat positinū

.i. de iure

.i. possessor

Iure male fidei prescribit pres sibi nunq̄s

Dēs ecclie. loca cetera relligiosa

Primicie decime necnon oblatio sacra

Alaic' nullo prescribi iure valebunt

f. oim' p̄lictoz

Ne laic' iure possessio cōpetit hoz

.s. spēs

Tempor' hinclogi prescriptio d̄z vna

.i. decē .i. int' p̄ntes saltē

Sicut sunt anni deni presentib' autē

f. hōies

.i. ciuitate z n̄ i eadē puicia

Illos presentes q̄s cernis in vrbe putabis

CXXXI

(debet) viz xp̄icole
vñ eos obligat' vr sta
tura ecclie n̄ vr lege
mosayca mādata qz
o'ls p̄iudicaret' itati
fidei.

**Possessor male
fidei nūq̄s p̄scri
bit.**

**Prescriptio vl' Usu
capiō est acq̄sitis do
minij p̄ p̄tinuatōem
possessiois t̄pis a le
ge diffinita.**

**Nota duas spēs
p̄scriptōis. Priā.**

De Prescriptione.

P

Secda spes p̄scri
ptionis.

[Anni viginti cōstant absentibus ipsis
s̄ spes p̄s̄c̄ptōis .i. d̄r lō ḡssimi t̄pis

Alterā cōcernit lō ḡssima t̄pa. sicut

Anni triginta sunt quadraginta v̄l anni
f. sc̄da spes p̄s̄c̄ptōis .i. p̄uatas

Hec int̄ laicos seu p̄sonas sp̄c̄ales

Iure locū retinet. s̄ cōtra quālibet ip̄sas
.i. xl. annoꝝ .i. nec̄io

Ecclias extet xl. p̄scriptio p̄orsus
f. ecclias f. annoꝝ

Nota q̄s sit pos
sessor bone fidei.

[Cōtra romanā fert̄ p̄scriptio cētum
.i. illū

Scito bone fidei possessorē fore talē
.i. ip̄m tradēre eē d̄m rei

Qui credit d̄m tradētem. ius v̄l h̄ntē.
.i. distrahēdi

Rem disp̄gēdi. facto lz erzet in ip̄o
f. p̄dicta .i. p̄bet

Hec bona nēpe fides p̄sumit̄. huic nisi cōstet
.i. p̄m f. p̄m f. q̄nq̄ .i. p̄ter denūciatōem vel
insinuatōem

Oppositū. t̄n hoc p̄sumit̄ ob sinuatū
s̄ p̄sumit̄ p̄m s̄ rem

Aut q̄z mercať cōtra leges. v̄l emebat
f. in emēdo int̄ eos

Collusio ē int̄ acto
rē z reū latēs z frau
dulēta p̄ctio p̄ quaz
alī in iudicio se sup̄a
ri p̄mittit̄

A p̄curatore suo collusio dum sit
f. quibz int̄ dictū ē

Prodigus aut fuerat vendēs aut luxuriosus
f. s̄ dicta in possessione

Nota q̄n ē bona
fides ī possessiōe.

[Sufficit ista fides bona. ius cōe nisi sit
.i. possessorē s̄ sit p̄ possessorē

Iā cōtra p̄dē. parit̄ p̄sumptio. quāuis
f. possessorī .i. titul⁹ .i. nec̄e

Huic malus ē titulus. alias hic rite p̄bet
f. titul⁹ .i. nisi .i. alleget

A calleget. p̄scriptio ni recitet̄
.i. viz .i. si illē p̄m nō sit memoria

vt extra eo. ep̄3. li. vi

T̄pis vt tanti. p̄ria nec memorant̄

De Prescriptione et Usucapione.

Hoc in p̄scripto possessio crebra iubet̄
.i. om̄i p̄scrip̄tōe .i. p̄tinua .i. requirit̄

Rupto possessio p̄scriptio rupta putat̄
.i. interrupta possessione .i. interrupta

Ruptio civilis dū fit. p̄scriptio nō est
.i. interruptio. s. p̄ litis cōtestatōez .i. n̄ currit̄ annō

Nā titubare p̄tz q̄z fidē sic sumere p̄raud̄
.i. interrupta fit possessio ip̄a

Ruptū possessum fit naturalit̄ ip̄m
.i. locū possessōis

Ut q̄n fluvius nūc occupat aut aq̄ fundum
.i. violent̄ .i. possessa .i. possessōij

Uel vi deiecta sit res. furata ve p̄di
.i. possessionē .i. possessor

Aut quocunq̄z mō possessum p̄didit ille
.i. possessum v̄l possessionē .i. interruptū. s. possessum

Aut hoc deseruit aīo tūc rumpit̄ illud

Prescribi iure nō possēt limes adherēs
.i. līnia v̄z ne t̄mini p̄ochiaz v̄l ep̄atū p̄fundant̄

Palo p̄ochie. v̄l palo p̄sulis vnq̄z

Publica res nulla. p̄li q̄ sistit in vsu
.i. civitat̄. s. alteri⁹

Romani siue cuiuslibet v̄z bis alius

Ut pōtes q̄z vie v̄l aq̄ ductus q̄z platee
s̄ iure .i. nec ī toto nec in p̄te

Aut his cōsile non p̄scribant̄ in v̄llo
.i. q̄ nascunt̄

Res vi possesse v̄l furtive. q̄z nate

Ex illis. nunq̄z p̄scribi iure valebūt
.i. ille modus p̄scribendi. s. rebz .i. triū annozum est vsucapio

Est vsucapio de mobilibus q̄z triēnis
s̄ aūt .i. cōpletis v̄z s̄.

Cōplet̄ iure p̄scriptio plurib⁹ annis
.i. p̄scrip̄tio .i. rebz v̄z civilis

Extat et ipsa super immobilib⁹ canit̄ v̄l lex

CXXXII

Requit̄ p̄tinua possessio in p̄scrip̄tione

Possessio q̄nq̄z naturalit̄ certis mōis incēp̄it̄

Nota q̄ res p̄scribi nō possunt.

Usucapio differt a p̄scriptione

De Quadragena et Questuarijs.

P

Quadragena quid sit vide supra de Indulgentijs. ¶ Questuarij quō prohibentur in iure promulgare indulgentias in discretas vide sup in littera J. S. Indulgentijs in fine.

.i. elcofinas .s. discurrendo

viz in cle. abusionibz de pe. 2 re.

Questores agapes q̄rētes iure repellēs

.i. lrās

Ni cartas veras pape seu p̄sulis hi dent

viz q̄stozes

Quas bñ discutiet p̄sul nec post recitabunt

Que nisi sub cartis expresse p̄tineant

s. cartaz vl litteraz viz de pe. 2 re. cū ex eo

Ast hāz formā decretales tibi mōstrant

viz extra de pe. 2 re. cū ex eo

Exēt discreti q̄stozes atq; modesti

Hospitijs vel oc̄ suspect; siue tabernis

.i. hospitenē

.i. exponāt s. p̄t deū

Nō maneāt nec inutilit̄ tribuant data queq;

Nec sumāt habitū cōfictē religionis

vt p̄ extra de hereti. vt officiū li. vi. Et in cle. abusionibz d̄ pe. s. q̄stoz s. de iure s. q̄stozem

Predicet vt tal̄ non p̄tinet hoc ad eundē

.i. caritativū

Poscat subsidiū constās amicabile solum

Et si quā secum tulit indulgētia det

viz in dicto c. vt officiū li. vi.

Inq̄stozes p̄ eū non impediānt

Si cōpescēdus p̄ eos ē ac remouēdus

viz in dicto c. vt officiū li. vi.

.i. indulgētia aliq̄

Porro motu p̄prio p̄ eū non gr̄a det

Hic nō dispēset in vot; hec neq; mutet

Ip̄os pueros homicidas. quosq; refuat

s. questuarij admittus. p̄ questu

Presul rite q̄ues sibi casus h̄ neq; soluat

De religiosis et quomodo varijs modis dicuntur.

Libona sublata que sunt incerta remittat

Ut dicitur per hunc sibi portio certa

Libona quarta que pars laxet ab ipso

Ut super iniunctis sibi penitentis s. q. 2. i. de. phibet sibi

Ut super iniunctis sibi penis dicere nolit

Liboniam trahere de limbo clanger cesset

s. phibet dicere pro q. 2.

Ut per eum plena sit danda remissio culpe

Libon soluo dicat a pena te que culpa

s. p. dicitis s. p. p. a. que? s. abusiō (b) de peni.

Libona processa super his clemens reuocauit

s. hospitale paupm s. secularem in clericalem

Cōdēs officium mutās hitūve capit vlt

s. religiois vlt abdicare vite s. aliquis

Quis certum signum pietatis opus vlt offert

s. dimittit s. dimittit s. in predictis vel aliquo p. ditorum

Qui tamen haud laxat vxorem nec primum sic

s. ecclesiastice s. iure estimāde

Libona non ecclesie persone sunt referēde

s. religiosi dicēdi s. sine autoritate epī fiant

Nec sunt claustrales. dicitur si presul haud sit

s. autoritate s. oia p. dicta

Si dicitur foret hec presul. inde locus sit

s. religiosus s. etiā s. vxore sua

Claustral. necno quoniam vir cum muliere

Jurat obedire. promittēs viuere caste

s. promittit s. sua vxore

Atque vir ille vouet primum muliere sepulta

s. post mortē sue vxoris promittit s. p. no renūciat

Ducere non aliam nec non primum refecare

s. vir vlt mulier s. aliq. mō

Sinc fit is ecclesie persona ve religioſa

CXXXIij

Singla hic posita sunt de. abusiōnibus de peni.

Ut p. struētes hospitalia que mutāt hitū vel accipiūt certū signū aut aliquam hospitalitatē exerēt que tamen sunt vxores et primum sint aliq. mō dicendi religioſi seu ecclesiastice p. ſōe. Et p. cludit que sic

De Reliquijs sanctorum et de Restitutione.

Peccati gñe sub eodē. tum quia votū

Transgredit̄ talis. tum ꝑtemptu qꝛ peccat

Et gñius talis sua ꝑpter scandala peccat

Religionis ingressum symoniace vide infra d̄
Symonia **R**eliquias sanctorum si possint licite ī
collo vel apud se aliqui portare vide infra de Sor
tilego **I**te religionis votū patet infra d̄ **V**oto.

.i. extra capsam .i. ostendere iur
re. ꝑhiberis

Reliquias veteres ex capsula pandere noli

Inuetas nouit nisi papa det. haud venerare

.i. spūalis oīs

Falsis figmentis ꝑlatus nō sinat vt quis

.i. decipiat

Prozus fraudet̄ qui ꝑ sanctos venerādis

.i. suoz .i. vt patet de conse. di. j. ꝑla
cuit

Vadit ad ecclias ipsoꝝ. sepius vt fit

Ex questus causa.

.i. ꝑdictoz

.i. ab isto loco

Furti reliquias q̄ subtrahit. hinc vt honore

fm̄ Gūl.

Maiori sistat alibi moꝝ sacrilegus fit

.i. reliquias .i. de loco ad locū

Trāsserat has nullꝛ hincinde ve corpa sc̄tā

s̄ nisi necitas emineat .i. cū licētia ep̄oz. s. sancta

Ni papa dante vlꝛ ꝑsulibus synodoꝝ

s̄ qꝛ alias trāsserri possēt sine alicuiꝛ auctoritate

Dū saltem corpus ibi ꝑpetuo sepelitur

.i. ad trāsserendū .i. auctoritas illiꝛ tunc sufficit vtz talꝛ
ꝑuincie

Nū necē foret tunc archiep̄s hoc det

Rescriptū quid sit queꝛe sup̄ in l̄ca **L**.

.i. aliq̄

Cum ꝑ auariciā q̄s emit fortuna scientꝛ

S ij

CXXXiiii

Notādum fm̄ bñm
Bernh. z b. **T**ho.
Licet religioſus q̄
nō peccet ſeculari i eo
dem gñe ꝑat. nihilo
minꝛ multꝛ mōis ci
tiꝛ reſurgē ꝑt q̄ ſecu
laris.

Extra de rell. ſctōꝝ
cū ex co. 2c.

De falſis relliq̄/
is cauendis a ꝑ/
latis ſpūalibus.

De leui ſubtra/
ctōe relliq̄az.

Reliquie ſctōꝝ n̄
transferant ſine
auctē pape. 7c.

De cōſe. di. j. corpa.

De Reſtitutiōe.

De Restitutione.

R

Atq; pbabiliter hec credit siue rapinam s' dicta b'oa alteri s' q sic emit. i. postea Vendita sint quis per eū post utilitatem s' emptor p'dict' s' cui b'oa furata v'l rapta fuerunt s' emptori viz p'cium quod emptor dedit

Omnem restituet emptor. nec pres sibi reddz

Nota fin Jo. Ayder q; vbi cunq; de damnificatione aliq; restitucio e' faciēda ipse d'ānificās non tm̄ tenet ad restitucioē endū rē h' etiā tenet de interesse. i. de vitatōe d'āni. z cessatōe lucrī z ad fructum pceptum de re si res erat fructifera. Nō tm̄ ad fructū qui puenit ex industria ei' qui vtit illa re. S' nō tenetur vsurari' pecunias v'l acquisitū p pecunias vsurarias restituer. h' senus seu pecuniā quā p vsurā ipam acquirit. Hec parēnt etiā infra de vsuris. §. Per furti nummos. zc. Etiam fin' Altici. Qui effodit semina agri alicui' v'l qui mercatori aut alteri infert d'ānū p hoc qd non soluit debitū suo tpe q'uis non tenet ad totū d'ānū restitucndū qz dubium est qualit' fruct' agri p'fecisset z an mercator d'ānū vel lucz in mercatōe habuisset S; restituet tm̄ qntū fruct' agri in illo dubio v'edi potuissent v'l p qnto mercator in illo dubio lucz suū vendidisset

Sūt 4° h'z q' cōtingit n'cio fieri restitucōez viz diuicte tēpales. fama seu honoroz. lesiōes corporales. z virtutes morales. q' saltē attēdēde s'z aut q'rū restitucio faciēda e' iuxta illos p'sus Iussio p'silium zc. ex q'by vicijs ab late fuerūt.

S'cōm mgrm Jo. Ayder in suo p'fessionali ista q's emens b'oa fide ad restitucioē onem non tenetur.

Nota cui vsurari' p'prian' vel inde restitucere debet de iure.

Qum temere credens sit z ignorācia crassa s' ad iniustū v'l iustū s' aliquā .i. iniustā

Nil attendendo q's emat rem post viciōsam s' p certo viz p em s' si q' habitū sunt post rale empti' onē qz i' grantia crassa fuit

Compertā. reddet illā cū fructibus eius s' h' viz d' rebz iust'z ept'z .i. n. i. reddat

Perceptos fruct' b'oa q'n fides fuit hant det .i. b'oa s' aliq'

Quādo fide sana q's emat b'oa credita iusta .i. postea. s' b'oa epta s' eē

Post hec cōperiat ex furto siue rapina s' emptor p'dict' s' expōsitū. s' rez iniustaz s' cui iuste p'tinet res .i. p'cium reddat

Nō petat a d'no p'cium. s'z venditor hoc det s' b'oiē s' illi' q' vsurā soluit viz p'vsurarium aut cui cōmiserit

A quo torq'tur. aut heredi tribuetur

viz q'n res iustas p't p'sist' non tate z non p'pendit

De Restitutione.

s^c si ver^o heres nescit

Quelibet vsura. v^l egeno dū perit heres

[Sic iniusta bona reddet d^o iure iudens

f. q^o d^o can^o / A. sine fraude

Lucratū ludo dū ludūt ambo volentes

s^c quis

Inducens etiā nolentem ludere secum

f. volens z inducens

f. ludētib^o saltem sine fraude

Quilibet ex istis lucrata mistret egenis

f. impiales l^ocuiles s^c amissū in ludo

f. ab inducente

Ni vigeant leges illic q^o restituatur

viz ad ludēdū z sic p^o dēri

Inducto rite

f. cū alio

f. q^o nihilomin^o inductus ludic

f. quando vigeant tales leges

s^c z non det

p^o dēti in lu

do z iducēti

[Audere sed nolens lucrati tunc det egenis

[Sed m multos famosos doctores volūtar^o ludēs cū volūtar^o z sine fraude p^o lucrati retinere sine piculo salut^o aīe nisi de restituēdo sint leges vel s^cuetudo que iubent. tū tua^o e^o de re in elemosinā nisi leges p^ohibeant.

f. p^o ip^o in iniuste tentorem tū consilio boni viri v^l discreti confessoris v^l p^o al^ore^o fidelem in vita v^l post mortē s^cm plures doctores

f. incerta

Pauperib^o danda fert p^osan^o bō a rapta

s^c l^o alia iniusta z vaga

s^c nisi in defectū alio^o q^o restituerē deberent

Furta. v^l incerta. super h^o nec p^osule suaso

s^c p^o p^ouilegiū f. fratri^o p^odicato^o

f. bona iniusta vaga z incerta

Papa dedit n^oris vt talia perciperemus

[S^c p^oradū Q^o fit satisfactio p^o aliq^o d^o dāno dubio v^l cui^o q^ontitas n^o e^o certa. Penitēs tū offerat q^ontū p^obabilit^o purar^o dā nū illatū fuisse z tūc dicat ip^o v^l media p^osona p^o eo Tantū dā nū vob^o factū e^o vt credit p^obabilit^o hō ille. si sciret p^o vob^o debere satisfaceret. si q^o min^o e^o remittat residuū. si ampli^o e^o vos d^o bona sua volūtare habeat^o Sic et^o q^o aliq^o dubia sūt debita p^ota sortes tenebat alicui ex mutuo v^l ex alia cā. x. solidos h^o ou^o

B 3

CXXXV

De mō restituendi lucrata p^o lu^o / dos.

De Restitutione.

R

bitat an soluerit et an nō **C**ōsulo q̄ semp ad voluntatē credito-
ris seu p̄ arbitrium satisfaciāt **T**ūc em̄ ille in quē p̄mittit p̄side-
rabit roem z qualitatē dubij z fm̄ q̄ plus ad vnam p̄tē q̄ ad
aliam seu neutram plus in sua p̄sciētia declinat fm̄ hoc plus vel
min⁹ medietatē d̄ari iubebit **E**t sic d̄ dubio facit certitudinē
Cōs. **N**otandū q̄ Restitutio fieri debet **C**aritatiue **L**aute
z **P**ure. **C**aritatiue quidē vt vix fiat cū recōsiliatio ē offensī qz
iniuriās z spoliator accōplices eoz semp debent hūiliter postu-
lare veniā ab his quos offenderunt nec spoliari aut quibz tal
iniuria illata est debent manere in rancore seu mala voluntate
s̄ libent̄ debent fratribus suis reconciliari. **C**ōs. **C**ōs. **S**edō fiat resti-
tutio caute vt si offensa est manifesta z offensus sit ryzannus vt
timeat̄ notabilia mala posse sequi reconciliatio fiat p̄ interposi-
tam idoneam p̄sonā. **S**i r̄ si est offensa occultā fiat p̄ idoneaz
p̄sonam aut p̄ p̄fessorem. **S**i autē confessio restituenti recipit
z nihil postea restituit nihilominus p̄mittens sibi liberat̄ z im-
munis est regulariter non solum a p̄tō s̄ etiam a debito resti-
tuendi. **Q**uia quem ecclia tolerat in sp̄iali maiori officio. eisdē
quis cōmittere debet in minori vix de instituendo t̄palia. **E**t nā
cui quis confidit de aīa pp̄ia p̄t confidere de t̄pali substātia.
Si p̄o esset confessor p̄sona leuis z quā suspectā haberet q̄ n̄
restitueret fideliter non esset liberatus debitor tradendo ei nec a
p̄tō nec a debito. **U**bi autē talis p̄sona nec creditur nec susp̄-
cita habet z tradit̄ ei qd̄ restituendū ē si non restituat z tradēs
credat sicut habet credere q̄ restituit liberatus est fm̄ deum qz
fecit quod in eo fuit **S**i quidem venit ad noticiam suā qz p̄fes-
sor non restituerit de quo nota infidelitatis non habetur vt p̄-
mittit̄ tūc tenet̄ restitūē l̄ p̄curat̄ qz p̄fessor cante restituet̄ **T**er-
cio d̄z restitutio fieri pure ne sit t̄palliatio mala l̄ fraudulētia.
Forma ḡ restituēdi cāonica fm̄ doctores hec ē **A**ut h̄z debitor
vñ soluat **A**ut simplr̄ n̄ h̄z **A**ut h̄z vñ soluat s̄ h̄ non p̄t fac̄ ere
sine magna iactura sui z sue familie **S**i p̄t solvere bene tūc sol-
uat integre vix caritatiue caute z pure. **S**i p̄o simplr̄ non pōt
tunc p̄t recte agere p̄niam licet non restituat dum tñ doleat et
pp̄onat restituerē q̄s̄ito poterit **S**i autē poterit s̄ non sine ma-
gna iactura sui z suo z tunc fm̄ **R**ay. studeat confessor rectifi-
care voluntatem debitoris z velit restituere ad arbitriū bōi vi-
ri v̄l p̄fessoris z sic satisfacere mō sequenti **P**er ar ḡ debitor re-
missionem debiti cui tenetur z si ille remisit libere solutus est.
Si em̄ illi quibz tenet̄ misericordit̄ totū vel p̄tē remiserint d̄i-
modo debitor sine fraude petiuit z q̄ntitatem debiti si p̄t exp̄-
rare v̄l alit̄ beniuol⁹ esse **U**el petat dilatoēz a spoliatoz aut q̄bz
tenet̄. v̄l assignet eis certā p̄tē d̄ereddidit̄ suis am̄cabilit̄ de
q̄ eis satisfiat successiue faciēs sup̄ hoc eis bonā cautionē. **S**i
p̄o oēs sibi denegēt dilatoēz z postulet̄ q̄ ip̄e cedat bonis suis
tunc tenet̄ hoc sine dilatoēz facere. qz fur z raptor sp̄ sunt in mol-

Primo.

Secundo.

Tercio.

De restitu-

ra restituen-
receptum
no con
re dicit
spoliator
etiam sine
lectur
tur cau
non sine
ad sp̄ p̄t
in manu
p̄porem
necessitat
portus
ut p̄mittit
nis op̄ibus
ut congru
ramen
no in man
bitum
ciū p̄p̄erant
de v̄l p̄t
cur z alit̄
cuis d̄ de
z op̄a
dicit
mas
si p̄t
capo
per
tenta
Vltimo
Infama
Noctū
P̄t̄ saltē
s̄ ḡ gressū
Proponas
s̄ ḡ sine
D̄m̄ n̄ ḡ
Legit̄
D̄centē
Postet̄ p̄t

De Restitutione etiam quoad famam.

CXXXVI

ra z ex sequenti semp arguunt peccati Semp itaq debent sa-
cere posse suum fm Guilh. etiam vsq ad venditōes heredita-
tis z oim bonoz etiā si oporteat ipm z familiam suā mendica-
re Quia fm Guicum semp facultas restituendi adest q̄dū
ip̄e debitor h̄z p̄ qd̄ satisfaccere p̄t nisi i extrema necessitate in q̄
etiam sine omi culpa accipit vite necessaria. z hec de forma qm̄
scitur cui restituendum est. Si aut̄ esset vaga restitutio. i. nesci-
tur cui restituendū est tunc in 3° cāu scz quando p̄t restituere h̄
non sine magna iactura sui z suozum scdm Ray. simpliciter z
absqz pacto z conditione debet totum resignare quod habet
in manu epi vel penitentiarij discreti. Et tunc ip̄e si viderit eū
pauperem z egentem det sibi partem vel etiam totum si cāraz
necessitatem viderit in eo z in suis Et si quid residui fuerit pau-
peribus alijs distribuatur Et ille qui restituere non potuerit p̄-
ut p̄mittitur z elemosinam recipit tunc orationibus z alijs bo-
nis operibus p̄ illis quibus restituere debeat recompenset p̄-
ut congruit Et si postea potuerit aliqua lucrari iuxta possibil-
tatem suam erogat in vsus paupm pro animabz eozum. Glo.
tamen Guilh. dicit q̄ nō est necesse vt fiat huiusmodi resigna-
tio in manus penitentiarij dum tamen alias paratus sit ad ar-
bitrium eius seu alterius boni viri satisfaccere Et in omni tali
cāu paupertatis quia ep̄s dispensator est paupm dilationem
det vel p̄tem remittat vel etiam totum p̄t viderit expediri si-
cut z alteri pauperi semp gestiēdo vt fideliter agat negotium
eius cui deberetur de iure dari si sciretur quatenus orationes
z opera satisfactoria fiant p̄ eo vl̄ pietatis alia exercitia Imo
dicit glo. Wilh. de materia decimarum. q̄ si quis sciēter decim-
as ecclesie multo tempore abstulerit qui diues est vl̄ potēs.
si penitet potest ei ep̄s gratis remittere vel in toto vel in parte.
exquo in postez vult cessare z eccliam iuri suo restituē. qz pro-
pter utilitatem illud facit. Cetera plura ad Restitutionem p̄-
tinentia quere supra de Emptione z Venditione. Et infra d̄
Uisuris z de Symonia. z sup̄ de Inuentis.

Famam leso qui. i. satisfaccere debes iuxta euāgelū
i. leso ex̄nti i. leso l'offenso ex̄nti. i. sine mora

Dñi saltē. tñ absentem celerant
i. nō gressu pedū i. absentem

Proponas aīo fieri sat. dū potes illi
s^c qz qd̄ sine die debet cito debet z h̄ ē d̄ rōne debiti

Omni nanqz die debetur debita iure
i. ex̄nti i. satis

Presenti leso leuif q̄ sat sibi fiat

Posset spectare ledēs tps moderatū

**De Restitutōe
fame p̄m Huber
tū sup regulam
bri Augustini.**

De Restitutōe per Iudeos fienda

R De Restitutōe depositi vel accō modati.

Lata culpa ē vti modatari dimisit rē modatā i platea z suēt ablata. **L**euis culpa ē vti p̄fatus talē rez posuit in camera sua ostio relicto apto. **L**euis culpa ē si p̄fatus rē modatā posuit i archa s̄ n̄ firmavit z sic res furef.

Quādo leuis culpa. seu lata. leuissima vlt̄ fit

f. re .i. restitui dz

In rē deposita post furata reparat̄

f. depositū vlt̄ modatū

.i. n̄ tenet restituere

L Casu fortuito sublatū non reparat̄

f. casus fortuitus f. casus fortuitus

f. incēdū

Ut sunt naufragiū ve rapina. ruina vlt̄ vltum

.i. puidet si p̄nt

Talia non pro: sus anticipare neq̄s

.i. induxi

Quādo fraude dolo suasi te v̄dere quicq̄s

f. nisi inducet

Qd tū haud alias v̄dideris penitus

.i. tal̄ d̄t̄ d̄ iure non tenet

f. p̄ctui

Nō stat p̄tract̄ qz dat causam dolo ipsi

Sz dū p̄posui rē v̄dere. fraude s̄z a te

.i. inducet

f. q̄ v̄lz z sic nota

bilis d̄nificoz

Sū suusus p̄cio. rē v̄dere q̄pe minore

.i. tenet

.i. satisfaciēdū ē de dolo

Hic stat cōtractus. solū p̄ fraude refundes

f. iuris p̄t̄

Demit cōingū ḡ wilhelm̄ vlt̄ monachātū

f. m̄tonio vlt̄ m̄oachatu

.i. nihilomin̄ tenet

His s̄z ipse dolo det cām nil tū obstat

.i. exactōes

.i. p̄pellit dz

Ad taxas solitas cōpellit̄ ip̄e iudeus

Vsuras p̄ter q̄ nil h̄z ecce iudeus

.i. pecūialit̄

Posset puniri per penas denarioz

His s̄z denarij sublati sic ab eodē

.i. inueniunt̄

f. restituere

Dnt̄ restitui si sunt q̄bus ipse tenet̄

.i. distribuāt̄. f. denarij p̄dicti

In ve pios vsus alias p̄tantur eidē

Ut p̄sul ve p̄bi reliqui suadēt. ve dabuntur

.i. incōitatem

Hec in cōe. terre vlt̄ in vtilitatem

Mōmonū rite p̄ctū z mōacha- tus p̄ p̄fessionez vel alias. nō an nihilāt̄ p̄p̄ doli

Iudei cogi p̄t ad p̄fueras exac- tiōes z nō alias s̄m h̄. thomā. **P**ecunia q̄ tor- quet̄ a iudeis p̄ p̄ca dz p̄ueri ad p̄ios vsus. s̄ debz maxie restitui il- lis a quibz p̄ vsu- ras exgo: seuit̄ si- tales inueniāt̄.

De Restitutione.

Quando necesse foret etiã sic posset ab illo
f. iudeo
.i. exigere

Talia quis petere fuato more suoꝝ
predecessoꝝ. put expēdant in vsus

Proxius rite pios.

Qui facit vsuras ab eo tu carpe posses
.i. si uenude⁹ siue xpian⁹ .i. recipere
.i. eleosinã .i. impotens ad soluendũ .i. pꝛ hoc

Donũ siue stipē nisi nō soluēdo fit ex hoc

Nam sic accipiēs huic restituet vl' eidē
.i. vsurari⁹

Quib⁹ accepit vsurās. sꝫ secus ē dum
.i. iurari⁹ .i. iuste f. vsuras .i. si non ex iustis suis bo/
nis exponendis

Vsurans quid hꝫ has pꝛet. si tñ haud his
.i. impotens ad soluendũ

Fit non soluēdo. pꝛeciũ sic quisqꝫ laboris
.i. hꝫ

A tali cape posset licet ⁊ retinet nil

Vsuras pꝛet. nam damnificat⁹ ab illo
s^e q

Qui sibi furat rapit aut. sibi tollere posset

Damnũ iure suũ. sꝫ hic fur raptor ⁊ ipse

Mil habeant nisi q̄ iam furta ve rapta pbant
.i. alienas. i. in spē. i. aufert. f. p dāno suo

Dũ res non alias specie. fert dānificatus

Histrion vl' meretrix. si les qꝫ suscipiētes
.i. qdlibet .i. ecclesiasticis .i. turpi cã ⁊ nō cã cleosine in
summa nccitate

Quicqd ab ecclie psonis turpit inqꝫ
f. ecclesiastic⁹ psonis .i. restituant

Non his restituant sꝫ dēt hec utilitati
f. sꝫ s^e quoꝝ sunt ecclesiasticoz bōa

Ecclie. siue dēt paupibus. alias sed
.i. alio mō vt. f. pꝫ

Hic notat qd⁹ restituere dnt in hōeste psona bona ecclesiastica q ab ecclesiasticis turpit receperit

De Restitutione.

R

f. bona ecclesiastica f. ecclesiasticus personis et non ecclesie p paupibus
vt dicitur est

Talia s. scipiēs ab eis dē reddet eis dē

.i. ecclesiasticę persone p sanguine?

Ut faciet diues v'l sanguineus ve potēs q̄s

f. diues v'l potens. zc.

f. ecclesiastica bōa

Qui sub fraude dolo ve minis qd tale recepit

Clericus ecclesie bōa si donat meretrici

.i. ex turpi facto seu cā

Turpit aut sibi dās hec raptor: reputat

.i. vtilitati ecclesie autoritate superioris. ar. i. 7. q. 4. si q̄s i atrio
f. ecclesiasticę rat

Ecclesie reddet totidē seu paupibus det

Iussio. p̄siliū. p̄sensus. palpo. recursus.

Participans. mutus. nō obstās. nō māifestās

Declarant p̄fati p̄sus q̄ad restitutorē fm b. Tho. Albi
z Alricū sic viz. Iussio. i. q̄n quis p̄babiliter credit ex sua iussio
one secutam eē rei ablatōem v'l nōie suo factā ratā habuit tal
teneretur in solidū alias non. Consiliū. i. q̄n ex cōsilio sequit
ablatio v'l dāmnū v'l p̄babiliter secutum creditur tenetur in so
lidum alias non. Consensus. i. vbi effectus in ope cooperati
onis ostenditur talis si non cooperatur q̄ sine eo dāmnū nō pos
set fieri tenetur in solidum Si autē sine eo fieret restituat q̄ntum
nocuit siue p̄ se siue per alium viz familiam suam siue per suos.

Aut quantum de rebus illis habuit vel expendit. Unde di
cit Petrus de palude. q̄ aduocatus tenetur restituere etiam si
ignozabat iustam causam p̄pter errorem iuris. Palpo. id ē
adulator: laudans sez raptozem quasi strennuum z h̄mōi h̄ic fi
ex hoc secutum est dāmnū tenetur in solidum alias non. Il
lud p̄ oppositum intelligas de detractore vel vitupatore.

Recursus vel receptans. i. quādo aliquis est receptor: latro
num v'l furum seu p̄donum z tenet eos ne cogantur restituere
vel dolo malo celat rem raptam v'l furtiuam ita q̄ ex hoc ip̄e
dicitur restitutor tenetur in solidū. Participans scz in crimine
latrocinij. i. qui malefactoribus h̄mōi se sociat ad spoliandum
Talis si sine tali associatione non fuisset rapina facta vel furtū
teneretur in solidum Si autē participat in crimine latronibus se as
sociando ad spoliandum at tamen q̄ sine eo spoliūm fuisset fa
crum talis non tenetur nisi q̄ntum ad eum p̄uenit v'l q̄ntū ne
cet casualiter v'l occasionaliter Si vero p̄cipit in re rapta quē
uo sciens raptozem vel accipiendo illud restituere tenetur seorsū

Cleric⁹ vel q̄libz
ecclesiasticus tenet
restituere bōa ec
clesie illicite p̄so
nis i q̄o est data.

Iussio.

Consilium

Consensus.

Palpo.

Recursus.

Participās.

Episcopus enim res
habet non sine p̄
causā q̄o est dā
sacrosancti et
Clericus ecclesie
restituere bōa ec
clesie illicite p̄so
nis i q̄o est data
Iussio. i. q̄n quis
p̄babiliter credit
ex sua iussio
one secutam eē
rei ablatōem
v'l nōie suo
factā ratā
habuit tal
teneretur
in solidū
alias non
Consiliū. i. q̄n
ex cōsilio
sequitur
ablatio
v'l dāmnū
v'l p̄babiliter
secutum
creditur
tenetur
in solidum
alias non
Consensus. i.
vbi effectus
in ope
cooperati
onis
ostenditur
talis
si non
cooperatur
q̄ sine
eo dāmnū
nō posset
fieri
tenetur
in solidum
Si autē
sine eo
fieri
restituatur
q̄ntum
nocuit
siue p̄
se siue
per alium
viz
familiam
suam
siue
per suos.
Aut quantum
de rebus
illis
habuit
vel
expendit.
Unde dicit
Petrus de
palude. q̄
aduocatus
tenetur
restituere
etiam
si
ignozabat
iustam
causam
p̄pter
errorem
iuris.
Palpo. id ē
adulator:
laudans
sez
raptozem
quasi
strennuum
z h̄mōi
h̄ic
fieri
ex hoc
secutum
est
dāmnū
tenetur
in solidum
alias non.
Illud p̄
oppositum
intelligas
de
detractore
vel
vitupatore.
Recursus
vel
receptans.
i. quādo
aliquis
est
receptor:
latro
num
v'l
furum
seu
p̄donum
z
tenet
eos
ne
cogantur
restituere
vel
dolo
malo
celat
rem
raptam
v'l
furtiuam
ita
q̄
ex
hoc
ip̄e
dicitur
restituere
tenetur
in solidum.
Participans
scz
in
crimine
latrocinij.
i. qui
malefactoribus
h̄mōi
se
sociat
ad
spoliandum
Talis
si
sine
tali
associatione
non
fuisset
rapina
facta
vel
furtū
tenetur
in solidum
Si
autē
participat
in
crimine
latronibus
se
associando
ad
spoliandum
at
tamen
q̄
sine
eo
spoliūm
fuisset
factum
tal
is
non
tenetur
nisi
q̄ntum
ad
eum
p̄uenit
v'l
q̄ntū
nec
casualiter
v'l
occasionaliter
Si
vero
p̄cipit
in
re
rapta
quē
uo
sciens
raptozem
vel
accipiendo
illud
restituere
tenetur
seorsū

Sed quid t̄ qua
lis op̄olam q̄
z furum. C
cooperatur eis
receptorem
C

Secundus
sententia sed o
p̄nat z com
tenetur ad resti
accipit z con
restituere non tenetur
sententia tenetur
rem ad restitutionem
habilis z con
poterit tamen con
in toto vel in
continuet bonis
ere non tenetur
sententia vel p̄
vel associatio
vel detractorem
factum z t̄ om
talis tenetur d
omni dāmnō qu
vel occasionaliter
z t̄ omni sine ali
rata. i. plus p̄
non p̄diligent

De septem Sacramentis in generali.

S

In hoc tamē existimatio habenda est vt qui magis strennu
 um z qui maiorem timorem incussit hostibus etiam plus tene
 acur **S**it in casu quando aliqui associantur raptoribz z cre
 dunt qz etiam sine adiutorio suo vel instigatione sua damnum
 fecissent h non tantū. tunc tenent ad illud qd p babilif credūe
 eos fecisse ppter suam instigatōem vl' adiutorium. ¶ **Quare**
 est **S**iqui associantur raptoribz z non ceopant eis ad aliqd
 damnū faciendū sunt tñ aio parati defendere si forsan illi spoli
 andi res suas a p donibz defendere potuissent z ppter suam pten
 tiam z factoz eius non audebant resistere spoliantibz l' domos
 suas incenditibz. Et si sic se quis associavit non p̄t eē liber a
 restitutiōe **I**mo si aliqui aio pacificandi vadunt cū raptoribz
 non excusantur nisi hoc significent aduersarijs. qz alias aduer
 sarij timore eoz non audent res suas defendere **U**nde idē est
 acti inuarent secus si intimidauerunt aduersarijs quia tñc viden
 tur esse in pmo casu. ¶ **Quintus** est viz **Q**uifit cā totius dā
 ni tenetur in solidum. i. de toto damno **S**it in casu quo plu
 res raptores quorum nullus induxit alium ad eundū necerat
 aliquis dñs alterius sed quilibet p se vt dicit Ray. si vadūt in
 simul qñ sit vnus exercitus qlibet tenetur in solidum **Q**uia in
 tali casu qlibet inuat alios z facit eos fortiores z oēs sunt coo
 patores **A**lias si non iuerunt sil' h qlibet sepatim p se faciat
 damnū quilibet tenet p eo qd fecit. **I**ntellige fm **U**lcia qd
 iam dictum est qñ vnus sine alio non auderet vl' non posset dā
 num facere qd iam dictū est **A**lias quilibet tenet tantū p par
 te damni qd intulit. **N**ota etiam qz res furtiua vl' rapta resti
 tui d3 cū oibz fructibz z lucris q pcepta sunt z p̄cipi potuissent
 qz tenent ad interessē z ad oia damna. nec excusaf si res apud
 eū pereat. qz fuit in mora restituendi **S**i tñ dño obtulisset z il
 le noluit acceptare excusaf.

Quartus.

Quintus.

Septē sct' sacra
 ecclesie.

rism' firatō ordo charistia nitētia s' extrema

b ap. cō. oz. est eu. pē. daf vnctio z iugūg
 f. fidelū ad suscipiēdū ea

f. illa duo sacra ecclesiastica

Quipe volūtat' sct' ordo cōiugūg

f. qnqz sacra ecclesiastica suscipiēda a fidelibz

f. fidelibz

Cetera mandant' dū tpūs z his locus assit

f. oibz alijs sacris. qz ianua ē oim alioz sacroz

f. xpi qz d3 p essentiā

Maior in effectn baptism' corpus inesse

s' mai' d3 alijs qz fecit z iugūg xpi spōsi cū ecclesia sua vnica i.
 maculata spōsa .s. daf f. qz ab epo solū p̄fert
 p̄firatō

Conjugiū signo. maiori crisma mistro

Nota q̄tuor sa
 cta hnt qndā excellē
 tiā in hcatōe.

De septem
 Vita hō
 Odo bapti
 la mactatō
 Doterburg
 Sacrament
 Anintercum
 milt in lictō
 C. An dū
 r. cū cōfessōe q̄
 p̄cedat vl' cautiō
 lo dō vōm dō
 f. lūmo mēdico p̄
 suam hōis q̄qz
 itaqz hōia nou
 ad hōias s'
 rētur qz p̄p̄ q̄n
 ruz lēz mltitac
 as atqz iudicia q
 bonūis est p̄ iud
 culpa originālis
 gram hōis necer
 que mltitac simp
 circūlōne daf qz
 to dicitōnt p̄cra
 hōis p̄mā motus qz
 mōtō d' in calidō m
 dōm qz licet in circū
 sione h' est dō q̄p̄
 sūū circūlōne v̄s a
 onis signaculū fid
 ens circūlōne p
 em fides hnt annū
 Et hōmō d' dō
 Alter aut daf mō
 liz p̄p̄ta in effec
 daf h' etiam causā
 lica noue legis em
 la p̄cepta erant de
 bare p̄p̄tice mltitac
 erant de p̄p̄tice m
 dā mōmō cōi z p̄p̄
 res qz non mltitac

De septem Sacramentis in generali.

O. I. Ista tria sacra q: impmūt caracterē
Ordo. baptisim² nec cōfirmatio detur
I. a morte suscitato I. qdlibet sacm q: nō impmūt caral
cterē I. a morte suscitato

Morte resurgenti. reliquū s; reddiūt omne
I. septē singuloz ecclasticoz

Sacramentoꝝ formā mutās minuendo

Ant interumpis. ꝛc. quere s. d. Negligentijs
misse in littera N.

Cl. Notandum q sacra noue legis iustificanc z sunt vasa
z causa efficiens gr̄e instrumētalis tñ. Nō q in eis gr̄a s; hūalit
p̄tineat vl' causalit' efficiat cum in sola aīa habeat collocari z a
solo deo infundi. Sed qz in illis z p̄ illa sacra gr̄az curatōnis a
summo medico xpo oportet hauriri lz nō alligauerit potentiā
suam sacris qn p̄ alias vias gr̄am suā p̄ferre valeat. Iustificat
itaq; Sacra noue legis qd̄ vetus lex pp̄rie nō fecit s; m̄ Aplm
ad Galathas 2°. Si data esset lex que posset iustificare seque
retur q xps gratis mortuus eēt. i. sine cā. Sed videt tñ q̄ ve
tus lex iustificaret. Quia Leuitici. 18. d; Custodite leges me
as atq; iudicia que faciens homo in eis viuet s; vita sp̄ialis
hominis est p̄ iusticiam. s; ꝛc. Item p̄ circūcisionē tollebatur
culpa originalis sicut mō p̄ baptisimū s; culpa nō aufert nisi p̄
gr̄am sicut nec tenebre nisi p̄ lumen s; Circūcisio p̄ferbat gr̄az
que iustificat simplr. Item eēs moderni doctores tenent q in
circūcisione dabat gr̄a s; ꝛc. Ad p̄m̄ igit' obiectū dōm q̄ p̄ ran
to dicebant p̄cepta legis custodientes viuet qz per hoc euade
bant penā mortis sp̄alis z corpalis q̄ p̄ legem transgressorib;
inferebat in casib; multis vtz ex decursu huius legis. Ad 2^m
dōm q̄ licet in circūcisione dare gr̄a hoc tñ non erat ex circūci
sione s; ex fide xpi venturi quā habuit Abraz cuius fidei sig^m
fuit circūcisio vtz ad Ro. iij° vbi d; Et signū accepit circūcisi
onis signaculū fidei iusticie quā fidē p̄stebat se recte suscipi
ens circūcisionē p̄ se si erat adultus z p̄ aliū si erat puul'. Eadē
em̄ fides fuit antiquoz z modernoz licz mō magis sit explicita
Et hoc mō doctores dicunt gr̄am fuisse datā in circūcisione.
Aliter aut' dat' mō in baptisimo q̄ habet efficiaciā a passiōe xpi
saz p̄pleta in effectu pp̄ qd̄ nō solum est signū gr̄e in baptisimo
dare s; etiam causa efficiens instrumētal' tñ vtz dictum ē quia
sacra noue legis efficiunt qd̄ figurāt. Scienduz q̄ Hora /
lia p̄cepta erant de operibus virtutū generaliter z sic iustifica /
bant politice iusticia p̄ omni virtute accepta. Iudicialia vero
erant de p̄racticib; iustis inter homines z sic iustificabant iustis /
cia minus cōi z politice. Cerimonialia deniq; vt dicit docto /
res q̄ non iustificabant nisi in q̄ntū. fiebant ex obīa facientium

CXXXI

Resuscitatus a
morte non d; re
ordinari. ꝛc.

Corruptō forme
cuiuslib; sacri q̄
ad p̄ncipalē sen /
tētiā tñ impedit
z non aliud.

De Sacrilegio et Sepultura ecclesiastica.

S

quia non continebant aliquid iustum sibi se h. tñ ex leg. d. eter /
minatione. S. oler dicitur a doctoribus q. deus salutem hominuz
operatur per duplex instrumentum viz per humanitatem as-
sumptam tanq. instrumentum coniunctum scz deitati z p sa-
cramenta ecclie tanq. instrumentum separatum sicut secur. ha-
bet pncipaliter motionem suam ab ipso artifice tanq. pnci-
pali agente z secundario a manu artificis cuius motione agit
securis immediate tanq. instrumentum separatum in materiam
subiectam. Simili modo sacramenta ecclie tanq. instrumen-
tum separatum habent efficaciam z virtutem a xpo deo z homi-
ne in quorum vnione infinita est efficacia. virtus infinita me-
ritum infinitum.

f. ex iure z n. ex cōdicat. maiore viz infra
f. cōplo
vl ecclia

Ite facies hōicidii
i ecclia de iure cōi ex-
cōicat. n. ē maiore sed
excōicat. tanq. enor-
mis sacrileg. z hōici-
da crudel. N. z ec-
clia tal' ipso iure inter-
dicta ē siue sanguine
violata.

Sacrilegus fertur spolians templū. vl' ipso
.i. pcutiēs. .i. aūquē s. vl' leuit s. pberat f. ecclie

Aedens quē grauitur. seu claustro cōtiguato
.i. alio q. cūq. f. violat .i. ecclias psonas
quascūq.

Aut aliter violat. vl' quosq. spūales
f. ecclie vl' psonaz ecclias
.i. vsurpat

Aut hoz rapuit p vim bōa. vl' male captat
s. in casib. nō cōcess. d. iure f. ecclia vl' cōplo dei
.i. aliq.ē

Aut vi quē capiens ab eodē sacrilegus fit
p. 17. q. 4. Si q. s. f. maior s. h.
minore excōicat. ē

In templo quemq. pinens nō est anathema
Similia ad ppositum quere supra de Emuni-
tate ecclesiastica in littera E. in principio. Itē eti-
am immediate. f. circa. s. Est vrens. zc. Item de
Excōmunicacione maiore quasi circa finē. s. Ec-
clias ve domos. zc.

f. loco s. vl' .i. sacrata etiā ipa ecclia
interdicta

Sacrū ē sacro. ē sacro nō sacra tollens
f. loco

Aut ē nō sacro sacra tollens sacrilegus fit
.i. eandē viz p. dictā .i. sacrata. etz ipa ec-
clia interdicta viz infra

Hancq. dat ecclia libertatem sacra nondū

De Sepultura ecclesiasticarū quī carent ea.

S CXL

Presulis assensum si sit cōstructa per ipsum
f. saltē f. ecclia nō dū psecrata
f. libertatē f. cōsecrata .i. eā dē libertatē

Quā tenet ecclia sil' hanc cimiteria suant
f. libertatē s̄dictā .i. ecclia

Hanc interdictū templū suat q̄z cunctū
.i. sacrilegij .i. in iure .i. habent

Sacrilegi casus q̄z plures iure ferūtur

f. incēdēs .i. ecclias z cimiteria l' domos p̄tignas ecclie
.i. exēdicat' matorē

Est vrens sacra loca v' frāgēs anathema
f. p̄ter imediate dictos .i. exēdicat' minore

Sacrilegus reliquus est anathema minus
f. p̄ter minore z matorē exēdicatōem f. sacrileg' dictus
viz de iure

Has preter. penas. nūmox sufferet artas
f. i. parochia viz sine licentia sui pastoris

Se quis parochia sepelire potest aliena
f. sacz q̄buscunqz s' al's nō

Sive locis alijs q̄ ius suant tumulandi
f. seculares viz ipō iure

Hanc sepultura p̄ cūctos libera constat
viz vrs. h̄z d̄ absolutōe q̄si per totū

Sz non tā plane cōfessio libera fertur

f. locz .i. nec matorē nec minore exēdicatū
p̄sertz manifestū vrs. j.

Nō tumules sacr' mat' min' aut anathema
s' qz q̄ad eccliaz .i. exēdicatū matorē s' aliquē i locz sacris
nihil excusat

Et licet iniuste maledictū. nec tumulābis
.i. exēdicatōe s' saltē

Strictū iure palā maledicto iure minore
s' sepelias aut tumules in locis sacris
f. xp̄ianos

Sic nec blasphemos. paganos. siue iudeos
f. de iure

In sacrisqz locis hereticus haud sepelitur
f. aio se exercendi s' ad letale vuln'
s' cr' si superuixerint p' vuln'

Hast' ludentes hinclesi post morientes

Q uij

Nota q̄ Hyderin suo manuali d̄t eē exēdicatus q̄ abstrahit v' tolent' d̄ ecclia ad eā p̄fugientē .i. 7. q. 4. **Diffinituz** z c. **Fract' h̄ ex Anth.** n̄ h̄z nec p̄ticitat' h̄ exēdicat' d̄ ē. z ecclia interdicēda

Sepultura ecclie siastica ē libera z pud q̄cūqz loca q̄ de iure aut p̄iurē legio ius sepeliēz di habent

Hic enūciat' plures casus q̄b' de iure aliquis p' mortē caret **Ecclie siastica sepultura.** z si tumulatus fuerit **exhumabitur**

De Sepultura ecclesiastica et quicquid ea.

S

viz hastis ludentibus .i. eucharistia s^c rñ. s. i loco sacro
et lectis v^ts.

Istis cōtritis datur eucharis. haud tumulāt
s^c tumulāt in loco sacro .i. ex desperatōe .i. occidens
s^c v^t

Nullus et iratus. desperans se nece plectens
s^c nihilomin⁹ in loco sacro .i. qñ qñ ex furia se occi-
dit v^t casu mortu⁹ ē s^c s^c d
ardore cadens et silia

Sed tumules furia v^t casu morte pacta
s^c alicubi .i. sepeliri d⁹ p⁹ infēdi-
ctū in loco sacro

Ast interdicto posito nullus sepelitur
s^c sepelit⁹ in loco sacro s^c aliqd .i. sine p⁹ritōe .i. p⁹po

Nec monach⁹ retinēs p⁹riū moriēdo sub ipō
.i. oīs peccator notor⁹ sepelire p⁹hibet
i sacro loco viz p⁹sertim Raptor rex p⁹ violentiā q⁹ si i mortem
distulit iporēs restituere qñis peniteat nisi amīd p⁹mittat res-
tituere carebit ecclesiastica sepultura.

Nota quō dā/
nato ad morte⁹
et penitēti nō ne-
gabit ecclesiasticā
sepultura d⁹ Ju-
res dabit ei

Naudq⁹ dolens peccans not⁹ nō p⁹siliatus
.i. nō p⁹rit⁹ .i. p⁹ctōr .i. notor⁹ s^c eccle⁹
.i. nō .i. nō semel

Qui semel haud anno cōicat haud ve fate⁹
q⁹ occultū publicari nō d⁹ s^c Anth. s. loc⁹

Hocq⁹ palā cōstet in sacris nō tumule⁹
.i. nō cōicās nec p⁹ritēs. i. p⁹ritōis

Vno sub teste nisi mōstret signa doloris
Articulo mortis.

Sed plexus morte si penitet hic sepelit⁹
s^c i loco sacro
s. p⁹ iudiciū s. plectēdo. s. de iure

Nā corp⁹ xpī dū penitet huic tribuet⁹
s. nō sepeliēdis i cimiterio v^t sacro loco s^c sepeliēdi s^c s^c exstitit

Iugis abortiuū. baptismū nec quib⁹ vllū
s. q⁹ careāt ecclesiastica sepultura .i. ex cōi⁹ mio⁹ s^c s^c

Luctos iūge. mior q⁹ dat maledictio s^c i l⁹ra E
s. sup⁹ singul⁹ s. aliquē s. loca s. ille

De fatis tumulans sup⁹ sacra sacrilegus fit
s. p⁹ dicit⁹ aliq⁹ corp⁹ s. de iure
viz eccle⁹ v^t cimiteriū

Nec locus ex fossis sacer. interdict⁹ habet

De his q̄ Sepultura ecclesiastica caret & Symonia

vis aliquē de p̄dictis oib; q̄uis maiore nō fuerit excoīcat⁹

.s. q̄ sacer loc⁹ ex dicit⁹ p̄phanat

SCXLI

Sicuti infossus mox extumulare iuberis

f. sepult⁹ in sacro loco

.i. maiore excoīcat⁹

f. sacer

vis p̄ effossiones ex
cōmunicari

Si maledictus erat. locus inderecōsiliat⁹

.s. q̄dē .i. excoīcat⁹ maiore d̄ iure

.i. manifeste excoī/
carum maiore viz
supra de excoīcati/
oib; maioribus

f. locis

Est anathēa. sac⁹ tumultādo palā maledictū

**Cetera de sepultura vide hic infra de Symonia
& de Testamento.**

**Sermo si in dominica vel festo teneatur sub
mortali audi i quere de Missa.**

.i. symonia .i. a munere

In sacrament⁹ symon fit. munere siue

.i. in illo q̄d annexū ē spūali

s^c vel

**De q̄duplici sy
monia.**

Actibus aut sacris. annexo spūali

f. aliq̄ ecclie

.i. symonia⁹

Unde sacra vendens vlemens symon extat

vis illud sac^m cū sequentib;

**De symonia t̄ca
facta & factalia**

Ut sunt baptisma. cōfessio. missa legenda

f. de sacramentis v^l sacramentalib;

f. sacra/
mentalialia

Aut precio soluens quicq̄s vendendo v^l illa

f. p̄ pecunia v^l equalenti s^c q̄

Vel qui pōtificem sic cōsecrat. aut bñdicic

f. v^l abbatissam

.i. aliquem

f. p̄ p̄cio

.i. p̄ pecunia

Abbatem precio. v^l quemlibet ordinat illo

s^c si viz sac⁹

.i. sac⁹

f. p̄ pecunia symonia est Idem
est de calicib;. vestib; linteamib;
bñdicendis f̄m goff. & hosti.

Trisma v^l hoc oleum precio bñdicic⁹ alium

**Si sacerdos tenetur ad celebrandū vel ad exequias v^l alia
officia non potest aliquid p̄ hmōi exigere Si non tenet ex ofi
ficio & deficit sibi sumptus p̄t aliquid accipe. i. q. i. Dutes Nā
opas suas locare p̄t siue ad diē siue ad annum. Extra ne plati**

De Symonia varijs modis.

S

vices suas ca. vi. Si sumptus huiusmodi non tenentur talia faciens ex avaricia est turpe lucrum.

De Symonia circa actus spirituales.

Hinc viciare solet symonia actus spirituales

i. aliquis symoniae est

Ut vendes vel emes divinas inquit laudes

s. symoniae est s. p. pecunia s. p. pecunia principaliter pro favore. s. propter misterium boni redit eorum hoc non est spirituale

Sic ut agas anniversaria. predicet aut quis

i. p. pecunia symonia est i. debita fieri

Seu fiat peccatio vel correctio iusta

s. p. pecunia s. p. pecunia

Quis in pecunia ut ipse eligat in episcopatum aut rectorem iuratum est per lucrum non symonia

Vel sic dispensans quis. seu qui visitet iste

s. fiat propter pecuniam vel pro illa s. fiat propter pecuniam vel equalens

Sive vicarius. aut ingressus religionis

s. ad docendum in scola s. nihilominus

Quis sit prebenda mihi quod doceam peto nummum

Circa ingressum religionis Notandum quod intrans religionem aut monasterium cum pacto de datione temporalibus est symoniae vix c. in tantum c. vendens. eo. Dicit tamen Hostiensis. Host. Ray. z Berni. in c. quoniam symoniaca eo. quod si monasterium esset tenue et post se non diceret volenti intrare Si vis vivere mecum porta tecum quod licet relinqueret recipere in bona nostra non sufficit. Si iura presertim teneas oportet b. thoma. in summa dicens quod in ingressu monasterii non licet aliquid recipere vel exigere quasi proprium sed pro victu persone recipientis licet aliquid recipere si non sufficientes opes monasterii ad hoc Similiter licitum est propter devotum quam quis offert monasterio vix eidem largas elemosinas faciendo quod factum quis vel alii recipiatur sicut licitum est econverso. provocare alii queque temporalia beneficia ad devotum monasterii quibus non sit licitum aliquid ex pacto dante vel recipere ut quis recipiat c. quod pro. i. q. 2. Rodonei. etiam tenet quod quoniam monasterium est tenue et indigens quod non est symoniacum etiam pacet in talibus dummodo non fiat pro spiritualibus preferendis sed pro expensis faciendis vel recompensandis. unde tenet quod licet exprimeret notare quantitate muneris et sic placet quod presertim. Et quod e. quod videntur tria et maxime d. c. symoniaca dicit quod loquuntur quod super pretiosum propter fraudes et id fundat se super presertim quod cessat in foro ante vel loquuntur nihil pro ingressu. sed non loquuntur quoniam pro revelatione sumptus exigere possit quoniam monasterium aliter *s. symonia* *non pro.*

Symonia circa annexum spirituale.
Notandum quod vasa sacra propter eam et sunt spiritualia Ideo vendendi pro alteri ecclesie in eadem forma. sed laico vendendi debent prelati.

Sic symonia et viciat annexum spirituale

s. symoniae est s. quod dicitur i. c. necessitate

Ut vendes vel emes sacra vas absque necessitate

De Symonia.

Sive sepulturas. decias aut ius patronatus

Officiū vēdineq̄t abs aliquo tumulādi
.i. ab .i. sepulture .i. sepult^o ē

Vēdere nō posses t̄ram qua q̄s sepelit̄
s^c v^l lapidē

Nectūbā vēdes qua quis fuerat tumulatus
.i. p mortuis

Sz vendi pura tumulāda p̄t tibi t̄ra
.i. p̄dictis s^c vendētes v^l emētes

Istis iūge bñficiōz ius q̄z fructus
.i. p aliq̄s

Utputa detentos. a p̄latis vedare t̄
.i. p pecunia v^l alio p̄hibito in iure s^c symonia ē .i. p̄sile p̄dictoz

Talit̄ ecce bñficiū. par seu daf̄ hoz

Dec vendēs v^l emēs vt symō iure tenebor
.i. inhōeste aut p̄phane .i. ecclie

Aut male tracto loca sacra v^l res inq̄o sacras
.i. diuersi sacri .i. ecclie

Ut sunt ornatus tēpli v^l sunt sacra vasa

C Nota fm̄ Panoz. in. c. y. Et eccliaistica bñficia Aliq̄s facies pactū cū illo cui bñficiū p̄fert vt retineat aliquā portio/ nē bñficiū symoniacus ē. Nihilomin^o eps ex iusta cā z necessa rīa p̄t statuere vt reddat^r certi alicui^r bñficiū vacantis ad cer/ tū v^l sum laudabilē deputent etiā p̄ solutōe debitorū nōie z rōe ecclie p̄tractoz z nō alias. **C** Nota fm̄ Panoz. in c. cū clerici d̄ pac. Aliq̄s p̄mouend^r in rectorē alic^r ecclie z paciscens vt sol uat maiorē portōem collatorū ē symoniac^r. Silt^r si p̄moued^r p̄p̄ia autoritate obliget se ad pensionē z nō tener collatio.

Munera sic faciūt symonē q̄nq̄z notari
s^c illa .i. curpi .i. obsequio vel seruitio sz

v^l suris mercantijs vel lenocinijs vel ad carnalia deputato vt quia fuit ad vtilitatē p̄ sanguineoz suoz z similitū

Ut si donent̄ in honesto. p̄ famulatu
.i. bñficiū .i. alia sp̄nalia

Ordo ve p̄benda v^l sint bōa cetera sacra
.i. aliq̄s dispōit alicui ordmē v^l bñficiū qz fuit ad vtilitatē con sanguineoz suoz v^l sp̄nionij sut. l. c. ruis .i. aliq̄s

Talia v^l p̄fers vt sanguineis famule t̄

CXLII

Symonia ēca se pulturam z ēca alia ecclesie bōa.

Circa munera ab obsequio.

Itē tpalia dari possunt p̄ redimēda ve/ ratiōe i sp̄nialibz Sz h̄ sup iure sp̄niali tūc solū hēbit locū q̄n p̄ cōo p̄stat redimēti d̄ iure suo.

Nota. p̄hibitiō ē per p̄stitutiōez ecclie z iō symoniac^r iudicē q̄ renūciat ecclie vt de f̄ alteri sz nepoti suo.

Silt^r Vicariā Ca/ staldionariū. Aduo/ caciā Jconia. reddē do sz Bolf. extra eo. ad nrām.

De Symonia circa diuersa.

S

viz tu alicui s. ecclesiasticum s. z hoc pacto

Seu donando bñficiū tali rōne s. ille s. tali bñficio p̄stiro .i. tuis

Hinc vt p̄uideat p̄ sanguineis tibi rite

Nota si aliquid obsequium esset pure sp̄iale quod eēt impositum beneficio tunc indubitanter z ex pacto potest conferri beneficium Ita q̄ aliquis p̄mittat tale obsequium v̄puta ra de celebrando talem z talem missam z similia Sed quicum q̄ confert aliquid sp̄iale respiciens p̄ncipaliter ad deum z ad merita persone que per obsequia talia z alia bona p̄currūt hoc modo potest dari sp̄iale v̄puta qui in suum eccleie vel plati fuit romani z h̄mōi.

Symonia circa munera a ligua

Quando q̄s et audit rogitantē p̄min^o apto s. symonia ē s. p̄ bñficio v̄l sili .i. idigno s. symonia ē s. p̄sone s. bñficiū p̄ncipalr.

Canon de Absit oīs pacto. cesset oīs conuentio. l. q. 2. Q̄n̄ pio.

Indignis ve petēs solū rōne fauoris s. symonia est s. bñficia

Quisq̄s admittēs indignū sacra petentē s. aiaz s. symoniacus est

Cū cura q̄ bñficiū p̄scens sibi quisq̄s s. curam aiaz

Eccliam ve petens.

s. infra eū .i. symoniacus z cū s̄ vicq̄s v̄t p̄s in cronis

Papa velut reliquus symō v̄ esse malignus s. oīa supra de symonia

s. de aquino

Fata refert thome pars dicta secūda secūde

Nota s̄m Ray. Non licet petere eccliam vel dignitatē vel aliquid beneficium habens curam animaz q̄ntumcumq̄ sit dignus .i. q. i. Ordinationes. zc. Beneficiuz autē simplex li indiget sentiens se dignum petere p̄ extra eo. Tua nos. Lon cor. b. tho. 2^a 2° z in 4°.

z q̄d recipe sine symonia s̄m b. tho. viz p̄ sacris l' alio sp̄i rituali si sit vt h̄ nota tur.

Itē daē aliq̄d iudici eccl'astico vt fuerit iusticiā i sp̄ialibz etz i ep̄alibz s̄z Guil. symonia ē s̄z daē aliq̄d iudici laico n̄ est syōnta s̄. Guil' p̄ccat

Pro sacramentis aliquo seu sp̄iali s. s̄m b. tho. 2^a 2°

Quicq̄s si deē fiet p̄ref symoniā s. illud

Si ius diuinū cōcedat v̄l posituum s. ccedat

Aut cōsuetudo pia. formave constet hōesta

De Fortilegis et Diuinatoribus.

f. fm Athanasii

viz fidel' v' in/
fidelis

CXLIII

Magnū quippe nephas vt demonio doceat

.i. affit

Cui sit diuina semp scriptura pbata

¶ Notandū q' **B'ūs Augu'.** ad **S'impliciānū** de eo q' **Saul** pbitionissimū p'uluit q' diuinavit. j. **1°**. 28. **Dicit** Non est absurdū credere aliq' dispensatōe p'missum fuisse vt nō dnā/ re arte magica v' p'oiā h' dispensatōe occulta q' pbitionissimū z **Saulē** larebat se oñderet spūs nisi aspectib' regis diuina eū sen- tenciā p'ausur' **¶** Vel non p'e spūs **Samuelis** a requie sua exi- tar' ē h' aliq' d' fantasima z illusio imaginaria d' yaboli machina- tionib' facta quā scriptura **Samuelē** appellat sicut solēt imagi- nes rex suaz noib' appellari. 26. q. 5. **¶** **Hec** miz **¶** **Tibi** p'z q' b'. **Augu'.** videt firmare hanc sniāz viz q' **Samuelis** appitio potu- us fuerit p'stigiosa seu fantastica z dyabolica illusio.

Quāuis eueniat vt diuinus recitauit

.i. fortileg' .i. p'dixit

f. d's

¶ Permittente deo fiūt hec. vt p'bet ipse

f. viz Deutro. 18°

f. ipm deū creatorē n'rm

¶ Rite fidem n'ram v' q' veneramur amore

.i. ideo

.i. obertare te faciat

¶ Cur nil attēdas illis. ne demō aberret

f. illa spēs diuinā dī

¶ Proptus nō licita dat' ars notoria cūcta

f. arte notoria

.i. nitens

¶ Qua fac' implicita eū demōe pacta. laborās

.i. d' aliq' occulto sciaz acq'rere

.i. inefficax

¶ Quid p'eū scire q'uis penit' sit inane

.i. cursu sydez v' planetaz

f. aliq'

¶ Astris vtendo q' noscas rite futura

f. astris

¶ Que fiūt cāu seu fortuitu. v' eisdem

.i. opa

¶ Vteris. vt noscas hōim puta facta futura

.i. p'dicens

s' totū

s' esse

¶ Pro certo recitans. hoc scito supsticiosum

.i. h'

.i. cursu sydez z planetaz

¶ Vti nō licet astris noscendo futura

D ij

De Sortilegis et Diuinatoribus.

S

Ut q̄ causant̄ celesti corpe. sicut
f. futura
f. p. certo tpe. f. p. certo tpe
f. file ex certis causis
corp̄m celestium

Sunt frigus pluuię. siccū calidū. reliquū ve
.i. a dō .i. phibita

Constat ab ecclia sanctaq; dō vetitata
s. cuncta

Essē sup̄sticio seu diuinatio cūcta
.i. auctoritatem

Quod vim nō p̄stat ex natura. neq; patz
f. scriptis f. scriptis

Sanctoz scriptz. aut ecclie neq; diuis
s. ecclie s. ecclie

Noueris hoc vetitū. dic atq; sup̄sticiosum
f. p. singla s. f. q̄ fieri solet vario mō s. satis

Ex dictis. reliqua sit diuinatio plana
f. iuxta legē s. etiā

Dlectunt capite. diuinatoz. malefactorz
f. diuinatoz et maleficiū

Hos lex siue cremat. sed q̄draginta diez
.i. ius canonicū .i. h. l. malefico l. diuinatoz
.i. p̄niam durā

Imponit canon penam. vez manifesto
.i. eucharistiā .i. denegat. i. cleric⁹

Xp̄m nō p̄stat. clericus deponitur ex hoc
f. maiore h̄ minore ex cōdicatus c̄ ip̄o iure vtz s. de minori ex
cōmunicatōne f. laicus

Est maledicend⁹ laic⁹. sed carcere detur
.i. p̄rumax f. ciuilit f. laic⁹ p̄dic⁹

Austerus remanens. infam⁹ et ipse tenetur
f. ciuilit f. maleficos
et dinatoz

Sic est infam⁹ cunctus qui cōsultat illos
f. q̄ recitant s. .i. ex cōmunicat maioz tñ extra cor
de calit̄ ep̄i pus iuris sez in extrauaganti
f. xxiij.

Sortilegos plures maledicit papa iohannes
.i. sacrificas f. vltis

Demonio sacrans vt fias diues adoptans
Aut oleo sancto. vl' crismate sortilegādo

De Symonia quoad suspensionē & dispensationem.

Si corrupta nec ē intētio s; pia cōstat
.i. antea .i. accipientis pecuniā v'l aliud
s' hō est q̄ excusat symo
niā v'tō. d̄r

CXLIII

An quid erigere pactādo forma vetabit
.i. siue sacro v'l n̄ sacro .i. symoniā viz ordinē

Ordine cōmittēs symonē dū q̄s capit illum
.i. ab ordīs executōe .i. ab actib; viz ordinū q̄s ante
quē sic suscepit suscepit

De suspēsiōe q̄
ad se & q̄ ad alios
quā q̄s incurrit
ex aliq̄ ordinē sy
moniacē tcepto

Ordine suspēsus dat actibus & reliquoz
.i. p̄dicat .i. q̄ ad se s' suspēsus

Et quoad hic alios s'il ad se iure tenet
s' fuerit factū symonie .i. symonie .i. manifeste

Et licet occultū sed si d̄ crimine cōstat
.i. irregularitas inuoluet

Deponi d; simul hunc infamia fliget
.i. admistratōes tpalit .i. oblatā pecuniāz symo
& sp̄alit niace p̄ ordīs susceptōe

Atq; ministratū p̄dit latū q̄s nummū
.i. ignorātia facti .i. aliq̄s .i. symonie in sui ordinatōe

Ignorans ordinatus crimē fore factum
.i. sup̄ ord. executōe .i. simplr illi executōi .i. ordinatus sy
moniace

Aliq̄s ignorantē
ordinat' Symo
niace cpm̄ acce
det p̄ dispēsiōe

Presul dispēsat dū rite renūciat ipse
.i. hāc pecuniā p̄ ordiatōe .i. dispēsat

Si p̄sul cepit hūc nūmū papa redonat
.i. ordinās .i. q̄cunq;

Quicq; p̄scendo piā loquor ordine dādo
.i. bñficiū .i. in tali symonia

Dās ordinē ali
quē seu bñficiūz
symoniace. vel q̄
mediat suspēsus
est Jure.

Vel sic p̄bendā quācunq; dat aut medianādo
viz p̄dicat' aliq̄d p̄scēs aut mediās s' exiūs .i. q̄ ad se fo
lū suspēsus est

Hocq; palā constet. suspēsus iure tenet
.i. symoniā .i. eccl'astica sine cura s' siue .i. bñficiūz
.i. aīaz

Dox quoad hic alios. sed & occultū q̄ ad ipm̄
.i. symoniā .i. eccl'astica sine cura s' siue .i. bñficiūz
.i. aīaz

Recipiens digni
tatez symoniace
seu bñficiū cum
cura ē suspēsus
sicut ille qui or
dinez suscepit sy
monyace.

Per symonē dignitas. cū cura benefici
.i. symoniace p̄ aliq̄e .i. q̄ ad symoniam
.i. symoniaco

Si cōstent habita. par iuditiū erit illi
.i. p̄ ordie q̄cūq; .i. ordiat'

Si cōstent habita. par iuditiū erit illi
.i. p̄ ordie q̄cūq; .i. ordiat'

Aui nūc ordo dat p̄cio qd̄ cōtulit ipē

D i

De Symonia q̄ ad suspētionē & dispēlationē.

S

viz bñficiū cū cura l' digni/
ratē symoniace acq̄sita

Ep̄s dispēsat cū
illis q̄ benefici/
um ceper̄t symo
niace viz p̄ p̄ces
vel q̄ p̄ces fudeer̄t
p̄ indignis p̄stiz.

Est mortale pec/
catū p̄ se suspēsi
o ab ordie vel bñfi
cio occ̄te postea
i ill' m̄strans s̄
māifestū tale cri
mē suspendit ab
omni.

Pro se suspēsus
a bñficio sciēte
renūciare d̄z & pa
pa dispēsat ali/
as ep̄s

De Sortilegis &
divinatoribus.

Si sunt occulta p̄sul p̄fert memorata
f. p̄ aliq̄ bñficio bñdo s̄ licet

Quisq̄ p̄ces fundens carnales & sine pacto
viz carnales p̄ces fundēdo

Imo nec posita sic vlla p̄ditioe
s̄ perendo .i. cū talibz

Pro s̄ indigno. p̄sul dispēsat in illis
s̄ saltē f. p̄dicte symonie

Si p̄sul cōstet immunis ab hac puta culpa
f. aliq̄s .i. ab .i. bñficio

Pro se suspēsus abs ordine v̄l bñfici
f. symonie

Pr̄ q̄ crimen occultū reddi i p̄m
.i. in ordine & bñficio

Nō sine mortali sup̄ his post ip̄e ministrat
f. p̄dicte

Si manifesta t̄n p̄stent suspēsus habetur
.i. bona t̄palia

Ordine de cūcto. bona t̄pis haudq̄ ministret
.i. symonia nō dū habita dispēlatōe

Fructus p̄ceptos sub symone reddere debet
f. p̄ceptos fruct̄ s̄ symoniace p̄dicte

Tales ecclie nisi p̄tulit vtilitati.
s̄ h̄ n̄ q̄ f. q̄s puta q̄ad simplex bñficiū symoniace receptū
ad alios

Pro se suspēsus mox ip̄se renūciat apte
.i. symoniā factā .i. dispēsat viz p̄ ple
nā renūciatōem

Nā symonem sciuit simulādo. papa redonat
f. p̄dicte symoniam viz bñficiarius

Hanc ignorātī sublatū p̄sul & offert
.i. renūciatū p̄us plene

Cetera quere in l̄a f. de Frat̄nitate
& infra de Suspensione.

f. demonē

Qui diuinando. sathanā put̄ inuocat ip̄m
f. inuocantē s̄ ec̄ f. vitonē viz p̄ Regū

Hūc die phitonem sacra quē scriptura vetauit

De Fortilegis & Diuinatoribus.

CXLV

Baptismi v'l aqua facis hoc v'l corpe xpi
f. ciuitatē f. fm Bnith. h. aliq dicit q etiam occultus

Redderis infamis saltē dum sis manifestus
.i. illicitū z ex ope dei montis

Quādo p astrologū fit imago. demōis ē ars
.i. caracteres f. naturalit

Nanq; character ibi quē scribit nil operat
s. cū inuocatōe

Et pactū tacitū fit ibi cū demone certum
f. ad mtra miliaria f. rudes z simplices
sup aialia

Quas equitare putāt plures noctu ml'eres
s. z in spū f. ml'eres v'l viros

In somnis solum credas nō corpe duci
f. demōis .i. i mētib; fidelit

Talia sunt hostis fantasmata mēte fidelis
f. scōz v'l alicui? f. in collo v'l als

Reliquias secū quis gestās fidit yr illis
.i. licite fieri p̄t

Se d's aut sancti defendāt nō reprobāt

Collo diuina posses suspēdere v'ba
.i. suspiciofum

Dū nil p̄tineant vanū nec spes habeat
.i. in aliq .i. suspiciofo f. vano

In quoq; vano d's ex quo nō reueret
f. hebraica z ignota v'l nōta dei q̄si
Cineffabilia v'l nōta angelorum .i. caracteres

Incoſueta quidē dū nōia siue character
f. in carra f. secū v'l in collo

Scribunt dicit hec portans p̄spera cernet
s. dicit s. p̄dictū tale

Aut huic consile. fore scito supersticiofum
s. aliq

Articulos fidei miscēs herbis medicine
f. dñicaz oioem f. herbas

Atq; p̄cem dñi ponēs illas super egr
f. nō vana intentōe .i. licitū ē

Ut sicinde d's tñm veneret. obest nil

De Sponsalibus quō contrahūtur.

S

s^o saltem
f. p. dicitis

Nil tñ his aliud miscendo supsticiosum
f. mō infrascripto

Agros v^l pueros incantās nō phibet
.s. fiant

Quñ pces licite sūt adiuratio fiat
.i. xpi passionē .s. xpi .i. per tale sile

Per xpm passumq; crucē. foret aut pariforme
f. sequenti .i. s. hūf

Sponsalia quatuor
modis trahunt.

Quattuor ecce modis sponsalia iure trahunt
.i. alicui .i. d. futuro aut fu
turi temporis

Primo dū spondes cuiq; p vba futuri
f. vba de futuro f. int s. hentes
.s. saltem

Post q sit nulla carnalis copula facta
.s. 2° s. hūf sponsalia .s. 3° .s. s. hendo
f. quis alicui sponsalia
.i. pecunias v^l localia z hmōi

Dās sponsalicias acras. aut annulus arzat
f. 4° s. hūf sponsalia .s. sponsalia .i. de futuro aut futu
ri temporis

Siciuramento si firmas vba futuri
f. sponsalibus supradictis
.s. s. hens sponsalia

In his pmissum frāgēs dū fit sine causa
viz in q^{to}

Putata legitima mortale docet fore thoma

Itē d' Sponsalibus vide plura supra d' Impe
dimēto publice honestatis iusticie p totum.

Nota q in isto primo modo p^otrahendo sponsalia dicit
eē pmissio nuda q̄uis nō exprimit z ideo illā frāgēdo peccat
mortale s. m. b. tho. s. f. r. in sequenti modis.

Antonin^o addit adhuc duos modos viz qñ daf fides ab
alterutro qd p̄tinere videt ad iuramētū. Itē alio^o fuit sub con
ditōe z tunc distinguitur si cōditio sit honesta v^l inhonestā sic
in cōtractu m̄tionū distingui solet Ideo sile mō vt ibi est sic in
sponsalib; iudicāndū est. Item Sponsalia per metuz q cadit
in cōstantē viz p̄ra s. m. q̄sq; obligāt i foro cōscie s. non ecclē.
Alij dicunt q nec in foro cōscie nec ecclē. Ricar. in q^{to} di. 29
ponit rōes p vtraz parte z responsiones.

De Sponsalibus quot modis solvuntur.

f. subsequentibus

Octo scito modis solui sponsalia iure

.s. primus modus f. ante carnale copulā etiam extracto matris
monio sine copula carnali. imo altero invito. et qui remanet in
seculo contrahere potest cum altero viz approbataz et si cōfiteōdo

Alter spōsoz vadēs ad religionē

.i. cōmētie in seculo .s. f. m. Inno. Soff. et Hosti. qz dicūt
qz votū et pmissio sponsalū et Juramentū sunt equalis poten
tie vincula tē eo in sponsalibz p̄mū p̄ualet

Sed casti simplex votū nō illa resolvit

f. votū simplex

Post saltē factū sponsalia si foret illud

.i. sponsalia

Ante quidē factū votū simplex. ea solvit

.i. cōtracta. i. postea

Quivis iurant sponsalia tracta futura

viz yr nō sit spes cito redeūdi viz yr vel
mulier

Aut abijt lōge spōsus. vlturpe quid alē

viz incurabiles

Incurrit leprā puta. defectus silēs ve

.s. ex parte spōsi vlt sponse .i. affinitas quia viz spōsus p̄
cognovit consanguineam spon
se vel cōverso. i. mutuo

Sine supveniat hinc affinis. piter ve

f. sponsus et sponfa viz qz parit se absolvere p̄nt
f. doctores .i. iure pbant

Se post absoluūt. istud plures qz firmant

f. spōsus vlt sponfa f. sponsalia cōtracta
.i. volūtariē

Liboz quisqz volēs post hec si luxuriaē

f. quōqz

f. sponsalia cōtracta f. p̄ctū for
Cōtractōis. qz occultū nō solvit

Cū reliquo. nulla facit hec. dū sit manifestū

f. spōsa f. corruptōes .i. an carnalē copulam qz
per hoc solvunt sponsalia

Vel sit corrupta quā nō coeūdo notasti

.s. solvūt sponsalia. i. fornicatio .i. ifi deliras viz postea reperta
in aliq cōtractentiū

Sic et si fornicat sit spūalis

f. adhuc illegitime etatis .i. legitimaz

Quum facit impubes etate quisquis adultā

D iij

CXLVI

Octo s̄t mōi sol
uedi Sponsalia.

Notādū qz sponsalia
dissolvūt et si spōs
l' spōsa intrās religio/
nē approbataz n̄ sit
p̄fessus c. veniēs qui
de. vel vo.

Critē i sponsalibz po
ra sponsalia s̄t cōsum
manda vt d̄ spō. sic
ex lris. qd̄ et si verū ē
si i p̄mis sponsalibz n̄
infuenerit iuramentū
et in sedis infuenerit
f. m. Inno. Hostien.
Abba. et Jo. an.

Uz extra d̄ Spon
sa. c. Preterea h̄ q.

Sensus istī sp̄sus ē
qz si aliq̄s p̄ spon
salia tracta novit sine
coitu h̄ al's spōsaz p̄
aliū corruptaz p̄ cō
solvuntur sponsalia h̄ si
coeūdo percepit non
solvunt.

De Sponsalibus videlicet quomodo ipso iure solvuntur.

S f. p. ep̄m vlt̄ auctoritate ei⁹ .i. a sponsalibus
Postulat absolui sponsalibus an̄ peractis
 s⁹ z sponsalia solvunt̄ .i. legitimū f. i. sp̄sū z sp̄sā
Quoniam volat rumor aliqd̄ q̄ canonis obstat
 f. alicui .i. de futuro
 f. t̄pis

**In duobus casib⁹
 s⁹ n̄ s̄t̄ sponsalia
 s̄ p̄m̄t̄io in
 dicit̄.**

S i spondes alij referēs per v̄ba futuri
 f. sp̄sū cū sp̄sā vlt̄ ec̄tra s⁹ q̄ tā m̄t̄io iudicat̄ v̄t̄
 Extra eo. t. Si int̄ viz Itē d̄ sp̄s. duoz c. j.

Post q̄ si coeas. sponsalia scito soluta
 s⁹ s̄ba viz vn⁹ ad alicuz .i. p̄sentit̄. f. s̄bentū

Sic d̄ p̄nti dicit̄ dum sentit̄ v̄terq̄
 f. int̄ s̄bētes p̄ s̄ba de p̄nti

Quomodo sit nulla post carnis copula facta

Nota s̄m Ray. Si quis p̄traxit cū p̄ma sponsalia de futuro sine interpositōe fidei vlt̄ iuramēt̄i z cum secunda s̄lt̄ d̄ futuro sed cum iuramento debet contrahere cum p̄ima z agere p̄niam de p̄urio qd̄ cōmisit circa sc̄dam. Iuramentū enī non p̄t̄ eē vinculum iniquitatis **Con. host. Alb. z Jo. an.** S̄lt̄ d̄ d̄m qm̄ votū castitatis seu p̄tinentie simplex sequit̄ sponsalia etiā facta si fuerint illa p̄ora sine p̄missione z iuramēto nisi forte votū vellet implere p̄ p̄fessionē religionis approbare
 s⁹ seq̄ntia

**Trib⁹ modis ipso
 iure solvunt̄ sponsalia.**

Solvunt̄ iure sponsalia per tria sicut

s⁹ p̄mo .i. p̄ferens quis cū p̄sensu
 f. q̄ sic iudicat̄ tam eē m̄t̄io
 nium saltē in foro eccl̄e nō aut̄ p̄scientie s̄z b. tho. viz extra eo.
 t. Si int̄ viz z de sp̄s. duoz c. p̄mo.

Verba futura ferēs post q̄ sit copula carnis

s⁹ sc̄do viz s̄bentū sponsalia .i. aliquā
 viz post sponsalia rite p̄cta

Unus z illoz vadēs ad religionem

.i. fornicatio alicui⁹ s̄bentū

Sic z luxuria soluit dū sit manifesta

f. cūctis s̄dicatis viz sponsalia s⁹ s̄m Hostien.

Quasibus ac reliquis hec p̄sul solvere debet

f. ep̄o f. p̄ mutū p̄sensum viz extra de sponsalib⁹
 c. Preterea h̄i qui.

Aut sine p̄dicto se mutuo solvere possunt

Nota d̄ dū q̄ d̄ mero iure p̄pellit̄ d̄nt̄ s̄bētes sponsalia vlt̄ fidei z iuramēta fuer̄ cū cēsura eccl̄astica p̄t̄
 s⁹ fore .i. in sponsalibus apponit̄

**Nulla p̄na appōi
 d̄z in sponsalibus**

Noneris illicitū penam sponsalibus addi

De Suspensione in diuersis casibus.

Sifecdo maneat post vxoris neq; mortem
f. sic ordinar^o f. p'dicte

CXLV

Necius ascendat sacra nec retinens bñfici
f. eccl'astica f. bñficia

Et hoc coniugiu nec dissoluet eoz
f. susceptioe sacri ordiis cuiusvis vr̄s. d' d' P' d' oratio in l'ra

Saltu p'motus aut fungens ordine furtim
f. ordinar^o f. suscipiēs aliquē sacz ordiez furtiē

Nota d' Suspendiōe ordiatoz in debite p' ep̄m dispensanda.

Ut quia cōsensu sine presulis accipis illū
f. ordinē furtiuū

Nec fuit examen. nec presule rite sciente
s' vl' f. recipiēdo ordinē dolo

Nota q' isti singuli pnt etz dici Irregularitates vr̄s. i. p' d' Irregularitate sup istuz eū dē s. tibi positū viz Saltu p'mot^o. rē.

Una forte die sacz sumensq; minorem
f. ordinē aliquē f. cuiz aliq' minore ordi/ ne vl' eū 4° minorib; sit

Sine duos sacros. aut hos nō tpe recto
f. aliq; p'dicis. i. irregularis viz ab executōe p'dicci ordiis suscepti cuiuscunq;

Nō sis infamis vey suspensus haberi

Presul dispensat memorat; iure docente
s' aliquis f. aliq' f. p' re

De minorib; in ordinatōe,

Non sat; annosus sacro tñ ordine capto
s' ex h' p' ep̄m s' de iure es viz ex hoc f'm solēnes do/ ctiores f. irregularis

Es suspendendus nec suspensus nec es irreg.
f. ab ordiis executōe f. ordine

Sed post suspensus fungens illo dar; irreg.
f. a p'lato

Nō fungeris eo nisi det pus h' tibi papa
f. ordine nō debita etate suscepto saltē sacro

Presul dispensat sacris nō tpe recto
f. ordinib; f. susceptis

Presul dispensat sacris nō tpe recto
f. in minorib; f. ante debitam etatē .i. cū mē nozennib;

Ordinibus paruis p'sul dispensat in annis

De Suspensione in diuersis casibus.

S
Nota d' dispēsa
tōe cū ordiat' in
debito

f. ordinē aliquē
s' q' ē
i. cum aliquo minoē
ordine vel cū oib' mi
noribus

Una forte die sacz sumensq; minorem
s' sumendo. f. ordines
i. p'ntiaz inuigēdo
i. dispēsat
Cum tali

Sine duos sacros. p'sul fligēdo reponit
f. p'dictos trāsgressores

Tales uiuentes deuote claustra petendo
f. q'ad executōem p'dictoz ordinū
i. excoīcati maiore
p aliquem
f. p'fatis

Abbas restituet. sed si sup his maledicti
f. ordines
i. tales

Sacros sic caperent hos solus papa reponit
i. excoīcatō ez maiorē. f. q's
i. suspēsus d' iurē

Non anathema ferens iuxta ius pensus hī
i. eccl'asticē
i. iusticiā

Iudex eccl'ie qz cōtra ius tibi fuit
f. de iure

Causis iuditiy. mox fit suspēsus ad annum
f. p'dictū annū
i. irreglarz

Infra diuinis se miscens mox erit irreg.
viz forefacto
f. aurozitate

Dispensat papa sup hoc vl' cui dedit ipse

Collegiū plebis. p'sona vl' vnica plebis

Cuiuscunq; status. rē. Quere s' d' Excoīcatio
nibus epō de iure reseruatis.

Confuatores qui sunt a sede locati
f. aplica
s' sacris

Personis sacr' velocis. vt eas tueant
s' eas

Ne violentia nunc iniuria publica turbet
s' si
f. eccl'asticas vl' religiofas p'sonas
f. omiffa.

Ex hoc tūc alia sup has q's talia temptant
s' tū

Suspensi cōstant vt ab officio sed ad annum
i. suspēsis casus
i. symonia in suo loco

Plures suspensos sup' symon tibi mōstrat

De Suspensione in diuersis casibus.

f. hēdo f. de iure

f. vbi imminet v'l time
tur graue piculum

CXLVII

Singula cōiugia reprobanť nanq; coacta

Successio hereditat; q̄ratur sup̄ Hereditas.

f. aut cleric⁹ aut in minorib; vel in sacris p̄stitut⁹

f. officia seu sacra l' sepul
turam

Qui celebrat v'l participat diuina scient

f. corā v'l p̄cipādo istis

f. excoīcar; maiore salte; manifestis

De Suspēione
7 d' varijs mōis
quib⁹ icurrit ex
iure.

Ū manifest; interdict; seu maledictis

f. celebrans. f. q̄ ad dina v'l p̄cipans

s' v'l interdic⁹

Mox is ab ingressu tēpli suspensus habetur

**Horandū q; sepelientes ex nomine Int̄dictos in loco sacro. v'l manifestos viurarios v'l manifestos excoīcaros ma
iore excoīmunicatiōe s' excoīmunicati Extra de sepul. Eos qui in de. Vide s. de Excoīcatione maiore.**

f. ecclie

viz p̄dictus v'l cō
similis

Ingressus templi. put̄ interdicti iste

f. ralem suspēionē s' q; al; posses intrare

Post intrare caue sub diuinis celebrādīs

f. cunct; excoīcar; maiore

f. ab officio

f. qd̄ h; z

Est anathēa bñificio suspensus z offi.

f. q̄cūq; f. p̄ te secl'arē l' religiosum. i. excoīcar; maiore

Ordine suscepto dū sis anathema scient

f. ordinē aliquē. f. qd̄ q; s

Ac in apostasia capiens hūc religiosus

f. irregl'ares f. de iure

Infames dantur suspensi rursus habentur

f. q̄cūq;

f. symoniaco

f. occulto

Ordine suscepto d' symone non manifesto

f. bñficio

f. symoniaco

Aut sic suscepta p̄benda d' manifesto

f. in collarōe bñficio; z

f. i. receptione bñficio; z

f. i. i. meditatione bñficio; z

Put̄a donādo mediādo v'l capiēdo

f. collatio. f. eccl'astica. f. ab ordis executione

viz de iure

Sive sit hec dignitas suspensus reputar;

De Suspensione in diuersis casibus.

S

f. symoniace s^o tñ .i. vti debes f. a symoniaco suscepto

Quis nil dederis nō vteris ordine tali

f. sup ordis executōe p̄dicta.

Papaq̄ dispensat

f. infra septis

f. de iure

Omnis ab his ordinatus suspensus habet

s^o sic

.i. excoīcat^o maiore

Qui puta scismatic^o v^o hereticus aut anathēa

s^o v^o degradat^o

f. sic suscepto

f. a p̄dicto aliq̄ ordinatū

Vel sit depositus. hūc ordine papa reponit

f. s̄dicta s^o nihil excusat

s^o etiā nō excusat

Ista sciens agat ve sit ignorātia crassa

.i. p̄ saltū .i. ordinat^o

.i. executōe ordis

.i. p̄ saltū suscepto

Salto p̄motus nō ordine fungere capto

s^o postea viz ordinē

f. executōes ordis r̄ disp̄sarōes recipiendoz

Nec cape dimissum ni p̄sul p̄ferat illa

f. ad sup̄iorē ordinē

Vt tñ ascendas solus p̄stat tibi papa

.i. sine

s^o titulo

s^o saltē

Ab aliq̄ titulo seu falso dū sacer ordo

Quiq̄ p̄statur suspensus iure tenet

Si saltem symō interuenerit ordine tali

Notā dū q̄ iste iuxta rigores doctoz iuris peritoz depōi debet h̄ bec p̄a nec hodie nec an̄ fuabat Ideo dūc manere tales p̄ moti r̄ dz eis p̄uide/ ri p̄ ep̄m

¶ Notandū q̄ si symonia nō interuenerit idē iudiciū erit q̄ si furie fuerit ordinat^o vtz s̄. d̄ Irregularitate. qz ep̄s i tali ca su disp̄sarē p̄r. Et idē p̄z h̄ modicū f. s̄z. Salto p̄mot^o. r̄ s̄z sine aliq̄ symonia sic ordiat^o viz sine titulo n̄ ē pp̄rie suspēsus.

.i. p̄ p̄ba d̄ p̄nti f. alicui mlieri aut alias r̄re

Qui post p̄iugia de p̄nti rata facta

f. cū p̄us p̄xit f. postea

.i. carnalr

.i. sep̄mittit

Comixtus nō dū p̄ carnem se paciat

.i. ad aliq̄ facz ordinē

f. ab executōe ordis. f. de iure

Ad sacros ordinari suspensus habetur

s^o saltē. f. cū q̄ p̄xit

f. mlier f. sacro ordie suscepto do

Dū nescit mulier nec cōsensit sup̄ illo

De p̄p̄
Sicut q̄
Hec notā
q̄ p̄m
q̄ notā
p̄m
q̄ p̄m
a.
Ordinis at
Explano
La notā
om̄ p̄m
dos q̄ p̄m
Et nec v̄tē
Uempt
N̄ facis
Sine fec
i. arapū
Scrūptū
V̄crupulū
v̄ p̄dictōis
Sicut sus
e. ecce b̄ d̄
f. mlier
N̄ fr̄es
i. aliq̄
Sicut sus
Elapso nō
v̄tis ip̄o fac
Dotunt f
L. mlier fac
Que ḡuio

De Suspensione in diversis casibus.

Sensus ē q̄ quisq̄s in sacris v̄l minoribz ordinibz p̄stitutus ex
istens notorius fornicator. zc. vtz in sequenti p̄su
i. notori⁹

CXLIX

Hinc notus fornicator. sacer ordo minorqz
Notandū q̄ fm Jo. an. p̄ p̄trarii actū restituit ei beneficiū viz
p̄pniaz. i. dimissa p̄cubina vt d̄z dis. lxxi. Si qui sunt ubi d̄z
q̄ notorijs fornicatoribz interdicit̄ introit⁹ ecclie ad dina q̄ ad
peniteant. q̄ q̄ cito penitent restituant fm Jo. Sed Ber. d̄z
q̄ ep̄s d̄z cū eis dispensare.
i. ab

Notori⁹ fornicator i sacris vel minoribus ordinibus excommunicatus de iure est suspensus

Ordinis abs actu cūcto suspensus habet̄
i. p̄siliū p̄stantem.

Ex plano iure. cōstancia sed renocavit

f. de cetero in officijs diuinis cleric⁹ notori⁹ fornicator lz nihil
omin⁹ pena iuris remanet in eo viz q̄ suspensus ē q̄ ad sez q̄ ad
alios q̄n. notori⁹ ē.

Vt nec vitef nisi clamatus foret ille

Temptans q̄s ferze fimonē religiosus
i. aliq̄s

Vn̄ sacris decimis soluēdis quis retrahat̄
i. p̄frenti

Sive scient̄ ei sibi nō faciēdo fatēt̄i

Scrupulū tūc sup̄ his decis ex iure ferēdis
i. dandis

Visrupulū sciāt. haud p̄dicz. audiat haud q̄z
i. p̄fiterē. i. aliquē

Visrupulū sciāt. haud p̄dicz. audiat haud q̄z
viz a p̄dicatōis v̄l p̄fess. officio i. exercitac⁹ maiore
f. suspensionē

Sicē suspensus. p̄ sp̄nēs ē maledict⁹

i. ecce h̄z de Regularibz c. nō s̄ fr̄s Irē Alij duo ordi
solum li. vi. nes mendicantes

En̄ fr̄s p̄dicatores atqz minores

i. aliq̄e s̄ ad ordinē suū f. p̄frentē viz integro

Si quē suscipiant p̄frentē. cuius r̄ anno

f. anno f. suscept⁹ ad ordinē eoz

Elaspō nō dū quo debeat illi p̄bari

viz fr̄s ip̄o facto talit̄ suscipiētes ad p̄fessionē

Vox sunt suspensi ne quē capiant. q̄z pene

f. in suis statutis s̄ talit̄ suscipiētes i. dispesat
i. grauioris culpe

Que q̄uo: fert̄ subdunt̄. papa redonat

De Suspensione
quā fr̄es predica
tores ⁊ minores
sile ⁊ alij mendi
cates i cert⁹ casi
b⁹ d̄ iure icurte

A i

De Suspensione in diuersis casibus

S

ordinibz
[In reliquis posses. annu tñ añ fateri
f. pbatōis .i. p fiteri
f. p susceptōez hīc? p fessoz

Salicet expresse potes aut tacite p fiteri

Cl^o Nota dñ si aliq̄s expresse in ordie n̄ medicātiū p fiterur
et seclari hīc n̄ mutato illi religioi p̄se obligat quā p fessus
z Si ar fiat tacite scz p susceptōez hīc? p fessoz tñc i fra annuz
n̄ obligat illi religioi sp̄alit f̄ gnalit dñ recipies scz hīcū sic
eratz apre z si fuit sciēs z volūtari? z si i illo hīcū z volūtate tri/
duo p seuerat extra de Regu. p̄st. li. vi.

Inquisitorē qualē posuere minores
.i. ordinis minorum
s^o frēs s^o p̄dicatores

Si turbent p̄dicatores mortibi cōstant
s^o saltrē .i. sacro .i. frēs suspēsi s̄z

Suspēsi sacratio ordine. sicqz minores
f. p̄dicra vīz frēs p̄dicatoēs f. ad ordinuz
sacroz exccitōez

Talia temptātes in eos quos papa reponit

Antistem faciens indignū dico scientē
.i. antistitē f. eligēdo f. aliquē
f. d̄ inē. f. eligēs .i. bñficio

Suspensus cōstat tribus annis a bñfici.
f. aliq̄ vīz eccliaſtico aliq̄

Ob crimen iure suspēsus ab officio quis
f. eccliaſtico. i. p^oca. i. bñficio

Mox est suspensus a sacro post bñfici.
f. p̄dictū. i. irreglaritas aliq̄

Sed si suspēsum dedit hūc infamia iure
s^o aliq̄ .i. vīz f. eccliaſtico .i. ex hoc

Siue rebellio sicut ab officio nec eris tunc
.i. bñficio f. ex iure

Abñfici suspēsus. nisi sit ḡue crimen
f. crimē tale .i. ab f. eccliaſtico s^o ex inde

Ob qd̄ es abs hōie suspensus ab officio. mox
.i. bñficio s^o ex iure

Abñfici suspēsus stas. excipe crimen
s^o p̄stat s^o cr̄ .i. irreglaritas

Qd̄ leue siue rebellio nūc infamia cōstat
s^o solū .i. bñficio

Tūces ab officio suspēsus nō bñfici.

Nota q̄no suspē
sus ab vno z in
certs casibz suspē
dit a reliquo.

De Suspensione eius latores alijs casibus eius.

Quam celebrare p̄t pegrin⁹ nō manifeste
.i. sacerdos .i. in loco puato
 s̄ d iure .i. eccōicac̄ p̄ d iure
Ualis ab officio suspendit qui maledicit
.i. excōicare maiore. i. q̄rē debes s̄ d excōi.

Qui posset iure maledicere q̄ris ab añ
s̄ saltē .i. d iure .i. abbatissa v̄l p̄sulis

Sed nec ab officio suspendit femina sacra
.i. q̄ ad se

Omnem suspēsū q̄ad aut alios sit ad se
.i. ab .i. a iure. i. suspēsio p̄ dicta

Sine sit abs hoie v̄l iure ligatio talis
.i. de iure .i. suspēsū p̄ dictū
 .i. eccl̄asticū

Iuste vitabis hūc officiū facientem
s̄ saltē .i. notor̄. i. d enūciat⁹. .i. suspensū

Simultis cōstat. notus. clamatus ⁊ ille
s̄ saltē

Tantū suspensum p̄ se vitare nequibis
.i. suspensum .i. p̄ maiore excōicac̄ōe

Vt p̄ mortali maledicto siue minore
.i. talē suspēsōez

Naud appellabit suspēsus ab officio post
s̄ appellabit postea .i. eccl̄ie

Nec qui suspensus sit ab ingressu puta templi
.i. nec excōicac̄ōez maiore nec interdictū nec suspēsōe
 .i. laxare v̄l soluere

Nullā censurā releuabis iure sub v̄llo
.i. larā sniam .i. sniaz ne ferat

Post appellando sed cautius anticipando
.i. postq̄ v̄l quando
 .i. alteri⁹ dyoces

Ordinat vt p̄sul alienos parochianos
.i. ignorātia crassa .i. scient ordinās

Ignorans crasse ve sciens suspendit anno
.i. ab ordinū collatōe **Q**uapropt̄ requirit lnia sui dyocesani pe-
tita ⁊ obrēta p̄ trām.

Hoz collatu.
.i. dū. i. recipit. .i. bullas .i. non ab ip̄o papa
 recipit

Clericus vt tollit cartas pape nec ab ip̄o
.i. dū. i. recipit. .i. bullas .i. non ab ip̄o papa
 recipit

S CL

De Suspensione Peregrini sacerdotis.

Hic notat̄ q̄s suspendere p̄t

De Vitatōe suspēsōrū i officijs diuinis.

Pro se solū suspēsus vitari n̄ dz

Suspēsio laxari n̄ p̄t p̄ appellatōez post factā.

P̄sul n̄ dz ordinare quēq̄z alterius dyoces.

De Testibus et eorum conditionibus.

U

s^o recipit. i. a bullatoe. i. bñficiũ et. i. suspensio. i. officii suũ

Nec bullatoe. p̄benda mouet et offi.
 .i. trina monitoe p̄missa .i. maiore ex
 cõicatioe excõicat nisi viz culpa de iure sit talis q̄ alit fieri debz
 vtz s̄. post excõicatioem

Dum sine quis trino monitu quẽq̄ maledic
 s. excommunicans
 s. ad diuina audienda vltibi legẽda

Per m̄sem talis a tẽplo iure vetat
 s. m̄sem .i. excõicans

Hoc infra t̄ps intrans tẽplũ dat irreg.
 .i. ex officio

Si dat officio q̄s heretica q̄rere p̄ua
 .i. iusticiam
 .i. p̄sciã

Cõtra ius aiaz. et. q̄re s̄. de Excõicationibus papalibus.

Item Seruus sine voluntate dñi p̄here p̄t. et. Plura vide in l̄a J. de Impedimẽto Cõditionis.

s^o nõ fuit s^o nõ s. xiiij. annoz in ciuilibz In. cri. mliebrz minalibz 20. annoz
 s^o n̄ furiosus. et. i. n̄ l̄a mes post etiã p̄niam pactã. qz infamia p̄ p̄niam non abolet

Septem s̄ p̄nci pales p̄ditiones Testium.

Q̄nditio. sex^o. etas. discretio. fama
 s. non oino paup̄ dñ fuerit mala suspitio
 s. qz infidel non admittit p̄ fideles in testificando
 quia adhuc quedam alia requirunt viz p̄ncipalr

Et fortũa. fides i testib^o ista req̄res
 .i. fuit p̄ dñõs

Hic notãt q̄ nõ p̄nt p̄dere testa m̄etã iure cano nico.

Q̄fondere nõ possit te. amẽtũ sibi suus
 .i. fili^o failias viz in p̄ate p̄is exñs legitie saltẽ etatis
 s. peculũ

Nec natus familias cui castrẽse nec assit
 s. peculũ

Vel q̄si castrẽse quicq̄ legare valebit
 s. suo s^o alibi s. libere sine p̄sensu p̄is
 .i. eligere p̄t

Ni patri placeat. sepeliri se tñ optat

Item damnat^o ad mortẽ naturalẽ vlt ciuilẽ vt sunt de porta et ex si fugiũt de manu iudicã **Sec^o si eẽt damnat^o ad penam inferiorẽ tal aut condere possit vt ff. eo. ti. l. rati.**

Testamētū quis condē p̄t ⁊ qui nō possūt

s̄ nec testamētū condere p̄t
f. oīno

Impubes mutus nil fans. surd⁹ penitusq;

s̄ nec legare p̄t s̄ h̄ h̄is aliq̄ lucidant ualla p̄t

Intervalla gerēs nō lucida q̄s furiosus

f. pdigo s̄ nec legare p̄t. f. spalia
f. admistrare

Quisq; ministrare bōa pdig⁹ ip̄c vet aī

f. testamētū ⁊ dēre

Sic vsuratoꝝ manifestus iure vetatur

f. testamētū ⁊ dēre. phibet f. q̄sq;

Nuncrescans p̄ria retinēs nil relligiosus

Sed legare v̄z nōdū de iure p̄fessus

f. in seculo s̄ fact⁹

Qui genuit p̄les seculo post relligiosus

f. postq̄ f. sine testamento

Inde p̄fessus vt ē intestatus poterit post

f. filijs suis in seculo relictis s̄ poterit v̄z p̄ suo mō alterio
f. de bonis q̄ habuit p̄s

Hatis legare. parit̄ sibi p̄icipare

Nota Qui cardinales insecur⁹ ē hostilit̄ v̄l p̄cussit aut cepit vel soci⁹ fuerat aut fieri mandauerat aut consilium vel auxilium dederit. vel fauorem aut ratuz habuit nectalis ex testamento alioꝝ aliquid cape p̄t nec ex successione c. felicitis d̄ peno li. vi. **Item** hereticus phibetur ⁊ dēre quia oīa sua bōa sunt p̄fiscata ip̄o iure c. cum fm leges. **Item** dubius de statu suo vt captus a larronib; dubitat an sit huus v̄l liber vt i. l. j. in p̄ncipio ff. eo. r. **Item** obsides xp̄iani ap̄d infideles **Item** d̄anatus ad crimen famosum seu libellū i inūrtiam alterius qui etiam infamis efficit vt in. l. is cui §. si q̄s. **Sed** cōi ter tene q̄ ob aliam causam infames non phibentur. **Item** hostes captiui romani imperij. l. ei⁹. ff. eo. r.

f. sed. i. secularis s̄ existētia

Clericus ast secli nō ecclie bōa leget

f. bona ecclie s̄ sint s̄ leget

Hec nisi mobilia saltem tūc relligiosis

f. bona mobilia ecclie f. p̄terq̄ relligios

Talia iā reliquis ex p̄suetudine legat

f. bona ecclie mobilia f. cleric⁹ ecclieastic⁹ si morit̄ sūi testamto

Hec capit ecclia nō testatus moriēdo

Sūta h⁹ ē q̄ pdig⁹ ille cui d̄ inē phibet admistrare bōa tpa/ lia legare non p̄t. **Item** vsurari⁹ manifestus phibet ⁊ dēre nisi p̄stet p̄s cautioꝝ fm formam iuris **Item** h̄z aliq̄s ex cōica tus maiore phibet ⁊ dēre testamētū **Sz** dūi cōiter tenef.

Nota d̄ q̄d⁹ clericus secularis Testamentū cōdere potest.

Testamentū quō clericus condere p̄t.

Q

f. bona ecclie

f. p̄dictus clericus

Hec immobilia nulli legare valebit

f. mobilia v̄l mobilia f. eccliaſtici. v̄z p̄ſtamētū v̄l aſs

Sed bona lucrata p̄ eū diſpergere poſſet

f. religioſi

f. p̄ſonis ſecularibz

Iſtis aut alijs quibus optat ſed p̄honeſtis

C Nota q̄ om̄ia dicunt bona ecclie que intuitu ecclie vel de facultatibz ecclie clericus acquiſiuit **H**oſtien. tenet q̄ clerici non habentes adminiſtratiōem ſ̄ ſimplr beneficiati v̄l ſunt canonici z ſimiles quibz id quod habent obuenit ſibi ratiōe p̄ſōe poſſunt diſponere z teſtari de fructibus p̄ceptis v̄ſqz ad diem mortis de conſuetudine. z etiā ſi p̄ſuetudo eſſet poſſent teſtari de redditibus capiendis anno ſequenti poſt mortem ſuam v̄l refer̄ **Pa.** in c. cum in officijs. **S**ed z licere creditur quādo diſponit in p̄ios v̄ſus vel in caſibus infra immediate poſit̄

Notan dū q̄ clerici dicunt h̄re adminiſtratiōem quando habent beneficium cui ſit aſſignata dos ſc̄dm **Be.** in c. p̄ſentis. vel habent prebendam in eccliaſia diſtinctam.

Quarto: modis poteſt clericus d̄ rebus ecclie donare aut alio modo diſponere. **P**rimo quando tantundē exp̄dit d̄ ſuo in utilitatem ecclie quia in hoc caſu poſſet etiā teſtari. imo ſi non teſtaretur heres poſſet petere. **f. ac. de multa.** **S**econdo quādo hoc habet conſuetudo ſm̄ **H**oſtien. z **Lau.** i. c. ſi eps z hoſtic intelligitur de rebus mobilibus z modicis z q̄n do pie z rationabiliter ſit aliaſ non. **T**ercio quando donat intuitu elemoſine quam clericus etiā in egritudine facere poteſt v̄l in c. ad hec z c. relatum. **Q**uarto quando vult remunerare ſuicia honeſta tam a conſanguineis q̄ ab extraneis recepta v̄l p̄z in c. relatum. §. licet. **Q**uintus caſus addi poteſt v̄z quando dat religioſi locis v̄z in d. c. relatum. **T**res hec faciat dum vivit quia poſt mortem non valz v̄l patet in c. ad hec.

f. quecunqz

Si bona ſunt alia nō ecclie puta q̄qz

f. q̄ non ſunt ecclie

f. acq̄ſita

f. non pertinētibz ecclie

Heredes capient ſil̄ ex illis p̄depta

f. legare d̄z f. ſine l̄nia pape §. ex̄tis

Nil leget p̄ſul ſine papa religioſis

f. teſtamētōz

§. etiā ordinis mendicantiſ non tñ om̄ v̄z in textu f. quicunqz c. religioſus de reſta. li. v.

Sic notat quō
Religioſi p̄t eē ex
ecutores teſtamētōz.

Iure p̄t executor fore religioſus

Testamentorum qui possunt esse executores de iure.

.i. cuiuscumque ordinis .i. in iura et obsequia

f. freres in cle. ex luf. in. §. s. de iure C. p. inde

CLII

Quisq; sui libitu prelati. de me minores

Notandum quod prelati religiosi qui dedit licentiam accipiendi executionem religioso. potest ea reuocare re. etiam non integra. quia religiosus non habet velle neque nolle. et executio fiet per collegam aut si alius deputatus non est fiet per episcopum.

Item religiosus exemptus qui habet exemptionem communi que vis potest conueniri ratione contractus. delicti. seu rei talis potest puniri ab ordinario si negligens fuerit in executione quando deputatus est executor. Sed exemptus speciali exemptione ne vis qui in predictis conueniri non potest ab ordinario puniri non potest secundum Ricardum in quarto. Item tam clericus aut religiosus quam laicus potest esse executor ut notat c. religiosus l. vi. de testa. Etiam femina secundum Jo. an. d. c. religiosus. et hoc secundum consuetudinem que est optima interpretis legum. Idem tenet Bal. Item in causis ecclesiasticis potest esse executor saltem purus vel merus quilibet clericus qui dicitur quando causa est cognita a superiore et mera executio sibi mandata. et a tali appellari non potest. Sed mixtus executor esse non potest nisi i dignitate constitutus. vel canonicus ecclesie cathedralis si commissio sit ei auctoritate litterarum apud clericum vel legatorum vel de legatorum apud clericum. et ab illo executore appellari potest.

Notandum quod Abbas deputatus executor eo mortuo si fuit propinquus testatori non transit ad luculentem. quia videtur de electa persona ex affectu siue non eius fuerit expressus siue non videtur in. q. iij. pontifices de testa. requisisti Si autem non erat propinquus si tunc non erat expressus non transit Si vero non erat expressus transit de offi. del. qm requisisti. Item deputatus executor non tenetur acceptare nisi tacite accepisset vel expresse. quia sic non potest renunciare Tacite dicitur accepisset quando aliquid fecit quod principiter ad hoc et huiusmodi. vel si consensit quod ad officium illud eum testator acceptabat vel deputabat vel scienter recepit litteras habet officium sibi deferre. Posset tamen episcopus in legatus ad alias causas extra acceptationem appellari si non videtur executor et si videtur delegatum Item tenetur executor legatus ad alias causas per tempus sex mensium vel in autem de eccle. ti. §. Si autem legatus Si testator prouidit sibi de re illud sua Item executor deputatus negligens ex parte mortui duplici modo per episcopum si statim non executus fuerit legatus saltem ad alias causas ad episcopum deuoluit nec requirit alius tempus Si sola unica mortuo precessit expetatur autem ante quam deuoluatur ad episcopum. Notandum tamen quod hodie episcopi prestanta disponunt ut curat annum a die mortis et scilicet et adite hereditatem secundum et Ricardum in quarto huius est videtur si huiusmodi bona in promptu de quibus posset infra annum legata implere alias non deuoluit ad episcopum.

De Testamētorū executoribus ⁊ Testatore.

U

Item quando non est pulsus de executorē p̄ testatorē tūc
ep̄s in legatis ad pias causas sc̄z p̄ redēptōe captiuorum ⁊
paupm alimonia p̄uidebit In alijs autē h̄eres. **C** **S** **N**oran
dum q̄ officii executoris non transit in hereditibz nisi testator ex
presserit vt dr̄ glo. in c. religiosus de testamentis li. vi. h̄ aliqui
dicant q̄ sic. **I**tem vno mortuo alij p̄nt p̄cedere etiam si vi
ueret ⁊ noller exequi vt est tex. in dicto c. religiosus. **I**tem pu
rus executor non habet actōem s̄ heredes nec iure civili nec ca
nonico. s̄ p̄ implorare auxiliū iudicis s̄ detinētes b̄da defun
cti. **S**i s̄o non est purus executor s̄ legatarius tunc h̄ actōez
s̄ heredem ⁊ hoc fit q̄n̄ v̄ba dispositōis p̄feruntur in cum tacite
vel expresse. **E**xempli ḡra dr̄ testator relinquo ticio centuz ⁊
volo restituat illa seyo ⁊ tunc poterit agere contra heredem vl
detinentem bona vt legatarius. **I**tem **S**i testator phibuit
ne ep̄s intromitteret se de executōe legatorū in pias causas nō
valet phibitio dum nō executores fuerint negligētes. **T**er
bonus est in auren. de ec. ti. **I**tem quando testator deputa
uit executores cū ista p̄ditōe vt exequatur cum consilio tal' vi
ri aut mulieris tunc executor non tenetur sequi consiliū illius
s̄ petere tenet **S**i si dixit s̄m p̄siliū illius tunc tenetur sequi s̄m
Item **E**xecutor ex dispensatōe pape sine causa vel cum di
spensatione ep̄i ex causa subsistente solum. p̄ mutare voluntas
tem testatoris ⁊ legata eius in pias causas in aliū pium vsū
vel meliorē p̄uertere vt no. **B**ar. p̄ illum tex. in. l. si. ff. de ope
publi. ⁊ in d. l. legatum. **I**tem **S**i executio est vniuersalis pu
ta quia oīa sunt distribuenda pauperibz tunc p̄nt oīa bona v̄
di. p̄ executōe vltime voluntatis **S**i s̄o particularis non p̄nt nī
si testator expresse p̄cesserit. **I**tem executor p̄t distribuere in
paupes p̄sanguineos ⁊ in filios p̄rios paupes certa b̄da pau
peribz deputata s̄m pa. c. p̄mo de coh̄ira. cle. ⁊ muliez **N**ō cler
icus p̄t in paupes p̄sanguineos de rebz ecclie dare qui est di
stributor vt in d. c. j. ⁊. xvi. q. j. c. si. sic ⁊ p̄larus ⁊c. **S**ibi aut̄ ex
ecutor non p̄t distribuere vt ē ar. in. l. si mandauero. §. si tibi cē
tum. ⁊c. **I**tem **E**lemosina non ē danda paupibz q̄p̄ la bot
res sibi p̄uidere p̄nt ar. 82. di. c. ep̄s. **I**tem executor cui tes
tator dedit aliqd̄ ad distribuendum vbi ei videbit ⁊ placuerit
tunc p̄t illud distribuere in p̄ios vsus si aliud nō apparer̄ d̄ mē
te testatoris **F**acit c. cum tibi de testa. **E**t hoc s̄bū placuerit re
fer̄t ad arbitriū boni viri **B**onus autē vir arbitrabit maḡ ad
salutem aīe testatoris dispensandū q̄s alias. **E**t ad salutē maḡ
facit vt in̄t paupes dispenset. l. **I**d quod paupibz ⁊. l. nulli. ⁊
l. si quis ad declinandū. **A**. de ep̄i. ⁊ cleri. **Q**uia in testamētis
iuxta regulam cōem voluntas testatoris in meliorē ⁊ fauorabē
liorem p̄tem interpretanda est. ⁊ nulla ē melior interpretatio nisi vt
in paupes dispensetur. **I**tem **S**i testator reliquit centū de
incertis ablatiis paupibz distribuendos ⁊ postea rep̄it q̄ sūma

De Testamentorum testibus & Testatore.

ranta non sit tunc residuus debet dari pauperibus si simpliciter disponit
sunt testator. si si prohibuit in alium versus tunc residuus de
redi dari debet ut dicitur in c. tua nobis. **Item** pro vendi
torem rerum testatoris faciendam ipsi executores non multum car
dare debent ut in modico ampliores elemosinas faciant. quia
tales sunt b. tho. a culpa non excusant. quia anima defuncti di
vini cruciatur.

CLIII
Versus h. p. s. vi
de sequenti folio.

In testamento testis quicquid sit unus
s. antozando
s. i. testamētū condit

**De Testib' testa
mētoꝝ d' Jure ci
vili.**

Verū testat' quis coram cesare rite
s' testis

Nullus quicquid dat ut miles moriendo
s. suū testamētū s. testes sine s. i. quando miles in terito
ria morit

In bello scribat duo sed patria moriendo
s. i. testificent s. i. filios etiam ad pias causas duo
sufficiunt de iure canonice vtz j.
s. i. testamētū facies

Et duo testent in natos puta testans
s. testes requirunt s. testes s. i. quā aliq' h' hnt ex privilegio

Quattuor aut trini dū grā dat spēalis
s' testes s. i. testamētū facies
s. civili

Item aliq's reliq're p't
i vltia voluntate seu
testamēto suo ad p'is
as cās corā trib' seu
duob' testib' vtz ex
tra d' testa. cū oēs. et
c. relatiū n' obstrāte
legē q' in h' reprobaf

Rusticus & quing' testās ex lege vocabit
s' testib' s. i. testamētū facies s. i. testamētū
s. i. ex nō nesciēs l'fas s. i. in scriptis

Octo testaris ignare volens dare scriptis
s. i. quisq's s. i. pactū facies

Testator pactans. mortē q' nō velit an
s. i. testamētū factū s' q' nullū testamētū nisi post mortem te
statoris firmat q' an mutare p't

**De Testamento
quō n' firmat' nī
si p' mortē Testa
toris.**

Illud mutare. nil hoc de iure valebit
s. hōis alicui' s. alicui'

Ut mors iniusta seu dānū pueniat
s. corporalis s. alicui'

Aut hōis pena. foret aut infamia falsa
s. cleric' s. quisq's

Presbit' aut clericus q' tenet' religiosus
s. i. superiorib'

**Quā Clerici & rel
ligiosi testifica
ri tenent.**

Quādo requirunt' a platis alienis
s. p'dicto hōi. s. i. testificari s. i. requirerent'

Alii testari. q'suis & nō peterent

De Testificatione.

Nota quo i aliq
cāu sec' tū aliqd
qs testificari p't
s' p'fessa nunq's

Que tibi cōfessa sunt nūq's testificare
.i. p't vinculū sacri
f. requisit' aut als

Nec sub secreto qd cōstet testificeris
f. p'ri' f. testimoniū dare qz nullo' teneris

Quāuis p'latus mandauerit excipe crimen
f. crimen f. alicui'

Vergere qd scit in plone g'ue damnū
f. corporaliū f. corruprelam

Aut corruptelā rez seu spūalem
f. secretum supradictum s' non cō
fessionis

Cōis ppli nam dicere tale teneris

Cetera vide s. d. **J**uramento ⁊ in **A**ccusare s.

.i. testificantē

Nulli testanti cuiusuis religionis

f. in iudicio testificādo f. euangelijs

Exat credendū. nisi tūc tactis sacrosanctis
f. iuramentū faciendū

Juret. sed noscat sibi nō hoc posse remitti
.i. in cā m'itoriali p'cipue. f. qlibet f. euāgelij's

Causa p'ugij. sed p'sul' p'positis his

Rite sacrosanctis iurabit testificando

f. de iure requisit' .i. toraz p'itarē

Testans iurabit q' totū dicet apte
.i. p'itarē f. sibi p'stante sup q' requirit'

Vez. qd nouit sup hac re iure vocatus

Cetera quere s. **J**uramentum ⁊ **T**estis.

Nota qd **J**urat
d'z **T**estis

De Testamētoꝝ
executoꝝibus ex
speculo **J**udicia
li ri. d. **I**nstrumē
toꝝ editōe s. nūc
vero.

Dum plures executores accidat esse
.i. i' exeq'ndo testamētū

Dispare si numero discordent p'ficiēdo
f. ps

Preualet hinc maior nisi ps mior obijciat qd
.i. rōnabile f. minor ps

Qd rationale foret ac p'bet ipsa valent
f. executores .i. in exeq'ndo

Equali numero discordantes in agendo

Antistes coget infra certū sibi t'ps

La
Sicut v
di pars
legu
Dor tpe
Pofal cu
l'v' de
Aurico
Lecce
Sivolo
L'v' de
Tūcipus
Dor cu
C' Acco
dicat aie
roto Lu
non exat
Accelerat
multum
ne. Secu
quid purg
ne si p'oc
nem ab
L'v' de

De Testamētoꝝ executoribus.

f. oēs executores

Firmū vt statuāt obseruandū fore rite

Quod pars decernat maior. vel sumere cogit

f. q̄ exequant testamētū .i. exeq̄ntes.

Hos tps certū quo lapsō nō pagentes

Presul cū reliquo ptunc cōplebit eoz

f. vn^o de executorib⁹

Aut hic distribuet quē cōfirmat fore p̄sul

f. executores

Si discordantes vult sp̄rgere quilibet hoz

.i. terminum concorditer expediendi

f. si non p̄cordent

f. p̄sul

Tūc t̄p̄s p̄sul figet. post ipse valebit

Hoz cū reliquo dispergere iure docente

¶ Notandum q̄ dilatio executionis in pijs causis presul dicat aīc testatoris aut retardat anime liberationem a purgatione. Cuius ratio est duplex. Prima quia ecclesia ⁊ pauperes non excitantur ad orandum sicut facerent si daretur eis legatū. Acceleratio autem feruentium orationum pro anima defuncti multum valet ad alleuationem ⁊ celeriozem expeditionem pene. Secunda ratio quia sic anima in caritate decedens ⁊ aliquid purgabile secum portans in hac vita meruit vt elemosine si pro ea dentur prosint non ad augmentuz gr̄e s̄ ad alleuationem ⁊ breuiatōem pene.

f. vocat⁹ ad exequēdū

.i. aliq̄s executor⁹ .i. in p̄p̄inquo

motatur vicz

Cante in līaē d̄ loco vl' alias

Tempe nō veniens quis certo dū p̄sistat

f. executores

Tūc p̄ntes vt agat iure licebit

f. presentes

.i. dū in remotis

f. executor⁹ imo

sc̄dm glo. in. c.

religiosus li. vi

nō est necesse vt

tunc vocef sic et in electione

Sic agit p̄ eos dū longinqu⁹ foret vnus

.i. impleat

Hi voluit testās. reliq̄ sine nemo q̄ implet

¶ An Religiosus possit esse executor testamētōꝝ
rum vide sup̄ in 3° folio §. Iure p̄r. ꝛc.

E ij

De Tutela et Tutoribus.

T

Est tutela triplex testamentaria prima

s^c q^d p^r infra immediate p^rsaice

s^c q^d lⁱs sit p^r et^r infra

Altera legitimaq^{ue} dativa sit vltima dicta

f. subsequētia

Quid sibi p^ricipiat lex. tutor p^r tria discat

f. pupillū ab iniuria z doceat a criminib^{us} abstinere

Defendat. doceat. res augmentādo pupilli

Testamentaria p^rima s^c que est q^u pater in testamento dat filio tutorem quā quidē tutelā nec dativam clericū nec ep^{iscop} suscipere p^rnt h^{ab} bene legitimā si volunt. **S**ifr oēs relligiosi. clericū ep^{iscop} tenent recipere tutelam miserabilium personarū. **S**ed relligiosi cū licentia suorū superiorū vel plarū p^rnt etiam suscipere legitimā vt p^rvi. q. 1. **D**oachi. zc. iura **P**reterea **T**utela **L**egitima est que defertur a lege q^u viz tutor nullus datus ē ab ip^{so} p^rte filio in testamento q^u ille qui debet ab intestato succedere. tenetur h^{ab} mōi tutelam suscipere. **D**ativa autē **T**utela est q^u dat a iudice quando nullo tutore dato in testamento z nullis extātib^{us} consanguineis idoneis ad tutelam iudex ex officio suo dat tutorem. **E**t durat tutela vsq^{ue} ad xiiij. annum cōpletum. z inde incipit cura que durat vsq^{ue} ad xv. annū cōpletū. **I**usti. qui. mo. tu. fi. z insti. de curato. **E**x p^rdictis oib^{us} igit^{ur} p^r q^uo nec clericū nec monachi aut ep^{iscop} cogunt vllam tutelam suscipere vt dicit^{ur} ē tenent suscipere tutelā miserabilium p^rsonarū. **T**ria quidem p^rntent ad officium tutorū. **P**rimū vt pupillos a criminibus intactos p^rseruent. **S**ecūm q^u res eorū ab iniuria p^rfuent **U**nde tutores dicit^{ur} sunt quasi tutores. **T**erciū q^u pecuniā eorum vel bona mobilia q^u ad nihilū valent eis fuata cōuertant in p^rdijs ex quib^{us} p^rcipient aliquē fructū. q^u f^rm **B**ar. in l. tutor. qui reprobatū §. 1. zc. si tutor pecuniā pupilli non ponit iⁿ p^rdijs tenet pupillo ad fruct^{us} quos potuit h^{ab}ere deductis expens^{is} z p^rculis si saltē potuit emere. **P**uta erant q^u volebāt vendere. vel alio mō licite lucrari poterat. alias nō tenet. **I**dē dicit vbi esset statutū q^u oia bōa mobilia distrab^{erent} z venderent vt de pecuniā acq^uereret pupill^{us} luc^{rum}. **S**i tutor nō fecit cū potuerit teneatur ad iⁿteresse. **A**dvertēdū ē igit^{ur} tutori si velit cōtutus q^u nō teneat nec ip^{se} nec heredes sui p^r aliq^uo facto p^r pupillo. ill^{ud} faci^{at} ar^{tem} cōsilio cōsultorū pupillo z faci^{at} poni iⁿ istrumēto q^u consiliū p^rinquo^{rum} fac^{it} p^rsumptō^{rum} q^u dol^{us} z culpa abest a tutore ar. l. Etia. §. si tu. v^l cu. iter. **I**te tutor tenet facere iuentariū nisi cā necia v^l iustissima impediatur. est in. l. tutor. q^u reprobatū **N**ecia q^u dē eā d^{icitur} tutor^{is} morib^{us}. puta podagrosus z h^{ab} mōi. **E**x p^rter et^r rei. **Q**uia nō rep^rit. adhibita diligenti inq^uisitiōe. **E**t v^o iustissima d^{icitur} si testator remisit p^rfectō^{rum} iuentarij nisi ex cā iudici

De Venditione et Virginitate.

alter videatur. Fallit nihilominus in duobus casibz viz q̄ nō
teneat facere inuentariū. Pr̄m^o si consuetudo esset q̄ non fieret.
Sec̄ds si iudex ex causa remitteret qz̄ posset. Tutela filij p/
dit mater dupl̄r. Pr̄mo si transit ad secundas nuptias. Se/
cundo si in continent^r viuit. de hoc est gloia quaz̄ sequit^r Bar.
in auten. matri z̄ aute. q̄n mlier tu. zc. vii p̄sus sequentes

¶ CLV

.i. filij sui aut filie. s. impialis
Nati tutelam lex matri denegat ip̄am

.i. cū transierit ad sc̄das nuptias. i. q̄n incōtinent^r viuit

¶ Dōū sit bigama. nec q̄n continet ipsa

¶ Endere qualiter debemus z̄ quid vede/
re non debemus vide supra in littera E.
viz de Emptione. z̄ infra post vsuraz̄ z̄
sub vsura. Item q̄ nō licet in loco sa/
cro vide supra de Emunitate ecclesiastica.

.i. signaculo s. p̄ te vl̄ aliū s^c sit ap̄d se aut cuz
verecundie alio vl̄ cū alia

Signaculo fracto seu q̄ vl̄ quis maculatus
f. mlier vl̄ vir .i. oīno nolens consentire effusio
ni feminis

Semine defuso p̄prio. nolēdo fauere
f. pollutio vl̄ seminis effusio

Sit quocunqz̄ modo. sit naturā qz̄ contra
s^c sit s^c sit .i. in somno f. somnum

Per vim siue gulā p̄ somnū vl̄ fuit extra

Incubus aut fuerat coiēs cū virgine pura
f. rōis s^c d̄ oibz̄ p̄dicat^r f. pollut^r l̄ polluta ex̄nis
sine discretōe rōis

¶ Preter cōsensum penitus loq̄r. aut puer erat
viz q̄ ē in firma volūtate pudicitie corp̄alis
f. oibz̄ sup̄r

Virginitas h̄a nō p̄dit h̄is memoratis
i. h̄ viz rōis f. sup̄

¶ Alter cōsensu de fatis quid peragēdo
s^c sic pollutus f. p̄ginitas
.i. sine discretōe rōis

¶ Si puer existat mox p̄dit irreuocanda

sc̄z q̄ fit p̄ solū cōsensu i delectatōe venerea vl̄ p̄ cōsensum i op̄
carnis qd̄ tñ nō fit p̄ executōem aliquā .i. recuperanda

Sed mentis sola corruptio stat reuocanda

De Virginitate q̄li
ter nō amittit

Sec̄dm b. tho. 2° 2°

Corruptio triplex ē
viz Corporal^r tñ. i.
fractio signaculi l̄ res/
solutio semis q̄cūqz̄
modo sine consensu

Sec̄da d̄ mētal^r tñ
.i. cōsensu i rē vene/
reaz̄ sine op̄e

Tercia
d̄ vtraz̄ sil. In 3^a
amittit p̄ginitas irre/
perabilis In 2ª repe/
rabit^r In p^o nullo^o.

¶ Hic notat q̄litee
amittit p̄ginitas.

De Virtutibus et Voto.

Undecis s^z d^zu/
res morales q^zu
aliq^z p^zcernit ope
ratōez scz Justi
cia Et cetera oēs
p^zcernunt passio
nē Et iusticia si
sistit i volūtate z
cetera i potētia se
sistia tē. parēt

f. sola corruptio mētis .i. n̄ p̄ executiōez opīs
Que p^z sensum tm̄ fit nil opando
.i. vnde am

Virtutes dcnemorales vnaq^z dant
.i. passiones .i. iusticia. i. opatiōem

Inde decē passum cernūt. sed ius operatū
.i. iusticia. i. p̄sistit. i. volūtate .i. cetera p̄tutes
.i. i. pōi sēsticia

Iusq^z stat in volitu sed sistunt cetera sensu
ertas iras rācia .i. philonomia bilitas

Lib. eutropolya. ver. tempe. philotim^o. affa.
f. s̄dicte p̄tutes .i. in vī p̄cupisabili .i. irasabil' vis

He sex p̄sistunt in concu. sed petit iras.
f. p̄tutes s̄c̄e rudo ficētia rudo nimitas

Quattuoz vt forti. magni. mā sue. q^z magna
.i. prudētia f. in illa potētia

Sed prudens obstat intellectu qz sistit
viz p̄ p̄fessionē f. per aliquā reglāz

**Votū duplex scz
Solēne z Sim
plex.**

Votū firmatū sub religione pbata
f. votū s̄c̄e interpretatiōe f. aliq^z

Et qd̄ p̄ferē dum suscipitur sacer ordo
s̄c̄e s̄c̄e vota s̄c̄e cē

**Nota d̄ mēmo
nio p̄cto p^o vo
ta simplicia.**

Ferē solēne. sed cetera dicito simpla
f. simpla vota .i. dirimī n̄ p̄t

Post q̄ cōtracta rata sunt cōnubia iure
.i. post simplex votū castitatis z p̄tinentie

p̄tinentie simplicis emisit qz ante primā redditiōem potuit rel
ligionē intrare qd̄ post primā redditiōem non licet. h̄ exact^o po
stea reddē tenef sp̄ z iō sū p̄ctō. f. tm̄

L' Aupt^o post simpla vice p̄ma debita reddēs
.i. p̄mitit s̄c̄e peccat mortatr f. debita sine
.i. qn̄ dispensatiōe

L' inquit mortale. sed semp vt erigit illa
f. iungi p̄ctēti qz tunc
illicituz est ei p̄t con/
summatiōem matri
monij votuz simplex
implē p̄ p̄fessionem

s̄c̄e debita carnis
f. q̄ vouit castitatē

Quuis nō poscet tm̄ hec post reddere debet

De Voto simplici castitatis an carnale copulā facto.

z alios vtz ibi. 3. parte. ti. 1. c. 20. §. 8. **I**te aliqui dicūt pbabi-
liter q̄ ep̄s rōne periculū p̄t vtz q̄ posset esse ex parte illius q̄ iuḡ
qui nō vout aut et̄ illi q̄ vout qz eēt iuuenis.
s. ois q̄ vout simplice castitatē
s. debita carnis

UCLVI

Scōm b. tho. p̄ vo-
tū castitatis simplici
q̄tēs exigit cōiūx de-
bitū peccat mortalit̄
an disp̄satōz

Vt posset petere disp̄sat papa valent̄
s. illi viro seu mlieri v̄l persone s. simplici voto quia B sua/
Coendo dat occasiones q̄uis p̄cti mortal̄

Vubere non suade q̄ vout viuere caste
Nota q̄ **F**lorum licitum non est obligatorum in q̄tuor
casibus. **P**rimo p̄t impotentia implendi. vt de **I**eunio qd̄
sine magno detrimento corporis quis suare non p̄t **S**cōs p̄-
ter auctoritatem dispensantis si subest legitima causa alias nō
Tertius p̄ter defectum conditionis apposite. puta si mulier fec̄
votum ieiunandi vt obtineret salutem filij qui moritur non te-
netur. **Q**uartus quando id quod tempore facti voti erat licit̄
factum est illicitum postea puta qui fecerat votum conti-
nentie ante infūmōtum post contractum non p̄t licite denega-
re debitum petenti z h̄mōi

Votoz dispensatio z eozum commutatio ad
quē p̄tinet z differētī modo habetur in p̄ncipio hu-
ius libri in littera **O.** z in littera **P.** scz d̄ papa. z ī
littera **E.** de **E**p̄o.

Fortius ē votū iuramento p̄cul omni
s. i. mar̄ s. i. lōge
s. qd̄ obligare debeat aliquē. i. requirit s. i. ncc̄io
Tam vtz votū tria vult d̄ iure necesse
s. volēs vouere s. i. sc̄o

Votū ē mai⁹ **I**u-
ramēto.
Tria requirūt ad
votū v̄l vouēdi

Primo deliberet. de post̄ positū sit
s. i. 3° sit
Rite volūtatis. p̄missio denuo cordis
s. q̄ aliqs̄ p̄d̄t aliqd̄ bōi facē z p̄q̄ n̄ p̄mittit nec p̄ d̄libēat
s. eē

Ergo positū solū. non credito votū
s. i. ncc̄io. i. requirit s. s. z mēz̄ sufficē cū duobz p̄dictis
Haudq̄ necesse dat̄ p̄missio q̄libet oris
viz ieiunij v̄l p̄ illis sc̄m̄ i secl̄o s. i. iherosolimitanā

De voto pegr̄ia-
tionū z alijs.

Votū qd̄cunq̄. seu trā voueris almā
s. vouerz̄ votū pegr̄iatōis vtz ad romā l' ad p̄postellā sc̄i **Z**a-
cobi s. i. per ingressum religionis
approbata cū p̄fessione

Aut huic cōsimile mutat̄ religionē
A iij

Secm Petz de pal. in. 4. di. 39. sic dicit. Religio mendicantium est perfectior omni non mendicante Quia in voto castitatis omnes sunt equalis. quanto ergo artior est paupertas tanto essentialiter est perfectior religio ceteris partibus. Sicut in perfectionibus est obvia taxata tanto religio est artior. id est perfectior. Quia Ergo corporaliter exercitatio ad modicum utilis est nullum autem sacrificium est deo magis acceptum sicut zelus animarum. quod ad predicandum fuit Christi religio essentialiter et principaliter et nominaliter instituta ergo est perfectior alijs. Et ex omni alia ad eam licet transire et si in paupertate et austeritate alia religio excellat quod hec est perfectio. et religio Christi et si loculos habeat quod alia non habet religio que predicatorem essentialiter non habet annexam sed accidentaliter post institutionem per auctoritatem sibi commissam et per accidens ad hanc perfectionem attingit. Concordat dominus Jo. do. dicens quod cum unicuique ob fruges melioris vite ad altiorum statum liceat transire ut. xix. q. ij. due sunt de regula c. licet. Non solum carthusien. ordinis sed cuiuscumque ordinis fratres ad ordinem predicatorum possunt transire ad virginem viventem Et e converso dicitur fratres predicatores ad aliorum ordinum observantium non posse descendere nisi in ordine predicatorum foret remissior religio Tunc enim licet ad ordinem alium artius viventem transire cum proposito et facto sic arte vivendi et non lapsi sicut in ordine priorum alias censet apostolica. que cum libertatis vanguardiam et fugiendi ordinis disciplinam ad artiorum aut altiorum transire non est. Quidam etiam monachus nomine magnus canonista et theologus ut refert Jo. do. dixit se vidisse parisienses de determinationem factam per doctores universitatis eiusdem. quod fratres carthusien. non possunt transire ad ordinem predicatorum regulariter viventem de iure communi. Consilium etiam refert Jo. do. se vidisse Francisci de zab. et cuiusdam magni periti determinans monachum sancti benedicti observantem esse laxiorum Et idem dicit Jo. do. de ordine minorum Hoc tractatu de possessionibus. Sed per constitutionem Martini quarti decretum est quod nullus de ordine 4to mendicantium transire potest ad aliquem ordinem monachalem sed bene possit cum licentia sui ordinis transire ad carthusien. Sed si aliquis propter demerita sua expelleretur de ordine mendicantium tunc licentia possit transire ad ordinem monachalem sicut Antonium.

.i. legitime et s^o hunc

Qui non sit pubes scito nil posse vouere

.i. castat

f. maritata. f. su^o

.i. vir irritat que uxore sua vouet

Irritat hec mulier que vir vouet ac vicinosa

.i. alicui coniugium f. voto emisso

Si in iudicium sibi tunc super hoc generetur

.i. peregrinationes

.i. abstinentiam quamcumque

Aut peregrinatum vouet uxorem vel maceratum

Plura de votis coniugium quomodo irritari possunt.

De Votis coniugum.

U

Notādū q̄ q̄ntū ad
votū coniugatorū vitz
q̄ vn̄ emittat vtorū
castitat̄ altero iūto
l'grāte seu sine l'nia
alteri. eps̄ dispēsaē
p̄t vt māifeste h̄t p̄t
ex his q̄ d̄r Jo. an. i
nouella c. rursus. ex
tra q̄ cleri. v. l. vo.

Notādū q̄ vir z mu
lier q̄ntū ad votū p̄ri
nentie ad paria iudi
cant̄ fm̄ oēs Et p̄z
zz. q. j. si q̄s vxorē. h̄
in alijs votis non.

Itē nō tenet cōit̄ q̄
ita possz reuocari vo
tū p̄nētie sel̄ p̄cessū
ab altero sicut vtorū
abstinentie.

Nota q̄ non p̄nt
libere vouere,

s̄ ip̄a. s. a coniugali copula
s̄ l'ite

s̄ vouerit

Seu q̄ cōtineat aliud vl' q̄d libet hoz

f. s̄ dicitū f. vxor f. p̄ctū m̄tionū

Tale quid aut vouit dū coniugiū neq̄ stare

f. q̄ aliq̄d p̄dictoz vouit s̄ suus

f. p̄ sua volūtate

Vxor nō violet. sed vir cassare valebit

f. carnis f. in m̄tionio f. petēti. f. coniugū

Debita nec petere nec reddi nemo vouebit

f. pari p̄sensu f. vxor f. suus

Quando pari libitu m̄lier vir rite vouebant

f. castitatē. f. mutuo. f. votū viz nec debitū exigere nec reddere.

Astū suare q̄d nec post frāgere deb̄t

s̄ tunc f. altero coniugū f. aliquis eoz

f. aliquā approbatam

Inuito reliquo petet haud q̄s religionem

U Notādū q̄ vnus iltoz frangēt votū altez cognoscēdo
alter nihilomin' tenet suare. h̄ vbi eēt piculū in cōtinētie qz p̄
sone suspecte forte Et fm̄ Bullb. sup tali voto eps̄ dispensare
posset. p̄terea q̄ vnus vouit simp̄r de l'nia alteri' tunc fm̄
oēs nō impedit q̄n ip̄e posset ad plenū exigere debitū a vouēte
si ip̄e s̄lt̄ non vouerit continentā **Hec Antho. Cetera q̄re s̄.**
de Duotio.

f. vxoratus f. p̄sensum

Vir dans expresse libitū nūc viuere caste

f. sue f. vir su' f. z e conuerso viz vxor q̄ ad
viz in p̄dicto voto

Vxori. licite nō post valet hoc reuocare

f. caste viuere sicut vxor sua viz tūc explicite

f. ab vxorebz

Inno. Ho/

stien. z Ber.

Hec ex p̄ysana

Vir lz haud voueat. p̄ hec nec debita posset

f. q̄q̄. f. vxoraz' f. q̄sq̄

f. p̄ditōe

Vxor. vir. suus. mō ach'. p̄sul sil' ipse

f. oēs p̄dicti f. iure z iuste

Firmic' hi neq̄unt sese per vota ligare

f. p̄dicti f. iur'z. i. sub p̄tā

te alterius

Nangz sui iur'z nec s̄t hi. sunt sed alius

De Dotis coniugum.

CLVIII

s^c quis est in p^{re}te paterna nihilominus potest se ligare duo/
bus patre inuito que patent in sequenti versu.

f. faltem

L filius aut familias pubes religare

f. p^{re} inuito

f. p^{re} inuito sed ante puberta-
tem non p^ot

Posset cōiugio parit^r se religioni

f. postellam

f. sepulch^o z d^{omi}nⁱ z terras vel loca sibi
sancta

Si iacobū. romā. seu terzā vir vouet aliam

Nota vxor reuo-
care p^ot votū pere-
gritatiois cuius
cūq^{ue} sui mariti

Hec vxor reuocat si nolit viuere casta

f. vxor

f. v^{ir} suū

Ipsa sequat^r eū si p^{re}sumat b^en^e posse

f. vxor

Sin autē posset nec vellet. vir remanebit

s^c v^{el} auctoritatē pape in hoc h^{ab}et

s^c p^{re}dictū

Papā congrens vt p^{re}mutet sibi votum

.i. ad frā sc^{ri}ptam s^c p^{re} m^o bostien^{si}.

Votū iherusalē nolēte viro vouet vxor

f. vxor

s^c q^u tūc votū redimet auctoritate pape
s^c de incōtinētia v^{el} al^{is}

Hoc z cōplebit nisi iā suspecta tunc

s^c q^u d^{omi}n^us v^{ir}z h^{ab}is auctoritatē disp^{en}sandi z cōmutādi ex iure
vel delegatōe

Votū cōfessor nec disp^{en}set neq^{ue} mutet

.i. rationabilis quia alias coram deo v^{ir}i non po-

test tali disp^{en}satione v^{el} commutatione. z sic timeret q^uo papa
dispensaret x^ps non sigillaret

Quando nō sana deponit causa vouētis

Vsucapio quid sit v^{er}o. sup^{er} d^{omi}n^us p^{re}scriptio

f. mortalem etiā
grauem

Est heresis dicens vsurā non fore culpam

f. vsuram

f. tam vetus q^uo noua

Hac lex diuina nature lex q^uo dānat

.i. lex nature

Nam fert natura q^uo nil est v^{er}edere nescis

.i. pecunias f. alicui f. pecuniaz p^{re}cessaz

Vt mnas p^{re}cedens. vsum. vendēdo seorsum

De Vsuris quō re-
proban^t lege na-
ture. lege d^{omi}na. le-
ge positua. tam
Imperiali q^uo ca-
nonica.

De Usura et usurarijs.

U

f. f. m. b. tho. .i. malū f. in veteri testamento

Uaius vt euitent prauū. lex añ iudeis

f. ysurā facere iudeos omī gētili f. post xpm date

Upam pmisit. sed civiles qz leges

f. ysurā .i. vs. f. ciuilibz .i. imitari

Uācreprobāt qñ lex affirmat comitari

.i. sacros canones .i. impator viz Justian⁹

Ue sacra decreta. dū legifer atqz q̄terna

.i. acceptās f. ecclie f. suas f. sacris canonibz

.i. derogari

Usumēs p̄silia vult leges his violari

f. in ciuilibz ⁊ legitimis actibz

Ure stat infamis ysurator tibi cūctus

f. ysurarij siue occulti siue manifesti

Uātestamētū talis p̄ iura vetat

.i. elemosinā

f. ysurarij

Uperne stipem cui⁹ ysura nequit bñ solui

.i. dominiū

Uransfert ysura ditōem teste thomista

.i. volūtate

.i. a dō viz tam veteri q̄

noua lege

Ultro nanqz datur ysura dō reprobata

f. in mutuando

Upes lucri sola si p̄cipue tibi lucz

s̄ ec̄

Uutuo donādo tēdas ysura p̄batur

s̄ licite

Uam nihil ex pacto tacitōne palā capiatur

f. alicui s̄ recipiat p̄ mutuātē

Uūmis p̄cessis. nec quid p̄cio r̄ edimēdū

.i. pure oblatū f. benivolentiā amicitia ⁊ filia

Sed ḡtis latū capies ⁊ spūale

.i. a lingua f. a mutuanze

.i. causa mutui

Uunus ab obsequio nec lingua sic capiatur

f. pure s̄ illa p̄ accipientē mutuo

Ui ḡtis fiant p̄ amorē mutuo d̄anti

s̄ em̄

s̄ ec̄

Non plus iusticia vult reddi q̄ data cōstant

Ista q̄tuor cōsi-
lia fuerūt viz Vi-
centū Cōstātinō
politani Ep̄hesi
nū ⁊ Calcedonē-
se.

Hic d̄ q̄ Ysura
r̄ ē isais ip̄o iur̄

Elemosina ysura
r̄ n̄ soluēdo reci-
pi non debet.

In ysura fm̄ b.
tho. trāffert dñi
um.

Spes lucri i mu-
tuo est ysura.

Ysura ē si p̄pter
mutuū ex pacto
aliqd̄ recipit etiā
q̄d̄ p̄cio p̄pariuz

P̄ licite aliqd̄ reci-
pi p̄ mutuū vl̄ cā
int̄ esse vl̄ p̄ modum
pene vl̄ rōne p̄cij vel
periculi viz in. c. Na-
uiganti.

De Usura que differenti modo fit.

^{s' ex mutuo cess} ^{s' aliqd} ^{s' siue}
Ni foret emergēs dānū cessatio lucri
^{ho dānū s. ex mutua cessioe incurisse} ^{.i. p interesse}
^{s' tūc mutuo dans} ^{.i. vitatioe dā/}
^{ni qd pp' mu/}
^{tuā incuristi}

UCLIX

Qd dū sit certū. plus accipis int' vt esse

Item Sunt duo casus in gñe qbz h' accipere vltra capita/ le vel forte viz in mutui datione. **Quis** scz ex pacto. qñqz ex nō pacto. **Primū** p' fieri triplr scz vel rōne pene uentionalis vel ratione interesse. **Item** silt qñ vtrūqz scz capitale z illud supflu um ponitur sub incerto vt p' batur extra de vlu. **Naugāti.** **S** **Nonne.** **S** cōdo ex non pacto etiā qñqz licet vt qñ pecunia lo/ caret alicui ad ostentādū v' ad ornandū v' ad ostenden dum. **Talem** em' vsum habet pecunia ex pp'ia natura z tunc d' vlu eius vltra fortem recipi p' quia sic non est mutuatō sed locatō vel conductio.

Hic nota quō res quedaz st' quarum vsus pñ/ cipalis est ip'arum rez consumptio vel distractio. z talium rez vsum vendere seorsum est vsura. **Sz** p'dictaz rerum est aliquando vsus minus pñci/ palis viz ostentatio eaz z sic vsus eaz licite vendi potest seruato alteri dominio vt patet immediate hic. f. p' sequenter.

^{s. pñcipal'} ^{s' eē} ^{s. qdam}
Pes. vsus quaz cōstat p'sumptio plane
^{s' est} ^{s' ē v' p'ais v' sile} ^{.i. pecuniaz}

Casus illicitus simpliciter.

Utriniū granū. v' fit distra ctio nummi
^{viz vini granū v' pecuniaz}
Istoz vendens vsum tibi quisqz seorsum
^{.i. cōmittit}

Usurā pagit. vnam rem bis quia vendit

Nota h' mutuās possz d' inē recipere repetere mutuatas v' valorei nihil tñ p' vltra h' aliqd qd sit pecūia mēsurabile recipere repetere v' sperare rōne rei mutuate aut rōne mutuatō nis nisi sponte vel alia causa iusta z p'ia aliquid detur. **Rō** assu gnatur a beato **Thoma** z **Scoto.** **Quia** in datione mutui trā/ sferitur dominū. **Dicit** em' **Mutuo** q'si do tibi meū. **Sz** q' conce dit mutuo non manet dñs pecunie mutuate. **I** dcirco sequitur si p' illa pecunia recipiat aliquid vltra fortem p' non suo recipie siue vendit non suū. **Et** esto q' pecunia maneret sua nō habz tñ ex natura sua aliqūē vsū sic hñt alia ex se germinācia. h' cātū

De Usura que differenti modo fit.

U

puenit fructus ex industria alterius scz vrentis. Industria at
huius no e hui? q pcedit pecunia q iste volēs recipere fructū de
pecunia vult hēe fructū d industria nō sua quā tñ nō dedit sibi
iste alt? ex hoc q accepit mutuū ab eo. Nec etiā ē rō quare per
oppositū fruct? pignoz germinantiū pputant in sorte. Qd au
etiā est de pecunia q ad mutuū idē dī de vino. granis z panibz
ac silibz quoz vsus psumptio vl distractio est.

Casus licitus

Notandū q iste vs?
p dicitaz rez dī ipro/
p locatio l' cōductio

Alter z ē vsus satis improprie tñ hoz
s' vsus s' saltē. i. dño s' sibi mutuati
Qui posset vendiqz rei ditione retenta
s' qz .i. pecunias

Ut ponens nūmos p pignoz rite. vl illos
s' vl ad ostensionē diuitiaz
s' alicubi

Ostentans. ponit signatos. vendere posset
s. nūmoz vl similiū rez. s. nūmis. i. dñio. s. mutuo dāt
Hoz sic vsus sup his ditione retenta
s. pncipal

Casus licitus

Notandū q vs? istaz
rez dī ppe locatio l'
cōductio. Locans
ar puar sibi dñiū l' cō
ductor vsus

Res. vsus quaz nō est psumptio quedam
s. rez s. seorsum .i. dominio
Illaz vendis vsus licite. ditione
s. rez s. locati l' dño s. qdādam fructificans
Haz suata. velut ē dom? .aut ager aut sit
s' aliqd s. mutuata vl locata
Fructificās sile. vl sint argentea vasa

Nota quō res qdaz sunt quarum vsus pncipa
lis non est ipsaz psumptio quare illarū rez vsuz
quis seorsum licite vendere potest suato sibi domi
nio Sed predictaz rerum vsus minus pncipalis
consistit in cōmutacione earum z talis vsus ven
di non pōt seorsum.

Casus vsurari?

Alter z est vsus satis improprie tñ hoz
.i. mī? pncipal' viz psumptio hoz s. p dicitaz
s. vsus min? pncipal' p dicitaz viz psumptio
s. psumptio. i. pā venditio

Vendit' haud iste. q cōmutatio fert
s. mutuati s. mutuo dās

Usura cā dilati,
onif pcy soluēdi

Soluendi tpus tibi quis referre recusans
s. vltra sortē s. mutuo dāns
Ni quicqz dederis. vsurator reputet

De Usura et usurarijs.

Mutuo cōcedens vt mutuet h̄ mibi pecco
s̄ ego alicui .i. remutuet s. usurā omittēdo
.i. sine usura

Om̄is emit licite res p̄petuo sibi quasq̄

Nū fors tota post viginti redit annos
.i. xxiiij. annis s. infra viginti annos

Aut sub vigeno quarto. minus haud dare d̄z
s̄ exēpligra .i. pecunijs s. volēs eme/
re p̄petuos redditus

Paul⁹ egens nummis dedit petro puta cētū
s. petro s̄ q̄d curat

Perpetuo dandos iuxta p̄ciū generale
Cnos vl̄ denarios

Ilius terze paulo plus vl̄ minus inquā
s. petro

Ac p̄cio cōpetenti vendit sibi paulus
s. paul⁹ post hec s. sua s. d̄ dicto emptori

Obligat in ḡne bona petro singula. siue
s. petro

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

CLX.

Usura p̄t remu
tuādū.

Nota q̄ sit licita
emptio sine picu
lo usure q̄ad p̄pe
tuos census

Nota licitā em/
ptioē p̄petuā q̄
ad annuū cēsuz

Nota bñ p̄ seqñ
ti casu.

Hic tāgitur du/
plex cas⁹ empti/
onis scz reditō is
illicit⁹ ⁊ usurari
us.

De Usura vsurarijs.

U

Querit Si p̄ terminū aut dilatiōem res plus vēdat si t̄m vltra t̄p̄ rei valorē an p̄t̄at vsura R̄ndet fm̄ alijs q̄ sic ex q̄ ratione t̄mini seu dilatiōis res vendit̄ maiore p̄cio. Sed fm̄ alios d̄r: **Q** cum p̄pter hoc nō excedat venditor iustū rei valorē non p̄mittit vsura. q̄ in hoc casu nō licet q̄ cōsequit̄ suum interese. extra de vsu. c. fi. Et si dicat non posse contingere q̄ si res vendit̄ plus rōne t̄mini seu dilatiōis non vendat vltra valorē iustū cum res t̄m valeat q̄ntū p̄t̄i p̄cio vendi p̄t. z sic p̄t̄i p̄cio non plus inueniebat venditor: h̄ plus seu maiori p̄cio p̄pter terminū vendidit z sic vltra iustā extimatōnem accepit. **P**otest r̄ndert q̄ hoc non seq̄tur. Nam v̄ez est q̄ res t̄m valet q̄ntū vendi p̄t̄ez cōi cursu non p̄o singulari euentu. vt sicut ille non d̄r iusto p̄cio vendere qui rem p̄cio maiori vendit alicui q̄ cōiter fieret alijs forte quia ille emptor ad rem maiore h̄z affectionē vel quia ea magis indiget ff. ad. l. fal. l. p̄cia. Ita d̄r: non iusto p̄cio emere qui minori rem emit ab aliq̄ q̄ cōiter ab alijs emeret forte p̄t̄ vēditōis nēcitatem v̄l quia nō p̄t̄ merces tāto t̄pe retinere q̄nto aliq̄ faciunt z h̄mōi. Item etiā p̄t̄ iustum p̄ctum impediri ex malicia aliquoz q̄d nocere non debet Illud etiā iustū p̄ctū v̄ez d̄r q̄d in loco cōiter de re inueniri p̄t̄ p̄sent solutione. ff. ad. l. fal. l. p̄cia. **Q**d q̄dam dicūt esse v̄ez nisi impediētum occurat ex alioz malicia puta vsurarioz seu aliorum pecuniosozum vendentiū merces suas ad t̄minū vt valeant aliq̄d plus lucrari. z boni mercatores non p̄t̄ vēdere merces suas etiā iusto p̄cio v̄l etiā si aliquis tyrannus z potens aliq̄d aliud adhiberet impediētū sine rationabili causa limitando p̄cia vel pbibendo merces alias deferri. nam malicijs indulgēdum non ē. Item alia ad iustū p̄cium discernendū spectantia q̄re infra in fine de Usuris. §. Institor z campsoz. zc.

Casus licit̄ q̄ ad emptōez vitaliū redditū suatis debet̄ circūstantijs sic notatis.

Nunca p̄sona puata collegiōe

.i. siue ab vrbe aliq̄ v̄l mōasterio aliq̄

Vrbe. mōasterio. quis emēs p̄ quēlibet annū

s̄ v̄l reddit̄

.i. siue v̄z alicuius possessionis

Vitales census. vsufructū q̄z mansi

.i. q̄d cumq̄

Ad t̄ps q̄d q̄d. nō hoc vsura putat̄

f. p̄dicatorz

.i. mort

Lesse p̄t̄ p̄raui si venditor optat obire

f. p̄ctū q̄ iuste deberet

Emptorē talem. v̄l forte min̄ daret emptor

De Usurarij. usurarijs.

f. viz f. emptor qz iuuenis z forte nature z plectiois e
f. artico z pefato quez
veditor anue sibi dae bz

Pensata vita longa. censu qz magno
s. q. ementis qz sic null' optaret moriez
alterius f. pdicta. i. fierent

Cercius ad vitā vendent' talia fient
s. q. s. i. mutuas .i. necessitate sua

Centū ducatos tradens p. ritencē
.i. post. f. pdict' mutuo dās viz dicit'
Cui tradidit centū ducatos

Alter vt exponat. hinc tradens pactat vt ille
f. centū. i. mutuat' soli seu mutuo danti f. mercator legalis

His sibi lucrē v' pdat sicut z alter
f. p. sibi centū f. centū .i. mercādo

Perdet cū totidez. ve lucrabit' his mō mercās
s. eē .i. societatis. f. pdict' qz eē

Dicit' vsura qz nō sociale pntat'
s. sic f. mutuo danti .i. tradat f. pecuniā

Nang liceret ei q' solū deputet altri
f. pecuniā s. ad negociādū

Mercat' causa sic dando fidelit' illi
s. si pter dicta f. mutuant' z accipienti per modum so
cietatis

Dū dānū qz lucz cōe fit est sociale
.i. nec pdict' qz p' dia mutuu .i. plenū dñum
f. in accipientē. i. in pecuniā pcessa

Et cū transfer' p mutua rite potestas
s. mutuo accipiens .i. deberet f. sibi

Tunc sibi lucrari dz qz pdere soli
f. s. dicto s. h. oppositū

Qd tñ in tali ptractu nō repit'
s. viz. .i. dat' aut pcedit' .i. non p' dicit' ad modum
depositi

Accqđ sic fert' quasi depositū reputat'
f. depositū viz illas pecunias in pze
fato contractu quod tamē cōtra na/
turam depositi est

Lum nūc expendit hoc depositarius ipē
6 3

Usurari' dicitur
seu mutuū tale.
Ex Anthonino

Contract' vsura /
ri' qz nec ē social'
nec p modū mu/
tui. nec p modū
depositi q' omnia
sic pbanē.

Nota quō dicit'
qz nō est p mo
dum societatis
Nota q' mutuo as
are xbu'z acciū' sige
mutuo daē. S; mu
tuoz ar' ari. deponē
tale fr mutuo accipe

Itē nec i dicto d
ctu est mutuū

Nec dicit' qz pē
dici depositū

De Usura in certis casibus.

U

.i. § s. dicitur depositum .i. mutuantur dando
 .i. ponitur remunerandus vices
 ipse depositari ab ipso deposito
 mente

**Casus iste licitus
 est sub debito modo.**

Cur ipse reddet sine lucro gratias habendus

.i. socio suo
Debitor usure si mutuat ipse sodali
 .i. usurario .i. capitalem summam sibi
 concessam

Ut pro se soluat usurati modo sortem

f. lue s. ut soluat sodal' f. usurario f. dicitur debitor
 usure

Sortis et usuras quas solvere rite tenet

s. saltet usuras .i. pro illo tempore et sine fraude
 f. usurario f. pactum predictum

Si debens tendit tunc soluere, rite licebit

.i. aliis f. merces
Quisquis emens, emerit ve volens merces, tunc illas
 f. ab emptore predictarum mercium
 f. petro f. pecunias pro mer
 cito exponendas

**Casus licitus in
 mutuo.**

Instanti petro cessat, sibi mutuo dando

f. predictum mutuo datus f. a petro .i. habuisset f. illi

Creditor hic licite capiat quantum tenuisset

.i. in illo loco f. libere vix si merces fuissent duce libere ad lo
 cum negotiorum .i. in illo vel alio loco

Tali rite loco delatis mercibus illic

f. creditor predictum s. et f. soluta a petro .i. ad vitatones datur
 nisi vel pro interesse
 .i. ut int' esse

**Nota quod si de usuris
 ponitur int' ut esse, pro
 interesse propter mercem**

**Int' esse dicitur cessatio
 lucri vel vitatio danti**

**Casus licitus in
 mutuo**

Si capiat piculum, lucrum petat inter ut esse

f. auri vel argenti

Sicque volens emere libram pro quolibet annu

f. ab emptore f. predicta pecunia

Instanti petro cessat, sibi mutuo dando

f. predictum mutuo datus f. a petro tunc .i. libere

Creditor hic licite capiet quantum modo libere

f. si emisit s. tunc .i. piculo quod fuisset habiturus in
 emendo

**Casus licitus si fit
 sine fraude**

Deberet capere, moto piculo prius inde

f. panni f. quod f. vlnis .i. reddendis

Ulnas dando decem pro denis post tribuendis

De Usura in certis casibus.

f. va v'l iusta venditio

Secula fraude tunc pmutatio fert

f. q's alicui .i. pecunias .i. pecunijs s' cedēs .i. p' gnis

Concedens nūmos p nūmis. gnaq' gnis

f. p' dicitra

Ut sibi soluant' dum tpūs carius extat

f. p' dicitas pecunias aut grana v'l frumēta v'l alia silia

Neq' suatur' sit creditor ad tñ illud

f. creditor p' fat' v'z tali p' ctu .s. si creditor

.s. tps q' pl' valebūt p' di-
cta vel silia

Perficiat usurā. sed suaturus ad illud

.s. pecunijs v'l grans. zc. .s. p' fat' .s. tunc

f. creditor

Bis vt lucret'. si creditor ipse negaret

.s. v'z

.i. possit

Debitor vt neqat sibi soluere qñ valeret

.i. tali p' ctu .s. p' dicit' casus f. nō negādo sibi h' s' b' t' r' e' d' a' /

do soluēdi qñ possit illo tpe q' ille fuisset suaturus

.s. esse

Sicerit usura. sin autē nulla p' batur

.i. p' osit' r'

f. sup' g' na v'l pecuniā seu silia

.s. debere

Si vō sise dubitat' dicta valere

f. tpe solutōis

.s. licite v'z tpe solutōis p' t' i' g' e'

ctia q' uis tpe cōcessiōis multotim' v' d' i' t' a' v' a' l' u' e' r' e'

Post plus siue minus posses hec lucra tenere

f. in negociādo cōcedere .s. vel fuerint f. p' fat' mō i' negociādo

Par est argentū. relique res. aut foret auz

f. pecuniā .i. receptur'

Mutuo qui tribuit capturus tpe certo

.i. monere. i. pecūias .i. in aliq' alio loco v'z p' dicitaz

pecuniā recepturus

Alterius gnis nūmos aliove loco. seu

f. quasq'. f. tali intentōe tribuens v'l cōcedēs. i. i' valore

Res alias. vt per hoc lucret' rite valore

.s. dicend'

f. talis

Est vsurator qz sortem poscit hic vltra

.s. vsurari' dicend' ē

.s. alicui intentōe s' d' i' c' t' a'

f. nūdinas .i. aliqd

Sic qui denundinis mutuat in reliquis quid

CLXII

Casus vsurari'

Casus vsurari'

Casus licitus

**Casus licit' vel
illicit' qad auz
& Argētū & silia**

**Cōtract' vsura/
ri' qad mōetas.**

**Similis casus
vsurari' vt ime
diare sup'.**

De Usura in certis casibus.

Casus licit⁹ sed
sub fraude fact⁹
est usurarius.

Casus illicitus.

Casus licitus

Casus Usurari⁹
ex ca^o Navigati

Casus fm qsdaz
licitus.

C Nota Siqs obij
ciat ex ca^o. Navigati
ni p dco casuz ibides
In tua. Rndeduz e
q ibi p tict moitio vit
lis n pceptuz necim.
Itē ad ppositū istud
vide s. añ 4° folia
glo. p fcaz sup illa
metr. Jam nihil ex
pacto. zc.

f. aliq

f. pecunias v'l similia ad
vsuras

Apposita pena tibi mutuo suscipienti

f. tu debitor

.i. q non soluens debito tpe

Ut plus formides nō soluens cū bñ posses

f. pena a mutuo dante

f. pena ponēs v'l recipiēs

.i. recta z sincerts

Illa peti posset intentio dū foret apta

Mutuo tradentis

f. p fata pena viz a mutuū dāre

f. mutuū dās

Si tñ in fraudē fit. z vsuratoz habet

f. talē penā f. quēlibet

s^o mutuū dās

.i. adde

re solet fraude

Aut hanc p mēsem v'l in annū quemlibet addit

f. tal' apponēs penā

.i. non approbare debeo

Est vsuratoz. tñ hanc nō approbo penam

viz ab aliq

f. mutuū

f. aliquem

Mutuo qs capiēs z ob id subeūdo laborē

f. siqd hz a p dco vsurario

.i. retinē

s^o tal' mutu

um capiēs

Pignoris ex fructu licite quid sumere posset

f. alitū nauiganti v'l cūti ad nūdiās

f. cū nauigāre

Mutuo si deder⁹ qui nauigat inde paciscēs

f. p mutuata pecunia emptas

.i. aliqd vltra sortē

s^o dabis aliqd

de sorte

Si saluas tuleris merces quid des. alias nil

f. sic paciscētē

s^o quia licet recipias piculuz nauigantis

viz ab vsurario

vel ad nundinas eunt⁹ in te tñ ob id n de

betu

bes recipe vltra sortē

Tenō excusat. piclum licet accipis in te.

s^o illi

.i. nauiganti

f. cū nauigante

Sz tu pmittens qui nauigat inde paciscens

.i. pecunias

.i. restaurabo p p

missore

Si p das merces seu nummos hos tibi soluas

s^o saltem

.i. piculi pp incertitudinez

f. p missor talis

.i. recipe

Tūc p cū picli fortas⁹ carpe posses

De Usura in varijs casibus.

.i. sili mō .i. cape porer? s^c fieret
.i. ultra forem
f. usure h^c vt inf esse

CLXIII

L Mutuo sic pstant capies pl^o dū sine fraude
f. alicui? dicitur? .i. pecunia

Si q̄ cōitas indiget ere iubendo
.i. mutuū f. cōicati f. cōitas pmittēdo

Mutuo q̄ pstant sibi ciues. obligat inde
s^c aliq̄ s^c aliq̄d viz ciuib? s^c pecuniā

Pignora siue lucy certū pstantibus ipsis
f. p̄dicta f. p̄dicti

Hec licite capiūt ciues lucra. nanq; coacte
s^c ciues viz p̄ficiū s^c aliq̄

Hec faciūt. z ob hoc fortassis dāna requirunt
.i. usurarij s^c oēs illi f. ciuū cōsilio. zc.
viz in seq̄nti p̄su

Usuratores sunt ciues. vtputa quoz.
f. alicui? .i. autoitate

Casus usurari?
q̄ad cōitatē.

Urbis cōitas. p̄silio. ditione
.i. pecunias s^c cōitas. f. aliq̄d fructificā

Prestat ad usurā nūmos capiēs q̄z pignus
f. p̄gr? .i. i defalcatoez s^c f. cōitas

Hec fruct^o eius in sortē cōputat ipsa
s^c ille f. usurari? f. p̄dictā usurā in cōitate f. talis

Cas^o filis p̄dcō.

Par est dicēdus. p̄hibere valēs nec hic obstat
.i. autoitate

Presertim quoz p̄cepto seu ditione
s^c p̄dicta s^c ec̄ f. p̄ eodē ill' q̄b? ablata sūp
p̄ usuram p̄dictā

Hec pstant facta. totū post restituēt
s^c aūr .i. p̄sensu f. p̄ eū s^c ille. i. restituat

Quis fit libitu solū p̄cepta redonet
f. ab aliq̄ debitore

Quisquis h̄ns cape centū sub tēpore certo
s^c aliq̄s f. a creditore f. soluēdi centū

Terc^o hinc veniens emat hoc ius vt pote p̄
.i. debitore f. illa nonaginta tam
actu creditori

Casus Usurari?
in emptioe Jurz vel
debiti ab ipo credito
re p̄ debitorem.

Debentē. veluti p̄ nonaginta. q̄ soluit

R. i

De Usura in varijs casibus mercatorum.

U

Si minuat p̄ciū solūmō. nūc q̄ soluit
s. iste casus .i. ea sola cā s. creditor non agita
.i. postea. s. q̄m labore z expens

Sperans exinde sine dāno plus rehabere
viz iste casus p̄ dicitur qz in fraudē usure emit
s. iuris alteri s. fieri

Est usurator. hec emptio iure vetat̄

Casus usurari⁹

Rem vendēs p̄cio soluendo tpe certo
s. aliq̄s s. futuro
.i. ex hoc .i. dilatorē das em̄
proxi

Casus licitus

Hinc si maiori vendas p̄cio qz differs
s. in p̄dicto cāu

Fraude fit usura. nisi vendita res dubitet̄
.i. solutōis .i. debere

Tpe soluēdi. minus aut plus rite valere
s. an dicitur s. ad tps debitorū p̄fixū

Venditor z tendat merces tunc vsqz tenere
s. q̄s s. alicui .i. recipiat dicitur

Casus licit⁹ q̄ ad frumētū z vinū sub matuo

Sed nūc dando decē qz in autūno capiat tot
s. viz s. viz s. tpe aratōis s. vasa frumētū vel
vini

Frumenti vasa seu vini nunc licet illa

Plus valeant nihilomin⁹ hinc dubitat̄
.i. solutōis dilatorē

Casus licit⁹ p̄t̄ incertitudinem.

Tpe soluēdi minus aut plus illa valere
s. in p̄dicto casu s. debere valere in futu
ro quia tunc usura esset

Nō est usura. secus est si plus videat̄
s. p̄staturo s. negociādo

Cas⁹ licit⁹ i mer' cib⁹ emēdis l'vē dendis.

Qum de more tenēs mercator q̄libet in q̄t
s. solutōis dilatorē

Qui vendit v̄l emit tales merces sibi noscat
.i. solutōis dilatorē

Soluēdi t̄p̄s iā tale ve tale statutum
s. iustū. i. apponens viz p̄ hoc s. aliter cō
trahens

Casus illicit⁹ z usurari⁹.

Venditor ad p̄ciū nil ponens. iustus habet̄
s. inf̄ emptorē cū venditorē factū
.i. dilatore

Si post p̄cordiā de p̄cio q̄s tractu

Usura circa segetes et agros.

.i. pp̄ p̄ntem solucōez z̄ imme
diatā v̄ditōz p̄cū minuit

CLXIII

Soluerē vult ep̄toz nūc. v̄ditōz hīc mī optat

f. s̄ dicta facta p̄ v̄ditōzē .i. vsuraria

Pinc̄ p̄z hēc p̄ma q̄ venditio sit iniqua

.i. venditōz .i. coact⁹ f. p̄cū p̄dictā z̄ iustū

.i. hū di ex p̄d̄p̄ta pecūia

Ni vendens pulsus minuatur lucri rōne

f. aliq̄s s̄ q̄s f. tali

.i. pactū faciens

Res vendens p̄cio q̄ nūc currit q̄ pacificēs

f. res p̄dicte f. plus .i. dare debes

**Casus plane vsu
rari⁹ qz p̄dit se ī
tuto lucri ⁊ aliū
in dāno.**

Ultra si pascha valeant plus h̄ mibi p̄sta

s̄ res dicte ista pascha

viz vsurari⁹

qz facz te certū d̄ lucro

Siqz min⁹ valeant nolo. reputaris iniquus

f. alieut

.i. possessionē seu agz

f. venditōz cū
emente

Vendēs quis māsum certis annisqz pacificēs

s̄ datū p̄mālo. f. v̄ditōz ip̄e viz emptozi

Casus licitus

f. empra. f. vendenti

Dum p̄ciū reddat post emptoz p̄dia reddet

f. in tali casu

f. v̄ditōz viz emptoz

qz liceēt vsura

Emptoz agit iuste. p̄ciū min⁹ huic nisi p̄stet

f. oblato z̄ exposito v̄ditōz

Casus illicitus.

f. postea ip̄i emptoz quia
sic eēt manifesta vsura

Aut fuit in pacto p̄cio plus restituendū

.i. accipe f. p̄dicte emptoz

Aut fuerat solitus vsurā carpe talis

s̄ ab aliq̄ s̄ aliq̄s f. qualqz

**Casus licit⁹ c̄ca
Segetes.**

Quisquis emēs fruct⁹ segetes p̄nte sub āno

f. segetes f. aliq̄ seminato

Pluribus aut annis p̄uenturas sup̄ agro

s̄ in p̄dicto cāu

f. in futuro

Nō est vsura. nisi fructus suscipiendi

.i. v̄sitr̄ sciant

s̄ iā p̄ emptozē. i. postea

Casus vsurari⁹.

Cōstent debere plus q̄ dāt inde valere

f. valere fruct⁹ v̄l segetes viz q̄ad cō

tractū vsure iudicandus q̄uis etiā multo plus postea salz tpe
solucōis v̄l receptionis fructus seu alie res valeant

**Casus licit⁹ pp̄
incertitudine.**

Si plus siue minus dubitat nō sit iniquus

h. ij

Usura circa segetes et agros.

U Casus iste Usura
ri s; theologos
Norādū et q aliqs
sili mō usurā mutuat
viz qñ alteri mutuat
cētū vt emat annue
qñq; z ille mutuanz
vult recipere illos qñ /
q; oī anno donec sol
uat sibi tota sors z si
ne defalcato e viz ab
illo emere cui mutua
uit.

Casus iste ē licit⁹.

.i. possessionē aliquā

f. mō s; post annum
vel duos forte

Mansum tu vendēs alicui qui nec p̄ciū dat
f. cū emptore f. emptor

Secū iā pactas donec p̄ciū mihi nō dat
f. emptor v̄dētī s̄ eē .i. pbant
f. iuriscōsulti

Accipiā fructus māsi. quidā licitū dant
.i. theolog⁹ .f. p̄dictū casuz .i. pbat

S; doctor diuus hoc usurā fore firmat
.i. māsi v̄dētī f. p̄ venditorē .i. cā

Aū tales fructus capiant sub rōne
.i. vendētī f. fieri q; iniustū ē

Dilati p̄cij soluēdi qd̄ phibēt

f. in p̄dicto cā p̄ venditorē s̄ viz s̄ v̄ debito

Sed fieri posset pactū. si tēpore certo
f. v̄dētōri f. sine defalcatione
summe

Emp̄tor nō soluat tūc venditor ip̄e leuabit
.i. fruct⁹ f. vendētī emptorū f. ab emptore

Prouentus māsi donec foret ip̄se solutus
s̄ saltē p̄dictū pactū viz fiat p̄ v̄dētōrē .f. emptorū viz vt maiorē
f. v̄lure f. p̄cā diligētia soluat

Si nō sub fraude sed p̄ pena sibi fiat
.i. ecclie s̄ q; s̄ fructificārē f. iniuste possesi
s̄ postea saz v̄ habitā

Casus licitus

Iniuste tēpli fuans rem. pignorat ipsam
f. ecclie f. p̄t̄ ius qd̄ ecclia h; in pignore
Templi rectori. tunc fructus pignoris huius
f. ecclie .i. sine usura .i. recipere

Hic rector licite valet vltra sumere sortem
.i. sili mō .i. cape f. ab alio derinere iniuste su;

**Casus licit⁹ sicut
p̄dictus**

am possessionez quā tā a tali ip̄igrauit viz licite p̄gris fructū
Sic valet z laicus vltra deposcere sortem
.i. sine p̄dicto mō recipiens fructus pignoris
f. pignoris .i. cōputabit

Casus illicitus.

Al alias fructus in sortem numerabit
.i. aliqs .i. ab vxoris sue p̄te .i. si capit s̄ aliqs
Quis gener a socero p̄ dote capit mō p̄ign⁹
s̄ gener f. pignoris

**Casus iste ē licit⁹
rus si sic eo mō q̄ hic
ponitur.**

Fructificās. posset fruct⁹ cū sorte tenere

Vsura circa segetes et agros.

Saltē iugū dū sustinet hic onus almi
f. dū saltē s. p̄fata f. genero

Et sit simplr hęc dos pmissa. q̄ tandē
f. ad illā cautelā s. tanq̄m .i. dat.

Hanc ad cautelā dotis possessio fert̄
s. saltē f. genero

Si focer hand soluat. s̄ si p tpe certo
f. a socero. f. dor̄ f. genero f. socero suo q̄uis ge-
ner sustineat on^o m̄ionij .i. p̄purabit

Dos genero fert̄. fructus sub sorte putabit
f. p̄dictū f. charo suo f. ip̄grādo vel
transferebat

Si gener h̄ pignus post altri iure ferebat
s. p̄ncipatr̄ q̄b̄ indigeret

Non p̄t nūmos. s̄ cū foret eius amicus
f. amic^o p̄u f. p̄dicto f. dictos nūmos
ra fruct^o f. amic^o p̄dic^o

Nec q̄ lucret̄. genero si mutuuet alter
s. p̄fata f. amic^o mutuādo pecuniā s. iste amic^o
f. pignoris licite

Hęc amore facit. fruct^o cū sorte tenebit
f. aliq̄s

Heres q̄n viri mortē post. obligat eius
f. possessionē. i. possessionis s. tūc mlter
p̄dote .i. in sortē .i. p̄purabit

Prozi māsum. fructus in sorte putabit
s. v̄l recipiat in solutū .i. possessionē
f. possessionē f. in obligatōez q̄e
Caltas eēt vsura nisi fructus extenuarent sortem

Distrahatur hanc ḡ mulier. rē nec capiat sic
.i. dñs l̄ possessor. f. alitui^o

Desq̄ molendini q̄s q̄s si mutuuet ipsi
f. paciscendo p̄ mutū vicz ne possit molere
vbi velit

Pistori. p̄uans hūc libertate molendi
s. tal̄ dñs molēdini s. aliud s. aliq̄s

Palliat vsurā sic equalens faciendo
.i. occulte p̄mittit f. p̄mittit vsurā

Quisq̄s emens vinū frumētum seu siles rem

¶ CLXV

Casus licitus

**Casus iste ē licit^o
tus si fit co mō q̄
hic ponit̄.**

Casus vsurari^o.

**Casus iste est dā
nolus p̄t maximaz
Avariciā h̄nō ē vsu
arius.**

De Usura circa fructus et animalia.

U

Quasi consules casu habes s. de Empti one z h. de Usura in fine. h. iste casus e. zri us ill. qz illi stz. liciti casus.

.i. vindemiaz

f. in futuro

Tpe collecte. q. vedat carius inde
f. pncipalit v'l sola .i. atcededo. i. necitate sui l' p'ximi

Propt' auaricia. nullu pensando necesse
f. p'ximi f. tpa s' e'e

Utilitate neqz pensata. cara sz optat
f. p'dicta s' p'pterea f. sue cupiditatz f. p'fat' emproz

Hec augmētando p nutu vedere tendens
f. p'fat' emproz s' sic empra p eū f. ex p'scia

Hic gñit peccat. nec restituenda iubent
f. iudicā dus .i. p'dicto mō

Par est sic cumulans argētū sine sit auz
.i. alicui pcedens .i. p illo. f. granū

Casus Usurari

Mutuo dans gñū vet' inde nouū capiēdo
s' saltē. i. lucret. f. grano. f. vsurā pmittēdo .i. cōcedēdo alteri s' peccat viz illa intentione

Ut lucrādo nouo peccat. sz nō tribuendo
s' suū f. p veteri grano s' ab alio

Casus lititus

Granū ne pereat vetus. g nouū capit illud
f. granū suū s' p nouo

Nō foro facili vetus hoc dabat accipienti
s' ex p'dict' creditoz f. grana s' debē

Presumēs poti' minus hec noua dide valere
.i. qz. i. aliq's .i. pecunias pcessias. i. statuto

Casus licit' rōe interesse.

Nā q's non soluit mihi nūmos tpe recto
.i. accipe ab alio. i. pecūia s

Ergo sub vsura pulsus sum carpe nūmos
.i. p'pterea f. passum ex dilatoē solutois f. debitoz

Inclite dānū cū sorte mihi dabit ille

Ultra nil sortem capies mihi mutuo p'stans
f. cui

Casus licit' rōe dāni certi z rōne cessatōnis lucri certi

Ni foret emergens dānū. cessatio lucri
.i. aliq' p'dictoz .i. vltra sortē .i. tanq' interesse viz v'ra tōem vel recuperatōne dāni

Quō dū sit certū plus accipis inter vt esse
f. dānū p'dictū v'l cessatio lucri

Casus vsurari si petat lucz

Incertū cōstans. plus inter vt esse nec optes
.i. vltra sortē .i. tanq' v'ratōez dāni f. recipiēdo qz illicitū est

De Usura circa animalia.

Quis locare licet animalia dunde per annu
f. alicui f. aliq .i. ex ill' f. singulū .i. a rustico vel p ductore

CLXVI
Casus locatiōis
licit' cca animalia

Fru mentū certū. reliquā rem siue leuando
f. rale f. p dicit' locatoz

Si p ductorem nō hic gnat immoderate
f. p locatoz dicitū f. animalū

Ne pactū fiat q p ductor sibi solus
f. conductoris viz les

Dānū portabit. nisi causaret sua culpa
f. p ductoz et locatoz f. vsure et sic ē licitū

Sz sic cōe dānū. lucz. sine fraude
f. decē capita s' aliq s' forer isti et alteri viz

Unus hñs capita viginti. dena sz alter
f. p dicit. f. int se

Casus locatiōis
licit' et societaz
circa animalia

Depotenūc ouū. cōe lucz qz dānū
f. p dicit' s' est

Proz rata sumptus cōes hī statuere
f. p modū societaz vl' est societatis s'etus

Non est vsura sz contractus socialis
f. et p dicit f. ouū

Hi pactare queūt de fetibus vt reparent
f. p dicit' f. ouū .i. de pellib' ouū f. oues

Moz tua post capita. seu pellibus vt cumulent
f. animalū f. capita

Casus locatiōis
licit' circa animalia

Unus hñs capita viginti traderet illa
f. p ductoz s' et

Cuiqz pascenda certa mercede tenenda
f. a dño aut locatoz a cō ductore vl' potius conductori a locatoz f. p uentū gregis

Aut fiat certa tūc participatio lucri
f. animalū f. p dicit' f. animalū f. dñs vl' locatoz

Iusta locatio fert' qñ pericula fuat
f. traditoz p locatoz f. capita

Nota q i metz idis
ferent p' poni p'clus
p' syncopā aut p'ciat
lū sine syncopa et sic
repit ap' d' poetas viz
sine syncopa viz s. ē
plogo.

Quisqz hñs capita viginti. traderet illa
f. p dicit' f. animalū .i. extimata

Rurali cuidā pactando firma q extent
f. p dicit' f. animalū .i. extimata

Casus locatiōis
licit' cca animalia

Acea taret ei tanto p'cio reputanda
f. p dicit' f. animalū .i. extimata

Usura circa animalia.

U

Danū cū lucro solus ruralis h̄ret
.i. rusticus
s^c dice^r p̄ca^r .i. pecuniā f. rustico

Nō est usura. s; vt es quasi mutuet illi
f. ere v^t pecuniā .f. rustico

De q̄ post emeret animalia tot sibi certa .i. estimata

Qando quis capita certo p̄cio reputata
.i. rustico s^c ruralē v^t ip̄m rusticū

**Usuraria locatio
animalū vald̄ iniq̄**

Cuiq̄ rurali pactans. non vtilitatem
f. p̄us

Nllā suscipe. donec totā sibi sortem
.i. cū eodē rustico

Rusticus offerret. v^t eodem sorte paciscens
f. ipe rustico de p̄fat^r capitib^z .i. capita

Nil accipiat nisi mortua cūcta restituet
f. s̄dic^r locator f. tali .i. imortales z ferreas

Talis tradit oues pactū q̄si nō morturas
f. s̄dic^r f. usurariū s^c eē

Et pactū tale q̄ p̄rauū iure p̄bat
f. in p̄tractib^z locatōis s^c eē

**Locatio animalū
licita q̄n p̄ditio
fuerit equal̄**

Qū cōis ē conditio licitum dic
f. p̄ditio s^c v^t locat^r v^t p̄ductoris

Si melior fuerit vnius. tūc secus extat
f. alicui f. certas f. cū mōasterio

Qū mōasterio q̄s tradit oues q̄ paciscens
f. abbas z fr̄es f. ouū

**Locatio licita
circa animalia**

Nō dent annatim sibi post p̄ q̄libet h̄ax
s^c tñ. f. ouū

Rite duos solidos. cū fructus sint meliores
s^c insup̄ dicit^r locator f. oues locate. f. h̄e. f. ouū s̄dic^r

Poscens si cūcte moriant̄ non nisi fructum
f. oues .i. augmētēf

Atq; monasterij cūcte sint si cumulent̄
f. ille .i. licit^r .s. saltē. f. locator

Cōtractus bonus est si tradit oues ibi sanas
f. oues mōasterio p̄ dicto mō

**Usuraria ep̄rio
z locatio animalū**

Cōsulo tradenti dāni partem q̄z ferre
.i. p̄dicto mō. i. monasterio f. frat^r mōasterij .i. rotas

Sic nec tradat eas nisi p̄uentus sciat omnis
Qū boues v^t oues a paup̄ib^z q̄s emat nunc

Usura circa animalia.

Oues viz paupes s^c qz putat se h^ze plures oues q^z h^znt
viz paupibz
f. ead^zem oues post empr^zez
q^z paup putabat se h^ze z n^z h^z

CLXVII

Quas illi forte ne habet emptor locat illis
f. oues. f. paupem

Emptor si nouit has vendetem ne h^ze
.i. sup h^z f. dicto paup^z f. ouibz locatis
f. emptor .i. annales. puen^z

Inde locando petat super his animalia lucra
f. in isto casu s^c e^z usura f. emptor. f. s^c dicta

Est hic usura sed non cum nesciat illa
.i. venditor s^c p^zca f. emptor

Quisquis equos emit q^z vedes tradet z illi
f. venditori

**Usuraria empr^z
z locatio animalium**

In certis nundinis si minus huic dedit emptor
.i. vobis s^c eq. i. exultim^z f. in nundinis

Quam uo sine reputentur ibi ualitura
f. in hoc casu s^c e^z usura s^c p^z dicta viz an plus vl^z min^z
debeant equi ualere

Est hic usura sed non cum stant dubitata
s^c q^z s^c q^z .i. aliq^z

Curator tutor procurator capiens quis
f. usuras f. exigendo

Usuras quauis has noie uult alieno
s^c nihilomin^z .i. tenet f. dicit^z procurator tutor. zc.
f. usur^z .i. autoritate

**Usura circa defu^z
uieres procurato^z
res fautores z fa^z
milia usurarioz**

Reddere post debet qz prestat eis ditionem
f. usuras f. dnoz q^z fut^z

Has dantes famuli de precepto dnoz
.i. prestent f. de usuris

**Casus licit^z q^z ad
faulos usurari^z
orum.**

Pura ministeria si dent nil participando
.i. reddere tenent s^c sui f. usuras

Nil reddent qm dno nihilomin^z illas
f. h^zoies vl^z faulos f. ia eis faulares

Per se vl^z reliqs facerent si non per eosdem
.i. facies .i. line mandato aut p^zmissione
.i. alter^z

Quis peragens cura sine preceptis alienam
.i. pp^z dno sui utilitatez. i. red de tenet
.i. ocs illas usuras

**Cas^z illicit^z q^z ad
fuentes usurarioz.**

Prestat ad usuras ob eu. reddet sil^z illas

Usura circa Suiētes et procuratores ac fautores.

Casus illicite q̄
ad inducētes vt
aliquis s̄b usura
mutuet.

Fautores furti
vel rapine tenentur
ad restitutōem
quāuis nil ad eos
puenit.

Aliqd̄ lucretuz
ex pecunia fura
ta vel re rapta vl
usuraria saltē n̄
fructificāte est
tuere q̄s n̄ tenet.

Casus illicite q̄
ad fautorē seu i
ductorē.

Casus illicite q̄
ad fautorē,

s̄ vl̄ .i. ad usurā faciendā vel ad dādum
alteri sub usuris s̄. tu

Inducens suadēs ad fenus quēlibet ipse

Qui tñ haud alias fenus cepisset ab vllō
.i. totā usurā. s̄. i. ductor et suasor. i. dicit̄ vsurari⁹ et induce⁹
.i. nō valet

Insolidū reddes si suasus soluere nescit
.i. si soluere p̄t vsurari⁹ s̄. i. ductor et suasor
s̄. inducor vl̄ suasor

Nō alias reddes nisi q̄ntū cepis ipse

S̄ furti fautor. ve rapine et filiator
s̄. q̄dē s̄. alicui⁹ s̄. alicui⁹
s̄. d̄ furto vl̄ rapina s̄. furta vl̄ rapinā
.i. postea nihilomin⁹

Quāuis nil cepit. post talia reddere debet

s̄. rapine etiā q̄dā mō furta q̄z s̄ volūtate dñi
.i. vl̄re s̄ capiant̄ vīz dñi
recipiēz ad vsuram

Nā violent̄ ea capiunt̄. fenora nutu

.i. pecunias s̄ pecunias s̄ aliqd̄. s̄. acq̄strum

Per furti nūmos. vsure siue lucratiū

s̄ p̄ pecunias s̄ p̄ illas pecunias lucratiū vl̄ acq̄sitiū

Rapte siue rei. nec reddere iure teneris

s̄. lucz p̄dictū ex fructificatōe rei furate vl̄ rapte vl̄ vsurarie
nisi fructus pueniant ex industria ei⁹ qui vīc illa re
s̄. cui ab stultitō

Si sit fructificans fruct⁹ cūctos sibi reddes

Hunc p̄dictum casum nota plenius supra de Restitutōe
in p̄sa cūca. s̄. in textu vbi d̄: **C**um p̄ auariciam. zc̄.
s̄ p̄ca .i. aliq̄

Quisq̄ volens q̄t dare mutuo suas⁹ ab vno
s̄. tale mutui s̄. dicit⁹ .i. restituere tenet
Cur vsuras ei⁹ p̄silio receptas

Vt det ad vsuras alijs. suadens ea reddet

s̄. se .i. fr̄s s̄. aliq̄s .i. vsure vl̄ vsuraz

Subscribens cartis p̄latus fenor⁹ inquā
s̄. fr̄s vsuraz .i. p̄sum s̄. fr̄s .i. recte

Siue sigillat eas nō dans libitū sibi rite

s̄. mortalit̄ s̄. nec tenet aliqd̄ s̄. sigillando
.i. approbare d̄

Pecat. nō reddet q̄z nec sic approbat ip̄e.

Usura circa Buietes i procuratores ac fautores

Et sup vsuris scribendo notarius om̄is
s. aliq̄ instrum̄ta
f. amlit̄ quo ad legitimos necus .s. etiā viz de cetero
s. etiā

Infamis iure perurus. qui phibetur
f. instrum̄ta

Scribere legitima. nec reddere iure tenetur
f. pecūtas f. ex tali instr̄o vsurario

Onas sic pmeritas
f. vsurarij f. vsurarioꝝ
f. iuste

Usuras pref. q̄ nil retinent loquor hoz

Jam sui licite mercede fruūtur eoz
f. p vsurarijs

Silicitiūq̄z necē sit vtile vl̄ sit honestum
f. fuoz

Hoz fuitium
f. xp̄iani

Cristicole sumūt vsuras iure sub illis
f. ab ill̄ siue fidelibz siue infidelibz
f. hi p̄fati xp̄iat. i. ex pre e re sue

Contra q̄s bella nūc iusta gerunt sibi tre
f. licite z iuste f. accipe viz a fideli vl̄ infideli

Pete sub vsura quis mutuo sumere possit
f. alteri f. p̄tā

Ut reliqui ve sui p̄curet ad vtilitatem

s. si f. mutū recipiēs sub vsuris .s. eē f. sub vsuris
Ipse nec inducat nisi quē solitū dare nouit
f. p sui vl̄ p̄tā vtilitate

Argo sub vsura quis mutuo sic capiēdo
f. causa viz vt ludat vl̄ meretricē. z c̄ijs
f. sub vsura mutuādo

Ex facili causa nec honesta. peccat in illo
f. vsurarij

Obsequiū p̄t vsuratori agendum
f. sub mutuo. f. aliq̄ indigente. f. aliq̄s f. vsuraz h̄ restitūē non tenet viz p̄dict̄ capicēs
f. ab vsurario

Mutuo p̄ reliq̄ capiens quis. fautor habetur

CLXVIII

Casus illicite q̄ ad notariū scribētē vsuraria instrumenta.

Casus licite ēca failiā vsurariū q̄ suā h̄z petet mercedē ab eis

Casus licitus.

Licet aliq̄d recipere ab vsurario sub vsura sub certis rōnabilibus causis.

Casus vsurarij sub certo mō.

Usure casus iste non est.

U
Casus venditio-
nis licit⁹ s3 Jo.
Arder.
Itē Benefic⁹ vlt p-
nestica dicit qd vlt q res
pui p cū cū puo labo-
re vedūt. sic s3 pisa
olera pira poma z si-
milia.

Usuram talē casum pgnoueris esse
.i. mercator *f. in foro vlt alibi ad vandēdū*
.i. mercator domestic⁹ vlt ali⁹
Institor z campsoz stationator qz cunctus
.i. hospitiū receptor *.i. tabernari⁹*
Hospitis acceptoz. caupoqz penesticus ipse
f. licite *f. pdicti* *.i. res vendibiles*
Vēdere rē poterūt hi carius. z licz empta
.i. p miōri p cō *f. seditos*
Pro minus existat p eos. hec res licet in se
.i. aliq mō *s^c q̄ fuit dū erat empta*
f. apd cōes hoies

Nō sit mutata nec sit melioz reputata
s^c licite fit *f. factos* *f. habita* *f. habitos*
Hoc p sumptus ve p icula siue labores
f. habitas *s^c ē viz aliq̄s pdictoz*
Aut ppter curas ve gūamina. sollicitusqz
f. vendenda *.i. de foro ad domū z e3*
Ut consueēt res. hinc z vt inde ferat
f. ppter necessariam p uisionē rerum p re publica
.i. moderata

Aut sua deposcat industria lucra modesta
.i. magis licite *f. bona*
f. mercator

Fortius hic multo sua cari⁹ empta reuēdet
f. mercator *f. p fras* *f. sui*

Talia qui ducit hinc inde gūaminem magno

**Quedam alia ad ppositum quere sup de empri-
one z venditione. z sup de Usura vbi dicit Quisquis
amens vinum. zc.**

CS Nota q iustum p cū in mercantijs semp p siderandum
est respectu laboz z sumptuū mercatoris. z hoc intelligendū
est nisi in toto venditōis aliud eēt cōe p cum quod saltem non
sit introductum ex malicia alioz s3 ex p ditione rēpis seu negotia-
tionis puta cum tpe messium z vindemiāz soleant frumentuz
z vinum miōri p cō valere. z idem in similibus. vel cum mer-
ces ex abundantia miōri p cō vendant z maiore ex occurē-
te penuria. Nam cum mercator possēt p cum augmentare et
varietate locoꝝ z tēp ex qua varietate p cōa in eisdem diuer-
simo de statuuntur debet z minuire. p cōa enim p sideranda
sunt respectu locoꝝ z tēp non solum in augmentatione sed

De Vir
etiam in communi
in naturam. C
laboz
Campso: p
Plus capies
Queda al
CS Notan
lurum recoper
larum pecun
pecunias locu
aut merces van
te non tam cō
nata labor.
sic circa pecū
mercator qu
car licet sic
sideratione
tatem. vel
fm hoc pe
in ultimam
aliqua illi
interesse.
Qu
Sime
f. ad vlt
Suscip
f. ex
Sic p
S. p
Vicim
f. illi
Aterre
Ove
s. in
Quipa

De Usura q̄ad Cambiar mediatores.

etiam in diminutione. ff. si cer. pe. lege vinum z de reg. iuris. l. fm naturam. **¶** Item cetera similia quere hic s̄. de Usura. f. aliqs̄ f. ab alio s̄ cui cābit s̄ q̄ d̄ s̄ cāpsor q̄ d̄ s̄ .i. dar alicui

CLXX

Quamp̄sor pl^o capies reddit mi^o. aut mi^o offert
.i. p̄ illa rep̄ eū aliter oblata i minore q̄ntitate
f. ipe cāpsor p̄p̄tea viz illi q̄z fraudauit sic

Plus capies inde. reddet sub fraude recepta

¶ Quedā alia nota ex dictis immediate sup̄.

¶ Notandū p̄ quacūq; causa vel opatiōe p̄t mercator lucrum recipere ratione mercium p̄ tanto p̄t camp̄sor recipere lucrum pecuniarum de q̄to ista res causa aut operatio circa pecunias locum habet z exercetur circa merces. Patet quia sic ut merces variantur in estimatione hoīm sic z monere. licz forte non tam cōiter z in magna quantitate. Item sicut p̄t haberi cura. labor. picula z alia huiusmodi circa merces adducēdas sic circa pecunias suo modo. Si ergo p̄pter tales causas recipit mercator quare non p̄pter easdem camp̄sor. sic tamen q̄ hoc faciatur sicut fieri debet in negotiationibus viz pensando in bona fiderationabili aut ex cōmuni estimatione p̄ciositatem. grauitatem. vtilitatem. opis. cure. laborū. officij. z aliorum h̄mōi. et fm hoc potest recipere plus aut minus. vel de q̄to communie estimatione monera in melius vel peius mutata est. Aut si aliqua illarum causarū excusat que in mutuo exp̄mitur vt p̄t interesse. i. vitatōez dāni. **Hec Hyder**

Cambia nō licita s̄ vt usuraria quisquis
f. grauit̄ .i. necitatē

**De mediatorib^o
i cāsijs illicitis.**

Si mediat peccat. nisi p̄pter forte necesse

f. ad vsurā vt s̄ illa f. mediatū f. dicit^o mediator

Suscipientis erat. s̄ q̄rens vtilitatē

f. ex p̄fat^o viz ex cupiditate mor^o. f. mortalit̄

Sic p̄riā. put inde lucre^o. peccat apte
s̄ q̄s

**De mediatorib^o
i p̄ngijs s̄ h̄edis**

Si p̄ p̄ngijs tractādis sis mediator

.i. aliq̄d. f. s̄ h̄entib^o

Tūc inter partes licite capies quid ab illis

f. illi^o f. magn^o

Axterre more q̄ntū labor inde requirit

s̄ penit^o s̄ eē

Dicere sed fm̄ caueas. testans opulentū

s̄ tū s̄ caueas dicē viz illū^o s̄ tū

Qui paup̄ p̄stat. ve pbū. qui discolor extat

**Casus illicit^o z
satisfacere tenet.**

Usura quoad mediatores in certis casibus.

U

^{s' qui} ^{s' extat} ^{s' eē}
Aut se dissoluit. seu lufoz qui tibi constat

^{s' mediādo p mīonīs p̄rabēdis. i. p̄mi cui}
Sic mortale fac̄ nā fratris s̄ nocumentū

De mediatorib' iemptōib' vēditōib' vel locatōib' vel p̄similib'.

Si sub cōtractu mediat quis venditōis

^{f. tal' p̄tract' s' fozet f. contract'}
Amptio sine fozet ve locatio p̄similisq̄

^{f. vbi sit p̄tract' f. p̄bentū f. mediator .i. aliq̄s}

Et t̄re more de partibus hic capiet quid

^{f. mediator f. aliquā s' p̄bentū}

Ipse notans fraudē quā pars p̄tenderit vna

^{f. p̄tē f. restituere teneris certo mō}

Tūc p̄ reliquā medians partē q̄ue peccas

^{f. mercatorz. f. negociādo}

De mediatorib' in mercātis

Quis q̄s mercator fozet alterius mediator

^{f. alter. f. mediatori suo f. p̄tē}

Qui sibi transcribat disponendas v̄l emēdas

^{f. mediator si transcribat alteri cu}

ius est mediator vt disponat sibi vel emat quascunq̄ merces

Merces quascunq̄. reliquus v̄l sic viceversa

^{s' dicit. f. p̄bat. f. vnū f. iuste}

His mos florenū de centū porriget vnum

^{s' saltē f. eoz .i. p̄misit facere}

Pro mercede sua nisi gratis quis vouet illa

^{f. i. aurifabri f. vasa}

Aurifices vasa vendētes. hec v̄l emētes

^{s' vtz .i. saltē. f. vasa}

Aurea siue fozent argētea. q̄ t̄n illa

^{f. i. aurifabri}

Maiori p̄cio post immutata reuendunt

^{f. aurifabri ex talib' imutat'}

Nō est illicitū dum lucent moderate

^{f. aliq̄e s' eē}

Casus illicit' q' ad Aurifabros.

Aurifaber sed emens lapidē quē scit p̄ciosū.

^{f. lapidē .i. postea. f. aurifaber f. vendēt}

Quō vendens nescit. hinc dat notabile tali

^{f. eō. f. aurifaber .i. tāq̄. f. lapidē}

Ecce minus p̄ciū. seu venderet vt p̄ciosum

^{s' aliq̄d f. inclusum}

Inclusum vitz velut argento v̄l in auro

De Usura quoad Aurifabros.

l. p. dicitur aurifaber .i. iusticiā dīuinā z restituere illi tenet quez
sic defraudauit

CLXXI

Hic contra legē dīuinā peccat apte

f. aurifaber

Aurea sed vasa cōflans argentea parqz

.i. ex hoc

s. ipe

Hinc lucrum licitū capiet rōne laboris

f. lucz

f. illi s. su' in pflādo aut als

s. qle aut qntū

Qd dat mos patrie magnus labor atqz reqrit

f. suū circa hec s. z qntū reqrit s. qntū .i. aliqs hō est z iust'

.i. dicit

Ingeniū parit industria. seu bonus vt fert

f. p. m. Anchoim f. m. g. r. i. v. l. opantis

Qualibet arte p̄t industria nobilitasqz

f. in q opat. i. artēdi ad p̄ciādū f. artēdi p̄ r. d. z

s. q ad fragilitatē matēie in qua opat

Materie tēdi qz picula sub faciendo

.i. e. mat

.i. argētū l' auz v' l' lapī

dē p̄ciosum furatū

Aurifaber nulla sibi cōparet impia furta

s. ipe aurifaber. f. p̄o dño .i. p̄cipiens

Jam licet ignoret. reddet tñ ipe sciens post

f. talis expositū p aurifabz

f. rei furate. f. aurifabz

Nec p̄ciū dñs sed reddet v̄ditor ipse

s. aurifaber

s. auz

L' auz nec vendat h' alchimacū quasi vez

s. p̄dico mō

s. aurifaber .i. clenodiū v' vas

f. p̄us

Vel foret argentū nec emat sacz nisi fractum

s. puz

Argentū puz nec in igne perit sil' auz

s. cē

.i. duodecim

Argentū fert puz suans duodenas

s. puz f. uat. i. q̄ter sena viz q̄ter sex. i. xxiij.

.i. sex

Riteligas. auz quater z dat sena caratha

f. puro auro v' argēto puro. i. metalli

Bis plus aurifices eris miscendo p̄inde

f. approbar'

f. ciuitatis alicuius

Qm mos exposcit aut v̄bis rite statutū

I ij.

Casus licitus

**Casus licit' ap /
p̄ciatōis.**

**Casus d' Jure p
sibitus.**

**Nota qñ argen
tū vel auz dicit'
puz.**

**Carathū ti. d. certa
mensura auri.**

Casus l. citus

De Usura q̄ad qued̄ illicitar̄ de Vnctōe extrema.

U

Illicitū ē z q̄st̄ turpe
lucy reputat q̄n aliq̄
lentate q̄dā l' ex aua
ricia aut pdigalitate
vadiātes mutuo. p/
mittūt se daturōs. r.
vl' v. florenos seu pl'
aut mi' l' amissuros
illos nisi casus fortui
tus euenerit aut de/
fecerit.

**De vnctōe extre
ma.**

**Triplex ē oleum
sacre vnctōis.**

**Nota q̄ vngunt̄
Crismate.**

f. dicit aurifabri .i. q̄cūq; vics auro pl'
Cmixto q̄ decet z l' in argēto indebite mixto

Fraudem cōmittūt opando qd̄qd̄ in ill'

Carillos carthas vl' par. faciens q̄z. vendēs
s' graui

Per cōfessores sub pena sunt pbibēdi
q̄ ē pctm̄ mortale f. talibz

Nā per auariciā lusozes sepe fruunt̄

f. p' auariciā f. p' vedūtōez z factōez pdictoz
.i. ex pdictoz venditōe

Sic mortale dat̄ aclucy turpe pbatur

Languentē sepe p' mortē sepius vngas
.i. infirmāte

Saltē languētē discōtinue p' mortē
.i. infirmitate

Uno sub morbo nullus bis dz iungi
.i. nisi .i. deducat

Idem ni languoz vltra deducitur annū
f. extrema

Illis qui poscūt hec vnctio detur adultis
.i. oleo oliuaz f. in extremis

Ex oleo sacro qd̄ oliue fertur iunges
f. sacre vnctōis f. oleū sacy

Est oleū triplex z p̄mū crisma vocatur
.i. crisma pdictū p̄pōit ex balsāoz oleo oliuaz

Balsamus est illd̄. oleūq; sed adde secundum
.i. oleū cathecuminoz dz vl' sanctū. zc

Ut cathesiz andi seu sanctū vl' bñdictū
f. oleo secūdo viz cathecuminoz vl' sancto. zc.

Brachia q̄ regis humeros vl' p̄ncipis vngis
f. 2° oleo pdictō. i. linēda l' vngēda

Et qd̄ā reliqua sunt illo iure linēda
f. sancto qd̄ ē p̄m̄ oleū

Crismate baptismus qz calix altare qz tēpla
f. ipe hō f. cū crismate

Accōfirmand' qz patena pungitur ipso
f. crismate

Hoc baptisandus fit v̄tice fronte punctus
.i. plecrat

Vngitur z p̄sul boc crismate q̄n sacrat̄ur

De Oleo sacrorum Vxor viri vagabundum plium educatione.

Est oleum ternum quod olive fertur. et illud

CLXXII

Est qui languentes unguuntur iam prope mortem

.s. solū

.i. consecrat .s. triplicia olea signant cum
ipsum crisma quod secundum oleum dicitur

In cena domini presul sacrat omnia dicta

.i. oleum non sacratum

.s. oleo sacrato .s. eē Decb. tho.

Non facit miscens huic totum dico sacratum

.i. illius anni

Crismate iure nouo fiat baptismus in anno

.i. necessitate

Quippe necesse nisi sit mortis. sic renouari

.i. crisma

.s. tu episcopus

Annatum dicitur quod confirmare iuberis

.s. iuu. a. p. tras binande vagare

.i. dicitur sed non dicitur nec cogit

Vxor nulla vii peragratem iure sequitur

.s. sua

.s. ad aliam terram

.i. quoniam vxor ex causa necessaria abest

Vxorem sequitur vir quoniam necesse requirit

.i. actu habet

Vxor quoniam vii retinet dicitur iure secundum

.s. vxor

.i. filius

.i. dare

Propter viri preminatis quid ferre nequibit

.s. filij vxoris dicitur pro viro geniti

Nisi matrem quoddam ius habet tenuere

.s. secundum

.i. possident

.s. predictus filius

Nam vir matrem habet quicquid quod pertinet ipsi

.s. filij predicti

Aut quod sunt pueri matrem nutrire tenetur

.i. ex alia causa

.i. nutrire tenet se vir iste secundum

Aut alia iusta causa vir nutriet illos

.s. vxor

.s. extremo

Sed prohibente viro nil det nisi frange necesse

.i. pariter

.i. compellat

.s. matrem ad dandum

filij predictis

Sed matrem faciat quod iudex compomat ipsum

Vxoris votum et viri sui quare super de voto

Vxor qualiter elemosinam dare potest nolente viro vide supra de Elemosina.

Crisma renouari dicitur singulis annis quod ad baptismum et confirmationem.

De viro vagabundo quod vxor non sequitur.

Vxor habet secundum vii potest sub certo modo dare plibus ex pro matris genitricis iustate viro que habet.

De Forma absolutiōis.

Forma absolutiōis ab omnibus sententijs & censuris ex indulgentijs quas **I**nfirm⁹ in articulo mortis p tpe haberet a sede aplice **P**remisso **C**onfiteor & **M**isereatur.

Dñs n̄r iesus x̄ps p suā infinitaz misericōdiam te absoluat & ego auctē ip̄i⁹ dei & brōz aploz ei⁹ petri & pauli & sc̄e **R**omane ecclesie mibi in hac pte pmissa & tibi pcessa q̄ nunc fungor ego absoluo te ab om̄i sn̄ia excoīcatōis maioris vel minoris suspēsiōis & interdicti si teneris & restituo te cōioni & vnitati fidelū & sanctis sac̄is ecclesie. **I**te eadē auctoritate dei & brōz ei⁹ aploz petri & pauli & sanctę **R**omane ecclesie & dñi n̄ri pape mibi in hac pte cōmissa & tibi pcessa inq̄ntū clauēs sc̄e ecclesie se extendūt & inq̄ntū debes & possuz si ista vice morieris absoluo te ab oib⁹ penis tuis in purgatorio debitis p̄tē culpas & offensas q̄s d̄ deū & aiāz tuā & p̄xim tuū pmissisti si nō p̄ceptū ist⁹ indulgētie pmissisti illa & inq̄ntū mibi p̄mittit̄ restituo te innocētie in q̄ eras q̄n baptizat⁹ fuisti. **S**i x̄o ista vice nō morieris resuo tibi plenariā auctoritatē & indulgētiāz tibi pcessaz a dño papa p vltimo articulo mortis tue **I**n nōie p̄ris & filij & sp̄s sancti. **A**men.

Forma absolutiōis ab aliqua excoīnicatiōe maiore **J**uris vel ab homine vel pape aut ep̄o reseruata. **P**remisso p sacerdotē **M**isereatur tui. r̄c.

Auctoritate om̄ipotentis dei & brōz aplozū petri & pauli & dñi n̄ri pape vel ep̄i si ip̄e p̄misit hic mibi pmissa & tibi pcessa absoluo te a vinculo excoīcatōis maioris quā incurristi p̄tē talē & talem causaz. puta p̄tē manuū iniectōez violentā in clericū vel religiosum. vel p̄tē ingressum in mōastēriū monialū vel monachoz si fuerit mulier in casu nō pcesso & h̄mōi. **E**t si in plurib⁹ sentēcijs excoīnicatiōis maioris fuerit ligat⁹ singulas exprimat dicendo. **E**go absoluo te ligatū sn̄ia excoīca

riōis quā incurristi pp̄ talē causam ⁊ talē ⁊c. Vel
si pluries pp̄ eandē causā excoīcat⁹ est d̄m̄ ē to
tiens q̄tiens incurristi. **A**ddēdo. Et restituo te cōi
oni ⁊ vnitati fidelū ⁊ sac̄is ecclesie **I**n nōie p̄ris
⁊ filij ⁊ sp̄ū sancti **A**mē. vberādo eū vsq; ad amen
Sz vberatio ista nō ē encēcia vtz ē. in p̄ncipio libri.

¶ **M**odum seruandū de **J**ure in absoluendo
ab excoīcatione maiore vide metricē positū ē.
in p̄mo q̄terno vbi d̄z. **Q**uatuor ista tene. ⁊c.

¶ **F**orma absolutōis sacramentalis a minore ex
coīcatōe ⁊ a pctis p̄missio **D**isereatur tui. ⁊c.

Dñs n̄r̄ iēsus xp̄s absoluat te ⁊ ego absoluo te
Auēte q̄ fungor a vinculo excoīcatōis mino
ris si ligar̄ ⁊ restituo te sac̄is eccle. **E**adez auēte
ego absoluo te a pctis tuis in nōie p̄. ⁊ f. ⁊ s. s. **A**m̄.

¶ **N**ota q̄ **B**erson reprobat illā formā absolutōis sacramē
talis a minore excoīcatione q̄ d̄z seu addit **E**adem auēte ego
absoluo te a pctis tuis p̄fessis p̄rit̄ ⁊ oblit̄ **D**icit em̄ q̄ pau
ci confitētes sint contriti s̄ plures attriti **E**t sic q̄dē **D**iminuit
seu restringit effect⁹ sacramentalis absolutōis in absoluēdo sed
d̄z d̄ia simplr̄ **E**adē auēte ego absoluo te a pctis tuis in nōie
p̄. ⁊ f. ⁊ sp̄ū sancti amē vt h̄z forma imine^{re} sup̄posita.

¶ **I**tez d̄b. t̄ho. in 4° q̄ in absoluēdo p̄fiteat̄ pot̄ confessor
d̄z facere crucē q̄ imponere manū sup̄ caput confitentis qz res
missio pctōz sit v̄tute passionis xp̄i q̄ p̄ crucē designat̄ s̄ impo
sicio man⁹ ē car̄ infusioē gr̄e **S**ed consuetudo apud q̄ plures
inoleat de imposicioē man⁹ qd̄ p̄ autēcticos forte et̄ p̄probat.

¶ **D**e precatio vtute clauium.

Passio d̄ni n̄ri iēsu xp̄i ⁊ meritū b̄tē x̄ginis ma
rie ⁊ oīm sc̄tōz ⁊ bona si q̄ feceris ⁊ mala si q̄
paciēte sustinner̄ ac b̄a q̄ alij p̄ te fecerint ⁊ inf̄
cessio m̄ris ecclesie sint tibi in remissionē pctōz tu
oz. in d̄minutōez pene. in augmentū gr̄e. ⁊ in p̄
miū vite eterne **A**men.

¶ **P**rima regula arbor⁹ planguitat̄ tan
s̄m **C**anones q̄ s̄m **L**eges.

Ascendentū ⁊ descendentū quot s̄t̄ psone d̄ q̄
bus querit̄ computat̄ inter medys vna d̄p̄ta

De Regulis cōsanguinitat: i Hominiibus diuersis

tot sunt gradus.

Scōda regula s̄m **Canones.**

¶ Collateralium in linea eq̄li quoto ḡdu q̄s distat a cōi st̄p̄ite toto distant int̄ se.

Tercia regula s̄m **Leges.**

¶ Collateralium in linea equali quoto ḡdu quis distat a cōi st̄p̄ite toto duplicato distant int̄ se

Quarta regla s̄m **Canones**

¶ Collateralium in linea inequali q̄to ḡdu remotior distat a cōi st̄p̄ite toto distant int̄ se.

Quinta regula s̄m **Leges.**

¶ Collateralium in linea inequali quoto s̄ p̄sone st̄p̄ite dempto tot sunt gradus.

¶ **N**otandū q̄ phibitio m̄tionij p̄bēdi durat ad q̄rtū ḡdū inclusiuē q̄ ad collaterales in q̄b̄ sit phibitio. s̄ in recta linea arboris ē p̄petua phibitio **¶** **C**irca ḡdus affinitatis Eodē ḡdu d̄r aliq̄s **A**ffinis alteri q̄to ḡdu q̄s est p̄sanguineus illi ex cui⁹ p̄re causat affinitas. **¶** **I**te durat ad q̄rtū ḡdū inclusiuē **¶** **I**te int̄ p̄sanguineos viri ⁊ mulieris nulla causat affinitas **¶** **S**z int̄ p̄sanguineos viri ⁊ ei⁹ vxorē v̄l int̄ cōsanguineos mulieris ⁊ suum virum vsq̄ ad q̄rtum ḡdū inclusiuē **¶** **U**nde duo fratres p̄nt accipere duas sorores **¶** **E**t pater cum filio possunt accipere vn⁹ m̄rem ali⁹ filiā indifferentē. **¶** **I**te **A**ffinitas non solū causat ex coitu m̄tionialiū etiā ex fornicario coitu ⁊ incestuoso aut alias d̄ānoso. **¶** **O**ia s̄dicta clar⁹ patēt i l̄ra **¶** **I**mpedimēt⁹

¶ **H**ic ponūtur diuersa nōia quibus diuersi ḡdus cōsanguinitatis exprimūtur.

Tetrauius pe. correpta d̄r q̄rtus ab auo

Tetrauia uie. d̄r vxor eius

Tritauus d̄r p̄z Attani pe. cor̄. vbiq̄

Tritauia uie. d̄r vxor attani

Attauus ui. d̄r ab auū p̄z pe. cor̄. vbiq̄

Attauia uie. d̄r vxor abauū

Abauus ui. d̄r p̄z pauū pe. cor̄. vbiq̄

Abauia uie. d̄r vxor eius

Proauus ui. d̄r p̄z auū pe. cor̄.

Proauia uie. d̄r vxor pauū

Ouus ui. d̄r p̄z patris v̄z genitoris.

De Nominibus diuersis.

CLXXIII

Quia uic. dz mat p̄is vel matris vel genitricis
Pater uis ui. dz frat̄ patris
Patruelis dz filius vel filia patris vel filij duorum
Amita te. pe. cor̄ dz soror p̄is. (frat̄z.
Abamita te. dz soror aui
Aununculus li. dz frat̄ m̄is
Matertera re. dz soror matris
Matruelis et̄ dz soror m̄is
Pat̄ dz genitor p̄ius alicuius
Mat̄ dz genitrix p̄ia alicui⁹
Filius nat⁹ patris vel matris
Allegitim⁹ dicitur de soluto ⁊ soluta natus
Filia nata p̄is vel matris
Nepos or̄ dz fili⁹ de filio nat⁹ vel de filia
Nept̄is ris. dz filia de filio vel de filia nata
Pronepos or̄ pe. nti cor̄. dz fili⁹ nepos̄ v̄ nept̄is
Pronept̄is dz filia nepotis vel nept̄is
Abnepos or̄ penul. nti cor̄. dz fili⁹ p̄nepotis
Abnept̄is dz filia p̄nept̄is vel p̄nepotis
Trinepos pe. nti cor̄. dz fili⁹ abnepotis
Trinept̄is dz filia abnept̄is. ⁊c.
Tetranepos pe. nti cor̄. dz fili⁹ trinepos̄ ⁊ est q̄r-
tus a nepote
Tetranep̄is dz filia trinept̄is ⁊ est q̄rta a nepote.
Consobrinus dz filius sororis vel fratris
Sobrin⁹ ni. idem est q̄ ⁊ sobrinus.
Consobrina dz filia fratris
Sobrina dz filia sororis
Consobrini noz. dicunt̄ duaz̄ soroz̄ filij
Cognati ⁊ Agnati dicunt̄ qui sunt de vna p̄ge
nie S̄z Agnati ex parte sexus virilis. Cognati ve-
ro ex parte muliebris sexus.
Frater dicunt̄ ab eodem patre
Soror nati vel matre
German⁹ ⁊ Germana idē s̄t. i. frat̄ ⁊ soror
Ditric⁹ ci. dz marit⁹ matris s̄ non p̄i suus.
Nouerca ce. dz vxor p̄is s̄ non sua mater

R 0

Nomina Affinitatis.

Priuignus dicitur qui priuatus est patre habens matrem cum vitrico. vel priuatus est matre huius patrem uiuentem cum nouerca. vulgariter eyn stieffsoen

Priugna dicitur filia talis. vulgariter eyn stieff dochter

Filiaster dicitur puignus

Filiastra dicitur puigna

Patrimis mis. vel patrim^o mi pe. ubique producit & dicitur superstes patris priuatus vel priuata etiam dicitur puer similis patri.

Matrimis mis. vel Matrim^o pe. producta & Matrima me dicitur superstes matris priuatus vel priuata & est cōs gnis matrimis et dicitur puer filius matris

Geminus gemini & Gemellus gemelli dicuntur duo simul nati.

Supstes ris. dicitur qui solus remanet alij mortuis cōs gnis.

Dolpiscus dicitur qui est superstes ex duobus natis vel vno moriente.

Consanguine^o dicitur quod ex vno sanguine Cognatus dicitur quod ex eadem stirpe vel vno genere.

Sequuntur Nomina Affinitatis.

Affinis dicitur qui cognouit sanguineam meam signant mihi attinentem usque in quartum gradum sanguinitatis inclusiue. vel dicitur illa que cognita a sanguineo meo signant mihi attinere usque in quartum gradum sanguinitatis inclusiue. **V**ulgariter Affinis dicitur eyn swoeger offeyn swoegerse.

Socer dicitur pater mariti

Socer^o dicitur mater mariti

Sorori^o dicitur mariti sororis

Sororia dicitur uxoris fratris

Generi dicitur mariti filie

Nur^o vi in dicitur dicitur uxoris filij

Glos gloris idem est

Zeuir leuiri dicitur fratris mariti vel fratris uxoris

Fanitrices sicut uxores duorum fratrum

Sequuntur Nomina viciosa de commixtione car

De hoibus viciis d' comitoe carnali varijs modis

CLXXV.

nali varijs modis.

Adulteri. d' alteri' thori vel vxoris violator

Adultera d' alteri' viri ꝓcubitor

Manzereri d' fili' adulterin' vel scorti viz. mere-
triciis

Manzeri d' filia adulterina vel meretricis

Morb' rbi idē scilz q' vel q' nar' vel nata ē d' nobili

Martha tbe pze s' ignobili mēe

Spuri' d' qui vel q' nar' vel nata ē d' nobili. i. le

Spuria gitima mēe s' ignobili. i. illegitimo pze

viz d' quocūqz statu talis sit s' pprie ꝓdicta noia q'

loquit' d' ignobili pze vel matre intelligunt' d' vel

ligiosis cū legitimis

Cocubina d' q' nō ē maritata ⁊ sine sac'ō cōiugij

ꝓcūbit cū aliquo viro cuiuscūqz stat'

Solut' dicunt' q' nullo mēimōnio ligati s' inē

Saluta se carnalit' cogniti vel nō cogniti q' mu-

tuo ꝓhere pnt vel alē eoz cū quocūqz alio

Fornicari' d' qui vel q' extra mēimōniū luxuriāz

Fornicaria exerce' simplicē

Incestuosus d' qui vel q' luxuriā exerce' cū ali

Incestuosa quo vel aliqua attinēte sibi in ali

qui carnali vel spūali ꝓgnatōe

Sacrilegus d' qui vel q' luxuriāz exerce' cū aliq'

Sacrilega vel aliqua qui vel q' spūalis ē vel ecō

tra viz **S**pūalis psona hoc faciēs cū aliquo v'ali

qua cuiuscūqz status

Stuprator d' q' virginē opprimit

Raptor d' qui virginē rapit vel mulierē ad ꝓhen

dū vel coeundū cū ea

Scortator d' meretricator

Scortatrix d' meretrix

Zeno lenonis d' meretricator

Scortū ri. d' meretrix

Zodomita re. cōmunis gnīs d' qui vel q' luxuriā

tur cum simili in segu viz masculus cū masculo

Regule Juris ex Sexto.

7 femina cum femina 7 isti dicuntur infames ipso iure.

Bestialis dicitur ille qui vel que cum bestia luxuriatur.

Sollis dicitur qui vel que cum seipso luxuriatur

Meretricus dicitur cois ad plures indifferent

Abominabilis dicitur qui vel que cum viro vel muliere contra naturam coit

¶ Nomina spūalis cognationis.

Patrinus idem vulgariter eyn pat vitz que vel Matrīna ne que leuat de sacro fonte vel tenet in confirmatione. etiam dicitur sacerdos 7 patrīna ne. sacerdotissa seu vgoz sacerdotis Patrinus et dicitur victricus et dicitur Nouerca matrīna.

Compter pe. cor. vulgariter eyn geuader

Commar pe. p. eyn geuaderze

¶ Mōia legalis adoptionis.

Pater adoptiuus vel adoptans vulgariter eyn et foeren vader

Filius adoptiuus eyn vysserkoeren son

Filia adoptiua off dochter

¶ Incipiunt Regule Juris ex sexto.

Beneficium ecclesiasticum non potest licite sine institutione canonica obtineri

Possessor male fidei villo tpe non prescribit

Peccatum nō dimittit nisi restituat ablatū

Peccati venia nō datur nisi correcto.

Nemo potest ad impossibile obligari

Prīuilegium personale personam sequitur 7 extinguitur cū persona

Semel malus semper presumitur malus

Natum quis habere nō potest quod ipsius nomine non est gestum.

Natiuitatem retrahi 7 mādato nō est dubium contra parari.

Cum sunt precium iura obscura reo fauendum est pro

cius q̄ actori.

In iudicijs nō ē acceptio p̄sonaz habenda
Ignorantia facti t̄ nō iuris excusat
Cum quis in ius succedit alterius iustam ignorā
tie causam censet habere
Adia restringi t̄ fauores p̄tingit ampliari
Decet p̄cessum a principe b̄nificiū esse m̄asuz
Indultum a iure b̄nificium non est alicui auferē
dum.
Nō firmatur tractu t̄pis quod de iure ab initio n̄
subsistit
Nō est sine culpa qui rei que ad se nō p̄inet se im
miscet
Null^o plurib⁹ vti defensionibus p̄hibetur
Quod semel placuit amplius displicere nō p̄t
Nō dz aliquis alteri^o odio p̄grauari
Sine culpa nisi subsistat causa nō est aliquis pu
niendus
Qd̄ quis mandato facit iudicis dolo facere nō vi
det cum habeat parere necesse
Mora sua cui libet nō est nocua
Ea que fiunt a iudice si ad eius non spectat officiu
viri bus non subsistunt
Scienti t̄ consentienti nō fit iniuria neq; dolus.
Que a iure cōi exorb̄tant nequa q̄ ad p̄sequēciaz
sunt contrahenda
Quod omnes tangit dz ab omnibus approbari
In obscuris minimum est sequendum
Cū qui certus est certiori alterius non oportet
Nō licet actori quod reo licitum non existit
Mutare p̄siliū non p̄t in alterius detrimentum
Generi p̄ sp̄m derogatur
Plus semp̄ in se continet quod est minus
Pro possessore habetur qui dolo desijt possidere
Vtile non debet per inutile viciari
Ex eo non debet quis fructum sequi qd̄ n̄ usus exi
tit impugnare

Regule Juris ex Dexto.

Cum quid prohibetur prohibent oia q̄ sequunt̄ ex illo
Pluralis locutio duoz numero ē p̄tenta
Imputari nō dz ei p̄ quē nō stat si nō faciat qd̄ p̄
eū fuerit faciendū
Accessorium naturam sequi congruit principa-
lis.
Qui tacet p̄sentire videt̄
Is qui tacet non fatetur s̄ nec vtiq̄ negare vide-
tur.
Inspicimus in obscuris quod est verisimilius v̄l
qd̄ plerūq̄ fieri p̄suevit
Is qui in ius alterius succedit eo iure quo ille vti
debet̄
Presumitur iguozantia vbi scientia nō p̄bat̄
Locupletari nō debet aliquis cū alteri⁹ iniuria v̄l
iactura
In penis benignior interpretatio ē faciēda
Cecus legitimū p̄ditionem nō recipiūt neq̄ diem
Semel deo dicatum nō ē ad vsus hūanos vltiori⁹
transfereḃdum
Non prestat impedimētum qd̄ de iure non sortit̄
effectum
Cui licet qd̄ ē plus vtiq̄ qd̄ ē minus
Qui p̄or ē t̄p̄orior ē iure
Qui sentit onus sentire debet commodum t̄ ecō-
tra.
In recōi potior ē p̄ditio p̄hibētis
Cōtra eū qui legem dicere potuit apcius ē interp̄-
tatio faciēda
Non est obligatorium cōtra bonos mores p̄stitū
iuramētum
Dolo facit qui petit quod restituere oportet eun-
dem.
Non est in mora qui potest legitima exceptione se-
tueri
Qd̄ ob gr̄am alicuius p̄cedit nō ē in eius dispēdiū
retorquendū

Regul
Nulla ex cōsilio
tit obligatur.
Executoz obdici
iuriam p̄tetur
Que p̄ ius hūi
In pari delicto
Cum nō stat p̄
plac̄ h̄i d̄ p̄
Qd̄ alicui nō
Potest is p̄ ali
In malis p̄m
In alternatis
adimpleti
Cui ad agend
romagis adm
Cui facit p̄
Facti legitim
eueniat a q̄ n
Qd̄ alicui gr̄
omplum.
Scilicet sibi
fidei a se p̄stit
Delictum p̄
dum dare
Ratione p̄gr
tur in bonoz
In argumē
quādo s̄ p̄
Nemo p̄p̄
redinosan
In toto nō
In ḡnali p̄
ter in sp̄ali
Qui contra
nō habere
Bona fides
Cū quid v̄

Regule Juris ex Sexto.

CLXXviij

Nullus ex cōsilio dummō fraudulentū non fuerit obligatur.

Exceptōem obhiciens nō videtur de intentione aduersarij p̄fiteri

Que s̄ ius sūt debēt utiq; p̄ insertis haberi

In pari delicto vel cā potior ē p̄ditio possidentis

Cum nō stat p̄ eū ad quē p̄tinet q̄ min⁹ p̄ditio impleat h̄i d̄z p̄inde ac si impleta fuisset

Ad alicui nō licet suo nō iene nec alieno licebit

Potest q̄s p̄ aliū qd̄ p̄t facere p̄ seip̄m

In malis p̄missis fidem nō expedit obsuari

In alternatis debitoris ē electio ⁊ sufficit alterum adimpleri

Qui ad agendum admittit ē ad excipiendum multo magis admittendus

Qui facit p̄ aliū ē p̄inde ac si faciat p̄ seip̄m

Factū legitime retractari nō d̄z licet casus postea eueniat a q̄ nō potuit inchoari

Ad alicui graciosē p̄cedit trahi nō d̄z ab alijs ī exemplum.

Frustra sibi fidē quis postulat ab eo obsuari, cui fidē a se p̄stitā suare recusat

Delictum p̄sonē nō d̄z in detrimentum ecclesie redundare

Ratione p̄gruit ut succedat in onere qui s̄stituitur in honore

In argumētuz trahi neq̄unt q̄ p̄t necessitatē aliquid quādo s̄t p̄cessa

Nemo p̄t plus iuris transferre in aliū q̄ sibi p̄petere redinoscitur

In toto nō ē dubiū partē p̄tineri

In ḡnali p̄cessione nō veniūt q̄ q̄s nō eēt dissimiliter in sp̄ali p̄cessurus

Qui contra iura mercatur bonam fidem p̄sumit nō habere

Bona fides nō patit ut semel exactio itez exigat.

Cū quid vna via p̄hibetur alicui ad id alia nō de

Regule Juris ex Sexto.

bet admitti.

Contractus ex puentōe legē accipe dinoscunt
Damnū qđ quis sua culpa sentit sibi debet nō alij
imputari.

Infamib⁹ porte nō pateant dignitatū

Certū est qđ is mittit in leges qui legis vba com
plectens ē legis nitē voluntatem.

Data Rome apud sanctū Petz Monas Marcij
Anno pontificat⁹ nē i q^{to} in Sexto Decretaliū.

Quatuor sunt consilia vniuersalia approba
ta p eccliam yr euāgelia que comp^hendunt in hac dicti
onec **A**icec p illā syllam ni. intelligit consiliū **A**icē. p **I**am
A. intelligit **C**onstātinopolitanū. p **E**. intelligit **E**phesinū
p vltimū **L**. intelligit **A**lcedonense. **E**t fuerit p dicta cōsilia
contra 4° errores in ecclia qui comp^hendunt in hac dictiōe
Ammo p **A** intelligit **A**rius. in p^{mo} cōsilio qui asseruit r fa
tebatur trinitatem psonaz h negauit vnitatem essentie. p **D**.
intelligit **D**acedonius qui negauit equalitarc spū sancti. per
A. intelligit **A**leton⁹ q dixit xp̄m puz hōies esse. p **E**. intelligit
Eutices q dixit vnitates nature verbi dei r carnis in ch^o.
Quatuor vrutes cardinales comp^hendunt p singulas lit
teras huius dictōis **F**ip^o p **F**. intelligit fortitudo. p **I**. iustit
cia. p **P**. Prudētia. p **T**. Tempantia **Q**uatuor dores cor
poris comp^hendunt sub illa dictione **L**ias p **L**. intelligitur
Laritas p **I**. **I**mpassibilitas. p **A**. **A**gilitas. p **S**. **S**ubtili
tas. **T**res dores aie in dūdunt in hac dictione **V**ico p
V. intelligit **V**isto. per **L**. **C**ōprehensio. per **D**. **D**electatio
Tres opatoēs gerarchie in dūdunt in singul syllabis hui
us dictōis **P**uil per **P**u. intelligit purgare. per **I**. **I**
luminare. per **L**. **L**er. **P**erficere. **S** p^{re} libri **A**pocti idu
dunt in illa dictōe. **B**etsem. viz **B**aruch. **E**sdre. scđs **T**ho
bias. **J**udith. **S**apie. **E**cclesiastic⁹. **S**achabeoz p^m r scđs

6

De volentibus placitare in Jure.

Consulo sta fortis pro iuribus. r tua iure
Protegedum poteris. si tamen obstat acris.
Vis tibi. dissimila. cōponere quando statera
Pendet in equali. rpa praua iubent
Elige plus damna maioribus ipse minora
Crescunt pace bona. Marte sipant opes

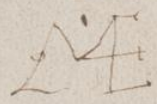
Ad laudē ⁊ gl'iam benedictetrinitatis. gloriose
dei m'ris intemerate v'ginis marie toti' q' curie ce-
lestis ac salutē aiay christifidelium **Explicit** Manu-
ale p'fessorū metricū p' quendā Religiosum fratrem
p'uent' ord'is p'dicatorū Colonien. p'fessore nō puo-
labore studioq' collectū. Impressum Colonie p' ho-
nestū Hermānū Būgart de Kerwisch Ciuem Colo-
nien. sup' antiquū for' in opposito ecclie sc'i Mar-
tini maioris vulgarit' i' domo dicta t'zo dem wilde
man morā trahentē Anno dñi Millesimo q'drin-
gesimo Nonagesimo octauo die v'o vicesima p'
ma mens' Marcij in festo sc'i Bñdicti Abbatis.

Manuale Confessorij Putile r̄.

Gedruckt in Collen v̄ dem
Aldemart. to dē wylkdē man v̄ dem b̄gart

O Felix Colonia.

Censure ecclesiastice synodales et puiciales Archiepi Coloni.

Omnes subsequentes excoicationes maiores et alie censure ecclesiastice Synodales et prouinciales quaru plures sunt ex iure promulgate sunt in synodo Colonie sub Roberto Archiepiscopo Coloni. Anno. lxxij. Et fere oēs hñtur ex diuersorum epozū colonienū statutis. Et quā plures renouātur singulis annis.

CLXXXI

Nimo excoicantur per Canones et statuta Inuidentes manū violentas in clericū vel ecclesiasticas psonas Et mādatur denūciari. Si committēs dñs loci fuerit cesset a diuinis

Item Ipso facto sñ excoicati Incēdiarij et effracto res ecclesiarū et monasterioz et mādat q̄ eos pcedi p denūciationē sicut p pcuriētes clericos et per cessationē a diuinis.

Item Ipso facto excoicati sūt violatores emunitatū et dorū eccliarū et q̄ aliquē de emunitate vel dote extraxerūt vel aliā rē abstulerūt et in loco ubi emunitas lesa ē cessetur a diuinis

Item Loc⁹ ad quē inasores et raptores bonoz eccliarū et ecclesiasticaz psonaz et receptores et adiutores necnō predaz emptores et ubi pda fuerit ipso facto suppositus ē ecclesiastico Interdicto

Istud s̄ practicat ex synodo

Item excoicati sūt nō soluētes decias q̄ dicūt incitatores sterilitatis rēpestatis pestilētie ac alioz maloz q̄ etiā ex nō solutōe deciaz frequēter eueniunt q̄ vno die quolibet mense mādatur publicari per rectores ecclesiarum

Item excoicatur oēs q̄ post obitū clericoz se intro mittūt de bonis eoz p̄ executores testamtoz eozū

Item excoicant oēs q̄ capiūt theloniū vel aliam excoicatioē de bonis clericoz. **I**sta excoicatio ē d̄ iure cōmuni.

Ista excoicatio ē de iure cōmuni.

Item excoicatur ille q̄ traxerit clericū ad iudiciū seculare et cadit a iure et cā. Et Iudices moniti p ordinariū si nō reuocauerit q̄ fecerit etiā excoicatur quā excoicationē si sustinuerit p .xx. dies loc⁹ ille tūc supposit⁹ est ecclesiastico Interdicto. Et **I**stud

L

Censure ecclesiastice synodales & puiciales Archiepi Coloni

etiā locum sibi vendicat si agatur super bonis clericorum aut contra arrestates a seculari iudicio

¶ Item excoicant impedientes synodū i locis & tēis suā dā & nō venientes ad illā pter nobiles. Et si impedientes fuerit ples loc⁹ ille ipso facto est interdictus

Iste casus practicat

¶ Item excoicant impedientes ecclesiasticā Jurisdictionē & si sustinuerit excoicatos p. xv. dies Si impedies fuerit dñs tēe aut nobil⁹ distric⁹ illi⁹ seu tēa ē iēdict⁹ seu interd cā. Et vbi impedies morā traxerit cesset a dñis.

¶ Item excoicant oēs captiuātes clericos & dā pcedē di & eos dē. Et filij & filie ac nepotes captiuātū vsq; ad tertiā gñatōez seruato pcessū nō debēt pmoueri ad dignitates. stipēdia ecclesiastica vl ad ordines vl bñficia sñ excoicari. Et collatores seu pntates pferentes seu eligētes ipō facto ius suū amittūt & feuda eoz reuertūtur ad ecclesiam.

Excoicatio iurꝝ cōis

¶ Item excoicant & denūciari mādāt oēs iterficiētes clericos & eos mutilātes etiā eos captiuātes & loc⁹ ad quē venerit ē iēdict⁹. Amittūt feuda & bñficia & possessiones q̄ hnt ab ecclia. Et filij eoz vsq; ad qrtū gñū nō pmouent vtr̄. Promoueri Capellani recedēt a dñis suis excoicatis. alio qm cōicātes cū eis sūt excoicari ipso facto quā excoicatos si sustinuerit p duos mēses sūt bñficijs suis ipō facto puari q̄ bñficia ifra mēsz p collatores dber pferri

¶ Item excoicant ebdomadary i ecclesijs pūctualibus Plebā & rēores prochialiū eccliaz & capellariū q̄ nō denūciāt i suis ecclijs excoicatos nūciādos vl nō seruāt cessationē a dñis vl iēdcm i casib⁹ exp̄ss

¶ Item sacerdotes maifesti ꝑcubinarij & ꝑcubinas nō remouētes ifra. x. mēses sñ ipō facto excoicari

¶ Item excoicant ipso facto Abbates & ppositi nigri ordis Ciuitatis & dyoceph. Coloni. n̄ suātes statutū consilij gñalis pape. iij. de cōi caplo de triennio i triennium seruando.

D

¶ Item excoicant q̄ clā ꝑtrahunt matrimoniuz. vel sponsalia & q̄ interfuerint

¶ Item de Spōsalib⁹ nō practicat excoicatio sed q̄

Resure eccliaſtice ſynodales & puiciales Archiepi Coloñ.

ad illos q̄ interfuerint clameſtinis

CLXXX

¶ Nota qm̄ vni pſone ſoli dat̄ abſolutio a clameſtinis tñc forma circa ſine h̄z dñm̄ p̄ ipm̄ nō ſter q̄ min⁹ dñm̄ matrimo- niū in facie ecclie ſolēniſet. S̄z p̄les interdū dubitāt Quid ſit illud q̄ d̄ iudicabit q̄ nō ſter p̄ ip̄z. **¶** Videſ q̄dem dñm̄ q̄ d̄ non ſtare p̄ ip̄z qm̄ viz poſſe citat eū p̄ quē ſtat. **¶** Aut d̄z p̄ ip̄ſuz non ſtare qm̄ nondū h̄z dōrē. **¶** Aut q̄z h̄z aliq̄d̄ ip̄ edimētū q̄d̄ le legitimū iure dici poſſet. **¶** Vel q̄z haberet aliq̄d̄ cām valderarō nalem iudicio diſcretōz. **¶** Seu cām neceſſariā. **¶** Preterea qm̄ ponit niſi canonicū impedimētū obſtiterit. **¶** Per illud itelligun- tur plane. xij. impedimēta canonica q̄ p̄hibent cōtrahendū z di- minūt cōtractū q̄ patent̄ i his p̄ſibz. **¶** Error cōditioz. q̄ ponit̄ tur i hoc libro i p̄ncipio de Impedimētis i lrā 3. **¶** Si q̄d̄ aliq̄d̄ impedimētū p̄ dictoz fuerit in contractu nullū matrimoniū iur- dicat̄. **¶** Inſup ponit̄ in forma abſolutōis viz qm̄ dat̄ p̄ duo- bus ſit. **¶** Si p̄ duos meſes elapſos nō ſolēnizarēt matrimoniū i facie ecclie reuocidit̄ vel reitru dim⁹ vel ſilia. **¶** Per illos q̄d̄ du- os meſes p̄ dictos accipe meſes large. put̄ i kalēdario p̄ putat̄ ſeu reputat̄ p̄t̄ ex iure taxari ſolēt. z n̄ p̄ iſe p̄. v. iij. ebdomad̄.

¶ Tre q̄ falſum testimoniū dat̄ i cauſis matrimo- nialibus **Et tales debent inſcalari**

¶ Tre excoīcātur q̄ receperūt vel p̄ces ꝛc. pecuniā ꝛc. ne reuelarent impedimenta matrimony.

¶ Tre excoīcāt q̄ p̄ matrimoniū p̄tractū. Sorzile- gia. icatatiōes v̄ maleficia faciūt v̄ fieri p̄curāt.

¶ Tre excoīcāt laici q̄ ſepeliūt aliquē tpe i t̄dū in ci- miterio l̄ q̄ ſepulture i teſūt. clerici ſūt ſuſpenſi.

¶ Item excoīcantur laici q̄ eccleſias vel cimiteria ad leſionem alioz muniūt vel incaſtellant

¶ Tre excoīcant̄ p̄lati p̄poſiti. decani z p̄ſbiteri alie- nates bona aliq̄ ſuaz eccliaz ſine lnia dñi **Archi- epi z Contract⁹ eſt ipſo iure nullus.**

¶ Tre excoīcāt nō repetētes ſic bona alienata fide- lic̄ z diligēt̄ ſi n̄ p̄nt̄ p̄t̄ p̄nāz aduerſarioz denū- ciabūt dño **Archiepo Coloñ.** vel eius officiali.

¶ Tre excoīcāt oēs q̄ occupāt z detinēt ſn̄ p̄ſenſu z volūtate dñi **Archiepi z ſui capli** vel et̄z celauerint feuda reddit⁹ vel iura q̄ ad dñm̄ archiep̄m̄ z eccliaz **Coloñ.** prinēt̄ niſi iſra meſez reſignēt vel reuelent.

¶ Tre excoīcāt oēs aduocati eccliaz z aliq̄ q̄cunqz nole cenſeant q̄ exactionē z ſeruicia indebita ecclie vel eccliaſticiſ personis iponunt.

Censure ecclesiastice synodales & puiciales Archiep̄i Colōn

¶ Itē Excoīcāt illi q̄ ecclie maioris v̄l aliaz ecclia
rū cunitatis & dyoces̄ Colōn cēsus capitales ip̄is ec
clesiis soluēdos p̄ceptu alie^o colōnis molestāt aut
etia eoz bona mobilia aut imobilia post mortem
ip̄ozum inuadunt

Practicatur semp ex
synodo.

¶ Itē excoīcāt oēs vsurarij maifesti q̄ d̄bet singul
dieb^o d̄nicis p̄ ecclias prochiales publicari nec illi
recipiātur ad cōionē altaris nec ad ecclesiasticam se
pulturā nec aliqs recipiat illoz oblationē nec ele
mosinas saluis alijs in iure statutis

¶ Itē excoīcātur clerici q̄ celebrāt i aliq̄ ecclia pro
chiai seu capella sine licētia ordinarij & q̄ tenēt ec
clesias prochiales ad quas non sūt p̄ntati. nec per
d̄nū Archiep̄m v̄l archidiaconū instituti

¶ Itē excoīcant decani xp̄ianitatis & sacerdotes
prochialiū eccliaz v̄l vices eoz tenētes & oēs aliq̄ cu
iuscūq̄ sint p̄ditiois q̄ nō exequūtur mādata Jur
is d̄cōis d̄ni Archiep̄is cop̄i & Curie sue & Archidya
conoz suozum.

¶ Itē excoīcāt predicti rectores prochiaiū eccliaz
&c. q̄ singulis dieb^o d̄nicis cādel accēsīs & pulsatis
cāpanis publice & solēniter nō excoīcāt oēs illos q̄
pturbāt Jurisdictionē Curie Colōn. & q̄ ip̄ediunt q̄
min^o Jurisditio Archiep̄i libere exerceat. Et q̄ ipe
diūt i q̄b^o fit pturbatio Jurisditōis viz Interdicē
do v̄l iusliberi faciēdo ne aliq̄ excoīcati sūt

¶

¶ Itē Arrestādo capiēdo vel capi faciēdo p̄ iustici
am sc̄larē latores mādatoz Curie Colōn vel illos q̄
in curia Colōn suos aduersarios trahūt i Jus v̄l
vberādo vel vberari faciēdo vel p̄minādo vel lras
Curie rapiēdo vel lacerādo vel alia faciēdo. p̄ q̄ p̄
cessus negocij valeat retardari. Et si sustinuerit ex
coīcatōez p̄. xv. dies locus eoz est interdictus.

¶ Itē excoīcati sūt rectores eccliaz & eoz vices ge
rētes q̄ sigilla pp̄ria nō habēt & q̄ aliqd recipiūt vel
exigūt a litigatorib^o p̄ executione faciēda

¶ Itē excoīcati sūt oēs illi q̄ statuta cōdiderūt et
seruāt ea i p̄iudiciū ecclesiastice libertatis & Jurisdic

Censure eccliaſtice ſynodales ⁊ puinciales Archiepiſi Coloñ

tionis domi Coloñ. Et tales debet ſingul dieb⁹ dñi
cis ⁊ feſtiuis excoicari ⁊ publice denunciari. **¶** ſi
neglexerit rectores eccliaz canoica moitõe trü die
rü pmiſſa ipſi rectores ſilicet ſüt excoicari. Quã excoi
catione ſi rebellit ſuſtinnerit ad puatoz ꝑ eos pce
dendum eſt.

CLXXI^e

¶ Itẽ excoicatur oēs q̄ Officiatos curie tpe ꝑ ſiſto
rii puta i clericos aduocatos notarios pcuratores
⁊ alios q̄ ſcã qz ſeruitores iecerit man⁹ violẽtas vl
dederit ad hoc auxilium ꝑ ſilium vel fauorem

¶ Itẽ excoicatur oēs illi q̄ vſurpãt Jurisdicõnem
vbi nõ hũt ⁊ caſſant eoz acta ⁊ puniẽt arbitrarij

¶ Itẽ excoicãt oēs falſarij lãz aplicaz ⁊ Curie
Coloñ. ac Inſtrumẽtoz ac Archiepoꝝ defunctorz
⁊ ecclie Coloñ. ⁊ ſigilloz ipſis lãis appenſoz.

¶ Itẽ excoicãt plati ⁊ rẽores eccliaz q̄ admittunt
nõ beneficiatũ in ciuitate ⁊ Dyocesi Coloñ. ad cele
brãdũ i ordie vl ordib⁹ i eoz ecclie vl capell⁹ niſi fue
rit data licẽtia ab officiali ⁊ lãis ſigillatas hũerit.

¶ Itẽ excoicati ſũt oēs illi q̄ abſoluũt excoicatos
ꝑ clãdeſtina matrimoialia vl ⁊ ſpõſalia ꝑer of
ficialẽ Coloñ Curie cui tales excoicationes dũta
pat reſeruantur.

¶ Itẽ excoicatur iſeriores abſoluẽtes excoicatos
vl ſuſpẽſos ab officiali Coloñ l⁹ q̄ radũt tollũt ſup
ꝑmũt aut delẽt noia de lãis excoicatorz Curie Colo
niẽſ Et q̄ ꝑſcũdũt vl falſificãt vl minuũt mone
tam domini Coloñ.

¶ Itẽ excoicãt illi q̄ erigũt trũcos i plateis publi
cis aut locis alijs ad recipiẽdũ ibi elemoſinas q̄ ꝑe
ctãt ad rẽores eccliaz ⁊ non ad laicos

¶ Itẽ excoicatur oēs illi q̄ nõ ꝑmittũt ſcolãſticuz
in Collegiãt ecclie hie ſtallũ i choro ⁊ locũ i capit
tulo ad vocẽ poſt decanũ ſuaz ecclieſiaz

¶ Itẽ excoicatur illi q̄ cũ ſolẽnitate duas miſſas
celebrãt ꝑuocando cleꝝ ⁊ populum

¶ Itẽ excoicatur monachi fideiubẽtes vl ꝑrahe
res vl ꝑꝑriũ hũtes vl peculũ pecuniã mutuo reci

¶ Iſta excoicatio quo
ad clãdeſtinuz ſyn o/
dal⁹ b⁹ ⁊ cernit eccliaz
q̄tuor ordies mendicantes
viz ſi abſolue
rint ſine licẽtia ſeu cõ
miſſione official⁹ ſeu
pape.

Constitutiones ecclesiasticæ synodales et prouinciales Archiepiscopi Coloniensis.

Ita excoicatio non est de iure nec exepiti innodari et pñt vt pz exiure.

Ita infra pñctat sed potius est pñnato/ria et non lata:

pientes negociatione excedo nec abbas nec pñctus ipsoz ex hoc non tenent. Etiaz dicti monachi sunt suspensi ab officio.

Item excoicati sunt violatores monialiu. Sic non intelligitur religiosi non moniales

Item excoicatur oēs illi q̄ inducunt aliquē ad eligendū sepulturā alibi q̄ in sua p̄ochia.

Item excoicant medici q̄ medicant i ecclesijs clamantes p̄ eleosinis petēdis ipediētes diuini cultū. v̄l clāores faciētes sup̄ cimiteriū p̄hibēt facere tales clamores

Item excoicati sunt a papa q̄ reliq̄as trāfferunt extra coloniā ad alia loca

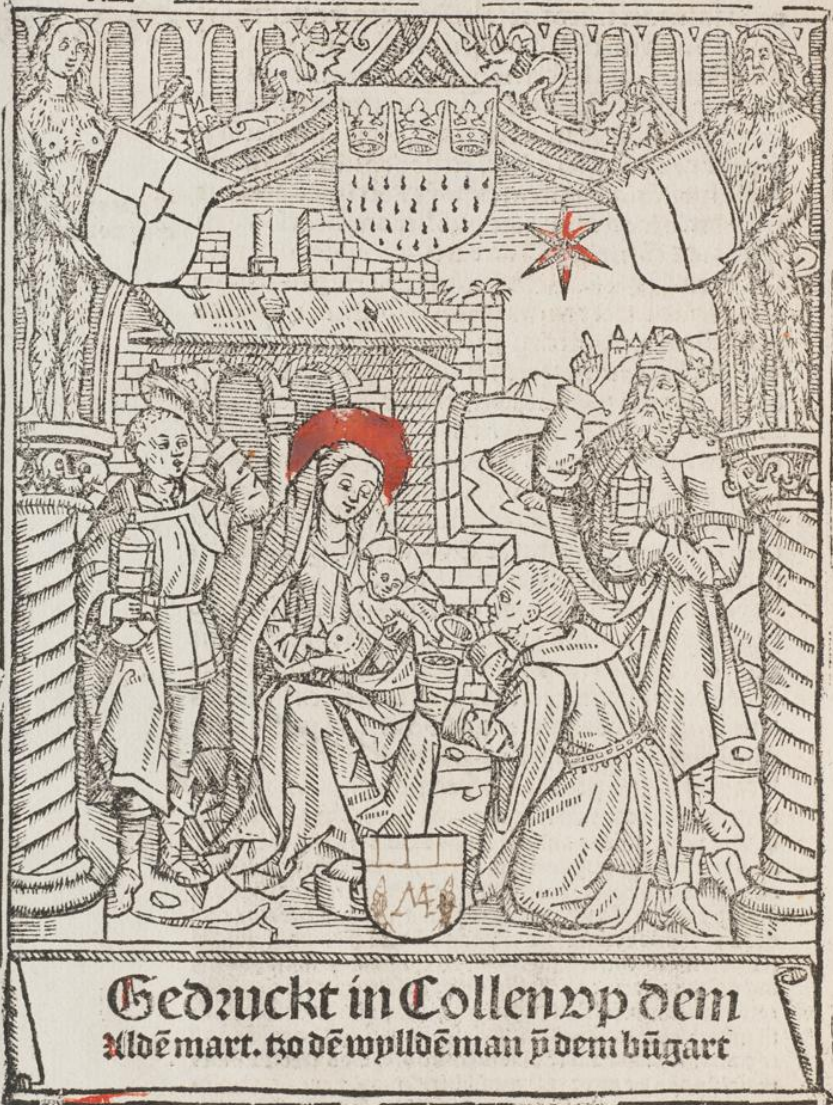
Item excoicatur qui elemosinas dāt pauperibus in ecclesijs ciuitatis Coloniensis sub diuinis

Penitentiarij epi Coloniensis sequentem formā ac siles bene semp attendant.

Sequitur Tenor l̄rāz pñariōz q̄ solent legi per annū bis in synodo Coloniensis. tenore epi Coloniensis. Hermāni de Bassia Quaru tenorem penitentiarij bene attendant.

Hermānus de Bassia Archiep̄s Coloniensis. sp̄ p̄mittere p̄suevit in suis synodis pñarijs suis inferiorib⁹ singulū absoluedo casus suos i manifestis et i occultis tā de iure q̄ de p̄suetudie sibi reseruatōs. aliq̄bus p̄sertim demptis sub forma q̄ sequitur

Hermānus dei grā Archiep̄s sacre Coloniensis ecclesie Tenore pñtū facim⁹ p̄stituim⁹ et deputam⁹. In locis nrāz Ciuitatis et Dyoces̄ p̄dcāz ista scriptos viz Reuerēdū i xp̄o ep̄z. N. vicariū nostrz i sp̄iali bus et Ceteros. N. Ciuitatis et Dyoces̄ Coloniensis. ipsis et eoz cuilibet vniuersoz et singuloz xp̄ifidelium vtriusq̄ sexus hoim nrāz Ciuitatis et Dyoces̄ eius cōfiteri volētū p̄fessionē audiendū ipsos p̄fessos et cōtritos a pctis q̄z absolutio ad nos iure ordinaris spectat et p̄inet q̄ sibi p̄fitebūt i forma ecclesie p̄suetā aucte nrā in casib⁹ etiā a iure v̄l statutis nobis quolibet reseruatōs. eis et eoz cuilibet p̄ mō culpe

Che
smilli
scu hab
fro sim

Crem
wreth
Crem
ber esse
Crem
Crem
Crem
gore vij
de moun
Cris
nar neg
Crem
in r. i
Crie
Crie
rec p
Crie
Crem
allegat

Crie
Crie
Crem
in car
sup

Crem
re nisi
lex
Crem

Crie
Crie
Crem
imp
Crie
graph
Crie

Sequeñs defectus hinc inde p hūc libellum sunt
Imulti ex nimia festinancia imprimendi quos quilibet emēs
seu habens p se facilliter corrigere valet ex hoc impresso regi
stro fm ordinem alphabeti. vt s.

In littera A

Item in principio viz de Absolutione imp̄ssum fuit in. §. (Abbas iure si)
ue) ubi stare deberet (Abbas iure suis

Item statim post § (Papa nisi dederit zc.) penultima dicitio illius metri de
bet esse (quoq;) z non q;

Item in sequenti metro debet esse (co)cesim) in accusatiuo casu.

Item in margine s̄ immediate ibidē circa finē dz stare (posz) z cest) in 3^a psona;
Item in tercio folio a principio libri in § Soluit a papa zc. **I**bidem in mar
gine viz Notandi sunt hic versus zc. ponat sic Notādi sunt hic versus q̄ ponunt
s. de maiorib; exēdica. quasi in principio viz § Non vtens p̄ zc.

Item de Ecclie iudex zc **I**bidē in margine po^t (Iudex exēdicat) h̄ dz ec̄ ecclia^o

Item de Absolutōe in primo q̄terno s̄ Quis sup indulto zc. **I**bidē in glo. inle
niari neglectū est (religiosus) z sequitur statim (aut secularis

Item de absolutiones Omnes romipete zc **I**n § sequenti (Quando sui libi
tu zc. ibidem male ponit (suo) p (sui

Item de Absolutōes Aut sis obsessus zc. male ponit ibi (vel) p (velut

Item de Abso^o s̄ p cūctis farz zc. in scdo q̄terno i me^o ibi male po^t (vat) p farz

Item de Absolutōe in fine s̄ On̄ p indulta zc. **I**bi in glo. marginali melius sta
ret (sequeretur) q̄ sequeret z sic habet exemplar

Item in sequenti glo. sup flue ponit (a) ex quo ponit ibi (cumtaxat exequendum

Item in vna prosa que ponit in fine de Absolutione. **I**bidem Anthoninus
allegatur in tercia pre. xxvii. sed dz esse. xxvii

In littera B

Item de bigamo in fines Sicq; mōs ā^o zc. ibi imp̄ssura neglectū (q;)

Item de bigamia in primo versu in vltia dicitōe dz esse (sit) z non sit.

Item in littera C de p̄fessione generali de peccatis p̄tra naturam in glo. inter
lineari supra vltimum versum male ponit (violentus) p violenter

In littera D

Item debito p̄lugali in glosa que post metra sequitur quasi circa finem dz sta
re (nisi lex sit p̄ceptua) h̄ non p̄ceptum. cto p̄pter metrum

Item de diuorcio s̄ Si vouet hec mulier zc. ibidē male stat (vouit) in preterit

In littera E

Item de Emphiteosi s̄ h̄ a iure suo zc. ibi male pouit (quis) p quis

Item de Emunitate eccliaistica s̄ Lese q̄rit zc. ibi male ponit (querit

Item de casibus epi in margine z vbiuncq; a^o ponit in hoc libello tunc male
imp̄ssum est (mancipies) p mancipes

Item de epi dispensationes Ordo minor zc. ibi lrā **O** non dz esse: magnū para
graphum sez hoc modo **O** p̄ter sensum p̄cedent; versus

Item in Titulo marginali s̄ quartū casum epi male ponit (capitulu) p casum

Circa de excoꝛcaõibꝫ illa dicitio (renuẽs) p̄ simplex (n) scribi dicitur **E**t illa dicitio (sacra-
cenis) p̄ simplex p̄pter metrum ⁊ veram artem.

Circa de excoꝛcaõibꝫ papeꝝ **E**st anathẽa zc. ibi p̄ accõs ex defectu instrumenti
imp̄ssure in aliquibus libellis stabat (ver) p̄ verus

Circa de Excoꝛmunicacione maiorẽ referuata ep̄o ⁊ **S**anguinis ecce gradu
zc. male ponitur ibi (sanguis in nro casu)

Circa de Excoꝛcaõibꝫ maioribus ep̄o referuatis ⁊ **I**ntrudens se quis zc.)
male imp̄ssum (exõs) p̄ (ep̄õs)

In littera **N**

Circa de horis **C**anonicis ⁊ **N**õ daris in unis zc. ibidẽ male habet in glo. iter/
liniari (sp̄ de aliquo) h̄ dicitur (sp̄ de aquino) scz supra ly thoma

In littera **I**

Circa de ieiunio ⁊ **S**ic cursor facies zc. ibi sup̄flue ponit (q) p̄pter metrum.
Circa in glo. interliniari supra ⁊ **E**t baptizante laico scz de impedimento sp̄uã
lis ⁊ gnarõis male po^o in dicta glo. (cũ laico) cũ debeat eẽ a laico.

Circa de interdico generali ⁊ **L**ũ datũ audire zc. ibi male ponit (diuina) p̄ diuo.

Circa statim post in ⁊ **O**fficiũ facies zc. ibi male ponitur (facies

Circa de impedimẽto disparis cultus ⁊ **S**epar eccia zc. ibi male ponit (disparẽ
fare) p̄ (dispare)

Circa de impedimẽto legalis cognatõis ⁊ **S**ic ne hic vpori valet zc. **I**bi
male ponitur (er) p̄ (nec)

Circa de impedimẽto legalis cognatõis ⁊ **E**t duo is nati zc. ibidẽ in glo. interli
nari dicitur eẽ p̄tinuatio viz (sibi mutuo in sp̄iali cognatione

Circa de interdico gñali ⁊ **N**õ interdcõs clericos zc. ibi in glo. terciũ p̄sus dicitur stare
clerico nõ interdico) ibi ly (non) est neglectum ideo sensus corumpit

Circa de irregularitatẽ ⁊ **E**xtans infamis zc. quasi circa finẽ ibi male ponit (cau-
ziunctio) p̄ (caur) aduerbio negandi cum aspiratione

Circa de impedimẽto affinitatis quoad scõm eius genus signetur in margine.
(ista patet multum clare ⁊ late in fine libri in arbore affinitatis.

In littera **O**

Circa de matrimonio quoad diuorciũ in gloriã p̄ q̄ ⁊ **S**eu p̄fitendo zc. ibi in se
quenti glo. q̄si in fi. ponit (z si in aliquo gradu ⁊ sanguinitatẽ vel affinitatẽ) p̄ bi/
bito factum fuerit sc̄iẽter) ibi ly (sc̄iẽter) omissum est in imp̄ssura

Circa de matrimonio quasi in fine ⁊ **D**utus p̄sensu zc. ibi in glo. sequenti male
ponit (dispensacione) p̄ de (sponsatione)

Circa de m̄ri^o ⁊ **E**t si dicat appoto zc. ibi male ponit (appeto) p̄ appoto p̄e. p̄b

Circa de m̄rimonio circa finẽ ⁊ **S**i tñ ingressam zc. male ponebat ingressã in nro

Circa de **P**ilicia male ponit in versu ibidẽ (solaria) p̄ (salaria)

Circa de missã ⁊ **H**is stas sub penis zc. male ponit ibi (dans) p̄ (stans)

Circa de missã ⁊ **S**ãndes neccinã zc. male ponit ibi (sc̄in dens) p̄icipium

Circa de missã in fine ⁊ **D**issãz sub festis zc. male ponit in illo p̄su (tota) p̄ totã
⁊ (cura) p̄ (ture) dicitur ergo (Dissãz sub festis ad totam iure tenentis

Circa de monacho ⁊ **C**ommitente maleficiũ monacho zc. male ponit ibi
(maleficiũ) p̄ maleficiũ

In littera **O**

¶ Item de ordinar' si sint vxor' zc. male po' ibidē in fi. (fir) sed dz esse (sint:
¶ Item p' dcm s' viz **D**ox castre zc. male po' ibi p' merz (nec) h' dz esse (negs

In littera D

¶ Item de pape p'tate in pla longa post s' Ergo cū bigamo zc. male ponit' in dcm
pla quasi in medio (impediendum) p' C'pediendum

¶ Item de pctis q'si in prin' s' **A**ia s' uescit zc. ibi ex in aduerencia collectoris libri
merz viciatū est h' dz sic dicit **A**chō s' uescit z' demon ledere nescit. z in glo. sup' a/
posita deberet tūc stare (Copans) p' (opantis). s' p' falcus nil curare dz

¶ Item de pctō inuidie in q'tro metro male ponit' ibi (mera) p' meres

¶ Item in quarto p'cepto est viciū metri ex in aduertēcia metri. ergo dz sic artifi/
cia liter **Q**uarto p'cipitur q' honores ip'e parētēs

¶ Item in sexto p'cepto s' **D**ū qd nō cupid' zc. male positū fuit ibi (cum) p' (non

¶ Item añ sextū p'ceptū s' **C**orde quis occidit zc. ibi p'pter merz dz esse (videt) in p'
senti z non vidit in p'rito

¶ Item de peccato luxuries plures īcestus zc. ibi p'pter metru dz stare (sanguī
nitatis) z non (planguitatis)

In littera R

¶ Item de religio' in pn' s' condēs hospiciū zc. male po' ibi (officiū) p' (hospiciū

¶ Item de restitutiōe iudeoz s' **N**am sic accipiens zc. ibi male habet in vltima di/
ctiōe (eidem) p' (eisdem)

¶ Item de restitutiōe s' **Q**uando leuis culpa zc. ibi in quinto versu sequēti ma
le ponitur (non) p' (nam)

In littera S

¶ Item de sortileg' p' s' **A**ui sit diuisa zc. in pla sequēti male po' ibi (ntis) p' (tiste

¶ Item de sponsalibus s' **O**cto factō modis zc. ibidem in sequēti glosa interliniari
male ponitur (confitendo) p' (pfitendo)

¶ Item de Sponsalib' s' q'uis sit nulla zc. ibi in sequēti pla quasi in fine sic habe
bitur (etiam si facta fuerint illa p'iora sponsalia sine p'missione z iuramēto zc. et
in fine illius p'se possit addi (aut talis religionis so^m ingressum) vrs

¶ Item de sponsalibus circa principium s' **D**ans sponsalicias zc. ibi male poni
tur (sacras) p' (carras)

¶ Item de Suspensione s' **I**nquisitorē qualē posuere zc. ibi tercius versus seqns
dz sic stare **O**rdine suspēsi sacro sicq; minores

¶ Item de Suspēsiōe s' **E**n frēs p'dicatores zc. ibi in tercio versu sequēti po/
nitur (illi) p' (ille)

In littera U

¶ Item de voto religionis s' **P**ost fatear reliquazc. ibi in glosa interlineari sup'us
male ponitur (confiteri) p' (pfiteri)

¶ Item paulop' post dcm s' sequit' xpus viz (compra cartusia valet fieri sine papa
Qui quidē xpus dz stare añ p'cedentē versum. z hoc noref p' cruce

¶ Item de vsura s' paul' egēs zc. ibi male fuit imp'ssum (dedit) p' (vedit

¶ Item de vsuris circa animalia s' **L**uq; locare licet zc. ibidem in vltimo versu
male ponitur (sic) p' (sit)

¶ Item de vsura in quarto folio a principio illius pagaphi **D**ucto qui tribuz
it zc. in sequēti s' **R**es alias yr p' hoc zc. ille versus sic stare dz **R**es alias h'c yr
lucrerur rite valoz

¶ Finis defectuum

**Sequunt Allegationes iuris rōis sup certos pa /
ra. maiorꝝ exercōicatōis. iñ libello sigtos. pꝛ maiorē cꝛitudiez**

In littera E de exercōicatione maiore

- E**re § Corpꝝ z incidēs zc. in margine signef Cextra de pe. c. felicꝝ li. vi.
Ere § soluēs a pēa zc. signef in margine de priuile. z excef. pui. c. religiosi in cle.
Ere in § seqnti viz Clericꝝ in ducēs zc. signef in margine de sepul. c. i. li. vi.
Ere in § princeps aut dñs zc. signef in margine de pe. c. felicꝝ. li. vi.
Ere in § quīs pontificē zc. signef in margine de pe. siqs suadēte dyaꝝ in cle.
Ere § Sectātes heresim zc. signef in margine. xxiii. q. i. c. i.
Ere § Scribēs deprauās zc. signef i margine de pboꝝ sig. Exijt q seiat li. vi.
Erem § Arma tenēs mouachus zc. signef in margine de sta. mōach. c. Ne in
agro § qz vero nonnulli in cle.
Ere eandē allegatōem signabis sꝝ sequentē paulopꝝ sez. Sic mōachus zc.
Ere § Hquoꝝ decretū zc. signef in margine c. i. z. c. palleгато
Ere § quisqꝝ negās zc. signef in margine c. i. x. Nulli.
Erem § Auxilium sic p̄silium zc. signef in margine de elec. Fundamēta § Q
si secus libro sexto.
Erem § Ut soluat reuocet zc. signetur in margine de his qui vi. me. ve. cau:
fiunt § neli. vi
Ere § Logēs viqꝝ metu zc. signef de re. ecclē. nō alie. H p̄ultissimo li. vi.
Ere § Dans interdicos zc. signef de sepul. c. i. Eos in cle.
Erem § sequenti Huic obistentes zc. signef de sta. monach. c. Attendentes:
§ Siquis in cle.

**Et sic istud manuale
seu iste libellus est op
time correctꝝ unacū
allega. Juris apposi
tis zc.**

